Färgelanda kommun

Kallelse
2024-06-12

Beslutsinstans: Kommunfullmäktige

Datum och tid: Onsdag 12 juni 2024 Kl. 16:00 Obs! tiden.
Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

1	**Upprop**		
2	**Val av justerare**		
3	**Godkännande av dagordning**		
4	**Allmänhetens frågestund**		
5	**Inkomna interpellationer**	**2024/52**	**3 - 4**
6	**Inkomna frågor**	**2024/53**	
7	**Inkomna motioner**	**2024/51**	
8	**Avsägelser av politiska uppdrag 2024**	**2024/50**	**5 - 9**
9	**Val av politiska uppdrag 2024**	**2024/49**	**10 - 11**
10	**Kvartalsrapport Q1 2024 inklusive prognos 2024**	**2024/3**	**12 - 36**
11	**Mål och resursplan/Budget 2025–2027**	**2024/6**	**37 - 81**
12	**Antagande av plan-och byggtaxa 2025**	**2024/156**	**82 - 108**
13	**Antagande av ny sotningstaxa 2024**	**2024/176**	**109 - 117**
14	**Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet**	**2024/135**	**118 - 258**
15	**Godkännande av ny förbundsordning - Samordningsförbundet Väst**	**2024/139**	**259 - 275**
16	**Godkännande av ändring bolagsordning Visit Dalsland AB**	**2024/136**	**276 - 282**
17	**Godkännande av Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet**	**2024/161**	**283 - 339**

	för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet		
18	**Godkännande av årsredovisning 2023 för Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet**	**2024/170**	**340 - 388**
19	**Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns planeringsstrategi**	**2023/280**	**389 - 410**
20	**Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns vattentjänstplan**	**2023/247**	**411 - 443**
21	**Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänsten, SoL och Lagen om stöd och service, LSS 2024**	**2024/14**	**444 - 447**
22	**Svar på motion- Inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen (S)**	**2023/248**	**448 - 453**
23	**Äskande om medel utbildningsnämnden - Fortsatt musikskola och återstartad fritidsgård**	**2024/151**	**454 - 459**
24	**Beslut avseende bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal**	**2024/153**	**460 - 571**

Kenneth Carlsson (L)
Kommunfullmäktiges ordförande

Niklas Englund
Nämndsekreterare

Interpellation till Ulla Börjesson (s), kommunstyrelsens ordförande

Var är framtidsandan i Färgelanda kommun?

Befolkningsprognosen för Färgelanda kommun, framtagen av Statisticon för åren t.o.m 2032, ser dyster ut med en minskning från 6475 invånare i år till 6176 invånare år 2032. En minskning med 299 personer på tio år. Under samma period ökar antalet 65 år och äldre från 1746 till 1845 personer (+99) och antalet 18 år och yngre minskar från 1308 till 1155 personer (-153 personer). Det innebär att barnkullarna går från i genomsnitt 69 barn till 61 barn per år under perioden. Denna statistik får just nu nästan all diskussion i kommunen att handla om vilka skolor och äldreboenden som ska centraliseras.

Missförstå mig inte. Det är viktigt att hantera de ekonomiska svårigheter som Färgelanda kommun befinner sig i, inte minst behovet av investeringar i kommunens fastigheter.

Men det saknas ofta ett perspektiv i diskussionen om framtiden och vad som behöver prioriteras under de närmaste åren. En fråga som sällan får särskilt mycket utrymme i debatten: Hur kan vi vända befolkningsstatistiken, skapa utveckling och stärka framtidstron i kommunen? Här skulle det behövas ett större fokus på hur vi får fler att vilja hyra ut sina tomma hus så att vi kan ta vara på de initiativ som sker i landskapet för ökad inflyttning. Här skulle mer tid behöva ägnas åt att forma strategier kring hur vi ska kunna locka fler unga familjer att välja ett tryggt boende i Färgelanda och Dalsland framför ett liv i stadens ibland alltför otrygga miljö. Här skulle mer energi behöva läggas på att uppdatera detaljplaner så att kommunen får fler säljbara tomter för såväl villor som flerbostadshus. För det byggs faktiskt en del privata villor runtom i kommunen.

Agendan till kommunstyrelsens möten gapar ofta tom på grund av en brist på ärenden att behandla och processer att bearbeta. Fokus är här och nu, medan framtiden får vänta. Det är många år sedan vår slogan ”Framtidsanda i Färgelanda” myntades, men när kommunen i år fyller 50 år är det svårt att inte fundera över om glöden börjat falna.

Med anledning av ovan undrar undertecknad:

- Vilka initiativ har kommunstyrelsens ordförande tagit i syfte att nå utveckling, framtidstro och befolkningstillväxt i kommunen inom ramen för sitt uppdrag?
- Vad avser kommunstyrelsens ordförande göra för att stärka framtidsandan?

.....
Tobias Bernhardsson (c)
Kommunfullmäktigeledamot

INTERPELLATION

Vid senaste fullmäktigesammanträdet var det en stor bortovaro. Ett av skälen till detta var att mötet kolliderade med SmåKom-konferensen i Borgholm.

Jag vet att kommunstyrelsens ordförande var på plats och att, av vad jag förstod, huvudtemat var ekonomi, ekonomi och ekonomi.

Då vår kommun brottas med stora utmaningar gällande ekonomin är det värdefullt för kommunfullmäktige att få ta del av det utbyte som där gavs och som kan komma Färgelanda kommun till gagn.

Min interpellation till kommunstyrelsens ordförande är att;

x/ få en redogörelse till fullmäktige på vilka konkreta förslag som kom ut av konferensen och som kan komma att praktiseras i vår kommun?

Färgelanda 2024-06-04

Kenneth Carlsson (L)

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-05-10
2024/50

Kommunfullmäktige

Avsägelser av politiska uppdrag 2024

Beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner Tommy Larsson (S) avsägelse som ledamot i G A Samuelssons minnesfond.

Kommunfullmäktige godkänner Magnus Bandgren (C) avsägelse som ersättare i bygg-och trafiknämnden.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-10
Avsägelse Magnus, dat 2024-05-07

Sändlista:
Sektor samhällsbyggnad

2024 -05- 08

Datum:
2024-05-07

Avsägelse som ersättare i Bygg- och trafiknämnden.

Magnus Bandgren (C) avsäger sig sitt uppdrag som ersättare i Bygg- och trafiknämnden.

Magnus Bandgren

Till Färgelanda kommun

Hej!

Anmäler härmed till kommunfullmäktige i Färgelanda kommun min avsägelse som ledamot i styrelsen för GA Samuelssons minnesfond

Ingelsrud 4/5 juni 2024

Tommy Jansson

Tommy Jansson

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-05-10
2024/49

Kommunfullmäktige

Val av politiska uppdrag 2024

Fyllnadsval
Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i G A Samuelssons minnesfond efter Tommy Larsson (S).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ersättare i Bygg och trafiknämnden efter Magnus Bandgren (C).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ersättare i Färgelanda Vatten AB efter Bengt Svedberg (M).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ersättare i Dalsland miljö-& energinämnd efter Bengt Svedberg (M).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ordförande i kommunrevisionen efter Volker Fransson (C).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ersättare i kommunstyrelsen efter Hans Johansson (SD).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i bygg-och trafiknämnden efter Hans Johansson (SD).

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod t o m 31 december 2026 välja ny ledamot i utbildningsnämnden efter Hans Johansson (SD).

Sändlista
Färgelanda Vatten AB
Dalsland miljö-& energinämnd
Revisionen

KS § 59 **Dnr 2024/3**
Kvartalsrapport Q1 2024 inklusive prognos 2024

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunstyrelsen godkänner kvartalsrapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Kommunstyrelsen uppmanar kommunens övriga nämnder att vidta de åtgärder som erfordras för att nå balans mot beslutade ekonomiska ramar samt vidare att tillämpa samma allmänna åtgärder som kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att via presidieöverläggningar följa upp nämndernas arbete med att nå budgetbalans i anslutning till tertialrapport per augusti 2024.

Ärendets beredning
Socialnämnden 2024-04-29, SN § 48
Utbildningsnämnden 2024-04-30, UN § 49

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har arbetat fram kvartalsrapport per sista mars, inklusive prognos.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 350 tkr för helåret, varav Kommunstyrelsen (sektor Samhällsutveckling) - 20 100 tkr, Utbildningsnämnden - 14 500 tkr och Socialnämnden - 14 850 tkr. Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 000 tkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader.

Om den negativa prognosavvikelsen på 39 350 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle det innebära ett negativt resultat på 39 350 tkr för 2024, då det budgeterats med ett nollresultat.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns,

riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad. Strukturella beslut och en tydlig målbild är helt avgörande för möjligheten att nå en långsiktigt hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-24
Kvartalsrapport (Q1 2024) Färgelanda Kommun
Beslut SN, dat 2024-04-29
Beslut UN, dat 2024-04-30

Sändlista
Kommunrevisionen
Nämnderna
Ekonomiavdelningen

Kvartalsrapport (Q1 2024)

Färgelanda kommun

Mar 2024

Innehållsförteckning

Sammanfattning 3
Resultaträkning kommunen 4
Ekonomiskt utfall kommunen 5
Tabell utfall per verksamhetsområde 5
Analys och prognos 5
Slutsats 6
Kommunfullmäktige 7
Resultaträkning 7
Ekonomiskt utfall 7
Kommunstyrelsen 8
Resultaträkning 8
Ekonomiskt utfall 8
Slutsats 10
Sektor samhällsutveckling 11
Resultaträkning 11
Ekonomiskt utfall 11
Slutsats 13
Sektor utbildning 14
Resultaträkning 14
Ekonomiskt utfall 14
Slutsats 16
Sektor omsorg 17
Resultaträkning 17
Ekonomiskt utfall 17
Slutsats 19

Sammanfattning

Sammanfattning av rapporten

Utöver delårsbokslut per sista augusti och årsbokslut ska kvartalsrapport, inklusive prognos och åtgärder, upprättas per sista mars.

Kvartalsrapporten utformas som en årsprognos över det ekonomiska utfallet för räkenskapsåret. Respektive budgetansvarig gör en bedömning av översiktlig karaktär av enhetens/avdelningens prognos och rapporterar detta med kommentarer till respektive sektorchef. Sektorchefen gör en samlad analys och prognos för respektive sektor. Kommundirektören gör därefter en samlad bedömning för hela kommunens sammantagna prognos.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 350 tkr för helåret, varav Kommunstyrelsen (sektor Samhällsutveckling) - 20 100 tkr, Utbildningsnämnden - 14 500 tkr och Socialnämnden - 14 850 tkr. Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 000 tkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader.

Om den negativa prognosavvikelsen på 39 350 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle det innebära ett negativt resultat på 39 350 tkr för 2024, då det budgeterats med ett nollresultat.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad. Strukturella beslut och en tydlig målbild är helt avgörande för möjligheten att nå en långsiktigt hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Resultaträkning kommunen

Tabell resultaträkning kommunen

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse budget-utfall
Verksamhetens intäkter	15 733	31 056	-15 323
Verksamhetens kostnader	-141 751	-146 990	5 239
Avskrivningar	-2 774	-2 928	154
Verksamhetens nettokostnader	**-128 792**	**-118 862**	**-9 930**
Skatteintäkter	82 836	83 400	-564
Generella statsbidrag och utjämning	40 342	36 139	4 203
Verksamhetens resultat	**-5 614**	**677**	**-6 291**
Finansiella intäkter	12	188	-176
Finansiella kostnader	-405	-1 702	1 297
Resultat efter finansiella poster	**-6 007**	**-837**	**-5 170**
Extraordinära poster			
Periodens resultat	**-6 007**	**-837**	**-5 170**

Ekonomiskt utfall kommunen

Tabell utfall per verksamhetsområde

Nämnd. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	494	710	216	2 843	100
Kommunstyrelse	14 327	14 681	354	58 723	0
Sektor Samhällsutveckling	17 034	9 768	-7 266	35 789	-20 100
Utbildningsnämnd	48 147	43 403	-4 745	173 608	-14 500
Socialnämnd	44 996	40 053	-4 943	160 210	-14 850
Finansiering	-118 991	-107 818	11 173	-431 173	+10 000
Totalt	**6 007**	**797**	**-5 211**	**0**	**-39 350**

Analys och prognos

Per sista mars 2024 redovisas ett negativt resultat på 6 007 tkr, vilket är 5 170 tkr sämre än budget för perioden. För 2024 som helår har budgeterats ett noll-resultat. På grund av att intäkter och kostnader inte är jämnt fördelade över året och att budgeten till stora delar är jämnt periodiserad gör det svårt att analysera budgetavvikelsen på kommunnivå.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 350 tkr för helåret, varav Kommunstyrelsen (sektor Samhällsutveckling) - 20 100 tkr, Utbildningsnämnden - 14 500 tkr och Socialnämnden - 14 850 tkr. Nämndernas avvikelser samt prognoser kommenteras under respektive nämnds avsnitt.

Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 000 tkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader. Pensionskostnaderna påverkas till övervägande del av indexuppräkning utifrån hög inflation, men även av nytt pensionsavtal samt individer som slutar eller påbörjar anställning.

Om den negativa prognosavvikelsen på 39 350 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle det innebära ett negativt resultat på 39 350 tkr för 2024, då det budgeterats med ett nollresultat.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

För helåret prognostiseras en negativ avvikelse jämfört med budget på 39 350 tkr. Då det budgeterats med ett noll-resultat för 2024, skulle det i så fall innebära ett negativt resultat på 39 350 tkr vid årets slut. Förslag på åtgärder för att nå budget finns delvis beskrivet under respektive nämnds avsnitt samt i detta avsnitt.

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100% av de finansiella målen samt minst 75% av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige. Utifrån lämnad prognos kommer balanskravet och fullmäktiges finansiella mål ej att uppnås.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar. Stora negativa budgetavvikelser innebär *inte* god ekonomisk hushållning.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad. Strukturella beslut och en tydlig målbild är helt avgörande för möjligheten att nå en långsiktigt hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Kommunfullmäktige

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	0	0	0
Kommunbidrag	710	710	0
Summa intäkter	**710**	**710**	**0**
Personalkostnader	-235	-312	77
Övriga kostnader	-259	-398	139
Finansiella kostnader	0	0	0
Summa kostnader	**-494**	**-710**	**216**
Periodens resultat	**216**	**0**	**216**

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunfullmäktige	141	274	133	1 098	150
Kommunrevision	77	150	73	600	0
Överförmyndare	239	214	-25	856	-50
Nämnder, styrelser och Valberedning	37	72	35	289	0
Totalt	**494**	**710**	**216**	**2 843**	**100**

Kommunstyrelsen

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	761	1 691	-930
Kommunbidrag	14 681	14 681	0
Summa intäkter	**15 442**	**16 372**	**-930**
Personalkostnader	-6 333	-6 728	395
Övriga kostnader	-8 737	-9 629	892
Finansiella kostnader	-18	-15	-3
Summa kostnader	**-15 088**	**-16 372**	**1 284**
Periodens resultat	**354**	**0**	**354**

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Kommunstyrelse	583	1 525	942	6 100	1 800
Kommunledning	4 161	4 567	406	18 268	0
Kansliavdelning	991	1 090	99	4 358	0
Ekonomiavdelning	1 623	1 778	155	7 113	0
Avdelning för social hållbarhet	2 201	2 449	248	9 797	-500
HR-och löneavdelning	1 869	2 005	136	8 020	-300
IT avdelning	2 899	1 267	-1 632	5 067	-1 000
Totalt	**14 327**	**14 681**	**354**	**58 723**	**0**

Analys och prognos

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott om ca 1 800 tkr, vilket har sin grund i att kommunstyrelsens ofördelade medel inte bedöms behöva användas i sin helhet.

Kommunledning

Prognosen visar en budget i balans för kommunledningen

Kansliavdelningen

Prognosen visar en budget i balans för Kansliavdelningen

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningen prognosticerar en budget i balans, vilket har sin grund i att rekryteringen av ny ekonom för sektor omsorg inte lyckades. Hade rekryteringen kunnat fullföljas hade avdelningen i stället prognosticerat ett underskott på ca 400 tkr jämfört med budget. Observeras bör att avdelningens verksamhet hade en underfinansierad budget om 245 tkr vid årets början och att avdelningen även drabbats av vissa opåverkbara kostnadsökningar avseende försäkringar och fjärrvärme. Detta gör att budgeten inte räcker för att ersättningsrekrytera sektorekonom, vilket verksamheterna är i stort behov av.

Avdelning för Socialhållbarhet

Avdelningen för Social Hållbarhet prognosticerar ett underskott om ca 500 tkr, vilket har sin grund i utökade personalkostnader för extrautredningsresurs för oegentligheterna på IT-avdelningen, vilka uppdagades hösten 2023.

HR- och löneavdelningen

Efter första kvartalet visar prognosen ett underskott för företagshälsovård. Det riskerar att öka på grund av att kommunen inte har hanterat den höga arbetsbelastningen i kommunens verksamheter, att det råder stor brist på resurser inom samtliga verksamheter och att kommunens strategiska HR-resurser inte är tillräckliga under rådande omständigheter.

IT-avdelning

IT-avdelningen gör en prognostiserad avvikelse om ca 1 000 tkr mot budget. Anledningarna till avvikelsen är främst inhyrd personal (infrastruktur och datacenter) och konsultkostnader (strategiskt och operativt stöd) på grund av händelsen med felaktiga inköp av IT-personal under hösten och en mycket eftersatt IT-miljö.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Alla avdelningar förutom Ekonomiavdelningen och Kansliavdelningen prognostiserar underskott.

Anledningen till att Ekonomiavdelning inte påvisar underskott beror på att rekryteringen av ny sektorsekonom inte kunnat genomföras. Detta gör att budgeten inte räcker till att anställa en ersättare för tidigare ekonom för sektor omsorg. Kommunen har en mycket ansträngd ekonomi, vilket gör att behovet av strategiskt och kvalificerat ekonomstöd är särskilt stort. Skulle avdelningen återanställa kommer även ekonomiavdelningen att visa underskott.

HR- och löneavdelningen påvisar ett underskott som härrör från ökade företagshälsovårdskostnader. Ett underskott som dock enligt gängse ordning kommer att fördelas på de verksamheter som de facto nyttjat företagshälsovårdens tjänster. Avdelningen har dock behov av ytterligare resursförstärkningsbehov på HR-sidan. Sårbarheten är idag oerhört stor och påtaglig vid normal frånvaro i form av sjukdom och vård av barn. Lägg därtill kompetensutmaningen i kommunens verksamheter, vilket innebär stora behov av expertstöd i arbetsrätt, arbetsmiljö och övriga HR-frågor. Ett behov som kommunen med befintlig bemanning idag inte kan möta. Konsekvenserna blir att kommunen riskerar stora krav på viten från Arbetsmiljöverket och arbetstagarorganisationerna samt kostnader för skadestånd i enskilda ärenden. Dessutom ökar kostnaderna för företagshälsovård samt övriga rehabiliterande och stödjande insatser. En ytterligare HR-strateg skulle i stället innebära att varje sektor kunde få ett stabilt strategiskt stöd och genom förebyggande arbete skapa förutsättningar för minskade kostnader avseende viten o.dyl., personalomsättning och ohälsa både på kort och lång sikt. Detta arbete är helt avgörande för att kommunen ska kunna rekrytera och behålla den personal som behövs för att uppfylla medborgarnas behov inom samtliga verksamheter.

Kommunen står inför stora förändringar, vilket kommer avspegla sig på kommunstyrelsens stödfunktioner och kan komma att medföra att Kommunstyrelsens budget måste omprioriteras, om kommunen ska klara HELA sin verksamhet och budget.

I övrigt kommer kommunstyrelsens verksamheter att fortsätta att noggrant vakanspröva alla tjänster samt fortsätta att iaktta mycket stor restriktivitet avseende inköp, särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Sektor samhällsutveckling

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	13 399	16 666	-3 267
Kommunbidrag	9 768	9 768	0
Summa intäkter	**23 167**	**26 434**	**-3 267**
Personalkostnader	-8 986	-10 316	1 330
Övriga kostnader	-20 587	-15 277	-5 310
Finansiella kostnader	-860	-841	-19
Summa kostnader	**-30 433**	**-26 434**	**-3 999**
Periodens resultat	**-7 266**	**0**	**-7 266**

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Plan- och byggenheten	856	948	92	3 791	0
Tekniska enheten	13 686	6 427	-7 259	22 215	-19 500
Arbetsmarknads- och integrationsenheten	762	848	86	3 601	0
Samhällsutveckling	744	440	-304	1 761	-600
Måltidsenheten	986	1 105	119	4 421	0
Totalt	**17 034**	**9 768**	**-7 266**	**35 789**	**-20 100**

Analys och prognos

Tekniska enheten

Tekniska enheten visar på ett minusresultat till och med mars månad - 7,2 mkr.

Internfastigheter visar på ett underskott - 3,4 mkr. till följd av höga kostnader för reparationer och löpande underhåll till följd av bristande planerat underhåll. Om inte SHU får tillbaka 11 mkr som för 2024 är bortplockad från ramen kommer det innebära en prognos på minst -13 mkr för helåret. Vissa fastigheter kan komma att behöva stängas då det inte finns medel till drift som exempelvis vatten, avlopp och uppvärmning.

Fjärrvärmekostnader - 400 tkr. Under flera år har fjärrvärmen varit en minuspost för kommunen när det borde varit ett nollresultat. Mätare byts ut för att få korrekt avläsning samt att kulvertar kommer att kontrolleras. Prognosen vid årets slut väntas även i år visa ett minusresultat 1,2 mkr.

Vinterväghållningen visar på ett minusresultat om 3,9 mkr till följd av mycket snö och blåst. All fakturering för snön är ännu inte klar. Kommunen behöver från och med oktober 2024 upphandla

snöröjningen för de kommunala ytorna som ska snöröjas. Prognosen vid årets slut förväntas uppgå till ca - 5,3 mkr.

Prognosen för Tekniska enheten på helåret väntas uppgå till - 19,5 mkr om inte ramen återställs för internfastigheter.

Samhällsutveckling

Prognos för året är - 600 tkr till följd av interimslösning för sektorchef.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Bedömning av framtiden

Det finns stora möjligheter att minska kommunens kostnader för lokalbeståndet genom att ha färre enheter. Den utspridda strukturen är synnerligen kostnadsdrivande med drift och underhåll, kök och matlagning, lokalvård och verksamheternas bemanning. Befolkningsprognosen pekar på minskat barnantal och fler äldre äldre. Det är viktigt att komma bort från dagens läge med dyra "brandkårsutryckningar" som tex. stängning av Höjdens förskola eller läckage i idrottshallen till följd av dåligt underhållna byggnader.

Fjärrvärmenätet bör man överväga att sälja då kommunen inte har kompetens eller resurser att sköta det på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är det viktigt att uppnå nollresultat och inte gå med underskott som varit brukligt under lång tid.

Arbetsmarknad- och integrationsverksamheten behöver få långsiktiga förutsättningar för att kunna fungera bra. Någon form av arbetsmarknadspolitiskt program bör tas fram. Och en permanent lösning på lokalfrågan behöver ske. Ny socialtjänstlag kommer att ha fokus på meningsfulla aktiviteter.

För att stävja befolkningsminskningen bör resurser satsas på planering och byggande för att öka kommunens attraktivitet för inflyttning.

Den viktigaste åtgärden i år för sektorn är att återställa budgetmedlen för fastigheterna.

Vidare behöver budgeten för kommande år förstärkas för att öka måluppfyllelsen rörande attraktiv kommun och öka utsmyckningen. Det gäller främst badplatser, gång och cykelvägar samt planteringar.

Sektor utbildning

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	5 100	9 206	-4 106
Kommunbidrag	52 607	52 607	0
Summa intäkter	**57 707**	**61 813**	**-4 106**
Personalkostnader	-29 417	-28 787	-630
Övriga kostnader	-23 808	-23 801	-7
Finansiella kostnader	-22	-20	-2
Summa kostnader	**-53 247**	**-52 608**	**-639**
Periodens resultat	**4 460**	**9 205**	**-4 745**

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndverksamhet	118	87	-31	350	0
Musikskola	81	52	-29	206	0
Förskola	9 513	7 936	-1 577	31 742	-5 500
Grundskola inkl fritids, anpassad grundskola och förskoleklass	26 624	24 104	-2 520	96 415	-7 000
Gymnasie- och anpassa gymnasieskola	9 436	8 854	-582	35 415	-2 000
Vuxenutbildning	1 393	800	-593	3 200	0
Förvaltningsledning	983	1 570	587	6 280	0
Totalt	**48 148**	**43 403**	**-4 745**	**173 608**	**-14 500**

Analys och prognos

Analys

Under föregående år klarade sektorn att hålla budgetramen på 184 491 tkr med 9 tkr till godo. Inför 2024 sänktes budgetramen till 173 608 tkr, en sänkning med 10 883 tkr. Som en konsekvens budgeterade sektorn med ett underskott i finansieringsbehovet med 14 561 tkr, varav 9 495 tkr på grundskoleenheter och 4 926 tkr på förskoleenheter, samt 140 tkr på vuxenutbildningen. Om sektorn inte kan lösa finansieringen, alternativt anpassa verksamheten, så riskerar sektorn att gå med ett mycket stort underskott 2024.

Kostnadsläget i den egna verksamheten är i princip oförändrat mot första kvartalet 2023. Köpt

huvudverksamhet kostar 556 tkr mer än 2023 och måltids- och lokalvårdskostnaderna 407 tkr. Som helhet är kostnaden 997 tkr högre än under motsvarande period 2023.

Lokalkostnaderna belastar inte sektorn. Ca 95% av den totala kostnaden utgörs av personalkostnader. Detta betyder att organisation, antal enheter, personaltäthet, vikariekostnader, sjuklöner och liknande har stor påverkan på resultatet.

Utfall per verksamhet

Nämndverksamheten visar ett underskott på -31 tkr. Prognos på helår 0.

Musikskolan visar ett underskott på -29 tkr. Prognos på helår 0.

Förskolan visar ett underskott på -1 577 tkr. Prognos på helår -5 500 tkr.

Grundskola inklusive fritids, anpassad grundskola och förskoleklass visar ett underskott på -2 520 tkr. Prognos på helår - 7 000 tkr.

Gymnasie- och anpassad gymnasieskola visar ett underskott på. -582 tkr. Prognos på helår -2 000 tkr.

Vuxenutbildningen visar ett underskott på -593 tkr. Detta bedöms dock ändras eftersom statsbidrag kommer att utbetalas senare under året. Prognos på helår 0.

Förvaltningsledningen visar ett överskott på 587 tkr. Detta beror till största delen på att tilläggsbelopp (ersättning till fristående enheter för barn och elever med stora stödbehov) inte är utbetalade än. Prognos på helår 0.

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Slutsats

Utfallet, det vill säga kostnaderna för perioden, avviker inte särskilt mycket från motsvarande period 2023.

Prognosen för helåret visar dock på ett större underskott som till övervägande del beror på minskad budgettilldelning mellan åren 2023 och 2024.

I och med att planeringen görs för läsår så är det svårt att göra förändringar som får genomslag under första halvåret - förändringar i organisationen kan göras först inför läsåret 2024/2025 som börjar i augusti.

Det totala antalet elever vid respektive skola är lågt och i många klasser är antalet elever under 15 st. Det betyder stora svårigheter att nå en budget i balans eftersom elevpengens storlek kräver ca 23 elever i varje klass.

Höjdens förskola med 4 avdelningar lämnas under sommaren på grund av undermåliga lokaler och verksamheten flyttas över till Kyrkskolan. I den lokalen ryms endast 2 avdelningar med ca 38 barn. Under en övergångsperiod kommer det att finnas fler barn i verksamheten. Att organisera en verksamhet med endast två avdelningar är kostnadsdrivande. Arbete pågår för att säkerställa att efterfrågat behov av platser kan erbjudas inom befintligt lokalbestånd. Vid årsskiftet stängdes en avdelning vid Månvägens förskola i Högsäter eftersom antalet barn minskat. Denna avdelning öppnas igen innan sommaren.

Det råder stor osäkerhet kring statsbidrag, både vad gäller storlek och beviljande.

Framtida finansiering för musikskolan är inte beslutad - ett särskilt ärende om detta är lyft till kommunfullmäktige.

Resurser saknas för att starta fritidsgård.

Åtgärdsplan

Vid placering av elever i förskoleklass inför augusti 2024 har en jämnare fördelning skett mellan skolorna för att öka förutsättningarna för rektor att få en bättre verksamhet, både för eleverna och effektiviteten.

Tjänster som är tidsbegränsade förlängs endast om det inte går att lösa på annat sätt.

Översyn sker av tjänster med obehörig personal och behov av konvertering till behörig personal.

Utredning pågår av vilka organisationsförändringar som kan genomföras för att skapa effektivare verksamheter ur ett ekonomiskt perspektiv samt vad som är gynnsamt ur ett barn- och elevperspektiv.

Utredning ska inledas om hur vi på bästa sätt organiserar undervisning för elever i behov av särskilt stöd som både är gynnsamt för eleverna och kostnadseffektivt

Under året ska en översyn ske av nuvarande resursfördelningsmodell för att utreda om den bör förändras inför 2025

Sektor omsorg

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall ÅrMån	Ackumulerad budget	Avvikelse
Intäkter	3 854	9 644	-5 790
Kommunbidrag	40 053	40 053	0
Summa intäkter	**43 907**	**49 697**	**-5 790**
Personalkostnader	-34 574	-34 688	114
Övriga kostnader	-14 260	-14 994	734
Finansiella kostnader	-16	-15	-1
Summa kostnader	**-48 850**	**-49 697**	**847**
Periodens resultat	**-4 943**	**0**	**-4 943**

Ekonomiskt utfall

Tabell utfall per verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Ack utfall ÅrMån	Ack budget ÅrMån	Avvikelse budget-utfall	Budget helår	Prognos avvikelse helår
Nämndsverksamhet	156	168	12	671	0
Sektorchef omsorg	3 121	1 798	-1 323	7 197	-2 150
Omsorgskontor	2 074	2 137	63	8 549	0
Äldreomsorg	18 715	16 606	-2 109	66 422	-7 800
Hälso-och sjukvård	6 092	4 870	-1 222	19 478	-2 100
Individ- och familjeomsorg	8 276	8 784	508	35 138	0
Enheten för stöd och service	6 561	5 690	-871	22 761	-2 800
Totalt	**44 995**	**40 053**	**-4 942**	**160 216**	**-14 850**

Analys och prognos

Nämndsverksamhet

Prognos vid helår är en budget i balans 0.

Sektorchef omsorgskontor

Redovisar ett underskott mot budget vid Q1 med 1 323 tkr. Personalkostnader visar ett underskott som bl a rör utbetalade semesterlöner. Konsultkostnader är en annan orsak till underskottet, vidare så har nämnden fått en straffavgift från IVO för icke verkställt beslut. Intäkter är budgeterade högre än vad som förväntas inkomma under året.

Prognos vid helår för Sektorchef omsorgskontoret är - 2 150 tkr

Omsorgskontoret

Redovisar ett överskott mot budget vid Q1 med 63 tkr. Bostadsanpassning och färdtjänst genererar ett visst överskott. Personalkostnader ett visst underskott beroende på höga sjukskrivningstal och behov av intermittent anställning på biståndsenheten för att upprätthålla produktion för inkomna ansökningar, utredning och uppföljningar.

Prognos vid helår för Omsorgskontoret är en budget i balans 0.

Äldreomsorg sammantaget visar ett underskott mot budget vid Q1 med -2 109 tkr.

Hemtjänsten redovisar ett överskott sista mars med 207 tkr. Det är personalkostnaderna som genererar ett stort överskott och detta beroende på svårigheter att rekrytera undersköterskor. Solgården redovisar ett underskott på -391 tkr, Lillågården ett underskott på -128 tkr och Håvestensgården ett underskott på -1 798 tkr. De största underskotten ligger under posten intäkter. Detta är helt relaterade till att minskad budgetram av sektorchef har lagts som en intäktspost.

Prognos vid helår för Äldreomsorgen är -7 800 tkr

Hälso- och sjukvård

Redovisar ett underskott mot budget vid Q1 med -1 223 tkr. Underskottet härrör sig till konsultkostnader och höga timvikariekostnader till största delen. Intäkter för samverkande sjukvård och god och nära vård har ännu ej inkommit vilket gör underskottet större.

Prognos vid helår för Hälso- och sjukvården - 2 000 tkr

Individ- och familjeomsorgen

Redovisar ett överskott mot budget vid Q1 med 508 tkr. Ekonomiskt bistånd genererar ett överskott, även personalkostnaden och institutionskostnaden för barn och unga ligger på ett litet överskott. Underskotten ligger på familjehemsvård barn och unga samt placeringar inom socialpsykiatrin. Bidragande orsak till överskottet är även statsbidrag kring familjehemsplaceringar.

Prognos vid helår för Individ- och familjeomsorgen en budget i balans 0.

Enheten för stöd och service

Redovisar ett underskott mot budget vid Q1 med -871 tkr. Underskottet härrör sig till högre personalkostnad vid gruppbostad samt ett nytt assistansärende. Det största underskottet ligger under posten intäkter. Detta är helt relaterade till att minskad budgetram av sektorchef har lagts som en intäktspost.

Prognos vid helår för Enheten för stöd och service - 2 800 tkr

Slutsats

Slutsats och åtgärdsplan

Sektor omsorg står inför fortsatt stora utmaningar. Detta gäller både volymökningar i sektorns olika verksamheter, kostnadsökningar, nya arbetstidsavtal, svårt rekryteringsläge inom vissa områden och i vissa områden en ohållbar arbetsmiljö.

Alla chefer inom sektor omsorg tar ett stort ekonomiskt ansvar och försöker hela tiden hitta den billigaste och effektivaste lösningen. Återhållsamhet gäller både när det gäller inköp, utbildningar och planeringsdagar. Vissa delar i sektor omsorgs verksamhet är svåra att påverka både utifrån tvingande lagstiftning och att vi har små verksamheter som är kostnadsdrivande både ur ett hyres- och personalperspektiv. Sektorn har också ökade kostnader för bilar och drivmedel som är svåra att påverka.

En åtgärd för att arbeta mot en budget i balans är att erbjuda insatsen hemtjänst i större utsträckning innan beslut om placering på SÄBO görs. Enligt Kostnad per brukare ligger sektor omsorg lågt i beslutade hemtjänsttimmar i förhållande till jämförbara kommuner och högt i beslut om SÄBO och kortis. Som ett led i att fatta beslut om mer hemtjänst borde detta leda till en möjlighet att avveckla ett SÄBO, Hur lång tid innan ett SÄBO kan vara nedlagt måste utredas vidare och hur även hur stor besparingen kan bli. Budgeten för kommunens minsta SÄBO ligger på 11 042 tkr.

Sektor omsorg har också stora rekryteringssvårigheter när det gäller undersköterskor, sjuksköterskor och rehab-personal. En stor omsättning av personal medför stora rekryteringskostnader och i förlängningen kan det sluta i konsultkostnader för att man inte löser bemanningen. En oroande faktor är också att den personal som är kvar i verksamheten får ta ett mycket stort ansvar vilket gör att det ibland kan bli en ohållbar arbetsmiljö och det i sin tur genererar ytterligare uppsägningar.

På Individ- och familjeomsorgen fortsätter det redan påbörjade och effektiva arbetet att få ned försörjningsstödskostnaderna.

Sektor omsorg behöver påbörja en digitaliseringsresa för att möjliggöra en effektivisering av verksamheten men också för att kunna erbjuda brukare andra val än de traditionella.

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2024-04-24
2024/3

Kommunstyrelsen

Kvartalsrapport (Q1 2024) inklusive prognos 2024

Beslutsförslag
Kommunstyrelsen godkänner rapporten och överlämnar den till kommunfullmäktige för information.

Ärendets beredning
Socialnämnden 2024-04-29, SN § 48
Utbildningsnämnden 2024-04-30, UN § 49

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har arbetat fram kvartalsrapport per sista mars, inklusive prognos.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 350 tkr för helåret, varav Kommunstyrelsen (sektor Samhällsutveckling) - 20 100 tkr, Utbildningsnämnden - 14 500 tkr och Socialnämnden - 14 850 tkr. Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 000 tkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader.

Om den negativa prognosavvikelsen på 39 350 tkr för kommunen som helhet blir en verklighet skulle det innebära ett negativt resultat på 39 350 tkr för 2024, då det budgeterats med ett nollresultat.

Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge, som nu blivit än värre. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas. En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig

återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad. Strukturella beslut och en tydlig målbild är helt avgörande för möjligheten att nå en långsiktigt hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

I organisationen gäller noggrann vakansprövning av alla tjänster och att beslut kring rekrytering av chefs- samt sektors- och avdelningsövergripande funktioner hanteras av kommundirektören. Budgetuppföljning ska ske till närmast överordnad chef med redovisning av förslag på åtgärder utifrån uppdraget att ha en budget i balans. Utöver ovanstående gäller stor restriktivitet avseende inköp samt särskilda aktiviteter, insatser och projekt.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-24
Kvartalsrapport (Q1 2024) Färgelanda Kommun
Beslut SN, dat 2024-04-29
Beslut UN, dat 2024-04-30

Styrelse/nämnd kod § K **Dnr 2024/3**

Kvartalsrapport Q1 2024

Styrelse/nämnd**s beslut**
Kvartalsrapporten redovisas och läggs till handlingarna.

Protokollsanteckning
Ordförande Håkan Gusteus (L) lämnar en protokollsanteckning som lyder:

”Under genomgången av Q1:an framfördes ett flertal inlägg om att det är viktigt att stödet från HR och ekonomi fungerar för att man skall kunna göra rätt analyser inför eventuella förslag till nedskärningar i nämndens verksamhet för att nå ett bättre budgetresultat.

Ordföranden föreslår i anledning av ovanstående att nämnden uttalar sig om vikten av att stödfunktionerna fungerar vilket antogs av nämnden.”

Sändlista
Socialchef

Styrelse/nämnd kod § K **Dnr 2024/3**

Kvartalsrapport Q1 2024

Styrelse/nämnd**s beslut**
Utbildningsnämnden beslutar att godkänna kvartalsrapport Q1 för 2024 samt att lämna den vidare till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning
Genomgång vid presidiemöte 2024-04-16
Information FÖSAM 2024-04-18

Sammanfattning av ärendet
Enligt gällande rutiner ska kvartalsrapport för perioden januari – mars sammanställas. Detta har skett och rapporten återfinns i bilaga 1. Av denna framgår att periodens utfall avviker mot budget med 4 745 000 kr.

Prognosen för helåret visar på ett underskott på 14 miljoner kr. Orsaken till detta är främst minskad tilldelning på 11 miljoner kronor jämfört med 2023.

I bilagan återfinns redovisning och analys per verksamhet. Arbete pågår för att vidta åtgärder för att minska det prognosticerade underskottet.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse inklusive bilaga

Sändlista
Rektorer

KS § 60 **Dnr 2024/6**
Mål och resursplan/Budget 2025–2027

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa verksamhetsmålen för 2025
2. fastställa de finansiella målen för 2025–2027
3. fastställa skattesatsen för 2025 till 22,91 kronor
4. fastställa budget för 2025 med angivna kommunbidrag för nämnderna med totalt 499 203 tkr
5. i den långsiktiga planeringen utgå från SKR:s prognoser för intäkter vilket innebär 506 734 tkr för 2026 och 521 041 tkr för 2027
6. fastställa internräntan för 2025 till 2,5 % enligt SKR:s rekommendation
7. uppdra åt nämnderna att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga
8. fastställa investeringsram på 23 mnkr för 2025
9. kommunstyrelsen under 2025 har rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under 2025, med totalt 23 mnkr
10. kommunstyrelsen under år 2025 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025
11. uppdra åt nämnderna att genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som ingår i Mål- och resursplanen
12. uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att anta sin budget inom givna ramar senast oktober 2024.

Avstår att delta i beslut
Sverigedemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning
Under året har kommunstyrelsens budgetberedning diskuterat förutsättningarna för kommunens Mål- och resursplan (MRP) 2025–2027. Kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tagit fram och behandlat prioriteringsunderlag, investeringsäskanden samt verksamhetsmål och överlämnat dessa till budgetberedningen. Utifrån detta har förslag till MRP 2025–2027 tagits fram.

Kommunstyrelsen och nämnderna har därefter, utifrån antagen MRP, att besluta om detaljbudget 2025 för sin verksamhet.

Facklig samverkan har ägt rum den 30 april (information) och facklig förhandling kommer att äga rum den 13 maj.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 8 maj 2024
Mål- och resursplan 2025–2027, daterad 7 maj 2024

Sändlista
Alla nämnder

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2024-05-08
2024/6

Kommunstyrelsen

Mål- och resursplan 2025–2027 inklusive finansiella mål, skattesats, budget 2025, plan för 2026 och 2027 med angivna kommunbidrag för kommunstyrelse och nämnder, investeringsram samt låneram

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa verksamhetsmålen för 2025
2. fastställa de finansiella målen för 2025–2027
3. fastställa skattesatsen för 2025 till 22,91 kronor
4. fastställa budget för 2025 med angivna kommunbidrag för nämnderna med totalt 499 203 tkr
5. i den långsiktiga planeringen utgå från SKR:s prognoser för intäkter vilket innebär 506 734 tkr för 2026 och 521 041 tkr för 2027
6. fastställa internräntan för 2025 till 2,5 % enligt SKR:s rekommendation
7. uppdra åt nämnderna att söka och använda de riktade statsbidrag som finns tillgängliga
8. fastställa investeringsram på 23 mnkr för 2025
9. kommunstyrelsen under 2025 har rätt att nyupplåna, dvs. öka kommunens skulder under 2025, med totalt 23 mnkr
10. kommunstyrelsen under år 2025 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025
11. uppdra åt nämnderna att genomföra de verksamhetsförändringar och effektiviseringar som ingår i Mål- och resursplanen
12. uppdra åt kommunstyrelsen och nämnderna att anta sin budget inom givna ramar senast oktober 2024.

Ärendebeskrivning
Under året har kommunstyrelsens budgetberedning diskuterat förutsättningarna för kommunens Mål- och resursplan (MRP) 2025–2027. Kommunstyrelsen, socialnämnden och utbildningsnämnden har tagit fram och behandlat prioriteringsunderlag, investeringsäskanden samt

verksamhetsmål och överlämnat dessa till budgetberedningen. Utifrån detta har förslag till MRP 2025–2027 tagits fram.

Kommunstyrelsen och nämnderna har därefter, utifrån antagen MRP, att besluta om detaljbudget 2025 för sin verksamhet.

Facklig samverkan har ägt rum den 30 april (information) och facklig förhandling kommer att äga rum den 13 maj.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, daterad 8 maj 2024
Mål- och resursplan 2025–2027, daterad 7 maj 2024

Sändlista:
Alla nämnder

FÄRGELANDA KOMMUN

Mål- och resursplan 2025–2027

Kommunstyrelsen 2024-05-15

Dnr:

Antagen av

Innehåll

1. INLEDNING 4
1.1 Budgetprocessen 4
2. SAMMANFATTNING 6
3. MÅL 8
3.1 Finansiella mål och god ekonomisk hushållning 8
3.2 Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024–2026 8
3.3 Verksamhetsmål 9
3.4 Färgelanda kommuns verksamhetsmål för perioden 2025–2027 10
4. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 12
4.1 Översikt över verksamhetens utveckling 12
4.2 Den kommunala koncernen 15
4.2.1 Kommunen 15
4.2.2 Koncernen 16
4.2.3 Minoritetsintressen 16
4.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 16
4.3.1 Samhällsekonomi 16
Konjunkturen vänder upp nästa år 16
4.3.2 Kommunernas ekonomi 17
Det demografiska trycket fortsätter 17
Demografiska förändringar kräver anpassningar 17
Åtgärder för att möta den demografiska utvecklingen 18
Riksdagsbeslut om Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner 19
Utredning av kommunalekonomisk utjämning 19
4.3.3 Förutsättningar Färgelanda kommun 19
Befolkningsminskning - Demografi 19
Försörjningsbörda 20
Flyttnetto och födelseöverskott/underskott 21
Befolkningens sammansättning efter ålder 22
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning 23
Finansnetto 24
Pensioner 24
4.3.4 Förutsättningar nämnderna - ramar 25
Internränta 27
Personalomkostnadspålägg 27

Tekniska ramar och prioriteringsutrymme 27
Nämndernas budgetramar 29
4.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 30
4.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 31
4.5.1 God ekonomisk hushållning 31
4.5.2 Ekonomisk analys 32
Resultat och resultatutveckling 32
Nettokostnader 33
Investeringar 33
Likviditet 34
Soliditet 34
Avslutande kommentar 34
4.6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv 35
5. EKONOMISKA RAPPORTER 38
5.1 Resultatbudget 38
5.2 Investeringsplan 39

1. INLEDNING

Budgetdokumentet är indelat i fem delar eller huvudavsnitt; *Inledning, Sammanfattning, Mål, Förvaltningsberättelse och Ekonomiska rapporter*. I *inledning*savsnittet beskrivs hur budgetprocessen sett ut. *Sammanfattning*, inrymmer en mycket kort övergripande summering av dokumentet.

I avsnittet *Mål* framgår finansiella mål, prioriterade inriktningar och verksamhetsmål. Fjärde avsnittet *Förvaltningsberättelse* är upplagt på liknande sätt som årsredovisningens förvaltningsberättelse. I avsnittet beskrivs verksamhetens översiktliga utveckling, kommunala koncernen, viktiga förhållanden som påverkar resultat och ekonomisk ställning, förutsättningar för Färgelanda kommun, nämndernas förutsättningar och ramar, styrning och uppföljning, god ekonomisk hushållning, balanskrav och resultatutjämningsreserv.

Femte och sista avsnittet, *Ekonomiska rapporter*, innehåller resultatbudget, balansbudget, kassaflödesbudget samt investeringsplan.

1.1 Budgetprocessen

Budgetarbetet inför planperioden 2025–2027 startades upp med kick-off i Budgetberedningen den 18 januari 2024. Teman för dagen var:

- Prislappsmodellen
- Befolkningsstatistik
- Fastigheter/lokaler

SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) erbjuder kommuner att delta i ett projekt där målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheternas prislappar. Kommunstyrelsen fattade den 31 maj 2023 (KS § 92) beslut om att Färgelanda kommun skulle delta i projektet. SKR-projektet startades upp i slutet av augusti 2023. Representant från SKR höll i största delen av budgetberedningsdagen den 18 januari där bland annat prislappsmodellen föredrogs och diskuterades.

Statisticon medverkade digitalt genom att föredra den nya befolkningsprognosen avseende Färgelanda kommun som framtagits under hösten 2023. Lokalförsörjningsgruppen presenterade kommunens fastighetsbestånd och dess status samt nödvändiga åtgärder för att uppnå funktionsdugliga lokaler.

Den 23 januari hölls en andra dag med Budgetberedningen. Representant från Ensolution deltog i Färgelanda. Förmiddagen ägnades åt Kolada och nettokostnadsavvikelser inom ett flertal verksamhetsområden. Workshop

hölls kring dessa utifrån olika påståenden. Är dessa påståenden en myt eller sanning? Eftermiddagen ägnades åt att jobba med målbild och önskat läge.

Nästa Budgetberedningsdag den 5 mars hölls även den tillsammans med Ensolution för att fortsätta arbetet från den 23 januari. Största delen av dagen var en dag för politiken, tjänstepersoner anslöt på slutet för att få en summering.

Under andra halvan av februari och mars har nämnderna arbetat med prioriteringsunderlag, investeringsäskanden samt verksamhetsmål. Nämndernas förslag presenterades för Budgetberedningen den 2 april.

Budgetanvisningar, inkl. tidplan, upprättades och antogs av kommunstyrelsen 7 februari 2024 (§ 8, dnr 2024/6). Tidplanen visar en beslutad MRP av kommunfullmäktige i juni 2024.

2. SAMMANFATTNING

Förutsättningarna har förändrats oerhört snabbt för Sveriges kommuner, från att ha haft 2000-talets starkaste resultat till att nu prognostisera 2000-talets svagaste resultat. Sverige har på mycket kort tid gått från att befinna sig i en högkonjunktur till att vara i en lågkonjunktur. Även om inflationen har nått sin topp så kommer effekter av inflationen finnas kvar länge för såväl privatpersoner, företag som offentlig sektor.

För de flesta av landets kommuner är den ekonomiska situationen ansträngd utifrån samhällsekonomiska läget. Det har inneburit och innebär bland annat hög inflation med stora kostnadsökningar och kraftigt höjda räntor. Inflation och räntor väntas dock sjunka i år, både i Sverige och globalt. Emellertid förväntas svag global tillväxt i år och ännu svagare svensk BNP-tillväxt. SKR bedömer även fortsatt nedgång av antalet sysselsatta i Sverige 2024. Beträffande skatteunderlagsökningen väntas denna vara mycket svag i år och förväntas följas av återhämtning 2025.

Inflationen tillsammans med nya pensionsavtal har inneburit och innebär kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner både 2023 och 2024. När och hur mycket inflationen dämpas blir avgörande för att trycket från pensionskostnaderna och höga räntekostnader ska lätta och hur ekonomin därmed ser ut i ett lite längre perspektiv.

Färgelanda kommun har dessutom mycket stora strukturella utmaningar sedan innan. Den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Om beslut inte fattas och åtgärder uteblir kommer utmaningarna fortsätta. Härtill kommer en fortsatt minskning av antalet invånare vilket medför att skatteintäkterna blir lägre.

Skattesatsen föreslås oförändrad under perioden, 22:91 kronor per skattekrona. Skatteprognosen beräknas utifrån den befolkningsprognos för Färgelanda kommun för åren 2023–2032 som Statisticon tog fram under 2023. Kostnad för lönerevision ingår från och med budget 2025 i nämndernas ramar.

För 2025 budgeteras ett resultat på 12 mnkr, för 2026 ett resultat på 29 mnkr och för 2027 ett resultat på 37 mnkr. Kommunen befinner sig i ett mycket svårt ekonomiskt läge och står inför stora investeringsbehov. Med utgångspunkt i bland annat dessa förutsättningar har mål- och resursplanen framtagits utifrån en resultatnivå som motsvarar i *genomsnitt* 5,8 procent för perioden 2025–2028. Detta är rent finansiellt en otillräcklig resultatnivå, men får anses som det kommunen kan klara av i rådande situation. För att nå nyss nämnda resultatnivå krävs stora besparingar. En stor del av utmaningarna ligger i att komma i den ram som tilldelats 2024.

Investeringarna budgeteras till 23 mnkr för 2025. Totalt under perioden 2025–2028 budgeteras investeringarna till 167 mnkr. Resultatnivån måste över tid finansiera investeringarna annars försvagas kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtions-utrymme påverkas. Det är viktigt att inte soliditeten sjunker då det försvagar kommunens finansiella förutsättningar för framtiden.

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en *God ekonomisk hushållning* i verksamheten. Kommunerna ska besluta både finansiella mål och verksamhetsmål. Det är dessa mål som bland annat definierar vad som är god ekonomisk hushållning.

Budgetförslaget uppfyller kommunallagens balanskrav men inte villkoren för *God ekonomisk hushållning.* Arbete med åtgärder och anpassningar måste intensifieras.

3. MÅL

3.1 Finansiella mål och god ekonomisk hushållning

Färgelanda kommun fastställer varje år i mål- och resursplanen finansiella mål, prioriterade inriktningar och verksamhetsmål. För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

I mål- och resursplanen 2025–2027 föreslås två finansiella mål för planperioden.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,0 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

Färgelanda kommun behöver på sikt ha en högre resultatnivå utifrån bland annat det stora investeringsbehov som finns.

Kommunen befinner sig i ett mycket svårt ekonomiskt läge och står inför stora investeringsbehov. Med utgångspunkt i bland annat dessa förutsättningar har mål- och resursplanen framtagits utifrån en resultatnivå som motsvarar i *genomsnitt* 5,8 procent för perioden 2025–2028. Detta är rent finansiellt en otillräcklig resultatnivå, men får anses som det kommunen kan klara av i rådande situation.

3.2 Färgelanda kommuns prioriterade inriktningar för perioden 2024–2026

Prioriterad inriktning	**Destinerad nämnd**
Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden
God omsorg med individen i fokus	Socialnämnden Kommunstyrelsen
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen
Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete	Alla nämnder

3.3 Verksamhetsmål

Enligt Styr- och ledningssystem för Färgelanda kommun (KF 2016-06-22, § 86) utgår verksamhetsmål från prioriterad riktning som arbetas fram i samverkan mellan politik och förvaltning. Målen ska vara rimliga till givna resurser och följas upp i samband med delårsrapporter och årsredovisning. Målen kan vara kort- och/eller långsiktiga och beslutas av kommunfullmäktige efter beredning i nämnderna.

Mål måste, enligt samma styrdokument, för att ha en styrande effekt i en resultatstyrningsmodell – vara *mätbara* och *bygga på sakliga fakta*. När mål ska prioriteras bör diskussionen utgå från vad man vet och vad som är de strategiskt viktiga problemen/frågeställningarna inom verksamheten. Utifrån de prioriteringar som görs sätts mål som utgår från fakta om hur det ser ut just nu, då finns en utgångspunkt för att kunna se hur man lyckas med målen över tid. Till målen kopplas resultatindikatorer som bör vara stabila och byggda på fakta samt kunna följas över tid.

Målen ska formuleras enligt SMART-modellen.:

- *Specifikt* – Det ska vara tydligt vad som ska uppnås
- *Mätbart* – Vid målsättning ska det beslutas om hur man mäter att man lyckats.
- *Accepterat* – Delaktighet i framtagandet av målen är ett viktigt nyckelord
- *Realistiskt* – Det ska vara faktiskt möjligt att uppnå målet.
- *Tidsbundet* – Det ska finnas en tydlig deadline

3.4 Färgelanda kommuns verksamhetsmål för perioden 2025–2027

Prioriterad inriktning	Ansvarig nämnd	Verksamhetsmål	Nuläge	Mått	Målet anses uppfyllt
Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen	***Ökad andel nöjda medarbetare***	HME 76 (2023)	HME (mäts vartannat år)	När HME överstiger 77
		Minskad sjukfrånvaro	9,1 %	Sjukfrånvaro	När sjukfrånvaron understiger 8 %
		Minskad personalomsättning	15 %	Personalomsättning	När personalomsättningen understiger 10 %
Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö	Utbildningsnämnden	***Öka elevernas måluppfyllelse***	204	Meritvärde i år 9 inför gymnasiet	210
			90 % 82 % 78 %	Andel godkända elever – nationella prov - år 9 Svenska Matematik Engelska	90 %
			90% 82% 78%	Andel godkända elever – nationella prov - år 6 Svenska Matematik Engelska	90 %
			89% 86%	Andel godkända elever – nationella prov år 3 Svenska Matematik	90 %
		Öka andel elever med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram	76%	Andel elever behöriga till yrkesprogram	85 %
		Alla barn och elever ska uppleva en trygg skolmiljö och ha studiero	Enkäten för trygghet och studiero kommer gå ut till alla barn och elever från förskolan till år 9 i slutet av februari.	Mäts genom en enkät För yngre barn svarar vårdnadshavare	100% upplever trygghet 100% upplever studiero
God omsorg med individen i fokus	Kommunstyrelsen	***Öka antalet individer i verksamheten som erhåller kvalitativ sysselsättning efter avslutad AMI-insats (anställning och utbildning)***	22 deltagare skrevs in under 2022. 60% kom ut i studier eller arbete.	Antal deltagare som går vidare till anställning eller studier	Antalet deltagare som går vidare till anställning eller studier ska öka med 5 procentenheter
	Socialnämnden	***Graden av nöjdhet bland kunderna på särskilda boenden ska ligga över genomsnittet i riket och öka.***	2023 års mätning Färgelanda 70% (Riket 78 %)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet

		Graden av nöjdhet bland kunder som har hemtjänst ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	2023 års mätning Färgelanda 97% (Riket 86%)	Mäts genom Socialstyrelsens nationella enkät vad tycker de äldre om äldreomsorgen.	Graden av nöjdhet ska öka med 1 procentenhet
		Graden av nöjdhet bland brukare i LSS verksamheten ska ligga över genomsnittet i riket och öka.	Ingen mätning gjord	Mäts genom Socialstyrelsens nationella brukarundersökning avseende daglig verksamhet	Kan inte mätas
Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i	Kommunstyrelsen	***Öka utsmyckningarna i kommunens tätorter***	Ingen mätning gjord	Genomförd mätning av andel nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet	Andelen nöjda medborgare avseende Färgelanda kommuns attraktivitet överstiger 60%
Agenda 2030 ska imple-menteras i kommunens arbete	Kommunstyrelsen	***Matsvinnet ska minska***	49 g/dag och portion	g/portion, Mäts under en vecka 6 ggr/år	Max 35 g/dag och portion (skola och förskola) Max 100 g/dag och portion (äldreomsorg)
	Kommunstyrelsen	***Energiförbrukningen i kommunens fastigheter skall minska***	2 956 Mwh	Årsförbrukning	Förbrukningen skall minska med 5 % per år under perioden.
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	***Alla kommuninvånare involveras i klimatarbetet***	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antal dialogträffar med berörda grupper	Minst 2 st. dialogträffar per nämnd
	Kommunstyrelsen		Ingen plattform finns idag	Kontroll av det finns en plattform för klimatdialog	Inrättad plattform
	Kommunstyrelsen	***Näringslivets utsläpp ska minska***	Ingen mätning finns av ev. genomförda insatser	Antal insatser tillsammans med näringslivet	Minst en insats per år
	Kommunstyrelsen	***Samarbetet tillsammans med lantbruket inom kommunens klimatom-ställning ska öka***	Ingen mätning finns av genomförda dialogträffar	Antalet dialogträffar mellan kommunen, gröna näringar och övrigt näringsliv	Minst två gånger/år
			Ingen mätning finns av ev. genomförda projekt	Antal projekt för att minska utsläpp	Minst ett projekt under åren 2025–2026
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	***Kommunen ökar livs-längden på elektronik***	Ingen mätning finns av antal livslängdsökande	Antal nya livslängdsökande åtgärder per år	Minst ytterligare en livslängdsökande åtgärd/ år
	Kommunstyrelsen Utbildningsnämnden Socialnämnden	***Kommunen ökar använ-dandet av cirkulära möbler***	Finns ingen inventering gjord	Antal kontor/ arbetsplatser med cirkulära möbler och inredning	Genomförd inventering
	Kommunstyrelsen		Inget stadfäst system för cirkulära möbler finns	Kontroll av system för cirkulära möbler	Infört och stadfäst system för cirkulära möbler

4. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Färgelanda kommuns verksamhet och finansiella läge för kommande budgetår 2025 samt planperioden 2026–2027. Inledningsvis presenteras en översikt av verksamhetens utveckling följt av koncernens uppbyggnad och ansvarsfördelning. Vidare följer en omvärldsanalys och hur generella förhållanden i samhället påverkar specifikt Färgelanda kommun och dess nämnder. I nästa avsnitt presenteras kommunens process kring styrning och uppföljning. Efterföljande avsnitt behandlar det centrala begreppet *god ekonomisk hushållning* och Färgelanda kommuns kontext i förhållande till detsamma. Avsnittet innehåller också en ekonomisk analys inkluderat en övergripande bild av kommunens investeringar och deras påverkan på kommunens ekonomiska ställning. Det avslutande avsnittet beskriver det lagstadgade balanskravsresultatet samt kommunfullmäktiges riktlinjer kring resultatutjämningsreserven (RUR).

4.1 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt sammanfattas mål- och resursplanen på en översiktlig nivå när det gäller resultat, självfinansieringsutrymme för investeringar, prioriteringar, satsningar i förhållande till fullmäktiges mål samt satsningar i förhållande till verksamhetsområden. SKR:s budgetmodell ger förutsättningar för att kunna arbeta med en planperiod på fyra år, härav att även 2028 finns med i tabell och diagram.

	2025	2026	2027	2028
RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER OCH BIDRAG: Nuvarande (Beslutat mål), Mkr	12 (10)	29 (10)	37 (10)	42 (11)
RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER OCH BIDRAG: Nuvarande (Beslutat mål), %	2 % (2 %)	6 % (2 %)	7 % (2 %)	8 % (2 %)
SJÄLVFINANSIERADE INVESTERINGAR: Beslutade (Återstår), Mkr	23 (0)	40 (0)	49 (0)	55 (0)
PRIORITERINGAR: Beslutade (Återstår), Mkr	40 (2)	26 (19)	21 (26)	14 (32)

Som tabellen ovan visar så har det ”återstående” prioriteringsutrymmet budgeterats som ökning av resultatet.

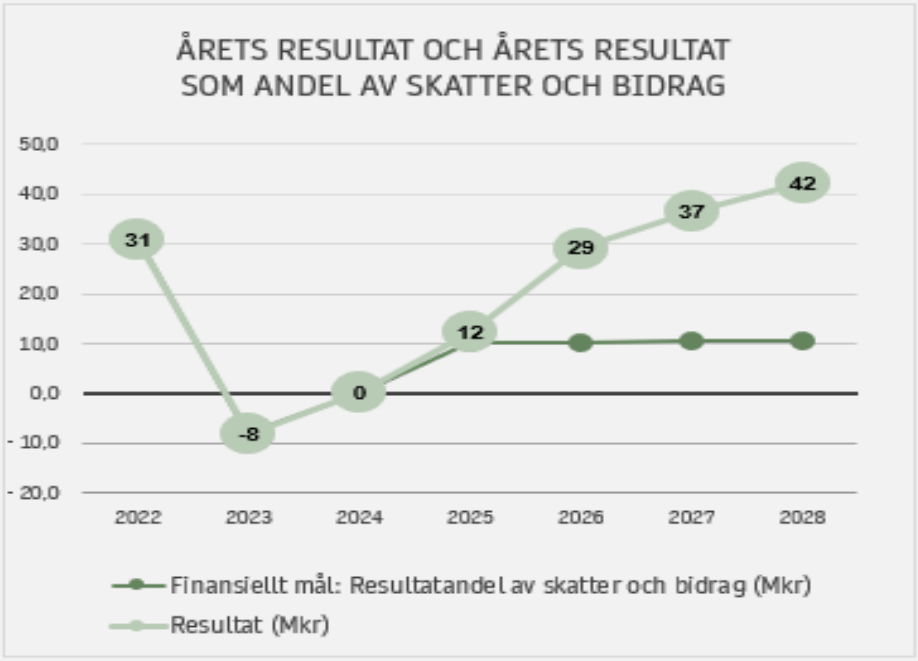

Diagram 1: visar avvikelsen mellan resultatmål och resultat i planen över tid i mnkr.

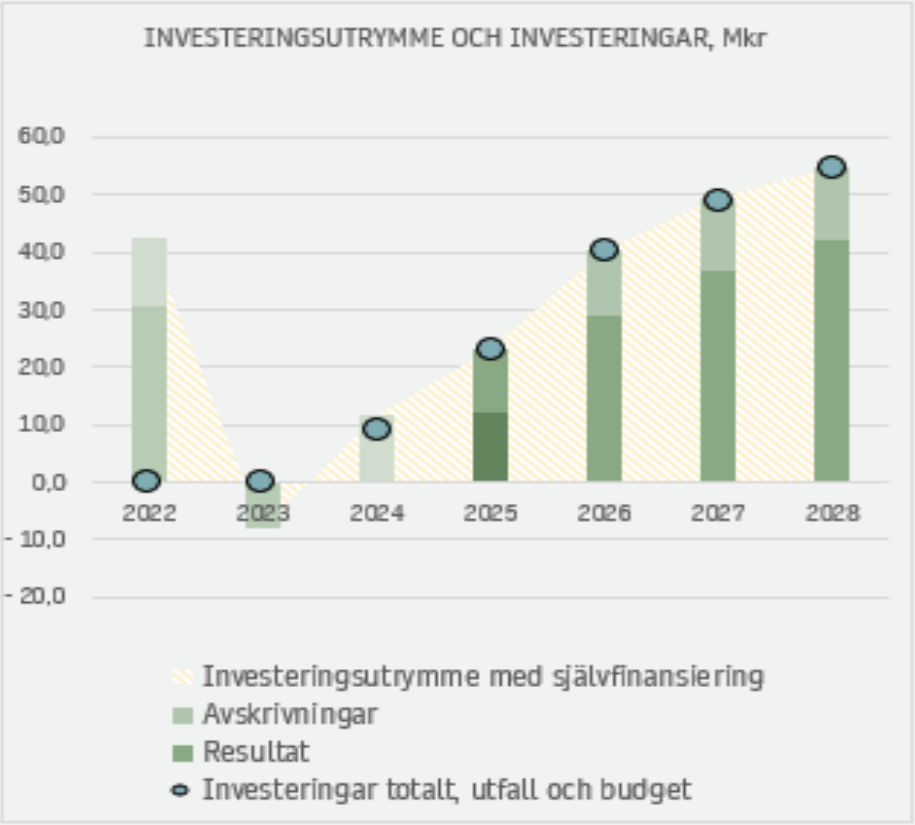

Diagram 2: visar investeringsutrymmet jämfört med investeringsplanen för självfinansierade investeringar över tid.

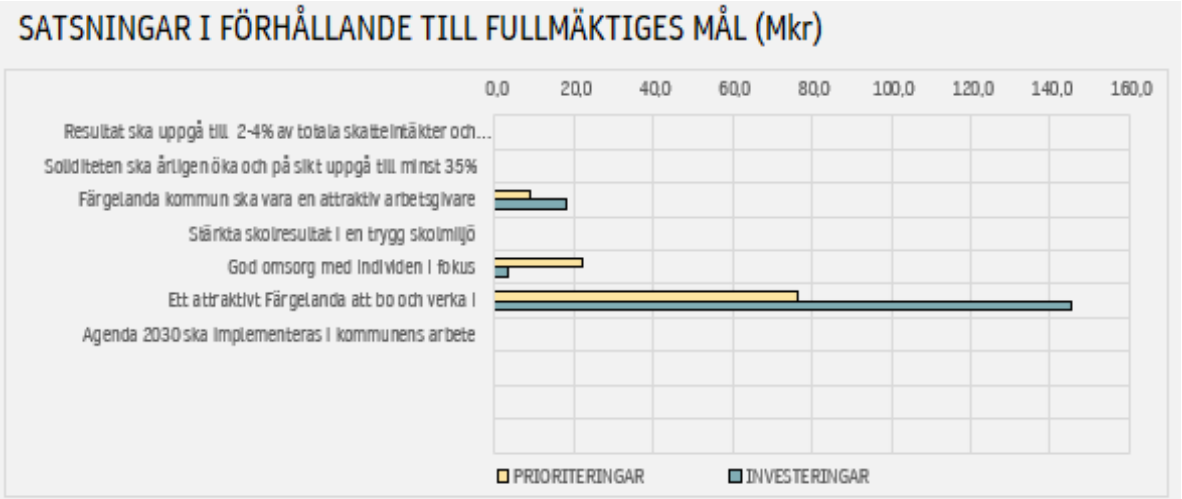

Diagram 3: visar investeringar och prioriteringar per politiskt mål under budgetperioden.

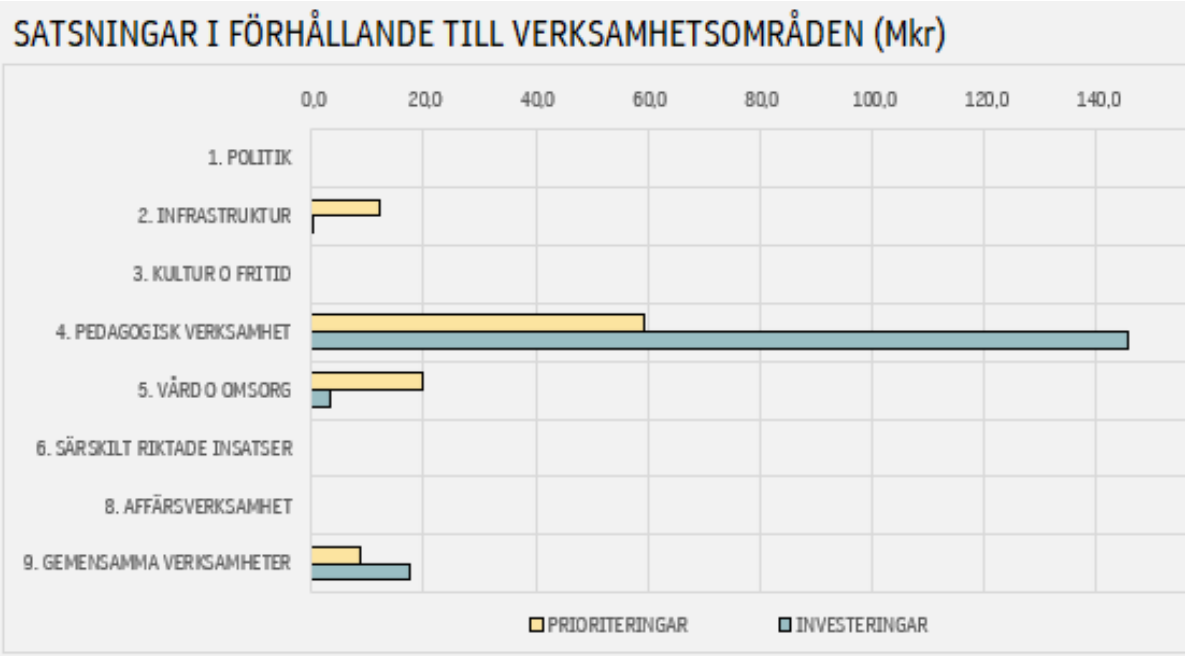
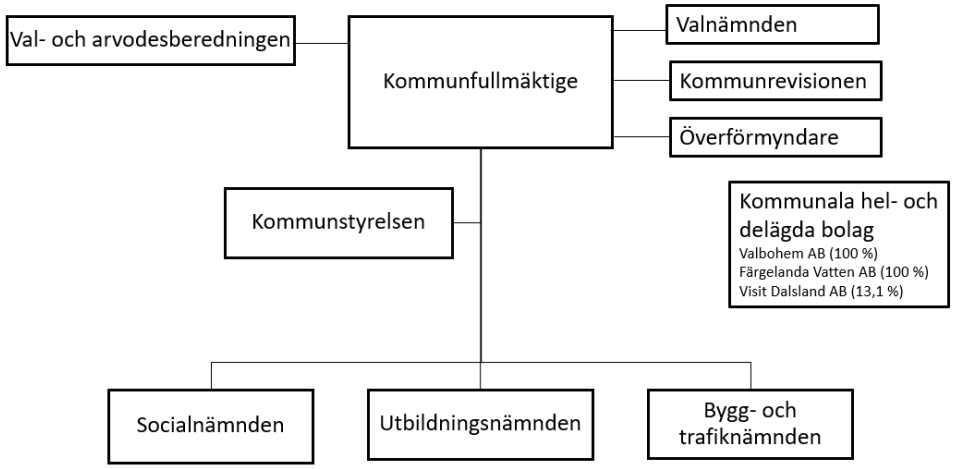

Diagram 4: visar satsningar i investeringar och prioriteringar för huvudverksamhetsområden för budgetperioden.

4.2 Den kommunala koncernen

4.2.1 Kommunen

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter som är valda av folket i allmänna val. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2022–2026 är:

- Sverigedemokraterna: 11 mandat
- Socialdemokraterna: 8 mandat
- Centerpartiet: 6 mandat
- Moderaterna: 3 mandat
- Liberalerna: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 1 mandat

Kommunfullmäktige ansvarar för bland annat de övergripande strategiska frågorna såsom; mål och riktlinjer, budget, skattesats, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättning till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska också leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska bereda ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen är även ansvarig för samhällsbyggnadsfrågorna i vid bemärkelse inklusive kommunens fastighetsinnehav.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vika ansvarsområden varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

4.2.2 Koncernen

I kommunkoncernen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB.

Valbohem AB har till uppgift att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter och inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen inom kommunen.

Färgelanda Vatten AB är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen. Bolaget äger samtliga VA anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun. Färgelanda Vatten AB äger 7 % av det gemensamma bolaget Västvatten AB.

4.2.3 Minoritetsintressen

Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF), Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF), Visit Dalsland AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet (DMEF).

4.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

4.3.1 Samhällsekonomi

Konjunkturen vänder upp nästa år

SKR skriver i cirkulär 24:16 (februari 2024) att inflation och räntor väntas sjunka i år, både i Sverige och globalt. Det förväntas också svag global tillväxt i år och ännu svagare svensk BNP-tillväxt. SKR bedömer även fortsatt nedgång av antalet sysselsatta i Sverige 2024. Beträffande skatteunderlagsökningen väntas denna vara mycket svag i år och förväntas följas av återhämtning 2025.

Sammanfattningsvis visar prognosen att BNP minskade 2023. BNP stiger i år men tillväxten blir mycket svag. Det är främst svag inhemsk efterfrågan som håller tillbaka konjunkturen på kort sikt. Med en viss fördröjning påverkar det arbetslösheten negativt. Prognosen sammanfattas i tabellen nedan.

Tabell: Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring eller procent

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,9	–0,2	0,6	2,8	2,5	1,8
Arbetade timmar	2,3	1,4	0,0	1,8	1,6	0,9
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,7	8,8	8,1	7,8
Befolkning, 15–74 år	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,3	3,2	5,0	5,1	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,6	3,3	3,1	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	6,0	2,3	1,8	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,4	1,2	1,7	2,0
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,0	3,0	2,0	2,0	2,2

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

4.3.2 Kommunernas ekonomi

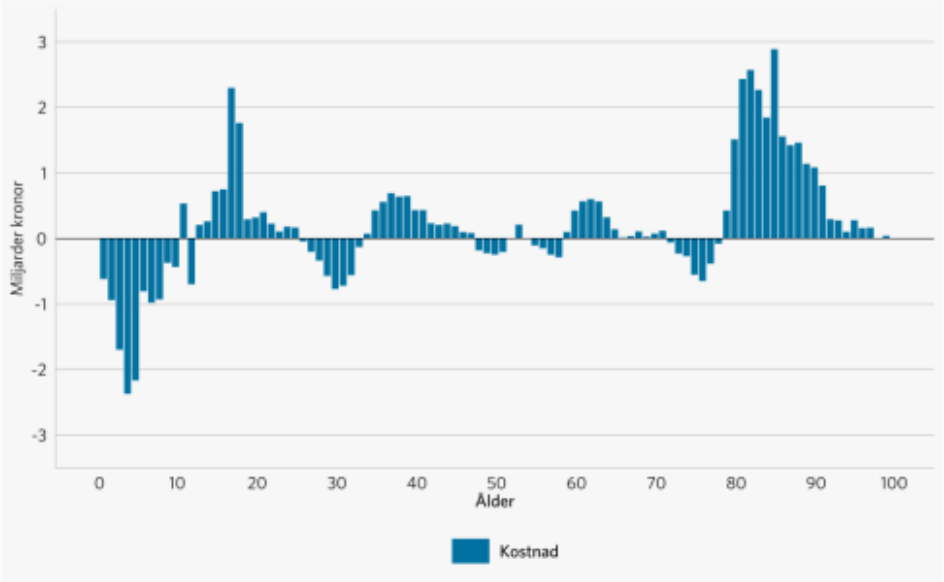
Det demografiska trycket fortsätter

Den demografiska utmaningen beror något förenklat på att antalet personer i behov av välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. De demografiska behoven väntas öka snabbare än sysselsättningen. Sammantaget ökar behovet av de resurser som krävs för att upprätthålla välfärden på dagens nivå snabbare än skatteintäkterna. Kraven på kvalitet och välfärd kommer inte att minska. Det kommer att ställa krav på effektiviseringar.

Demografiska förändringar kräver anpassningar

SKR skriver i ekonomirapporten (oktober 2023) att under de närmaste åren förväntas behovsökningar på 0,6 procent årligen. Det är framför allt inom äldreomsorgen som behovet ökar. Inom förskolan och grundskolans tidigare år minskar däremot behovet. I nedanstående diagram syns förändringen mellan åren 2022 och 2027, mätt i miljarder kronor per ålder.

Diagram 12 • Demografiskt beräknade kostnadsökningar 2022–2027

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

I Ekonomirapporten från våren 2023 lanserades begreppet ”kommunal försörjningsbörda”, det vill säga hur de kommunala demografiska behoven förhåller sig till befolkningen i arbetsför ålder. SKR ser en ökad försörjningsbörda det närmaste decenniet, främst som en konsekvens av att de äldre ökar snabbt. Kostnaderna från behovsökningar för kommunal service, fördelat på den arbetsföra befolkningen, kommer således att bli högre framöver. Förändringen över tid beror, förenklat, på tre delar; utvecklingen av andelen barn och unga, utvecklingen av andelen 80 år och äldre och utvecklingen av andelen personer i åldrarna 20–66 år.

Åtgärder för att möta den demografiska utvecklingen

SKR belyser även i oktoberrapporten 2023 att det framför allt är inom förskolan som antalet barn minskar de närmaste åren och därmed ställs kommunerna inför stora utmaningar med att ställa om verksamheten. Men även inom grundskolan krävs i många fall stora anpassningar.

Vidare skriver SKR i samma rapport att det finns kommuner som i budgetarbetet utgår från föregående års budget och kanske även använder sig av bemanningstal inom olika verksamheter, något som kan leda till inlåsningseffekter. De senaste åren har allt fler kommuner gått över till att använda sig av en resursfördelningsmodell som bygger på befolkningsprognoser och där resurserna fördelas utifrån beräknat antal barn, elever och brukare. För politikerna underlättar det att fatta beslut kring

prioriteringar i budget eftersom modellen i sig innebär att resurserna minskar i verksamheter som har vikande befolkningssiffror och vice versa.

SKR konstaterar att vid större befolkningsförändringar kan större omstruktureringar krävas, exempelvis nedläggning av en skola då elevunderlaget inte räcker till för att täcka personalinsatser eller motivera ombyggnation. Det kan också vara svårt att hitta behöriga lärare. Det krävs politiskt mod att genomföra sådana omstruktureringar, även om de är rationella ur ett ekonomiskt perspektiv, då färre anställda behövs om resurserna samlas.

Riksdagsbeslut om Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner

Den 25 oktober 2023 beslutade riksdagen enligt regeringens förslag när det gäller *Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner*. Förändringarna i regelverket är få då regeringen bedömt att det inte finns skäl till mer omfattande ändringar. Några ändringar som ändå sker är införandet av en resultatreserv samtidigt som resultatutjämningsreserven (RUR) avvecklas, att budget ska ha ett koncernperspektiv samt att revisionsberättelsen ska hållas tillgänglig på kommunens webbplats. Därtill att särskilda riktlinjer för pensionsmedelsförvaltningen tas bort, däremot ingen ändring av pensionsredovisningen, blandmodellen kvarstår. Den nya lagen trädde i kraft 1 januari 2024.
Källa: SKR.se

Utredning av kommunalekonomisk utjämning

En parlamentariskt sammansatt kommitté har fått i uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningen. Syftet med uppdraget är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. I utredningen ingår samtliga delmodeller. Utredningen ska även undersöka en eventuell påverkan av utjämningssystemet på utveckling och tillväxt, såväl positiv som negativ. Uppdraget ska redovisas senast 3 maj 2024.
Källa: Regeringen.se

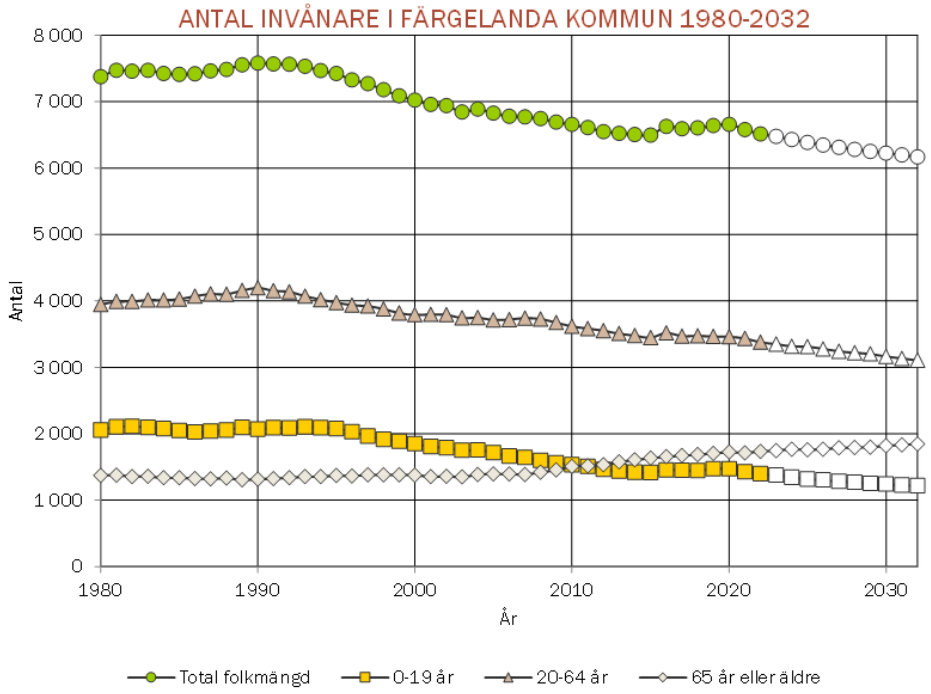
4.3.3 Förutsättningar Färgelanda kommun

Befolkningsminskning - Demografi

Statisticon har under 2023 tagit fram en befolkningsprognos för Färgelanda kommun för åren 2023–2032.

Folkmängden kan delas upp i tre åldersgrupper: 0–19 år, 20–64 år samt 65 år och äldre. Uppdelningen ligger till grund för beräkningen av försörjningsbördan i kommunen. Trots att uppdelningen är grov ger den en god överblicksbild som gör det lätt att följa utvecklingen över tiden.

Diagrammet nedan visar historisk utveckling av folkmängden 1980–2022 samt prognostiserad folkmängd 2023–2032.

Färgelanda kommun hade 6 442 invånare per första november 2023. Det är detta invånarantal som styr skatteintäkterna för nästkommande kalenderår. Per sista december 2023 hade Färgelanda 6 434 invånare.

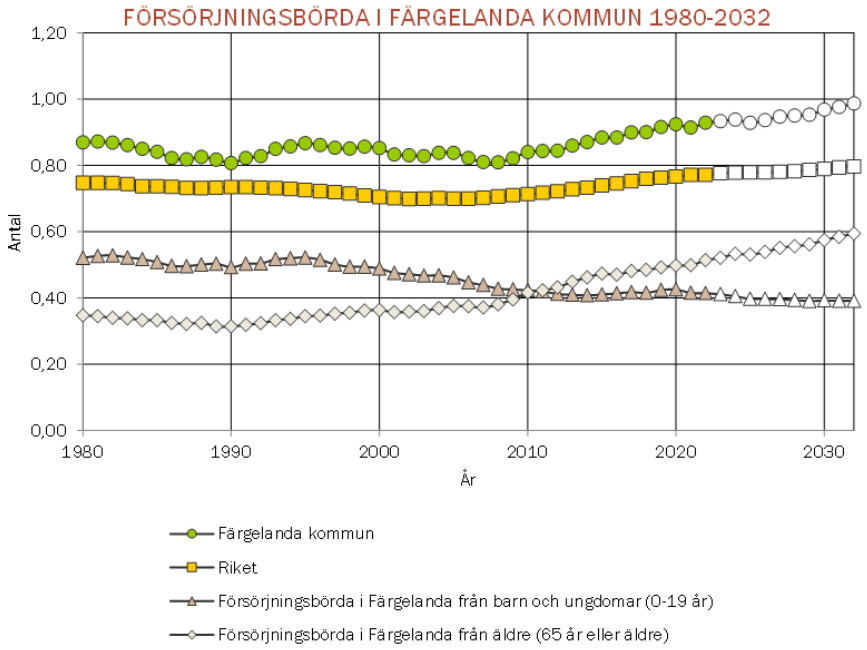
En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och försämrade planeringsförutsättningar. Färgelanda är beroende av bidrag från de kommunala utjämningssystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare, detsamma gäller generella statsbidrag. Befolkningsutvecklingen är av yttersta vikt för kommunens verksamhets- och investeringsplanering. Lika viktigt ur en kommunal synvinkel är befolkningsstrukturen, då framför allt invånare i de äldre och yngre åldrarna i högre utsträckning efterfrågar välfärdstjänster än invånare i arbetsför ålder. För de yngre handlar det framför allt om förskola och skola och för de äldre om äldreomsorg och sjukvård.

Försörjningsbörda

Försörjningsbörda är ett demografiskt mått som visar på relationen mellan

antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning. Uttrycket beskriver hur många personer en person i yrkesverksam ålder måste försörja förutom sig själv. Försörjningsbördan kan delas upp i två delar, en del från barn och ungdomar (0–19 år) och en del från äldre (65+).

Diagrammet nedan visar kvoten mellan antalet invånare i icke yrkesverksam ålder (0–19 år och 65 år eller äldre) och antalet i yrkesverksam ålder (20–64). Jämförelse med riket.

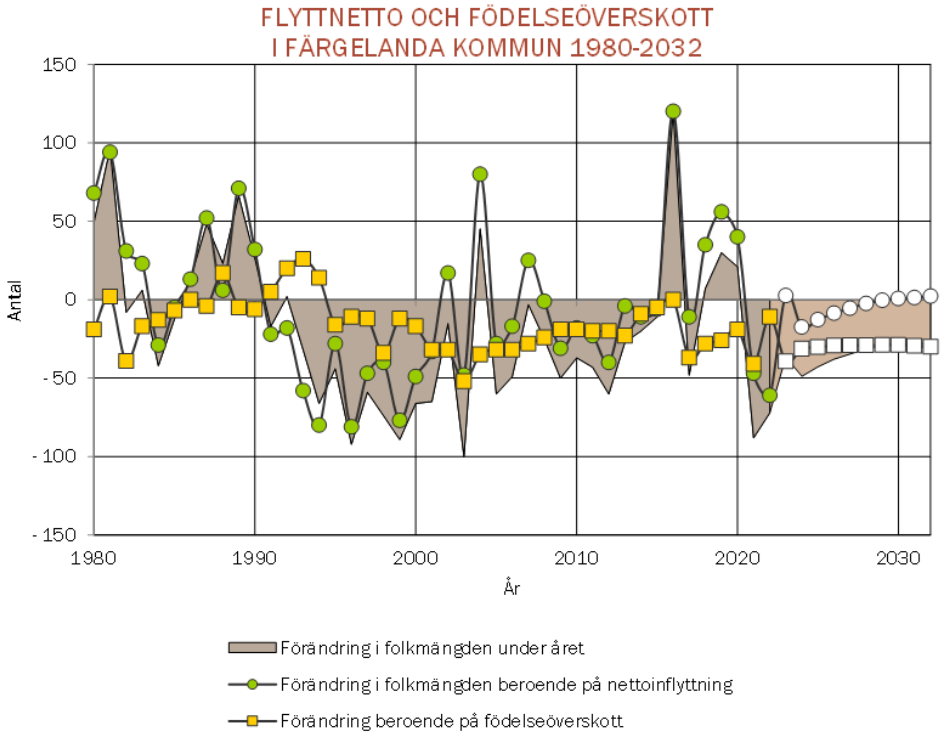

Flyttnetto och födelseöverskott/underskott

Folkmängden har minskat med 37 personer sedan 2012. Från 2022 fram till prognosperiodens slut 2032 förväntas folkmängden att minska med 345 personer.

Födelseöverskottet har sedan 2012 varierat mellan -41 och 0 personer. År 2022 var överskottet -11 personer och under prognosperioden förväntas överskottet bli i genomsnitt -31 personer per år. Flyttnettot har sedan 2012 varierat mellan -61 och 120. År 2022 var flyttnettot -61 personer och under prognosperioden förväntas flyttnettot bli i genomsnitt -4 personer per år.

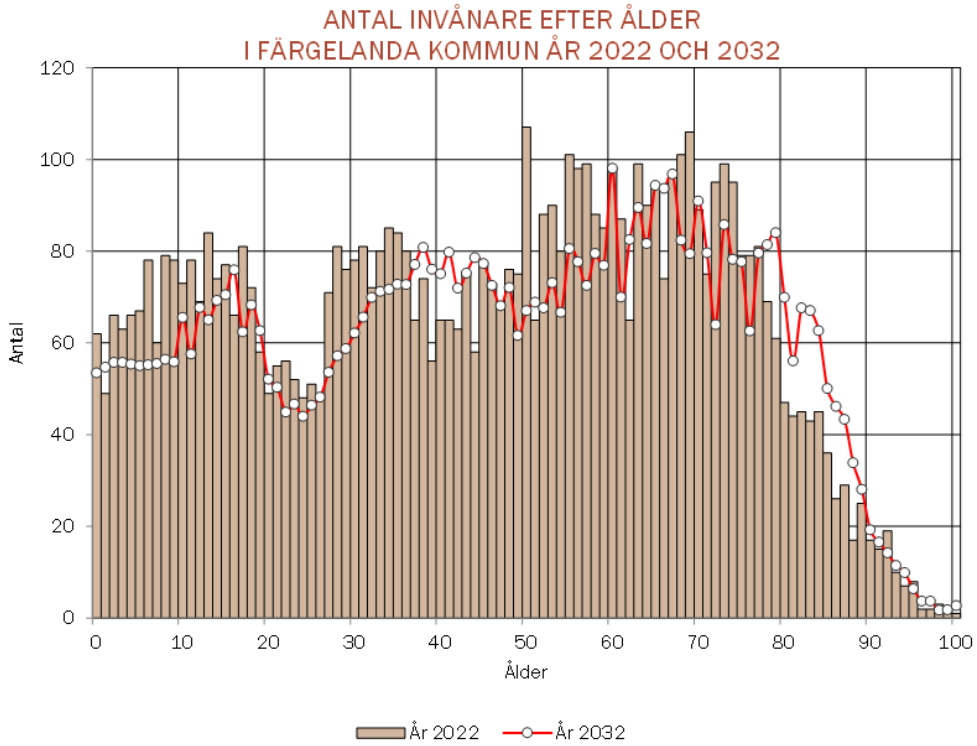
Diagrammet nedan visar historisk utveckling av flyttnetto och födelseöverskott/underskott 1980–2022 samt prognostiserat flyttnetto och födelseöverskott/underskott 2023–2032.

Befolkningens sammansättning efter ålder

Åldrandet medför till exempel att de som var 60 år 2022 är 70 år 2032. Att antalet 60-åringar år 2022 skiljer sig från antalet 70-åringar år 2032 beror på att personer har flyttat till eller från kommunen samt att vissa har avlidit.

Diagrammet nedan visar hur befolkningen är fördelad efter ålder i kommunen år 2022 och år 2032.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. De utgör ca 85 % av Färgelandas totala inkomster. Skatteintäkterna påverkas främst av kommunens invånarantal och utveckling av skatteunderlaget, dvs summan av våra beskattningsbara inkomster i riket. Skatteintäkterna för 2025 grundas på taxeringsutfallet från 2022 uppräknat med SKR:s bedömning av uppräkningsfaktorer i riket för 2023, 2024 och 2025. Slutlig justering av det faktiska utfallet för 2025 sker efter taxeringen 2026 och regleras i januari 2027.

Skatteintäkter är beräknade efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos från februari samt befolkningsprognos som framtagits av Statisticon. Skattesatsen på 22,91 är oförändrad under perioden.

De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på antalet invånare 1 november året innan budgetåret.

Skatteintäkter och statsbidrag, i form av kommunalekonomisk utjämning, för planperioden beräknas utifrån februariprognosen (SKR Cirkulär 24:16) uppgå till nedanstående belopp med hänsyn tagen till ovanstående befolkningsprognos och skattesats.

	2025	2026	2027
Skatteintäkter	341 730	349 406	358 783
Generella statsbidrag och utjämning (inkl. fastighetsavgift)	157 473	157 328	162 258
Summa	**499 203**	**506 734**	**521 041**

Finansnetto

Borgensavgifter från Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB har budgeterats som finansiella intäkter. De finansiella kostnaderna består huvudsakligen av räntor på upptagna lån.

Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet 2023/2024 3,16 procent. Vid årsskiftet dessförinnan var genomsnittsräntan på låneskulden 1,64 procent. Märks att räntenivåerna har stigit markant, dock förväntas en succesiv återgång under 2024 och framåt. Framtiden får utvisa hur detta kommer att utvecklas. Kommunen har lån som ska omsättas hösten 2024, som har löpt med en mycket låg ränta. Detta kommer således att innebära en högre räntekostnad.

Pensioner

Kommunernas pensionsredovisning enligt den s.k. blandmodellen innebär att pensionsrätt som är intjänad före 1998 inte redovisas som skuld i balansräkningen utan som ansvarsförbindelse. Det innebär att kommunens pensionskostnader belastas både med kostnader för de som redan gått i pension och för de som arbetar nu.

Från 2023 har ett nytt pensionsavtal tecknats. Det innebär att premierna höjdes från 4,5 % av lönesumman till 6 % och från 30 % till 31,5 % för de som har inkomster över taket (7,5 inkomstbasbelopp). De som idag tjänar över 7,5 gånger inkomstbasbeloppet och är födda före 1986 har rätt till den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP:en), förutom en premie på 4,5 % av lönesumman. De kunde välja om de ville gå in i det nya pensionsavtalet eller stanna kvar i befintligt avtal.

Den höga inflationen har fortfarande stor påverkan på pensionskostnaderna. Enligt Skandias pensionsskuldsprognos per december 2023 beräknades pensionskostnaden för 2024 öka med ca 7 mnkr jämfört med 2023 års kostnad. Skandias pensionsprognos per mars 2024 visar en ytterligare ökning med ca 2 mnkr jämfört med årsskiftet när det gäller *2024 års pensionskostnad*, således en *ökning med ca 9 mnkr* jämfört med 2023.

Enligt Skandias pensionsskuldsprognos per december 2023 beräknades pensionskostnaden för 2025 minska med 19,5 mnkr, jämfört med

prognostiserad pensionskostnad för 2024. Skandias pensionsprognos per mars 2024 visar dock en ökning på 3,5 mnkr när det gäller *2025 års pensionskostnad*, således en *minskning med ca 16 mnkr* jämfört med 2024. Enligt prognosen beräknas alltså pensionskostnaderna minska till 2025 men förutsätter att inflationen sjunker.

Pensionskostnaderna och pensionsskulden är beräknade efter Skandias prognos från mars 2024.

Mål- och resursplanen har baserats på ett *personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)* för 2025 på 41,42 procent. Detta är 0,6 procentenheter lägre än SKR:s rekommenderade PO-pålägg som är 42,02 procent. Utifrån Skandias PO-prognos baserad på bokslutsberäkningen per 2023-12-31, med då kända uppgifter och förutsättningar, beräknas den del av PO-pålägget som avser pensioner uppgå till 9,8 procent för 2025. Av SKR:s beräknade PO-pålägg, utgör denna del 10,4 procent, härav 0,6 procentenheter lägre.

I PO-pålägget täcks inte utbetalningar från ansvarsförbindelsen eller värdesäkring av förmånsbestämd pension (finansiell del). I beräkningarna är även politiker och premier för alternativ KAP-KL exkluderat. Härav budgeteras för dessa kostnader på finansens verksamhet. Den ökning av pensionskostnader som marsprognosen påvisar, jämfört med decemberprognosen, budgeteras också på finansen.

4.3.4 Förutsättningar nämnderna - ramar

Utgångspunkten för antaganden om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Uppgifterna i Mål- och resursplanen är i huvudsak hämtade från SKR Cirkulär 24:16.

I Mål- och resursplanen används som utgångspunkt SKR:s PKV-index (prisindex för kommunal verksamhet) per februari för bedömning av prisutveckling i den kommunala verksamheten.

Den tekniska ramen är baserad på PKV (pris och lön). Den PKV som är använd i beräkningarna, och som framgår av nedanstående tabell, avviker något jämfört med SKR:s rekommendation. Anledningen till att PKV avviker gentemot den generella rekommendationen baseras på den egna beräkning (utförd av Skandia) som gjorts av kommunens kommande pensionskostnader. Beräkningen visar att kommunens pensionskostnader inte förändras exakt som generellt för landet.

	2025	2026	2027
PKV (Pris och lön)	1,1 %	2,3 %	3,2 %

I tabellen nedan redovisas SKR:s prognos från 26 februari 2024 för perioden 2023 – 2027.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Årlig procentuell förändring

Prisindex	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Arbetskraftskostnader*	7,0	5,2	-0,2	2,2	3,6
Övrig förbrukning	4,0	2,9	2,5	2,5	2,5
Prisförändring, %	**6,1**	**4,5**	**0,6**	**2,3**	**3,3**

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter*

Källa: SKR

Stora ökningar av pensionskostnaderna innebär stora kostnadsökningar i kommunerna 2023 och 2024. Nedgången 2025 vilar på en inflationsprognos för en enskild månad 2024, och resulterar, återigen, i en bedömning som pekar på negativ förändring av arbetskostnaderna.

Pensionskostnaderna varierar mellan de olika kommunerna till följd av skillnader i personalstruktur. I tabellen nedan beräknas en motsvarighet till PKV exklusive PO-effekten. Arbetskraftskostnaderna ökar därmed i samma takt som timlönerna. Arbetskraftskostnaderna har dock samma vikt i beräkningen av PKV som i tabellen ovan. Det bör understrykas att beräkningarna av kostnaderna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de bortre åren i denna framskrivning.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt

Årlig procentuell förändring

Prisindex	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Arbetskraftskostnader*	3,1	3,8	3,5	3,3	3,3
Övrig förbrukning	4,0	2,9	2,5	2,5	2,5
Prisförändring, %	**3,4**	**3,5**	**3,2**	**3,0**	**3,1**

**Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Källa: SKR

Beräkningarna för tjänstepensionerna är mycket osäkra för de sista åren.

Internränta

Internräntan för 2025 är satt efter SKR:s rekommendation i cirkulär 24:13, det vill säga till 2,5 procent. Det innebär en oförändrad internränta jämfört med året innan. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget utgår från SKR:s rekommendationer (Cirkulär 23:56). Både de lagstadgade arbetsgivaravgifterna samt avtalsförsäkringarna bedöms preliminärt vara oförändrade för 2025, dvs. *31,42 procent* respektive *0,2 procent*.

Mål- och resursplanen har baserats på ett *personalomkostnadspålägg (PO-pålägg*) *för 2025 på 41,42 procent.* Detta är 0,6 procentenheter lägre än SKR:s rekommenderade PO-pålägg som är 42,02 procent. Utifrån Skandias PO-prognos baserad på bokslutsberäkningen per 2023-12-31, med då kända uppgifter och förutsättningar, beräknades den del av PO-pålägget som avser pensioner uppgå till *9,8 procent* för 2025 för Färgelandas del. Av SKR:s beräknade PO-pålägg, utgör pensioner 10,4 procent, härav 0,6 procentenheter lägre.

Tekniska ramar och prioriteringsutrymme

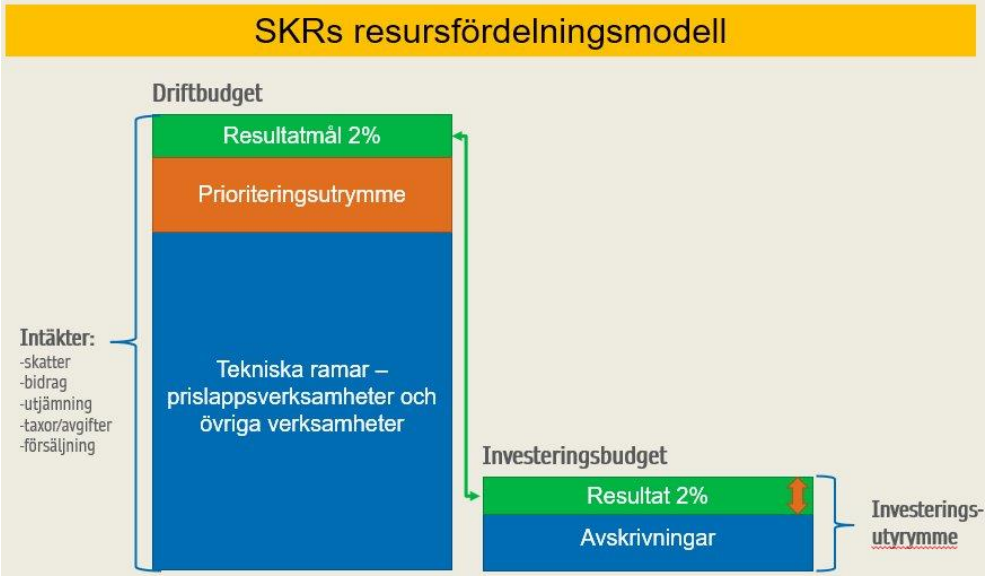
Kommunstyrelsen fattade den 31 maj 2023 (KS § 92) beslut om att Färgelanda kommun ska delta i ett SKR projekt där målet är att genomföra

en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheternas prislappar.

Modellens principer är:

- Intäkterna styr
- Finansiella mål styr
- Koppling mellan investeringar och resultat tydliggörs och styr
- Objektiva tekniska ramar – prislappar och demografi
- Tydliga politiska prioriteringar – förutsättningar för politiskt inflytande genom prioriteringar över genomsnittlig kvalitet

Nedanstående bild illustrerar modellens principer på ett översiktligt sätt.

I SKR:s resursfördelningsmodell skapas *tekniska ramar* utifrån prislappar och demografi. En prislapp är en styckkostnad för ett barn, en elev eller en brukare. Utifrån vald *investerings- och resultatnivå* skapas ett större eller mindre politiskt *prioriteringsutrymme* som används för satsningar utöver rikets genomsnittliga ambitionsnivå.

Prislappar motsvarar grundkostnaden för en verksamhet med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. En prislapp är en styckkostnad för ett barn,

en elev eller en brukare som används för att räkna ut en grundkostnad för verksamheten, det som kallas en teknisk ram. Tekniska ramen ska alltså täcka verksamhetens grundkostnader.

Tekniska ramar baseras på:

- Prislappar (förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg)
- Intäktslappar (LSS, IFO, Vuxenutbildning inklusive SFI)
- Uppräknat med index för prisökning och löneökning
- Baseras på nuvarande investeringsplan, förändras investeringsplanen påverkas de tekniska ramarna (för verksamheter som inte har prislapp).

Tekniska ramar används som grund inför politiska prioriteringar. Modellen utgår från intäkterna, såsom skatter, bidrag, utjämning, taxor/avgifter och försäljning. Från intäkterna dras tekniska ramar (kostnaden för grundverksamheten) och resultat bort. Överskott/resultat behövs för att bland annat finansiera investeringar och för att ha marginal för förändrade förutsättningar. Hur stort resultatet bör vara är till stor del beroende av kommunens ekonomiska läge och investeringsbehov. När tekniska ramar och resultat dragits från intäkterna, utgör resten utrymme för politiska prioriteringar.

En av modellens principer är att de politiska prioriteringarna ska bli tydliga. Detta ska ge förutsättningar för politiskt inflytande genom prioriteringar över genomsnittlig effektivitet, kvalitet och ambitionsnivå.

Nämndernas budgetramar

I tabellen nedan redovisas nämndernas budgetramar för planperioden 2025–2027 jämfört med budget 2024. Budgetramen består av teknisk ram och eventuella prioriteringar. Vid jämförelse måste beaktas att i budget 2024 finns medel avsatta för lönerevision inom finansverksamhetens budget. Från och med 2025 ingår medel för lönerevision i nämndernas ramar. Viktigt är också att beakta att nämnderna efter första kvartalet 2024 prognostiserar underskott på tillsammans 49 mnkr jämfört med budget för helåret 2024.

		2025			2026			2027		
Nämnder/avdelningar	BUDGET 2024	TEKNISK RAM 2025	PRIO	BUDGET 2025	TEKNISK RAM 2026	PRIO	PLAN 2026	TEKNISK RAM 2027	PRIO	PLAN 2027
Kommunfullmäktige	1 098	1 278	0	1 278	1 297	0	1 297	1 332	0	1 332
Revision	600	603	0	603	613	0	613	629	0	629
Överförmyndare	856	860	0	860	875	0	875	898	0	898
Valnämnd	176	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bygg-och trafiknämnd	113	114	0	114	115	0	115	118	0	118
Kommunstyrelsen	94 512	81 172	6 400	87 572	83 017	5 200	88 217	85 288	4 700	89 988
Utbildningsnämnden	173 708	172 363	26 000	198 363	173 799	14 300	188 099	176 449	12 000	188 449
Socialnämnden	160 210	172 542	8 000	180 542	178 276	6 000	184 276	186 132	4 000	190 132
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA NETTOKOSTNADER OVAN	431 273	428 931	40 400	469 331	437 993	25 500	463 493	450 846	20 700	471 546
FINANSFÖRVALTNING	-431 273	-481 490	0	-481 490	-492 586	0	-492 586	-508 163	0	-508 163
BERÄKNAT RESULTAT	**0**	-52 560	40 400	**-12 160**	-54 593	25 500	**-29 093**	-57 317	20 700	**-36 617**

4.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning och ledning

Kommunfullmäktige antog den 2016-06-22 § 86, dnr 2015–534, nu gällande Styr- och Ledningssystem för Färgelanda kommun.

Målstyrning

Kommunens vision är enligt MRP 2024–2026 Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft.

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer prioriterad inriktning och verksamhetsmål samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet samt ska vara vägledande för nämnderna i deras arbete.

Budget och uppföljning

Budgeten beslutas normalt av kommunfullmäktige i juni varje år. Under hösten tar sedan respektive nämnd fram Verksamhetsplaner med detaljbudget. Under året görs två uppföljningar med prognoser, dels efter första kvartalet, dels i samband med delårsbokslut, samt årsbokslut. I

delårsbokslut och årsbokslut redovisas även måluppfyllelsen. Månadsuppföljningar sker till respektive nämnd enligt Riktlinjer Redovisning och uppföljning, antagna av kommunstyrelsen 2022-11-23 § 222, dnr 2022/384.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Enligt Kommunallagen 6 kapitel 1 § ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana företag som avses i 10 kapitel 2–6 §§ och sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i Kommunallagens 6 kapitel 6 §, "Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.”

Kommunstyrelsen antog 22 maj 2019 (§ 88) nuvarande Riktlinjer för intern kontroll i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun ska ha en god intern kontroll i sin verksamhet, vilket i sin tur genererar en god ekonomisk hushållning. Dessa riktlinjer syftar till att säkerställa att styrelser och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll, det vill säga de ska med en rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås;

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställa att lagar, policys, reglementen etc. tillämpas.

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls. Den interna kontrollen ska skydda kommunen mot förluster eller förstörelse av dess tillgångar, samt eliminera eller upptäcka allvarliga fel. Den interna kontrollen ska vara en naturlig del i verksamheten och den fungerar som ett skydd mot oberättigade misstankar för både förtroendevalda och tjänstemän. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för en god intern kontroll.

4.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

4.5.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet,

vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

4.5.2 Ekonomisk analys

Resultat och resultatutveckling

2023 redovisade Färgelanda kommun ett resultat på ca 16 mnkr vilket till stor del berodde på generella statsbidrag och att skatteavräkningen för föregående och innevarande år (2022 och 2023) blev bättre. Inför 2023 budgeterades ett negativt resultat på 8 mnkr.

Prognosen för innevarande år (2024) visar ett negativt resultat på 39 mnkr. Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 mkr för helåret, varav Kommunstyrelsen (sektor Samhällsutveckling) - 20 mnkr, Utbildningsnämnden - 14 mnkr och Socialnämnden – 15 mnkr. Finansverksamheten prognostiserar ett överskott på 10 mnkr för helåret. Osäkerheten i prognosen är dock stor främst utifrån allmänna ekonomiska läget, vilket påverkar bland annat skatteprognos, ränte- och pensionskostnader. För 2024 budgeterades ett nollresultat. Återigen, tillfälliga pengar löser *inte* kommunens strukturella och demografiska utmaningar.

Skatteunderlagstillväxten täcker inte löne- och prisökningar, ökade räntekostnader, ökade pensionskostnader samtidigt som invånarantalet minskar. Den höga inflationen har stor betydelse för kommunsektorns pensionskostnader och även nytt pensionsavtal bidrar till kostnadsökning. När och hur mycket inflationen dämpas blir avgörande för att trycket från pensionskostnaderna och höga räntekostnader ska lätta och hur ekonomin därmed ser ut i ett lite längre perspektiv. Dessutom har kommunen stora strukturella utmaningar sedan ett flertal år tillbaka.

För 2025 budgeteras ett resultat på 12 mnkr, för 2026 ett resultat på 29 mnkr och för 2027 ett resultat på 37 mnkr. Kommunen befinner sig i ett mycket svårt ekonomiskt läge och står inför stora investeringsbehov. Med

utgångspunkt i bland annat dessa förutsättningar har mål- och resursplanen framtagits utifrån en resultatnivå som motsvarar i *genomsnitt* 5,8 procent för perioden 2025–2028. Detta är rent finansiellt en otillräcklig resultatnivå, men får anses som det kommunen kan klara av i rådande situation.

För att nå nyss nämnda resultatnivå krävs stora besparingar. En stor del av utmaningarna ligger i att komma i den ram som tilldelats 2024. Inför 2025 har gjorts prioriteringar på ca 40 mnkr, som fördelas 6 mnkr till Kommunstyrelsen, 26 mnkr till Utbildningsnämnden och 8 mnkr till Socialnämnden. Successiv avtrappning av dessa prioriteringar görs de nästkommande åren.

Prioriteringarna på 40 mnkr läggs i princip in i befintliga verksamheter, sannolikt utan någon större effekt, utan snarare för att nämndernas verksamheter inte ryms inom den tekniska ramen. Den tekniska ramen ska täcka kostnaderna för grundverksamheten i prislappsverksamheterna. Om nämndernas verksamhet i dag bedrivits inom tilldelad budgetram hade dessa 40 mnkr i stället kunnat använts till andra politiska satsningar.

Nettokostnader

Kostnad för lönerevision ingår från och med budget 2025 i nämndernas ramar.

En förutsättning för att hålla en god ekonomisk hushållning är att nettokostnaderna på sikt inte överstiger de intäkter som kommunen får genom skatteintäkter och utjämningsbidrag. Inflationen i kombination med ökade pensionskostnader har medfört att verksamheternas nettokostnader ökat kraftigt till 2023. Den höga nettokostnadsökningen mellan 2022 och 2023 beror främst på pensionskostnaderna men även på inflation och andra kostnadsökningar. Av den prognos som lämnats per sista mars för innevarande år (2024) prognostiserar nämnderna en negativ avvikelse jämfört med budget på 49 mnkr för helåret. Nettokostnadsökningen bedöms således fortsätta i ungefär samma takt, vilket är oroande. Det är oerhört viktigt att få balans mellan nettokostnader och skatteintäkter och utjämningsbidrag för att inte försvaga kommunens finansiella styrka.

Investeringar

Investeringarna budgeteras till 23 mnkr för 2025. Totalt under perioden 2025–2028 budgeteras investeringarna till 167 mnkr. Politiska beslut kring struktur och målbild har stor påverkan på investeringsbudgeten, härav stor osäkerhet kring densamma. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år.

Över tid är det viktigt att så stor del som möjligt av investeringarna finansieras via de medel som tillförs från den löpande driften – självfinansieringsgraden uppgår i så fall till 100 %. Det innebär att kommunen kan skattefinansiera investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen i så fall inte behöver låna till investeringar. Detta leder till att stärka den långsiktiga betalningsberedskapen i form av förbättrad soliditet.

Likviditet

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalnings-beredskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att en kommuns totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Investeringar som inte finansieras genom resultat och avskrivningar behöver finansieras genom nyupplåning.

Soliditet

Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel och är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Det som påverkar soliditeten är resultatutveckling, investeringsvolym och nyupplåning. Höga investeringsnivåer i kombination med låga resultat leder till försämrad soliditet.

Avslutande kommentar

Den ekonomiska situationen är fortsatt mycket allvarlig och bekymmersam. Verksamheterna prognostiserar fortfarande stora underskott, nästan 50 mnkr, för helåret 2024. Under ett flertal år har på olika sätt påvisats att den ekonomiska situationen kräver beslut och åtgärder för att nå en långsiktigt sund ekonomi. Kan återigen konstateras att kommunen fortsatt befinner sig i ett mycket allvarligt ekonomiskt läge. Kommunen står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Dessa utmaningar kommer fortsätta att accelerera om inte beslut fattas och åtgärder vidtas.

En kraftigt fallande resultatnivå med negativa resultat innebär att de bankmedel som finns, riskerar att ta slut. Att låna till driftskostnader innebär definitivt inte god ekonomisk hushållning. För att få låna pengar krävs att långsiktig återbetalningsförmåga kan påvisas. Den ekonomiska situationen för Färgelanda kommun är mycket oroande och allvarlig. Kraftfulla beslut, både kort- och långsiktiga, krävs för kommunens fortlevnad. Strukturella

beslut och en tydlig målbild är helt avgörande för möjligheten att nå en långsiktigt hållbar ekonomi och god ekonomisk hushållning.

Dessutom drabbas kommunen, precis som andra, av rådande samhällsekonomiska läge med prisökningar och höjda räntor. Inflationen tillsammans med nya pensionsavtal har inneburit och innebär kraftigt ökade pensionskostnader för kommuner och regioner både 2023 och 2024. När och hur mycket inflationen dämpas blir avgörande för att trycket från pensionskostnaderna och höga räntekostnader ska lätta och hur ekonomin därmed ser ut i ett lite längre perspektiv.

Prognosen för innevarande år (2024) visar ett negativt resultat på 39 mnkr. Därtill kommer en fortsatt minskning av antalet invånare vilket medför att skatteintäkterna minskar.

För 2025 budgeteras ett resultat på 12 mnkr, för 2026 ett resultat på 29 mnkr och för 2027 ett resultat på 37 mnkr. Kommunen befinner sig i ett mycket svårt ekonomiskt läge och står inför stora investeringsbehov. Med utgångspunkt i bland annat dessa förutsättningar har mål- och resursplanen framtagits utifrån en resultatnivå som motsvarar i *genomsnitt* 5,8 procent för perioden 2025–2028. Detta är rent finansiellt en otillräcklig resultatnivå, men får anses som det kommunen kan klara av i rådande situation. För att nå nyss nämnda resultatnivå krävs stora besparingar. En stor del av utmaningarna ligger i att komma i den ram som tilldelats 2024.

Då Färgelanda kommun fortfarande står inför stora strukturella och demografiska utmaningar, är det nödvändigt att budgetera med tillfredsställande resultatnivåer för att möta framtida demografiska behov och kunna finansiera investeringar. En ökad upplåning innebär ökade räntekostnader och mindre medel till verksamheten. Det ekonomiska läget är fortsatt mycket ansträngt både innevarande och kommande år. Arbetet med åtgärder och anpassningar behöver intensifieras. Resultatnivån måste över tid värdesäkra eget kapital och finansiera investeringarna annars försvagas kommunens finansiella handlingsutrymme och innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas.

4.6 Balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv

Enligt kommunallagen ställs det krav på att kommunerna ska ha god ekonomisk hushållning och redovisa en ekonomi i balans. Föreskrifterna i kommunallagen om balanskrav innebär i korthet att årsbudgeten *ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.*

Om årets resultat i årsredovisningen är negativt, ska det negativa resultatet regleras senast tre år efter att det negativa resultatet uppkommit. Vid

underskott ska en åtgärdsplan upprättas som anger hur det negativa resultatet ska återställas.

Riksdagen har kompletterat befintlig lagstiftning om god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen utifrån reglerna om balanskravet kan öppna upp för möjligheten att utjämna intäkter över tid genom en resultatutjämningsreserv (RUR).

Kommunfullmäktige beslutade 2013-12-11 § 151 om riktlinjer för Resultatutjämningsreserv (RUR). Av dessa framgår att:

Avsättning bör ske i sådan omfattning att kommunen tror sig kunna klara en normal konjunkturnedgång utan att detta påverkar verksamheten kortsiktigt. Avsättning till resultatutjämningsreserv sker årligen enligt den maximala nivå som stadgas i kommunallagen. Även om en planerad avsättning kan beslutas i budgeten så är det först när resultatet för året är klart som den slutliga avsättningen kan avgöras.

Disposition ska i princip endast ske då kommunens skatteintäkter får en svag utveckling till följd av en konjunkturnedgång. En konjunkturnedgång kan anses inträffa när det råder en allmän enighet om detta bland kommunernas företrädare. Överläggning med kommunens revisorer bör också ske inför beslut. Vid disposition bör även en bedömning göras av när konjunkturen återhämtar sig.

Resultatutjämningsreserven kan disponeras i samband med bokslut för att täcka oplanerade underskott. Med SKR:s nuvarande prognos (Cirkulär 24:16) skulle det vara möjligt för 2024 och 2027. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. Disponering av RUR innebär i praktiken att det egna kapitalet minskar och därigenom försämras kommunens ekonomiska ställning.

Resultatutjämningsreserven uppgår till 41,4 mnkr, efter avsättning på 11,3 mnkr i samband med 2023 års bokslut. Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital och det finns ingen likvid fond som innehåller RUR.

Den 25 oktober 2023 beslutade riksdagen enligt regeringens förslag när det gäller *Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner*. Detta innebär bland annat att resultatutjämningsreserven (RUR) avvecklas men beslutade medel får nyttjas till utgången av 2033. I stället föreslås en resultatreserv med samma förutsättningar för reservering som resultatutjämningsreserven. Den får uppgå till högst fem procent av summan av skatteintäkter och utjämningsbidrag och användas för att uppnå en god ekonomisk hushållning. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska framgå när

medel ska reserveras, hur de får användas och villkor för användning. Den nya lagen trädde i kraft 1 januari 2024.
Källa: SKR.se

Budgeterad balanskravsutredning

Budgeterad balanskravsutredning i tkr	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
(=) Årets prognostiserade/budgeterade resultat	-39 350	12 160	29 093	36 617
(-) Samtliga realisationsvinster				
(+) Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet				
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
(-/+) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	- 39 350	12 160	29 093	36 617
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv*	39 350			
(=) Balanskravsresultat	**0**	12 160	29 093	36 617

* Med SKR:s *nuvarande* prognos (Cirkulär 24:16) skulle det vara möjligt att disponera resultatutjämningsreserven (RUR) 2024. Disponering av RUR innebär i praktiken att det egna kapitalet minskar och därigenom försämras kommunens ekonomiska ställning. RUR:en uppgår, efter avsättning i samband med 2023 års bokslut, till 41,4 mnkr. *Om* prognosen för helåret 2024 skulle bli en verklighet och *om* kommunfullmäktige beslutar använda medel från RUR:en för att täcka det negativa resultatet, så skulle det innebära att RUR:en därefter i princip är förbrukad. RUR:en är en del av det egna kapitalet och det finns ingen likvid fond som innehåller RUR.

5. EKONOMISKA RAPPORTER

5.1 Resultatbudget

RESULTATRÄKNING	Utfall 2023	*Budget 2024*	Prognos 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	81 035	*124 222*	114 222	114 953	114 953	114 953
Verksamhetens kostnader	-543 856	*-584 613*	-623 963	-585 786	-574 331	-578 628
Avskrivningar	-11 555	*-11 711*	-11 711	-12 760	-13 812	-15 299
Jämförelsestörande poster	0	*0*	0	0	0	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTN.	**-474 376**	***-472 102***	**-521 452**	**-483 593**	**-473 190**	**-478 974**
Skatteintäkter	329 918	*333 599*	333 599	341 730	349 406	358 783
Generella statsbidrag och utjämning	160 960	*144 557*	154 557	157 473	157 327	162 258
VERKSAMHETENS RESULTAT	**16 502**	***6 054***	**-33 296**	**15 610**	**33 543**	**42 067**
Finansiella intäkter	2 949	*753*	753	550	550	550
Finansiella kostnader	-3 009	*-6 807*	-6 807	-4 000	-5 000	-6 000
ÅRETS RESUTAT	**16 442**	***0***	**-39 350**	**12 160**	**29 093**	**36 617**

5.2 Investeringsplan

INVESTERINGSPLAN 2025-2028					
Nämnd	Beskrivning	2025	2026	2027	2028
Kommunstyrelsen	Upprustning beredskapen	200			
Kommunstyrelsen	IT och digitalisering	2 500	1 500	1 000	2 000
Kommunstyrelsen	Grundram	2 560	2 560	2 560	2 560
Kommunstyrelsen	E-handelssystem			300	
Summa Kommunstyrelse		**5 260**	**4 060**	**3 860**	**4 560**
Utbildningsnämnd	Grundram	1 270	1 270	1 270	1 270
Utbildningsnämnd	Projektering fastighet	15 500	34 000	43 000	48 000
Summa Utbildningsnämnd		**16 770**	**35 270**	**44 270**	**49 270**
Socialnämnd	Grundram	880	880	880	880
Summa Socialnämnd		**880**	**880**	**880**	**880**
Summa investeringar		**22 910**	**40 210**	**49 010**	**54 710**

Nämndens förslag - Prioriteringar

Kommunstyrelse -sektor Samhällsutveckling	Prio- ordning	Nämndens förslag 2024	Budgetberedningens förslag 2024	Nämndens förslag 2025	Budgetberedningens förslag 2025	Nämndens förslag 2026	Budgetberedningens förslag 2026	Nämndens förslag 2027	Budgetberedningens förslag 2027	Nämndens förslag 2028
				133 300		117 900		111 200		51 200
Implementera Z-vatten				-100						
Z-vattentank				500						
Ny traktor										
Redskapsbärare, Egholm										
Sopmaskin										
Upprustning av badplats, Ragnerud										
Måltidsenheten				1 000		1 000		1 000		1 000
Gång- och cykelväg				200		200		200		200
Ändamålsenliga skolor				100 000		100 000		100 000		20 000
Ändamålsenliga förskolor				30 000		15 000		10 000		30 000
				850		850				
Utsmyckning av samhällen				250		250				
Digitala informationstavlor				600		600				
Totalt (tkr)				**133 300**		**117 900**		**111 200**		**51 200**

Nämndens förslag - Investeringar

Kommunstyrelse- sektor Samhällsutveckling	Prio- ordning	Nämndens förslag 2024	Budgetberedningens förslag 2024	Nämndens förslag 2025	Budgetberedningens förslag 2025	Nämndens förslag 2026	Budgetberedningens förslag 2026	Nämndens förslag 2027	Budgetberedningens förslag 2027	Nämndens förslag 2028
Z-vattentank				-500						
Ny traktor										
Redskapsbärare, Egholm										
Sopmaskin										
Upprustning av badplats, Ragnerud										
Måltidsenheten				-1 000		-1 000		-1 000		-1 000
Gång- och cykelväg				-200		-200		-200		-200
Ändamålsenliga skolor				-100 000		-100 000		-100 000		-20 000
Ändamålsenliga förskolor				-30 000		-15 000		-10 000		-30 000
Totalt (tkr)				**-101 700**		**-101 200**		**-101 200**		**-21 200**

Nämndens förslag - Prioriteringar

Kommunsyrelsen	Prio- ordning	Nämndens förslag 2024	Budgetberedningens förslag 2024	Nämndens förslag 2025	Budgetberedningens förslag 2025	Nämndens förslag 2026	Budgetberedningens förslag 2026	Nämndens förslag 2027	Budgetberedningens förslag 2027	Nämndens förslag 2028
				7 550		6 300		6 050		6 750
E-handelssystem								300		
Upprustning av vår beredskap				200						
Kompetensutveckling				150		150		150		150
Förbättrad arbetsmiljö				200		150		100		100
Återställa ramminskning 2024, ekonomiavdelningen				400		400		400		400
Kvalitet-och utveckling				1 000		1 000		1 000		1 000
Turism, täcka avtalskostnader				100		100		100		100
Etablera turismverksamhet				300		300		300		300
Ett aktivt kulturliv				500		500		500		500
Utveckla brottsförebyggande arbetet				500		500		500		500
Utredning				1 000		1 000		1 000		1 000
Infomationssäkerhet och dataskyddsombud				500		500		500		500
Lagrning från tidigare dokumenthanteringssystem				100		100		100		100
Sommarbibliotek				100		100		100		100
IT och digitalisering				2 500		1 500		1 000		2 000
Kulturresan										
Totalt (tkr)				**7 550**		**6 300**		**6 050**		**6 750**

Nämndens förslag - Investeringar

Kommunsyrelsen	Prio- ordning	Nämndens förslag 2024	Budgetberedningens förslag 2024	Nämndens förslag 2025	Budgetberedningens förslag 2025	Nämndens förslag 2026	Budgetberedningens förslag 2026	Nämndens förslag 2027	Budgetberedningens förslag 2027	Nämndens förslag 2028
E-handelssystem								-300		
Upprustning av vår beredskap				-200						
Totalt (tkr)				**-200**				**-300**		

KS § 58 **Dnr 2024/156**
Antagande av plan-och byggtaxa 2025

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar plan-och byggtaxa daterad 2024-03-27. Taxan gäller från 1 januari 2025.

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i bygg-och trafiknämnden 2024-04-25 § 19.

Sammanfattning av ärendet
Bygg- och trafiknämnden framlägger förslag till Färgelanda kommunfullmäktige att anta ny taxa för plan- och bygglovsverksamheten i Färgelanda kommun, i enlighet med bifogat förslag, daterat 2024-03-27.
Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten i syfte att förenkla dess tillämpning. Gällande taxa, som baseras på ett underlag från 2011, är svår att förstå och det skapar en viss rättsosäkerhet när taxan går att tolka på olika sätt. Det medför även en sämre service till sökande, då det inte vid en direkt förfrågan går att svara på hur stor avgift som kommer att tas ut för deras ansökan. Sökanden som är i planeringsskedet får svårt att ta reda på exakt vad deras byggnationer kommer att kosta på sista raden. Avgiften kan bero på flertalet parametrar, varav vissa ibland inte kommer fram förrän vid bygglovsprövningen och ärendet har kunnat granskas ordentligt.

Föreslagen taxa kommer sammantaget att göra det lättare för kommunens medborgare att utläsa vad deras ansökan kommer att kosta. Minskat administrativt arbete på förvaltningen medför en positiv påverkan på ärenden utifrån ett sökandeperspektiv och att det blir ett korrekt utfall av den debitering som görs. Föreslagen justering av genomsnittlig tid utgör en anpassning till en tidsdebitering som är mer realistisk vilket även underlättar för tjänstepersoner att använda taxan. Föreslagen taxa kommer i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader.
Plantaxan kvarstår oförändrad i sin helhet men har redaktionellt ändrats för att anpassas till den nya taxans format.

Ärendebeskrivning
Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande plan- och bygglovstaxan som tagits fram av SKR 2011 i syfte att förenkla dess användning. Nämnden bedömer att det föreligger ett behov av att upprätta en ny taxa för kommunens plan- och byggverksamhet. Underlaget tar utgångspunkt i samma beräkningar som nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten och beräkningsmodellen bygger även fortsatt på schabloner av dels olika

åtgärder, dels olika handläggningsmoment som i kombination med varandra leder till slutlig avgiftsdebitering. Föreslagen ny taxa, taxekonstruktion, är framtagen av SKL 2016 och används i allt större utsträckning av landets kommuner. Föreslagen taxa kommer även i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader. Kostnader som uppstår i handläggning av ärenden och därmed ger upphov till avgift för ett ärende kan vara diarieföring, granskning, platsbesök, samråd, fastställande av kontrollplan, hörande av grannar, remisser, annan administrativ handläggning och arkivering. I allt väsentligt är avgifterna desamma som i nuvarande taxa. Exempelvis är avgiften för en- och tvåbostadshus, förhandsbesked och strandskyddsdispenser densamma som i nuvarande taxa. Vissa poster har bearbetats för att olika åtgärder bättre ska spegla den faktiska tidsåtgång som krävs vid ärendehantering. De förändringar som föreslås i avgifterna har satts i relation till närliggande kommuner för att Färgelanda kommuns avgifter skall harmonisera med dessa.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-03
Reviderad plan-och bygglovstaxa, dat 2024-03-27
Protokollsutdrag bygg-och trafiknämnden, dat 2024-04-25

Sändlista
Samhällsutvecklingschef

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-04-29
2024/156

Kommunstyrelsen

Antagande av plan-och byggtaxa 2025

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar plan-och byggtaxa daterad 2024-03-27. Taxan gäller från 1 januari 2025.

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i bygg-och trafiknämnden 2024-04-25 § 19.

Sammanfattning av ärendet
Bygg- och trafiknämnden framlägger förslag till Färgelanda kommunfullmäktige att anta ny taxa för plan- och bygglovsverksamheten i Färgelanda kommun, i enlighet med bifogat förslag, daterat 2024-03-27.
Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten i syfte att förenkla dess tillämpning. Gällande taxa, som baseras på ett underlag från 2011, är svår att förstå och det skapar en viss rättsosäkerhet när taxan går att tolka på olika sätt. Det medför även en sämre service till sökande, då det inte vid en direkt förfrågan går att svara på hur stor avgift som kommer att tas ut för deras ansökan. Sökanden som är i planeringsskedet får svårt att ta reda på exakt vad deras byggnationer kommer att kosta på sista raden. Avgiften kan bero på flertalet parametrar, varav vissa ibland inte kommer fram förrän vid bygglovsprövningen och ärendet har kunnat granskas ordentligt.

Föreslagen taxa kommer sammantaget att göra det lättare för kommunens medborgare att utläsa vad deras ansökan kommer att kosta. Minskat administrativt arbete på förvaltningen medför en positiv påverkan på ärenden utifrån ett sökandeperspektiv och att det blir ett korrekt utfall av den debitering som görs. Föreslagen justering av genomsnittlig tid utgör en anpassning till en tidsdebitering som är mer realistisk vilket även underlättar för tjänstepersoner att använda taxan. Föreslagen taxa kommer i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader.
Plantaxan kvarstår oförändrad i sin helhet men har redaktionellt ändrats för att anpassas till den nya taxans format.

Ärendebeskrivning
Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande plan- och bygglovstaxan som tagits fram av SKR 2011 i syfte att förenkla dess användning. Nämnden bedömer att det föreligger ett behov av att upprätta en ny taxa för kommunens plan- och byggverksamhet. Underlaget tar utgångspunkt i samma beräkningar som nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten och beräkningsmodellen bygger även fortsatt på schabloner av dels olika åtgärder, dels olika handläggningsmoment som i kombination med varandra leder till slutlig avgiftsdebitering. Föreslagen ny taxa, taxekonstruktion, är framtagen av SKL 2016 och används i allt större utsträckning av landets kommuner. Föreslagen taxa kommer även i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader. Kostnader som uppstår i handläggning av ärenden och därmed ger upphov till avgift för ett ärende kan vara diarieföring, granskning, platsbesök, samråd, fastställande av kontrollplan, hörande av grannar, remisser, annan administrativ handläggning och arkivering. I allt väsentligt är avgifterna desamma som i nuvarande taxa. Exempelvis är avgiften för en- och tvåbostadshus, förhandsbesked och strandskyddsdispenser densamma som i nuvarande taxa. Vissa poster har bearbetats för att olika åtgärder bättre ska spegla den faktiska tidsåtgång som krävs vid ärendehantering. De förändringar som föreslås i avgifterna har satts i relation till närliggande kommuner för att Färgelanda kommuns avgifter skall harmonisera med dessa.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-03
Reviderad plan-och bygglovstaxa, dat 2024-03-27
Protokollsutdrag bygg-och trafiknämnden, dat 2024-04-25

Sändlista:
Samhällsutvecklingschef

Plan- och byggtaxa

2024-03-27
Dnr: 2023-53
Version: 1.0

Beslutad Bygg- och trafiknämnden 2024-04-25 § 19
Kommunstyrelsen 2024-0x-xx §
Kommunfullmäktige 2024-0x-xx §

Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas webbplats www.fargelanda.se

Innehållsförteckning

Inledning 2
Inledande bestämmelser 2
Bestämmelser om plan- och byggtaxa 2
Avgift enligt tabell 2
Areabestämning 2
Timdebitering 2
Ärenden som inte kan hänföras till ärendetyp 3
Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning 3
Handläggningskostnad 3
Tillämpande taxa 3
Reglering av taxan 3
Ändring av taxan 3
Betalning av avgift 3
Överklaganden 4
Taxans ikraftträdande 4
Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader 5
Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader 6
Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar 7
Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1 7
Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer) ... 8
Nedsättning av avgift vid revidering av tidigare beviljat, gällande lov 9
Tidsbegränsat bygglov 9
Förlängning av tidsbegränsat bygglov 9
Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär 9
Anmälningspliktiga åtgärder 10
Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder 12
Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov 12
Förhandsbesked 12
Villkorsbesked 12
Ingripandebesked 13
Arbetsplatsbesök, slutsamråd, startbesked, slutbesked och beslut om ny kontrollansvarig 13
Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov) 13
Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder 14
Avslag 14
Avskrivning 14
Avvisning 14
Strandskyddsdispens 15
Plantaxa 15
Planavgift 15

Inledning

Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller avgifter för Färgelanda kommuns kostnader inom plan- och bygglagen (2010:900) utifrån Bygg- och trafiknämndens ansvarsområde. Nämnden ska som specialreglerad nämnd enligt 12 kap. 1 § plan- och bygglagen fullgöra kommunens uppgifter enligt denna lag och ha den närmaste kontrollen över byggnadsverksamheten i kommunen. Därför krävs det stöd i lag eller annan författning för att ta ut avgifter inom nämndens verksamhet.

Bestämmelser om plan- och byggtaxa

Taxan gäller för Bygg- och trafiknämndens verksamhet i ärenden gällande bygglov, förhandsbesked, anmälningar m.fl. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) PBL eller kommunallagen (2017:725). Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella tjänsten. I tabellerna nedan för bygglov, förhandsbesked, anmälningar m.fl. är kommunens kostnader för expediering och kungörelse samt andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder som är kopplad till handläggningen inräknade.

Avgift enligt tabell

Avgiften för en viss åtgärd framgår av tabellerna nedan. Beloppen i tabellerna A1-A22 är framtagna genom genomsnittlig handläggningstid per ärendetyp. I de fall en ansökan avser flera åtgärder tas full avgift ut för den åtgärd som är mest kostsam och övriga åtgärder debiteras med timpris för extra handläggningstid. För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att handläggningskostnaden per timme multipliceras med antal nedlagda timmar i ärendet.

Areabestämning

I de fall där beräkning av bruttoarea (BTA), Byggnadsarea (BYA) och öppenarea (OPA) förekommer, används mätregler enligt Svensk Standard SS 21054:2009.

Timdebitering

För vissa ärendetyper anges ”Timdebitering”. I dessa fall beräknas avgiften genom att handläggningskostnaden per timme multipliceras med antal nedlagda timmar i ärendet. Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna beräknas avgiften genom timdebitering. Timavgift tas ut för varje påbörjad timme nedlagd handläggningstid.

I handläggningstiden ingår den tid som varje tjänsteperson som varit inblandad i ärendets handläggning lagt ner från ärendets ankomst till myndigheten till arkivering av ärendet. Moment som ingår i timdebiteringen är kontakt med parter, samråd och remisser, platsbesök, restid, beredning och beslutsfattande samt övriga kostnadskrävandeåtgärder.

Ärenden som inte kan hänföras till ärendetyp

Om ett ärende eller uppdrag inte kan hänföras till en ärendetyp enligt någon av tabellerna i taxan, tas avgift grundad på kommunens nedlagda tid ut för handläggning av ärendet. Avgiften beräknas i de fallen genom att handläggningskostnaden per timme multipliceras med den nedlagda tiden för handläggningen i ärendet.

Avgift vid avslag, avskrivning och avvisning

Avgift enligt denna taxa tas ut även om handläggning av ett ärende leder fram till att ansökan eller motsvarande avslås, avskrivs eller avvisas. Vid beslut om avslag tas hel avgift ut för handläggningen enligt taxetabellen för ärendet. Vid avskrivning eller avvisning tas avgift ut för handläggningsåtgärder enligt tidsåtgång för ärendet.

Handläggningskostnad

Handläggningskostnaden per timme för år 2025 är 1 070 kronor för ärenden där det anges ”Timdebitering”.

Tillämpande taxa

Avgifter tas ut enligt den taxa som gäller när ärendet inkommer (registreras).

Reglering av taxan

Avgiftsbeloppen i denna taxa är bestämda med utgångspunkt från kostnadsläge och Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) oktober månad året före det år taxan börjar gälla. Taxan regleras med den procentsats för PKV som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Utgångspunkt för indexuppräkningen är oktober 2024. Taxan kan regleras årsvis av behörig nämnd.

Ändring av taxan

Ändring av taxan och avgift för timdebitering beslutas av kommunfullmäktige.

Betalning av avgift

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren mot faktura när denne tillställts Bygg- och trafiknämndens beslut. Avgift får tas ut i förskott.

Överklaganden
Nämndens beslut om avgift överklagas till Länsstyrelsen.

Taxans ikraftträdande
Denna taxa träder i kraft 1 januari 2025.

Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

A 1	Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader		
Ärendetyp			Avgift
A 1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus inkl. en komplementbyggnad 0- 149 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	17 500 kr
A 1.2		Liten avvikelse	23 200 kr
A 1.3		Utanför planlagt område	24 100 kr
A 1.4	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus inkl. en komplementbyggnad ≥150 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	23 200 kr
A 1.5		Liten avvikelse	30 100 kr
A 1.6		Utanför planlagt område	31 300 kr
A 1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd 0-49 kvm	Planenligt	7 700 kr
A 1.8		Liten avvikelse	11 800 kr
A 1.9		Utanför planlagt område	12 200 kr
A 1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd ≥50 kvm	Planenligt	15 500 kr
A 1.11		Liten avvikelse	18 700 kr
A 1.12		Utanför planlagt område	19 300 kr
A 1.13	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd 0-49 kvm	Planenligt	4 900 kr
A 1.14		Liten avvikelse	7 300 kr
A 1.15		Utanför planlagt område	7 500 kr
A 1.16	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd ≥50 kvm	Planenligt	7 200 kr
A 1.17		Liten avvikelse	9 600 kr
A 1.18		Utanför planlagt område	9 900 kr
A 1.19	Tillbyggnad, med tekniskt samråd 0-29 kvm	Planenligt	8 000 kr
A 1.20		Liten avvikelse	11 400 kr
A 1.21		Utanför planlagt område	11 800 kr
A 1.22	Tillbyggnad, med tekniskt samråd ≥30 kvm	Planenligt	10 300 kr
A 1.23		Liten avvikelse	15 000 kr
A 1.24		Utanför planlagt område	15 500 kr
A 1.25	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd 0-29 kvm	Planenligt	5 200 kr
A 1.26		Liten avvikelse	7 300 kr
A 1.27		Utanför planlagt område	7 500 kr
A 1.28	Tillbyggnad, utan tekniskt samråd ≥30 kvm	Planenligt	7 200 kr
A 1.29		Liten avvikelse	9 600 kr
A 1.30		Utanför planlagt område	9 900 kr
A 1.31	Ändring, med tekniskt samråd (ändrad användning)		0,7 x bygglovsavgift (berörd del)

A 1.32	Ändring, utan tekniskt samråd, fasadändring mindre		2 700 kr
A 1.33	Ändring, utan tekniskt samråd, fasadändring större		5 100 kr

Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

A 2	**Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader**		
Ärendetyp			**Avgift**
A 2.1	Nybyggnad mycket enkla byggnader 0-79 kvm. Kolonistuga, växt/lusthus, nät/pumpstation, manskapsbod. (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	4 500 kr
A 2.2		Liten avvikelse	6 100 kr
A 2.3		Utanför planlagt område	6 100 kr
A 2.4	Nybyggnad enkla byggnader 80-299 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	14 100 kr
A 2.5		Liten avvikelse	17 100 kr
A 2.6		Utanför planlagt område	17 100 kr
A 2.7	Nybyggnad enkla byggnader 80-299 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	11 000 kr
A 2.8		Liten avvikelse	13 600 kr
A 2.9		Utanför planlagt område	13 600 kr
A 2.10	Nybyggnad/tillbyggnad av flerbostadshus, kontor, industri, allmänna lokaler, m.m. 0- 299 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	30 100 kr
A 2.11		Liten avvikelse	38 400 kr
A 2.12		Utanför planlagt område	39 900 kr
A 2.13	Nybyggnad/ tillbyggnad av flerbostadshus, kontor, industri, allmänna lokaler, m.m. 300- 499 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	42 000 kr
A 2.14		Liten avvikelse	48 000 kr
A 2.15		Utanför planlagt område	48 000 kr
A 2.16	Nybyggnad/ tillbyggnad av flerbostadshus, kontor, industri, allmänna lokaler, m.m. 500- 1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	59 900 kr
A 2.17		Liten avvikelse	65 900 kr
A 2.18		Utanför planlagt område	65 900 kr
A 2.19	Nybyggnad/ tillbyggnad av flerbostadshus, kontor, industri, allmänna lokaler, m.m. 1000-2000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	107 300 kr
A 2.20		Liten avvikelse	113 300 kr
A 2.21		Utanför planlagt område	113 300 kr
A 2.22	Nybyggnad/ tillbyggnad av flerbostadshus, kontor, industri, allmänna lokaler, m.m. >2000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	137 100 kr
A 2.23		Liten avvikelse	143 100 kr
A 2.24		Utanför planlagt område	143 100 kr

A 2.25	Fasadändring	Planenligt	16 300 kr
A 2.26		Liten avvikelse	18 600 kr
A 2.27	Fasadändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	9 300 kr
A 2.28		Liten avvikelse	11 600 kr
A 2.29	All övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	Timdebitering
A 2.30		Liten avvikelse	Timdebitering

Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

A 3	**Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar**	
Ärendetyp		**Avgift**
A 3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	3 900 kr
A 3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	7 300 kr
A 3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 200 kr
A 3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 200 kr

Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

A 4	**Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1**	
Ärendetyp		**Avgift**
A 4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
A 4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
A 4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering

A 4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
A 4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
A 4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
A 4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

A 5	**Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)**		
Ärendetyp			**Avgift**
A 5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	5 600 kr
A 5.2		Liten avvikelse	8 900 kr
A 5.3		Utanför planlagt område	8 900 kr
A 5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	3 600 kr
A 5.5		Liten avvikelse	7 200 kr
A 5.6		Utanför planlagt område	7 200 kr
A 5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	5 600 kr
A 5.8		Liten avvikelse	8 900 kr
A 5.9		Utanför planlagt område	8 900 kr
A 5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	3 600 kr
A 5.11		Liten avvikelse	7 200 kr
A 5.12		Utanför planlagt område	7 200 kr
A 5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	6 400 kr
A 5.14		Liten avvikelse	8 400 kr
A 5.15		Utanför planlagt område	8 400 kr

Nedsättning av avgift vid revidering av tidigare beviljat, gällande lov

A 6	Nedsättning av avgift	
Ärendetyp		Avgift
A6.1	Revidering av gällande lov	0,25 x bygglovsavgift

Tidsbegränsat bygglov

A 6	Tidsbegränsat bygglov	
Ärendetyp		Avgift
A6.1	Tidsbegränsat bygglov	0,75 x bygglovsavgift

Förlängning av tidsbegränsat bygglov

A 7	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	
Ärendetyp		Avgift
A 7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	0,5 x bygglovsavgift

Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

A 8	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	
Ärendetyp		Avgift
A 8.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	0,75 x bygglovsavgift

Anmälningspliktiga åtgärder

A 9	Anmälningspliktiga åtgärder	
	Ärendetyp	**Avgift**
A 9.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	7 300 kr
A 9.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	3 400 kr
A 9.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan- och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	4 300 kr

A 9.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 9.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	Timdebitering
A 9.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	Timdebitering
A 9.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	Timdebitering
A 9.21	Nybyggnad eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.22	Nybyggnad eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.23	Nybyggnad eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.24	Nybyggnad eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen	5 300 kr
A 9.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 300 kr
A 9.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	8 000 kr
A 9.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 300 kr

Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder

A 10	Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder	
Ärendetyp		Avgift
A 10.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	8 700 kr
A 10.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	5 700 kr

Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

A 11	Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov	
Ärendetyp		Avgift
A 11.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	8 700 kr
A 11.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	5 700 kr

Förhandsbesked

A 12	Förhandsbesked		
Ärendetyp			Avgift
A 12.1	Förhandsbesked	1 bostad	10 300 kr
A 12.2		utöver en bostad, st	5 200 kr
A 12.3		Annan anläggning än bostad	Timdebitering, lägst avgift 1 bostad

Villkorsbesked

A 13	Vilkorsbesked	
Ärendetyp		Avgift
A 13.1	Villkorsbesked	Timdebitering

Ingripandebesked

A 14	Ingripandebesked	
Ärendetyp		**Avgift**
A 14.1	Ingripandebesked	Timdebitering

Arbetsplatsbesök, slutsamråd, startbesked, slutbesked och beslut om ny kontrollansvarig

A 15	Arbetsplatsbesök, slutsamråd, startbesked, slutbesked och beslut om ny kontrollansvarig	
Ärendetyp		**Avgift**
A 15.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	2 700 kr
A 15.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	2 700 kr
A 15.3	Partiellt startbesked, per styck	2 100 kr
A 15.4	Partiellt slutbesked, per styck	2 100 kr
A 15.5	Interimistiskt slutbesked, per styck	2 100 kr
A 15.6	Beslut om ny kontrollansvarig	1 400 kr

Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

A 16	Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)	
Ärendetyp		**Avgift**
A 16.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
A 16.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

A 17	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder eller ärenden som inte kan hänföras till ärendetyp	
Ärendetyp		**Avgift**
A 17.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

Avslag

A 18	Avslag	
Ärendetyp		**Avgift**
A 18.1	Avslag	I enlighet med tillämplig tabell

Avskrivning

A 19	Avskrivning	
Ärendetyp		**Avgift**
A 19.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

Avvisning

A 20	Avvisning	
Ärendetyp		**Avgift**
A 20.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

Strandskyddsdispens

A 21	Strandskyddsdispens	
Ärendetyp		Avgift
A 21.1	Strandskyddsdispens	11 500 kr

Plantaxa

A 22	Planarbete, planbesked och planavgift	
Ärendetyp		Avgift
A 22.1	Planbesked	Timdebitering
A 22.2	Planarbete	Timdebitering eller enligt plankostnadsavtal

Planavgift

Kostnader för framtagande av detaljplan faktureras enligt tecknade planavtal vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs- För plan där täckning av kostnader inte reglerats genom planavtal tas planavgift ut vid beslut om bygglov.

Planavtal tecknas med intressenter för att specificera betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt.

I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t.ex. på grund av ett exploateringsavtal eller planavtal där berörd part stått för kostnaderna i samband med framtagande av detaljplan, tas ingen planavgift ut.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats i strid mot plan (9 kap. 31§ PBL) eller vid tidsbegränsat bygglov (9 kap. 33§ PBL). Planavgift kan dock debiteras om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymmet).

Vid ändring av en del av en äldre detaljplan (antagen före 1 juli 1987) tas planavgift ut för berörd byggrätt inom det område som ändrats.

Vid en generell ändring av en bestämmelse inom en eller flera äldre detaljplaner antagna före 1 juli 1987), tas planavgift ut inom hela den gamla detaljplanens område om åtgärden som ska utföras endast har stöd i ändringen av detaljplanen (t.ex. inredning av vindar).
För tillbyggnad/komplementbyggnad i separat ärende ska area användas.

För tillbyggnad som överstiger 50 % av huvudbyggnadens BTA tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Tidsersättning debiteras i ärenden, som inte går att definiera enligt ovan t.ex. där intressenten eller sökanden erhåller annan nytta än möjlighet till lov som kan mätas enligt standard för BTA eller OPA.

Planavgift tas inte ut för:

- Nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m²
- Tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m²

Planavgift mPBB x area x PF

	Planfaktor (PF) **Nybyggnad**	PF **Tillbyggnad**	PF **Ändring**
Områdesbestämmelser	100	60	60
Detaljplan	220	100	100
Fastighetsrättsliga åtgärder i detaljplan	80	40	40

Planavgift för enbostadshus mPBB x PF

Objekt	PF **Nybyggnad**	PF **Tillbyggnad/ändring**
Enbostadshus (oberoende av area)	1200	600
Komplementbyggnad	400	200

Fd fastighetsplan i separat ärende

Åtgärd	**PF**
Upphävande	300

Plats & tid: Konferenslokalen Centrumhuset, Timmervägen 12, torsdagen 25 april, klockan 13:00-14:00

Beslutande:
Se nästa sida

Övriga närvarande:
Se nästa sida

Jäv och ersättare vid jäv anges i resp. §

Justering plats/tid: Digitalt, fredagen den 26 april kl. 10:00
Utses att justera: Christoffer Wallin (SD) Paragrafer §§ 18-27

Underskrifter

Ordförande:

Lilian Borg-Hansen (S)

Justerare:

Christoffer Wallin (SD)

Sekreterare:

Linnéa Thor

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Bygg- och trafiknämnden
Sammanträdesdatum: 2024-04-25
Anslaget sätts upp: 2024-04-26
Anslaget tas ned: 2024-05-20

Protokollet förvaras i Centrumhuset, Timmervägen 12

Underskrift

Linnéa Thor

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

Beslutande:
Lilian Borg-Hansen (S) ordf.
Christoffer Wallin (SD) vice ordf.
Olle Hagström (L)

Övriga närvarande:
Linnéa Thor, Sekreterare
Patrik Nissen, TF Samhällsutvecklingschef, digitalt
Peter Ramhage, Bygglovsingenjör

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

BTN § 19
Taxa Plan och bygg 2025
Dnr: 2023-53

Bygg- och trafiknämndens beslut
Bygg- och trafiknämnden föreslår kommunstyrelsen att besluta om ny taxa för plan- och byggverksamheten i Färgelanda kommun daterad 2024-03-27 och att översända den till kommunfullmäktige för fastställande.

Kommunfullmäktige beslutar att taxan ska börja gälla från och med 1 januari 2025 och tillämpas på de ärenden som kommer in från och med denna tidpunkt.

Kommunfullmäktige beslutar att handläggningskostnad per timme sätts till 1070 kronor för de ärenden som timdebiteras i ny taxa.

Kommunfullmäktige ger Bygg- och trafiknämnden i uppdrag att årligen justera avgiftsbeloppen i taxan enligt Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) publicerad av Sveriges kommuner och Regioner (SKR). Utgångspunkten för indexuppräkningen är oktober år 2024.

Yrkande
Christoffer Wallin (SD) yrkar att besluta enligt förvaltningens förslag med det språkliga förtydligandet i taxedokumentet att komplementbyggnad ingår i avgifterna A 1.1 – A 1.6. Lilian Borg-Hansen (S) och Olle Hagström (L) ställer sig bakom yrkandet.

Propositionsordning
Ordförande ställer Christoffer Wallins (SD) yrkande under proposition och finner att Bygg- och trafiknämnden beslutar enligt yrkandet.

Sammanfattning av ärendet
Bygg- och trafiknämnden framlägger förslag till Färgelanda kommunfullmäktige att anta ny taxa för plan- och bygglovsverksamheten i Färgelanda kommun, i enlighet med bifogat förslag, daterat 2024-03-27.

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten i syfte att förenkla dess tillämpning. Gällande taxa, som baseras på ett underlag från 2011, är svår att förstå och det skapar en viss rättsosäkerhet när taxan går att tolka på olika sätt. Det medför även en sämre service till sökande, då det inte vid en direkt förfrågan går att svara på hur stor avgift som kommer att tas ut för deras ansökan. Sökanden som är i planeringsskedet får svårt att ta reda på exakt vad deras byggnationer kommer att kosta på sista raden. Avgiften kan bero på flertalet parametrar, varav vissa ibland inte kommer fram förrän vid bygglovsprövningen och ärendet har kunnat granskas ordentligt.

Föreslagen taxa kommer sammantaget att göra det lättare för kommunens medborgare att utläsa vad deras ansökan kommer att kosta. Minskat administrativt arbete på förvaltningen medför en positiv påverkan på ärenden utifrån ett sökandeperspektiv och att det blir ett korrekt utfall av den debitering som görs. Föreslagen justering av genomsnittlig tid utgör en anpassning till en tidsdebitering som är mer realistisk vilket även underlättar för tjänstepersoner att använda taxan. Föreslagen taxa kommer i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader.

Plantaxan kvarstår oförändrad i sin helhet men har redaktionellt ändrats för att anpassas till den nya taxans format.

Beskrivning av ärendet
Bygg- och trafiknämnden har sett över nu gällande plan- och bygglovstaxan som tagits fram av SKL 2011 i syfte att förenkla dess användning. Nämnden bedömer att det föreligger ett behov av att upprätta en ny taxa för kommunens plan- och byggverksamhet. Underlaget tar utgångspunkt i samma beräkningar som nu gällande taxa för plan- och byggverksamheten och beräkningsmodellen bygger även fortsatt på schabloner av dels olika åtgärder, dels olika handläggningsmoment som i kombination med varandra leder till slutlig avgiftsdebitering.
Föreslagen ny taxa, taxekonstruktion, är framtagen av SKL 2016 och används i allt större utsträckning av landets kommuner. Föreslagen taxa kommer även i likhet med nu aktuell taxa att vara självbärande av samtliga kostnader.
Kostnader som uppstår i handläggning av ärenden och därmed ger upphov till avgift för ett ärende kan vara diarieföring, granskning, platsbesök, samråd, fastställande av kontrollplan, hörande av grannar, remisser, annan administrativ handläggning och arkivering.

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

I allt väsentligt är avgifterna desamma som i nuvarande taxa. Exempelvis är avgiften för en- och tvåbostadshus, förhandsbesked och strandskyddsdispenser densamma som i nuvarande taxa. Vissa poster har bearbetats för att olika åtgärder bättre ska spegla den faktiska tidsåtgång som krävs vid ärendehantering. De förändringar som föreslås i avgifterna har satts i relation till närliggande kommuner för att Färgelanda kommuns avgifter skall harmonisera med dessa.

Handlingar som tillhör beslutet

Tjänsteskrivelse	2023-53:5
Reviderad plan- och bygglovstaxa	2023-53:4

Beslutet med tillhörande handlingar skickas till

Kommunstyrelsen

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

NETPUBLICATOR® VERIFIED

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: LILIAN BORG HANSEN
Date: 2024-04-26 10:07:35
BankID refno: 74725e5a-3459-416d-a699-da89b7d0944f

Kommunfullmäktige, Bygg och trafiknämnd: Lilian Borg-Hansen

Signed by: Urban Tobias Christoffer Wallin
Date: 2024-04-26 10:35:24
BankID refno: 55840c8a-dd4d-465f-a0ab-273cc4e348eb

Förtroendevald : Christoffer Wallin

Signed by: LINNÉA THOR
Date: 2024-04-26 10:37:59
BankID refno: ef151a2e-aa5c-46a0-9ce7-fe4b095df1c5

Adm Koordinator: Linnea Thor

Signature reference: 89b5f381-fca9-48d1-8b7e-30a75b4b3260

KS § 81 **Dnr 2024/176**
Antagande av ny sotningstaxa 2024

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar förslag till nya taxor 2024 för sotning och brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun.

Sammanfattning av ärendet
Sotningstjänst i väst är från och med 2024-06-01 kommunens nya entreprenör. Därmed behöver nya taxor avseende sotning och brandskyddskontroll för Färgelanda kommun godkännas. Åtagandet omfattar lagstadgad rengöring/sotning och brandskyddskontroll inom kommunen. Entreprenören ska utföra uppdraget enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor och Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Taxan för sotning och brandskyddskontroll ska vara fast till och med 2025-06-30, därefter regleras priset årligen efter sotningsindex som är framtaget av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för innevarande år. Prisjustering får efter fast prisperiod ske högst 1 gång per 12-månadsperiod.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-21
Taxor 2024 – Sotning och brandskyddskontroll, dat 2024-05-20
Avtalsvillkor, dat 2024-05-20

Sändlista
Teknisk chef

Färgelanda kommun

Sektor samhällsutveckling
Tekniska chef
Jenny Clasborn

Tjänsteskrivelse
2024-05-21
2024/176

Kommunstyrelsen

Antagande av ny taxa för sotning och brandskyddskontroll i Färgelanda kommun 2024

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar förslag till nya taxor 2024 för sotning och brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun.

Taxorna gäller från och med 2024-06-01.

Sammanfattning av ärendet
Sotningstjänst i väst är från och med 2024-06-01 kommunens nya entreprenör. Därmed behöver nya taxor avseende sotning och brandskyddskontroll för Färgelanda kommun godkännas. Åtagandet omfattar lagstadgad rengöring/sotning och brandskyddskontroll inom kommunen. Entreprenören ska utföra uppdraget enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor och Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Taxan för sotning och brandskyddskontroll ska vara fast till och med 2025-06-30, därefter regleras priset årligen efter sotningsindex som är framtaget av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) för innevarande år. Prisjustering får efter fast prisperiod ske högst 1 gång per 12-månadsperiod.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-21
Taxor 2024 – Sotning och brandskyddskontroll, dat 2024-05-20
Avtalsvillkor, dat 2024-05-20

Sändlista:
Teknisk chef

Taxor 2024 för sotning och brandskyddskontroll inom Färgelanda kommun

Färgelanda kommun har ingått avtal med Sotningstjänst i väst. Avtalet träder i kraft 2024-06-01.

Taxa sotning och eldstadsrengöring, enfamiljshus

Sotning/rengöring	Pris inkl. moms
Grundavgift sotning	246
Sotningsavgift per eldstad	344
Per tillkommande eldstad, samma byggnad	184
Förgävesbesök	368

Taxa brandskyddskontroll, enfamiljshus

Brandskyddskontroll	Pris inkl. moms
Grundavgift brandskyddskontroll	411
Kontrollavgift 1:a objektet	684
Per tillkommande objekt, samma byggnad	304
Förgävesbesök	532

Sotning och brandskyddskontroll samtidigt, 1 objekt	1439

Taxa övriga fastigheter

Sotningsavgift per mantimme	738
Brandskyddskontroll per mantimme	913

Allmänt

Priserna ska vara fasta till och med 2025-06-30 därefter regleras priset årligen efter sotningsindex enligt Sveriges Kommuner och Regioner för innevarande år.

1.0 ENTREPRENADAVTAL

Entreprenör	**Kommunen**
Namn:	Färgelanda kommun
Org.nr:	Org.nr: 212000–1421
Adress:	458 80 Färgelanda
	Tel: 0528-56 70 00
Kontaktperson:	Kontaktperson:
Mejladress:	
Telefonnummer:	

2.0 OMFATTNING

Entreprenörens åtagande gäller Färgelanda kommun.

Åtagandet omfattar lagstadgad rengöring/sotning och brandskyddskontroll inom kommunen. Entreprenören ska utföra uppdraget enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor och Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Undantaget är de objekt där kommunen medgivit fastighetsägare att själv utföra eller låta annan utföra rengöring (sotning) på den egna fastigheten.

Entreprenören ska följa Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd vad avser genomförande och frister och i övrigt följa gällande lagar, förordningar och andra av myndigheter utfärdade bestämmelser som äger tillämpning på entreprenörens verksamhet.

Uppdraget ska utföras enligt kommunens Bilaga 1 - Arbetsordning för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll.

2.1 AVTALSPERIOD

Detta avtal gäller från 2024-06-01 till och med 2028-05-31 med möjlighet för Färgelanda kommun - efter Entreprenörens godkännande - att förlänga avtalet med ett år i taget till och med 2031-05-31. Om Färgelanda kommun inte förlängt koncessionsavtalet skriftligen 6 månader före avtalstidens utgång upphör avtalet att gälla utan föregående uppsägning.
I det fall avtalet inte kan tecknas eller träda i kraft 2024-06-01 utan först vid senare tidpunkt, ska avtalstidens längd ändå vara densamma. Avtalsperioden startar då vid datum för avtalstecknande.

3.0 HANDLINGARS INBÖRDES ORDNING

Om handlingarna skulle visa sig vara motsägelsefulla i något avseende gäller de, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder till annat, sinsemellan i följande ordning.

1. Skriftliga ändringar och tillägg till detta avtal
2. Detta avtal
   Bilaga 1, Arbetsordning för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll
   Bilaga 2, Brandskyddskontroll
   Bilaga 3, Rengöring
   Bilaga 4, Sotningsfrister
   Bilaga 5, Prislista
   Bilaga 6, Sotningspliktiga anläggningar
3. Förfrågningsunderlag med bilagor och eventuella kompletteringar
4. Entreprenörens anbud och eventuella förtydliganden till anbudet

4.0 ÅTAGANDE

4.1 FÖLJANDE INGÅR I ENTREPRENÖRENS ÅTAGANDE:

- rapportera beslut om förläggande och förbud till ansvarig nämnd

- föra förteckning över samtliga objekt för rengöring och brandskyddskontroll med uppgifter om tillämpliga rengörings- och brandskyddskontrollfrister och de tider då rengöring och brandskyddskontroll har verkställts.
- årsvis lämna underlag för redovisning till berörd myndighet
- teckna erforderlig försäkring för sådan egendomsskada eller skada på tredje man som vållas av entreprenören eller hans personal.
- mot ersättning biträda Räddningstjänsten vid soteld. Ersättningen är samma som taxan vid brandskyddskontroll.
- mot särskild ersättning biträda kommunen i frågor inom kompetensområdet rengöring (sotning).
- inte bedriva sådan sidorörelse/verksamhet som kan anses oförenlig med myndighetsutövning.
- inneha F-skattsedel
- anmäla sotningspliktiga objekt som ej finns upptagna i sotningsregistret till byggnadsnämnden

4.2 BRANDSKYDDSKONTROLL EFTER SOTELD

Brandskyddskontroll efter soteldar ska enbart debiteras med grundavgift +kontrollavgift i småhus, även om det sker utanför ordinarie brandskyddskontroll.

4.3 UTEBLIVEN INFORMATION

I de fall Entreprenören underlåter att återrapportera föreläggande och/eller förbud till nämnd/kommun utfaller omedelbart vite med 5 000 kronor. Därefter utfaller vite med 2 500 kronor per påbörjad arbetsvecka som informationen inte överlämnats till nämnd/Kommun.

I de fall Entreprenören underlåter att återrapportera antal rengjorda och kontrollerade objekt till Kommunen utfaller omedelbart vite med 2500 kronor. Därefter utfaller vite med 1 000 kronor per påbörjad arbetsvecka som informationen inte överlämnats till Kommunen. Vitet utfaller om informationen inte är Kommunen tillhanda senast 10 arbetsdagar efter begäran dock högst 4 gånger per år.

Vitet hanteras genom att Kommunen fakturerar entreprenören. Vid upprepad förseelse äger Kommunen rätt att häva avtalet.

4.4 KOMMUNENS KONTROLL

Kommunen äger rätt att kontrollera rengöringen/sotningen och brandskyddskontrollverksamheten och därmed sammanhängande arbetsuppgifter inom såväl den tekniska som den administrativa delen av verksamheten. Entreprenören ska på begäran kunna lämna en elektronisk ekonomisk redovisning för uppdraget.

Entreprenören ska till kommunen lämna sådan information som allmänheten efterfrågar enligt 3 kap. 19 a§ kommunallagen och som ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur entreprenörens angelägenheter utförs. Sådan framställan ska riktas till kommunen. Entreprenören är inte skyldig att lämna information om utlämnandet inte kan ske utan väsentlig praktisk olägenhet för entreprenören, om utlämnandet strider mot lag eller annan författning eller om uppgifter kommer att omfattas av sekretess hos kommunen.

När avtalet enligt denna upphandling upphört ska Entreprenören, utan kostnad, överlämna den under övriga åtagande nämnda förteckning på datamedia (i xis-format eller annat format enligt överenskommelse) jämte övriga handlingar för brandskyddsuppgifternas fortsatta fullgörande såsom protokoll över brandskyddskontroll, besiktningskontroll etc.

4.5 REGISTER

Entreprenören ska föra register över utförd sotning samt brandskyddskontroll. När Entreprenören upphör med den i avtalet reglerade verksamheten ska registret samt övriga handlingar såsom protokoll över brandskyddskontroll, besiktningsbevis mm lämnas till kommunen.

5.0 ERSÄTTNING

Entreprenören har rätt att ta ut avgifter från fastighetsägare/nyttjanderättshavare enligt av kommunen fastställd taxa för rengöring och brandskyddskontroll.

Enligt prislista, se bilaga.

5.1 PRISJUSTERINGAR

Priserna ska vara fasta till och med 2025-06-30 därefter regleras priset årligen efter sotningsindex enligt Sveriges Kommuner och Landsting för innevarande år.

Prisjustering får efter fast prisperiod ske högst 1 gång per 12-månardsperiod.

6.0 FAKTURERING

Entreprenören svarar för fakturering och uppbörd av avgifter som fastighetsägare är skyldig att erlägga enligt gällande taxa. Fakturering ska ske inom 20 dagar från utfört arbete med tydlig specifikation vad som är utfört samt när arbetet utfördes. Entreprenörens organisationsnummer ska vara med på fakturan.

Faktura som inte är utformad enligt reglerna ovan medför att fastighetsägare inte är skyldig att erlägga betalning förrän rättelse skett.

6.1 BETALNINGSVILLKOR

Faktura betalas 30 dagar efter korrekt fakturas ankomstdatum och godkänd leverans.

Expeditions- fakturerings-, order eller andra avgifter godkännes ej.

Dröjsmålsränta får debiteras, dock högst enligt svensk lag. Dröjsmålsränta under 100 kr accepteras inte.

7.0 PERSONAL

Entreprenören ska hålla personal för det föreskrivna arbetets utförande. Personal ska tala, skriva samt förstå svenska. Personal som självständigt utför rengöringsarbete ska ha genomgått och avlagt examen för yrkesutbildning för skorstensfejare eller motsvarande utbildning alternativt arbeta under ledning med denna kvalifikation.
Personal som utför brandskyddskontroll ska ha skorstensfejarteknikerexamen eller annan godkänd kompetens enligt vad som anges i 14§ MSBFS 2014:6 samt enligt Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor för det föreskrivna arbetets utförande.

I uppdraget ingår det att Entreprenören ska hålla med erforderlig teknisk utrustning, fordon, lokaler och övriga anordningar.
Entreprenören ansvarar för att den personal som utför rengöringsarbete samt brandskyddskontroller bär en enhetlig klädsel så att de är lätt identifierbara för allmänheten samt bär en gällande identitetshandling.

8.0 UNDERLEVERANTÖRER

Entreprenören är skyldig att kontrollera att anlitade
underleverantörer har fullgjort och fullgör sina skyldigheter enligt lagar och avtal vad gäller momsregistrering, inbetalning av sociala avgifter och skatter samt att de innehar F-skattsedel.

Entreprenören svarar gentemot Kommunen för eventuella underleverantörer såsom för eget arbete.

9.0 KONTAKT

Entreprenören ska ha en telefon öppen dit kommunen och kunder kan nå entreprenören, minst 3 timmar/helgfri vardag samt svara på mail inom 2 arbetsdagar.

10.0 MÖTEN

Entreprenören ska utan kostnad delta i max 3 möten/år på kommunkontoret utan kostnad för kommunen eller den enskilde.

11.0 EGENSOTNING

Kommunen har rätt att besluta att fastighetsägare själv ska kunna sota sin fastighet. Vid ansökan om detta kan kommunen komma att begära in yttrande av Entreprenören. Kommunen ska ha svar senast 10 arbetsdagar efter förfrågan, utan kostnad för den enskilde eller räddningstjänsten. Därefter utfaller vite med 2 500 kronor per påbörjad arbetsvecka som svar inte överlämnats till nämnd/Kommun.

12.0 ANSVAR

12.1 GARANTI

Vid fel i arbetet ska detta, efter anmärkning (reklamation), avhjälpas utan onödigt dröjsmål och utan extra kostnad för fastighetsägaren.

12.2 FÖRSÄKRING

Entreprenören ska hålla, av kommunen godkänd försäkring för sådan egendomsskada eller skada på tredje man som vållas av entreprenören eller dennes personal. Entreprenören ska ha konsultansvarsförsäkring.

Entreprenören ska teckna och vidmakthålla en ansvarsförsäkring med försäkringsbelopp om minst 10 miljoner kronor under hela avtalsperioden.

12.3 FEL I UPPDRAGETS UTFÖRANDE

Fel i uppdragets utförande föreligger om resultatet avviker från vad som avtalats eller vad Kommunen särskilt med hänsyn till detta avtal har rätt att kräva.

Fel ska utan dröjsmål efter konstaterat fel avhjälpas utan kostnad för Kommunen.

12.4 KVALITETSLEDNINGSSYSTEM

Entreprenören ska ha ett dokumenterat kvalitetsledningsarbete som minst omfattar följande:

- Kvalitetspolicy
- Miljöpolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Rutin för utförande av rengöring och brandskyddskontroll
- Rutin för avfallshantering
- Rutin som säkerställer att Kommunens krav tillgodoses inom Entreprenörens organisation
- Rutin för hantering av avvikelser, reklamationer och andra klagomål
- Rutin för att identifiera orsaker till avvikelser, reklamationer och andra klagomål
- Rutin för förebyggande och korrigerande åtgärder

På anmodan ska ovan kunna uppvisas för Kommunen alternativt giltig ISO-certifiering 9001.

12.5 REKLAMATION

Reklamation av fel ska ske inom skälig tid dock senast 30 dagar efter det att felet upptäckts av Kommunen och Kommunen insett felets art och dess betydelse.

Utan hinder av vad som stadgas ovan får Kommunen åberopa att produkterna är behäftade med fel om Säljaren handlat grovt vårdslöst eller i strid mot tro och heder.

13.0 UPPSÄGNING

Part äger rätt att säga upp avtalet om part inte uppfyller sina förpliktelser enligt detta avtal. Part ska rätta till skriftligen dokumenterade allvarliga brister inom 1 månad. Om detta ej sker förbehåller sig part rätten att säga upp avtalet.

Kommunen har även rätt att med omedelbar verkan säga upp avtalet om:

- Entreprenören eller dess underleverantörer inte uppfyller sina skyldigheter enligt lagar och avtal vad gäller momsregistrering, inbetalning av socialförsäkringsavgifter och skatter samt innehav av F-skattsedel.
- Entreprenören försätts i konkurs, inleder ackordsförhandlingar, inställer sina betalningar, ansöker om företagsrekonstruktion eller annars kan anses vara på obestånd.
- det framkommer att Entreprenören lämnat oriktiga uppgifter i anbudet och dessa uppgifter har varit av icke oväsentlig betydelse vid bedömningen av tilldelningen av avtalet.

14.0 HÄVNING

Part har rätt att med omedelbar verkan häva avtalet helt eller delvis om part efter avtals ingående gör sig skyldig till avtalsbrott genom att brista i sina åtaganden enligt detta avtal eller i åtaganden uppställda i andra handlingar eller överenskommelser som utgör en del av avtalet mellan parterna.

Kommunen har även rätt att med omedelbar verkan häva avtalet helt eller delvis om Entreprenören efter avtalets ingående:

a) Försatts i konkurs, likvidation, tvångsförvaltning, ackord eller tills vidare inställt sina betalningar eller erhållit näringsförbud.

b) Blivit föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande.

c) Dömts för brott avseende yrkesutövningen enligt lagakraftvunnen dom.

d) Gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.

e) Inte fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter och skatter.

f) Entreprenören före eller efter avtalets tecknande underlåtit att lämna uppgifter om företaget som är av väsentlig betydelse för avtalets tillkomst och/eller dess fortsatta giltighet.

15.0 FORCE MAJEURE

Part befrias ifrån sina avtalsenliga åtaganden om dessa inte kan fullföljas på grund av en oförutsebar händelse som parten inte kan råda över. Exempel på sådan händelse är krig, omfattande arbetskonflikt, blockad, eldsvåda, miljökatastrof samt allvarlig smittspridning. Arbetskonflikt som har sin grund i parts brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

Motparten ska omedelbart underrättas om det föreligger omständighet som kan föranleda tillämpning av denna bestämmelse. Det åligger parterna att så långt som möjligt minimera eventuella skador.

16.0 TVIST

Tvist angående tillämpning eller tolkning av avtalet ska avgöras av svensk allmän domstol där Kommunen har sin hemvist, med tillämpning av svensk rätt.

17.0 ÖVERLÅTELSE AV AVTAL

Detta avtal får inte utan Kommunens i förväg inhämtade skriftliga medgivande, överlåtas på annan part.

18.0 ÄNDRINGAR/TILLÄGG

Antalet rengöringsobjekt är ungefärliga och kan variera under avtalstiden. Entreprenören är skyldig att – utan rätt till uppsägning av avtalet – godta normala förändringar av rengöringens omfattning.

Vid väsentliga ändringar i åliggandet enligt avtalet har entreprenören rätt att påkalla förhandlingar. Som väsentlig förändring räknas exempelvis betydande minskning av volymen arbete för föreskriven rengöring eller för brandskyddskontroll på grund av strukturförändringar eller annan orsak eller

medgivande i företagsekonomisk betydande omfattning att fastighetsägare utför eller låter annan utföra sotning på den egna fastigheten.

Kommer parterna inte överens vid sådana förhandlingar har entreprenören rätt att säga upp avtalet att upphöra tidigast 6 månader efter uppsägningen. Uppsägningen ska vara skriftlig.

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar, varav parterna erhållit var sitt.

_____	_____
Färgelanda, datum	Ort och datum
_____	_____
Underskrift	Underskrift
_____	_____
Namnförtydligande	Namnförtydligande

KS § 62 **Dnr 2024/135**

Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs årsredovisning för 2023 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del styrelsen för Samordningsförbundet Väst och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendebeskrivning
Årets resultat uppgår till 764 tkr, vilket är 1 850 tkr bättre än budget. Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i individinsatsen delprojekt Gränsgångare.

Avvikelser finns på fyra definierade områden

- Samverkansteamet – personal har slutat eller återtagits till ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående.
- Ny förbundschef tillträdde 1 maj och avgående förbundschef slutade 1 juni 2023.
- Kostnader för revision har ökat utifrån ökade krav på revision av kommunala bolag.
- Delprojekt Gränsgångare. Projekt som medfinansieras av ESF och tre Samordningsförbund. Projektet har startats upp vid olika tillfällen i de nio kommunerna, vilket inneburit att kostnader och intäkter inte kunnat följa den budget som utgick från att alla startade samtidigt, dvs den 1 januari 2023.

Förbundet har under några år haft överskott i sin budget. Olika anledningar finns men en stor del beror på att medarbetare har slutat eller återgått till sin ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående. Det har gjort att de förbundsfinansierade insatser inte har kunnat använda de budgeterade medlen full ut. Förbundet har för 2023 medvetet valt att arbeta med en minusbudget där styrelsen följt utveckling av ekonomi och verksamhet vid varje styrelsemöte. Förbundets egna kapital ska enligt rekommendation uppgå till ca 20% av medelstilldelningen vilket innebär ca 2 000 tkr. Minusbudget är lagd för 2024 och planeras även för 2025 vilket innebär att det egna kapitalet ska användas för utökade insatser i verksamheten.

Revisionen bedömer
- sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de målsättningar som angivits i verksamhetsplanen för 2023. Dock saknar förbundet fastställda finansiella mål kopplade till god ekonomisk hushållning samt någon form av sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts vilket gör att revisorerna inte kan bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning.

Revisionen tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 2023-04-11
Årsredovisning Samordningsförbundet Väst 2023
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-03
Revisionsberättelse KPMG, daterad 2023-03-27
Sammanträdesprotokoll nr 3 – 2024 Samordningsförbundet Väst, daterad 2024-03-22

Sändlista
Samordningsförbundet Väst

Färgelanda kommun

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2024-04-11
2024/135

Kommunstyrelsen

Godkännande av Samordningsförbundet Västs årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i styrelsen för förbundet

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner Samordningsförbundet Västs årsredovisning för 2023 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del styrelsen för Samordningsförbundet Väst och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendebeskrivning
Årets resultat uppgår till 764 tkr, vilket är 1 850 tkr bättre än budget. Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i individinsatsen delprojekt Gränsgångare.

Avvikelser finns på fyra definierade områden

- Samverkansteamet – personal har slutat eller återtagits till ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående.
- Ny förbundschef tillträdde 1 maj och avgående förbundschef slutade 1 juni 2023.
- Kostnader för revision har ökat utifrån ökade krav på revision av kommunala bolag.
- Delprojekt Gränsgångare. Projekt som medfinansieras av ESF och tre Samordningsförbund. Projektet har startats upp vid olika tillfällen i de nio kommunerna, vilket inneburit att kostnader och intäkter inte kunnat följa den budget som utgick från att alla startade samtidigt, dvs den 1 januari 2023.

Förbundet har under några år haft överskott i sin budget. Olika anledningar finns men en stor del beror på att medarbetare har slutat eller återgått till sin ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående. Det har gjort att de förbundsfinansierade insatser inte har kunnat använda de budgeterade medlen full ut. Förbundet har för 2023 medvetet valt att arbeta med en minusbudget där styrelsen följt utveckling av ekonomi och verksamhet vid

varje styrelsemöte. Förbundets egna kapital ska enligt rekommendation uppgå till ca 20% av medelstilldelningen vilket innebär ca 2 000 tkr. Minusbudget är lagd för 2024 och planeras även för 2025 vilket innebär att det egna kapitalet ska användas för utökade insatser i verksamheten.

Revisionen bedömer
- sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de målsättningar som angivits i verksamhetsplanen för 2023. Dock saknar förbundet fastställda finansiella mål kopplade till god ekonomisk hushållning samt någon form av sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts vilket gör att revisorerna inte kan bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning.

Revisionen tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, daterad 2023-04-11
Årsredovisning Samordningsförbundet Väst 2023
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-03
Revisionsberättelse KPMG, daterad 2023-03-27
Sammanträdesprotokoll nr 3 – 2024 Samordningsförbundet Väst, daterad 2024-03-22

Sändlista:
Samordningsförbundet Väst

DocuSign Envelope ID: E88C6DE1-24FC-4000-B5B7-5C923D6F20AB

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Väst, org. nr 222000-2030

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision och granskning av årsredovisningen för Samordningsförbundet Väst för år 2023 enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision[1]. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskild instruktion.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar av årsredovisningen.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, driftredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Revisorns granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

[1] *Med anpassning till de specifika förutsättningar som föreligger i ett finansiellt samordningsförbund. Främst att rapporten inte avges av ”sakkunnigt biträde” eller ställts till ”de förtroendevalda revisorerna”.*

DocuSign Envelope ID: E88C6DE1-24FC-4000-B5B7-5C923D6F20AB

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Väst för år 2023.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att insatserna som finansierats är i enlighet med lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Vi har i vår granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, inte noterat några väsentliga brister i förbundets interna kontroll.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed för kommunal verksamhet i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

I vår granskning skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision av årsredovisningen för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

Jönköping den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

KPMG AB

DocuSigned by:
Lisa Tenggren
EB5D5B7C700D403...

Lisa Tenggren

Auktoriserad revisor

DocuSign

Certificate Of Completion

Envelope Id: E88C6DE124FC4000B5B75C923D6F20AB
Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Finsam Väst 2023 Revisionsberättelse auktoriserad.pdf
Source Envelope:
Document Pages: 2
Signatures: 1
Certificate Pages: 2
Initials: 0
AutoNav: Enabled
EnvelopeId Stamping: Enabled
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

Envelope Originator:
Lisa Tenggren
PO Box 50768
Malmö, SE -202 71
lisa.tenggren@kpmg.se
IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original
3/27/2024 11:52:37 AM
Holder: Lisa Tenggren
lisa.tenggren@kpmg.se
Location: DocuSign

Signer Events	Signature	Timestamp
Lisa Tenggren lisa.tenggren@kpmg.se KPMG AB Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Lisa Tenggren EB5D5B7C700D403... Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 195.84.56.2	Sent: 3/27/2024 11:53:21 AM Viewed: 3/27/2024 11:53:55 AM Signed: 3/27/2024 11:54:01 AM

Authentication Details
Identity Verification Details:
Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fbd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 9bc83420-35a8-5360-9d78-4b332710e9e9
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 3/27/2024 11:53:44 AM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Not Offered via DocuSign

In Person Signer Events	Signature	Timestamp

Editor Delivery Events	Status	Timestamp

Agent Delivery Events	Status	Timestamp

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp

Certified Delivery Events	Status	Timestamp

Carbon Copy Events	Status	Timestamp

Witness Events	Signature	Timestamp

Notary Events	Signature	Timestamp

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	3/27/2024 11:53:21 AM
Certified Delivered	Security Checked	3/27/2024 11:53:55 AM
Signing Complete	Security Checked	3/27/2024 11:54:01 AM
Completed	Security Checked	3/27/2024 11:54:01 AM

Payment Events	Status	Timestamps

DocuSign Envelope ID: AC6CC20F-4304-4C80-9445-4D2931E1036E

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Väst

Till: Styrelsen i Samordningsförbundet Väst
Fullmäktige i respektive medlemskommun och -region
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har granskat räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Väst (organisationsnummer 222000-2030) för verksamhetsåret 2023.

Vårt uppdrag är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört vår granskning utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra övriga granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde till revisorerna. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan Granskningsrapport 2023 Samordningsförbundet Väst.

DocuSign Envelope ID: AC6CC20F-4304-4C80-9445-4D2931E1036E

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i samordningsförbundet Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de målsättningar som angivits i verksamhetsplanen för 2023. Dock saknar förbundet fastställda finansiella mål kopplade till god ekonomisk hushållning samt någon form av sammantagen bedömning av huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts vilket gör att vi inte kan bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

- Granskningsrapport 2023 Samordningsförbundet Väst

Uddevalla den dag som framgår av den elektroniska underskriften

DocuSigned by:
Gun Alexandersson Malm
E1F5668C60BE440...

Gun Alexandersson Malm

Förtroendevald revisor

Västra Götalandsregionen och kommunerna

DocuSign

Certificate Of Completion

Envelope Id: AC6CC20F43044C8094454D2931E1036E
Status: Completed
Subject: Complete with DocuSign: Förtroendevaldas Revisionsberättelse Finsam Väst 2023.pdf
Source Envelope:
Document Pages: 2
Signatures: 1
Envelope Originator:
Certificate Pages: 5
Initials: 0
Jonna Hasselgren
AutoNav: Enabled
PO Box 50768
EnvelopeId Stamping: Enabled
Malmö, SE -202 71
Time Zone: (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna
jonna.hasselgren@kpmg.se
IP Address: 195.84.56.2

Record Tracking

Status: Original
4/3/2024 12:55:00 PM
Holder: Jonna Hasselgren
jonna.hasselgren@kpmg.se
Location: DocuSign

Signer Events	Signature	Timestamp
Gun Alexandersson Malm gun.alexandersson.malm@tjorn.se Security Level: Email, Account Authentication (None)	DocuSigned by: Gun Alexandersson Malm E1F5668C60BE440... Signature Adoption: Pre-selected Style Using IP Address: 102.140.112.18	Sent: 4/3/2024 12:55:31 PM Viewed: 4/3/2024 4:10:44 PM Signed: 4/3/2024 4:10:59 PM

Authentication Details
Identity Verification Details:
Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fbd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 7df09fbb-1a7e-51aa-9d62-898b2968d1a7
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 4/3/2024 3:05:56 PM

Identity Verification Details:
Workflow ID: facedebc-e28d-4182-adbf-789fbd673b01
Workflow Name: DocuSign ID Verification
Workflow Description: The signer will need to identify themselves with a valid government ID.
Identification Method: Electronic ID
Type of Electronic ID: BankID Sweden
Transaction Unique ID: 7df09fbb-1a7e-51aa-9d62-898b2968d1a7
Country or Region of ID: SE
Result: Passed
Performed: 4/3/2024 4:10:26 PM

Electronic Record and Signature Disclosure:
Accepted: 4/3/2024 4:10:44 PM
ID: 515c7483-e231-4d45-af99-d71af670c11f

In Person Signer Events	Signature	Timestamp

Editor Delivery Events	Status	Timestamp

Agent Delivery Events	Status	Timestamp

Intermediary Delivery Events	Status	Timestamp

Certified Delivery Events	Status	Timestamp

Carbon Copy Events	Status	Timestamp

Witness Events	Signature	Timestamp

Notary Events	Signature	Timestamp

Envelope Summary Events	Status	Timestamps
Envelope Sent	Hashed/Encrypted	4/3/2024 12:55:31 PM
Certified Delivered	Security Checked	4/3/2024 4:10:44 PM
Signing Complete	Security Checked	4/3/2024 4:10:59 PM
Completed	Security Checked	4/3/2024 4:10:59 PM

Payment Events	Status	Timestamps

Electronic Record and Signature Disclosure

ELECTRONIC RECORD AND SIGNATURE DISCLOSURE

From time to time, KPMG AB (we, us or Company) may be required by law to provide to you certain written notices or disclosures. Described below are the terms and conditions for providing to you such notices and disclosures electronically through the DocuSign system. Please read the information below carefully and thoroughly, and if you can access this information electronically to your satisfaction and agree to this Electronic Record and Signature Disclosure (ERSD), please confirm your agreement by selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

Getting paper copies

At any time, you may request from us a paper copy of any record provided or made available electronically to you by us. You will have the ability to download and print documents we send to you through the DocuSign system during and immediately after the signing session and, if you elect to create a DocuSign account, you may access the documents for a limited period of time (usually 30 days) after such documents are first sent to you. After such time, if you wish for us to send you paper copies of any such documents from our office to you, you will be charged a $0.00 per-page fee. You may request delivery of such paper copies from us by following the procedure described below.

Withdrawing your consent

If you decide to receive notices and disclosures from us electronically, you may at any time change your mind and tell us that thereafter you want to receive required notices and disclosures only in paper format. How you must inform us of your decision to receive future notices and disclosure in paper format and withdraw your consent to receive notices and disclosures electronically is described below.

Consequences of changing your mind

If you elect to receive required notices and disclosures only in paper format, it will slow the speed at which we can complete certain steps in transactions with you and delivering services to you because we will need first to send the required notices or disclosures to you in paper format, and then wait until we receive back from you your acknowledgment of your receipt of such paper notices or disclosures. Further, you will no longer be able to use the DocuSign system to receive required notices and consents electronically from us or to sign electronically documents from us.

All notices and disclosures will be sent to you electronically

Unless you tell us otherwise in accordance with the procedures described herein, we will provide electronically to you through the DocuSign system all required notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you during the course of our relationship with you. To reduce the chance of you inadvertently not receiving any notice or disclosure, we prefer to provide all of the required notices and disclosures to you by the same method and to the same address that you have given us. Thus, you can receive all the disclosures and notices electronically or in paper format through the paper mail delivery system. If you do not agree with this process, please let us know as described below. Please also see the paragraph immediately above that describes the consequences of your electing not to receive delivery of the notices and disclosures electronically from us.

How to contact KPMG AB:

You may contact us to let us know of your changes as to how we may contact you electronically, to request paper copies of certain information from us, and to withdraw your prior consent to receive notices and disclosures electronically as follows:
To contact us by email send messages to: dpreporting@kpmg.se

To advise KPMG AB of your new email address

To let us know of a change in your email address where we should send notices and disclosures electronically to you, you must send an email message to us at dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state: your previous email address, your new email address. We do not require any other information from you to change your email address.

If you created a DocuSign account, you may update it with your new email address through your account preferences.

To request paper copies from KPMG AB

To request delivery from us of paper copies of the notices and disclosures previously provided by us to you electronically, you must send us an email to dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email address, full name, mailing address, and telephone number. We will bill you for any fees at that time, if any.

To withdraw your consent with KPMG AB

To inform us that you no longer wish to receive future notices and disclosures in electronic format you may:

i. decline to sign a document from within your signing session, and on the subsequent page, select the check-box indicating you wish to withdraw your consent, or you may;

ii. send us an email to dpreporting@kpmg.se and in the body of such request you must state your email, full name, mailing address, and telephone number. We do not need any other information from you to withdraw consent.. The consequences of your withdrawing consent for online documents will be that transactions may take a longer time to process..

Required hardware and software

The minimum system requirements for using the DocuSign system may change over time. The current system requirements are found here: https://support.docusign.com/guides/signer-guide-signing-system-requirements.

Acknowledging your access and consent to receive and sign documents electronically

To confirm to us that you can access this information electronically, which will be similar to other electronic notices and disclosures that we will provide to you, please confirm that you have read this ERSD, and (i) that you are able to print on paper or electronically save this ERSD for your future reference and access; or (ii) that you are able to email this ERSD to an email address where you will be able to print on paper or save it for your future reference and access. Further, if you consent to receiving notices and disclosures exclusively in electronic format as described herein, then select the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures' before clicking 'CONTINUE' within the DocuSign system.

By selecting the check-box next to 'I agree to use electronic records and signatures', you confirm that:

- You can access and read this Electronic Record and Signature Disclosure; and
- You can print on paper this Electronic Record and Signature Disclosure, or save or send this Electronic Record and Disclosure to a location where you can print it, for future reference and access; and
- Until or unless you notify KPMG AB as described above, you consent to receive exclusively through electronic means all notices, disclosures, authorizations, acknowledgements, and other documents that are required to be provided or made available to you by KPMG AB during the course of your relationship with KPMG AB.

Samordningsförbundet Väst

ÅRSREDOVISNING 2023

Dnr 2023: **orgnr 222000-2030**

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Ordföranden har ordet

Först och främst vill jag tacka alla som har varit delaktiga i förbundets arbete under 2023. Utlånad personal från parterna, chefer, in-remittenter, styrelse, beredningsgrupp och alla andra inblandade som har arbetat med att ge så många individer som möjligt inom våra 9 kommuner stöd och förutsättningar för att nå egen försörjning. Vi vet alla hur viktigt det är att få vara del av ett samhälle och att det både är en jämställdhetsfråga och en demokratifråga. ”Alla har en plats, det gäller bara att hitta den”. Förbundets finansierade insatser har stöttat över 350 deltagare i att närma sig arbetsmarknaden, att få ett jobb eller komma i studier. Vi har också mött ca 400 medarbetare, politiker med flera, i kompetenshöjande och utbildande syfte. För att öka kompetensen deltog både styrelse och beredningsgrupp samt alla medarbetare i förbundsfinansierade insatser i årets Finsamkonferens. Att våra deltagare dessutom är nöjda eller mycket nöjda med det stöd de får, utifrån frågor i indikatorsenkäten, gör att vi ska vara stolta och glada över det viktiga arbete som görs.

2023 var året då vi startade upp ESF projekt Gränsgångare tillsammans med Samordningsförbunden Göteborg och Älv & Kust. Projektet har startat för att kunna ge fler deltagare möjlighet till lokala samverkande arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser. Projektet är spännande då vi har en följeforskare med oss som ska titta på framgångsfaktorer och utmaningar i det organisatoriska mellanrummet för de som arbetar i det och för de som har hamnat där. Att titta på rehabiliteringshantverket och vad som möjliggör att individer utan egen försörjning, som stått långt från arbetsmarknaden i många år, kan närma sig och få en anställning eller börja studera. Vilka kompetenser krävs av de som arbetar i mellanrummet? Hur kan man arbeta med parallella processer och där tillitsbaserad styrning och ledning kan användas för att utveckla och möjliggöra i organisationerna? Projektet bidrar till att de som arbetar närmast individerna och deras chefer kan ges möjlighet att utifrån behoven hos individerna kunna utveckla det lokala samverkansarbetet.

Vi är i en tid av lågkonjunktur och tuffa ekonomiska förhållanden hos samtliga medlemmar och organisationsförändringar pågår ständigt. Det är då extra viktigt att förbundet är den som håller i och håller ut i samverkansarbetet och håller fokus på den målgrupp som lätt försvinner in i den stora massan. Förbundet kan till synes ha ett eget kapital som är relativt högt men varje krona vänds på och används för att ge insatser som ska vara av hög kvalitet. ESF projektet har gjort att vi har haft svårt att prognostisera hur mycket medel vi har att röra oss med då insatt tid är underlag för rekvirering av medel. Vi i styrelsen följer projektet noga. Den extrafinansieringen som ESF ger är ett viktigt tillskott, ekonomiskt såväl som allt lärande och utveckling. Vi har också lagt minusbudgetar de kommande åren för att fortsätta kunna ha kvalitativa insatser till nytta för individer i behovsgruppen.

Förbundet fick ny förbundschef i Catarina Örtengren då Gudrun Emilsdottir valde att gå i pension under året. Tack Gudrun och välkommen Catarina. Förbundet har gjort om två individinsatser till en, Samverkansteamet, ett multikompetet team med rehabvägledare, utredare och arbetsterapeutkomptens. Förutom de 9 som är utlånade till teamet finansieras 12 Gränsgångare på Arbetsmarknadsenheterna i samtliga kommuner genom Projekt Gränsgångare.

Jag ser fram emot ett spännande 2024. Jag ser också fram emot en utveckling av förbundet som sker genom god förankring och delaktighet i alla led, att utgångspunkten är Gränsgångarna för att få med alla känns naturligt.

Med vänlig hälsning
Ordförande Britt-Marie Andrén-Karlsson// för Styrelsen 2023

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Innehållsförteckning sida

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 6

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling **7**

1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning **7**

1.3. Händelser av väsentlig betydelse **8**

1.4. Styrning och uppföljning av verksamheten **9**
1.4.1. Uppföljning övergripande **10**

1.5. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning **10**
1.5.1 Insatser **12**
1.5.1.1. Strukturella insatser **12**
1.5.1.2. Individinriktade insatser **13**
1.5.1.3. Omvärldsbevakning samt kartläggning för verksamhets-utveckling och analys/uppföljning **16**

1.6. Balanskravsresultat **17**

1.7. Väsentliga personalförhållanden **17**
1.7.1. Medlemmar **17**
1.7.2. Styrelse **17**
1.7.3. Revisorer **18**
1.7.4. Kansli **19**
1.7.5. Beredningsgrupp **19**

1.8. Förväntad utveckling **21**

2. RESULTATRÄKNING 22

3. BALANSRÄKNING 22

4. KASSAFLÖDESANALYS 23

5. DRIFTSREDOVISNING 23

6. NOTER 24

7. STYRELSENS UNDERSKRIFT 26

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Bilagor till årsredovisningen

Bilaga 1	*ESF projekt Gränsgångare, delprojekt Väst*
Bilaga 2	*Verksamhetsplan och budget 2023*
Bilaga 3	*Delårsredovisning januari-augusti 2023*
Bilaga 4	*Verksamhetsberättelse 2023 ESF projekt Gränsgångare*
Bilaga 5	*Uppdrag Följeforskning ESF projekt Gränsgångare*
Bilaga 6	*Statistik 2023*
Bilaga 7	*Resultat Indikatorer 2023*

Ordlista

BIP	Beskaeftelse indikator projektet – Dansk forskningsansats
CM	Case Management
CSR	Corporate Social Responsability
DSO	Dataskyddsombud
ESF	Europeiska Socialfonden
FINSAM	Finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
GDPR	The General Data Protection Regulation – Dataskyddsförordningen
Gränsgångare	Medarbetare i ESF projekt Gränsgångare, hantverket som görs i det organisatoriska mellanrummet med individer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering för att nå egen försörjning
Hybridmöten	Möten som genomförs med både digital och fysisk närvaro
KL	Kommunallag
NNS	Nationella nätverket för Samordningsförbund
NR	Nationella Rådet
OH-kostnader	Kostnader för att genomföra och leda organisationen, ex arvoderingar, stödfunktioner som ekonomi, IT, kanslifunktioner, lokalkostnader
Organisatoriska Mellanrummet	Luckor som uppstår mellan två eller flera instanser när det är oklart vems ansvaret är
RKR	Rådet för kommunal redovisning
SE	Supported Employment, kan också gälla Supported Education
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner
Uppföljning Finsam	Statens system för uppföljning av samverkan

Signering på varje sida
Årsredovisning 2023
(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1. Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar nedanstående områden i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning i tillämpliga delar. Förvaltningsberättelsens struktur följer RKR:s rekommendation R15, med vissa tillämpningar i förhållande till Finsamförbundens struktur.
Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2023.

Till redovisningen hör 7 bilagor.

Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla som medlemmar och ägare. Organisationsnummer är 222000-2030.
Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna och ett kansli bestående av Förbundschef och administratör. Som stöd till Förbundschef finns en beredningsgrupp som stöttar i arbetet med beredning av ärenden till styrelsen och för genomförande av beslut samt en verksamhetsutvecklare som stöd i operativt utvecklingsarbete.

Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar Samordningsförbundet genom att finansiera insatser med personal från de samverkande medlemmarna. Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att medlemmarna ska kunna samarbeta effektivare kring behovsgruppen. Det kan handla om kompetensutveckling och som arena för kunskapsutbyte och lärande.

Finansiering

Samordningsförbundet Väst finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla med resterande fjärdedel.

Verksamhetsidé och vision

Förbundet ska initiera, finansiera, hålla ihop, hålla i och ut över tid och ha det långsiktiga arbetet med samverkande arbetslivsinriktad rehabilitering i fokus som leder till att invånare i förbundets kommuner kommer i egenförsörjning genom arbete och studier. I samverkan och samarbete ska samhällets resurser inom rehabiliteringsområdet användas på ett effektivt sätt och till nytta för den enskilde samt ge samhälleliga vinster. De samordnade resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete, få ökade möjligheter att uppnå egen försörjning samt uppnå ökad hälsa och livskvalitet.
Kontakterna mellan medlemmarna sker på olika nivåer. Finansiell samordning ersätter inte det arbete som myndigheterna har ansvar för utan ska bidra till att stödja, fördjupa och utveckla samverkan och bygga broar mellan medlemmarna. Förbundet verkar som arena för samverkan.
Det är viktigt att de samverkande medlemmarna tar ett gemensamt ansvar för att Samordningsförbundet får förutsättningar och möjligheter att bedriva en effektiv verksamhet. Personer som är i behov av stöd från flera myndigheter ska inte uppleva att det finns gränser.
Förbundet arbetar utifrån ett jämställt, icke diskriminerande, tillgängligt och inkluderande perspektiv och med ett cirkulärt helhetstänk där individen och dennes möjligheter finns i centrum.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1.1 Översikt över verksamhetens utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019
Medlemsbidrag helår *(+Likvidation Vänersborg-Mellerud 2022)*	10 086 000	10 289 777	9 519 995	9 357 996 -	9 402 000 -
Elstöd	6 351	-	-		
ESF-medel	3 153 083	-	-	265 660	2 373 824
Öresutjämning	- 3	-	-	-	-
Verksamhetens kostnader	12 481 709	9 156 246	9 295 092	10 626 529	12 331 695
Årets resultat	763 722	1 133 531	224 903	-1 002 874	-555 871
Soliditet/eget kapital vid slutet av året	3 880 580	3 116 858	1 983 327	1 758 424	2 761 298
Antal anställda	0	0	0	0	0

Förbundet har under några år haft överskott i sin budget. Olika anledningar finns men en stor del beror på att medarbetare har slutat eller återgått till sin ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående. Det har gjort att de förbundsfinansierade insatser inte har kunnat använda de budgeterade medlen full ut. Förbundet har för 2023 medvetet valt att arbeta med en minusbudget där styrelsen följt utveckling av ekonomi och verksamhet vid varje styrelsemöte. Förbundets egna kapital ska enligt rekommendation uppgå till ca 20% av medelstilldelningen vilket innebär ca 2 000 000 kr. Minusbudget är lagd för 2024 och planeras även för 2025 vilket innebär att det egna kapitalet ska användas för utökade insatser i verksamheten.

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2023 har präglats av hög inflation med höga räntor, energi-och matkostnader och en minskad efterfrågan av varor och produkter. Det har gjort att även efterfrågan på arbetskraft inom så kallade ”enkla arbeten” – arbeten utan krav på utbildning eller erfarenhet har minskat. Samordningsförbundets behovsgrupper har fått än svårare att få anställning i konkurrensen med andra med färskare utbildning och arbetslivserfarenhet. Det har gett effekt av att tiden i insats blivit längre och resultaten, jämfört med tidigare år, är något lägre.

Förbundets ekonomi bedöms ha varit i balans och har följt budget i stort. Avvikelser finns på 4 definierade områden

1. Samverkansteamet – personal har slutat eller återtagits till ordinarie verksamhet och inte kunnat ersättas omgående. En tjänst har budgeterats att användas för medfinansiering i ESF projekt Gränsgångare, se punkt 4.

2. Ny Förbundschef tillträdde 1 maj och avgående Förbundschef slutade 1 juni 2023. Överlämning skedde under maj månad.

3. Kostnader för revision har ökat utifrån ökade krav på revision av kommunala bolag. Detta styrt av lagstiftning.

4. Delprojekt Gränsgångare. Projekt som medfinansieras av ESF och 3 Samordningsförbund. SoF Väst delprojekt innebär finansiering av 4,5 tjänst hos Kommunernas Arbetsmarknadsenheter. Dessa lånar ut 0,5 tjänst var till projektet. Projektet har startats upp vid olika tillfällen i de 9 kommunerna, vilket

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

inneburit att kostnader och intäkter inte kunnat följa den budget som utgick från att alla startade samtidigt, dvs den 1 januari 2023. Den kommun som startade sist gjorde det i juni 2023. Budgetrevidering har inte ansetts nödvändig då styrelsen haft full insyn i utveckling av projektets ekonomi och prognosen har varit stabil utifrån insatt tid och kostnader.

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

Strax före årsskiftet involverades förbundet i ett ärende gällande laglighetsprövning enligt kommunallagen. En person har överklagat styrelsens beslut om budget till förvaltningsrätten i Göteborg och förbundet har behövt se över rutiner för tillkännagivanden av sammanträde som ska vara offentligt. Resultatet innebär att förbundet har ansvaret att samtliga medlemmar har anslagit möte där beslut om VP och Budget tas och följer upp att så är gjort.

Förbundet har under året arbetat med underlag till en ny förbundsordning för att följa kommunallagen utifrån antalet ordinarie ledamöter och ersättare. Beslut väntas fattas under 2024.

De förbundsfinansierade insatserna som i VP och budget för 2023 benämnts som två individinsatser, rehabvägledare och utredningen, har under året utvecklats till en individinsats, Samverkansteamet. Samverkansteamet utgör ett multikompetent team bestående av kompetenserna rehabvägledare, arbetsterapeut samt utredare. Då samtliga medarbetare är utlånade från medlemmarna till insatsen innebär det också att de bidrar med sin organisations kompetens och regelverk. Teamet har fortsatt arbeta systematiskt och metodutvecklande för målgruppens bästa, dock har möjligheten att erbjuda personer arbetsträning och anställningar minskat något eller tagit längre tid utifrån konjunkturläget, vilket gjort att resultaten påverkats. Trots detta har 57 personer erhållit egenförsörjning genom anställning eller studier under året.

Förbundet har under året tillsammans med Samordningsförbunden Göteborg och Älv & Kust startat upp projekt Gränsgångare med medfinansiering från ESF. Samordningsförbundet Västs delprojekt[1] syftar till att stärka samverkansarbetet lokalt och ge ökade kunskaper till de som arbetar med individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Kommunernas arbetsmarknadsenheter och Samverkansteamet arbetar tätt tillsammans. En följeforskare finns med i projektet och genomför intervjuer och studier för att identifiera förutsättningar för rollen som Gränsgångare, dvs att arbeta med individer i ”det organisatoriska mellanrummet”. Totalt har 157 deltagare tagits emot i projektet under 2023.
Genom projektet har också utveckling av regional samverkan och en regional samverkansplattform vad gäller samverkan för minskad ohälsa för att kunna bidra till ökad kompetensförsörjning blivit än mer aktuellt och ett utvecklingsarbete finns där Förbundschefen deltar tillsammans med flera andra förbund i länet.

Strukturella insatser har genomförts i form av vår återkommande Arenadag för de ingående medlemmars medarbetare med föreläsning om Rättshaveristiskt beteende. Medlemmarnas informationer, ex från Försäkringskassan har erbjudits medarbetarna hos samtliga medlemmar.
Förbundet har under året haft fokus på fortsatt utveckling av samverkansarbetet och under 2024 kommer en plan för utveckling, med erfarenheter från Gränsgångarprojektet som bas ta form. Som ett led i detta utvecklingsarbete genomfördes Förbundets dag med styrelse, beredningsgrupp samt de som arbetar i förbundets insatser. Genom en modell som används för att bygga samverkan strategiskt, från företaget ”Länka Consulting”, utvärderades nuläget och framtida önskat läge. Utvecklingsområden som identifierades var:

- Tillit - Relationsbyggande, kunskap om varandras uppdrag
- Ansvar – Återkopplingar, hitta de organisatoriska mellanrummen
- Dialog - kommunikation, strukturer och kontinuitet i informationsutbyte och avsätta tid för dialog.

[1] Bilaga 1 – ESF projekt Gränsgångare – delprojekt Väst beskrivning

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

- Potential och kontext – syfte och målbild, vem vi är till för. Målbild som genomsyrar alla delar/nivåer säkrad förankring i egen organisation, intern samverkan.

Samverkan med idéburna sektorn och arbetsgivare sker regelbundet genom träffar med Folkhögskolor, Svenska Kyrkans verksamheter och andra intresseorganisationer och verksamheter. Arbetsgivarna är viktiga för de individer som deltar i våra insatser och genom utredning av arbetsförmåga av arbetsterapeut och utredare kan det ge individer och rehabvägledare bättre kunskap om möjligheter och utmaningar som gör att arbetsgivarna får bättre förutsättningar att ta emot och stötta deltagaren på rätt sätt i en arbetsträning- eller praktikprocess som sen kan leda till anställning.

Förbundscheferna i Västra Götaland träffas regelbundet för hantering av gemensamma utmaningar och möjligheter, möten som är oerhört viktiga för att dela erfarenheter och för att främja utveckling. Även nationella nätverk för Förbundschefer via NNS ger kunskapsdelning och erfarenhetsutbyte.
Förbundet är medlem i Nationella nätverket för Samordningsförbund (NNS) samt ingår i indikatorprojektet för uppföljning av hur samverkan upplevs av deltagare, remittenter, styrelse, beredningsgrupp och personal.

Förbundets insatser har ställt frågor om våld till alla deltagare. Förbundet ingår i i NNS projekt ”Ökad upptäckt av fysiskt, psykiskt och sexuellt våld”[2] och har gjort sedan dess start 2018. Projektet kommer under 2024 att komma ut med rapport gällande utvärdering av arbetet, men vi har sett att deltagare i förbundets insatser har högre sannolikhet att ha varit utsatta för, bevittnat eller utsatt någon annan för våld jämfört med övriga medborgare.

Förbundet har arbetat utifrån ett jämställt, icke diskriminerande, tillgängligt och inkluderande perspektiv och med ett cirkulärt helhetstänk där individen och dess möjligheter är i centrum i samverkan mellan myndigheter och civilsamhället.

Förbundschef Gudrun Emilsdottir gick i pension och ny Förbundschef startade 1 maj, Catarina Örtengren.
3 individer har under året arbetstränat hos Samordningsförbundet Väst. –”Vi försöker leva som vi lär”.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

I Verksamhetsplan och budget för 2023[3] finns beslutade datum och tider för styrelsemöten, beredningsgruppsmöten samt medlemssamråd.
Styrelsen har genomfört fem möten under året för uppföljning av beslutad verksamhet, fattat beslut om budget och verksamhetsplanering för kommande år, följt omvärldsutvecklingen och tillsett att de planerade insatserna genomförts och informerats till medlemsparterna samt revisorerna.

Beredningsgruppen har genomfört fem möten där man planerat för utveckling av insatser, följt upp pågående individinsatser samt i egen organisation haft dialog och förankrat att verksamhet genomförts på rätt sätt.

Förbundschef har berett och tagit fram erforderlig dokumentation och beslutsunderlag till styrelsen så att förbundet har kunnat sköta sitt uppdrag och ha den redovisning och insyn som enligt lag krävs av förbundet.
Förbundet har tillsett att genomförande av beslutade individinsatser och strukturella insatser skett och skapat förutsättningar för ökat lärande och samverkan ex med idéburna sektorn.

En delårsrapport finns framtagen för perioden 1 januari-31 augusti 2023[4].

Förbundet köper ekonomitjänst, DSO och löneservice av Uddevalla kommun. Uppföljning sker regelbundet.

[2] www.nns.se
[3] Bilaga 2 - Verksamhetsplan och budget 2023
[4] Bilaga 3 - Delårsrapport januari-augusti 2023

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1.4.1 Uppföljning övergripande

Syfte: *Följa upp verksamheten och utifrån gjorda erfarenheter utveckla och förändra för måluppfyllelse och individens förflyttning mot egenförsörjning genom arbete eller studier.*
Mål: *Förbundets arbete ska följas och verksamhet utvecklas för individens bästa inom samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering*

Uppföljningen har skett genom statens uppföljningssystem ”Uppföljning Finsam” och genom kansliets ordinarie uppföljning och via indikatorerna. Återrapportering av resultat sker vid utvecklings- och styrelsemöte, samt medlemsmöten.

Internkontroll har skett genom internkontrollplan som följs upp vid varje styrelsemöte.

Uppföljning av dataskyddet har skett genom uppföljning med DSO vid 2 tillfällen.

Uppföljning med ekonomistödet sker genom fysiska eller digitala möten minst en gång per månad. Förbundschef har tillgång till Fortnox och tillhörande ekonomisk uppföljning.

Medlemsmöte har genomförts en gång under året.

Uppföljning av insatserna och dess användande av tilldelade budgetmedel har skett vid varje styrelsemöte. Uppföljning har också skett i återrapporteringar i halvårs- och helårsrapporter samt vid beredningsgruppens möten för uppföljning av strategisk samverkan. ESF projekt Gränsgångare följs upp i en operativ styrgrupp för delprojektet och genom projektets olika styrgrupper, strategisk, operativ och förbundschefsgrupp. En verksamhetsberättelse[5] är framtagen för 2023. Även följeforskarens resultat följs upp genom uppdragsbeskrivning[6] och regelbunden uppföljning och återrapportering i de olika styrgrupperna i delprojekten och hela projektet.

Budget har följts upp vid varje styrelsemöte och planering för förbundets långsiktiga arbete har gjorts vid arbete med verksamhetsplan för 2024.

Slutsats/resultat av styrning och uppföljning av verksamhet
Utifrån att styrelsen följt VP och Budget för 2023 och dess årshjul samt verksamhetens styrdokument anses resultat och mål med uppföljning och styrning vara uppfyllt.

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Samordningsförbundet Väst utgår ifrån lagen om finansiell samordning 21 §. Där hänvisas till kommunallagen 11 kapitlet, § 1 och § 6 om god ekonomisk hushållning. Förbundet följer även Lagen för kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Alla insatser som förbundet finansierar eller avser att bedriva/finansiera ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt. God ekonomisk hushållning ska råda i hela förbundet och insatser som förbundet finansiera ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Förbundet har arbetat med att använda de tilldelade medlen till individinsatser (ca 68%) och strukturella insatser (ca 10 %). Kansli och övriga administrativa kostnader som lokaler och arvodering uppgår till ca 22 % av de

[5] Bilaga 4 - Verksamhetsberättelse 2023 ESF projekt Gränsgångare
[6] Bilaga 5 - Uppdrag: Följeforskare ESF projekt Gränsgångare

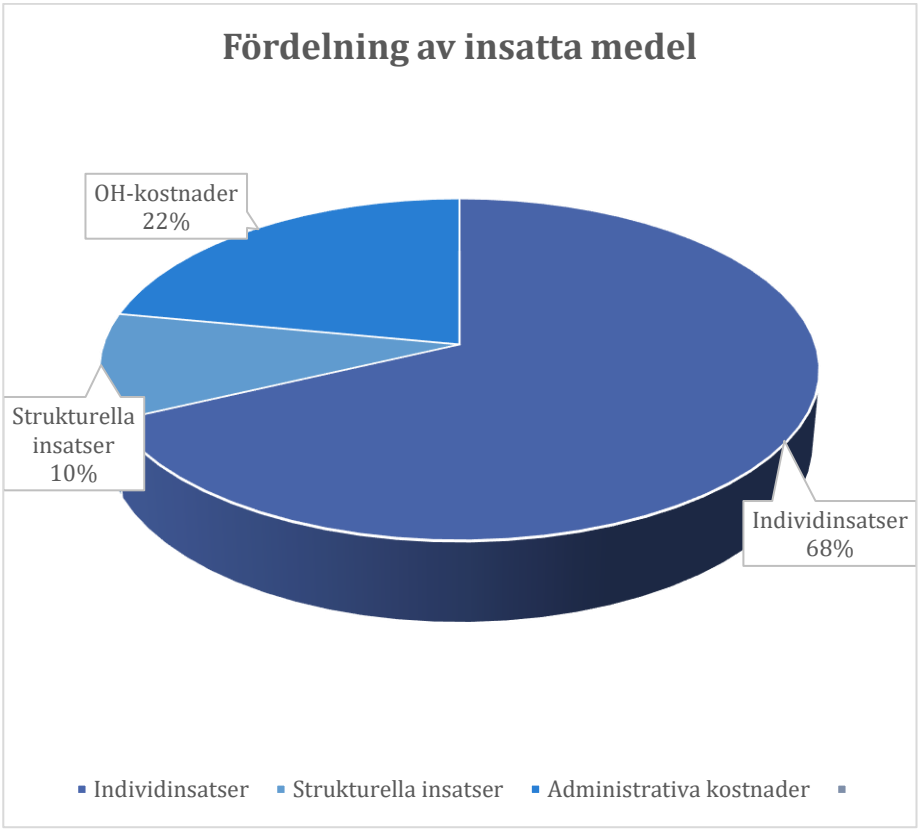
Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

tilldelade medlen. Medlen har använts på ett rättssäkert sätt enligt gällande lagstiftning och så kostnadseffektivt som möjligt utan att tumma på kvalitet. Kvaliteten har erhållits genom dialog och samverkan på alla nivåer inom förbundet och där medlemmarna har tagit sitt ansvar och verkat utifrån sitt personliga mandat eller sitt uppdrag från egna verksamheten. Insatserna har haft hög kvalitet utifrån att man arbetat med utvecklings- och kostnadsmedvetenhet och med evidensbaserade metoder samt följt upp sin verksamhet.

Målgruppen i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering är ofta kostsamma i sin rundgång mellan myndigheter, i rena pengar men även i personligt lidande, vilket gör att för varje individ som förflyttar sig närmare egen försörjning eller erhåller egen försörjning genom studier eller arbete finns stora kostnader att spara för samhället[7] .

Förbundet erhåller medel från Europeiska socialfonden i ESF projekt Gränsgångare.

[7] Socioekonomiska beräkningar, www.socioekonomi.se

Signering på varje sida
Årsredovisning 2023
(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1.5.1. Insatser

Förbundets ändamål är att svara för en finansiell samordning av insatser för individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla. Individen ska vara skriven i någon av medlemskommunerna och vara mellan 16 - 64 år. Arbetslinjen ska vara tydlig. Målgrupp är individer boende i kommunerna, som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att komma vidare mot arbete eller studier. Detta oavsett från vilken myndighet individen får sin försörjning och insats från eller om individen inte har någon kontakt med någon myndighet alls.
Huvudsyftet är att dessa individer ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete/bli egenförsörjande genom arbete eller studier. Ett annat syfte är att uppnå en effektivare användning av gemensamma resurser, dels genom insatser som kompletterar utbudet i ordinarie verksamheter, dels kompletterande samverkansstrukturer som är hållbara över tid och dels genom att främja metodutveckling och långsiktigt förstärka de ordinarie samverkansstrukturerna.
För Samordningsförbundet Väst innebär det ***strukturella*** *insatser för medlemsorganisationernas anställda medarbetare såväl som övriga intressenter i idéburna sektorn och* ***individinsatser*** *för individer (individinriktade insatser). För att ha rätt kunskap om målgrupper, behov och omvärldsbevakning är* ***analys och uppföljning*** *av gjorda insatser viktiga verktyg.*

1.5.1.1 Strukturella insatser

De strukturella insatserna ska stödja samverkan mellan medlemmarna i SoF Väst medlemsområde inom det arbetslivsinriktade rehabiliteringsområdet. En viktigt strukturell roll är att omvärldsbevaka och skapa kanaler för att sprida goda exempel, koppla samman olika initiativ och skapa förståelse och kommunikation kring och med rehabiliteringens parter både inom, mellan och utanför myndigheternas strukturer. D v s med arbetsgivare, organisationer och andra aktörer.

Insatserna ska syfta till att öka kunskap och förståelse för rehabiliteringsområdets komplexitet, få verktyg för ökat och effektivare samarbete och nätverksskapande mellan parterna, speciellt med arbetsgivare, samt för samordningens betydelse och möjligheter. Syftet är också att skapa samsyn kring behovsgrupper, insatsmöjligheter och kunskap om Samordningsförbunds möjligheter.

Strukturell insats är även den verksamhetsutvecklare samt BIP-agent som finns hos förbundet som arbetar med metodutveckling och för att stötta medlemmarna och inlånad personal i samverkansarbetet.

Strukturella insatser 2023 – utbildningar/informationer/workshops etc

Mål: 500 deltagare **Resultat:** 396 deltagare.
Orsak till ett lägre antal deltagare vid de lokala utbildningsinsatserna är att förbundet utifrån uppstart av projekt Gränsgångare valde att arrangera en Arenadag istället för två. Arenadagen 2023 anordnades i oktober med föreläsning ”Att möta personer med rättshaveristiskt beteende”.

Vad	Utförare	När	Antal deltagare
Arenadag Rättshaveristiskt beteende	Jakob Carlander	Höst 23	130
BIP utbildning och föreläsning	BIP agenten	Höst 23	30
Utbildning psykisk hälsa	Älv och Kust	Höst 23	21
Övriga - info/dialog KS och KF	Förbundschef Presidie/utsedd repr	Höst 23	170
Övriga		Vår och höst 23	45

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Strukturella insatser 2023 – verksamhetsutvecklare

Förbundets verksamhetsutvecklare är verksamhetsstöd till förbundschef och till de insatser som förbundet finansierar. Utvecklaren stimulerar metod- och verksamhetsutveckling och utbytet mellan insatserna och tillsammans med förbundschef omvärldsbevakar och medverkar vid framtagning av nya insatser samt ansvarar för genomförande av dessa insatser. Tillsammans med övrig personal arbetar utvecklaren med information och kommunikation om förbundet, med lokalt och regionalt nätverksbyggande samt att verkställa det som ingår i samverkans-/kunskaps- och metodutveckling.
Sedan årsskiftet ingår i rollen även att vara kontaktperson i projekt Gränsgångare gentemot projektledningen. Detta innebär att leda och driva delprojektet framåt mot fastställda mål och tillsammans med Förbundschef följa upp progression och ekonomiskt utfall. Utvecklaren ansvarar för att genomföra projektets intentioner och verka för kunskapsutbyte och dialog om resultat och implementering med ingående parter.

Strukturella insatser 2023 – BIP-agent

Som stöd i arbetet med att utveckla kunskap och förhållningssättet BIP har förbundet en BIP-agent på 20%. Certifiering som BIP-agent har erhållits genom sex utbildningsdagar, digital handledning samt ett examineringstillfälle. Under året har behovsinventering hos beredningsgruppen genomförts, reflexiva team introducerats, och ett antal informationstillfällen genomförts med personalgrupper inom IFO Orust och Välfärdsenheten i Munkedal. Erfarenhetsutbyte mellan agenter sker löpande.

Slutsats/resultat strukturella insatser
De strukturella insatserna har haft stor efterfrågan och utbildningstillfällena välfyllda med god feedback. De informationstillfällen som getts till medlemmarnas anställda och förtroendevalda har varit välbesökta och återkoppling om att de är viktiga för förståelse av varandras verksamheter och vad som pågår i samhället vad gäller kunskap om målgruppen och omvärldsbevakning har varit stor. Totalt har ca 390 personer deltagit i de strukturella insatserna. Verksamhetsutvecklare och BIP-agent har arbetat med Gränsgångarprojektets utveckling och stöd till verksamheter i att utveckla BIP förhållningssätt. Samtliga kommuner deltar i projektet och har medarbetare som utvecklar gränsgångarrollen. Flera kommuner har utbildat sin personal i BIP förhållningssätt eller har planer på att skapa struktur runt BIP med stöd av BIP-agenten. Detta arbete fortsätter under 2024. Målet med de strukturella insatserna anses därmed uppfyllda.

1.5.1.2 Individinriktade insatser

Förbundet har under 2023 haft två individinriktade insatser: **Samverkansteamsteamet och Delprojekt Gränsgångare.**

De individinriktade insatserna ska direkt stödja individerna, som har behov av stöd från fler än en myndighet, i dennes rehabiliteringsprocess. Individerna i behovsgruppen kan ha fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov. Arbetslinjen ska vara tydlig, vilket innebär att begreppet förutsättningar för arbete poängteras och vid behov prioriteras de som bedöms kunna tillgodogöra sig insatsen och individer upp till 29 år.

För samverkansteamet ansöker tjänstepersoner hos medlemsparterna om stöd i samverkan/remitterar individer till insatser för att de ska komma närmare eller nå målet egen försörjning genom arbete eller studier. För delprojekt Gränsgångare samverkar förbundets samverkansteam och kommunernas Gränsgångare kring vilka individer som ska ingå i projektet, utifrån behovsgrupp ovan.

Arbetet i insatserna sker med individen i fokus och samordnade insatser som löper parallellt utifrån individens egna målsättningar och förmågor. Insatserna använder evidensbaserade metoder och arbetssätt, utgår från

Signering på varje sida
Årsredovisning 2023
(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

individen och med grunderna jämställda, icke-diskriminerande och tillgängliga insatser, egenmakt och helhetstänk som parallella processer utifrån BIP som är vitala delar i arbetet.

Insatserna bygger på samverkan mellan medlemmarna och att medlemmarna tillhandahåller personal för det gemensamma individinriktade arbetet i Samverkansteamet och fakturerar sedan dessa kostnader till förbundet.

Förväntade effekter av delprojekt Gränsgångare.
Effekten är att andelen individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden (långtidssjukskrivna samt långtidsarbetslösa) har minskat. Projektet kommer att arbeta med de individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Problemanalysen visar på att det är just där fokus behöver vara. Området har ett flertal kommuner med mycket höga sjuktal och kommuner med stor andel långtidssjukskrivna. Generellt har området en låg arbetslöshet men andelen långtidsarbetslösa ökar. Andelen inskrivna på arbetsförmedlingen är hög när det handlar om funktionsvarierade eller för dem med endast förgymnasial utbildning. De som har det svårast att komma in på arbetsmarknaden har det ännu svårare i vårt område, det vill projektet ändra på. En effekt förväntas vara att samhällets resurser har blivit mer tillgängliga för de som behöver dem. Tillgången till stödet har utvecklats och finns geografiskt nära de som behöver det. De organisatoriska mellanrummen har minskat och kompetens kring gränsgångarrollen har medfört att färre individer faller mellan stolarna. Effekterna av detta är att 75% av deltagarna i projektet har börjat arbeta eller studera eller närmat sig arbetsmarknaden efter avslut i projektet. Ett nytt samverkanslandskap har växt fram med allt fler aktörer inom välfärden vars roller har identifierats. Projektet ska ha bidragit till att det finns en samordning och en samverkan som utgår från identifierade och lokala behov, som bygger på befintliga strukturer. På det sättet har förutsättningarna ökat för att implementera det som varit framgångsrikt efter att projektet upphört. Projektidéns främsta syfte är att skapa en organisering med stärkt lokal samverkan mellan myndigheter som gör stöd till individer tillgängligt i en större utsträckning och det är uppnått.

Det långsiktiga målet är att skapa hållbara strukturer för samverkan vilken fångar upp individer i behov av samordnat stöd.

Individinsats Samverkansteam
Det multikompetenta teamet består av rehabvägledare, utredare och arbetsterapeut om totalt 8,8 tjänster på heltid. Personalen som arbetar i insatsen är utlånade från medlemmarna i att arbeta i teamet.
Teamet arbetar utifrån deltagarens behov och alla deltagare får en rehabvägledare vid inskrivning som följer denne under hela inskrivningstiden. Som underlag för den fortsatta planeringen genomförs oftast en arbetsförmågeutredning med stöd av utredare och arbetsterapeut. Dessa aktivitetsbaserade utredningar genomförs om ca 4 veckor per gång och i grupper om ca 10–15 deltagare. Deltagaren och rehabvägledaren erhåller ett underlag med information som sedan kan användas i kontakt med ex arbetsgivare för att skapa rätt förutsättningar för arbetsträning etc. Rehabvägledarna arbetar lokalt i förbundets samtliga kommuner. Vid behov har enskilda aktivitetsbaserade utredningar genomförts och oftast då med tolk.

Mål Samverkansteamet

Vad	Mål	Resultat	Kommentar
Nya deltagare ska erbjudas stöd i individinriktade insatsen	400	374	De deltagare som remitteras till förbundet har mer komplexa livssituation än tidigare år. Deltagarna kräver mer arbete och är inskrivna längre tid än tidigare. Färre personal gör att färre deltagare kan tas emot. Samverkanteamet har inte kunnat utökats mht till medelstilldelningen vilken varit samma sedan 2016.
Vid avslut ska deltagarna ha kommit vidare till arbete eller studier på hel- eller deltid.	35%	27%	De deltagare som får ett samverkat stöd kring sig och får förutsättningar klarlagda genom förmågeutredning, lyckas komma i arbete eller studier och kan försörja sig själva/ inte längre i behov av offentlig försörjning.
Vid avslut ska deltagarna ska ha kommit i egen försörjning	25%	23%	Se ovan.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

eller utan offentlig försörjning			
Vid avslut ska deltagarna uppleva att de fått det stöd som är till nytta för dem	75%	96%	Förbättrat resultat jmf med föregående år och samma nivå för både män och kvinnor.
Vid avslut ska deltagarna uppleva att de är mer redo att arbeta eller studera jfr med vid start av insats	50%	73%	Förbättrat resultat jmf med föregående år. Något fler män än kvinnor som upplever att de är mer redo att arbeta eller studera vid avslut.
Inskrivningstid i insats	max 18/snitt 9 månader		Målet har ej kunnat mätas då det inte går att följa i nya uppföljningssystemet ”Uppföljning Finsam”.

Individinsats ESF Projekt Gränsgångare – delprojekt Väst
I insatsen arbetar totalt 12 medarbetare/ ”Gränsgångare” som tillsammans delar på 4,5 tjänster. Samtliga kommuner har en ”Gränsgångare” medfinansierade av projektet och som är anställda i kommunernas arbetsmarknadsenheter.
Den enskilda kommunen avgör vilka individer som är lämpliga för projektet och ”Gränsgångaren” tillsammans med den lokala rehabvägledaren i Samverkansteamet arbetar tätt tillsammans. Projektet arbetar med BIP, tillitsbaserad styrning och ledning samt utifrån de horisontella principerna, jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. Sju frågor om våld ställs till alla deltagare.
Projektet syftar till att utveckla den lokala samverkan mellan medlemmarna men också att identifiera framgångsrika arbetssättet i det organisatoriska mellanrummet. Hur ”Gränsgångarprofessionen”, dvs rehabiliteringsprofessionen i mellanrummet ska kunna förstärkas genom kunskap om utmaningar och möjligheter samt behov av rehabiliteringskunskap, ledarskap etc.
Ett antal olika utbildningstillfällen erbjuds samtliga medarbetare, erfarenhetsutbyte samt kunskapsöverföring sker en gång per månad med alla medarbetare. Uppföljning av resultat, möjligheter och utmaningar sker en gång i halvåret eller efter behov. Sedan uppstarten har minst 2 uppföljningsmöten genomförts med samtliga kommuner.

Mål delprojekt Gränsgångare

Vad	Mål	Resultat	Kommentar
Projektdeltagare	100	157	Totalt ska 200 deltagare finnas i projektet 2023-2025. Då deltagarna står långt från arbetsmarknaden är det bra att deltagarna skrivs in så tidigt som möjligt i projektet
Arbete eller studier	25%	70%	13 av 19 deltagare som skrivits ut har kommit i arbete eller studier
Närmat sig arbetsmarknaden	50%	70%	Se ovan
Avslutade av andra orsaker	25%	30%	Se ovan

Slutsats/resultat Individinriktade insatser Samverkansteam och Delprojekt Gränsgångare
De individinriktade insatserna Samverkansteam och delprojekt Gränsgångare har arbetat med totalt över 500 deltagare som genom individnära och samverkan mellan medlemmarna ska närma sig arbetsmarknaden eller erhålla arbete och studier genom arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser. Båda insatserna har gjort att deltagare erhållit egenförsörjning genom arbete eller studier och/eller kommit närmare arbetsmarknaden/till rätt instans. De deltagarna vi möter står mycket långt från arbetsmarknaden vilket innebär det att det största antalet deltagare vid avslut av insats i första hand har varit redo för att kunnat ta del av medlemmarnas ordinarie arbetslivsinriktade insatser. Antalet som erhållit egenförsörjning genom arbete eller studier är 70 deltagare, vilket gör att målen i VP och Budget för 2023 får anses vara tillräckligt uppfyllda.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1.5.1.3 Omvärldsbevakning samt kartläggning för verksamhetsutveckling/ Uppföljning/analys

Förbundet använder indikatorer[8] för att följa upp verksamheten. Tillfrågade är deltagare, inlånad personal i insatserna, remittenter, styrelse och beredningsgrupp**.** Verktyget köps av NNS och administreras av förbundet. Uppföljning sker också genom Uppföljning Finsam som ersatt det tidigare statliga uppföljningssystemet SUS. Detta system ger oss dock endast information om antalet individer i insats samt uppdelat på kön.
Genom delprojektet kan resultat på individnivå inhämtas och redovisas genom SCB utifrån krav från ESF.

Övrig analys görs och uppgifter inhämtas genom ex statistik ur Kolada, Statisticon samt genom Välfärdsguiden och andra statistikverktyg som medlemmarna innehar. Förbundet är medlem i NNS där kunskapsutbyte och övergripande frågor som är aktuella för alla förbund hanteras och behandlas. NNS har över året jobbat med utvecklingen av verksamheten till nytta för sina medlemmar vilket har gjort att det numera är välfungerande och ger stort stöd till förbundet genom bl a förbundschefsträffar och styrelsenätverk med kontaktpersoner. NNS arbetar med olika temaområden och förbundschefen är delaktig i en grupp för analys och utveckling av ett gemensamt analysverktyg.

Förbundschefen deltar även i olika nätverk för förbundschefer i Fyrbodal, inom Västra Götaland och utifrån tidigare nätverk i Stockholm och Västmanland för erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning.

Genom ESF projekt Gränsgångare och SoF Väst delprojekt sker samarbete, kunskapsutbyte och överföring av kompetens och erfarenheter både mellan projektmedarbetare i de tre delprojekten, genom utbildnings- och informationsinsatser och på strukturell nivå genom operativa och regionala styrgrupper.

Slutsats/resultat omvärldsbevakning/kartläggning/analys/uppföljning,
Förbundet har använt indikatorerna, ställt 7 frågor om våld till deltagare i förbundets individinsatser, använt statistik från SCB samt genom projekt Gränsgångare bidragit till kunskapsutbyte. Genom medlemskap i NNS har förbundet engagerat sig i frågor på nationell nivå som påverkar samverkanutveckling vilket gör att målen i VP och Budget för 2023 får anses vara tillräckligt uppfyllda.

[8] Indikatorprojektet www.NNS.se,
Bilaga 7 – Indikatorer resultat 2023

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

1.6 Balanskravsresultat

	Balanskravsutredning	2023-12-31	2022-12-31
	Årets **resultat enligt resultaträkningen**	**763 722**	**1 133 531**
-	Samtliga realisationsvinster	-	-
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
+/-	**Återföring av orealiserade** vinster och förluster i värdepapper	-	-
=	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**763 722**	**1 133 531**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+	**Användning** av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
=	**Årets balanskravsresultat**	**763 722**	**1 133 531**

Balanskravsresultatet är ett resultat där poster som inte härrör till den ordinarie verksamheten har rensats bort. Förbundet har inte några ekonomiska händelser som exempelvis värdepappershantering, fastighetsförsäljning eller någon resultatutjämningsreserv att ta hänsyn till. Årets balanskravsresultat är det samma som årets resultat. Förbundet har ett positivt balanskravsresultat både 2023 och 2022.

1.7 Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet Väst är ingen egen arbetsgivare utan samtlig personal har tillgängliggjorts från ingående parter som fakturerar förbundet de kostnader som parten har**.** Utifrån förbundsordningen erhåller styrelsemedlemmar arvode för deltagande i möten. Styrelsemedlemmar innehar ett personligt mandat i styrelsen. Beredningsgruppens medlemmar har inget arvode utan representerar sin organisation i samverkan som tjänstepersoner.

Organisationens uppbyggnad

1 Medlemmar
2 Styrelse
3 Revisorer
4 Kansli
5 Beredningsgrupp

1.7.1 Medlemmar

Medlemmar i Samordningsförbundet Väst är:
Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla
Medlemmarna har en medlemsrepresentant var.

1.7.2 Styrelse

Medlemmarna utser vardera en styrelseledamot samt en ersättare. Styrelsen har under 2023 haft 4 ordinarie ledamöter, där de 9 kommunerna utsett en ordinarie representant och de övriga 8 har varit ersättare, vilket inneburit totalt 11 ersättare. Ordförande samt vice ordförande utses utifrån en beslutad ordning där ordförande

Signering på varje sida
Årsredovisning 2023
Sida 17 av 27
(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

och vice ordförande innehar posten för en mandatperiod av 1 år. Posterna växlar mellan de 9 kommunerna som en medlem och mellan de 3 övriga medlemmarna. Under 2023 har Orust kommun innehaft ordförandeposten och Försäkringskassan vice ordförande posten. Under 2023 har förbundet arbetat med förbundsordning som ska ersätta den tidigare från 2022 då kommunallagen säger att förbundets samtliga kommuner ska vara ordinarie i styrelsen och ersättare ska utses. Beslut väntas fattas av samtliga ledamöter under 2024.

Styrelseledamöter den 31/12 2023

Organisation	Ordinarie	Ersättare
Arbetsförmedlingen	Anders Paulsson Kihlstrand	Catarina Sjöstrand
Försäkringskassan	Peter Larsson, **vice ordförande**	Linda Biltmark
Västra Götalandsregionen	Joakim Sjöling	Fredrik Olsson
Kommunerna	Britt-Marie Andrén-Karlsson, Orust kommun, **ordförande**	Kenneth Carlsson, Färgelanda
		Ricard Söderberg, Lysekil
		Daniel Jensen, Mellerud
		Terje Skaarnes (t om 31 maj), Heikki Klavuniemi (från 1 juni), Munkedal
		Sanna Gustafsson, Sotenäs
		Besnik Obertinca, Strömstad
		Roger Wallentin, Tanum
		David Sahlsten, Uddevalla

Styrelsen har det övergripande ansvaret för förbundet och dess verksamhet, vilket innebär:

- Besluta om verksamhetsplan, budget, mål och inriktning för verksamheten
- Besluta om medelstilldelning
- Ansvara för att beslutade åtgärder följs upp och utvärderas
- Ger mandat och möjligheter för förbundet att verka så som förbundsordningen uttrycker och beslut som fattas vid styrgruppsmöten.
- Har samordningsperspektivet i fokus och utvecklar förutsättningar för samordning genom kompetens, erfarenhet och omvärldsbevakning på området samverkan/samordning

1.7.3 Revisorer

Medlemmarna utser revisorer där Arbetsförmedling/Försäkringskassa, som representerar staten, har en gemensam revisor. Regionen och kommunerna har också valt att ha en gemensam revisor. Dessa har i uppdrag att granska förbundets räkenskaper och kontrollera om styrelsen skött sitt uppdrag under året samt ge förslag på om styrelsen kan ges ansvarsfrihet.
Revisorsbiträdes uppgift är att löpande granska verksamheten.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Revisorsbiträde: Josefine Kjellgren, KPMG
Revisor för staten: Lisa Tenggren, KPMG
Revisor Region och kommun: Gun Alexandersson-Malm

1.7.4 Kansli

Kansliet leds och består av Förbundschef samt en administratör. Förbundschefen är styrelsens verkställande tjänsteman. Som verksamhetsstöd finns ekonomistöd, lönehantering samt DSO upphandlad av Uddevalla stad.

Förbundschef har sin anställning i Uddevalla kommun och administratören i Munkedal kommun. De är utlånade för tjänsterna tills vidare. Nuvarande administratör går i pension under 2024 och kommer att ersättas.

Förbundschef: Catarina Örtengren
Administratör: Ingela Stridh

Förbundschef ansvarar för:

- svara för att styrelsens beslut verkställs
- bereda ärenden till styrelsen och vara föredragande i styrelsemöten
- att uppföljning och utvärdering av beslutade insatser genomförs
- ansvara för förbundets verksamhetsplan, ekonomiförvaltning, upphandling, uppföljning, årsredovisning, halvårsrapport samt administration och kommunikation
- driva utveckling av Samordningsförbundet och dess verksamhet tillsammans med styrelsen
- identifiera och förankra idéer och utvecklingsbehov
- bevaka för samordningsförbundet relevanta förändringar och utvecklingsarbeten i omvärlden
- företräda Samordningsförbundet på tjänstemannanivå samt utveckla lokala och strukturella samverkansarenor
- köpa kanslitjänsterna via interna uppdragskontrakt från medlemmarna eller upphandla via upphandlingsavtal från medlemmarna eller externt
- sammankalla och leda arbetet i beredningsgruppen
- ansvara för förbundets kommunikationsplan och genomförande av den

Kansliet har sitt säte i Uddevalla i lokaler på Silentzvägen 6, vilka hyrs av fastighetsbolaget Nyfosa AB.

1.7.5 Beredningsgrupp

Beredningsgruppen är ett stöd till förbundschefen i beredning av förslag och genomförande av styrelsens beslut och består av representanter med beslutmandat från förbundets medlemmar.
Konsensus eftersträvas vid beslutsärenden till styrelsen.

Beredningsgruppens består av representanter med mandat att ta frågor vidare in i egen organisation.

	Beredningsgruppsrepresentant 2023
Arbetsförmedlingen	Ulrika Magnusson Bohm (t om 31/8) sektionschef Leif Johansson (from 1/9) sektionschef Fredrik Andersson, sektionschef

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Försäkringskassan	Linda Noren Eriksson, enhetschef funktionshinder Annika K Johansson, enhetschef sjukförsäkringen
Västra Götalandsregionen Psykiatri	Christer Johansson, chef
Västra Götalandsregionen Närhälsan regionen	Karin Utbo, chef vårdcentralen Lysekil
Västra Götalandsregionen Närhälsan privat	Saknas
Västra Götalandsregionen Strateg koncernkontoret	Elisabeth Rahmberg
Färgelanda kommun	Jon Granlund IFO-chef
Mellerud kommun	Carina Holmqvist, Verksamhetschef IFO
Munkedal kommun	Helena Täcklebo (t om feb 2023), Ame-chef Anna Tydén (fr mars 2023) Avdelningschef
Orust kommun	Anette Johansson, enhetschef sektor omsorg
Sotenäs kommun	Ylva Görling Avdelningschef Omsorgsförvaltningen
Strömstads kommun	Anna Almén IFO-chef
Tanum kommun	Madeleine Welander Avdelningschef
Uddevalla kommun	Pia Strömsholm Chef Arbetsmarknadsavdelningen

Förbundschef med stöd av beredningsgruppen ansvarar för att;

- bidra till att utveckla samverkan mellan de samverkande medlemmarna på olika nivåer
- vara ett beredande och kvalitetssäkrande organ till styrelsen
- stödja samverkan på strukturell nivå
- bistå till att identifiera individinriktade och strukturella samverkansbehov och hur dessa skulle kunna tillgodoses
- följa upp genomförandet av styrelsebeslut och insatser
- informera om samt bidra till att förankra samordningsförbundets verksamhet inom den egna myndigheten.
- omvärldsbevaka och uppdatera styrelsen på förändringar i organisation eller omvärld som kan ha påverkan på arbetet i förbundet.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

- Representera sin organisation, men ha ett samordnings/samordningsförbundsperspektiv i fokus, och utveckla förutsättningar för samordning genom kompetens, erfarenhet och omvärldsbevakning på området samverkan/samordning inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

1.8 Förväntad utveckling

Förbundet har, för att hantera befintligt överskott och eget kapital planerat för minusbudgetar kommande år. Det innebär att mer insatser kommer att kunna erbjudas individer i behov av samordnat stöd. Eget kapital behövs för att långsiktigt kunna planera för verksamhet och i dagsläget är detta möjligt, dock finns orosmoment och ett är den medelstilldelning som förbunden erhåller från staten. Denna har varit densamma sedan 2016 vilket inneburit att med kostnadsökningar på alla områden så har förbundet mindre medel att kunna använda till samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering jämfört med tidigare år vilket gör det svårt att planera långsiktigt och kunna hålla i och ut i samverkansarbetet. En viktig uppgift för förbunden är att identifiera utmaningar och möjligheter samt att utveckla rehabiliteringskunskapen och samverkan i ”det organisatoriska mellanrummet”. Detta till nytta för de individer som är i behov av samverkan men även för medlemmarna och dess medarbetare som verkar i mellanrummet.
Ytterligare en påverkan är de ökade kostnader, som utifrån lagstiftning, gör att antalet styrelseledamöter kommer att öka med ca 40% och att oh-kostnader därigenom ökar ytterligare För att minska oh-kostnaderna har styrelsen beslutat att lokalhyran ska minska med ca 40% från februari 2025 då nuvarande hyresavtal löper ut.

De flesta kommuner har under året sett att antalet individer i försörjningsstöd minskat. Arbetslösheten såg ut att minska i början av 2023 men ökade återigen i slutet av året och det omvända skedde för sysselsättningsgraden. Det gör att nya grupper med arbetslösa kommit till och dessa står närmare arbetsmarknaden och konkurrerar om jobben, även s k ”enklare jobb”, dvs de jobb som inte kräver längre utbildning eller erfarenhet. De deltagare som är i behov av samverkan står mycket längre från arbetsmarknaden än för bara några år sedan, har komplexare livssituationer och de allra flesta har någon form av psykisk ohälsa eller psykiatrisk diagnos. Detta är en samhällsutmaning som finns hos samtliga medlemmar, som kräver omfattande resurser samt ger ett personligt lidande och utanförskap som kostar även för individen och dess omgivning. Psykiatrivården i hela landet behöver också prioriteras och utvecklas, för att individer ska få det stöd de behöver för ett inkluderande och hållbart arbetsliv.

Det är ett stort behov av samverkan mellan medlemmarna vilket märks i den stora mängden ”ansökningar om stöd i samverkan” som kommer till förbundets finansierade insatser.
Det gör att det blir än viktigare för förbundet att verka i de organisatoriska mellanrummen och hålla i och hålla ut för de individer som riskerar att inte få någon hjälp eller hamna i kläm mellan regelverk.

Förbundet förväntas att bedriva projekt Gränsgångare utifrån avtal de två kommande åren, att samverkansteamet finns i varje kommun för att tighta till samverkan samt att ett utvecklingsarbete kommer ske med projektet som bas. Förbundet behöver också genomföra fortsatt strukturell utveckling av samverkan genom utbildningsinsatser och att medlemmarna har kännedom om varandras verksamheter inom arbetslivsinriktad rehabilitering på alla nivåer. Hos de flesta kommunerna finns önskemål om ökat lokalt stöd till individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden, något som nu har förbättrats genom projekt Gränsgångare. Utvecklingen av den lokala samverkan mellan medlemmarna kommer pågå under projekttiden och en plan för vart förbundet ska vara 2026 kommer att tas fram, förankras och genomföras. Det som i framtiden kommer genomförs av insatser ska vara till större nytta för individen än det som genomförs idag, vilket innebär att det som fungerar ska göras mer av och bättre.

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	2	13 245 431	10 289 777
Verksamhetens kostnader	3	- 12 507 068	- 9 156 246
Avskrivningar		-	-
Verksamhetens resultat		**738 363**	**1 133 561**
Finansiella intäkter	4	25 359	-
Finansiella kostnader		-	- 30
Resultat efter finansiella poster		**763 722**	**1 133 531**
Extraordinära poster		-	-
Årets resultat		**763 722**	**1 133 531**

3. Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	5	0	0
Summa anläggningstillgångar		**0**	**0**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	6	2 372 565	817 811
Kassa och bank		2 662 774	3 940 024
Summa omsättningstillgångar		**5 035 339**	**4 757 835**
Summa tillgångar		**5 035 339**	**4 757 835**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		- 3 116 858	- 1 983 327
Årets resultat		- 763 722	- 1 133 531
Summa eget kapital		**- 3 880 580**	**- 3 116 858**
Skulder			
Kortfristiga skulder	7	- 1 154 759	- 1 640 977
Summa eget kapital och skulder		**- 5 035 339**	**- 4 757 835**
Ansvarsförbindelser		inga	inga

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.		2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat		763 722	1 133 531
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	-	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**763 722**	**1 133 531**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		- 1 554 754	- 122 252
Ökning/minskning kortfristiga skulder		- 486 218	820 560
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**- 2 040 972**	**698 308**
Årets kassaflöde		**- 1 277 250**	**1 831 839**
Likvida medel vid årets början		3 940 024	2 108 185
Likvida medel vid årets slut		2 662 774	3 940 024

Kassaflödesanalysen visar förbundets in och utbetalningar under räkenskapsåret.
Ingen investeringsverksamhet har förekommit under 2023.

5. Driftsredovisning

Belopp tkr	**Utfall 2023**	**Budget 2023**	**Avvikelse utfall-budget 2023**	**Utfall 2022**
Nettokostnad	- 12 481 709	- 14 102 000	1 620 291	- 9 156 246
Medlemsavgift + Elstöd 2023 + ESF bidrag 2023 *(+Likvidation Vänersborg-Mellerud 2022)* *Öresutjämning*	13 245 434 -3	13 016 000	229 431	10 289 777
Resultat	763 722	-1 086 000	- 322 278	1 133 531
Utgående eget kapital	3 880 580	2 030 858	1 849 722	3 116 858

Avvikelsen mellan utfall och budget finns först och främst i individinsatsen delprojekt Gränsgångare.

Signering på varje sida
Årsredovisning 2023
Sida 23 av 27
(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

6. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättat i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt kommunallag (KL). Förbundet följer god redovisningssed, definierad av Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) i enlighet med Finsamlagen, Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210).

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Driftbidrag från staten	5 043 000	5 055 000
Driftbidrag från Uddevalla kommun	1 015 545	1 003 122
Driftbidrag från Orust kommun	248 234	249 080
Driftbidrag från Lysekils kommun	226 893	239 978
Driftbidrag från Strömstads kommun	232 891	232 846
Driftbidrag från Tanums kommun	211 097	210 943
Driftbidrag från Munkedals kommun	180 984	178 119
Driftbidrag från Melleruds kommun	152 226	153 888
Driftbidrag från Sotenäs kommun	143 304	146 816
Driftbidrag från Färgelanda kommun	110 326	112 708
Driftbidrag från VG-region	2 521 500	2 527 500
Likvidation Vänersborg-Mellerud	-	179 778
ESF-bidrag	3 153 083	-
Elstöd	6 351	-
Öresavrundning	-3	-1
Summa verksamhetens intäkter	**13 245 431**	**10 289 777**

Att förbundets bidrag/intäkter är högre 2023 än 2022 beror på att SoF Väst har fått beviljat ett ESF-projekt ”Gränsgångare” tillsammans med SoF Älv & Kust och SoF Göteborg. Därav tillkommer det ESF-bidrag. Verksamheten finansieras via bidrag från förbundets medlemmar och det föreligger ingen väsentlig finansiell risk då hela verksamheten bygger på bidragen från medlemmarna, dvs statliga myndigheter, regioner och kommuner.

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Inhyrd personal	10 238 360	7 056 044
Lokalkostnader	1 016 792	946 288
Övrigt	1 251 916	1 153 914
Summa verksamhetens kostnader	**12 507 068**	**9 156 246**

Not 4. Finansiella intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Ränteintäkter	25 359	0
Summa verksamhetens kostnader	**25 359**	**0**

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Not 5. Anläggningstillgångar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	361 640	361 640
Nyanskaffningar	0	0
Utgående anskaffningsvärde	361 640	361 640
Ackumulerade avskrivningar vid årets ingång	361 640	341 640
Årets avskrivningar	0	0
Utgående avskrivningar	361 640	361 640
Redovisat värde vid årets slut	**0**	**0**

Not 6. Kortfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Skattekonto	14 707	2
Fordran momsersättning	222 149	373 201
Interimsfordringar	2 135 709	444 608
Summa kortfristiga fordringar	**2 372 565**	**817 811**

Not 7. Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna kostnader	1 154 759	1 640 977
Summa kortfristiga skulder	**1 154 759**	**1 640 977**

Not 8. Revisionskostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Total kostnad för räkenskapsrevision	85 000	70 000
Varav kostnad sakkunniges granskning av räkenskaperna	49 000	35 000
Varav kostnad för statens revision	36 000	28 000
Varav kostnad för förtroendevald revisor	0	7000
Summa revisionskostnader	**85 000**	**70 000**

Not 9. Justering för ej likviditetspåverkande poster

	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	0	0
Summa ej likviditetspåverkande poster	**0**	**0**

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

7 Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning. Då varje ledamot sitter på personligt mandat skrivs redovisningen inte under i egenskap av representant för en myndighet, utan från roll i Samordningsförbundets styrelse.

Datum……

……	…….
Anders Paulsson Kihlstrand	Besnik Obertinca
Ordförande	Vice ordförande
……	……..
Joakim Sjöling	Martina Laurell
Ledamot	Ledamot

Signering på varje sida

(Signerat, SHA-256 37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF)

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:32
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:42
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 08:54
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:41
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
37DBE648A990D4E9BB7E775DEDD5F752B0D2F58346728BE7DC61AD7062EDE6AF

Samordningsförbundet Väst 222000–2030

Sammanträdesprotokoll nr 3 – 2024

Datum: 2024-03-22
Tid: 09.00-12.00
Plats: Uddevalla Kommunhus

§ 22- 37

Beslutande:	Anders Paulsson- Kihlstrand	Arbetsförmedlingen
	Joakim Sjöling	VG-regionen
	Besnik Obërtinca	Strömstads kommun
	Linda Biltmark	Försäkringskassan
Närvarande ersättare:	Ricard Söderberg	Lysekils kommun
	Sanna Lundström	Sotenäs kommun
	Roger Wallentin	Tanums kommun
	Martina Laurell	Försäkringskassan
	Kenneth Carlsson	Färgelanda kommun från § 31
	David Sahlsten	Uddevalla kommun
	Fredrik Olsson	VG-regionen
Övriga deltagare:	Catarina Örtengren	Förbundschef Sof Väst
	Maria Hassing Karlander	Verksamhetsutvecklare Sof Väst
	Anette Tidlund	Projektledare Gränsgångare § 31
	Heiti Ernits	Följeforskare Gränsgångare § 31

Tid och plats för justering: 2024-03-28, justeras digitalt

Sekreterare: .....
Catarina Örtengren

Ordförande: .....
Anders Paulsson-Kihlstrand

Justerare: .....
Besnik Obertinca

Anslag/Bevis
Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag.
Protokollet finns också på www.sofvast.se

Organisation Samordningsförbundet Väst 222000 – 2030
Protokollet är anslaget under tiden: 2024-04-02—2024-04-22
Förvaringsplats för protokollet: Hos förbundschef Catarina Örtengren, tele: 0522 – 69 5133

Underskrift: .....

Kopia finns på kansliavdelningen i respektive kommun och på Regionens Hus i Vänersborg, under anslagstiden

§ 22 **Mötes öppnande**

Ordförande Anders Paulsson Kihlstrand hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.
Hälsar speciellt välkommen till ny styrelserepresentant från Försäkringskassan, Martina Laurell som är ersättare.

§ 23 **Fastställande av dagordning**

Mötet fastställer dagordningen.

§ 24 **Val av justerare**

Förslag till beslut: *Att välja Besnik Obertinca till justerare.*
Beslut: *Styrelsen beslutar välja Besnik Obertinca jämte ordförande att justera protokollet*

§ 25 **Föregående mötesprotokoll**

Förslag till beslut*: Att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna*
Beslut: *Styrelsen beslutar att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna*

§ 26 **Årsredovisning 2023 med revisionsberättelse**

Förbundschefen presenterar sammanfattning av årsredovisningen. Bildspelet biläggs mötesprotokollet. Revisionsberättelsen innehåller rekommendationer om att antalet ledamöter ska vara 12 ordinarie och 12 ersättare, att förbundet ska arbeta med att få ner det egna kapitalet till rekommenderade 2,2 miljoner och att fatta beslut om finansiella mål för 2024. Förbundet har redan lagt minusbudgetar för 2024, 2025 och 2026 för att få ner det egna kapitalet. Revisorerna har godkänt Årsredovisningen och rekommendationen är att styrelsen får ansvarsfrihet.
Förslag till beslut*: Att godkänna årsredovisningen för 2023*.
Beslut*: Styrelsen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2023*

§ 27 **Ekonomisk uppföljning januari – februari 2024**

Förbundschefen informerar om ekonomisk uppföljning för januari – februari 2024.
En rehabvägledare har slutat och ersättare söks. Gränsgångarprojektet hade prognostiserat med 400´kr för december. Pga semestrar etc erhölls 330´ vilket gör att vi har ett underskott redovisat vid ingången av 2024. Ränteintäkter har erhållits med 125´ och finns inte med i budget för 2024.
En budgetrevidering kommer att göras till nästa styrelsemöte då vi redan nu kan se vissa avvikelser och risk för överskott vid årets slut.
Internkontrollplanen håller på att uppdateras.
Styrelsen tackar för informationen.

§ 28 **Ägande av insatsen Samverkansteam** Utifrån beslut vid föregående styrelsemöte har kontakt tagits med Uddevalla kommun om att vara ”ägare” till insatsen Samverkansteam. Uddevalla kommun har ställt sig positiva och frågan kommer att hanteras enligt kommunens ordinarie beslutsgång. Chef för AME och förbundschef arbetar med att ta fram ett underlag och förslag till avtal.
Styrelsen tackar för informationen.

§ 29 **Förbundsordning**

Förslag till förbundsordning är framtagen och har bearbetats vid de senaste två styrelsemötena.
Det föreslås att den ska gälla från 1 okt.
Förslag till beslut: *Att godkänna förslag till förbundsordning och skicka ut för beslut hos samtliga medlemmar och att den ska gälla från 1 okt 2024.*
Beslut*: Styrelsen beslutar godkänna förbundsordningen och att den skickas ut till samtliga medlemmar för beslut och att den ska gälla från 1 okt.*

§ 30 **Utvecklingsplan**

Förbundschefen redovisar utkast till utvecklingsplan. För att få förankrad och hållbar utveckling behöver förbundet bestämma sin vision och vilken riktning man vill ha. Utifrån analys efter förbundets dag är nästa steg att genomföra en visionsdag vilken föreslås till den 17 maj. På visionsdagen ska styrelse och beredningsgrupp tillsammans ta fram en vision som ska ge tydlighet i vart vi vill vara när utvecklingen är genomförd. Den 16 maj är den nationella finsamkonferensen som i år är digital och presidiet har som förslag att delta i den gemensamt och ev genomföra styrelsemöte samma dag för att sedan övernatta och genomföra visionsdagen den 17 maj. Förbundschefen har även kontaktat en processledare för att höra om möjligheten till att leda visionsdagen. Förbundets dag där även inlånad personal finns med flyttas i stället till 30 augusti.

Förslag till beslut: *Styrelsen beslutar att styrelse och beredningsgrupp gemensamt deltar i Finsamkonferensen den 16/5, genomför en övernattning samt har visionsdag den 17 maj. Förbundschefen får i uppdrag att planera och genomföra dagen med erforderligt stöd. Förbundets dag flyttas till 30 augusti.*

Beslut: *Styrelsen beslutar att styrelse och beredningsgrupp gemensamt deltar i finsamkonferensen den 16/5, genomför en övernattning samt har visionsdag den 17 maj. Förbundschefen får i uppdrag att planera och genomföra dagen med erforderligt stöd. Förbundets dag flyttas till 30 augusti.*

§ 31 **Aktuell lägesrapport i insatserna**

- Samverkansteamet

Verksamhetsutvecklaren redovisar läget i insatsen samverkansteamet fram till nu. Det är fortfarande ett högt tryck på ansökningar/remisser om stöd i samverkan. 54 nya remisser har inkommit t o m den 13 mars, 41% av dessa kommer från Försäkringskassan.
Förbundet söker en rehabvägledare till teamet.
Styrelsen tackar för informationen

- Gränsgångarprojektet

Projektledare Anette Tidlund presenterar sig själv och det arbete som pågår i projektet. Sof Väst deltar i projektet som f n har 129 aktiva deltagare. Projektet finansierar 0,5 AME konsulent i alla förbundets kommuner vilka samverkar med samverkansteamet, Rehabvägledare, arbetsterapeut och utredare. Syftet är att utveckla och erbjuda ett individnära stöd för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden och att stärka den lokala samverkan. Bildspel bifogas.
Styrelsen tackar för informationen

§ 32 **Följeforskare Gränsgångarprojektet, Heiti Ernitz**

Heiti Ernitz presenterar sitt arbete som följeforskare i projektet Gränsgångare. Han ska studera Gränsgångarens förutsättningar, möjligheter och utmaningar i det organisatoriska mellanrummet**.** Bildspel bifogas.
Styrelsen tackar för informationen

§ 33 **NNS**

17-18 april genomförs NNS årsmöte samt konferens för politisk påverkansarbete. Förbundschefen, ordförande samt vice ordförande deltar. Gränsgångarprojektet kommer att presenteras och information kommer finnas i den tillhörande utställningsarenan där också förbundschef representerar.

§ 34 **NNS projekt stoppa våldet.**

En rapport har tagits fram av resultaten hittills i NNS projekt ”Stoppa Våldet” där förbundet deltar. Rapporten bifogas protokollet. Förbundet har även tagit fram statistik för de i insatserna som svarat under 2023. Rutiner finns för omhändertagande av svaren.
Viktigt att ställa frågan, kan vara rotorsak till det långvariga utanförskapet
Styrelsen tackar för informationen.

102

§ 35 **Indikatorer 2023**

Statistik för svaren är sammanställda för förbundet. Rapport bifogas protokollet. Resultaten kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Styrelsen tackar för informationen.

§ 36 **Kommande möten**.

16 maj	Finsamkonferensen
17 maj	Visionsdag styrelse och beredningsgrupp
30 augusti	Förbundets dag + styrelsemöte
27 september	Styrelsemöte
29 november	Styrelsemöte – beslut VP och Budget 2025

§ 37 **Mötet avslutas**

Ordförande tackar för deltagandet och avslutar mötet

Bilagor:

Årsredovisning 2023

Gränsgångarprojektet redovisning 240322

Följeforskare Heiti Ernitz redovisning av resultat fram till 240322

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-27 10:15
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-27 10:07
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

Namn: Catarina Örtengren
Datum: 2024-03-27 11:01
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

ESF-projekt ”Gränsgångare” Samordningsförbundet Väst

Bakgrund till delprojektets projektidé

I propositionen till Finsamlagen (2003:1210) lyfts svårigheten att tillgodose människors behov i de fall människors problematik inte ryms inom en myndighets ram, det skapar gråzoner och riskerar att skapa rundgång mellan olika myndigheter (prop.2002/03:132, s.22). Då propositionen skrevs påtalades det arbete som syftat till att ansvarsförhållanden mellan olika aktörer ska renodlas och förtydligas. Förväntan var mer effektiva organisationer. Samtidigt identifierades att dessa renodlingssträvande ställer ökade krav på samverkan för de människor som med sina behov befinner sig i gränssnitten mellan myndigheter. (Ibid s.40)

Varje gång organisatoriska ansvarsgränser ska hanteras krävs en fungerande samverkan. Lagen om finansiell samordning (2013:1210) är ett resultat av insikten om dessa risker. Lagen riktar sig till människor i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Propositionen (prop.2002/03:132) till lagen presenterades 2002. Efter det har flera förvaltningsreformer genomförts. Varje förvaltningsreform innebär nya lösningar men också nya gränsland.

Mycket har hänt sedan propositionen skrevs och finsamlagen beslutades.
När finsamlagen skrevs liknade man de fyra myndigheterna vid 4 tårtbitar med gråzoner emellan. I dagsläget kan man kalla gråzonerna för vatten som har blivit större och djupare.

I skriften, ”Omgiven av Gränsgångare – Framväxten av nya samverkansroller i offentlig sektor” (2018) beskriver Heiti Ernits hur styrning och organisering av offentlig förvaltning har förändrats över tid. Där tjänster i huvudsak tidigare utfördes i offentlig regi har tjänster kommit att ske av fler producenter. Ny teknik innebär att tjänster levereras på ett nytt sätt. Principen för hur offentliga tjänster ordnas styrs i huvudsak av tanken om hur marknader styrs och ekonomiska utbyten. Ernits menar att det i detta förvaltningslandskap växt fram nya roller och professioner, han kallar dessa för gränsgångare. (s.1–2) Ernits lyfter fram att behovet av rollen som gränsgångare har ökat under senare år då allt fler och ibland bredare gränser mellan ansvarsområden uppstått.

Mats Tyrstrup använder begreppet ”organisatoriska mellanrum”. Han menar att allt fler frågor, problem och människor riskerar att ”falla mellan stolarna” när ansvarsgränser förflyttas. I en intervju i Kunskapguiden[1] menar Tyrstrup att vård, skola och omsorg är hantverk och inte produktion. Han menar att nuvarande sätt att tänka kring organisering och ledarskap bygger på storskalighet och används på något som egentligen är ett hantverk.
Citat från intervjun:

> *”Organisationer som går ut på gränser men arbetar med människor får garanterat problem. Problemen börjar när man inte vet exakt vad man ska göra varje gång, och det vet man ju inte när man arbetar med människors beteenden. Då behöver man tvärtom kunna koppla in personer vartefter, oberoende av gränser, och plocka ihop det som behövs för att möta behovet. Och vi är inte organiserade för att anpassa och skräddarsy i stunden på det sättet. Gränserna och allt som stödjer dem är så starka att det blir svårt att arbeta med personer vars behov inte passar det vi gör.”*

[1] https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/samverkan-kring-barn-och-unga/forutsattningar-for-samverkan/forskaren-mats-tyrstrup-om-samordning-och-organisatoriska-mellanrum/

Problemen som identifierades i propositionen till finsamlagen för 20 år sedan kvarstår. Landskapet där gråzoner uppstår och risker att falla mellan stolar förändras däremot vid varje ny organisatorisk gränsdragning. Behovet av ”gränsgångare” som kan samordna och individanpassa deras insatser har ökat.

Samordningsförbundet Väst omfattar kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla. Området präglas generellt av en lägre arbetslöshet än för både Västra Götaland och riket. Däremot så är ohälsan generellt högre och i området finns många kommuner med stora andelar med sjukskrivna och kommuner med stor utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Förbundet genomför varje år någon typ av behovsinventering. Behoven har de senaste 4 – 5 åren främst handlat om att finna former för förbättrad lokal samverkan och tillgången till förrehabiliterande insatser för personer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Det stora flertalet av dessa har behov av individuella och lokalt anpassade insatser.

Samordningsförbundet Väst består av 9 mindre kommuner i ett geografiskt stort område med glesbygd och många mindre samhällen. Individer med komplex problembild är oftast varken rörliga geografiskt eller tekniskt uppdaterade och är i behov av mycket individuellt personligt stöd. För kommunerna har samverkan med hälso- och sjukvård, Försäkringskassa och Arbetsförmedling kommit att bli allt svårare. Inom vården är det fler aktörer att ta hänsyn till medan både Arbetsförmedling och Försäkringskassa har en allt mindre fysisk närvaro, exempelvis har kontor centrerats till färre orter. I förbundets område är tillgången på psykiatri kraftigt begränsad och centrerad till ett fåtal mottagningar där väntetiderna är mycket långa.

Det samarbete som tidigare funnits mellan kommuner och arbetsförmedling kring enskilda individer är idag mycket begränsade. Bristerna handlar inte bara om att de lokala kontoren försvunnit utan också om svårigheter att få kontakt med handläggare och i att få en kontinuitet i arbetet och samarbetet. Rollerna har förändrats och kan ses som att Arbetsförmedlingen numera är beställare och kommunerna utförare.
Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag där stöd, insatser och matchning erbjuds via upphandlade aktörer har försvårat det gemensamma arbetet med att stötta enskilda individer. Svårigheterna blir tydliga både för kommuner och för de enskilda individerna som har svårt att navigera mellan alla parter. Det är också otydligt hur stödet till människor i behov av samordnat stöd, arbetslivsinriktad rehabilitering och människor med funktionsnedsättning ska se. Det finns därmed ett stort behov av lokal samverkan mellan myndigheter och utveckling av lokala insatser.

I förbundets område efterfrågar de statliga myndigheterna förrehabiliterande insatser lokalt för personer med sammansatt problembild och som står långt ifrån arbetsmarknaden och som inte passar in i upphandlade matchningstjänster. En insats som de själva inte kan erbjuda utan som förväntas finnas i den kommunala verksamheten.
Efter reformeringen och centraliseringen av de statliga myndigheterna krävs nya arbetssätt och samverkan runt individen måste finnas lokalt för att kunna stötta individer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Trots områdets förhållandevis gynnsamma tillgång på arbeten och låga arbetslöshet finns grupper av individer som hamnar utanför arbetsmarknaden och som cirklar runt i systemen och har behov av sin försörjning via de försäkringssystemen som erbjuds. De som befinner sig i arbetslöshet, har oftast försörjningsstöd eller lider av ohälsa och har en komplex situation. En situation som i

nuvarande välfärdsorganisering kräver en fungerande samverkan och, som Tyrstrup uttrycker det, ett hantverk.

Vår idé handlar om att genom samverkan samordna bedömningar, utveckla det individuella stödet och skapa ett individnära tidigt rehabiliterande stöd. Ett ”hantverk” kring individens situation som ökar möjligheten att komma vidare på sin väg mot arbete.

Delprojektets problemanalys

Problemanalysen beskriver situationen inom förbundets geografiska område, kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla.

Området består huvudsakligen av små kommuner och en större kommun vilket gör att förutsättningarna att lösa utmaningar och problem kan se lite olika för de ingående kommunerna. I Uddevalla finns Statens servicekontor med Arbetsförmedling och Försäkringskassan samt flera av de aktörer som Arbetsförmedlingen beställer insatser ifrån. Långa restider och i många fall bristande tillgång till kollektivtrafik bidrar till att tillgången till stöd i rehabiliteringen för individer i de små kommunerna många gånger är svårtillgänglig och ibland omöjliga att få tillgång till. De mindre kommunerna har också små och slimmade organisationer och har begränsade möjligheter att erbjuda de det stöd som behövs.

Förbundet har under våren 2022 genomfört kommundialoger i samtliga 9 kommuner där utmaningar och behov har kartlagts. Hos de flesta kommunerna anges en ökande andel långtidsarbetslösa och en ökande andel personer som är långtidssjukskrivna och personer som blir kvar i systemen. Detta har i sin tur inneburit ökade kostnader för utbetalning av ekonomiskt bidrag för kommunerna.

30% av kommunerna i området ligger bland de högsta i landet när det handlar om andel av befolkningen i arbetsför ålder som får sin försörjning från försörjningsstöd. Det finns en stor skillnad mellan områdets kommuner där flera mindre kommuner har ett betydligt bättre läge och lägre andel personer med försörjningsstöd medan tre av kommunerna ligger betydligt över rikssnittet. Den kommunen med högst andel av befolkningen i arbetsför ålder mellan 20–64 år har 2,3% och kommunen med lägst andel 1%. För de tre kommuner med högst andel personer har samtliga över 2% som har sin huvudsakliga försörjning av försörjningsstöd.
För förbundets samtliga kommuner ligger medelvärdet på 1,5% viket är i samma nivå som riket och något högre än Västra Götalandsregionen vars medel är 1,4%.

I Arbetsförmedlingens prognos för våren 2022 lyfts att arbetslösa med svag konkurrensförmåga ökar. De som drabbas mest är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som funktionsnedsatta och individer utan gymnasial utbildning och utomeuropeiskt födda.

Området som helhet har en relativt god arbetsmarknad och arbetslösheten är jämfört med riket låg. Det finns flera mindre kommuner som präglas av industri, turism och säsongsarbeten samt av gränshandel. Trots den relativt goda arbetsmarknaden ökar andelen arbetslösa 24 månader eller mer i samtliga kommuner. Den enskilt största ökningen kan kopplas till kommuner med stor gränshandel och är en effekt av pandemin.

I förbundets kommuner har andelen arbetslösa mer än 24 mån, 1:a kvartalet enligt Arbetsförmedlingens statistik ökat från 19,9 % 2021 till 23,3 2022. Detta att jämföra med rikets siffror 19,35% 2021 och 27,29% 2022.

Störst ökning kan man se i Strömstad där ökningen mer än fördubblats, dock från en mycket låg nivå. Spridningen är mycket stor mellan kommunerna. Kommunerna med högst andel arbetslösa 24 mån eller mer 1, a kvartalet 2022 enligt Arbetsförmedlingens statistik har drygt 30% långtidsarbetslösa medan de kommunerna med minsta andel har drygt 16% långtidsarbetslösa.

Antal unga med aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga inom Samordningsförbundet Västs område är 414, vilket är högt jämfört med både riket och Västra Götalandsregionen.
Andel personer med funktionshinder som är inskrivna på Arbetsförmedlingen inom förbundets område är även det mycket högt, mellan 20 – 41 %, eller i genomsnitt 23 %. För riket är det i genomsnitt 18 % och inom Västra Götalandsregionen är det i genomsnitt 18 %.
Av 445 ungdomar inskrivna på Arbetsförmedlingen upp till 24 år är 12% ”kodade” med funktionsnedsättning. Möjligheten till adekvata insatser för målgruppen försvåras av att det är få individer per kommun, de geografiska avstånden och bristen på lokal närvaro och tillgång till vård och statliga myndigheter.

I flera av de mindre kommunerna har utbildningsnivån över tid varit relativt låg och i dagsläget finns det 220 ungdomar som inte slutfört gymnasiet och 50% av de inskrivna ungdomarna på Arbetsförmedlingen har endast förgymnasial utbildning.
Trots en relativt god tillgång på arbeten som inte kräver eftergymnasial utbildning uppstår ett stort glapp mellan efterfrågan på arbetskraft och kompetensen hos den tänkta arbetskraften. Det är av stor vikt för den yngre målgruppen att få stöd i att komma in på arbetsmarknaden och då är fullgjord studiegång avgörande.

Ohälsan i området har över tid varit högre i jämförelse med riket och i drygt hälften av kommunerna i förbundets område är andelen med sjukpenning bland det högsta i landet 2021. 3,3% av befolkningen i förbundets kommuner uppbär sjukpenning för sin försörjning, detta att jämföra med Västra Götalandsregionens 3,2% och rikets 2,5%. Skillnaderna mellan kommunerna är stora, mellan 2,8% som lägst upp till 4,0% som högst.
Ohälsotalen inom Samordningsförbundet Västs område är också de betydligt högre än både för riket och för Västra Götalandsregionen, 28 dagar/år att jämföra med rikets 22 dagar/år och för Västra Götalandsregionen 24,2 dagar/år.

Under 2021 genomfördes en kartläggning bland förbundets kommuner om tillgången på för-rehabiliterande insatser. Samtliga kommuner har arbetsmarknadsenheter och lägger resurser på denna. Dessa verksamheter är dock endast tillgängliga för deltagare inskrivna i kommunens egna verksamheter och det är svårigheter för de statliga myndigheterna att anvisa individer till den verksamheten. I kartläggning framkommer stort behov av insatser, lokalt placerade, för samtliga målgrupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Utöver de arbetslöshetssiffror och ohälsotal som definieras finns även individer, främst med ohälsa, inom kommunernas försörjningsstöd, människor som inte har någon offentlig försörjning och unga som vare sig arbetar eller studerar.

Området är i behov av satsningar som riktar sig till de som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden som statistiken ovan ger stöd för.

Relevanta erfarenheter/kunskaper inom området.

Projektet avser att arbeta för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av samordnat stöd. För att göra det påminner vi om Mats Tyrstrup:

> *”Organisationer som går ut på gränser men arbetar med människor får garanterat problem. Problemen börjar när man inte vet exakt vad man ska göra varje gång, och det vet man ju inte när man arbetar med människors beteenden. Då behöver man tvärtom kunna koppla in personer vartefter, oberoende av gränser, och plocka ihop det som behövs för att möta behovet. Och vi är inte organiserade för att anpassa och skräddarsy i stunden på det sättet. Gränserna och allt som stödjer dem är så starka att det blir svårt att arbeta med personer vars behov inte passar det vi gör.”*

Att möta individer som står långt ifrån arbete utgår från att se individen, fånga upp individens resurser och identifiera vad som behöver samordnas kring individens situation för att lyckas. Væksthusets forskningscenter i Danmark har i projektet Beskæftigelse Indikator Projektet[1], förkortat till BIP, undersökt vilka faktorer som ökar sannolikheten att komma i anställning för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Tre perspektiv lyfts särskilt upp, jobbinriktade insatser, hälsoinriktade insatser och handläggarens tilltro till individen att lyckas. Det är viktigt att processerna kring individens olika behov sker parallellt och att de inte avstannar. I de fall uppehåll uppstår i stödinsatser stannar inte bara processen upp, den tenderar att gå bakåt. För att följa individens progression har Væksthuset tagit fram ett progressionsmätningsverktyg. Mätningen görs med jämna mellanrum genom frågeformulär till både arbetssökande och handläggare. På det viset följs och utvärderas processen kontinuerligt. Ett upplägg för utbildning i användning av progressionsmätning har tagits fram för Sverige och har börjat genomföras.

BIP-forskningen ger ett evidensbaserat underlag för hur mötet mellan handläggare och individ behöver fungera för att bli framgångsrikt. Samtidigt ska handläggaren ha de rätta förutsättningarna att kunna arbeta så att de kan stödja individen i parallella processer. Det motverkas av hur samhället är organiserat. Varje organisation har sina ansvarområden och drar gränser i förhållande till sin omgivning. BIP-forskningen visar på vikten av att individen har en kontakt över tid i sin process, byte av handläggare minskar individens jobbchans. Mats Tyrstrup uttrycker i citatet ovan ”*Då behöver man // kunna koppla in personer vartefter, oberoende av gränser, och plocka ihop det som behövs för att möta behovet*”. För att arbeta med parallella insatser och vara en och samma handläggare som ger stöd till individen över tid behöver det finnas någon som håller i de olika processer som behöver samordnas kring individen över organisatoriska gränser.

Heiti Ernits, verksam vid RISE och kopplad till Förvaltningshögskolan i Göteborg, har studerat framväxten av nya samverkansroller i offentlig sektor.[2] Den offentliga förvaltningens organiseringen har lett fram till att olika typer av nätverk bildas för att arbeta i de gränsland som uppstår. Ernits forskning fokuserar på den professionelle, vilken kompetens som krävs och vilka utmaningar hen möter. Han kallar rollen ”Gränsgångare”. Begreppet ska ses som ett samlingsbegrepp för professionella som arbetar i gränslandet mellan olika ansvarsområden och organisationer.

[1] https://vaeksthusets-kompetencecenter.dk/sv/forskning/

[2] Omgiven av gränsgångare – Framväxten av nya samverkansroller i offentlig förvaltning. Heiti Ernits 2018

Gränsgångarens arbetssituation riskerar på många sätt att bli besvärlig. Organisatoriska konflikter, medborgare som är frustrerade samtidigt som förståelsen för gränsgångarens utsatthet många gånger är liten.

Heiti menar att chefs- och ledarskap är starkt knutet till hierarki och formella ordningar. Det finns ett motsatsförhållande mellan ledarskap och gränsgångarens roll som i praktiken innebär att gränser överskrids. För att en gränsgångare ska lyckas behöver ledarskapet både stötta gränsgångaren och fånga upp gränsgångaren i de fall de far illa. Ska gränsgångaren kunna arbeta effektivt så krävs att chefer på olika nivåer synliggör och ger mandat till rollen.

Under perioden 2016–2020 verkade Tillitsdelegationen med uppdrag från regeringen att långsiktigt bidra till förbättrade förutsättningar för en rättssäker och effektiv offentlig förvaltning.[3] Louise Bringselius fungerade som forskningsledare i delegationen. Hon har författat flera böcker kring tillitsbaserad styrning och ledning. I boken ”Tillit – en ledningsfilosofi för framtidens offentliga sektor” beskriver hon den tillitsbaserade styrning och ledningen. Bringselius fokus för en väl fungerande offentlig förvaltning är att lyhördheten ska finnas hos de som arbetar i kärnuppdraget och för dem förvaltningen är till för, det vill säga medborgaren. Styrningen och kontrollen ska utformas på ett sådant sätt att den stimulerar det som är viktigt och att det leder till förbättringar.

Forskning på individ, professionell och organisatorisk nivå beskriver vikten av ett bra möte mellan medborgare och professionell. Att arbeta med samordnat stöd för människor som står långt från arbetsmarknaden kräver att kompetens och resurser samlas kring individen. Inom Væksthusets forskning, BIP, genom Heiti Ernits forskning om gränsgångare och Louise Bringselius forskning om tillitsbaserad styrning och ledning finns evidensbaserad vägledning för hur stödet kan förbättras på alla nivåer. Förutsättningarna i mötet mellan medborgare och professionell påverkas av alla led. Delprojektet kommer att väva in samtliga dessa tre forskningsperspektiv i arbetet med att utveckla verksamheten.

Analys, planering och genomförande samt delprojektets syfte och mål i de olika faserna.

Samordningsförbundet Väst genomför regelbundet och sedan flera år tillbaka behovsanalyser tillsammans med förbundets medlemmar i syfte att identifiera de utmaningar som förändringar inom arbetsmarknadspolitiken innebär.

Projekt ”Gränsgångare” har två spår, ett gemensamt med sex samordningsförbund och ett lokalt. Det gemensamma spåret sker i en förstudie som beviljats från ESF under perioden april – november 2022. Förstudien syftar till att gemensamt identifiera utmaningar och vara till för varandra att utveckla samverkan. Samordningsförbundens uppdrag är att verka lokalt samtidigt som det i vissa sammanhang är faktorer på andra nivåer som påverkar de lokala förutsättningarna. Genom att arbeta tillsammans är ambitionen att synliggöra styrkor och utmaningar och kunna kommunicera dem på olika nivåer. Den gemensamma utgångspunkten är att det behövs fler gränsgångare för fler människor. Alla med behov av samordnat stöd har inte möjlighet att ta del av det idag.

I det lokala arbetet har en konkret idé om hur fler gränsgångare kan bli till stöd för fler individer i behov av samordnat stöd tagits fram. Idéen tar sin utgångpunkt i hur vi kan samla bedömningar,

[3] https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2016/06/dir.-201651/

beslut och det coachande stödet runt individen så att organisatoriska gränser blir mindre begränsande och individens behov kan mötas.

Samordningsförbundet Väst har arbetet fram en struktur och tydlig process för samverkan kring individen i syfte att ge stöd i bedömningar, insatser och beslut som finns tillgängliga. Samtliga individer som remitteras till förbundet får en kontaktperson kallad Rehabvägledare som håller samman processen och ger stöd under hela tiden individen är inskriven i samverkan. Kontinuerlig samverkan och kontakt med individens remitterande handläggare sker under hela processen.

I en alltmer komplex uppbyggnad av olika aktörer som finns involverade i en arbetslivsinriktad rehabilitering för en individ blir Rehabvägledaren allt viktigare för att fånga helheten kring individens situation och kartlägga de möjliga alternativ till insatser som kan finnas. Planering av insatser och möjligheter sker alltid tillsammans med individ och ansvarig part.

I utförandet av insatser inom den arbetslivsinriktade rehabilitering bland offentliga aktörer är det i första hand kommunen som har insatser som sker tillsammans med individer. Övriga parter påverkar främst i sina bedömningar och beslut kring individen. Den finansiella samordningens roll är att stödja samverkan mellan sina medlemmar och finansiera insatser till individer i behov av samordnad och arbetslivsinriktad rehabilitering. Samordningsförbundet Väst har ett samverkansteam med inlånad personal från sina huvudmän. Samverkansteamets uppgift är att ge stöd till individer som varit i kontakt med flera myndigheter utan att nå framgång i sin väg mot arbete.
Samordningsförbundets samverkansteam och kommunernas arbetsmarknadsenheter och ibland socialtjänst är de som arbetar tillsammans med individer i coachande och koordinerande stöd för att komma vidare mot arbete.

Samordningsförbundet Väst består av många små kommuner i ett relativt stort geografiskt område vilket medför långa resvägar för att kunna ta del av insatser något som inneburit svårigheter i samverkan och brist på tillgänglighet för målgruppen. Insatser och samverkan måste finnas nära den som har behovet. Därför har en idé tagits fram i samverkan med förbundets parter som syftar till att stärka samverkan mellan handläggare i samverkanteamet och kommunernas arbetsmarknads-enheter samt i att öka det lokala engagemanget och få en succesiv övergång till mer lokalt och individnära arbete.
Tanken om att insatser och samverkansteam ska finns närmare individerna och i lokalsamhället har funnits och diskuterats under flera år. Det har lyfts som en av de mest avgörande faktorerna för att kunna erbjuda ett gott stöd för individer med behov av samordnad rehabilitering. Förbundet har succesivt försökt att anpassa insatser och flytta ut och tillgängliggöra stödet och samverkan med kommunerna och övriga samverkansparter. Efterfrågan kvarstår dock fortfarande på mer lokalt anpassade insatser och ökad tillgänglighet. För detta krävs mer lokal samverkan och nya sätt att möte behov.

Tillsammans med förbundets beredningsgrupp, bestående av operativa chefer, styrelsen, handläggare hos samverkansparterna samt insatspersonal har det förts dialog om vilka lösningar som kan vara möjliga för att stärka det operativa samarbetet. Detta har skett i ett flertal forum där ovan nämnda grupperingar varit representerade. Kommundialoger är genomförda under våren 2022 i syfte att fånga upp utmaningar och behov samt diskutera lösningar.

Samordningsförbundet Väst ingår i en förstudie, ”Gränsgångare” i syfte att utreda förutsättningarna inför en ansökan om ESF medel kommande programperiod hösten 2022. Syftet är att nå de individer som har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Det är tillsammans, mellan finansiell samordning

och kommunerna som möjligheten till ett personligt och individuellt stöd är möjligt att ge till människor.

Idén bygger på att förbundets samverkansteam arbetar tillsammans med kommunernas arbetsmarknadsenheter. I samverkanteamet finns rehabvägledare. Det är dessa som ger personligt stöd till individen. Projektidén innebär att rehabvägledarna i samverkansteamet utökas med lokalt placerade rehabvägledare i kommunerna. Projektets rehabvägledare bildar team tillsammans med rehabvägledarna i samverkansteamet. Detta sker genom att man har gemensamma möten för att planera, genomföra och följa upp arbetet tillsammans. På det här sättet förväntas kommunens medarbetare få ta del av samverkansteamets kompetens samt nätverk och vice versa.

Nya resurser till delprojektet omfattar motsvarande 3*100% - tjänster och medfinansiering i samma omfattning. Förbundet planerar att fördela resurserna jämt över hela området.

I projektet ska också en tidigt rehabiliterande insats utvecklas, en så kallad lågtröskelverksamhet. Denna ska utvecklas i samverkan mellan förbundet och kommunerna och vara tillgänglig lokalt och vara ett verktyg i den arbetslivsinriktade rehabilitering för kommunens invånare. Genom Samordningsförbundets rehabvägledare skapas möjlighet att erbjuda lågtröskelinsats även till individer från övriga medlemsparter lokalt. Genom nära samarbete och samverkan mellan samverkansteamets rehabvägledare och de lokala AME verksamheter skapas ett lättillgängligt individnära stöd.

Med den beskrivna modellen ovan så kommer området ha utarbetat en struktur och en samverkan med förutsättningar att i parallella processer samordna bedömningar, insatser och beslut som är nödvändiga för att individen ska lyckas i sin arbetslivsinriktade rehabilitering. Under projektets gång förväntas samverkansinsatserna för målgruppen förflyttas till närområdet och finnas där individerna bor.

Rekrytering kommer ske i samverkan med de ingående kommunerna. Operativt samarbete kommer att planeras gemensamt mellan berörda chefer från förbundets medlemsparter i området. I det arbetet ingår organisering av samverkan, hur ledning och styrning ska organiseras och förberedelse för att arbeta med progressionsmätning i enlighet med BIP.

Målsättningen för projektet är att öka människors möjligheter till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för fler. Genom fler rehabvägledare fångas fler individer som erbjuds stöd i en arbetslivsinriktad rehabilitering. Upplägget på organiseringen syftar till att minska skav mellan parter med ambitionen att projektet ska leda till stabila strukturer över tid. Med stabila strukturer byggs nätverk och kompetens som ökar förutsättningar att bedömningar, insatser och beslut kommer individen till del. På det här sättet kommer samhällets stöd göras mer tillgängligt för den enskilde individen.

Projektet ska ge kvinnor och män likvärdiga möjlighet till arbetslivsinriktad rehabilitering. De som når projektet skall vara könsfördelningsmässigt inom spannet 40/60.
Aktiviteter och metodiker inom projektet skall verka för att kvinnor och män skall få en likvärdig arbetslivsinriktad rehabilitering.
Fördelning av insatser/aktiviteter/åtgärder mellan män och kvinnor ska vara jämnt fördelad.
Tillgänglighetsmålen för projektet är att uppnå den bästa fysiska, psykiska, kommunikativa och informativa tillgängligheten för våra deltagare. Tjänstedesign är en mycket bra metod i detta arbete.

Särskilda utmaningar för delprojektet är de skillnader som uppstår mellan kommunerna (stad och land) gällande tillgång till lokala aktiviteter och myndigheter.

Projektidé

Inom ramen för projektet vill Samordningsförbundet Väst stärka och utveckla det lokala stödet för individer genom att öka det individnära stödet i kommunerna. Detta ska ske genom ökat samarbete mellan kommunernas Arbetsmarknadsenheter, AME, och förbundets samverkansteam där rehabvägledarna är centrala. Projektet vill skapa förutsättningar för att utöka kommunernas AME verksamheter med egna rehabvägledare vilka ska samverka med förbundets rehabvägledare i syfte att erbjuda ett mer individnära stöd. Dessa kan då ta del av förbundets samlade kompetenser i sitt arbete. Rollen som rehabvägledare och gränsgångare ska utvecklas och stärkas genom ökad samverkan och med arbete utifrån BIP forskningen.

Bristen på lågtröskel/pre-rehabinsatser för målgruppen är tydlig. Projektet har också för avsikt att i samverkan utveckla lokala och behovsanpassade insatser som ska fungera som ett första steg i rehabiliteringen.

Enligt BIP forskningen är parallella insatser en viktig faktor för progression mot arbete och detta är något projektet ser en möjlighet att utveckla genom att samverkan mellan AME verksamheter, förbundets rehabvägledare och förbundets arbetsförmågeutredning ökar.

Exempel på befintliga insatser och aktiviteter kopplat till delprojektet.

Förbundet finansierar insatser som kompletterar myndigheternas ordinarie verksamheter. Man driver både deltagarinsatser och samverkansinsatser.
För deltagare finns idag två insatser, rehabvägledare och arbetsförmågeutredning.

Rehabvägledaren fungerar som basen i förbundets arbete och är ett individuellt stöd för deltagaren. Rehabvägledaren kan söka arbetsträningsplats, följa med på studiebesök, stödja i med kontakter med myndigheter, vården, arbetsgivare med mera. Syftet med insatsen är att öka möjligheterna till egen försörjning samt ökad hälsa och livskvalitet.

Utredningsenheten arbetar med att utreda deltagarens möjligheter och förutsättningar till arbete eller studier och bygger på aktiviteter och arbetsliknande situationer. Här tas exempelvis hänsyn till eventuella fysiska och psykiska problem, utbildning, bakgrund och egna intresseområden. Utredningen är inte av medicinsk karaktär och erbjuds i grupp eller individuellt.

Alla deltagare som remitteras till förbundet får en rehabvägledare som håller ihop processen under rehabiliteringsprocessen då deltagaren är inskriven hos förbundet. Som stöd i rehabvägledarens arbete med att finns lämplig väg mot arbete finns arbetsförmågeutredningen vilken kan ge vägledning och stöd i inriktning för den enskilde individen. De två deltagarinsatserna pågår parallellt och i nära arbete med varandra och sker utifrån en väl inarbetad process. I teamet finns till exempel tillgång till hälsovetare, arbetsterapeuter och beteendevetare vilka alla samverkar kring individens rehabiliteringsprocess.

På en mer övergripande och strukturell nivå erbjuder förbundet samverkansinsatser som Arenadagar. Dagarna riktar sig till handläggare och annan berörd personal hos parterna och syftar till att skapa en gemensam plattform, erbjuda ny kunskap och bilda nätverk. Inom ramen för projektet

ska arbete med att utveckla strukturer för den lokala samverkan tas fram samt med näringsliv/arbetsgivare.
Förbundet erbjuder vid behov stöd i utvecklingen av arbetsintegrerade sociala företag.

Delprojektet ”Gränsgångare” inom Samordningsförbundet Väst avser att ha följande kvantitativa målsättningar:

Antal deltagare under projektet: 200 (Könsfördelning: 53% kvinnor, 47% män)
Arbete/studier: 25% ska uppnå arbete eller studier
Närma sig arbetsmarknaden: 50% ska vid avslut ha närmat sig arbetsmarknaden, studier eller annan arbetslivsinriktad rehabilitering.
Övrigt, till exempel sjukdom, föräldraledighet eller flytt: 25%

Rekrytering av målgrupp.

Samordningsförbundet Väst har sedan flera år en väl upparbetad och tydlig struktur för rekrytering av deltagare till förbundet. Möjlighet till egenremiss har funnits sedan ett år tillbaka. Digitala informationstillfällen har erbjudits medlemsparterna under våren 2022 kring tillvägagångssätt vid ansökan om stöd i samverkan hos förbundet samt om vilka insatser som erbjuds.
Samtliga deltagare får omgående kontakt med en rehabvägledare vilken håller ihop deltagarens process på vägen mot arbete/studier. Behovet är stort och trycket på de rehabvägledare som är utlånade till förbundet är stort.

Anställda och ledning hos förbundets parter har under två års tid deltagit i den gemensamma dialogen kring hur förändringar, främst Arbetsförmedlingens reformering, påverkar förutsättningarna att samverka. För individer i behov av samordnat stöd har den gemensamma slutsatsen blivit att kommunerna tillsammans med de resurser som finns genom samordningsförbundet är de som kan bidra till ett coachande och koordinerande stöd till individen. Övriga parter gör bedömningar och beslut kring individens livssituation. Dessa bedömningar är för många individer livsavgörande men kan vara svåra att nå om den enskilde inte får stöd i hur man ska bära sig år för att komma i åtnjutande av beslutet. Det kan exempelvis gälla en behandling, en ersättning eller ett lönestöd.
Planeringen för att genomföra arbetet kommer att ske i samverkan mellan samverkansteamets och arbetsmarknadsenheternas personal. Rekrytering av medarbetare kommer att planeras och genomföras i samarbete mellan operativa chefer inom arbetsmarknadsenheterna och samordningsförbundet. Under hösten har utbildning i progressionsmätning för BIP genomförts för samverkansparter inom förbundet Under projektets gång kommer förbundets beredningsgrupp att vara involverade i projektet med återkoppling av resultat och insikter som görs. I det direkta ledningsarbetet sker det mellan samordningsförbundets ledningspersonal och medarbetarnas chefer.

Målgrupp, samverkansparter och intressenter.

Målgruppen för projektet är människor står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av samordnar arbetslivsinriktad rehabilitering. Då området består av 9 kommuner mellan 6 000–57 000 invånare över ett relativt stort geografiskt område är antalet människor ganska få när de delas upp i målgrupper. Utgångspunkten är därför att fånga upp målgruppen som har stort behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering oavsett av vilken orsak.

De utmaningar som lyfts fram i dialogen har rört, långtidssjukskrivna, långtidsarbetslösa, unga med aktivitetsersättning, individer med funktionsvariation, avstannad progression vid SFI och unga som varken arbetar eller studerar. Den struktur som byggs genom projektet har för avsikt att kunna möta samtliga utmaningar som lyfts. Det är behovet av samordning och att riktningen är mot arbete som avgör om individen tillhör målgruppen eller inte.
Samverkansparterna är förbundets medlemmar. Förbundets medlemmar är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, hälso- och sjukvården samt kommuner. Samverkansparternas verksamheter är de som remitterar, deltar i individens process och fattar de beslut om olika rättigheter som individen utifrån sin situation har. Kommunerna och samverkansteamet har för individen det personliga stödet och arbetar för att aktivera individer. Parternas involvering är i första hand operativ. Arbetsmarknadsenheternas och samverkanteamets gemensamma arbete med gemensamma kompetenser och nätverk kommer ge fler möjligheter för individen.

Delprojektets förväntade effekter.

Effekten är att andelen människor som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden (långtidssjukskrivna samt långtidsarbetslösa) har minskat.
Projektet kommer att arbeta med de människor som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Problemanalysen visar på att det är just där fokus behöver vara. Området har ett flertal kommuner med mycket höga sjuktal och kommuner med stor andel långtidssjukskrivna.
Generellt har området en låg arbetslöshet men andelen långtidsarbetslösa ökar. Andelen inskrivna på arbetsförmedlingen är hög när det handlar om funktionsvarierade eller för dem med endast förgymnasial utbildning. De som har det svårast att komma in på arbetsmarknaden har det ännu svårare i vårt område, det vill projektet ändra på.
En effekt förväntas vara att samhällets resurser har blivit mer tillgängliga för de som behöver dem. Tillgången till stödet har utvecklats och finns geografiskt nära de som behöver det. De organisatoriska mellanrummen har minskat och kompetens kring gränsgångarrollen har medfört att färre individer faller mellan stolarna.
Effekterna av detta är att 75% av deltagarna i projektet har börjat arbeta eller studera eller närmat sig arbetsmarknaden efter avslut i projektet.
Ett nytt samverkanslandskap har växt fram med allt fler aktörer inom välfärden vars roller har identifierats.

Projektet ska ha bidragit till att det finns en samordning och en samverkan som utgår från identifierade och lokala behov, som bygger på befintliga strukturer. På det sättet har förutsättningarna ökat för att implementera det som varit framgångsrikt efter att projektet upphört.

Projektidéns främsta syfte är att skapa en organisering med stärkt lokal samverkan mellan myndigheter som gör stöd till individer tillgängligt i en större utsträckning och det är uppnått.

Delprojektets verksamhet och metod

Samordningsförbundet Väst har under många år erbjudit rehabvägledare som stöd i rehabiliteringen för den enskilde individen. Varje individ som remitteras till förbundets insatser får en rehabvägledare som fungerar som ett personligt stöd under rehabiliteringsprocessen. Som ytterligare stöd finns i teamet arbetsterapeut och beteendevetare/utredare. Rehabvägledarna har sina grundanställningar hos Arbetsförmedlingen, Västra Götalandsregionen och i kommuner. Alla med kompetenser som har stor betydelse för det gemensamma stödet runt individerna.

Människor som har varit passiva, ofta i flera år, behöver lättillgängliga aktiviteter för att komma i gång, få struktur på sin vardag och en känsla av att man klarar saker och ting. Behovet av mer lokala lättillgängliga verksamheter och aktiviteter är därför stor. Utöver aktiverande stöd för att komma i gång är fokus på arbetsträning i syfte att pröva och utveckla förmåga till arbete.
Genom operativt samarbete med arbetsmarknadsenheterna förväntas det stöd samverkansteamet kan ge att adderas med kommunernas insatser. Fördelen är att möjliga insatser blir fler och att insatser kan utvecklas mer lokalt, komma närmare deltagaren och omfatta även deltagare inom arbetsmarknadsenheterna.
Projektet kommer att ge fler människor möjlighet att delta i en samordnad och arbetslivsinriktad rehabilitering med utökade resurser. Faller projektet väl ut och arbetssättet visar sig framgångsrikt finns goda förutsättningar att fortsätta upprätthålla en förändrad struktur och organisering för samordnad och arbetslivsinriktad rehabilitering. I grunden handlar projektet om att minska gränssnitt mellan organisationer och öka tillgängligheten för individen. Är det prövat och framgångsrikt är förhoppningen att det kan det fortgå utan krav på utökade resurser.
Projektet kommer med största sannolikhet bidra till de effektmål som är uppställda för utlysningen. I vilken omfattning styrs dock av samhällets totala resurser som tillsätts för människor som har en utsatt position på arbetsmarknaden.

BIP forskningen från Danska Væksthuset visar att individer som står långt från arbetsmarknaden behöver ett personligt, kontinuerligt stöd som tror på dem för att lyckas. Arbetet behöver ske parallellt för bästa effekt. Ska detta lyckas krävs det som Heiti Ernits kallar gränsgångare, en person som arbetar över de organisatoriska gränslanden. Någon som finns där som stöd för individen när samhället blir som en ogenomtränglig skog i stället för utsträckta händer och stöd. Gränsgångaren behöver legitimitet och möjligheter att arbeta utifrån medborgarens behov, då behövs organisering, styrning och ledning som möjliggör detta. Den tillitsbaserade styrningen och ledning med fokus på mötet mellan professionell och medborgare kommer vägleda i det arbetet.
Projektet vill organisera och arbeta så som forskning visar ger framgång. Vid projektets slut förväntas resultat för enskilda individer kunna uppvisas, en ökad kompetens hos medarbetare och ett effektivare arbetssätt för samhället i arbetet med samordnad och arbetslivsinriktad rehabilitering. Insikterna kommer att spridas inom de egna organisationerna lokalt i syfte att förmå samverkande strukturer att stärkas. I vissa delar kommer, med största sannolikhet, det att identifieras ytterligare kompetens som kan komma att behövas i den operativa samverkan och då kommer också det att synliggöras. Organisationer ändras ständigt och nya gränsland uppstår. Perspektivet samverkan för att fånga medborgarnas behov behöver ständigt bevakas och uppmärksammas.
Projektet genomsyrar utvecklingen av hela Samordningsförbundet Västs verksamhet, både för insatser riktade till individer och det stöd till samverkan som förbundet ger. Projektets insikter och utmaningar kommer att vara levande i förbundets ordinarie struktur. Det betyder i förbundets verksamhetsplanering, verksamhetsuppföljningar, styrelsen, medlemssamråd och beredningsgrupp.

Samordningsförbundet Väst arbetar med olika metoder och arbetssätt som används i arbetet med deltagarna. Metoderna används efter individuella bedömningar av vad som är lämpligast för just den deltagaren. Ibland används ett evidensbaserat arbetssätt enbart och ibland kan olika evidensbaserade eller beprövade metoder tillämpas parallellt. Detta är även avhängigt vilka professioner och kompetenser som finns inom förbunden.
De metoderna och arbetssätt som används utgår från deltagarens specifika och individuella behov och önskningar, de går ut på att lyssna aktivt och förutsättningslöst, att stödja deltagaren att hitta rätt, att bidra till att deltagaren upplever ett ökat handlingsutrymme och därmed makt över sitt liv.

I förbundet används ett lösningsfokuserat arbetssätt som bygger på empowermentpedagogik enligt modellen 7Tjugo. I övrigt används metoder och arbetssätt som Motiverande samtal, MI, arbetsterapeutiska bedömningsinstrument, individuellt anpassat stöd och teamsamverkan.

Uppföljning av delprojektets resultat och effekter.

De kvantitativa målen för projektet kommer att följas upp och mätas genom det nationella uppföljningssystemet SUS. Variabeln arbetslivsinriktad rehabilitering i det nationella uppföljningssystemet kommer följas upp i egen uppföljning.
Förbundet ingår i NNS, nationella Nätverket för Samordningsförbund, arbete med indikatorer där upplevelser av samverkan och stöd mäts och följs genom enkäter till deltagare, personal, styrelse, chefer och remittenter. Detta uppföljningssystem ger en god bild av alla inblandades uppfattning av stöd och samverkan och kommer att användas i projektet.

Förbundet kommer att använda progressionsmätning utifrån BIP i projektet. Genom progressionsmätningarna utvecklas ett stöd i processen tillsammans med individen för att arbeta effektivt mot arbete och förväntas leda till kortare tid i insats.
Förbundet deltar i ett nationellt arbete kring våld i nära relationer. Varje deltagare får fylla i enkäter när de startar och sedan löpande under sitt deltagande i insats. Syftet är att tidigt upptäcka om det finns våldsutsatthet och kunna vägleda personen till adekvat stöd.

Projektgemensamma uppgifter som påverkar lokalt

Samordningsförbundet Väst bedriver sitt projekt som ett delprojekt tillsammans med Samordningsförbunden Finsam Göteborg och Älv och Kust. Samarbetet syftar till att effektivisera arbetet genom en gemensam projektadministration men också att arbeta gemensamt i strategiska frågor som rör förutsättningar för samverkan. I det här projektet kommer samtliga delprojekt att arbeta med BIP, rollen som gränsgångare och styrning/ledning. Däremot kommer olika förbund att ha olika nivå av fokus beroende på lokala förutsättningar.

Delprojektet kommer att ha stort fokus på att inkludera deltagare i arbete med att utveckla insatser, dokument, arbetsprocesser och metoder (Tjänstedesign).

Samordningsförbund i och kring Göteborg har under många år arbetat fram ett avvikelsesystem för att identifiera och kommunicera utmaningar som uppstår i samarbete mellan parterna. Systemet heter Lex Heller och används idag av förbunden. Detta arbete kommer att vara en del i projektet och att ökas och systematiseras.

Projektet kommer att fortsätta sitt arbete med integrering av jämställdhet, tillgänglighet och ickediskriminering. I de horisontella principerna arbetar förbunden gemensamt för att stärka varandra i arbetet.

Transnationellt utbyte kommer att genomföras tillsammans med Væksthuset i Danmark.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:37
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
9506F657CAE24FDFF9B27ADDDA257BB1E9B0182929C48B5D37721FC2BD22A02A

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:37
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
9506F657CAE24FDFF9B27ADDDA257BB1E9B0182929C48B5D37721FC2BD22A02A

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:42
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
9506F657CAE24FDFF9B27ADDDA257BB1E9B0182929C48B5D37721FC2BD22A02A

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 08:56
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
9506F657CAE24FDFF9B27ADDDA257BB1E9B0182929C48B5D37721FC2BD22A02A

VERKSAMHETSPLAN
med BUDGET 2023

med preliminär
verksamhetsinriktning tom 2025

Samordningsförbundet Väst

222000 – 2030

Antaget 2022-11-22 av styrelsen för
Samordningsförbundet Väst

(Signerat, SHA-256 07EB3AE3600B92BC594B47A5A6D3785D50C1A9E8F29AF8137C67FBD254ED5881C)

Innehåll:

Om förbundet sida 3
- Organisation sida 3
- Historik sida 3
- Lagrum sida 3
- Förbundets ändamål sida 3
- Uppdrag sida 4

Finansiering/Medlemsavgifter 2023 sida 4
- Vision sida 4
- Synsätt sida 5
- Syfte sida 5
- Övergripande mål sida 5
- Viljeinriktning 2023–2025 sida 5

God ekonomisk hushållning sida 6

Verksamhetens mål och uppföljning sida 6

Insatserna sida 6

Individinriktade insatser sida 7
- Rehabvägledare sida 7
- Utredning sida 7

Strukturövergripande insatser sida 8
- Verksamhetsutvecklare sida 8
- BIP-kunskapsperson sida 8

Arbetsmodell och metod sida 8

Verksamhetsutveckling 2023 – 2025 sida 9

Styrelse sida 10
Kansli/administration sida 10
Beredningsgruppen sida 10
Driftkostnader, hyra, städ mm sida 10
Sammanfattning budget 2023 med inriktning tom 2025 sida 11
Underskrifter sida 11
Bilaga 1 Tidsplan 2023 sida 12

* Följande förkortningar kommer att användas i texten:

***Sof** = Samordningsförbund*
***AF** = Arbetsförmedlingen*
***FK** = Försäkringskassan*
***VG-regionen** = Västra Götalandsregionen*
***NNS** = Nationellt nätverk för Samordningsförbund*
***Styrelseledamöter** = Både ordinarie ledamöter och ersättare*
***RV** = Rehabvägledare*
***KAKA** = Kombinerad aktivitetsbaserad kartläggning av arbetsförmåga*
***AMA** = Arbetsmarknadsavdelning, **AME** = Arbetsmarknadsenhet, **AMI** = Arbetsmarknad och integration*
***SUS** = Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom Rehabiliteringsområdet*
***BIP** = Beskæftigelses Indikator Projektet. En dansk forskarstudie om vad som är mest framgångsrikt vid arbetsinriktad rehabilitering för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har komplex problembild*

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B91B0594B47A6613952D0C1A9E8729AF137C647FBD254ED58E18)

Om förbundet

Organisation

Samordningsförbundet Väst är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregion samt kommunerna: Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla som medlemmar.
Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli.

Historik

Samordningsförbundet Väst bildas den 1 januari 2015 vid en sammanslagning av Samordningsförbundet Norra Bohuslän (bildat 1 april 2006) och Samordningsförbundet Uddevalla, Orust och Färgelanda (bildat 16 oktober 2008). Samordningsförbundet Väst utvidgades den 1 januari 2022 med Melleruds kommun. Förbundets säte är i Tanum.

Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.
Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

Förbundets ändamål

Inom det geografiska området för kommunerna Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, Lysekil, Uddevalla, Orust, Färgelanda och Mellerud svarar Samordningsförbundet för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen och kommunerna. Syftet är att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. Resurserna ska användas till att skapa förutsättningar för individer att få eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Samordningsförbundets målgrupp är personer med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Samordningsförbundet ska erbjuda gemensamma insatser som kan möta behoven hos målgruppen och skapa förutsättningar för huvudmännen att arbeta med förbättringar i ordinarie verksamhetsstrukturer.

Samordningsförbundets ska bidra till systemutveckling som säkrar funktioner och samverkansformer som är hållbara över tid.
Samordningsförbundet utgör en gemensam plattform som ska underlätta samverkan mellan huvudmännen, ge kunskap om varandras uppdrag och en möjlighet att gemensamt utveckla insatser för medborgare som har behov av att samhället mobiliserar gemensamma resurser.

Samordningsförbundets budget utgör ram och begränsning för vad som kan finansieras.

Samordningsförbundet ska främja lika rättigheter och möjligheter för människor och motverka diskriminering kopplat till kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder.

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B91B0594B47A5A6B3952A0AC4A9E4F29AD13C647FAD254ED58E8)

Uppdrag

De insatser som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamheter. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning och stödja och medverka till samverkan mellan parterna.

Finansiering/Medlemsavgifter 2023

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen 50 %	5 043 000 kr
Västra Götalandsregionen 25 %	2 521 500 kr
Kommunerna gemensamt 25 % = 2 521 500 *	
Uddevalla	1 000 784 kr
Orust	248 368 kr
Lysekil	239 290 kr
Strömstad	232 846 kr
Tanum	210 545 kr
Munkedal	177 766 kr
Mellerud	153 559 kr
Sotenäs	146 499 kr
Färgelanda	112 459 kr
Totalt	**10 086 000 kr**

*kommunernas fördelning av finansieringen baseras på varje kommuns befolkningsunderlag 16 – 64 år per den 1 november det år val har ägt rum, siffrorna ovan är utifrån befolkningsunderlaget den 1 november 2018 och kan komma att justeras lite när SCB har publicerat kommunernas befolkningsmängd den 1 november 2022.

Definition av begrepp

Samarbete sker mellan professioner – det vill säga handläggares, chefers och behandlares kontakter med varandra.

Samverkan sker på organisatorisk nivå mellan myndigheter för att effektivisera gemensamma insatser och resurser.

Samordning handlar om parternas ansvarsområden. Samordning gör att kompetens som finns hos parterna gemensamt används på bästa sätt, för att återställa eller öka den enskildes funktions- och arbetsförmåga.

Vision:

I samverkan och samarbete ska samhällets resurser inom rehabiliteringsområdet användas på ett effektivt sätt och till nytta för den enskilde samt ge samhälleliga vinster.

De samordnade resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete, få ökade möjligheter att uppnå egen försörjning samt uppnå ökad hälsa och livskvalitet.

Kontakterna mellan parterna sker på olika nivåer. Finansiell samordning ersätter inte det arbete som myndigheterna har ansvar för utan ska bidra till att stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete och bygga broar mellan myndigheterna.

Det är viktigt att de samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för att Samordningsförbundet får möjlighet att bedriva en effektiv verksamhet.

Personer som är i behov av stöd från flera myndigheter ska inte känna att det finns gränser.

(Signerat, SHA-256 02EB3AE5600B998C0594B47A5A6D3952D5ACA0A9E6729AD8137C647FBD254ED58818)

Synsätt

Finansiell samordning ger oss som samverkar en unik möjlighet att utveckla välfärdsarbetet och öka inanförskapet.
I allt arbete hos Sof Väst tas hänsyn till jämställdhet, tillgänglighet och diskriminering, faktorer som kan inverka på en människas möjligheter till inträde på arbetsmarknaden. Den finansiella samordningen innebär en gemensam arena där våra samverkande myndigheter kan verka tillsammans och ta ett samlat ansvar utifrån individens behov.
Sof utgångspunkt är att alla människor aktivt vill bidra till sin egen försörjning och bli en del av samhället.
All rehabilitering sker utifrån individens behov och förmåga.
Individens aktiva medverkan eftersträvas.

Syftet

Är att samordning av resurser och riktade insatser skall leda till att den enskilde personen skall förbättra sin funktions- och arbetsförmåga vilket innebär:
Att **ur individperspektiv** erbjuda enskilda personer i behov av samordnad rehabilitering del av samhällets samlade kompetenser och insatser. Förväntat resultat är ökade möjligheter till egenförsörjning och ökad livskvalitet.
Att **ur ett samhällsperspektiv** optimera samhällets samlade resurser genom att fler kommer i arbete. Förväntat resultat är en större effektivitet och att resurser då frigörs så att fler kan erbjudas rehabilitering.

Övergripande mål

- *Sof ska informera parterna om förbundets syfte, övergripande mål och verksamheter*
- *Sof ska samarbeta med parternas verksamheter på olika nivåer och sträva efter samordning av dessa*
- *Sof ska värna om bra befintliga verksamheter och bli komplettering till dessa*
- *Sof insatser ska ses som en resurs och möjlighet, en naturlig del i det ordinarie arbetet*
- *Sof ska sträva efter att de metoder och arbetssätt som visar sig vara ändamålsenliga för individen och kostnadseffektiva för samhället, implementeras hos parterna*
- *Sof ska stödja kompetensutveckling hos medarbetarna med utbildningsinsatser till styrelse, beredningsgrupp, chefer och tjänstemän som berörs av samverkan*
- *Samordningsförbundet får inte sätta sig i skuld*

Viljeinriktning 2023 – 2025

- *Individinriktade insatser ska i större utsträckning finnas lokalt och drivas av medlemsparterna.*
- *Stödja medlemsparternas arbete med att implementera BIP i de ordinarie organisationerna.*
- *Ingå i ESF projekt i samverkan med andra samordningsförbund*
- *Verka för och delta i regional utveckling av arbetet utifrån Finsamlagstiftningen.*

God ekonomisk hushållning

Samordningsförbundet Väst utgår ifrån lagen om finansiell samordning 21 §. Där hänvisas till kommunallagen 11 kapitlet, § 1 och § 6 om god ekonomisk hushållning. Förbundet följer även Lagen för kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Förvaltningsberättelsen ska inkludera en avstämning av mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning. Alla insatser som förbundet finansierar eller avser att bedriva/finansiera ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt. God ekonomisk hushållning ska

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B91BC594B47A5A6B3B5D0AC1A9E9F2B4F137C64FBD254ED58E8B)

råda i hela förbundet och insatser som förbundet finansiera ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.

Verksamhetens mål och uppföljning 2023

Insatserna ska ge kvinnor och män likvärdiga möjlighet till arbetslivsinriktad rehabilitering och skall vara könsfördelningsmässigt inom spannet 40/60.
Målsättning för de **individinriktade insatserna** är att **400** nya deltagare ska kunna erbjudas stöd hos Sof Väst under 2023.
Målet är att:
35 % av deltagarna vid avslut hos RV ska ha kommit vidare på hel eller deltid till arbete med eller utan subvention eller till studier.
25 % av deltagarna ska vid avslut hos RV ha kommit till egen försörjning eller är utan offentlig försörjning.
75 % av deltagarna ska vid avslut uppleva att de har fått det stöd som är till nytta för dem, gäller både hos RV och i 4 veckors utredningen.
50 % av deltagarna ska uppleva sig vara mer redo för att arbeta eller studera gäller både hos RV och i 4 veckors utredningen.
Inskivningstiden hos RV ska vara max 18 månader och i genomsnitt 9 månader.

Beviljas ESF-ansökan kommer målsättningen att vara **500** nya deltagare och följande mål att gälla:
25 % av deltagande kvinnor och män har börjat arbeta eller studera.
50 % av deltagande kvinnor och män har närmat sig arbetsmarknaden.
25 % av deltagande kvinnor och män avslutas av andra orsaker.

Målsättningen för de **strukturövergripande insatserna** är sammanlagt **500** medarbetare (flera medarbetare deltar ofta vid mera än ett tillfälle, men räknas bara en gång).
60 % av beredningsgruppen och styrelsen ska ha uppfattningen att samverkan har blivit bättre.
Förbundschef och ordförande eller vice ordförande besöker kommunernas fullmäktige eller kommunstyrelser varje år för information och dialog.
Förbundet ska regelbundet ge ut Nyhetsbrev, minst 3 ggr/år, ha en hemsida samt ha en facebooksida med aktuell information.

Verksamhetsuppföljning, sker i nya uppföljningssystem Finsam, som from 2024 och fram till att frågan om samtycke är löst, redovisas enbart antal deltagare och kön. För deltagarna hos RV genomförs även uppföljning 6 månader och 2 år efter avslut. Pinnstatistik förs över vilka myndigheter som ansöker om insatser för deltagare.
Sof Väst medverkar i NNS kvalitetsbedömning av finansiell samordning via indikatorer, där mäts deltagarnas, personalens, samarbets- och samverkansparternas samt styrelsens uppfattning av verksamheten.
Medlemmarna får verksamhetsredovisning med statistik och ekonomisk uppföljning vid två tillfällen per år, delårsredovisning januari – augusti och årsredovisning.
Styrelsen får en uppföljning vid varje ordinarie styrelsemöte eller minst 4 ggr/år.

Insatser 2023

Målgrupper för *individinriktade* insatser som Samordningsförbundet Väst finansiera, är personer i åldern 16 – 64 år som är i behov av samordnad rehabilitering. Arbetslinjen skall vara tydlig enligt riktlinjerna och innebörden av begreppet, förutsättningar för arbete ska poängteras. Individerna i målgrupperna kan ha

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B93BC5948B47A5A6B3952DAC1A9E9B4F8137C64FBD254ED58E8)

fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov och de samordnade insatserna skall beakta jämställdhet och mångfald.
Bland aktuella deltagare prioriteras de som bedöms kunna tillgodogöra sig insatserna och först och främst personer upp till 29 år.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt *strukturövergripande* insatser som syftar till att skapa förutsättningar för myndigheterna att kunna samarbeta och samverka och för att de ska få bättre kunskap och förståelse för varandras uppdrag. Det handlar om kompetens- och metodutveckling, kunskapsutbyte och information.

Individinriktade insatser

Rehabvägledare (8,0 tjänster)
De arbetar lokalt i förbundets samtliga kommuner. De arbetar, med kartläggning, motiverande och vägledande med arbetsmarknadscoaching och hjälp till arbetsprövning/träning eller praktik.
De utgår ifrån deltagarnas egna styrkor och ger dem verktyg att själva kunna hantera sin situation.
Rehabvägledarna samarbetar med kommunernas ordinarie verksamheter, AME/AMA/AMI samt grupp- och /eller öppna ”för-rehab” insatser, för deltagare från samtliga av förbundets medlemmar som länge varit utanför den ordinarie arbetsmarknaden.
Beviljas ESF-ansökan kommer rehabvägledarna att utökas till 12 tjänster, där 4 tjänster kommer att finansieras med ESF-medel.

Utredningen (1,8 tjänster, därav 1,0 arbetsterapeut och 0,8 utredare)
Aktivitetsbaserad utredning med syfte att utreda individernas förutsättningar för arbete/studier.
Den ”**långa utredningen”** pågår i 4 veckor, 5 dagar/vecka med placering i Uddevalla och har deltagare från hela området**.** Målet är minst 12 deltagare/grupp. Grupperna kan utlokaliseras till kommunerna efter behov, önskemål och förutsättningar.
KAKA (Komprimerad Aktivitetsbaserad Kartläggning av Arbetsförmåga), pågår i 3 – 10 dagar med mindre antal deltagare/grupp. KAKA genomförs i Uddevalla och kan även efter behov erbjudas lokalt i samtliga kommuner.
Individuella utredningar, för deltagare där förutsättningar saknas för utredningen i grupp kan genomföras lokalt i samtliga kommuner, ex. där det finns behov av tolk.
När utredningarna utlokaliseras till kommunerna är det i samarbete och samråd med aktuell kommun. Förutsättningen är att kommunerna kan ordna med lokaler mm som behövs för att genomföra utredningarna.
De som arbetar i utredningen kan även medverka och vara behjälpliga vid uppbyggnad av arbetsförmågeutredningar lokalt i de kommuner som så önskar.
Behovet kommer att få styra antalet långa, korta respektive individuella utredningar.

Budget i kr för	**2023**	2024	2025
individ-	**-6 900 000**	-6 900 000	-6 900 000
Inriktade insatser			

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B91BC594B1A2A6B3952D0ACA0A9B4F9AF813C64FAB254ED58B3B)

Strukturövergripande insatser

Strukturövergripande insatser är att stimulera kunskaps- och metodutveckling och erfarenhetsutbyte mellan de samverkande parterna och dess personal. Exempel är utbildningar och andra samverkansaktiviteter. Det ska genomföras med Arenadagar, Förbundets Dag, utbildningar och implementering av BIP, mm.

Arbeta med information och kommunikation om, och inom, förbundet samt med lokalt och regionalt nätverksbyggande inkl. samarbete och samverkan med andra samordnigsförbund.
Detta genomförs bl.a. med ”öppet hus”, deltagande på nationella Finsamkonferensen och deltagande i olika nätverk med andra Samordningsförbund, samt gemensamma ESF-projekt med andra förbund.

Verksamhetsutvecklaren (1,0 tjänst) fungerar som stöd till de insatser som förbundet finansierar och ska stimulera metod- och verksamhetsutveckling samt stödja samverkansutveckling lokalt i kommunerna. Medverkar vid framtagning av nya insatser samt ansvarar för genomförande av dessa insatser.
I uppdraget ingår också att arbeta med information och kommunikation samt lokalt och regionalt nätverksbyggande tillsammans med övrig personal. Verksamhetsutvecklaren arbetar med att verkställa mycket av det som ingår i samverkans-/kunskaps- och metodutveckling.

BIP-kunskapsperson (0,2 tjänst) Stödjer arbetet inom förbundet och hos parterna vid införande av att arbeta enligt BIP-metoden.

Sof Väst har en egen hemsida www.sofvast.se och en gemensam hemsidan tillsammans med övriga förbund i VG-regionen www.samverkanvg.se

Sof Väst är medlem i NNS (nationellt nätverk för Samordningsförbund), en intresseorganisation för Samordningsförbund se www.nnsfinsam.se
Dataskyddsombud för förbundet är Uddevalla kommun.

Budget i kr för	2023	2024	2025
struktur övergripande insatser inkl. verksamhetsutvecklare och 0,2 BIP-kunskapspers	**-1 300 000**	-1 300 000	-1 300 000

Arbetsmodell och metod 2023

Alla insatser ska präglas av hög kvalité vilket innebär att all personal ska ha rätt kompetens för uppdragen. Storleken på grupperna ska inte vara större än att alla deltagare kan erbjudas det stöd de behöver och insatserna ska grundas på väl beprövade eller evidensbaserade metoder och modeller.

Ansökan om stöd i samverkande rehabilitering hos Sof Väst sker antingen via handläggare i någon av de i Samordningsförbundet ingående myndigheterna eller av enskild deltagare som på eget initiativ ansöker om stöd. Ansökan ställs till förbundet och hanteras sedan av en ”mottagningsgrupp” som går igenom ansökan och föreslår lämplig insats och process. Samtliga ansökningar bedöms utifrån bestämda kriterier och en bedömning där den som bäst kan tillgodogöra sig insatsen prioriteras. Alla deltagare får vid start en kontaktperson, en rehabvägledare, vilken fungerar som sammanhållande länk under inskrivningstiden hos Sof Väst. Alla deltagarinsatser ska före start kunna föregås av ett kartläggningssamtal med aktuell deltagare och ansvarig handläggare där deltagarens process hos Sof Väst tydliggörs. Vid avslut genomförs ett uppföljningsmöte

/nätverksmöte och en skriftlig slutrapport överlämnas till deltagaren och ansvarig handläggare hos aktuell myndighet.
Insatspersonalen är utbildade i 7Tjugo som bygger på empowementpedagogik som är ett arbetssätt, ett förhållningssätt och ett konkret arbetsmaterial. Utredningar genomförs med AWP, AWC, WRI, WEIS och Vägvisaren/intresse- och egenskapstest för yrkesvägledning mm. Samtlig personal har genomgått grundutbildning om våld och alla deltagare får svara på frågor om de varit utsatta för eller bevittnad våld av något slag. Arbetet med deltagare sker utifrån BIP forskningen och samtlig insatspersonal har utbildning i progressionsmätning enligt BIP.
I syfte att forma insatser utifrån deltagarnas behov och ha individernas fokus i fokus, har insatspersonal också utbildats i Tjänstedesign.

Verksamhetsutveckling 2023 – 2025

Sof Väst ska fortsätta att vara drivande och delaktig i arbetet med att arbeta enligt BIP forskningen och verka för att sprida kunskap om och att vara stöd i arbetet hos parterna med BIP.

Sof Väst inväntar beslut gällande ansökan om ESF-projekt tillsammans med Sof Finsam Göteborg och Sof Älv och Kust. Målgruppen är personer 16 – 64 år som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Projektet innebär en utökning av rehabvägledare i samtliga kommuner. Dessa ska tillhöra kommunernas AME verksamheter och ska samverka med befintliga rehabvägledare samt utveckla former för lågtröskelverksamheter lokalt.

Arbetet kommer även att fortsätta tillsammans med angränsande Samordningsförbund att undersöka möjligheterna att ytterligare stärka förbundets verksamhet och ekonomi genom att ansöka om och delta i flera tillämpliga ESF projekt.

Sof Väst ska fortsätta arbetet med att upptäcka våld genom att systematiskt ställa frågor till alla deltagare om våld.
Sof Väst ska utveckla arbetet kring jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och icke diskriminering.

Sof Väst ska arbeta utifrån Tjänstedesign i syfte att sätta användarens och deltagarens behov i centrum.

Styrelsen

Samordningsförbundet ska ledas av en styrelse. Styrelsen skall bestå av fyra ledamöter, en från varje part och elva ersättare. Varje ledamot har en ersättare, undantag är kommunerna där varje kommun utan ordinarie ledamot representeras av en ersättare.
Ersättare har närvaro- och yttranderätt.
Styrelsens ledamöter utses av kommun- och regionfullmäktige, av Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen.
Styrelseledamöterna sitter på ett personligt mandat och inte som representanter för sin myndighet eller för sitt politiska parti.

Styrelsens uppgift är att:

- besluta om mål och riktlinjer för samordningsförbundet
- stödja samverkan mellan parterna
- besluta om på vilket sätt de medel som står till förfogande skall användas

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B3918C5948E4A2A6C8B3B2D6AC1A0E9B4F29AD813C3C4FAB254ED58E8)

- besluta om finansiering av aktiviteter som stödjer samverkan och som ligger inom parternas samlade ansvarsområden
- finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser
- ansvara för att rehabiliteringsaktiviteterna följs upp och utvärderas
- upprätta budget och årsredovisning

Budget i kr för	2023	2024	2025
styrelsen	**-300 000**	-300 000	-300 000

Kansli (förbundschef och övrig administration)

Förbundschef (1,0 tjänst) är föredragande i förbundets styrelse, leder arbetet i förbundet och deltar i flera nätverk tillsammans med andra samordningsförbund och med de samverkande parterna.

Övrig administration är administratör på 75 %, ekonomi- och löneservice och revision.

Budget i kr för	2023	2024	2025
kansliet	**-1 647 000**	-1 550 000	-1 550 000

Beredningsgrupp

Sof Västs beredningsgrupp består av lokala chefstjänstemän/förvaltningschefer eller motsvarande från förbundets medlemmar.
Två från Arbetsförmedlingen, två från Försäkringskassan, en från primärvården och en ersättare, en från psykiatrin och en ersättare samt en från varje kommun. Beredningsgruppen ska i beredningsarbetet utgöra ett stöd för förbundschefen, bidra med kompetens och verka för att den finansiella samordningen utvecklas samt att ha en kvalitetssäkrande roll. Beredningsgruppen har stor påverkan på vilka insatser och aktiviteter som genomförs och är styrgrupp för de insatser som finansieras av förbundet.
Beredningsgruppen sammanträder minst 4 ggr/år, medverkar vid Arenadagar, Förbundets Dag och ytterligare vid behov. Beredningsgruppen har möte med styrelsen 1 – 2 ggr/år.

Driftkostnader, **hyra, städ, el, förbrukningsartiklar mm (gäller hela verksamheten)**

Budget i kr för	2023	2024	2025
hyra och drift	**-1 025 000**	-1 025 000	-1 025 000

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B91B0594B1A7A6B1B52D0AC1A9E6429AF137C647FBD254ED58E18)

Sammanfattning av Sof Väst budget 2023 med inriktning t o m 2025

	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
	tkr	tkr	tkr
Finansiell ram/bidrag från parterna	10 086	10 110	10 110
Egna medel enligt prognos 31 okt	3 063	1 977	1 012
Totalt	**13 149**	**12 111**	**11 146**
Eventuella ESF-medel			
Totalt inkl. eventuella ESF-medel			
Styrelsen exkl. löneservice	-300	-300	-300
Administration/kansli förbundschef, ekonomi-och löneservice och revision	-1 647	-1 550	-1 550
Strukturövergripande insatser inkl. verksamhetsutvecklare och BIP-kunskapsperson	-1 300	-1 300	-1 300
Rehabvägledare	-5 600	-5 600	-5 600
Rehabvägledare finansierade med ESF-medel			
Utredningsenheten	-1 300	-1 300	-1 300
Lokaler och olika kringkostnader hyra, el, städ, förbrukningsartiklar mm	-1 025	-1 025	-1 025
Totalt budgeterat	**-11 172**	**-11 075**	**-11 075**

Uddevalla 2022-11-22

För Samordningsförbundet Väst

_____	_____
Robert Yngve, ordförande VG-regionen	Henrik Sundström, vice ordförande Uddevalla kommun
_____	_____
Peter Larsson, ledamot Försäkringskassan	Anders Paulsson, ledamot Arbetsförmedlingen

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B39BC0940B47A5A6B3952DA0A9E6729AF837C647FBD254ED58E8B)

BILAGA 1

TIDSPLAN 2023

Januari	Försäkringskassan tar ut utfall ur SUS (verksamhet) *22 januari*
Februari	Revisorerna granskar förbundet. Årsrapport/årsredovisning enl. uppföljningsmall (arbetsmaterial)skickas in till VG-regionen senast *3 februari.*
Mars	Försäkringskassan tar ut utfall ur SUS (ekonomi) *10 mars.* Styrelsen beslutar om årsredovisning 2022. Medlemssamråd. Beslutad årsrapport/årsredovisning inklusive revisionsberättelse och protokollsutdrag skickas senast den 31 mars till resp. kommun, Västra Götalandsregionen, resp. bidragsgivande hälso- och sjukvårdsnämnds kansli, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.
April	Förbundets Dag, gemensam dag med styrelse, beredningsgrupp och personal som arbetar med insatser finansierade av Samordningsförbundet Väst.
Maj	
Juni	
Juli	
Augusti	Delårsredovisning påbörjas. Verksamhetsplan 2024 påbörjas.
September	Delårsredovisning 1/1–31/8 beslutas Förslag till insatser 2024 fastställs
Oktober	Delårsredovisning januari – augusti skickas senast 1/10 in till resp. kommun, Västra Götalandsregionen resp. bidragsgivande hälso- och sjukvårdsnämnds kansli och Försäkringskassan
November	Styrelsen beslutar senast den 30 november om verksamhetsplan och budget för 2024
December	Årsbokslut och årsberättelse 2023 påbörjas

(Signerat, SHA-256 02EB3AE3600B99BC0940B47A5A6B3952DAC1A9E9B729AD13C647FBD254ED5881)

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ROBERT YNGVE
Datum: 2022-11-24 13:26
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
02FBAFE7503B5280594B8422A06B7352A041AAF9672B4F17CC41AE850AD987E0

Namn: Claes Henrik Sundström
Datum: 2022-11-24 12:54
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
02FBAFE7503B5280594B8422A06B7352A041AAF9672B4F17CC41AE850AD987E0

Namn: Bo Peter Ingemar Larsson
Datum: 2022-11-24 13:18
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
02FBAFE7503B5280594B8422A06B7352A041AAF9672B4F17CC41AE850AD987E0

Namn: ANDERS PAULSSON
Datum: 2022-11-25 08:16
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
02FBAFE7503B5280594B8422A06B7352A041AAF9672B4F17CC41AE850AD987E0

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 08:57
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
47CB5AB5650A95BCD90107A5F6169BE05AC4D91B4F9AD837567FF02F4EA5B818

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:42
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
47CB5AB5650A95BCD90107A5F6169BE05AC4D91B4F9AD837567FF02F4EA5B818

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:42
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
47CB5AB5650A95BCD90107A5F6169BE05AC4D91B4F9AD837567FF02F4EA5B818

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:42
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
47CB5AB5650A95BCD90107A5F6169BE05AC4D91B4F9AD837567FF02F4EA5B818

Samordningsförbundet Väst

Delårsredovisning

januari – augusti 2023

Beslutad av styrelsen 2023-09-26

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Förord och sammanfattning

Som ny Förbundschef i Samordningsförbundet Väst blir detta min första redovisning av det ekonomiska resultatet samt de insatser som förbundet finansierat de första 8 månaderna på 2023.

Förbundet är välskött och har en framgångsrik individverksamhet, där deltagare kommer ut i egen försörjning med ca 35 % jämfört med landets ca 25 %. Individverksamheten består av rehabvägledare kopplat till förbundets samtliga kommuner och som har tillgång till utredare i utredningsenheten. Utredningen ger ökad kunskap till deltagare och rehabvägledare i vilket stöd deltagaren behöver i sin process mot arbete och på den arbetsträningsplats som ofta är starten. På detta sätt kan rätt parallella processer genomföras i rätt tid och på rätt plats. Arbetsgivarna får också ett bättre stöd utifrån kännedom om förmågor och hinder. På detta sätt kan arbetsgivare bli mer motiverade för att ta emot personer ur målgruppen.

Förbundet har under en tid arbetat med strategisk utveckling och en engagerad beredningsgrupp finns till stöd för Förbundschef och utvecklingsledare.

För att utveckla den strategiska samverkan och möjlighet till kunskapsutbyte och testa och pröva forskning deltar förbundet från 1 januari 2023 som delprojekt i projekt Gränsgångare som är delfinansierat av Europeiska socialfonden. Tillsammans med Samordningsförbunden Göteborg och Älv&Kust bedrivs projektet som sträcker sig över 3 år. Samtliga kommuners Arbetsmarknadsenheter har förstärkts med en konsulent på 50% som ska jobba med projektets deltagare. Minst 200 deltagare ska ha genomgått projektet och förbundet erhåller ca 3 miljoner per år i medfinansiering. Denna summa är beroende av att personalen redovisar sin tid in i projektet som budgeterat. Projektet ska också stötta medlemmarna i utveckling i BIPs förhållningssätt – dvs parallella processer och tillitsbaserad ledning och styrning. Förbundet har en kunskapsperson på 20% som stöd till parterna.

Förbundet behöver också arbeta vidare med vision och långsiktiga mål med verksamheten för att samverkan mellan medlemmarna ska utvecklas och bli hållbar på lång sikt. Detta kräver ett långsiktigt, välplanerat arbete där samtliga medlemmars förutsättningar och möjligheter samt vilja och motivation blir viktiga komponenter.

Budget och resultatmål följs noga av styrelsen och uppföljningar görs vid varje möte. Delåret ser fint ut, målen nås, budget hålls enligt plan, deltagare är nöjda och personalen gör sitt yttersta. Insatserna är efterfrågade av medlemmarnas medarbetare då antalet inkomna ansökningar om samverkan (remisser) stadigt ökar.

Vänliga hälsningar

Catarina Örtengren,
Förbundschef Samordningsförbundet Väst

Innehållsförteckning sidor

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE ..... FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.

1.1. Översikt över verksamhetens utveckling 6
1.2. Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 6
1.3. Händelser av väsentlig betydelse 7
1.4. Styrning och uppföljning av verksamheten 7
1.5. God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning 10
1.6. Väsentliga personalförhållanden 17
1.7. Förväntad utveckling 17

2. RESULTATRÄKNING 19
3. BALANSRÄKNING 19
4. KASSAFLÖDESANALYS 20
5. DRIFTREDOVISNING 21
6. NOTER 22
7. STYRELSENS UNDERSKRIFT 23

Följande förkortningar kan användas i texten:

***SoF**= Samordningsförbund*
***AF** = Arbetsförmedlingen*
***FK** = Försäkringskassan*
***KF** = Kommunfullmäktige*
***RV** = Rehabvägledare*
***AME** = Arbetsmarknadsenhet*
***Styrelseledamöter =** Både ordinarie och ersättare*
***VG-regionen** = Västra Götalandsregionen*
***IFO** = Individ- och familjeomsorg*
***KS** = Kommunstyrelse*
***AMI** = Arbetsmarknad och integration*
***AMA =** Arbetsmarknadsavdelning*
***KAKA** = Kombinerad Aktivitetsbaserad Kartläggning av Arbetsförmåga*
***SUS** = Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom Rehabiliteringsområdet*
***BIP =** Beskæftigelses Indikator Projektet. En dansk forskningsstudie om vad som är mest framgångsrikt vid arbetsinriktad rehabilitering för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och har komplex problembild.*

1. Delårsredovisning januari – augusti 2023 med förvaltningsberättelse

En översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för januari – augusti 2023.

Till redovisningen hör 2 bilagor.
Bilaga 1: Mål och måluppfyllelse januari – augusti 2023
Bilaga 2: Statistik januari – augusti 2023

Organisation
Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregion samt kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda som medlemmar. Förbundet regleras av ett antal styrdokument varav förbundsordning är den som reglerar hur medlemmarna ska samarbeta med varandra. Förbundet består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sitt stöd i utförandet finns Förbundschef, verksamhetsutvecklare samt administratör.

Uppdrag
De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning genom insatser, b la finansieras insatser direkt till individen med personal från de samverkande parterna.
Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

Finansiering
Samordningsförbundet Väst finansieras via Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen med hälften av medlen, Västra Götalandsregionen med en fjärdedel och kommunerna Uddevalla, Orust, Lysekil, Strömstad, Tanum, Munkedal, Mellerud, Sotenäs och Färgelanda med resterande fjärdedel.

Medlemsavgifter januari – augusti 2023

Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen 50 %		3 362 000 kr
Västra Götalandsregionen 25 %		1 681 500 kr
Kommunerna gemensamt 25 %		1 681 107 kr
Uddevalla	674 570 kr	
Orust	165 512 kr	
Lysekil	153 329 kr	
Strömstad	155 254 kr	
Tanum	140 639 kr	
Munkedal	120 120 kr	
Mellerud	101 707 kr	
Sotenäs	96 069 kr	
Färgelanda	73 907 kr	
Totalt		**6 724 607 kr**

*kommunernas fördelning av finansieringen baseras på varje kommuns befolkningsunderlag 16 – 64 år per den 1 november det år val har ägt rum, dvs. 1 november 2022

Verksamhetsidé och vision

I samverkan och samarbete ska samhällets resurser inom rehabiliteringsområdet användas på ett effektivt sätt och till nytta för den enskilde samt ge samhälleliga vinster.
De samordnade resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser i syfte att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete, få ökade möjligheter att uppnå egen försörjning samt uppnå ökad hälsa och livskvalitet.
Kontakterna mellan medlemmarna sker på olika nivåer. Finansiell samordning ersätter inte det arbete som medlemmarna har ansvar för utan ska bidra till att stödja, fördjupa och utveckla befintligt samarbete och bygga broar mellan myndigheterna. Förbundet ska verka i det ”organisatoriska mellanrummet”. Personer som är i behov av stöd från flera myndigheter ska inte uppleva att det finns gränser. Därför är det viktigt att de samverkande parterna tar ett gemensamt ansvar för att Samordningsförbundet ges förutsättningar för att bedriva en effektiv verksamhet.

(Signerat, SHA-256 [illegible])

1.1. Översikt över verksamhetens ekonomiska utveckling

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Medlemsbidrag helår*	10 086 000	10 110 000	9 519 995	9 357 996	9 402 000	9 387 996
Likvidation Vänersborg-Mellerud	-	179 778	-	-	-	-
Medlemsbidrag jan-aug	6 724 607	-	6 346 667	6 238 661	6 268 000	6 258 662
ESF-medel	1 239 976	-	-	265 660	2 373 824	1 310 567
kostnader/utfall helår**	**13 915 000**	9 156 246	9 295 092	10 626 529	12 331 695	11 161 432
kostnader/utfall jan-aug	8 104 744	5 988 804	6 322 206	6 975 553	8 433 147	7 466 593
Årets resultat**	187 000	1 133 531	224 903	-1 002 874	-555 871	-462 870
Soliditet/eget kapital vid slutet av året**	2 219 489	3 116 858	1 983 327	1 758 424	2 761 298	3 317 169
Antal anställda	0	0	0	0	0	0

1.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Förbundet gick från 1 januari med i det ESF finansierade projektet Gränsgångare tillsammans med två andra förbund, Samordningsförbundet Göteborg och Samordningsförbundet Älv o Kust. 3 delprojekt bedrivs inom ramen för projektet och Samordningsförbundet Väst projekt innebär att samtliga kommuners arbetsmarknadsenheter förstärks med en halvtidstjänst var och samarbetet mellan de befintliga rehabvägledarna och kommunernas rehabvägledare intensifieras. Projektet pågår fram till 2025-12-31 och innebär att förbundet kan erhålla ca 9 miljoner kronor på 3 år i projektmedel. (Detta under förutsättning att det finns rehabvägledare samt att dessa redovisar arbetad tid in i projektet). Förbundet ska ha minst 200 deltagare på totalt 3 år.
De första kommunernas arbete med deltagare startade i mars och den sista startade strax innan semestrarna i juni. Som i alla ESF projekt krävs en inkörningstid för medarbetare att förstå redovisningssystemet och när man ska redovisa sin tid. Detta följer förbundet noga men har ändå inneburit att arbetad tid inte redovisats in i systemet som förväntat. Eftersom projekttiden är lång förväntas detta kunna tas igen under projekttiden. Dock kan de olika starttidpunkterna påverka redovisad tid negativt.

Samordningsförbundets tidigare förbundschef gick i pension i juni och ny förbundschef tillträdde 1 maj. En rekryteringsprocess genomfördes med stöd av en rekryteringsfirma.
De två förbundscheferna gick omlott i ca 1 månad för överlämning och kunskapsöverföring, vilket inneburit en extra kostnad första halvåret.

Deltagarna som är aktuella för insatser står mycket långt ifrån arbetsmarknaden. Ca 50 av dessa erhöll arbete eller studier efter insatsen. Ur socioekonomiska perspektiv kan 1 deltagare i arbete innebära en

Bilaga 3 Årsredovisning 2023 Januari 2023 - 2023
(Signerat, SHA-256 [illegible])

besparing på ca 7-10 miljoner på en tioårsperiod[1].

1.3 Händelser av väsentlig betydelse

Förbundet arbetar med rehabvägledare i varje kommun och man har ett stort inflöde av deltagare. Som stöd i arbetet har Rehabvägledarna utredningen som genomför arbetsförmågeutredning. Det gör att kännedomen om individens förmågor gör att arbetsträning e t c kan genomföras med rätt stöd och på rätt plats. Arbetsgivarna får tidigt kännedom om begränsningar och möjligheter samt att Rehabvägledaren kan ta stöd av andra insatser från medlemmarna initialt.

I år har statens uppföljningssystem SUS stängts ner och ersatts med ”Uppföljning Finsam”. I ”Uppföljning Finsam” kan endast avläsas resultat som antal i insats, hur många som avslutats samt kön. Förbundets styrelse beslutade vid styrelsemöte 20 januari 2023 att följa upp insatserna genom de avidentifierade register som idag förs av medlemmarnas medarbetare som arbetar i insatserna.

Finsamkonferensen genomfördes i Halmstad och samtliga medarbetare och representanter från beredningsgrupp och styrelse hade möjlighet att delta med övernattning. Totalt deltog 25 personer från Samordningsförbundet Väst.

Fokus har under våren legat på intensiv dialog med kommunerna för att starta upp projektet. Arenadagar samt förbundets dag har därför flyttats till hösten 2023 vilket inneburit att de strategiska insatserna inte nått ut till förväntat antal deltagare. Detta förväntas till viss del tas igen under hösten 2023.

NNS regeringsuppdrag att ”Stoppa våldet” fortsätter tom 2024, där deltar förutom SoF Väst ca 40 Samordningsförbund i hela Sverige. Upp till 60 % av deltagare i samordningsförbundens finansierade insatser har svarat ja på en eller flera frågor om våld. Fyra av tio uppger att de har sett och/eller hört våld mellan närstående under sin uppväxt. Både att ha erfarenheter av ett barnfridsbrott som erfarenheter av ett direkt våld innebär en betydligt högre risk för att utveckla en psykisk och fysisk ohälsa. Den ohälsan kan uppstå där och då men kan även finnas kvar under lång tid och ibland under ett helt liv.

1.4 Styrning och uppföljning av verksamheten

Samordningsförbundet leds av en styrelse. Styrelsen består av fyra ledamöter, en från varje part och elva ersättare. Varje ledamot har en ersättare, undantaget är kommunerna där varje kommun utan ordinarie ledamot representeras av en ersättare. Ersättare har närvaro- och yttranderätt. Styrelsens ledamöter har utsetts av kommun- och regionfullmäktige, av Försäkringskassan och av Arbetsförmedlingen.

[1] https.//mellanarkiv-offentlig.vgregion.se ”utanförskapets kostnader för en grupp unga vuxna med psykisk ohälsa på Hisingen.

Bilaga 3 Årsredovisning 2023 Januari 2024
(Signerat, SHA-256 [illegible])

Styrelsens uppgift är att:

- besluta om mål och riktlinjer för Samordningsförbundet.
- stödja samverkan mellan parterna.
- besluta om på vilket sätt de medel som står till förfogande skall användas.
- besluta om finansiering av aktiviteter som stödjer samverkan och som ligger inom parternas samlade ansvarsområden.
- finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser.
- ansvara för att rehabiliteringsaktiviteterna följs upp och utvärderas.
- upprätta budget och årsredovisning.

Styrelsen
har haft 3 möte under januari – augusti 2023.

Ordförande och vice ordförande bildar ett **presidium**. Presidiet sammanträder inför varje styrelsemöte och ytterligare vid behov. Presidiet har haft 3 möten under året där anteckningar har förts.

Medlemssamråd
ägde rum den 24 mars

Styrelsen får inför varje ordinarie styrelsemöte uppföljning av internkontrollplan, ekonomisk uppföljning och aktuell lägesrapport med statistik. Styrelsen fick även traditionellt ett sommarbrev med ekonomisk uppföljning januari – juni och lägesrapport med statistik.

Styrelsen 2023

	Ledamot	**Ersättare**
Arbetsförmedlingen	Anders Paulsson	Catarina Sjöstrand
Försäkringskassan	Peter Larsson	Linda Biltmark
VG-regionen	Joakim Sjöling	Fredrik Olsson
Kommunerna	Britt-Marie Andrén-Carlsson, Orust	David Sahlsten, Uddevalla Ricard Söderberg, Lysekil Besnik Obërtinca, Strömstad Roger Wallentin, Tanum Terje Skaarsnes *t om 31/7, Munkedal*
Ordförande	Britt-Marie Andrén-Carlsson	Heikki Klavuniemi, *från 1/8* Munkedal Daniel Jensen, Mellerud Sanna Gustafsson, Sotenäs
Vice ordförande	Peter Larsson	Kenneth Carlsson, Färgelanda

Bilaga 3 Årsredovisning januari - augusti 2023
(Signerat, SHA-256 [illegible])

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-200 000	-211 540	-11 540

Revisorer för Sof Väst 2023

Staten	Lisa Tenggren, KPMG AB
Kommuner och region	Gun Alexandersson, förtroendevald VG-regionen
Sakkunnigt biträde	Josefine Kjellberg, KPMG AB

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2023	Utfall jan -aug 2023	Avvikelse jan -aug 2023
	-46 667	-46 667	0

Kansli

Styrelsen har till sin hjälp ett **kansli** bestående av Förbundschef som är föredragande i förbundets styrelse och leder arbetet i förbundet.
Övrig administration är administratör på 75 % samt ekonomi- och löneservicetjänst via Uddevalla kommun.

Nettokostnad i kr	Budget jan -aug 2023	Utfall jan -aug 2023	Avvikelse jan -aug 2023
	-1 033 333	-1 043 239	-9 906

Beredningsgrupp

Samordningsförbundet Väst har en beredningsgrupp bestående av lokala chefstjänstepersoner/ förvaltningschefer/sektionschefer eller motsvarande från förbundets medlemmar. Beredningsgruppen består av två representanter från Arbetsförmedlingen, två från Försäkringskassan, Regionen har en från primärvården/Närhälsan och en från psykiatrin samt en representant för koncernkontoret. Privata Närhälsan saknar en representant in i beredningsgruppen men är vidtalade och undersöker möjligheterna. Varje kommun har en representant som oftast är respektive kommuns IFO-chef. Beredningsgruppen ska i beredningsarbetet utgöra ett stöd för Förbundschef, bidra med kompetens, verka för att den finansiella samordningen utvecklas samt ha en kvalitetssäkrande roll. Beredningsgruppsrepresentanterna ska i samarbete med Förbundschef och verksamhetsutvecklare medverka vid behovsinventeringar och stötta Förbundschef i att arbeta fram förslag till insatser och målsättningar inför beslut i styrelsen samt medverka till att styrelsens beslut verkställs.
Beredningsgruppen är en styrgrupp för de insatser som förbundet finansierar.
Representanterna i Beredningsgruppen kan ingå i arbetsgrupper runt olika samverkansteman.
Beredningsgruppen har haft två möten fram t o m augusti.

Beredningsgruppens representanter 2023

Per-Henrik Larsson	Chef för Arbetslivsförvaltningen	Lysekils kommun
Helena Täcklebo t om feb 2023 Anna Tydén fr mars 2023	AME-chef Avdelningschef	Munkedal kommun
Anette Johansson	Verksamhetschef, sektor omsorg	Orust kommun
Ylva Görling	Avdelningschef Omsorgsförvaltningen	Sotenäs kommun
Anna Almén	IFO-chef	Strömstads kommun
Madeleine Welander	Avdelningschef	Tanum kommun
Pia Strömsholm	Chef Arbetsmarknadsavdelningen	Uddevalla kommun
Jon Granlund	IFO-chef	Färgelanda kommun
Carina Holmqvist	Verksamhetschef IFO	Mellerud kommun
Ulrika Magnusson Bohm	Sektionschef	Arbetsförmedlingen t om 31 augusti
Leif Johansson	sektionschef	Arbetsförmedlingen fr om 1 september
Fredrik Andersson	Sektionschef	ersättare från Arbetsförmedlingen
Annika Johansson	enhetschef	Försäkringskassan sjukförsäkringen
Linda Norén Eriksson	Enhetschef	Försäkringskassan funktionshinder
Christer Johansson	Chef	Psykiatri, VG-Regionen
Karin Utbo	Vårdcentralchef	Närhälsan, VG-Regionen
Representant primärvården saknas		Privata primärvården, VG-Regionen
Elisabeth Rahmberg Johansson (adjungerad)	Strateg koncernkontoret	VG-Regionen

1.5 God ekonomisk hushållning, måluppfyllelse och ekonomisk ställning

Samordningsförbundet Väst utgår ifrån lagen om finansiell samordning 21 §.
Där hänvisas till kommunallagen 11 kapitlet, § 1 och § 6 om god ekonomisk hushållning.
Förbundet följer även Lagen för kommunal bokföring och redovisning (LKBR).
Förvaltningsberättelsen inkluderar en avstämning av mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning.
Alla insatser som förbundet bedriver eller avser att bedriva ska ha målgruppens bästa som utgångspunkt samt bedrivas utifrån jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.
God ekonomisk hushållning ska råda i hela förbundet och insatserna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt.
Styrelsen får ekonomi- och verksamhetsredovisning 5 gånger per år och för delåret har detta skett 2 gånger.

Ekonomiskt resultat januari – augusti 2023 sammanfattning:

Bidraget från medlemmarna för januari – augusti 2023	**6 724 607** kr
Samordningsförbundets ingående egna kapital 2023-01-01	**3 118 489** kr.
Kostnadsbudget för hela året enligt verksamhetsplan 2023	**14 102 000** kr
Kostnadsbudget för januari-augusti	**9 401 333** kr

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Förbundets kostnader för januari – augusti 2023	**8 104 744** kr
Eget kapital enligt prognos 31 augusti	**2 219 489** kr
Nationella rådets rekommendationer om eget kapital[2] *2023-12-31*	*1 866 500 kr*

Avvikelsen verksamhetsplan och utfall under året enligt prognos 31 augusti **187 000** kr
Överskottet av eget kapital kommer att användas i insatser 2023.

Verksamhetsuppföljningen
Uppföljning sker i Uppföljning Finsam.

Förbundets styrelse beslutade vid styrelsemöte 20 januari 2023 att följa upp insatserna genom de avidentifierade register som idag förs av medlemmarnas medarbetare som arbetar i insatserna.

SoF Väst deltar tillsammans med ett 40-tal Samordningsförbund i NNS uppföljning av indikatorerna. Indikatorer (nnsfinsam.se). Det finns mål kopplade till indikatorerna, men den uppföljningen och uppföljningen som förbundet gör 6 månader och 2 år efter avslut för deltagarna som har haft Rehabvägledare, redovisas enbart i årsredovisningen.
”Pinnstatistik” förs över inkomna ansökningar om samverkan
Vi skickar även in till NNS uppdraget – ”Fråga om Våld” statistiska uppgifter.

Den sammantagna bedömningen är att Samordningsförbundet Väst är nära att uppnå **målen om en god ekonomisk hushållning** i förhållande till styrelsens uppsatta mål i verksamhetsplanen för året. Bedömningen grundas på utfallen i insatserna, se sida 14 **Uppföljning och resultat för insatserna.**

I **bilaga 1** till delårsredovisning januari – augusti 2023 framgår: Syfte, målgrupper, mål och måluppfyllelse med Sof Väst insatser.

Statistik redovisas i **bilaga 2, Statistik januari till augusti 2023**
Redovisning av insatserna sker där utifrån kommun, antal samt fördelat på kön. Deltagare som inte vill uppge kön, redovisas som anonyma.
I bilagorna framgår analys av resultatet och kommentar till eventuell avvikelse från uppställda mål.

Procentuell fördelning av verksamhetens kostnader under januari – augusti 2022

- Styrelsen, administration/kansli: -1 271 327 kr eller 15,7 **%** av utfallet.
- Lokaler och kringkostnader: -688 159 kr eller 8,5 **%** av utfallet.
- Strukturövergripande insatser: -696 032 kr eller 8,6 **%** av utfallet.

[2] Nationella rådets rekommendation är för förbund med medelstilldelning 7,1–15 miljoner att ha 20 % upp till 7 miljoner +15 % på belopp därutöver i eget kapital

- Individinriktade insatser: -3 997 381 kr eller 49,3 **%** av utfallet.
- Projekt gränsgångare -1 451 845 kr eller 17,9 % av utfallet.

Insatser
SoF Väst genomför individinriktade insatser genom att ha rehabvägledare i samtliga kommuner vilka arbetar med individuellt och nära stöd till individer med behov av ett samordnat stöd. Som ett viktigt verktyg i det arbetet finns arbetsförmågeutredning där individens möjligheter och förutsättningar till arbete eller studier kartläggs i syfte att snabbare och enklare kunna erbjuda rätt stöd. Genom att vara delaktiga i projekt Gränsgångare har det lokala och individnära stödet kunnat utökas. Förbundets verksamhetsutvecklare har varit ett stöd för kommunerna i uppstart av projektdeltagandet och de rehabvägledare som är kopplade till kommunernas AME/AMI.

Målgrupper
Målgrupper för *individinriktade* insatser som Samordningsförbundet finansierar är personer i åldern 16 – 64 år som är i behov av samordnad rehabilitering. Arbetslinjen ska vara tydlig enligt riktlinjerna och innebörden av begreppet förutsättningar för arbete poängteras. Individerna i målgrupperna kan ha fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov och de samordnade insatserna skall beakta jämställdhet, tillgänglighet och mångfald.

Samordningsförbundet stödjer aktivt och finansierar *strukturövergripande* insatser som syftar till att skapa förutsättningar för myndigheterna att kunna samarbeta och samverka och för att de ska få bättre kunskap och förståelse för varandras uppdrag. Det kan till exempel handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

ESF Projekt Gränsgångare[3]
I genomförda kommundialoger har de flesta kommunerna/parterna som önskemål att insatserna ska finnas lokalt och närmare de personer som har behov av ett samordnat stöd. Genom att ansöka om ESF medel fanns en idé om att kunna utöka stödet lokalt. Projekt Gränsgångare vill att det ska finnas fler professionella som kan stödja människor i de organisatoriska mellanrummen. Tillgängligheten till samhällets stöd ska öka för människor som annars har svårt att på egen hand orientera sig bland samhällets olika insatser och stöd. Målet är att fler människor som har svårt att nå arbetsmarknaden ska få den möjligheten. Varje kommun erbjöds möjlighet att ingå i projektet och få finansiering för en AME konsulent som ska arbeta som Rehabvägledare på 50% i nära samarbete med ordinarie Rehabvägledare. Rehabvägledarna ska tillsammans och i större utsträckning kunna arbeta med ”för-rehab”/”pre-rehab”, dvs. personer från samtliga

[3] www.gränsgångare.se

Bilaga 3 Årsredovisning 2023 Januari-augusti_2023
(Signerat, SHA-256 [illegible])

myndigheter som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden och att arbetet skulle ske enligt den danska studien, BIP, som visar på framgångsrika faktorer som bidrar till ökat arbetsdeltagande.
Samtliga medlemmar var positiva till att ansöka om att få delta i ett ESF-projekt tillsammans med andra Samordningsförbund, med inriktning att kunna testa och verkställa nytt arbetssätt och att kunna stärka den lokala samverkan.
Förbundet, tillsammans med Samordningsförbunden Göteborg samt Älv&Kust beviljades ESF medel och projektet startade 1 januari 2023.
Delprojektet innebär att en AME konsulent/rehabvägledare på 50%, som är anställd på kommunens AME finansieras av förbundet och jobbar med projektets deltagare och i nära samarbete med övriga rehabvägledare. Projektets deltagare kommer från samtliga medlemmar och får därigenom ta del av kommunernas insatser. Avtal är tecknade mellan förbundet och samtliga AME-enheter på tre år. Totalt finansieras 4,5 tjänster, där förbundets medfinansieringsgrad är 54%. En följeforskare finns knuten till projektet, Heiti Ernitz – forskare på RISE. Projektledningen består av projektledare, ekonom och utbildningsstöd. Varje delprojekt har en ansvarig kontaktperson. Gemensamma träffar, utbildningar och kunskapsöverföring mellan medarbetare och förbunden men även med föreläsningar kommer genomföras.

Rehabvägledare
Rehabvägledarna arbetar med kartläggning, motiverande och vägledande med arbetsmarknadscoaching och hjälp till arbetsprövning-/träning eller praktik. Rehabvägledana arbetar lokalt i förbundets samtliga kommuner. Till sitt stöd i arbetet har de verktyget utredningen. Se nedan.

Verktyget - Utredningen
Som stöd till rehabvägledarna i deras arbete med individerna kan aktivitetsbaserad utredning genomföras med syfte att utreda individernas förutsättningar för arbete/studier.
Samtliga utredningar baseras på funktionsbedömning i aktivitet.
Den ”långa utredning” genomförs i grupper som pågår i 4 veckor, 5 dagar/vecka med placering i Uddevalla och har deltagare från samtliga medlemmar. Målet är minst 12 deltagare/grupp. Då avståndet till Uddevalla för en del deltagare kan vara långt kan utredningen utlokaliseras till kommunerna efter behov, önskemål och förutsättningar. Kortare utredningar sk. ”KAKA” pågår i 3 - 10 dagar med mindre antal deltagare/grupp. KAKA genomförs i Uddevalla men kan även efter behov erbjudas lokalt i samtliga kommuner. Individuella utredningar kan genomföras för deltagare där förutsättningar saknas för utredning i grupp och genomförs då ofta lokalt i kommunerna. I de kortare och individuella utredningarna har ofta deltagaren ett tolkbehov.

Samverkans-/kunskaps- och metodutveckling samt information

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Förbundet stödjer, stimulerar och utvecklar samverkansinsatser, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan förbundets medlemmar och dess personal.
Erfarenhetsutbyte sker också med den idéburna sektorn där arbetsgivare, intresseorganisationer, kyrkan, bildningsförbund, folkhögskolor etc. finns. Förbundet samverkar också med andra förbund och bl a genom det gemensamma ESF projektet Gränsgångare.

Verksamhetsutvecklare
Förbundets verksamhetsutvecklare är verksamhetsstöd till förbundschef och till de insatser som förbundet finansierar. Utvecklaren stimulerar metod- och verksamhetsutveckling och utbytet mellan insatserna och tillsammans med förbundschef omvärldsbevakar och medverkar vid framtagning av nya insatser samt ansvarar för genomförande av dessa insatser. Tillsammans med övrig personal arbetar utvecklaren med information och kommunikation om förbundet, med lokalt och regionalt nätverksbyggande samt att verkställa det som ingår i samverkans-/kunskaps- och metodutveckling. Sedan årsskiftet ingår i rollen även att vara kontaktperson i projekt Gränsgångare gentemot projektledningen. Detta innebär att leda och driva delprojektet framåt mot fastställda mål och tillsammans med Förbundschef följa upp progression och ekonomiskt utfall. Utvecklaren ansvarar för att genomföra projektets intentioner och verka för kunskapsutbyte och dialog om resultat och implementering med ingående parter.

BIP Kunskapsperson
Under året utbildas en av förbundets insatspersonal till att vara ett stöd för medlemmarna att arbeta enligt den danska studien BIP. Denna studie ligger till grund för arbetet i ESF projektet Gränsgångare och kommer kunna bidra till ökad kunskap och utvecklat arbetssätt hos förbundet och medlemmarna.

Uppföljning och resultat för insatserna
Målet för de *individinriktade* insatserna är **400 nya** deltagare under året
För januari till augusti 2023 är målet **233 nya**.
*Resultat: **285** nya deltagare skrevs in i insatser varav **144** kvinnor och **141** män (jfr med föregående år samma tid 244)*

Totalt har förbundets insatser arbetat med **451** deltagare, varav **235** kvinnor och **216** män januari-augusti (jfr med föregående år samma tid: 398 st)

Personer upp till 29 år och de som bedöms kunna tillgodogöra sig insatserna prioriteras. **19** % av deltagarna i förbundets insatser är unga personer upp till 29 år, varav ca 18% har aktivitetsersättning.

Målsättningen är att minst **40 %** av deltagarna som har fått stöd via Rehabvägledare och har avslutats, ska ha kommit till *egen försörjning (utan offentlig försörjning)*. Av de deltagare som

avslutat individinsats i Samordningsförbundet har **32%** kommit i arbete eller studier. Siffran för kvinnor är 35% och 28% för män.

Drygt **22 %** av deltagarna som avslutades hos rehabvägledare avslutades pga. Sjukdom

Årsmålet för de strukturella insatserna är möta totalt **500** personer från de samverkande myndigheterna
Mål januari till augusti motsvarar 333 medarbetare. **Ca 50** medarbetare har deltagit i någon av de strukturella insatserna under perioden.

Projekt Gränsgångarna har genomfört ett stort antal möten både lokalt och i Samordningsförbundets lokaler i Uddevalla. Projektmedarbetarna träffas en gång per månad för gemensamma genomgångar, däremellan genomförs lokala samverkansmöten.
Projektet har den 12 september haft 73 deltagare och 20 projektmedarbetare. 7 deltagare har skrivits ut varav 4 till arbete.

Arenadagen under våren 2023 flyttades fram till hösten 2023 pga prioritering av arbetet med införandet av projekt Gränsgångare i alla kommuner. Det har påverkat resultatet när det gäller strukturövergripande insatser.

Finsamkonferensen, är inte medräknad eftersom den ses som intern samverkan inom förbundet.

Samordningsförbundet Väst har igenom åren följt talesättet att: ”Vi lever som vi lär”, dvs. vi har alltid haft minst en person/deltagare som kan erhålla arbetsprövning-/träning-/praktik på förbundet. Oftast har det handlat om deltagare som har stått långt ifrån arbetsmarknaden och varit i Sof Väst insatser under längre tid. De har haft uppgifter hos oss inom administration och/eller som husvärdar. Tre deltagare har arbetstränat. Tidigare erfarenhet är att flertalet vid avslut gått vidare till arbete eller studier.

Förbundschefen ingår i ett nätverk med Förbundschefer i Västra Sverige för erfarenhet- och kunskapsutbyte. Dessa träffas regelbundet. Projekt Gränsgångarna har olika styrgrupper och ledningsgrupp där kunskapsutbyte sker.
Förbundschefs tidigare erfarenheter och stora kontaktnät av Förbundschefer i övriga delar av landet nyttjas för utvidgad omvärldsbevakning.

SoF Väst har en hemsida www.sofvast.se och finns även med på samordningsförbundens i VG-regionen gemensamma hemsida www.samverkanvg.se

Ett Nyhetsbrev har skickats till förbundets medlemmar under perioden och förbundets Facebooksida uppdateras när något händer i förbundet.

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Uddevalla kommun är dataskyddsombud för förbundet

SoF Väst är medlem i **NNS** (nationellt nätverk för Samordningsförbund), en intresseorganisation för Samordningsförbund, se www.nnsfinsam.se

SoF Väst medverkar i NNS kvalitetsbedömning av finansiell samordning via indikatorer.
SoF Väst verksamhetsutvecklare ingår i utvecklingsgrupp gällande indikatorerna.

NNS regeringsuppdrag att arbeta med att ”Stoppa våldet”. Förbundet deltar i det arbetet och samtlig personal som arbetar i insatser finansierade av Sof Väst har utbildats i och ställer frågor till samtliga deltagare om de är, har varit utsatta för våld eller utsätter någon för våld. Frågorna ställs enligt framtagen mall. Förbundet har tagit fram informationsmaterial vart i vårt område, de som har varit utsatta för våld kan vända sig.

Ekonomiskt resultat

Uppföljning av ekonomiskt utfall mot budget av insatser och verksamhet under januari – augusti 2023.

Rehabvägledare			
Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-3 733 333	-3 193 660	539 673
Utredningen			
Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-866 667	-803 721	62 946
Verksamhetsutvecklare			
Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-656 667	-606 830	49 837
Samverkans-/kunskapsutveckling och information			
Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-210 000	-89 202	120 798
Driftkostnader, hyra, städ, el mm			
Nettokostnad i kr	Budget jan – aug 2023	Utfall jan – aug 2023	Avvikelse jan – aug 2023
	-638 000	-678 494	-40 494

Balanskravsresultat januari – augusti 2023

	Balanskravsutredning	**2023-08-31**	**2022-08-31**
	Årets **resultat enligt resultaträkningen**	**-140 162**	**751 189**
-	Samtliga realisationsvinster	-	-
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-

(Signerat, SHA-256 [illegible])

+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
+/-	**Återföring av orealiserade** vinster och förluster i värdepapper	**-**	**-**
=	Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**-140 162**	**751 189**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-
+	**Användning** av medel från resultatutjämningsreserv	**-**	**-**
=	**Årets balanskravsresultat**	**-140 162**	**751 189**

1.6 Väsentliga personalförhållanden

Samordningsförbundet Väst har ingen egen personal anställd. Samtlig personal som arbetar med uppdrag för förbundet har sin grundanställning hos någon av medlemmarna. Under första halvåret har bemanningen varit fulltalig. ESF projekt Gränsgångare har kommunerna haft olika uppstartstid där första kommunerna startade i februari och den sista i juni. Projektet har budgeterat för allas start i januari.

1.7 Förväntad utveckling

Förbundet fortsätter genomföra ESF Projekt Gränsgångare fram till 2025-12-31 där arbetet med deltagare avslutas 2025-10-31. Förväntan på projektet är att totalt minst 200 deltagare har fått stöd och BIP samt tillitsbaserad styrning och ledning tillämpas. Under 2023 kommer fler utbildningar i BIP genomföras och BIP-kontaktperson för projektet finns tillgänglig för stöd till kommunerna i detta arbete. Det är ett stort behov av samverkan kring individer för att de ska nå egen försörjning, ute hos medlemmarna. Detta märks i den stora mängden ansökningar om stöd i samverkan som kommer till förbundet. Hos de flesta kommunerna finns önskemål om ökat lokalt stöd till individer som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden något som nu har förbättrats genom projekt Gränsgångare.

De flesta kommuner ser att antalet individer i försörjningsstöd minskar, samma gäller för arbetslösheten som minskar i flera grupper, dock inte de långtidsarbetslösa och de med funktionsvariationer där tiden i utanförskap ökar. Sysselsättningsgraden ökar också, främst bland nyanlända individer så mycket finns att glädjas åt. Fortfarande finns stor oro för lågkonjunktur, hög inflation med höga räntor och ökade priser på framför allt mat och bränsle. Ett krig pågår också fortfarande i vår närhet. Förbundet ser också att de deltagare som medlemmarna ansöker om stöd i samverkan för och som förbundet arbetar med, står mycket längre från arbetsmarknaden än för bara några år sedan. Deltagarna har komplexare livssituationer och de allra flesta har någon form av psykisk ohälsa eller psykiatrisk diagnos.
Det gör att det blir än viktigare för förbundet att verka i de organisatoriska mellanrummen och hålla i och hålla ut för de individer som riskerar att hamna där.
Förbundet förväntas att bedriva projekt Gränsgångare utifrån avtal de kommande tre åren, att

(Signerat, SHA-256 [illegible])

rehabvägledare finns i varje kommun för att tighta till samverkan samt att utvecklingsarbete kommer ske. Förbundet behöver också genomföra fortsatt strukturell utveckling av samverkan, bl a genom utbildningsinsatser och att öka medlemmarnas kännedom om varandras verksamheter inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

2. Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2023-01-01 -2023-08-31	2022-01-01 -2022-08-31
Verksamhetens intäkter	2	7 964 582	6 739 993
Verksamhetens kostnader	3	-8 130 076	-5 988 804
Avskrivningar		-	-
Verksamhetens resultat		**-165 494**	**-751 189**
Finansiella intäkter		25 332	-
Finansiella kostnader		-	-
Resultat efter finansiella poster		**-140 162**	**751 189**
Extraordinära poster		-	-
Årets resultat		**-140 162**	**751 189**

3. Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2023-08-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	0	0
Summa anläggningstillgångar		**0**	**0**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	5	2 168 979	299 871
Kassa och bank		2 748 251	4 837 635
Summa omsättningstillgångar		**4 917 230**	**5 137 506**
Summa tillgångar		**4 917 230**	**5 137 506**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital		-3 116 858	-1 983 327
Årets resultat		140 162	-751 189
Summa eget kapital		**-2 976 696**	**-2 734 516**
Skulder			
Kortfristiga skulder	6	-1 940 534	-2 402 990
Summa eget kapital och skulder		**-4 917 230**	**-5 137 506**
Ansvarsförbindelser		inga	inga

4. Kassaflödesanalys

Belopp i kr.		2023-08-31	2022-12-31
Årets resultat		-140 162	1 133 531
Justering för ej likviditetspåverkande poster	8		-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**-140 162**	**1 133 531**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-1 351 168	-122 252
Ökning/minskning kortfristiga skulder		299 556	820 560
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-1 051 612**	**698 308**
Årets kassaflöde		**-1 191 774**	**1 831 839**
Likvida medel vid årets början		3 940 024	2 108 185
Likvida medel vid årets slut		2 748 250	3 940 024

Kassaflödesanalysen visar förbundets in och utbetalningar under räkenskapsåret.
Ingen investeringsverksamhet har förekommit under januari – augusti 2023.

Verksamheten finansieras via bidrag från förbundets medlemmar.
Bidragen betalas in tertialvis och det föreligger ingen väsentlig finansiell risk då hela verksamheten bygger på bidrag från medlemmarna som är statliga myndigheter, regioner och kommuner.

(Signerat, SHA-256 [illegible])

5. Driftsredovisning

Belopp tkr	Utfall jan – aug 2023	Budget jan – aug 2023	Avvikelse utfall-budget jan – aug 2023	Prognos helår 2023
Nettokostnad	-8 104 744	-9 401 333	1 296 589	-13 915 000
Medlemsavgift (+ESF bidrag)	7 964 582	8 677 333	-712 751	13 016 000
Resultat	-140 162	-724 000	1 296 589	-899 000
Utgående eget kapital	2 978 327	2 394 489	1 296 589	2 219 489

6. Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i tillämpliga delar upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Vissa anpassningar har gjorts till Finsam:s verksamhet.

Not 2. Verksamhetens intäkter

	2023-08-31	2022-08-31
Driftbidrag från staten	3 362 000	3 370 000
Driftbidrag från Uddevalla kommun	674 570	668 748
Driftbidrag från Orust kommun	165 512	166 054
Driftbidrag från Lysekils kommun	153 329	159 985
Driftbidrag från Strömstads kommun	155 254	155 230
Driftbidrag från Tanums kommun	140 639	140 628
Driftbidrag från Munkedals kommun	120 120	118 746
Driftbidrag från Melleruds kommun	101 707	102 592
Driftbidrag från Sotenäs kommun	96 069	97 878
Driftbidrag från Färgelanda kommun	73 907	75 138
Driftbidrag från VG-region	1 681 500	1 684 994
ESF-bidrag	1 239 976	-
Öresavrundning	-1	
Summa verksamhetens intäkter	**7 964 582**	**6 739 993**

Not 3. Verksamhetens kostnader

	2023-08-31	2022-08-31
Inhyrd personal	6 670 530	4 721 303
Lokalkostnader	598 462	539 869
Övrigt	835 752	727 632
Summa verksamhetens kostnader	**8 104 744**	**5 988 804**

Not 4. Anläggningstillgångar

	2023-08-31	2022-08-31
Ingående anskaffningsvärde	-	-
Nyanskaffningar	-	-
Utgående anskaffningsvärde	-	-
Ackumulerade avskrivningar vid årets ingång	-	-
Årets avskrivningar	-	-
Utgående avskrivningar	-	-
Redovisat värde vid årets slut		
	-	**-**

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Not 5. Kortfristiga fordringar

	2023-08-31	2022-12-31
Skattekonto	44	2
Fordran momsersättning	-	373 201
Interimsfordringar	2 168 935	444 608
Summa kortfristiga fordringar	**2 168 979**	**817 811**

Not 6. Kortfristiga skulder

	2023-08-31	2022-12-31
Upplupna kostnader	1 940 533	1 640 977
Summa kortfristiga skulder	**1 940 533**	**1 640 977**

Not 7. Revisionskostnader

	2023-08-31	2022-12-31
Total kostnad för räkenskapsrevision	46 667	70 000
Varav kostnad sakkunniges granskning av räkenskaperna	23 300	35 000
Varav kostnad för statens revision	18 700	28 000
Varav kostnad för förtroendevald revisor	4 667	7 000
Summa revisionskostnader	**46 667**	**70 000**

Not 8. Justering för ej likviditetspåverkande poster

	2023-08-31	2022-12-31
Avskrivningar	-	-
Summa ej likviditetspåverkande poster	**-**	**-**

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att delårsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.
(Då varje ledamot sitter på personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap av representant för en myndighet, utan från sin roll i Samordningsförbundets styrelse.)

Dingle 26 september 2023

……	……
Britt Marie Andrén Karlsson	Peter Larsson
Ledamot/Ordförande	Ledamot/Vice ordförande

……	
Anders Paulsson	Joakim Sjöling
Ledamot	Ledamot

Bilagor till årsredovisningen:

Bilaga 1 Mål och måluppfyllelse januari – augusti 2023

Bilaga 2 Statistik januari – augusti 2023

(Signerat, SHA-256 [illegible])

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: BRITT-MARIE ANDRÉN KARLSSON
Datum: 2023-09-29 09:11
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
AD3207295CFADFECE9FCD0F1076E985B9D3A4662B8E051C1E9B5D624F22EF201

Namn: Bo Peter Ingemar Larsson
Datum: 2023-09-29 14:08
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
AD3207295CFADFECE9FCD0F1076E985B9D3A4662B8E051C1E9B5D624F22EF201

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2023-09-28 17:33
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
AD3207295CFADFECE9FCD0F1076E985B9D3A4662B8E051C1E9B5D624F22EF201

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2023-09-28 17:33
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
AD3207295CFADFECE9FCD0F1076E985B9D3A4662B8E051C1E9B5D624F22EF201

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 08:58
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
EB72E8827003B870D646D9C137CE6A1ABF01DD3AA7DAFC74217E5925BF6F8CD6

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:46
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
EB72E8827003B870D646D9C137CE6A1ABF01DD3AA7DAFC74217E5925BF6F8CD6

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:46
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
EB72E8827003B870D646D9C137CE6A1ABF01DD3AA7DAFC74217E5925BF6F8CD6

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:47
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
EB72E8827003B870D646D9C137CE6A1ABF01DD3AA7DAFC74217E5925BF6F8CD6

Verksamhetsberättelse 2023
Projekt Gränsgångare

Bakgrund

Projekt gränsgångare vill med bland annat *Samordnat stöd, Innovativa arbetssätt* och *Ökad tilltro*, bidra till att fler kvinnor och män får ett samordnat stöd för att närma sig arbetsmarknaden, eller börja arbeta eller studera.

Projektet består av tre delprojekt som var för sig arbetar operativt inom respektive samverkande samordningsförbund; Samordningsförbundet Älv & Kust, Samordningsförbundet Väst och Finsam Göteborg. Förutom de tre delprojekten kommer Projekt gränsgångare att arbeta med gemensamma utvecklingsfrågor ur ett helhetsperspektiv, över de medverkande samordningsförbundens gränser.

Samordningsförbundet Älv & Kust omfattar kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Samordningsförbundet Väst omfattar kommunerna Uddevalla, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad och Tanum. Finsam Göteborg omfattar Göteborgs stad. Geografiskt omfattas således 15 kommuner av ansökan. Inom det geografiska området som de tre samordningsförbunden verkar bor cirka 870 000 invånare.

Stad och land – hand i hand

Projekt Mål

Det övergripande målet för projektet är att, via nya innovativa arbetsmetoder och arbetssätt, ett utvecklat samordnat stöd, en ökad tilltro till deltagare och myndigheter, bidra till att kvinnor och män i utanförskap närmar sig arbetsmarknaden eller börjar att arbeta eller studera.

Projektet har definierat två strategiska målsättningar:

- Synliggöra nyckelfaktorer för människor långt ifrån arbetsmarknaden att nå arbete. Vad är det som ökar jobbchansen och vilka resurser krävs?

- Synliggöra gränsgångarens förutsättningar och betydelse för människor långt ifrån arbetsmarknaden att lyckas nå arbete.

Här följer en sammanställning av projektets mål och förväntade effekter på individ- och organisationsnivå (målen är desamma för respektive delprojekt):

Mål på individnivå:

- 25% av deltagande kvinnor och män har vid avslut börjat arbeta eller studera.
- 50% av deltagande kvinnor och män har vid avslut närmat sig arbetsmarknaden.
- 25% av deltagande kvinnor och män avslutas av andra orsaker.

- 100% av deltagarna har fått kunskap om jämställdhet, tillgänglighet samt icke- diskriminering(diskrimineringsgrunderna, jämställdhetsmålen och tillgänglighetsperspektiven).
- 75% av alla deltagare upplever att de har fått ett stöd som är till stor nytta för dem.
- 75% av alla deltagare upplever att personalen har tagit tillvara deras erfarenheter, kunskaper och synpunkter.
- 75% av alla deltagare upplever att de fått vara med och bestämma om vilket stöd de har fått.

Mål på organisationsnivå:

- Projektet ska lyfta fram de grupper som står allra längst från arbetsmarknaden, att låta dessa kvinnor och män få sin rätt till arbete, utbildning och hälsa tillgodosett, samt finna strukturer som minimerar att de hamnar ”mellan stolarna”, där samhället fråntar sig ansvaret för deras livssituationer och rättigheter.
- Chefer och ledare bland förbundets parter arbetar med styrning och ledning. Syftet är åstadkomma bra förutsättningar för deltagare och professionella att arbeta tillsammans i riktning mot arbete (Tillitsbaserad styrning och ledning).
- Projektpersonalen har kunskap om progressionsmätningar (BIP).
- Samtlig projektpersonal arbetar med progressionsmätningar (BIP).
- Uppföljning av medarbetarens förutsättningar och betydelse genomförs med stöd av följeforskare (Gränsgångare).
- Projektet ska synliggöra och undanröja hinder för samarbete kring målgruppen. Detta genom en systematisk uppföljning och hantering av brister i samverkan, Lex Heller.
- Det finns stabila strukturer för samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering över tid. Det finns strukturer för lokal samverkan som medfört förbättringar.
- Tillgängligheten till lokala myndighetskontakter är förbättrade.
- Tillgången till lokala rehabiliteringsinsatser har ökat.
- Deltagarens arbetslivsinriktade rehabilitering sker i parallella processer.
- Projektet utvecklar det samordnade stödet kring deltagarna, genom till exempel gränsgångare.
- Alla projektmedarbetare har fått kunskap om jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering och getts stöd att använda kunskapen i praktiken.
- Personalen har fått kunskap om Tjänstedesign, samt stöd att använda kunskapen i praktiken.
- Samverkan med näringslivet med dess rekryteringsbehov har kommit i gång. Förbunden har kännedom om lokala näringslivets rekryteringsbehov.
- Flera praktikplatser har lett till anställningar.

Projekt Gränsgångare har arbetat med följande mål och aktiviteter under perioden januari till december 2023:

Aktiviteter kopplade till mål på individnivå:

Projektet har skapat inskrivnings- och utskrivningsblanketter för att kunna mäta antalet deltagare, mäta progression och status vid avslut kopplat till individmålen. Projektet har identifierat de aktiviteter som erbjuds till deltagare och tydliggjort dessa genom att arbeta fram en lathund för projektpersonal anpassat efter ESF rubriker av deltagaraktiviteter och personaltid. Denna lathund i sin tur kommer kunna tydliggöra vilka aktiviteter som stärker

deltagarnas progression samt hur deras rehabiliteringsprocess sett ut under deras inskrivningstid i projektet.

Projektet har arbetat fram Strategier för Horisontella principer (jämställdhet, tillgänglighet, icke - diskriminering). I projektet ska det säkerställas att 100 % av deltagarna och projektmedarbetare får kunskap/information om jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. En kompetensinsats för samtlig projektpersonal har påbörjats 2023 och kommer fortsätta under 2024. Utbildningen anordnar GR (Göteborgsregionen) tillsammans med Projektledning.

Projektet har under det gångna året reviderat inskrivnings- och utskrivningsblanketter, utifrån feedback från deltagare och projektpersonal. Projektet har även reviderat mallen för delprojektens månadsrapporteringar med frågan;
Hur deltagarna fått kunskap om de horisontella principerna? Detta för att säkerställa att deltagarna har fått information under inskrivningsperioden som är ett av projektets delmål. Deltagarna har fått information och tips i sin pågående planering att ta del av filmer och länkar kring de horisontella principerna och Mänskliga Rättigheter. Detta har sedan följts upp av gränsgångarna i dialog med deltagarna.

Deltagarna får vid avslut svara på följande frågor: Upplever du att du fått ett stöd som varit till stor nytta för dig?
Upplever du att personalen har tagit tillvara dina erfarenheter, kunskaper och synpunkter?
Upplever du att du fått vara med och bestämma om vilket stöd du fått?
Det är för att kunna säkerställa att deltagaren har fått vara delaktig i sin process under sin inskrivningstid i projektet.

Avslutsblanketter sammanställs och följ upp varje månad där det framgår orsak till avslut (bland annat arbete eller studier samt övrigt som indikerar ett närmande till arbetsmarknaden). Det är ännu för tidigt i projektet att följa upp indikatorsenkäten. Det är inte heller i nuläge aktuellt med långtidsuppföljningar. Anledning till det är att det för lite tid i projektet då det är för få deltagare som har avslutats hittills.

Individanpassade arbetsträning-/praktikplatser följs upp utifrån avslutade deltagare, via avslutningsblanketten, där även typ av arbetsområde framgår, vilket är intressant utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Aktiviteter kopplade till organisatoriska mål:
Projektet har arbetat mycket med spridning och synliggörande till samarbetspartners och parter för att säkerställa att varje delprojekt kan börja arbeta med och registrera in deltagare fr.o.m. 1 mars 2023.
De tre delprojekten har arbetat aktivt med att sprida projektet hos olika myndigheter, ideella sektorn och övriga parter.
En hemsida, en profil på Linkedin samt kommunikationsmaterial har skapats för att göra projektet lättillgängligt för både deltagare och samverkande parter.

En övergripande strategisk Styrgrupp har skapats under 2023, där ett uppstartsmöte genomfördes under hösten. Styrgruppen består av styrelserepresentanter från de tre

samverkande förbunden. Fler möten är inbokade under 2024 för fortsatta dialoger och uppdatering av pågående arbete i projektet.

Projektet kommer att arbeta löpande med tillits baserad styrning och ledning då det är viktigt och har en betydande roll att tillit genomsyrar hela organisationen från ledning, handläggare till deltagare. Projektledning har kontinuerliga avstämningsmöten med samtliga tre delprojekt för dialog om hur arbetet fortlöper i verksamheterna, hur de ska utvecklas för att nå projektets mål.
Diskussioner har påbörjats om hur progressionsmätning ska kunna mätas på en övergripande nivå.

Följeforskare Heiti Ernits har kopplats till projektet från 1 mars. Heiti har nu träffat alla delprojekt och har under året bokat in/genomfört individuella intervjuer, gått igenom tidigare forskning/teorier, fortlöpande dokumenterat, samt haft reflektionstillfällen med projektmedarbetare. Heiti har kontinuerlig avstämning med förbundscheferna från varje delprojekt.
I sitt arbete har Heiti gjort observationer och påbörjat en sammanställning där samtliga medarbetare i projektet ska ta del av och få en utvecklingsinsats inom i form av work shop våren 2024.

Projektet har påbörjat arbetet med förankring av Lex Heller under det första året.
Alla projektmedarbetare har fått genomgång av Lex Heller-systemet och inloggningsuppgifter. Fler och fler rapporter har registrerats in och arbete med att analysera inkomna rapporter kommer att ske under våren 2024.

En kommunikationsplan har upprättats och beslutats av Beslutsgruppen. Syftet med Kommunikationsplanen är bland annat att öka kännedom och kunskap om projektet, dess syfte, målgrupper, arbetssätt och resultat.

En kompetensinventering har genomförts hos projektmedarbetare. En planering för det fortsatta arbetet kring Tjänstedesign har påbörjats. Kompetensinsats kommer planeras in hösten 2024.
Antal individanpassade arbetsträning/praktikplatser för målgruppen följs upp utifrån avslutade deltagare, via avslutningsblanketten. Delprojekten har deltagarnas fokus i allt arbete som utförs.

Alla projektmedarbetare har under året deltagit i BIP Kick Off grundutbildning samt utfört utbildning i progressionsmätning SKAPA.
Kompetensutvecklingen i BIP har medfört att implementering i projektarbetet fortsatt med utveckling av (parallella insatser och uppföljning av progressionsmätning) och diskussioner om bland annat metoder, förhållningssätt och arbetssätt i samtliga tre delprojekt. Arbetet kommer fortsätta under 2024.
Avslutning av BIP utbildningen för Kunskapsagenter har varit i Danmark, då tre projektmedarbetare från varje delprojekt deltog. Agenterna kommer nu var och en fortsätta sitt arbete med utveckling av BIP och reflexiva team i sina egna verksamheter samt starta upp ett nätverk, där kunskapsagenter emellan kommer ha fortsatta kunskapsdialoger tillsammans.

En säkerställning ges löpande, för att nya medarbetare får utbildning inom BIP.

Projektledning med projektägare var inbjudna till ESF Övervakningskommitté i Stockholm för att informera om projektet i sin helhet med fokus på BIP.

Fortsatta kompetensinsatser kommer att genomföras successivt under projekttiden om behov finns.

Pågående arbete sker kontinuerligt med att skapa företroendeingivandet relationer med arbetsgivare som vill och har möjlighet att ta emot deltagare i praktik/arbetsträning för vidare möjlighet till anställning.

Samverkan med kommunerna inom projektet har påbörjats sin utveckling och fortgår utifrån de olika behov och förutsättningar som finns i respektive kommun. Tillgängligheten har ökat för deltagarna. I flera kommuner har nya prerehabinsatser startats upp eller är under planering.

Projektledare har under året gjort studiebesök i varje kommun som innefattar projektet. Det för att få en bild och kunskap över vilka förutsättningar samtliga kommuner (gränsgångare) har att arbeta utefter, vilka insatser finns, vad fungerar bra, vilka utmaningar finns och vad skulle man kunna utveckla vidare.

Resultat:

Resultat strategisk nivå:

Resultat till sista november: Gruppaktivitet (socialt), 5085 timmar (10%), praktik (arbete), 19093 timmar (39 %), hälsa, 14140 timmar (29%) och kompetens (förberedelse till studier), 3519 timmar (7%), individuellt stöd 6680 timmar (14%).

Ackumlerat: I genomsnitt 118 timmar aktivitet/deltagare

Kompetensutvecklingen i BIP har medfört att implementering i projektarbetet har fortsatt, med diskussioner om bland annat metoder, förhållningssätt och arbetssätt i delprojekten.

En utvecklingsinsats för projektmedarbetarna planeras inför våren 2024, då kommer följeforskaren genomföra workshops med varje delprojekt för sammanställning av insamlat resultat.

Utifrån det material som registrerats in i projektet är det i nuläget inte aktuellt att göra en sammanställning av analys när det gäller de strategiska målen. Det arbetet kommer att påbörjas 2024.

Resultat individuell nivå:

14 deltagare (5 kvinnor och 9 män) har avslutats till arbete. Fem deltagare (3 kvinnor och 2 män) har börjat att studera.

11 deltagare (3 kvinnor och 8 män) har närmat sig arbetsmarknaden; daglig verksamhet, kommunalt AME, förstärkt samverkan, annat samordningsförbund.

9 deltagare (5 kvinnor och 4 män) har avbrutits av känd orsak; 2 kvinnor för medicinsk utredning och 2 kvinnor för föräldraledighet. 1 kvinna för flytt, 2 kvinnor avslutades på grund av sjukdom och 1 man till medicinsk utredning samt 1 man har avslutats som inte ville medverka längre.

En kvinna och en man har avbrutits av okänd orsak.

Det är för tidigt att sammanställa svar från deltagarna avseende om de upplever att de har fått ett stöd som är till stor nytta för dem, att personalen har tagit tillvara deras erfarenheter, kunskaper och synpunkter, samt att de fått vara med och bestämma om vilket stöd de har fått. Antalet avslutade deltagare är för få.

Resultat organisatorisk nivå:

Statistik deltagare januari - december:

Aggregerat; 381 (219 kvinnor och 162män).

Antalet Lex Heller – rapporter som kommit in uppgår till 101 (januari – december)

Planering har påbörjats för att analysera de rapporter som kommit in.

Utifrån regsitrerade deltagare som kommit in (177 kvinnor och 49 män) (jan - oktober 2023) kan det utläsas att 58 kvinnor (33 %) och 49 män (38%) av dessa har parallella insatser (minst tre).

21 deltagare (15 män och 6 kvinnor) av de avslutade deltagarna (januari - december 2023) har praktiserat/arbetstränat under sin tid i projektet.

Sammanfattning:

Det har varit ett händelserikt första år i projektet. Uppstart har gjorts, projektet har kommit igång med deltagare, rutiner har tagits fram, reviderats under året och flera kompetensinsatser har påbörjats. Kickoff med samtliga projektmedarbetare anordnades juni för att gemenskap och känsla av sammanhang skulle påbörjas.
Vi ser framemot att under 2024 påbörja vårt analysarbete av inkomna och avslutade ärenden samt vilken progression våra deltagare gjort på vägen till arbete/studier eller närmande av den. Transnationellt utbyte till Danmark kommer att ske under våren då samtliga projektmedarbetare kommer åka på studiebesök till Danmark för att fördjupa sig i BIP och progressionsmätning samt få presentation av två olika verksamheter som arbetar med liknande målgrupper som projekt Gränsgångare gör.
Vi har under 2024 ett intressant och roligt arbete att se framemot med många engagerade projektmedarbetare som tillsammans vill göra skillnad genom samverkan med fortsatt deltagarfokus och utvecklingsarbete.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 09:03
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
521340F0A07F160DE5A8B6065175F5AA56F3E2C45597D4A3C75B2FB3EB628F1C

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:48
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
521340F0A07F160DE5A8B6065175F5AA56F3E2C45597D4A3C75B2FB3EB628F1C

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:48
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
521340F0A07F160DE5A8B6065175F5AA56F3E2C45597D4A3C75B2FB3EB628F1C

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:48
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
521340F0A07F160DE5A8B6065175F5AA56F3E2C45597D4A3C75B2FB3EB628F1C

”Projekt Gränsgångare – för alla människors rätt till arbete”

Uppdrag: Följeforskning projekt Gränsgångare

Projekt Gränsgångare är ett gemensamt projekt mellan Samordningsförbundet Göteborg, Samordningsförbundet Väst och Samordningsförbundet Älv & Kust. Som en del i det gemensamma projektet har två strategiska mål satts upp:

1. Synliggöra nyckelfaktorer för människor långt ifrån arbetsmarknaden att nå arbete. Vad är det som ökar jobbchansen och vilka resurser krävs?
2. Synliggöra gränsgångarens förutsättningar och betydelse för människor långt ifrån arbetsmarknaden att lyckas nå arbete.

Fokus för följeforskningen är det andra målet, *synliggöra gränsgångarens förutsättningar och betydelse för människor långt ifrån arbetsmarknaden att lyckas nå arbete*.

Samordningsförbund är en gemensam organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region och kommuner som medlemmar. Till grund för organiseringen ligger finsamlagstiftningen (2003:1210). Syftet med lagstiftningen uttrycks i ”**2 §** Insatserna inom den finansiella samordningen skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.”

Fokus i följeforskningsuppdraget är de medarbetare som arbetar tillsammans med individer.

- Hur samverkar medarbetare med varandra?
- Vad påverkar medarbetarnas förutsättningar att arbeta i samverkan?
- Vilka gynnande och missgynnande faktorer finns i medarbetarnas samverkansarbete, som påverkar deltagarnas arbetslivsinriktade rehabilitering?

Projekt gränsgångare omfattar tre olika samordningsförbund och totalt 15 kommuner. Vidare frågeställningar som är intressanta i följeforskningen är:

- Vilka likheter och skillnader i organisering och genomförande av samverkan kan identifieras mellan medarbetare i olika typer av insatser?
- Finns det skillnader i organisering som kan härledas till skillnader mellan stad och land?
- Finns det skillnader i behov av kompetens som ett resultat av skillnader mellan stad och land?
- På vilket sätt påverkas individen av olika sätt att organisera och genomföra arbetet i samverkan?

Följeforskningen ska återrapporteras skriftligt i januari 2024, januari 2025 med beskrivning av hur uppdraget utvecklats och planerar att fortsätta. Förväntan är korta och summariska sammanfattningar. Muntliga rapporter kommer att lämnas löpande efter överenskommelser med förbundschefer. Slutrapport i december 2025 presenterar uppdraget i sin helhet med analys och slutsatser. Rapporterna ska ta sin utgångspunkt i projektets strategiska målsättningar med fokus på

den andra punkten. Frågeställningarna i uppdraget ska ses som ett stöd. I grunden är uppdraget fritt i att identifiera, analysera och reflektera över rollen som gränsgångare med utgångspunkt i projektets andra (2) strategiska mål.

Sammanfattning av året 2023.

Rapport från Heiti Ernits, projekt ”Gränsgångare”.

Forskningsprojektet pågår enligt plan.
Under året har 7 intervjuer genomförts med rehabvägledare/handläggare samt utvecklingsledare. Analys av intervjumaterial pågår. Under nästa år kommer fler intervjuer genomföras.

Två deltagande observationer har genomförts. Analysen har fram till nu lett fram till en preliminär modell som beskriver hur mobilisering av utspridda och ”bundna resurser” sker utifrån deltagarens förutsättningar och komplexa behovsbild, där rehabvägledaren/handledaren spelar en huvudroll.

Under året har en litteraturstudie genomförts kopplat till socialvetenskapliga teorier generellt och rehabilitering specifikt. Vidare har jag studerat dokument som förarbeten, utvärderingar och statliga utredningar. Dokumentstudier har bidragit till en större förståelse för reformer och bakgrunden till varför Samordningsförbunden skapades.

Vidare har jag under åren gjort följande inom ramen för projektet:
* Deltagit i gemensamma aktiviteter
* Träffat personal från respektive samordningsförbund
* Regelbundna avstämningar med förbundschef Älv och Kust
* Träffat alla förbundscheferna samlat * Besökt respektive arbetsplats ett antal gånger
* Delgivit preliminära resultat (b.la. Älv och Kust)
* Presenterat preliminära resultat i FORTES ”Samverkansnätverk” (Stockholm)
* Presenterat preliminära resultat hos Förvaltningshögskolan
* Skrivit en ansökan till FORTE för utökad forskningstid
* Deltagit i gemensamma aktiviteter
* Skrivarbete

Under nästa år 2024 planeras följande aktiviteter:
* Fortsatt skrivarbete
* Intervju med 3 samordnare
* Intervju med 6 rehabvägledare/handläggare
* Fokusgrupper hos respektive samordningsförbund
* 2 Deltagandeobservationer
* Löpande avstämningar förbundschef Älv och Kust
* Träffar med förbundscheferna samlat
* Besök av arbetsplatserna
* Presentation av preliminära resultat styrgrupp Älv och Kust
* Presentation av preliminära resultat FINSAM Gbg, SOF Väst
* Intervjuer med deltagare‡
* Verksamhetsutveckling och policyförslag baserat på resultat

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 09:04
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2B8263F6C3D18B43D32B20B9E827030A74D95F0CCA7F84E8EF46040ABF187625

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:50
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2B8263F6C3D18B43D32B20B9E827030A74D95F0CCA7F84E8EF46040ABF187625

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:50
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2B8263F6C3D18B43D32B20B9E827030A74D95F0CCA7F84E8EF46040ABF187625

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:51
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2B8263F6C3D18B43D32B20B9E827030A74D95F0CCA7F84E8EF46040ABF187625

Samordningsförbundet Väst

Årsredovisning 2023
Statistik

Bilaga 6_Årsredovisning_2023_Uppdrag följeforskning Gränsgångare
(Signerat, SHA-256 2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5)

Statistik 2023

Verksamhetsuppföljning
Uppföljning av genomförd verksamheten 2023 har skett med ”egen pinnstatistik”[1] där deltagaren inte kan identifieras.
Pinnstatistik har förts över vilken medlem som ansöker till förbundet om samverkande insatser för deltagare. Uppföljning av deltagare som har haft insats görs efter 6 månader och 2 år efter att avslutad insats, deltagaren kan inte identifieras. Sammanställning av resultat görs en gång per år i samband med årsredovisningen, samma gäller mål kopplade till indikatorerna.

Statistiken redovisas utifrån kommun, ålder, försörjning och tid i offentlig försörjning, samt sysselsättning efter insats och all statistik redovisas könsuppdelat.

Statistik som tidigare kunde hämtas ur **SUS**[2] kan inte längre redovisas utifrån det nya uppföljningssystem som kom februari 2023, Uppföljning Finsam. Vi kan efter februari enbart redovisa antal inskrivna i insatser, antal avslutade i insats samt antal män och kvinnor i insats samt den pinnstatistik vi för vid avslut där enskild deltagare inte går att identifiera.

Förbundet har från september 2023 och utifrån ny Verksamhetsplan och budget för 2024 slagit ihop de två individinriktade insatserna, rehabvägledare och utredningen. Utredningen har varit ett verktyg för rehabvägledarna och individerna genom att genomföra aktivitetsbaserade förmågeutredningar som ligger till grund för fortsatt rehabiliteringsarbete och som stöd i kommande arbetsträning och i kontakt med arbetsgivare. Det multikompetenta teamet kallas från 1 september för Samverkansteamet och har en strukturerad process för arbetet. I redovisningen nedan har vi ändock valt att dela upp statistiken i de två initiala insatserna, rehabvägledare och utredningen samt för ESF projekt Gränsgångare som den tredje individinsatsen. Projektet är individinriktat med deltagare men ger också kompetensutveckling och kunskapsöverföring mellan medlemmarna och medlemmarnas medarbetare.

SoF Väst har finansierat 3 **individinriktade insatser** under 2023 med totalt **555** deltagare, varav **294** kvinnor och **261** män. Observera att i årets statistik (för att kunna göra jämförelse med tidigare år) kan individer räknas flera gånger då de kan ha deltagit i både insatsen rehabvägledare och i utredningen. De kan också ha varit inskrivna flera gånger, detta gör att antal **deltagare** redovisas och inte antal individer.
Förutom dessa insatser medfinansierar förbundet **ESF Projekt Gränsgångare**[3] som vid årets slut hade **157** deltagare inskrivna i projektet, **84** kvinnor och **73** män.

Under 2023 var målsättningen att totalt **233** nya deltagare skulle starta i insats finansierad av förbundet. Totalt har **389** nya deltagare startat, **203** kvinnor och **186** män. I projekt Gränsgångare ska 300 deltagare ha varit inskrivna i under projekttiden som är 2023-2025, dvs ca 100 deltagare per år, totalt var **157** deltagare inskrivna under 2023, varav **84** kvinnor och **73** män.

[1] Utifrån styrelsebeslut 230120 - § 18 Följa upp insatserna genom de avidentifierade register som idag förs av parternas medarbetare som arbetar i insatserna.
[2] SUS- statens uppföljningssystem
[3] Medfinansiering av ESF, Projekt Gränsgångare, 3 Samordningsförbund med varsitt delprojekt, Göteborg, Älv&Kust samt Väst

379 deltagare avslutade sin insats under 2023, varav **191** kvinnor och **188** män. I projekt Gränsgångare slutade **19** deltagare, varav **7** kvinnor och **12** män.

Den 31 december 2023 fanns **176** deltagare i insatser finansierade av förbundet. I projekt Gränsgångare fanns **138** deltagare. Totalt fanns 314 inskrivna i insatser vid årets slut.

Antalet ansökningar om samverkande rehabiliteringsinsatser under 2023 var **348** eller i genomsnitt **29** ansökningar per månad. 28 % av ansökningarna kommer från de 9 kommunerna, 25 % från

Arbetsförmedlingen, 21% från Försäkringskassan, 10% från primärvården, 11 % från psykiatrin, (totalt 21% från Västra Götalandsregionen) och 4 % inkom med egna ansökningar.

Ansökningar om samverkande rehabiliteringsinsatser per medlem i respektive kommun.

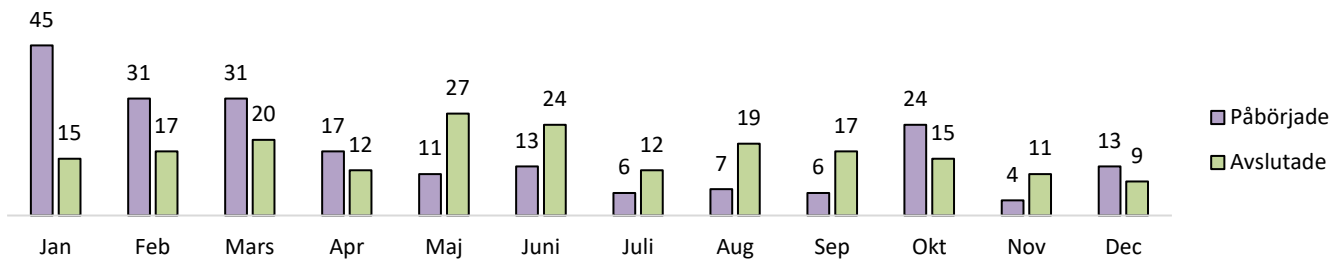
	F:landa	L:kil	Me:ud	M:dal	Orust	S:näs	S:stad	Tanum	U:a	Totalt	% ansökn	% SoFV	
AF	5	3	5	12	5	4	18	6	30	**88**	25,3%	25	AF
FK	1	12	4	8	1	1	3	0	44	**74**	21,3%	25	FK
Kommun	31	7	25	3	8	4	7	2	10	**97**	27,9%	25	kommun
PrimVård	0	2	1	10	8	1	7	0	7	**36**	10,3%	12,5	VGR
Psykiatrin	0	5	0	2	7	2	5	5	12	**38**	10,9%	12,5	VGR
Egen	0	3	1	0	5	0	0	3	3	**15**	4,3%		
Totalt	37	32	36	35	34	12	40	16	106	**348**	100%	100%	

% ansök	10,6%	9,2%	10,3%	10,1%	9,8%	3,4%	11,5%	4,6%	30,5%	100%	100%	100%

Individinsats rehabvägledare
(Från september 2024 ingår rehabvägledaren i Samverkansteamet, det multikompetenta teamet bestående av rehabvägledar-, utredar- och arbetsterapeutkompetens.) 7 heltidstjänster finansieras av förbundet och finns i samtliga 9 kommuner. Alla uppdrag är i dagsläget bemannande. Under året återtogs en utlånad rehabvägledare till ordinarie uppdrag vilken sedan kunde ersattes med en ny vägledare efter ca 2 månader. Rehabvägledaren arbetar som stöd till deltagaren genom att hålla samman rehabiliteringsprocessen, att kartlägga, motivera och vägleda deltagaren. Vägledaren arbetsmarknadscoachar och stöttar deltagaren i arbetsprövning eller praktik på arbetsplats för att denne ska närma sig eller komma i egenförsörjning genom arbete eller studier.

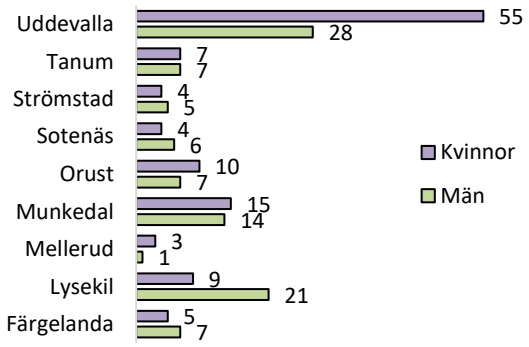
Statistik för insats rehabvägledare under 2023.
Insatsen har arbetat med **374** deltagare, varav **203** kvinnor och **171** män.
Insatsen hade **208** nya deltagare under året, varav **112** kvinnor och **96** män.
198 deltagare avslutade insatsen under året, **101** kvinnor och **97** män.

Månadsvis fördelning av de **208** som **påbörjades** och **198** som **avslutades** i insatsen under 2023.

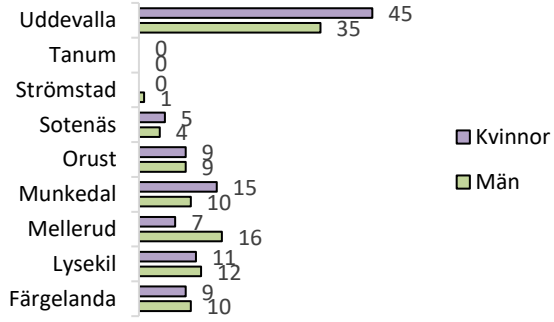

Kommunvis fördelning av de **208** som **påbörjades** och **198** som **avslutade insatsen** under 2023.

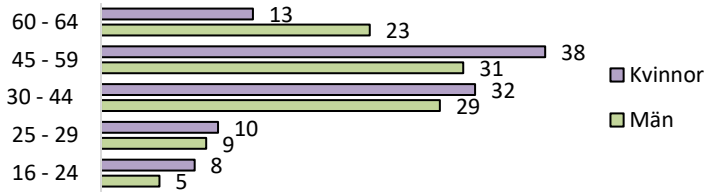
208 nya deltagare 2023
Därav **112** kvinnor och **96** män

198 avslutade deltagare 2023
Därav **101** kvinnor och **97**män

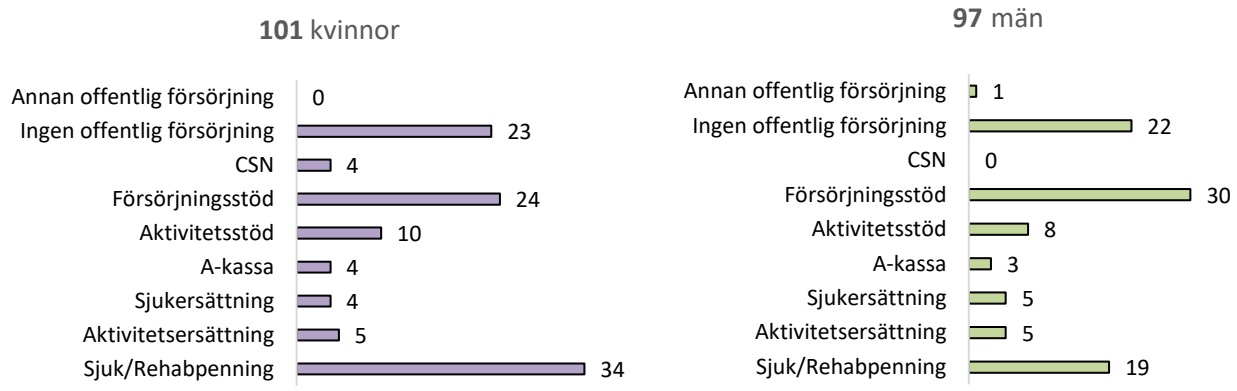
Åldersfördelning för de **198** deltagarna (**101** kvinnor och **97** män) som avslutade insatsen 2023.

Genomsnittsåldern var **44,8** år**,** för **kvinnor 43,8** år och för **män 45,8** år.

Deltagare upp till 29 år ska prioriteras vilket motsvarar **32** av **198** eller **16 %** av de som avslutades under perioden.

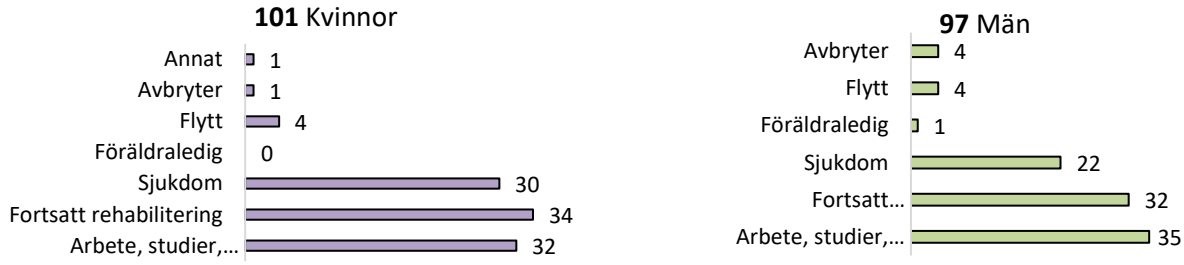
Försörjning vid **avslut** för de **198** deltagare som **avslutade insatsen** under 2023.

Totalt **45** av **198** avslutade deltagare, vilket ger **23 %,** hade inte någon offentlig försörjning alls vid avslut. För kvinnorna var det **23 %** och för männen **23 %.**

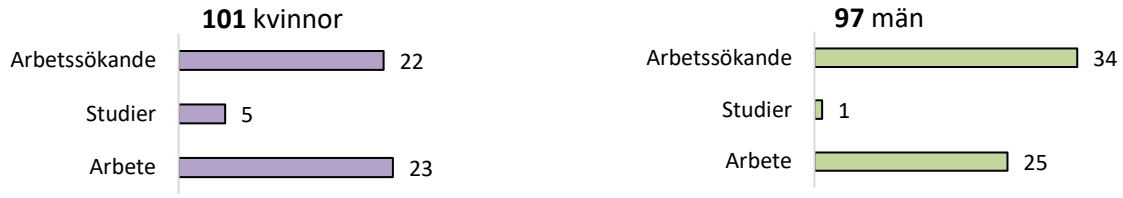
Deltagarna **kan ha flera försörjningar**, med undantag för ”ingen offentlig försörjning” som inte kan kombineras med något annat. Ingen offentlig försörjning betyder ofta att man erhållit arbete eller studerar men kan också innebära att deltagaren saknar försörjning dvs. har fått avslag från någon eller några av myndigheterna på ansökan om offentlig försörjning. Lever på sparade medel eller närstående, föräldrar/make/maka. Flera försörjningar kan innebära att man kan ha arbete eller studerar men inte på den tid man har arbets-eller studieförmåga men också att man kan ha a-kassa eller sjukpenning men måste komplettera med försörjningsstöd eller annan offentlig försörjning.

Avslutningsorsak för de **198** deltagare som **avslutade** insatsen rehabvägledare under 2023.

Fortsatt rehabilitering kan innebära att man blivit mer redo i att närma sig egen försörjning och avslutas därför till ordinarie verksamhet som fortsätter arbetet. Ex till Arbetsförmedlingen och är aktivt arbetssökande.

Sysselsättning för de **198** som **avslutades** hos rehabvägledare under 2023.

54 av de **198** avslutade deltagarna arbetar på hel- eller deltid, med eller utan subvention eller är i studier direkt vid avslut. Detta motsvarar **27 %** av de avslutade deltagarna**,** varav **28** % kvinnor och **27** %.män.

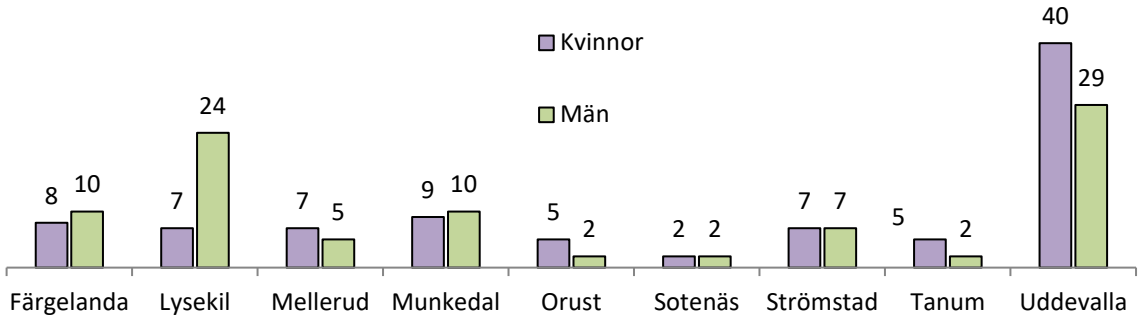
Deltagarna kan ha flera sysselsättningar, ex arbete eller studier och även vara arbetssökande.

Individinsats utredningen
1,8 heltidstjänster bestående av utredare och arbetsterapeut
En arbetsterapeut lämnade sitt uppdrag i november 2023 och förbundet har rekryterat ny terapeut men som startar januari 2024 vilket ger ett glapp på ca 1 månad. Från 2024 ingår insatsen i Samverkansteamet, det multikompetenta team som består av rehabvägledarkompetens, utredar- och arbetsterapeutkompetens för att kunna stötta deltagaren i dennes rehabprocess.
Syftet med insatsen har varit att utreda individens möjligheter och utmaningar och därmed ge rehabvägledare samt individ ett underlag för fortsatt rehabiliteringsplanering och vilka parallella insatser som kan leda till egen försörjning. Insatsen görs aktivitetsbaserat.

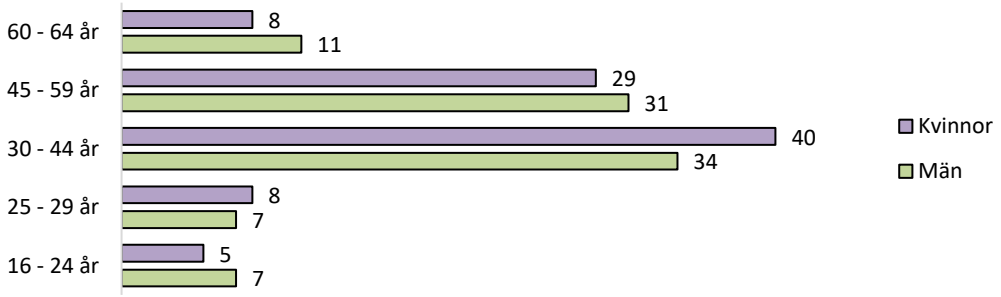
Totalt har **181** deltagare erhållit insatsen under perioden. Målet har varit att genomföra utredningen i grupper om ca 12-15 personer, 4 veckor per gång och med totalt 9 grupper. Under januari – december har 10 grupper med totalt **128** deltagare genomförts. Några kortare utredningar och individuella utredningar har kunnat genomföras parallellt och de flesta har genomförts med tolk i någon av medlemskommuner, totalt **53** deltagare.

Statistik för insatsen utredning
för samtliga deltagare i både längre och kortare utredningar under 2023.

Kommunvis fördelning av de **181** (**90** kvinnor och **91** män) som har deltagit i insatsen.

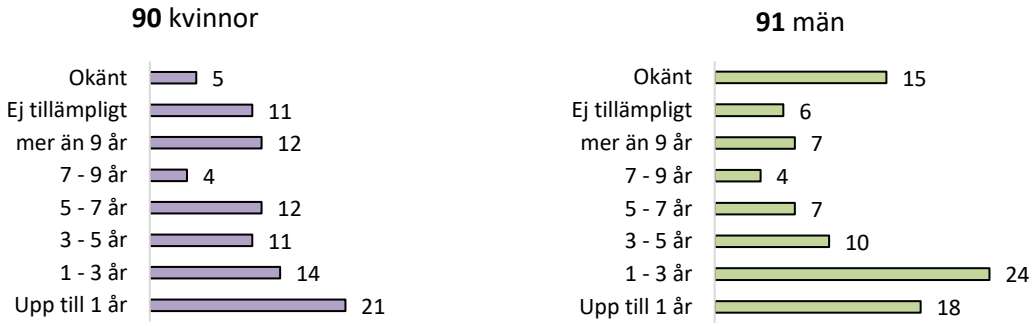
Åldersfördelning för de **181** deltagarna (**90** kvinnor och **91** män) som deltog i insatsen.

Genomsnittsåldern var **42,4** år**,** för **kvinnor 42,0** år och för **män 42,7** år.
Största ålderskategorin var 30 – 59 år, 134 deltagare eller 74 %.

Deltagare upp till 29 år prioriteras, dessa utgjorde 15 % av alla deltagare

Tid i offentlig försörjning före insatsen för de **181** personer som deltog under 2023.

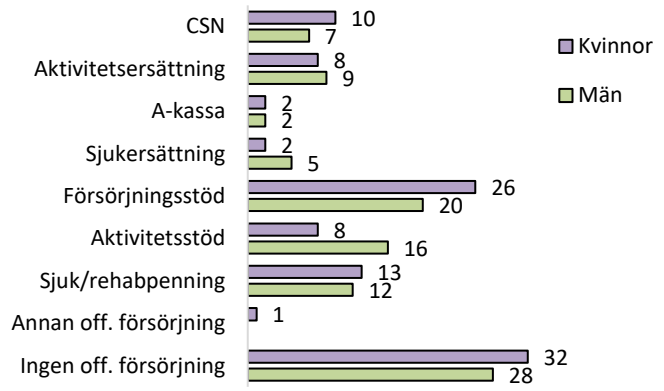

Genomsnittlig tid i offentlig försörjning före insatsen var **3,7** år, för kvinnorna **3,9** år och för männen **3,6** år.
9 % av deltagarna hade haft offentlig försörjning i mer än 9 år.

Uppföljning 6 månader efter avslutad insats
Gäller inskrivna i insats rehabvägledare under perioden 2022-01-01 tom 2023-06-30.

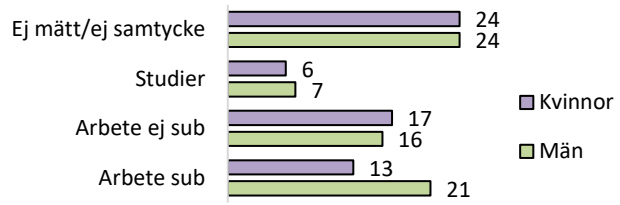
287 deltagare avslutades alla utom **8,** dvs. **279** hade gett sitt samtyckte att delta i uppföljningen och av dem svarade **239** deltagare**.** Detta ger en svarfrekvens på 86 %.

Försörjning 6 månader efter avslutad insats:

77 av **239** som deltog i uppföljningen hade **ingen offentlig försörjning** 6 månader efter avslut, dvs. **32** %

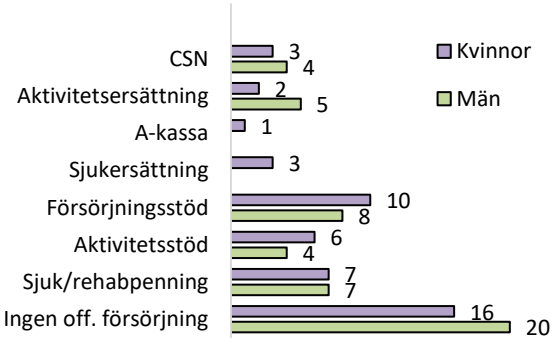
Sysselsättning 6 månader efter avslutad insats för **239** deltagare som svarat vid uppföljning efter 6 månader

80 av **239** som deltog i uppföljningen arbetade eller studerade 6 månader efter avslut, dvs. **33** %.

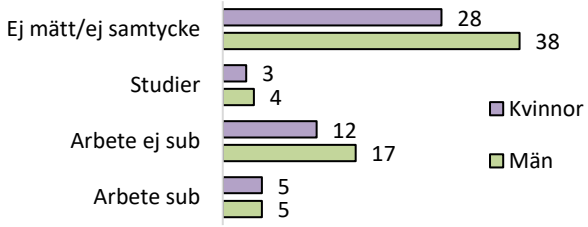
Uppföljning 2 år efter avslutad insats,
avslutade deltagare efter avslutad individinsats rehabvägledare, från 2021.
163 deltagare avslutade insats under 2021, alla utom **11,** dvs. **152** hade gett sitt samtyckte att delta i uppföljningen och av dessa svarade **97**, dvs. **64** %.

Försörjning 2 år efter avslutad insats för de **97** deltagare som avslutades 2021 och som svarat på uppföljningen.

43 av **97** som deltog i uppföljningen hade ingen offentlig försörjning 2 år efter avslutad insats, dvs. **44**%.

Sysselsättning 2 år efter avslutad insats för de **97** deltagare som avslutades **2021** och som svarade.

46 av **97**, dvs. **47**% av dem som deltog i uppföljningen, arbetar eller studerar 2 år efter avslut.

Individinsats ESF projekt Gränsgångare
Förbundet finansierar 0,5 av heltid i varje kommun för ”Gränsgångare” som utifrån lokala förutsättningar arbetar med individer inskrivna i projektet. Totalt finns 12 medarbetare i de 9 kommunerna, vilka i de allra flesta fall har sin tjänst på kommunens arbetsmarknadsenhet. Kommunens Gränsgångare har till uppgift att inom den egna kommunen identifiera individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering och tillsammans med samverkansteamet och individen hitta samverkande rehabiliteringsinsatser.
Utvecklingen av det lokala samverkansarbetet sker genom att det samverkansteam som finansieras via förbundet arbetar tillsammans med kommunens ”Gränsgångare” med dessa individer i dennes kommun. Projektet har genomför strukturella insatser inom projektramen som utbildningar i BIP, horisontella principer etc och är arena för kunskapsöverföring och delning av erfarenheter.

Samordningsförbundet Väst delprojekt inom Projekt Gränsgångare ska ha 300 deltagare inskrivna under projekttiden som är 2023-2025, dvs ca 100 deltagare per år. Under 2023, som var ett uppstartsår, har totalt **157** deltagare varit inskrivna, varav **84** kvinnor och **73** män. Deltagarna har innan insatsen haft offentlig försörjning i snitt 4,16 år. 4,03 år för kvinnor och 4,31 år för män. Av de 157 deltagarna var **50 deltagare under 30 år**, totalt **32**% av deltagarna.

Av **157** deltagare har **19** avslutats, varav **7** kvinnor och **12** män. **9 deltagare var under 30 år**, ca **48%** av det totala antalet utskrivna, varav 4 kvinnor och 5 män som i snitt hade 2,87 år i offentlig försörjning innan

inträde i insatsen.

13 av 19 deltagare har under 2023 avslutats till arbete eller studier, varav **5** kvinnor och **8** män.
Antal dagar i insatsen har i snitt varit 115 dagar och tid i offentlig försörjning innan insatsen hade ett snitt på 3,5 år.
5 av de 9 deltagare som var under 30 år och som avslutats har fått arbete eller studerar.
55 % av de under 30 år som avslutades under 2023 arbetar eller studerar. Deras tid i projektet var i snitt 138 dagar.

Projektet har också genomför strukturella insatser inom projektramen som utbildning i BIP, horisontella principer och psykisk hälsa.

Strukturella insatser

Tre strukturövergripande insatser finansierades under 2023 vad gäller samverkans-/kunskaps- och metodutveckling samt information och verksamhetsutvecklare.

Målet för de strukturövergripande insatserna var totalt 500 deltagare under året. Ca 350 deltagare har fått samverkans-/kunskapsinsatser eller information om förbundet under året. Detta gäller ”Arena-dagen”[4], kommundialoger och information samt utbildningsinsatser i BIP[5].

Vanligtvis genomförs 2 Arenadagar men en uppstart av ESF projekt Gränsgångare med mycket utbildningsinsatser inom ramen för projektet samt avgående och ny förbundschef genomfördes endast en dag. Temat var ”Rättshaveristiskt beteende och förhållningssätt samt råd och tips kring hur hantera” och ca 130 deltagare närvarade.
Förbundet har även finansierat första hjälpen i psykisk hälsa med ca 30 deltagare.

Information till förbundet parter och medlemmar i form av politiker och allmänhet vid KS och KF har genomförts vid 8 tillfällen och med ca 160 deltagare. Information har även getts till medarbetare hos medlemsparterna vid ett antal olika tillfällen.

Förutom de strukturella insatser som förbundet finansierat har projekt Gränsgångare utifrån projektuppdraget haft utbildningar i BIP, horisontella principer och annan utbildning och kunskapsöverföring vid månatliga träffar.

Finsamkonferensen och Förbundets Dag[6] ingår inte i statistiken, eftersom dessa ses som intern samverkan inom förbundet. Totalt deltog styrelse och beredningsgrupp samt den utlånade personal som arbetar i förbundsfinansierade insatser i båda evenemangen. Totalt ca 40 personer per gång.

[4] Arendagar – utbildnings-/kompetensinsatser för förbundsmedlemmars medarbetare
[5] BIP -
[6] Förbundets dag inkluderar styrelse och beredningsgrupp samt den personal som arbetar i insatser finansierade av förbundet.

Bilaga 6_Årsredovisning_2023_Uppdrag följeforskning Gränsgångare
(Signerat, SHA-256 2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5)

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 09:05
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:54
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:53
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 14:53
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
2F1E2B7704D23AA5F97BA3977266B39A8E133DB17E3136D0C965E621EB2179C5

Samordningsförbundet Väst

Indikatorerna 2023

Sammanställning av årets resultat med jämförelser

Samordningsförbundet Väst
www.sofvast.se
Silentzvägen 6, 451 50 Uddevalla
info@sofvast.se tel. 0522 – 69 76 70

Indikatorer för finansiell samordning 2023

Samordningsförbundet Väst samlar årligen sedan 2018 in data inom ramen för det nationella verktyget ”indikatorer för finansiell samordning”. Indikatorerna är svar på frågan ”Hur vet vi att det blir bättre?” och följer utveckling både inom och runt insatserna förbundet finansierar samt följer delar av den strukturella utvecklingen i samverkan mellan myndigheterna. Indikatorerna är totalt 16 st och för 15 indikator finns det enhetliga, kvalitetssäkrade och nationellt framtagna mått[1]. För dessa 15 indikatorer är måtten enkäter ställda till sex respondentgrupper: deltagare pågående, deltagare avslut, personal i insatser, parternas chefsgrupper (beredningsgrupp), remittenter och styrelseledamöter. Under 2023 har 184 enkäter samlats in från respondentgrupperna, att jämföra med 257 enkäter 2022 och 242 år 2021. Remittenter tillkom som respondentgrupp 2021. Förbundet har under 2023 inte tillfrågat deltagare under pågående insats, bara vid avslut vilket är förklaringen till det mindre antalet enkätsvar.

Resultatet i korthet

Deltagarna är i hög grad nöjda med kvalitén i insatserna de deltar i och skillnaden mellan mäns och kvinnors upplevelser av stödet och de insatser de erbjuds är generellt sett små. En mycket stor andel tycker att stödet de fått är till stor nytta för dem, att de har fått den tid som behövs samt att de fått vara med och bestämma. När det handlar om deltagarnas upplevelse av att närma sig arbete och studier så ligger årets resultat för förbundet på den högsta sedan mätningarna började. Resultaten från personal, remittenter och chefer går lite upp och ner medan styrelsens svar 2023 är mindre positivt jämfört med tidigare år.
De indikatorer med störst behov av utveckling är också detta år huvudsakligen indikatorer som följer den strukturella utvecklingen och samverkan mellan myndigheterna.

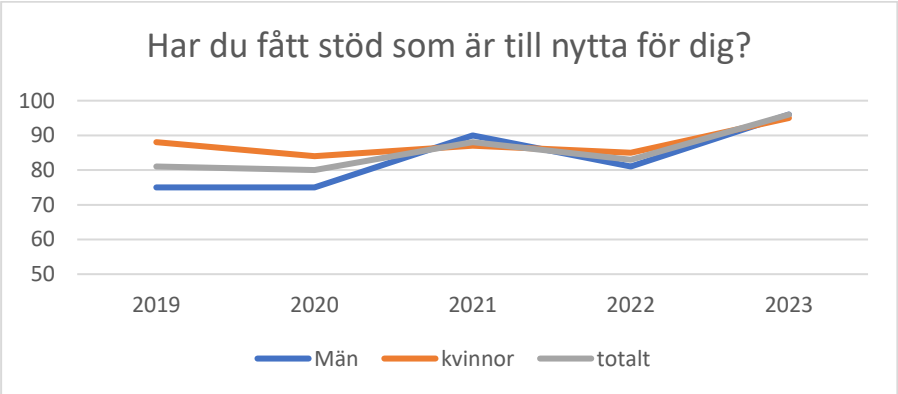
Nedan följer en redovisning av resultaten i förbundet 2023 för varje indikator och av resultaten över tid. I kommentarerna görs en jämförelse med det nationella resultatet samt viss analys och resonemang runt resultatet.

Indikator 1

Deltagarna känner att de insatser som erbjuds är organiserade runt deras behov (personcentrerade).

Mått:
- Får du stöd på ett sätt som är till stor nytta för dig? (Deltagare pågående, fråga 1)
- Har du fått stöd på ett sätt som är till stor nytta för dig? (Deltagare avslutsenkät, fråga 1)

Förbundets utveckling över tid

[1] Indikator 11 är fortsatt under utveckling.

Resultat 2023

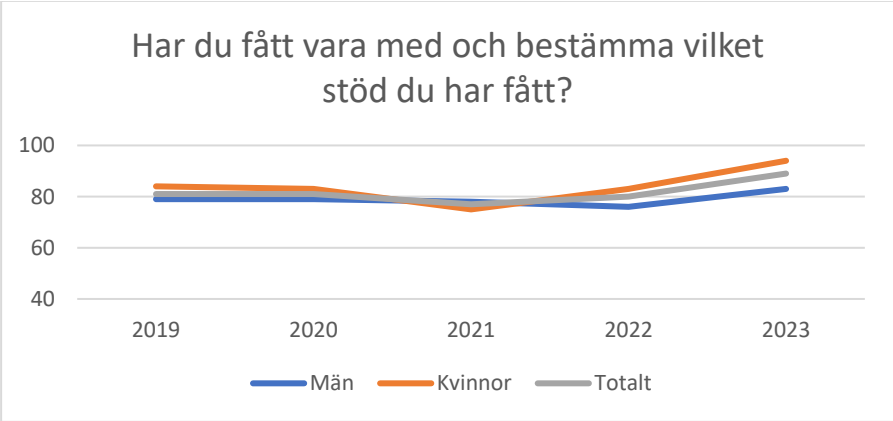
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 1	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	2%	3%	96% (81%)	96%
kvinnor (n=63)	2%	3%	95% (86%)	100%
män (n=51)	2%	2%	96% (76%)	91%

Kommentarer: Jämfört med det nationella resultatet är svaren mer positiva i Sof Väst än nationellt där 91% av samtliga deltagarna upplever att de fått ett stöd som är till nytta för dem. Det är inga skillnader mellan män och kvinnor på nationell nivå eller på förbundsnivå och resultatet har förbättrats sedan föregående mätning.

Indikator 2

Deltagarna upplever inflytande över rehabiliteringsprocessen.
Mått:
- Är du med och bestämmer vilket stöd du skall få? (deltagare pågåendeenkät, fråga 2)
- Har du fått vara med och bestämma vilket stöd som du får/har fått? (Deltagare avslutsenkät, fråga 2

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 2	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=119)	3%	8%	89% (75%)	97%
kvinnor (n=63)	0%	6%	94% (81%)	100%
män (n=52)	6%	12%	83% (67%)	93%

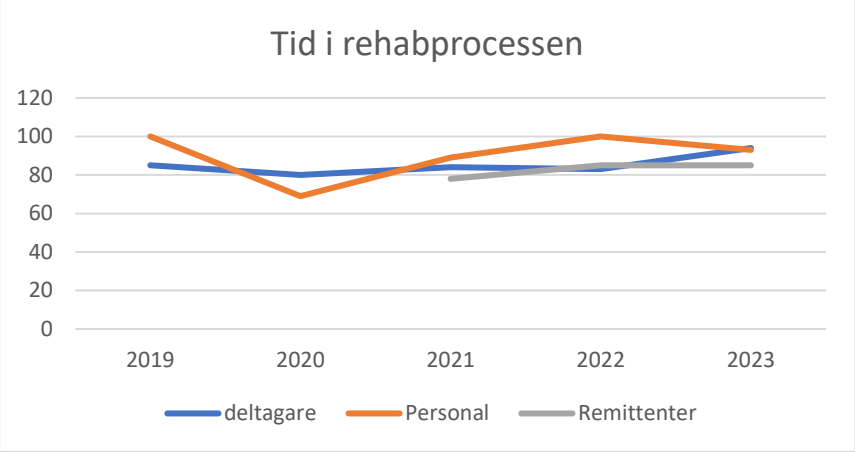
Kommentarer: Resultatet ligger i nivå med det nationella resultatet som är 92% för samtliga. Inga skillnader mellan könen kan ses på nationell nivå men hos Sof Väst upplever kvinnor i större utsträckning att de fått vara med och bestämma vilket stöd de har fått. På nationell nivå kan man också se en tydlig positiv utveckling över tid något som inte är lika tydligt hos Sof Väst.

Indikator 3

En möjlighet att låta rehabiliteringsprocessen få ta den tid som behövs utifrån deltagarnas förutsättningar.

Mått:
- Får stödet ta den tid du behöver? (Deltagare pågåendeenkät, fråga 3)
- Har stödet fått ta den tid du behövt? (Deltagare avslutsenkät, fråga 3)
- Får stödet som ni ger till deltagarna ta den tid som behövs? (Personal, fråga 1)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

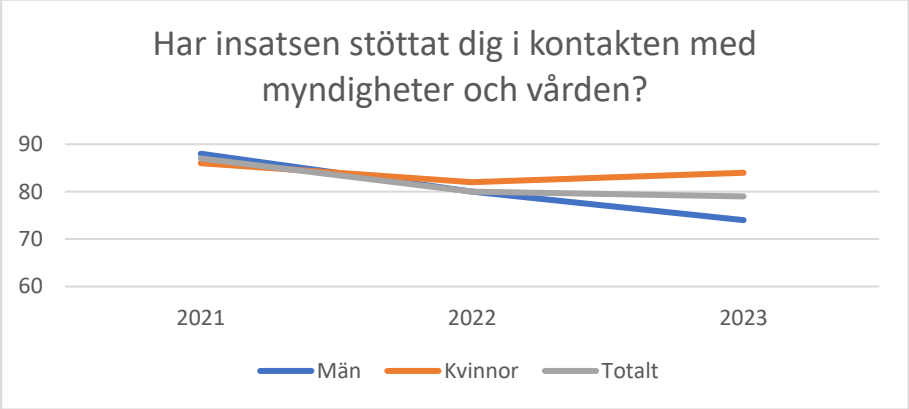
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 3	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	2%	4%	94% (82%)	97%
kvinnor (n=63)	3%	2%	95% (87%)	100%
män (n=51)	0%	6%	94% (79%)	93%
Fråga 1	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	0%	7%	93% (80%)	100%
Fråga 1	**Remittenter**			**svarsfrekvens**
(n=26)	0%	15%	85% (54%)	100%

Kommentarer: För deltagarnas del är resultaten för Sof Väst högre än det nationella som är 90% för samtliga. Det är i huvudsak en positiv utveckling för deltagarna över tid på nationell nivå, den är dock inte lika tydlig för Sof Väst. Personal i Sof Väst svarar mer positivt och remittenter mindre positivt jämfört med det nationella resultatet. Personal nationellt: 86%, Remittenter nationellt: 90%.
Sof Väst har sedan första mätningen 2019 gjort ett arbete och förlängt tiden i insats från 12 mån till 18 mån.

Indikator 4

Deltagare upplever i högre grad än förut att det finns någon som håller samman och stödjer den enskildes samordnade rehabiliteringsprocess.
Mått:
- Stödjer insatsen dig i kontakterna med myndigheterna och vården? (Deltagare pågående, fråga 4)
- Har insatsen stöttat dig i kontakterna med myndigheterna och vården? (Deltagare avslut, fråga 4)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

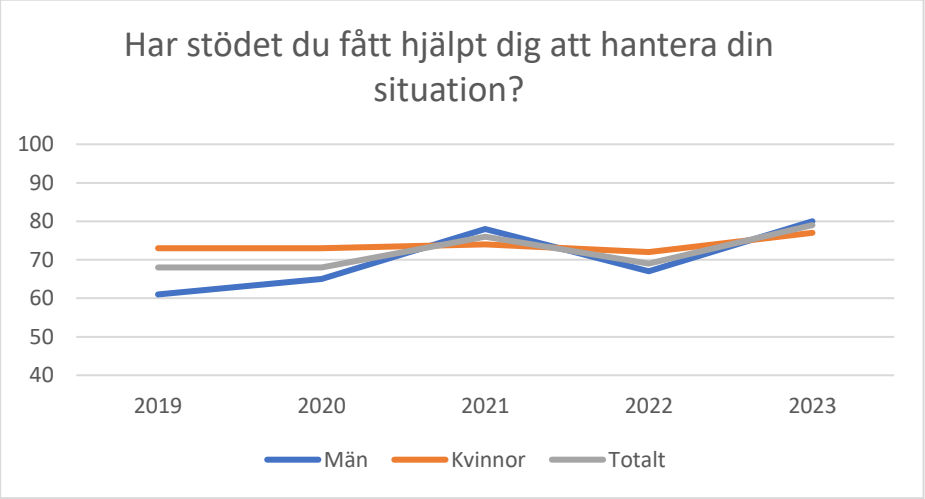
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 4	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	9%	12%	79% (71%)	87%
kvinnor (n=63)	7%	9%	84% (77%)	89%
män (n=51)	13%	13%	74% (66%)	84%

Kommentarer: Frågan formulerades om inför 2021 varför jmf med tidigare år inte är möjlig.
Det sammanlagda resultatet för Sof Väst ligger i nivå med det nationella som är 83%. Vi kan dock se en skillnad för män jmf med riket där det nationella resultatet är 10% över Sof Västs (84%).

Indikator 5

Deltagaren upplever att den kan hantera egna symtom och funktionsnedsättning samt att den har fått stöd från myndigheterna i att leva med detta.
Mått:
- Har det stöd du fått hjälpt dig att utveckla sätt att hantera din situation? (Deltagare pågåendeenkät, fråga 5)
- Har det stöd du fått hjälpt dig att utveckla sätt att hantera din situation? (Deltagare avslutsenkät, fråga 5)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

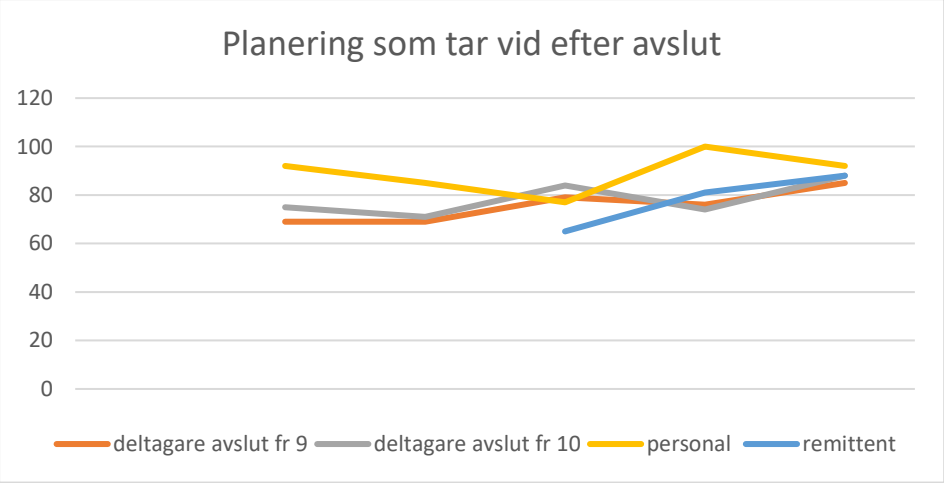
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 5	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	3%	18%	79% (57%)	95%
kvinnor (n=63)	3%	19%	77% (56%)	98%
män (n=51)	4%	16%	80% (61%)	91%

Kommentarer: Förbundets resultat 2023 ligger helt i linje med det nationella som är 78% för samtliga. Inga skillnader mellan män och kvinnor kan ses vare sig på nationell nivå eller på förbundsnivå. Över tid har resultatet för män varierat men det har varit en försiktigt positiv utveckling. På nationell nivå har denna indikator visat en klart positiv utveckling.
Frågorna till denna indikator är brett formulerade, och även om en deltagare fått hjälp att hantera delar av sin situation kan andra delar fortsatt innebära utmaningar för hen.

Indikator 6

När insatser avslutas i en samordnad rehabiliteringstjänst upplever deltagarna att det finns en planering/tjänster som tar vid, och att de levereras utan onödigt dröjsmål.
Mått:
- Har ni påbörjat en planering för vad som ska hända efter att nuvarande stöd har upphört? (Deltagare avslut, fråga 8)
Om deltagaren svarat ja på frågan ovan, besvaras även följande två frågor:
- Finns det en tillräcklig planering för vad som ska hända efter att detta stöd upphört? (Deltagare avslut, fråga 9)
- Kommer det som är planerat att påbörjas inom rimlig tid? (Deltagare avslut, fråga 10)
- Finns det en tillräcklig planering för deltagarna för vad som ska hända när de avslutat insatsen? (Personal, fråga 2)
- Finns det en tillräcklig planering för vad som ska hända deltagarna efter avslutad insats/insatser? (Remittent, fråga 2)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 9	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=115)	3%	12%	85% (65%)	99%
kvinnor (n=59)	0%	15%	85% (69%)	100%
män (n=53)	6%	8%	87% (60%)	98%
Fråga 10	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=114)	4%	8%	88% (68%)	98%
kvinnor (n=58)	5%	9%	86% (69%)	98%

män (n=53)	4%	8%	89% (68%)	98%
Fråga 2	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=13)	0%	8%	92% (69%)	87%
Fråga 2	**Remittenter**			**svarsfrekvens**
(n=26)	4%	8%	88% (58%)	100%
Fråga 3	**Remittenter**			**svarsfrekvens**
(n=26)	0%	4%	96% (81%)	100%

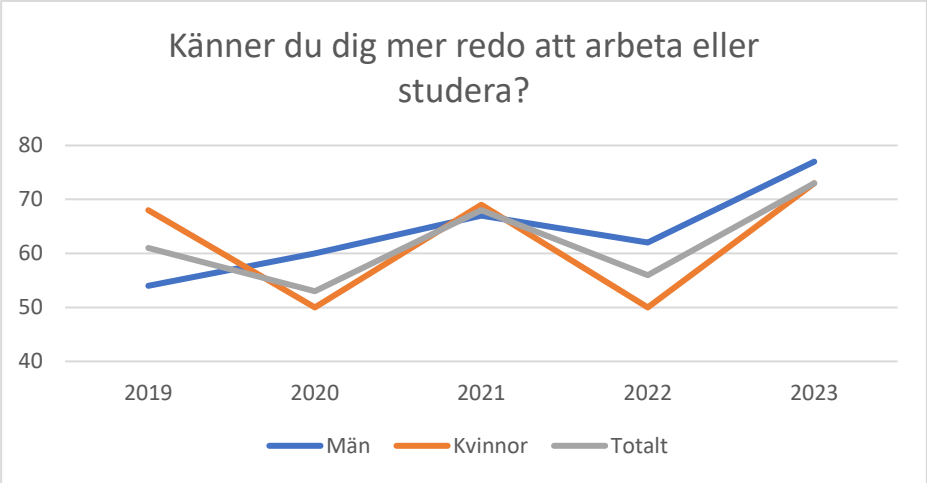
Kommentarer: Det sammanlagda resultatet har över tid förbättrats sedan starten. Ett arbete med att tydliggöra för deltagarna vad som kommer att ta vid efter avslut har genomförts vilket går att se i deltagarnas resultat över tid. På den nationella nivån kan man se en positiv utveckling för samtliga respondentgrupper. Jämfört med det nationella resultatet är förbundets resultat bättre i samtliga respondentgrupper 2023.

Indikator 7

Deltagarna upplever att det har skett en stegförflyttning närmare arbetsmarknaden/egen försörjning.

Mått:
- Känner du dig mer redo att kunna arbeta eller studera jämfört med innan du fick kontakt med oss? (Deltagare pågående, fråga 6)
- Känner du dig mer redo att kunna arbeta eller studera jämfört med innan du fick kontakt med oss? (Deltagare avslut, fråga 6)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 6	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	18%	8%	73% (59%)	97%
kvinnor (n=63)	19%	8%	73% (60%)	98%
män (n=51)	17%	6%	77% (60%)	95%

Kommentarer: Den enda frågan som direkt kan kopplas till stegförflyttning mot arbete och eller studier. Denna indikator är den som uppvisar störst skillnad mellan kvinnor och män på nationella nivån där 60% kvinnor svarar positivt jämfört med 70% för män. Förbundets resultat ligger klart över det nationella men de har varierat över tid och anledningen till det är svårt att veta. Det låga resultatet 2020 för kvinnor kan möjligen kopplas till pandemin men det är osäkert vad skillnaden 2022 beror på. Resultaten för män visar på en positiv utveckling medan kvinnors svar i hög utsträckning varierar mellan åren. Varför män svarar mer positivt än kvinnliga deltagare kan ha många förklaringar; både kopplat till arbetsmarknadens tillgänglighet och individens förutsättningar samt möjliga olikheter i stödet som kvinnor och män får i insatsen. Gruppen män och gruppen

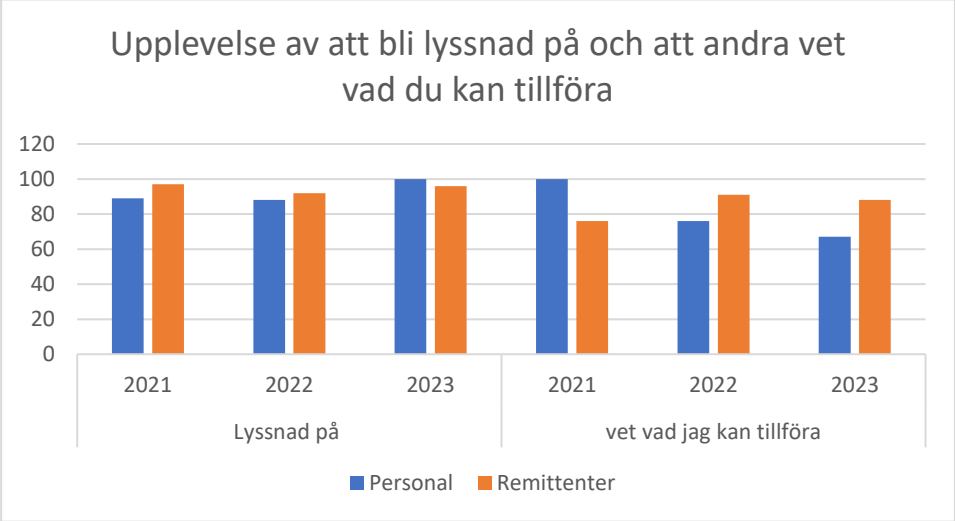
kvinnor kan också skilja sig åt vad gäller ålder, sjukdomshistorik, funktionsnedsättning eller andra faktorer som kan påverka ens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Svaret kan alltså finnas i både strukturella problem på arbetsmarknaden och problem i hur rehabiliteringsinsatserna genomförs, vilket resulterar i att kvinnor som grupp inte känner sig lika redo att kunna arbeta eller studera som gruppen män.

Indikator 8

Personalen upplever att andra medarbetare/professionella i andra myndigheter respekterar deras kunskap, roller och arbetssätt.

Mått:
- Upplever du att de du samverkar med hos andra myndigheter lyssnar på dig? (Personal, fråga 3)
- Upplever du att de du samverkar med hos andra myndigheter vet vad du kan tillföra? (Personal, fråga 4)
- Upplever du att de du samverkar med i insatsen/insatserna lyssnar på dig? (Remittent, fråga 3)
- Upplever du att de du samverkar med i insatsen/insatserna vet vad du kan tillföra? (Remittent, fråga 4)

Förbundets utveckling över tid

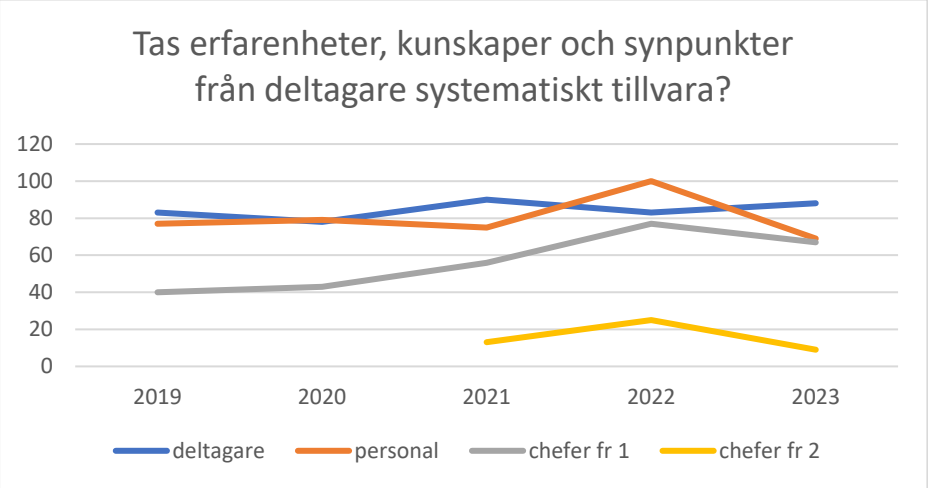
Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 3		**Personal**		**svarsfrekvens**
(n=15)	0%	0%	100% (67%)	100%
Fråga 4		**Personal**		**svarsfrekvens**
(n=15)	0%	13%	87% (33%)	100%
Fråga 4		**Remittenter**		**svarsfrekvens**
(n=26)	0%	12%	88% (58%)	100%
Fråga 3		**Remittenter**		**svarsfrekvens**
(n 26)	0%	4%	96% (57%)	100%

Kommentar: Denna indikator avser fånga upp tillit och respekt mellan professionella, vilket är viktiga faktorer för lyckad samverkan. Jämfört med det nationella resultatet är svaren i förbundet mer positiva för både personal och remittenter. Man kan dock notera en nedåtgående trend när det gäller personalens upplevelse av att de man samverkar med inte vet vad de kan tillföra. Att personalen inte är lika starkt positiva till om de hos andra myndigheter vet vad de kan tillföra kan möjligtvis visa en brist i kännedomen om samordningsförbundens uppdrag och insatser.

Att det systematiskt tillvaratas erfarenheter, kunskaper och synpunkter såväl från enskilda deltagare/brukare som från brukarorganisationer eller grupper av deltagare.
Mått:
- Upplever du att personalen tar tillvara dina erfarenheter, såsom kunskaper och synpunkter? (Deltagare pågående, fråga 7)
- Upplever du att personalen har tagit tillvara dina erfarenheter, såsom kunskaper och synpunkter? (Deltagare avslut, fråga 7)
- Tas erfarenheter, kunskaper och synpunkter från deltagare systematiskt tillvara? (Personal, fråga 5)
- Tas erfarenheter såsom kunskaper och synpunkter från deltagare systematiskt tillvara? (Parternas chefsgrupp, fråga 1)
- Medverkar individer med samordnade rehabiliteringsbehov i utvecklingen av insatser? (Parternas chefsgrupp, fråga 2 – *ny från 2021*)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

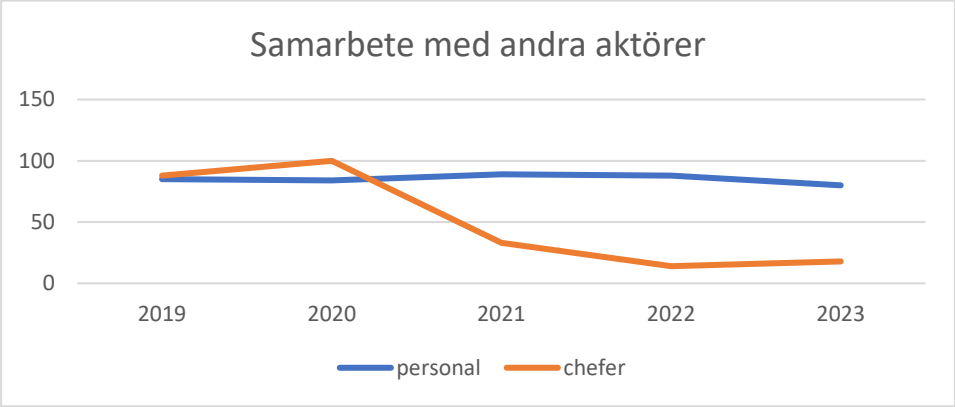
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 7	**Deltagare - avslutsenkät**			**svarsfrekvens**
Samtliga (n=118)	3%	8%	88% (77%)	98%
kvinnor (n=63)	3%	10%	87% (75%)	100%
män (n=51)	4%	6%	91% (80%)	96%
Fråga 5	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=13)	8%	23%	69% (38%)	87%
Fråga 1	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=12)	8%	25%	67% (25%)	100%
Fråga 2	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=11)	18%	73%	9% (0%)	92%

Kommentarer: Det är värt att uppmärksamma att de olika respondentgrupper har olika upplevelser av hur erfarenheter tas tillvara. Liksom tidigare års mätningar urskiljer sig svaren från cheferna, där en relativt stor andel svarar negativt på frågan om deltagare medverkar i utvecklingen av insatser. Deltagarnas svar ligger i nivå med riket medan både personal och chefer är betydligt mindre positiva. Jmf det nationella resultatet; deltagare samtliga 90%, personal 86%, chefer fråga 1 72% och chefer fråga 2 40%.

Indikator 10

Samordnade insatser inkluderar även andra aktörer i samhället, företag, ideella krafter och föreningsliv i det löpande arbetet på ett strukturerat sätt.
Mått:
- Har ni rutiner för att samarbeta med andra aktörer i arbetet när det gäller insatser för deltagarna? (Personal, fråga 6)
- Har er samverkansgrupp ett strukturerat samarbete med aktörer utöver de som är medlemmar i samordningsförbundet? (Parternas chefsgrupp, fråga 3)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

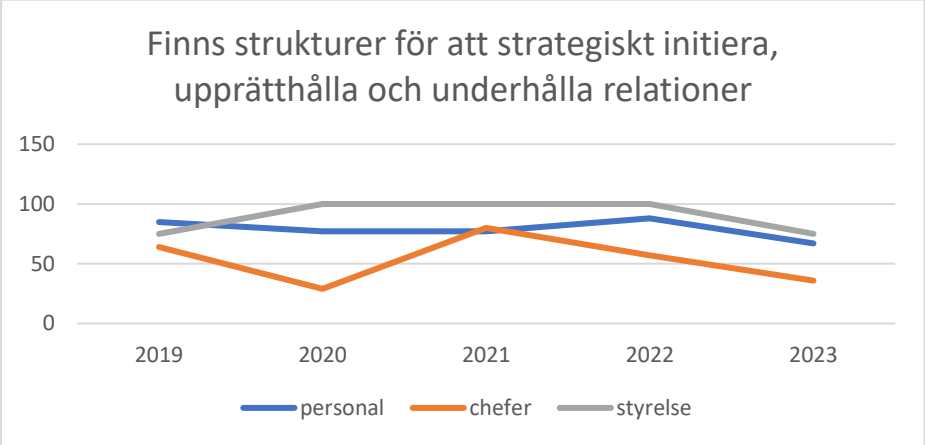
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 6	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	7%	13%	80% (60%)	100%
Fråga 3	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=11)	55%	27%	18% (18%)	92%

Kommentarer: Det nationella resultatet visar på samma skillnader mellan grupperna som i förbundet. På nationell nivå är 76% positiva medan 46% av cheferna är positiva.
Skillnaden mellan grupperna beror troligtvis på att de uppfattar frågan på olika sätt, där chefsgruppen möjligen tolkar frågan ur ett mer strategiskt perspektiv där frågor som relaterar till styrdokument, hur ny verksamhet utvecklas, samarbetsavtal används, och t.ex. hur styrgrupper bemannas blir avgörande. Personal besvarar troligen frågan mer operativt där deltagares möjlighet att påverka den egna rehabiliteringsprocessen kan bli avgörande. Anledningen till den stora skillnaden i chefsgruppen mellan 2020 och 2021 är oklar men kan möjligen förklaras av stort byte av representanter i beredningsgruppen.

Indikator 12

En struktur har skapats vars huvuduppgifter är att strategiskt initiera, upprätthålla och underhålla relationer.
Mått:
- Har ni strukturer för att initiera, upprätthålla och underhålla relationer mellan inblandade aktörer? (Personal, fråga 7)
- Har ni strukturer för att initiera, upprätthålla och underhålla relationer mellan de samverkande myndigheterna? (Parternas chefsgrupp, fråga 4)
- Har ni strukturer för att initiera, upprätthålla och underhålla relationer mellan inblandade aktörer? (Styrelse, fråga 1)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

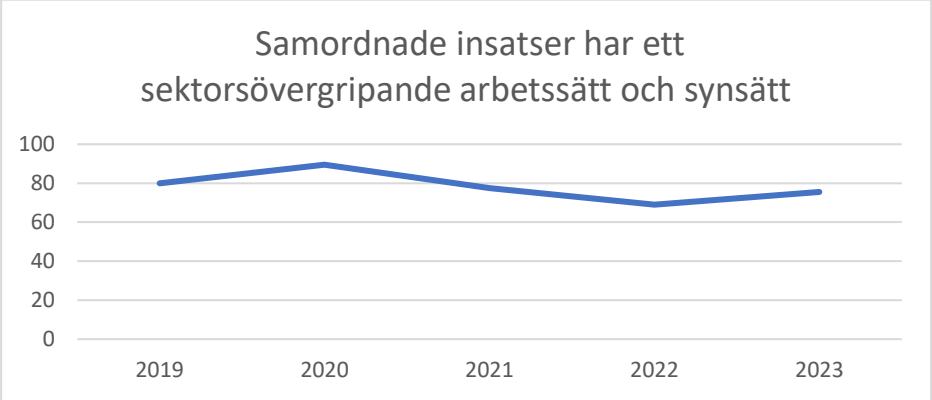
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 7	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	7%	27%	67% (60%)	100%
Fråga 4	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=11)	18%	45%	36% (9%)	92%
Fråga 1	**Styrelse**			**svarsfrekvens**
(n=8)	0%	25%	75% (38%)	100%

Kommentarer: Denna indikator vänder sig till personal, chefer och styrelsen hos samordningsförbunden för att mäta om samverkansstrukturer initieras och vidmakthålls. Även i denna indikator varierar svaren stort mellan respondentgrupperna. Jämfört med det nationella resultatet svarar alla grupperna betydligt lägre än riket. Personalen svarar nationellt 77% positivt, cheferna 75% positivt och styrelsen 85%. På nationell nivå har man över tid sett en positiv utveckling vilket inte på samma sätt kan utläsas i Sof Väst.
Styrelsens något lägre resultat 2023 kan möjligen förklaras av att det under 2022 tillkom flera nya ledamöter där kunskapen om förbundet inte är lika stor. Värt att uppmärksamma är att samtliga grupper är mindre positiva 2023 jämfört med 2022.

Indikator 13

Samordnade insatser har ett sektorsövergripande arbetssätt och synsätt.
Mått:
- Omfattas det synsätt ni har angående människors resurser och möjligheter av alla i den samordnade insatsen? (Personal, fråga 8)
- Fungerar de olika arbetssätt ni har i den samordnade insatsen bra tillsammans? (Personal, fråga 9

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

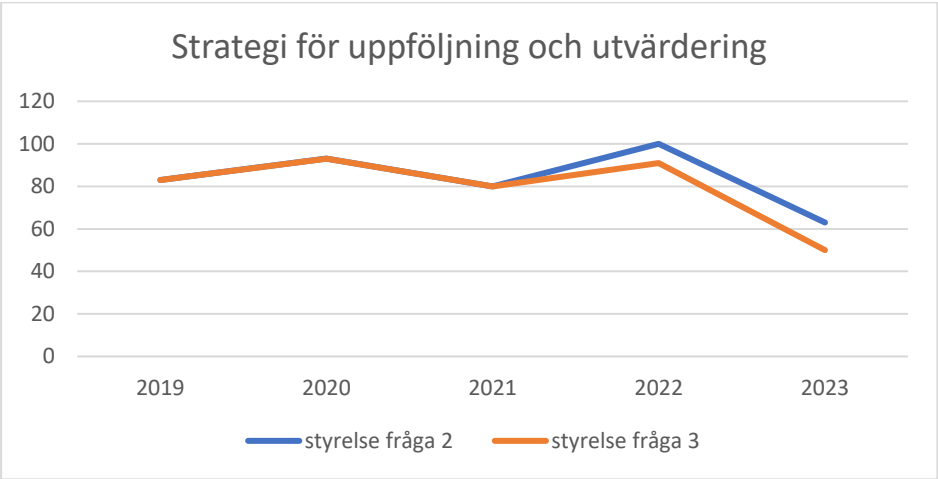
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 8	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=14)	0%	36%	64% (36%)	93%
Fråga 9	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	0%	13%	87% (47%)	100%

Kommentarer: Här fokuseras på personalen för att undersöka om de synsätt och arbetssätt som finns i en samordnad insats fungerar väl tillsammans. En något nedåtgående trend har kunnat ses från 2020 vilket möjligen kan bero på pandemin då möjligheterna att träffas begränsades och att uppfattningen om varandras synsätt på så sätt blev mer otydlig. De nationella svaren är på fråga 8 betydligt mer positivt (86%) än hos Sof Väst medan svaren på fråga 9 i de nationella svaren (88%) ligger i nivå med svaren hos Sof Väst.

Indikator 14

Det finns en klar och tydlig strategi för uppföljning och utvärdering av myndighetsgemensamma insatser.
Mått:
- Har ni en strategi för hur ni arbetar med uppföljning och utvärdering av de samordnade rehabiliteringsinsatserna? (Styrelse, fråga 2)
- Använder ni uppföljning och utvärdering som underlag för att utveckla de samordnade rehabiliteringsinsatserna? (Styrelse, fråga 3)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 2	**Styrelse**			**svarsfrekvens**
(n=8)	0%	38%	63% (25%)	100%
Fråga 3	**Styrelse**			**svarsfrekvens**
(n=8)	13%	38%	50% (25%)	100%

Kommentarer: Efter flera år av relativt stabilt positiva svar sjunker andelen positiva svar och andelen som svarar varken eller ökar. Även här kan det finnas en koppling till att vi delvis har många nya styrelseledamöter i förbundet. Utveckling på nationell nivå har varit uppåtgående sedan 2019 men har också en dipp 2023 och svaren på fråga 2 är 84% och på fråga 3 80%. Detta är ett betydligt högre resultat än Sof Väst.

Indikator 15

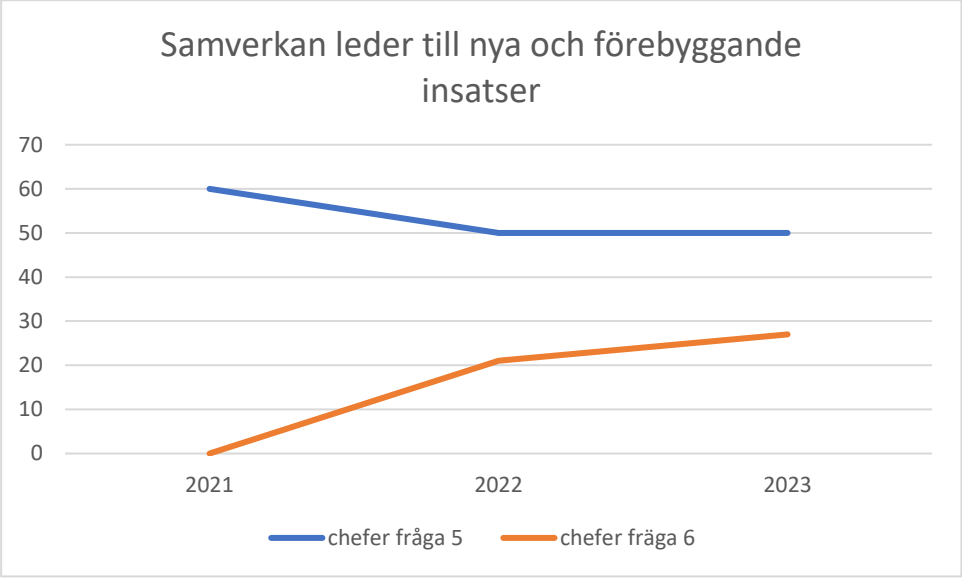
Insikter från samverkan leder till att nya typer av förebyggande insatser utvecklas så att behov av samordnad rehabilitering inte behöver bli aktuellt om individer fångas upp mycket tidigare och på ett annorlunda sätt.

Mått:

- Används erfarenheter från förbundsfinansierade insatser som underlag för fortsatt utveckling av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering? (Parternas chefsgrupp, fråga 5– *ny från 2021*)
- Har erfarenheter från er samverkan lett till att förebyggande insatser utvecklats med avsikten att samordnad rehabilitering inte ska bli aktuell?

(Parternas chefsgrupp, fråga 6)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

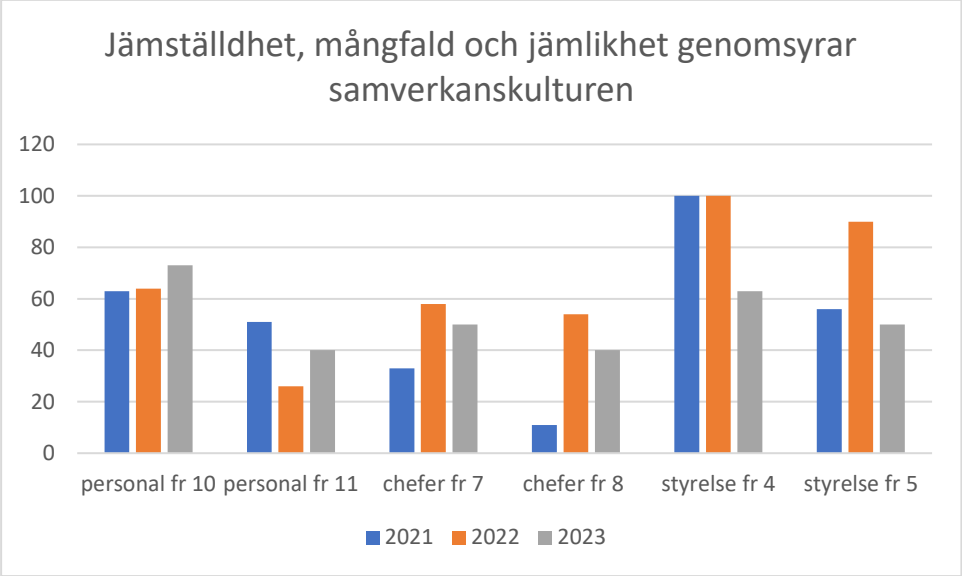
	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 5	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=12)	17%	33%	50% (17%)	100%
Fråga 6	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=11)	45%	27%	27% (9%)	92%

Kommentarer: På nationell nivå är chefer mer positiva i sina svar på båda frågorna, på fråga 5 svarar 71% positivt och på fråga 6, 38%. Svaren, både i förbundet och nationellt, kan antyda att det oftare finns en intern utveckling inom samordningsförbundet, men att det mer sällan skapas lärdomar hos medlemsparterna själva, för att deltagare inte ska behöva komma till en insats i samordningsförbund över huvud taget.

Indikator 16

En värdegrund utifrån mänskliga rättigheter såsom jämställdhet, mångfald och jämlikhet genomsyrar den lokala samverkanskulturen.
Mått:
- Har ni rutiner för att arbeta med jämställdhet, jämlikhet och mångfald i insatsen? (Personal, fråga 10)
- Avsätts tid till lärande och reflektion kopplat till jämställdhet, jämlikhet och mångfald? (Personal, fråga 11)
- Används könsuppdelad statistik i planering, beslut och prioriteringar? (Parternas chefsgrupp, fråga 7)
- Har ni integrerat jämställdhet, jämlikhet och mångfald i den samverkan som stöds av samordningsförbundet? (Parternas chefsgrupp, fråga 8)
- Används könsuppdelad statistik i planering, beslut och prioriteringar? (Styrelse, fråga 4)
- Har styrelsen integrerat jämställdhet, jämlikhet och mångfald i förbundets verksamhetsplanering? (Styrelse, fråga 5)

Förbundets utveckling över tid

Resultat 2023

	Negativt	*Varken eller*	*Positivt (Klart positivt)*	
Fråga 10	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	13%	13%	73% (40%)	100%
Fråga 11	**Personal**			**svarsfrekvens**
(n=15)	20%	40%	40% (27%)	100%
Fråga 7	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=10)	20%	30%	50% (20%)	83%
Fråga 8	**Parternas chefsgrupp**			**svarsfrekvens**
(n=10)	0%	60%	40% (10%)	83%
Fråga 4	**Styrelse**			**svarsfrekvens**
(n=8)	25%	13%	63% (38%)	100%
Fråga 5	**Styrelse**			**svarsfrekvens**
(n=8)	0%	50%	50% (25%)	100%

Kommentarer: Indikatorn vill synliggöra hur förbundens verksamhet bidrar till det övergripande jämställdhetspolitiska målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Kvinnor och män är dock inte homogena grupper. Indikatorn utgår därför ifrån en värdegrund baserad i de mänskliga rättigheterna, där jämställdhet, jämlikhet och mångfald pekas ut som viktiga delar i detta arbete. Förbundets svar 2023 är mindre positiva än tidigare år hos chefer och styrelse. Personalen svarar dock mer positivt än föregående år men det kvarstår dock ett arbete i att avsätta tid för lärande och reflektion inom området. Förbundets svar i jämförelse med det nationella resultatet visar att personalen svarar i nivå med riket medan styrelsen svarar betydligt mindre positivt än riket.

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: MARTINA LAURELL
Datum: 2024-03-26 09:07
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
A1D99DB5311DB2D502F2FBB5B9FB821510A7305BAA664FE6BE932D7D2356B671

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-22 17:08
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
A1D99DB5311DB2D502F2FBB5B9FB821510A7305BAA664FE6BE932D7D2356B671

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-22 14:57
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
A1D99DB5311DB2D502F2FBB5B9FB821510A7305BAA664FE6BE932D7D2356B671

Namn: JOAKIM SJÖLING
Datum: 2024-03-22 14:59
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
A1D99DB5311DB2D502F2FBB5B9FB821510A7305BAA664FE6BE932D7D2356B671

KS § 64 **Dnr 2024/139**
Godkännande av ny förbundsordning - Samordningsförbundet Väst

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner förslag till ny förbundsordning för Samordningsförbundet Väst.

Ärendebeskrivning
Samordningsförbundet Västs styrelse beslutade vid styrelsemöte 2024-03-22 om reviderad förbundsordning som anpassar styrelsens storlek till rådande lagstiftning. Styrelsen beslutade att denna ska gälla från 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning. Samtidigt görs ändring av säteskommun från Tanum till Uddevalla Styrelseprotokoll 4, 2024-03-22 § 29

Utifrån föreskrift i Finsamlagstiftningen ska varje förbundsmedlem vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter. (10 § första stycket FinsamL). Samordningsförbundet Väst har fram till nu haft ett väl fungerande system där styrelsen har bestått av fyra ledamöter en från varje part. Varje part har dessutom utsett en ersättare, förutom kommunerna som har åtta ersättare, en från varje kommun som inte är ordinarie ledamot i styrelsen. Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

De 9 kommunerna i Samordningsförbundet Väst har beslutat om ett roterande system med fallande ordning, vilket inneburit byte varje år av vilken kommun som är ordinarie ledamot. Detta har fungerande sedan start av förbundet. Kommunerna har varit nöjda med denna representation och inte uttryckt någon form av vilja till förändring.

De administrativa kostnaderna för arvoden och förlorad arbetsförtjänst har därmed också kunnat hållas nere utifrån att antalet ledamöter vid styrelsemöten har varit begränsade. Medlemmarnas medlems-/ägarrepresentanter har deltagit i samrådsmöten utifrån det antal kommuner som finns representerade i förbundet tillsammans med representant från Arbetsförmedling, Försäkringskassa samt Västra Götalandsregionen. Utifrån att förbundet behöver följa gällande lagstiftningen samt att Nationella rådet1, som är medlemmarnas representanter på Nationell nivå (Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner) varit särskilt tydliga med att alla förbund ska göra lika och följa lagstiftningen kring styrelsens sammansättning, behöver Samordningsförbundet Västs förbundsordning revideras och beslutas om av samtliga medlemmar.

Även revisionen har i sin Revisionsberättelse påpekat att förbundet behöver följa lagstiftningen. Förslaget är också att en administrativ ändring av säteskommun görs samtidigt som revidering av förbundsordningen. Alla förbund har en säteskommun. Sätet måste vara bestämt för att man ska kunna avgöra vad som är rätt forum vid tvister. Samma gäller för avgörande av vilken förvaltningsrätt som är behörig första instans i mål om laglighetsprövning (prop. 2002/03:132 s 110). I nuvarande förbundsordning är Tanum säteskommun för förbundet.

I dagsläget har förbundet stöd i bidragande av Förbundschefs anställning, arkivering av handlingar samt stöd med ekonomi-, dataskydd- samt annat administrativt stöd av Uddevalla kommun. Byte av säteskommun är förankrat med representanter från Tanums kommun samt Uddevalla kommun. Ingen av kommunerna har något att erinra mot byte av säteskommun. Beslut om ökad representation innebär att samtliga kommuner behöver utse en ordinarie och en ersättare. I dagsläget finns redan ordinarie ledamöter utsedda, vilket gör att samtliga kommuner behöver utse en ersättare.

Ekonomiska förutsättningar och resultat av beslutet.
En utökad styrelse från 4 ordinarie och 11 ersättare till 12 ordinarie och 12 ersättare ger en merkostnad för arvodering och förlorad arbetsförtjänst för ledamöter med ca 160 000 kr/år (i 2024 års siffror) vilket gör att en ökad del av nuvarande budget för individ- och strukturella insatser behöver användas till overheadkostnader.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-09
Förslag till ny förbundsordning, dat 2024-04-08
Sammanträdesprotokoll, dat 2024-03-22
Förslag till beslut, dat 2024-03-28

Sändlista
Samordningsförbundet Väst

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-04-09
2024/139

Kommunstyrelsen

Godkännande av ny förbundsordning - Samordningsförbundet Väst

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner förslag till ny förbundsordning för Samordningsförbundet Väst.

Ärendebeskrivning
Samordningsförbundet Västs styrelse beslutade vid styrelsemöte 2024-03-22 om reviderad förbundsordning som anpassar styrelsens storlek till rådande lagstiftning. Styrelsen beslutade att denna ska gälla från 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning. Samtidigt görs ändring av säteskommun från Tanum till Uddevalla Styrelseprotokoll 4, 2024-03-22 § 29

Utifrån föreskrift i Finsamlagstiftningen ska varje förbundsmedlem vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter. (10 § första stycket FinsamL). Samordningsförbundet Väst har fram till nu haft ett väl fungerande system där styrelsen har bestått av fyra ledamöter en från varje part. Varje part har dessutom utsett en ersättare, förutom kommunerna som har åtta ersättare, en från varje kommun som inte är ordinarie ledamot i styrelsen. Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

De 9 kommunerna i Samordningsförbundet Väst har beslutat om ett roterande system med fallande ordning, vilket inneburit byte varje år av vilken kommun som är ordinarie ledamot. Detta har fungerande sedan start av förbundet. Kommunerna har varit nöjda med denna representation och inte uttryckt någon form av vilja till förändring.

De administrativa kostnaderna för arvoden och förlorad arbetsförtjänst har därmed också kunnat hållas nere utifrån att antalet ledamöter vid styrelsemöten har varit begränsade. Medlemmarnas medlems-/ägarrepresentanter har deltagit i samrådsmöten utifrån det antal kommuner som finns representerade i förbundet tillsammans med representant från Arbetsförmedling, Försäkringskassa samt Västra Götalandsregionen. Utifrån att förbundet behöver följa gällande lagstiftningen samt att Nationella rådet1, som är medlemmarnas representanter

på Nationell nivå (Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner) varit särskilt tydliga med att alla förbund ska göra lika och följa lagstiftningen kring styrelsens sammansättning, behöver Samordningsförbundet Västs förbundsordning revideras och beslutas om av samtliga medlemmar.

Även revisionen har i sin Revisionsberättelse påpekat att förbundet behöver följa lagstiftningen. Förslaget är också att en administrativ ändring av säteskommun görs samtidigt som revidering av förbundsordningen. Alla förbund har en säteskommun. Sätet måste vara bestämt för att man ska kunna avgöra vad som är rätt forum vid tvister. Samma gäller för avgörande av vilken förvaltningsrätt som är behörig första instans i mål om laglighetsprövning (prop. 2002/03:132 s 110). I nuvarande förbundsordning är Tanum säteskommun för förbundet.

I dagsläget har förbundet stöd i bidragande av Förbundschefs anställning, arkivering av handlingar samt stöd med ekonomi-, dataskydd- samt annat administrativt stöd av Uddevalla kommun. Byte av säteskommun är förankrat med representanter från Tanums kommun samt Uddevalla kommun. Ingen av kommunerna har något att erinra mot byte av säteskommun. Beslut om ökad representation innebär att samtliga kommuner behöver utse en ordinarie och en ersättare. I dagsläget finns redan ordinarie ledamöter utsedda, vilket gör att samtliga kommuner behöver utse en ersättare.

Ekonomiska förutsättningar och resultat av beslutet.
En utökad styrelse från 4 ordinarie och 11 ersättare till 12 ordinarie och 12 ersättare ger en merkostnad för arvodering och förlorad arbetsförtjänst för ledamöter med ca 160 000 kr/år (i 2024 års siffror) vilket gör att en ökad del av nuvarande budget för individ- och strukturella insatser behöver användas till overheadkostnader.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-09
Förslag till ny förbundsordning, dat 2024-04-08
Sammanträdesprotokoll, dat 2024-03-22
Förslag till beslut, dat 2024-03-28

Sändlista:
Samordningsförbundet Väst

Förbundsordning för Samordningsförbundet Väst

Samordningsförbundet Väst har inrättats med stöd av lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

§ 1 Samordningsförbundets namn
Samordningsförbundets namn är Samordningsförbundet Väst. Organisationsnummer är 222000-2030

§ 2 Samordningsförbundets säte
Samordningsförbundet har sitt säte i Uddevalla kommun.

§ 3 Samordningsförbundets medlemmar
Förbundet har 12 medlemmar som tillsammans utgör fyra parter: Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun som består av kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla och Västra Götalandsregionen.

§ 4 Samordningsförbundets ändamål
Samordningsförbundets ändamål är att inom kommunernas geografiska område bedriva finansiell samordning enligt FinsamL (2003:1210) mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla och Västra Götalandsregionen.

§ 5 Förbundets organisation
Samordningsförbundet ska ledas av en styrelse. Förbundsstyrelsen ska utse en tjänsteman som ska leda och fördela arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar.

§ 6 Styrelsen
Förbundet ska ledas av en styrelse.
Styrelsen ska bestå av 12 ledamöter och 12 ersättare. Arbetsförmedlingen utser 1 ledamot och 1 ersättare. Försäkringskassan utser 1 ledamot och 1 ersättare. Kommunerna; Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla utser var sin ledamot och ersättare, totalt 9 ledamöter och 9 ersättare. Västra Götalandsregionen utser 1 ledamot och 1 ersättare.

Varje ledamot i styrelsen har en röst, vilket framgår av 4 kap. 24 § kommunallagen (2017:725) (i 19 § FinsamL, hänvisas till detta lagrum). Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

Mandattiden är fyra år och räknas från och med den 1 januari efter det att val av fullmäktige har ägt rum i hela landet.

Styrelsen utser bland sina ledamöter en ordförande och en eller två vice ordförande för den tid som styrelsen bestämmer. Kommunen/regionen kan bara utse ledamöter som sitter i den egna fullmäktigeförsamlingen.

§ 7 Samordningsförbundets uppgifter och beslutanderätt
Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst.

Förbundet har till uppgift att:

1. besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen

2. stödja samverkan mellan samverkansparterna

3. finansiera insatser för individer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser i syfte att uppnå eller förbättra förmågan att utföra förvärvsarbete, och som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde.

4. besluta på vilket sätt de medel som finns för finansiell samordning ska användas

5. svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna

6. upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

De insatser som finansieras av förbundet ska registreras och följas upp via Uppföljning Finsam.

Det ingår inte i Samordningsförbundets uppdrag att besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda. Förbundet får därför inte heller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning. och inte heller i övrigt bedriva eller upphandla rehabiliteringsinsatser.

Vidare får förbundet inte tillhandahålla tjänster som är avsedda för enskilda.

§ 8 Medlemmarnas initiativrätt

En styrelsemedlem och tjänstgörande ersättare har rätt att väcka ärenden i förbundsstyrelsen. Revisorerna i förbundet får väcka ärenden i styrelsen som rör granskningen av verksamheten i samordningsförbundet.

§ 9 Samråd

Styrelsen ska hålla medlemsrepresentanterna underrättade om den allmänna planläggningen av förbundets verksamhet och om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse. Styrelsen har rätt att från medlemsrepresentanterna få de yttranden och upplysningar som behövs för att styrelsen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Samordningsförbundet ska samråda med medlemsrepresentanterna innan beslut om budget fattas.

Varje medlem ska utse en representant i samrådet. Denna representant ska inte vara samma som styrelseledamot eller ersättare. Samordningsförbundet har en skyldighet att kalla utsedda medlemsrepresentanter till minst ett medlemssamråd per år.

§ 10 Kungörelser

Förbundets kungörelser, och andra tillkännagivanden ska anslås på Samordningsförbundets officiella hemsida samt på kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla och på Västra Götalandsregionens anslagstavlor.

§ 11 Medlemmarnas tillgångar och skulder samt fördelningen av kostnader/parternas bidrag av medel

Varje medlem har vid varje tidpunkt andel i förbundets tillgångar och skulder i förhållande till vad medlemmen ska tillskjuta som medlemsbidrag för att täcka förbundets kostnader. Om samordningsförbundet saknar tillgångar för att betala en skuld ska medlemmarna skjuta till så stor del av

bristen som svarar mot den andel som medlemmen ska bidra med enligt 5 § FinsamL (22 § FinsamL). Detta gäller även under uppsägningstid om en medlem begär utträde enligt § 15 i denna förbundsordning. Medlemmarnas ekonomiska bidrag till verksamheten ska fördelas på följande sätt:

* Försäkringskassan ska bidra med hälften av medlen (dvs statens del och staten är här Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen)

* Västra Götalandsregionen, med en fjärdedel

* Kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum och Uddevalla tillsammans, med en fjärdedel.

Kommunernas fördelning sker utifrån kommunens befolkningsunderlag i ålder 16-65 år den 1 november det år som val ägt rum.

§ 12 Styrning, insyn och skuldsättning

Förbundsstyrelsen ska varje år, tre månader efter räkenskapsårets utgång, upprätta årsredovisning för verksamheten och ekonomin, som skickas till medlemmarna.

Förbundet får inte ingå borgen.

Förbundet får inte heller sätta sig i skuld utöver vad som är sedvanliga krediter för verksamheten.

Om samordningsförbundet saknar tillgångar för att betala en skuld ska en medlem skjuta till så stor del av bristen som svarar mot den andel som medlemmen ska bidra med (5 § FinsamL).

§ 13 Budget

Förbundsstyrelsen ska fastställa samordningsförbundets budget för det kommande året senast den 30 november. Förbundsstyrelsen ska dessförinnan samråda med medlemsrepresentanterna om budgetförslaget. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten under budgetåret. I planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, varvid budgetåret ska vara periodens första år.

§ 14 Revisorer

Förbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. Medlemmarna kan utse gemensamma revisorer.

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utser Försäkringskassan 1 gemensam revisor. Kommunerna och regionen utser gemensamt 1 revisor.

Mandattiden för den förtroendevalda revisorn är fyra år räknat från och med den 1 april året efter det att val av fullmäktige i kommun och region har ägt rum. Mandattid för statens revisor hanteras i särskild ordning. Vid revision tillämpas bestämmelserna i 26 § FinsamL.

§ 15 Utträde

En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är 3 år.
Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen ska bestämmas i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller det år då medlemmen utträder ur förbundet, om inte annan avtalas mellan medlemmarna. Vid en förbundsmedlems utträde ska förbundet träda i likvidation enligt förbundsordningens § 16 och medlemmarnas ekonomiska mellanhavanden regleras enligt förbundsordningens § 11. Om det efter utträde finns minst en kommun och minst en region kvar, och de statliga medlemmarna kvarstår, får de kvarvarande medlemmarna besluta om att fortsätta förbundets verksamhet. Ett sådant beslut måste fattas innan uppsägningstiden för den utträdande medlemmen har löpt ut.

§ 16 Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 15 § är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation. Detsamma ska ske om inte förbundet uppfyller det grundläggande kravet om antal medlemmar efter att en medlem utträtt ur förbundet (3 § andra meningen FinsamL). Likvidationen verkställs av styrelsen i egenskap av likvidator. När förbundet trätt i likvidation ska skulderna betalas och egendomen avyttras. Kvarvarande tillgångar ska därefter fördelas mellan medlemmarna enligt principerna i § 11 i denna förbundsordning. När styrelsen har fullgjort sitt uppdrag ska den avge en slutredovisning för sin förvaltning. Det görs genom att styrelsen avger en förvaltningsberättelse över likvidationen i sin helhet som redovisar betalning av skulder, försäljning av egendom och skiftet av behållna tillgångar därefter. Till berättelsen ska bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Vad gäller förbundets arkiv ska den kommuns arkivmyndighet som ansvarar för tillsynen (enligt 20 § FinsamL 2003:1210) kontaktas för diskussion om var det upplösta förbundets arkiv ska förvaras. Till slutredovisningen ska fogas styrelsens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv. Förbundet är upplöst när förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgivits samtliga medlemmar.

§ 17 Tvister

Tvister mellan förbundet och dess medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse, avgöras i allmän domstol i Sverige.

§ 18 Ersättning till ledamöter, ersättare och revisorer

Arvoden och ersättningar till ordförande, vice ordförande, styrelseledamöter, ersättare och revisorer ska följa de bestämmelser som gäller för förtroendevalda i Västra Götalandsregionen. Utöver ev mötesarvode utgår ett fast arvode till ordförande och vice ordförande i förbundet. Detta fasta arvode beräknas för ordförande med 4% och för viceordförande 3 % av fast grundarvode för heltidsarvoderat regionråd. Arvodet justeras årligen enligt de bestämmelser som gäller för förtroendevalda inom Västra Götalandsregionen. Ersättningar och arvoden betalas av samordningsförbundet. Om sakkunnigt biträde anlitas av revisorer betalas arvodet av förbundet.

§ 19 Arkivtillsyn

Arkivmyndigheten i Uddevalla kommun ansvarar för tillsynen av att samordningsförbundet fullgör sina skyldigheter enligt arkivlagen (1990:782).

§ 20 Ändringar i förbundsordningen

Ändringar i förbundsordningen ska fastställas genom likalydande beslut av förbundets samtliga medlemmar.

§ 21 Förbundets bildande

Förbundet bildades den 1 januari 2015 och utvidgades med Melleruds kommun den 1 januari 2022.

Beslut
Beslut om ny förbundsordning för Samordningsförbundet Väst. Förbundsordningen ska gälla från 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning. Val av ersättare till förbundsstyrelsen behöver samtidigt göras.

Förslag till beslut
Att av styrelsen för Samordningsförbundet Väst beslutat förslag till ny förbundsordning antas och beslutas av _KOMMUNNAMN…../VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN…..att gälla från 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning.

Beslut fattas om att utse ersättare till förbundsstyrelsen så denne kan tillträda 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning.

Sammanfattning av ärende
Samordningsförbundet Västs styrelse beslutade vid styrelsemöte 2024-03-22 om reviderad förbundsordning som anpassar styrelsens storlek till rådande lagstiftning. Styrelsen beslutade att denna ska gälla från 1 oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning. Samtidigt görs ändring av säteskommun från Tanum till Uddevalla
Styrelseprotokoll 4, 2024-03-22 § 29

Utifrån föreskrift i Finsamlagstiftningen ska varje förbundsmedlem vara representerad i styrelsen med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter. (10 § första stycket FinsamL).

Samordningsförbundet Väst har fram till nu haft ett väl fungerande system där styrelsen har bestått av fyra ledamöter en från varje part. Varje part har dessutom utsett en ersättare, förutom kommunerna som har åtta ersättare, en från varje kommun som inte är ordinarie ledamot i styrelsen. Ersättare har närvaro- och yttranderätt.

De 9 kommunerna i Samordningsförbundet Väst har beslutat om ett roterande system med fallande ordning, vilket inneburit byte varje år av vilken kommun som är ordinarie ledamot. Detta har fungerande sedan start av förbundet. Kommunerna har varit nöjda med denna representation och inte uttryckt någon form av vilja till förändring.

De administrativa kostnaderna för arvoden och förlorad arbetsförtjänst har därmed också kunnat hållas nere utifrån att antalet ledamöter vid styrelsemöten har varit begränsade.

Medlemmarnas medlems-/ägarrepresentanter har deltagit i samrådsmöten utifrån det antal kommuner som finns representerade i förbundet tillsammans med representant från Arbetsförmedling, Försäkringskassa samt Västra Götalandsregionen.

Utifrån att förbundet behöver följa gällande lagstiftningen samt att Nationella rådet[1], som är medlemmarnas representanter på Nationell nivå (Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner) varit särskilt tydliga med att alla förbund ska göra lika och följa lagstiftningen kring styrelsens sammansättning, behöver Samordningsförbundet Västs förbundsordning revideras och beslutas om av samtliga medlemmar. Även revisionen har i sin Revisionsberättelse påpekat att förbundet behöver följa lagstiftningen.

Förslaget är också att en administrativ ändring av säteskommun görs samtidigt som revidering av förbundsordningen. Alla förbund har en säteskommun. Sätet måste vara bestämt för att man ska kunna avgöra vad som är rätt forum vid tvister. Samma gäller för avgörande av vilken förvaltningsrätt som är behörig första instans i mål om laglighetsprövning (prop. 2002/03:132 s 110). I nuvarande förbundsordning är Tanum säteskommun för förbundet. I dagsläget har förbundet stöd i bidragande av Förbundschefs anställning, arkivering av handlingar samt stöd med ekonomi-, dataskydd- samt annat administrativt stöd av Uddevalla kommun. Byte av säteskommun är förankrat med representanter från Tanums kommun samt Uddevalla kommun. Ingen av kommunerna har något att erinra mot byte av säteskommun.

Beslut om ökad representation innebär att samtliga kommuner behöver utse en ordinarie och en ersättare. I dagsläget finns redan ordinarie ledamöter utsedda, vilket gör att samtliga kommuner behöver utse en ersättare.

Mål
Att följa Finsamlagstiftningen samt att flytta säteskommun till Uddevalla.

Ekonomiska förutsättningar och resultat av beslutet
En utökad styrelse från 4 ordinarie och 11 ersättare till 12 ordinarie och 12 ersättare ger en merkostnad för arvodering och förlorad arbetsförtjänst för ledamöter med ca 160 000 kr/år (i 2024 års siffror) vilket gör att en ökad del av nuvarande budget för individ- och strukturella insatser behöver användas till overheadkostnader.

Jämställda beslut

[1] Nationella rådet - Finsam

1. Har beslutet föregåtts av arbete med frågor utifrån ett jämställdhetsperspektiv vid en insats, vänder sig insatsen lika mycket till kvinnor/män, flickor/pojkar?)
I Samordningsförbundet arbete ingår jämställdhet som ett horisontellt kriterium. Jämställdhetsperspektivet genomsyrar all verksamhet som förbundet genomför.
2. Kan beslutet få diskriminerande konsekvenser på lång- eller kort sikt. *Nej*
3. Kommer statistik som rör beslutet vara uppdelat på kön? *Inte aktuellt*
3. Gynnar beslutet en viss grupp, finns det i så fall adekvata skäl till detta? *Nej*
4. Tas själva beslutet i styrelsen av både män och kvinnor? *Ja*

Uddevalla 28 mars 2024

Anders Paulsson Kihlstrand
ordförande Samordningsförbundet Väst gm

Catarina Örtengren
Förbundschef

BILAGA:
1. Förslag till ny Förbundsordning att gälla från 1oktober 2024 eller senast då samtliga medlemmar fattat beslut om ny förbundsordning
2. Styrelseprotokoll gällande fattat beslut

Samordningsförbundet Väst 222000–2030

Sammanträdesprotokoll nr 3 – 2024

Datum: 2024-03-22
Tid: 09.00-12.00
Plats: Uddevalla Kommunhus

§ 22- 37

Beslutande:	Anders Paulsson- Kihlstrand	Arbetsförmedlingen
	Joakim Sjöling	VG-regionen
	Besnik Obërtinca	Strömstads kommun
	Linda Biltmark	Försäkringskassan
Närvarande ersättare:	Ricard Söderberg	Lysekils kommun
	Sanna Lundström	Sotenäs kommun
	Roger Wallentin	Tanums kommun
	Martina Laurell	Försäkringskassan
	Kenneth Carlsson	Färgelanda kommun från § 31
	David Sahlsten	Uddevalla kommun
	Fredrik Olsson	VG-regionen
Övriga deltagare:	Catarina Örtengren	Förbundschef Sof Väst
	Maria Hassing Karlander	Verksamhetsutvecklare Sof Väst
	Anette Tidlund	Projektledare Gränsgångare § 31
	Heiti Ernits	Följeforskare Gränsgångare § 31

Tid och plats för justering: 2024-03-28, justeras digitalt

Sekreterare: .....
Catarina Örtengren

Ordförande: .....
Anders Paulsson-Kihlstrand

Justerare: .....
Besnik Obertinca

Anslag/Bevis
Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag.
Protokollet finns också på www.sofvast.se

Organisation Samordningsförbundet Väst 222000 – 2030
Protokollet är anslaget under tiden: 2024-04-02—2024-04-22
Förvaringsplats för protokollet: Hos förbundschef Catarina Örtengren, tele: 0522 – 69 5133

Underskrift: .....

Kopia finns på kansliavdelningen i respektive kommun och på Regionens Hus i Vänersborg, under anslagstiden

§ 22 **Mötes öppnande**

Ordförande Anders Paulsson Kihlstrand hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.
Hälsar speciellt välkommen till ny styrelserepresentant från Försäkringskassan, Martina Laurell som är ersättare.

§ 23 **Fastställande av dagordning**

Mötet fastställer dagordningen.

§ 24 **Val av justerare**

Förslag till beslut: *Att välja Besnik Obertinca till justerare.*
Beslut: *Styrelsen beslutar välja Besnik Obertinca jämte ordförande att justera protokollet*

§ 25 **Föregående mötesprotokoll**

Förslag till beslut*: Att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna*
Beslut: *Styrelsen beslutar att lägga föregående mötesprotokoll till handlingarna*

§ 26 **Årsredovisning 2023 med revisionsberättelse**

Förbundschefen presenterar sammanfattning av årsredovisningen. Bildspelet biläggs mötesprotokollet. Revisionsberättelsen innehåller rekommendationer om att antalet ledamöter ska vara 12 ordinarie och 12 ersättare, att förbundet ska arbeta med att få ner det egna kapitalet till rekommenderade 2,2 miljoner och att fatta beslut om finansiella mål för 2024. Förbundet har redan lagt minusbudgetar för 2024, 2025 och 2026 för att få ner det egna kapitalet. Revisorerna har godkänt Årsredovisningen och rekommendationen är att styrelsen får ansvarsfrihet.
Förslag till beslut*: Att godkänna årsredovisningen för 2023*.
Beslut*: Styrelsen beslutar att godkänna årsredovisningen för 2023*

§ 27 **Ekonomisk uppföljning januari – februari 2024**

Förbundschefen informerar om ekonomisk uppföljning för januari – februari 2024.
En rehabvägledare har slutat och ersättare söks. Gränsgångarprojektet hade prognostiserat med 400´kr för december. Pga semestrar etc erhölls 330´ vilket gör att vi har ett underskott redovisat vid ingången av 2024. Ränteintäkter har erhållits med 125´ och finns inte med i budget för 2024.
En budgetrevidering kommer att göras till nästa styrelsemöte då vi redan nu kan se vissa avvikelser och risk för överskott vid årets slut.
Internkontrollplanen håller på att uppdateras.
Styrelsen tackar för informationen.

§ 28 **Ägande av insatsen Samverkansteam** Utifrån beslut vid föregående styrelsemöte har kontakt tagits med Uddevalla kommun om att vara ”ägare” till insatsen Samverkansteam. Uddevalla kommun har ställt sig positiva och frågan kommer att hanteras enligt kommunens ordinarie beslutsgång. Chef för AME och förbundschef arbetar med att ta fram ett underlag och förslag till avtal.
Styrelsen tackar för informationen.

§ 29 **Förbundsordning**

Förslag till förbundsordning är framtagen och har bearbetats vid de senaste två styrelsemötena.
Det föreslås att den ska gälla från 1 okt.
Förslag till beslut: *Att godkänna förslag till förbundsordning och skicka ut för beslut hos samtliga medlemmar och att den ska gälla från 1 okt 2024.*
Beslut*: Styrelsen beslutar godkänna förbundsordningen och att den skickas ut till samtliga medlemmar för beslut och att den ska gälla från 1 okt.*

§ 30 Utvecklingsplan

Förbundschefen redovisar utkast till utvecklingsplan. För att få förankrad och hållbar utveckling behöver förbundet bestämma sin vision och vilken riktning man vill ha. Utifrån analys efter förbundets dag är nästa steg att genomföra en visionsdag vilken föreslås till den 17 maj. På visionsdagen ska styrelse och beredningsgrupp tillsammans ta fram en vision som ska ge tydlighet i vart vi vill vara när utvecklingen är genomförd. Den 16 maj är den nationella finsamkonferensen som i år är digital och presidiet har som förslag att delta i den gemensamt och ev genomföra styrelsemöte samma dag för att sedan övernatta och genomföra visionsdagen den 17 maj. Förbundschefen har även kontaktat en processledare för att höra om möjligheten till att leda visionsdagen. Förbundets dag där även inlånad personal finns med flyttas i stället till 30 augusti.

Förslag till beslut: *Styrelsen beslutar att styrelse och beredningsgrupp gemensamt deltar i Finsamkonferensen den 16/5, genomför en övernattning samt har visionsdag den 17 maj. Förbundschefen får i uppdrag att planera och genomföra dagen med erforderligt stöd. Förbundets dag flyttas till 30 augusti.*

Beslut: *Styrelsen beslutar att styrelse och beredningsgrupp gemensamt deltar i finsamkonferensen den 16/5, genomför en övernattning samt har visionsdag den 17 maj. Förbundschefen får i uppdrag att planera och genomföra dagen med erforderligt stöd. Förbundets dag flyttas till 30 augusti.*

§ 31 Aktuell lägesrapport i insatserna

- Samverkansteamet

Verksamhetsutvecklaren redovisar läget i insatsen samverkansteamet fram till nu. Det är fortfarande ett högt tryck på ansökningar/remisser om stöd i samverkan. 54 nya remisser har inkommit t o m den 13 mars, 41% av dessa kommer från Försäkringskassan.
Förbundet söker en rehabvägledare till teamet.
Styrelsen tackar för informationen

- Gränsgångarprojektet

Projektledare Anette Tidlund presenterar sig själv och det arbete som pågår i projektet. Sof Väst deltar i projektet som f n har 129 aktiva deltagare. Projektet finansierar 0,5 AME konsulent i alla förbundets kommuner vilka samverkar med samverkansteamet, Rehabvägledare, arbetsterapeut och utredare. Syftet är att utveckla och erbjuda ett individnära stöd för individer som står långt ifrån arbetsmarknaden och att stärka den lokala samverkan. Bildspel bifogas.
Styrelsen tackar för informationen

§ 32 Följeforskare Gränsgångarprojektet, Heiti Ernitz

Heiti Ernitz presenterar sitt arbete som följeforskare i projektet Gränsgångare. Han ska studera Gränsgångarens förutsättningar, möjligheter och utmaningar i det organisatoriska mellanrummet**.** Bildspel bifogas.
Styrelsen tackar för informationen

§ 33 NNS

17-18 april genomförs NNS årsmöte samt konferens för politisk påverkansarbete. Förbundschefen, ordförande samt vice ordförande deltar. Gränsgångarprojektet kommer att presenteras och information kommer finnas i den tillhörande utställningsarenan där också förbundschef representerar.

§ 34 NNS projekt stoppa våldet.

En rapport har tagits fram av resultaten hittills i NNS projekt ”Stoppa Våldet” där förbundet deltar. Rapporten bifogas protokollet. Förbundet har även tagit fram statistik för de i insatserna som svarat under 2023. Rutiner finns för omhändertagande av svaren.
Viktigt att ställa frågan, kan vara rotorsak till det långvariga utanförskapet
Styrelsen tackar för informationen.

§ 35 **Indikatorer 2023**
Statistik för svaren är sammanställda för förbundet. Rapport bifogas protokollet.
Resultaten kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet.
Styrelsen tackar för informationen.

§ 36 **Kommande möten**.

16 maj	Finsamkonferensen
17 maj	Visionsdag styrelse och beredningsgrupp
30 augusti	Förbundets dag + styrelsemöte
27 september	Styrelsemöte
29 november	Styrelsemöte – beslut VP och Budget 2025

§ 37 **Mötet avslutas**
Ordförande tackar för deltagandet och avslutar mötet

Bilagor:
Årsredovisning 2023
Gränsgångarprojektet redovisning 240322
Följeforskare Heiti Ernitz redovisning av resultat fram till 240322

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: ANDERS PAULSSON KIHLSTRAND
Datum: 2024-03-27 10:15
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

Namn: BESNIK OBËRTINCA
Datum: 2024-03-27 10:07
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

Namn: Catarina Örtengren
Datum: 2024-03-27 11:01
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
738812F71CC74494AE8852D0FD084E891D7558F310ACE59E21FCD7CA3A8E2851

KS § 63 **Dnr 2024/136**
Godkännande av ändring bolagsordning Visit Dalsland AB

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner ändringen av paragraf 8 i Bolagsordningen för Visit Dalsland AB.

Sammanfattning av ärendet
Visit Dalsland AB har vid sitt styrelsemöte 2024-02-12 föreslagit att bolagsordningens paragraf 8 ändras. Visit Dalslands styrelse föreslår följande ändring:

” Styrelsen ska bestå av lägst sju och högst tretton ordinarie ledamöter och högst sex ersättare. Ersättare utses för ordinarie näringslivsrepresentant från respektive kommun och kallas in när ordinarie styrelseledamot inte kan närvara på styrelsemöte. Styrelsen väljs på ordinarie bolagsstämma och för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma”.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-04
Justerat protokoll Visit Dalsland, dat 2024-02-12
Förslag till ändring, dat 2024-02-12

Sändlista
Visit Dalsland AB

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-04-04
2024/136

Kommunstyrelsen

Godkännande av ändring bolagsordning Visit Dalsland AB

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner ändringen av paragraf 8 i Bolagsordningen för Visit Dalsland AB.

Sammanfattning av ärendet
Visit Dalsland AB har vid sitt styrelsemöte 2024-02-12 föreslagit att bolagsordningens paragraf 8 ändras. Visit Dalslands styrelse föreslår följande ändring:

” Styrelsen ska bestå av lägst sju och högst tretton ordinarie ledamöter och högst sex ersättare. Ersättare utses för ordinarie näringslivsrepresentant från respektive kommun och kallas in när ordinarie styrelseledamot inte kan närvara på styrelsemöte. Styrelsen väljs på ordinarie bolagsstämma och för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma”.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-04
Justerat protokoll Visit Dalsland, dat 2024-02-12
Förslag till ändring, dat 2024-02-12

Sändlista:
Visit Dalsland AB

DALSLAND

Protokoll fört vid styrelsemöte i Visit Dalsland AB

Datum: 12 februari 2024 **Tid: 17.00** **Plats: Dalslands aktiviteter, Steneby**

Närvarande styrelseledamöter: Britt Bohlin (ordförande), Benny Augustsson, Stig Bertilsson, Pontus Gyllenberg, Andreas Nilsson, Jonas Westman, Irene Örtengren.

Övriga närvarande: Lotta Edin-Johansson, VD; Julia Kvarnlöv, marknadschef; Kerstin Aronsson, protokollförare.

1. **Ordföranden förklarade mötet öppnat.**

2. **Dagordningen godkändes.**

3. **Till protokollförare valdes Kerstin Aronsson.**

4. **Till justerare valdes Benny Augustsson.**

5. **Ingen adjungering.**

6. **Föregående styrelseprotokoll lades till handlingarna.**

7. **VD-presentation**
   Mötet inleddes med att Lotta Edin-Johansson, som tillträdde tjänsten som VD den 1 februari, presenterade sig och hälsades välkommen av styrelsen.

8. **Ekonomi**
   a. Resultatrapport per den 31 december 2023 presenterades av VD, och skickas ut till styrelsen efter mötet. Genomgång av bokslut på nästa styrelsemöte.

9. **Avrapportering VD**
   a. Möte ska hållas med Melleruds kommun angående fortsatt utveckling av Håverud den 28 februari.
   b. Kerstin Aronsson presenterade ”Hitta hem i Dalsland”, ett delprojekt inom Det goda livet i Dalsland. Ett Dalslandsgemensamt projekt med Melleruds kommun som projektägare som ska gynna inflyttningen till Dalsland. Projektet pågår i tre år och ska skapa en arbets- och samarbetsstruktur som ska fortsätta efter projektet avslutats.

10. **Marknadsplaner 2024**
    Julia Kvarnlöv presenterade en sammanfattning av bolagets marknadsstrategier och resultatet av diskussioner med kommunernas besöksnäringsansvariga för att utveckla och stärka samarbetet mellan kommunerna och bolaget.

11. Uppdragsavtal

VD fick i uppdrag att anlita extern part som ska medverka vid utformningen av Uppdragsavtalet mellan Visit Dalsland AB och Dalslands Kanal AB.

12. Ersättare i styrelsen

Styrelsen föreslår följande ändring i Bolagsordningen, paragraf 8:

”Styrelsen ska bestå av lägst sju och högst tretton ordinarie ledamöter och högst sex ersättare. Ersättare utses för ordinarie näringslivsrepresentant från respektive kommun och kallas in när ordinarie styrelseledamot inte kan närvara på styrelsemöte. Styrelsen väljs på ordinarie bolagsstämma och för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma.”

Förslaget skickas ut för behandling i ägarkommunernas Kommunfullmäktige.

13. Kommande styrelsemöten

Nästa styrelsemöte hålls den 19 mars kl. 17.00 på Ursands camping, Vänersborg. Övriga datum som beslutades för årets styrelsemöten: 24 april (Edsleskogs värdshus), konstituerande 7 maj, 10 september (Litteraturhuset Åmål), 15 oktober (Ragnerud vandringsdestination, Högsäter) och 3 december (Hotell Dalsland, Ed). Bolagsstämma hålls den 7 maj på Dalsland Center i Håverud.

14. Inga övriga frågor.

15. Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Protokollförare Kerstin Aronsson	Ordförande Britt Bohlin

Justeras
Benny Augustsson

Kerstin Aronsson
Kerstin Aronsson
Date: 2024-02-20 11:31 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Bolagsadministration
Signed via account: kerstin.aronsson@dalsland.com

Benny Augustsson
Benny Augustsson
Date: 2024-02-20 13:56 CET
Signed with Swedish BankID
Role: Styrelsesuppleant Fyrbodal
Signed via account: benny.augustsson@vanersborg.se

Britt Bohlin
Britt Bohlin
Date: 2024-02-22 15:02 CET
Signed with Swedish BankID
Role: ordförande
Signed via account: britt.lund@outlook.com

Förslag till ändring av bolagsordning för Visit Dalsland AB, styrelsemöte 12 februari 2024

§ 1
Bolagets firma är Visit Dalsland AB

§ 2
Bolaget ska ha sitt säte i Håverud, Melleruds kommun

§ 3
Bolaget har till föremål att samordna turistisk verksamhet och främja besöksnäringen i Melleruds, Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Åmåls kommuner samt Dalslandsdelen av Vänersborgs kommun.

§ 4
Bolagets ändamål är att i de berörda kommunerna ansvara för gemensam marknadsföring, verka för affärs- och produktutveckling inom besöksnäringen.

§ 5
Uppkommer vinst ska den balanseras i ny räkning. Skulle bolaget upplösas skall behållen förmögenhet delas mellan aktieägarna i förhållande till deras andelar.

§ 6
Aktiekapitalet skall utgöra lägst 500 000 kr och högst 2 000 000 kr.

§ 7
Bolaget ska ha lägst 500 och högst 2 000 aktier.

§ 8
Styrelsen ska bestå av lägst sju och högst tretton ordinarie ledamöter och högst sex ersättare. Ersättare utses för ordinarie näringslivsrepresentant från respektive kommun och kallas in när ordinarie styrelseledamot inte kan närvara på styrelsemöte. Styrelsen väljs på ordinarie bolagsstämma och för tiden intill slutet av nästa ordinarie bolagsstämma.

§ 9
För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses på ordinarie bolagsstämma för tiden intill slutet av den ordinarie bolagsstämman det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet, en auktoriserad revisor.

§ 10
För samma mandattid som gäller för bolagets revisor skall på stämman utses två lekmannarevisorer.

§ 11
Kallelse till stämman ska ske via mejl till aktieägarna tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman.

§ 12
På ordinarie bolagsstämma skall följande ärende förekomma till behandling

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Val av en eller två justeringsmän
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
5. Godkännande av dagordning
6. Framläggande av årsredovisning och revisionsberättelse
7. Beslut om
    a) fastställelse av resultat och balansräkning
    b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
    c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören
8. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna
9. Val av styrelse samt i förekommande fall val av revisor
10. Val av ordförande i styrelsen
11. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

§ 13
Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

§ 14
Denna bolagsordning får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Vänersborg, Mellerud, Dals-Ed, Färgelanda, Bengtsfors och Åmål.

KS § 82 **Dnr 2024/161**

Godkännande av Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2023 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för det aktuella verksamhetsåret.

Jäv
Ulla Börjesson (S) anmäler jäv och ersätts av Bengt Melin (M) i handläggningen av ärendet.

Jörgen Andersson (SD) anmäler jäv och ersätts av Jane Glamér (SD) i handläggningen av ärendet.

Ärendebeskrivning
Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt ett överskott i projektverksamheten på 230 tkr. De verksamheter med särskild finansiering och som pågår över årsskiftet ska inte belasta resultatet.

Den positiva avvikelsen i basen mot budget är ränteintäkter som ökade under året när räntorna generellt höjdes. Avvikelse mot budget avseende personalkostnader kan bland annat kopplas till ny organisering av förbundets verksamheter samt personalkostnader som ej kunnat redovisas på projekt. Ökade rörliga administrativa kostnader avser främst förbrukningsinventarier. Förbundet har under året gjort vissa förändringar i IT-miljön vilket medfört ökade kostnader. Ökade fasta administrativa kostnader kan främst härledas till ökade kostnader för hyra etcetera.

Under året har 23 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Sex projekt har tillsammans genererat ett överskott på 230 tkr, varav projekt Fenixz har ett överskott på 184 tkr beroende på schablonberäkningar av OH-kostnader.
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-21
Fyrbodals Kommunalförbund Årsredovisning 2023
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-04
Granskning av god ekonomisk hushållning 2023 PwC, daterad 2024-04-03

Granskning av årsredovisning 2023 PwC, daterad 2024-04-08

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-21
Fyrbodals Kommunalförbund Årsredovisning 2023
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-04
Granskning av god ekonomisk hushållning 2023 PwC, daterad 2024-04-03
Granskning av årsredovisning 2023 PwC, daterad 2024-04-08

Sändlista
Fyrbodals Kommunalförbund

Färgelanda kommun

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2024-05-21
2024/161

Kommunstyrelsen

Godkännande av Fyrbodals kommunalförbunds årsredovisning 2023 samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2023 och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för det aktuella verksamhetsåret.

Ärendebeskrivning

Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt ett överskott i projektverksamheten på 230 tkr. De verksamheter med särskild finansiering och som pågår över årsskiftet ska inte belasta resultatet.

Den positiva avvikelsen i basen mot budget är ränteintäkter som ökade under året när räntorna generellt höjdes. Avvikelse mot budget avseende personalkostnader kan bland annat kopplas till ny organisering av förbundets verksamheter samt personalkostnader som ej kunnat redovisas på projekt. Ökade rörliga administrativa kostnader avser främst förbrukningsinventarier. Förbundet har under året gjort vissa förändringar i IT-miljön vilket medfört ökade kostnader. Ökade fasta administrativa kostnader kan främst härledas till ökade kostnader för hyra etcetera.

Under året har 23 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Sex projekt har tillsammans genererat ett överskott på 230 tkr, varav projekt Fenixz har ett överskott på 184 tkr beroende på schablonberäkningar av OH-kostnader.

Revisorerna bedömer

- sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med undantag av värderingen av aktieinnehavet i Innovatum AB som är för högt värderat.
- att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt.
- att verksamhetsmålen delvis är förenliga med de av direktionen fastställda målen i budget 2023 med anledning av sju av de strategiska målen är uppfyllda och åtta är delvis uppfyllda.

Revisorerna tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-21
Fyrbodals Kommunalförbund Årsredovisning 2023
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-04
Granskning av god ekonomisk hushållning 2023 PwC, daterad 2024-04-03
Granskning av årsredovisning 2023 PwC, daterad 2024-04-08

Sändlista:
Fyrbodals Kommunalförbund

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND ÅRSREDOVISNING 2023

Fyrbodal

Innehåll

Innehåll 1
Förbundsdirektören om verksamheten 2023 2
Politisk representation 4
Förbundsdirektionen 4
Övriga förtroendeuppdrag 4
Förbundsdirektionens möten 2023 7
Förvaltningsberättelse 9
Väsentliga händelser under 2023 9
Ekonomi och personal 10
Delregionala utvecklingsmedel 12
Kommunikation 12
Ekonomisk redovisning 14
Resultaträkning (tkr) 14
Balansräkning (tkr) 15
Kassaflödesanalys (kr) 17
Redovisnings- och värderingsprinciper 18
Noter 19
Driftsredovisning projektverksamhet (tkr) 23
Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr) 26
Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2023 28
Område 1: Stöd, omsorg och hälsa 28
Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning 30
Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet 31
Strategiskt mål: Utbildning och utveckling 31
Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet 31
Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter 32
Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft 34
Område 5: Digitalisering 36

Förbundsdirektören om verksamheten 2023

2023 – ett år som har präglats av fortsatt komplexa globala utmaningar. Klimatförändringar med extremväderhändelser, stigande havsnivåer och förlusten av biologisk mångfald har påverkat samhällen och ekosystem över hela världen. Behoven av att öka insatserna för att minska utsläppen har ökat markant. Den globala ekonomiska ojämlikheten har förvärrats till följd av Corona-pandemin och dess effekter på arbetsmarknaden och näringslivet. Det råder brist på tillgång till grundläggande tjänster och resurser och fattigdomen är stor i många länder runt om i världen. Konflikter och kriser, både inrikes och internationella, har fortsatt att utgöra allvarliga hot mot fred och stabiliteten runt om i världen. Den snabba teknologiska utvecklingen och digitaliseringen har skapat både nya hot och utmaningar under året. Cybersäkerhet, dataskydd och användning av artificiell intelligens och automation är viktiga ämnen som gör intåg i samhället.

På den västsvenska arenan diskuteras återkommande de infrastrukturella bristerna i länet, bristen på tillgång till el, klimatsituationen och frågan om civilt försvar. Rapporter om att allt fler lider av psykisk ohälsa och att allt fler elever hoppar av sina utbildningar duggar tätt. Kompetensförsörjningsutmaningarna är fortsatt stora inom många branscher, inte minst inom industri och vård- och omsorgssektorn. Dessa globala utmaningar påverkar kommunerna och förbundets arbete i hög grad. Det krävs samarbete och samordnade insatser för att adressera och lösa dem på ett hållbart sätt.

För att möta de infrastrukturella utmaningarna i Fyrbodal driver förbundet på utvecklingen av fyra stationssamhällen i Dalsland tillsammans med Västra Götalandsregionen. Förbundet driver projekt som ska leda till hållbar mobilitet och minskade utsläpp. Det råder politisk enighet om att E45:an behöver komma med som ett prioriterat objekt i Västra Götalandsregionens remissvar avseende inriktningsunderlaget till nationell infrastrukturplan. De fyra kommunalförbunden i länet har tecknat en energiöverenskommelse med Västra Götalandsregionen och arbetar på flera sätt med att dels snabba på utbyggnaden av el, dels att främja produktionen av förnybar energi. Förbundet stöttar näringslivet och den offentliga sektorn i omställningen till ett mer cirkulärt samhälle genom de sex utvecklingsnoder som finns i Fyrbodal och de näringslivsfrämjande organisationerna inklusive förbundets företagsetableringsstöd Position Väst. Genom stimulerandet av de styrkeområden som finns i territoriet; industrin, de gröna och blå näringarna, handeln, besöksnäringen och de kulturella och kreativa näringarna, stärks grogrunden för ett gott företagsklimat.

Förbundet möter utmaningarna inom kompetensförsörjningen genom att låta arbetsmarknadens parter träffa utbildningsaktörerna i det delregionala kompetensrådet, de branschspecifika råden och genom sitt genomförande av projekt. Regionala kunskapsnoder, fyllda med modeller, verktyg och arbetssätt som leder till att fler elever fullföljer sina studier, har utvecklats inom ramen för kraftsamlingen Fullföljda studier som finns i den regionala utvecklingsstrategin. Återcertifieringen av Vård och omsorgscollege är genomförd för samtliga kommuner i Fyrbodal. Teknikcollege ska utvecklas och förstärkas. Digitaliseringsstrateger har återinförts på förbunden med syfte att stötta kommunerna i sin verksamhetsutveckling. Tillsammans tas kliv mot en god och nära vård. Processen med att ta fram ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal för länet är i full gång och det förebyggande arbetet inom psykisk hälsa och suicidprevention på delregional nivå har fortsatt.

Kontinuerligt har ett 50-tal nätverk träffats för kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte och för att stärka samverkan mellan kommunerna i Fyrbodal. I nätverken förs diskussioner om utvecklingen av territoriet Fyrbodal men också utveckling inom förbundets verksamhetsområden. Den årliga enkäten som skickats ut till nätverken visar att en stor majoritet av deltagarna är nöjda eller mycket nöjda med nätverken.

Den nya förbundsdirektionen har antagit en ny verksamhetsplan för åren 2024-2026 och en ny organisering av förbundets tjänstepersoner har trätt i kraft. En delregional projektarena har börjat ta form i vilken allt projektrelaterat arbete som förbundet är involverat i samlas och struktureras. Syftet med projektarenan är att tydliggöra det utvecklingsarbete som medlemskommunerna och externa parter är involverade i.

Omsättningen i förbundet var 50,4 miljoner kronor under 2023, vilket är 1,5 miljoner kronor högre än föregående år. De delregionala utvecklingsmedlen på 21,05 Mkr har delfinansierat 42 projekt och verksamheter. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 293 MKR vilket innebär en uppväxling med 689 procent.

Jag ser fram emot 2024 och förverkligandet av den nya verksamhetsplanen som ska möjliggöra samverkan inom tre insatsområden; Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Välfärdsutveckling och lämnar 2023 bakom mig med stolthet över förbundets personal som jobbat hårt för att möta utmaningarna genom att verkställa de politiska beslut som har tagits.

Tack för förtroendet och för den goda samverkan!

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Politisk representation

Förbundsdirektionen

Kommun	Ordinarie ledamot	Ersättare
Bengtsfors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Andreas Nilsson(M)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Ulla Börjesson (S)	Jörgen Andersson (SD)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ulf Hanstål (M)
Mellerud	Ludwig Mossberg (M)	Ulf Rexefjord (SD)
Munkedal	Louise Skaarnäs (SD)	Lisa Kettil (S)
Orust	Catharina Bråkenhielm (S)	Lars Larsson (S)
Sotenäs	Therése Mancini (S)	Eva Abrahamsson (M)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Fredrik Eriksson (SD)
Tanum	Liselott Fröjd (M)	Oskar Josefsson (S)
Trollhättan	Peter Eriksson (M)	Ricky Karlsson (SD)
	Monica Hanson (S)	Sofia Andersson Dharsani (S)
Uddevalla	Martin Pettersson (SD)	Christer Hasslebäck (UP)
	Ingemar Samuelsson (S)	Jarmo Uutisalo (MP)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Mats Andersson (C)
	Henrik Harlitz (M)	Lena Eckerbom Wendel (M)
Åmål	Michael Karlsson (S)	Ove Kaye (SD)

Övriga förtroendeuppdrag

FÖRBUNDSDIREKTIONENS ARBETSUTSKOTT

Ordförande:	Peter Eriksson (M), Trollhättan
1:e vice ordförande:	Liselott Fröjd (M), Tanum
2:e vice ordförande:	Benny Augustsson (S), Vänersborg
Ledamöter:	Martin Pettersson (SD), Uddevalla
	Ulla Börjesson (S), Färgelanda
Ersättare:	Kent Hansson (S), Strömstad
	Stig Bertilsson (M), Bengtsfors

REVISORER

Sammankallande:	Gunnar Lidell, Vänersborg
Övriga revisorer:	Peter Winberg, Tanum
	Pia Axelsson, Dals Ed
	Gert-Inge Andersson, Trollhättan
	Håkan Axelsson, Sotenäs
	Viktor Prytz, auktoriserad revisor PwC

REPRESENTANTER I BHU
Peter Eriksson (M), Trollhättan
Liselott Fröjd (M), Tanum
Benny Augustsson (S), Vänersborg

Ulla Börjesson (S), Färgelanda

STYRELSEN FÖR VÄSTKOM
Peter Eriksson (M), Trollhättan
Liselott Fröjd (M), Tanum
Benny Augustsson (S), Vänersborg
Dan Nyberg (S), Vänersborg

FÖRENINGSSTÄMMA VÄSTKOM
Ordinarie: Monica Hanson (S), Trollhättan
Ersättare: Ulf Hanstål (M), Lysekil

BOLAGSSTÄMMA MEDIAPOOLEN
Ordinarie: Mats Andersson (C), Vänersborg
Ersättare: Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla

STYRELSEN FÖR MEDIAPOOLEN
Ordinarie: Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla
Ersättare: Benny Augustsson (S), Vänersborg

BOLAGSSTÄMMA GRYNING VÅRD
Ordinarie: Catharina Bråkenhielm (S), Orust
Ersättare: Henrik Harlitz (M), Vänersborg

REVISION GRYNING VÅRD
Ordinarie: Gert-Inge Andersson (S), Trollhättan
Ersättare: Gunnar Lidell (M), Vänersborg

STYRELSEN FÖR INNOVATUM
Benny Augustsson (S), Vänersborg

STÄMMOOMBUD INNOVATUM

Ordinarie: Peter Eriksson (M), Trollhättan
Ersättare: Linda Jansson (M), Färgelanda

DELREGIONALT SAMRÅDSORGAN FÖR VÅRDSAMVERKAN FYRBODAL
Cecilia Gustavsson (M), Trollhättan
Ann-Sofie Fors (M), Mellerud
Britt-Marie Andrén Karlsson (S), Orust
Sanna Gustavsson (S), Sotenäs
Dan Nyberg (S), Vänersborg
Ann-Charlott Gustavsson (UP), Uddevalla
Håkan Gusteus (L), Färgelanda
Kenneth Gustavsson (C), Dals Ed
Per Stade (M), Strömstad
Ricard Söderberg (S), Lysekil
Susanne Öhrn (M), Bengtsfors
Camilla Ackerblad (M), Åmål
Mathias Johansson (SD), Munkedal
Birgitta Nilsson (M), Tanum

LAXFOND VÄNERN
Ordinarie: Michael Karlsson (S), Åmål
Ersättare: Ludwig Mossberg (M), Mellerud

STYRELSEN FÖR FILM I VÄST
Monica Hanson (S), Trollhättan

STIFTELSEN DALSLANDS KANAL
Ordinarie: Michael Karlsson (M), Åmål
Ersättare: Stig Bertilsson (M), Bengtsfors

STRUKTURFONDPARTNERSKAPET
Man Peter Ericsson (M), Trollhättan
Kvinna Liselotte Fröjd (M), Tanum

Förbundsdirektionens möten 2023

Förbundsdirektionen har under året haft sju protokollförda sammanträden.

2023-02-09

Valärenden
Avrapportering Internkontrollplan 2022
Arvodesreglemente 2023
Översiktsplan Lysekils kommun (ÖP)
Förlängning av överenskommelse in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

2023-03-30

Valärenden
Återkoppling Arvodesreglemente 2023
Bemötande av VGR:s initiativ att det politiska samrådsorganet, SRO, ska omarbetas till en Beredning för sammanhållen hälso- och sjukvård
Översiktsplan Orust kommun (ÖP)
Uppsägning av samverkansavtal för Kommunakademin Väst
Uppdrag inom avfallsområdet
Årsredovisning 2022

2023-05-11

Återkoppling Arvodesreglemente 2023
Ersättning för hemtjänst och hemsjukvård i annan kommun, 2023
Revision årsredovisning 2022
Kulturstrategin VGR
Ägardirektiv Mediapoolen

2023-06-15

Remissvar – Teknik College Fyrbodal
Översyn av kommunalförbundets förbundsordning
Remissförslag till budget för medlemsfinansieringen och verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund 2024-2026
Tertialrapport 2301-2304
Förslag fördelning rambudget för delregionala utvecklingsmedel 2024
Fyrbodal som projektägare/partner i projekt med extern part

2023-09-21
Remissvar Årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2022
Remissförslag Teknik College Dyrbodal
Länsgemensamt samverkansavtal för familjecentraler och familjecentralsliknande verksamheter i Västra Götaland
Mötesdatum 2024
Ersättning revisorer
Deltagande i gemensam upphandling av e-arkiv
Redovisning av delegationsbeslut

2023-10-26

Revidering av Inköps och upphandlingspolicy
Fastställande av budget och verksamhetsplan 2024-2026
Fastställande av budget för delregionala utvecklingsmedel 2024
Delårsrapport per 2023-08-31
Bostadsförsörjningsprogrammet 2024-2030, Bengtsfors
Redovisning av delegationsbeslut

2023-12-07

Utlysning 2024 Delregionala utvecklingsmedel (DRUM)
Hitta hem i Dalsland, delregionala utvecklingsmedel (DRUM)
Utveckling och utbildning, delregionala utvecklingsmedel (DRUM)
Dimensioneringsarbete Fyrbodal, delregionala utvecklingsmedel (DRUM)
Revidering Arbetsmiljöpolicy
Revidering Personalpolicy
Revidering Resepolicy
Reviderad delegationsordning
Direktionens årshjul 2024
Förlängning avtal Innovatum
Regional energiöverenskommelse Västra Götaland
Förstärkt politisk dialog med koppling till ny verksamhetsplan

Förvaltningsberättelse

Väsentliga händelser under 2023

Detta är det tredje och sista året för verksamhetsplanen 2021-2023. Den består av fem strategiska utvecklingsområden som direktionen beslutat om och ska ses som en färdriktning för Fyrbodalsregionen som helhet. Genomförandet av planen ska nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje område genomförs aktiviteter som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen.

Förbundets strategiska mål och verksamhet täcker även in många insatser som sker inom ramen för Västra Götalandsregionens tvärsektoriella kraftsamlingar för hållbar omställning och de långsiktiga prioriteringarna. De fyra kraftsamlingarna är; elektrifiering, digitalisering, cirkulära affärsmodeller och fullföljda studier. Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet i de långsiktiga prioriteringarna som sträcker sig till 2030. Förbundet arbetar med kraftsamlingarna och de långsiktiga prioriteringarna inom ramen för förbundets beslutade verksamhetsplan. De långsiktiga prioriteringarna resurssätts löpande genom att bevilja projekt som finansieras av de delregionala utvecklingsmedlen som förbundet förvaltar. Prioriteringarna är följande; stärka innovationskraften, bygga kompetens, öka inkludering och knyta samman Västra Götaland.

En väsentlig händelse som har inträffat under året, inom kraftsamlingen elektrifiering, är att en regional energiöverenskommelse har tecknats mellan de fyra kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen med syfte att gemensamt verka för en utbyggnad av energiproduktion. Inom den långsiktiga prioriteringen Bygga kompetens har ett kompetensutvecklingsprojekt för tio av 14 medlemskommuner i Fyrbodal beviljats – Fenixz kommuner. Återcertifieringen av vård och omsorgscollege har genomförts och beslut om att utveckla och förstärka Teknikcollege har fattats.

Under 2023 har den ideella föreningen VästKom, som ägs av de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland, fått ett avsmalnat uppdrag och kommer från och med januari 2024 endast att arbeta med de länsgemensamma frågorna inom Hälso- och sjukvården och den digitalisering som kopplar till området. Det innebär att psykisk ohälsa och suicidpreventionsarbetet övergår till de fyra förbunden i regionen från och med 2024. Parallellt med avsmalningen av VästKom har avtalet för Vårdsamverkan i Fyrbodal sagts upp och en översyn av verksamheten bedrivs.

En ny organisering av förbundets personal har implementerats. Organiseringen innebär bland annat en förstärkning av styrning och ledning i och med inrättandet av två nya chefer. En biträdande förbundsdirektör har utsetts med ansvar för arbetsmiljö och förbundets projekt. Den nya organiseringen innebär också att förbundet utökar med en avdelning och består numera av fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Utökningen hänger främst ihop med att förbundet har växt i antal medarbetare under de senaste åren som en naturlig följd av att förbundets uppdrag har utökats.

Under hösten beslutades att förbundet ska flytta till nya lokaler på I17-området i Uddevalla. Syftet med flytten är att få mer verksamhetsanpassade lokaler och är ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Ekonomi och personal

Med medlemsavgiften från kommunerna på 10,4 miljoner (2022: 10,2 miljoner) och övriga intäkter inom projekt- och särskilt finansierad verksamhet under 2023 uppgick den totala omsättningen till 50 miljoner (48,8 miljoner).

Intäkter utöver medlemsavgiften från kommunerna kommer från projektfinansiering, i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i respektive driftsredovisning i avsnittet för den ekonomiska redovisningen.

Kommunalförbundet har inom ramen för sin basverksamhet utrymme för 7,75 heltidstjänster. Till detta kommer ett större antal tjänster som är kopplade till projekt- och särskilt finansierad verksamhet vilka finansieras av projektmedel eller enligt avtal med bland annat medlemskommunerna och Västra Götalandsregionen. Den 31 december 2023 var 39 (35) personer tillsvidareanställda och 16 (15) personer visstidsanställda. Under året slutade 12 (20) personer och 18 (24) personer nyanställdes. Flertalet av de som har slutat på förbundet har gjort det för att de har gått vidare till andra anställningar.

Den sista december 2023 var antalet kvinnor 43 (38) och antalet män 12 (12). Notera att dessa siffror är antalet personer och att tjänstgöringsgraden varierar mellan 20 och 100 procent. I den ekonomiska redovisningen är antalet anställda beräknade utifrån antalet heltidstjänster. Kommunalförbundet använder sig även, som tidigare år, av tjänstepersoner i medlemskommunerna. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att kommunalförbundet ska kunna fullfölja sitt uppdrag. Detta innebär ofta att dessa ingår i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag. Under 2023 har en person arbetat genom tjänsteköp från medlemskommunerna.

Den sammanlagda sjukfrånvaron i relation till totalt antal arbetade timmar uppgår 2023 till 4,69 procent vilket är en ökning från året innan då den låg på 2,08 procent.

FINANSIELLA MÅL
Kommunalförbundets finansiella mål är:

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att de delregionala utvecklingsmedlen, DRUM, sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent genom att projekten medfinansieras med andra medel än de som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Kommunalförbundet arbetar med att nå det långsiktiga målet om en soliditetsnivå på 10 procent bland annat genom att slutredovisa genomförda projekt och avslutade verksamheter med överskott som tillfaller förbundets egna kapital. År 2023 är soliditeten 8 procent, vilket är en ökning från 2022 med 1 procentenhet. Anledningen till att soliditeten inte är högre är de medel som förbundet förvaltar. Detta förbättrar likviditeten men försämrar soliditeten. Målet kring soliditet bedöms som delvis uppfyllt.

Förbundet når målet om en budget i balans genom ett överskott om 786 tkr (598 tkr), jämfört med budgeterat resultat på 70 tkr. Resultatet består av överskott i basen och för avslutade projekt, målet kring budget i balans bedöms därmed som uppfyllt.

Förbundet har en god likviditet som främst beror på förvaltade delregionala utvecklingsmedel men även för 2023 förvaltade medel avseende God och nära vård. Likvida medel vid årets slut var cirka 69 mkr (cirka 63 mkr). Därmed nås målet om god likviditet.

Det finansiella målet avseende uppväxling av delregionala utvecklingsmedel är uppnått. Den totala uppväxlingen uppgår till en budgeterad omslutning på 293 Mkr, vilket innebär en uppväxling med 689 procent.

Kommunalförbundet har även två vägledande principer sedan 1 januari 2020:

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Förbundets vägledande principer regleras i en kapitalplaceringspolicy. Enligt den har likvida medel kunnat placeras säkert och riskfritt under 2023 och därmed genererat ränteintäkter om 2 336 tkr (500 tkr). Dessa principer får därmed anses som uppfyllda.

KOMMUNALFÖRBUNDETS FÖRVÄNTADE UTVECKLING
Det som kan påverka utvecklingen framåt är den ekonomiska utvecklingen för medlemskommunerna samt de kostnader som den höga inflationen medför. Beslutet att inte indexuppräkna medlemsfinansieringen för 2024 är en konsekvens av medlemskommunernas ekonomiska utveckling, På sikt kan detta få allvarliga konsekvenser även för förbundet.

Kommunalförbundet arbetar med att hålla nere kostnader och att på ett effektivt sätt använda de resurser som finns. Projektverksamheten och den särskilt finansierade verksamheten, som sker genom avtal med bland andra medlemskommunerna, följs noga genom regelbundna avstämningar enligt projektbeslut med projektekonom och projekt/verksamhetsansvarig.

BALANSKRAVSUTREDNING
Bedömning av balanskravsresultatet 2023-12-31 (tkr)

Periodens resultat enligt resultaträkningen	= **786**
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinst enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	= 786
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0
Balanskravsresultat	= 786

Kommunalförbundet uppnår balanskravet på helåret utifrån redovisningen ovan.

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER ALLMÄNT
Årsbokslutet har upprättats enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Ingen förändring i tillämpning har skett sedan bokslut 2022.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunalförbundet bedömer att god ekonomisk hushållning uppnås utifrån förväntad utveckling, att förbundet når de flesta finansiella målen samt genom redovisad balanskravsutredning. Se finansiella mål på föregående sida.

LOKALISERING OCH ADMINISTRATION

Kommunalförbundet är lokaliserat till Museigatan 2, Riverside, i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmässigt samordnade. Förbundet har en särskild avdelning för administration, kommunikation, ekonomi samt projekt- och löneadministration. Förbundet hyr även lokaler på Innovatum för Position Västs räkning.

DEN INTERNA KONTROLLEN

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Sedan 2022 har förbundet en internkontrollplan som sträcker sig över tre år. Den interna kontrollen för 2023 har identifierat ett antal processer som behöver tydligare dokumenterat rutinbeskrivning. Dessa kommer arbetas fram under 2024.

Delregionala utvecklingsmedel

Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen avsätter årligen regionala utvecklingsmedel och kommunala medel, till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets samtliga kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020–2023. Delar av medlen avsätts även med inriktning mot Klimat 2030 som en del i omställningen mot ett hållbart samhälle. Medlen bidrar även till genomförandet av kommunalförbundets treåriga verksamhetsplan.

Beslut om slutlig total avsättning tas årligen i samband med beslut om detaljbudget för respektive direktion och nämnd baserat på de dialoger som förs kring kommunala och regionala behov och önskemål och med utgångspunkt i årliga uppföljningsrapporter. Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen.

Under 2023 har 42 stycken projekt eller verksamheter bedrivits med hjälp av delregionala utvecklingsmedel från kommunerna och Västra Götalandsregionen med ett budgeterat belopp av 21,05 miljoner kronor. De regionala medlen kommer från två nämnder; Miljö- och region utvecklingsnämnden (MRUN), Kulturnämnden (KUN). M RUN går in med 9,0 MKR och KUN med 2,05 MKR. Medlemskommunerna motfinansierar dessa med 37 kr per invånare. Dessa medel har växlats upp till en budgeterad omslutning på 293 MKR vilket innebär en uppväxling med 689 procent vilket ligger långt över målet på 50 procents uppväxling.

Kommunikation

Den huvudsakliga målgruppen för kommunalförbundets kommunikation är förtroendevalda och tjänstepersoner i medlemskommunerna, samt inom Västra Götalandsregionen och andra offentliga myndigheter. Den primära kanalen är förbundets webbplats i kombination med nyhetsbrev och sociala

medier. En målgrupp som vi alltmer vänder oss till, speciellt genom Position Väst och de branschspecifika råden, är också näringslivet.

Under 2023 fortsatte förbundet att satsa på sociala medier, främst då Facebook, LinkedIn och Instagram. Genom att försöka få upp antalet följare når vi också lättare ut till vår målgrupp. Antalet följare ökade på Facebook med 28 procent under 2023 till ett totalt antal av 1864 följare, högst bland alla Västra Götalands kommunalförbund. För LinkedIn var ökningen ännu högre, totalt 63 procent upp till 1461 följare. Totalt har förbundet drygt 4 000 följare i de sociala kanalerna.

Under året hamnade också Fyrbodals Facebooksida vid flera tillfällen på topp 5 i statistikverktyget Smampions rankning över Sveriges mest effektiva Facebooksidor.

Förbundet hade problem att få ut statistik kring antalet besökare på webben eftersom Google analytics koppling till vår webb slutade att fungera under året. Vid årsskiftet gick förbundet över till Matomo analytics istället där alla servrar finns inom EU.

Under året publicerade förbundet 93 stora nyheter på startsidan och sju nyhetsbrev med cirka 1 500 prenumeranter i olika kanaler.

Kommunalförbundet leder ett nätverk för kommunernas kommunikatörer. Nätverket har haft fyra möten under året. Sedan 2020 finns även ett internt kommunikatörteam där kommunikationsansvarig och två projektkommunikatörer ingår. Under året startade kommunikatörsteamet en uppdatering av kommunikationsstrategin som beräknas vara avslutad under våren 2024. I den strategin betonas bland annat att kommunikationen ska lyfta samhällsnyttan ute i kommunerna i de verksamheter där kommunerna stöttas av förbundet. Förbundet kommer också att ge kommunerna möjlighet att sprida viss kommunikation från oss via deras egna intranät och startsidor, detta ska i så fall ske genom kommunernas egna kommunikatörer via kommunikatörsnätverket.

Under oktober startade förbundet en varumärkesprocess i samband med personaldagarna. I en workshop fick personalen diskutera frågor om hur man ser på förbundet, hur man vill att målgrupperna ska se på förbundet och även hur vårt namn fungerar. Denna process är den första i sitt slag sedan förbundet startade 2005 och kommer att fortsätta under våren 2024 där även kommundirektörer och direktion kommer att få diskutera liknande frågor om förbundet men också om varumärket Fyrbodal som territorium. Arbetet beräknas avslutas i juni 2024 med en ny varumärkesplattform, översyn av namnet samt en ny logotyp och uppdaterad grafisk profil.

Under hösten klubbade direktionen tillämpning av så kallade Position Paper, det vill säga dokument som sammanfattar förbundets och dess medlemskommuners gemensamma åsikt kring en speciell fråga som behöver lyftas i debatt och opinion. Genom ett sådant dokument bekräftar direktionen vad Fyrbodal står i en viss fråga. Förhoppningen är att dessa dokument ska göra förbundet starkare som debattör, part i diskussioner med andra aktörer och även bidra till en starkare vi-känsla hos Fyrbodalskommunerna.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (tkr)

	BUDGET BAS *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL*** *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL FÖRE-GÅENDE ÅR*** *2022-01-01 – 2022-12-31*	***AVVIKELSE BUDGET BAS*** *2023*
*Verksamhetens intäkter**	10 459	49 988	48 860	39 529
*Verksamhetens kostnader**	-10 389	-51 547	-48 759	-41 158
Avskrivningar	0	0	0	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	**-10 389**	**-51 547**	**-48 759**	**-41 158**
Skatteintäkter	0	0	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	0	0	0	0
Konsultkostnader				
VERKSAMHETENS RESULTAT	**70**	**-1 559**	**101**	**-1 629**
FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER				
Valutakursvinst	0	11	0	11
Valutakursförlust	0	-2	0	-2
Ränteintäkter	0	2 336	500	2 336
Räntekostnader	0	-	-3	0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	**70**	**786**	**598**	**716**
EXTRAORDINÄRA POSTER:	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	**70**	**786**	**598**	**716**

**Verksamhetens intäkter och kostnader omfattar även projekt och verksamheter, därav budgetavvikelsen, se separata driftsredovisningar.*

Balansräkning (tkr)

		2023-12-31	*2022-12-31*
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	*(Not 2)*	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	*(Not 3)*	2 767	2 767
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		**2 767**	**2 767**
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kundfordringar		4 949	7 978
Momsfordran		15	336
Övriga kortfristiga fordringar		276	203
Periodiseringar	*(Not 7)*	581	460
Upplupna rekvirerade medel projekt	*(Not 8)*	468	5 809
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter		75	0
Förutbetalda kostnader projekt (ej rekvirerade medel)	*(Not 9)*	2 102	1 890
Kassa och bank	*(Not 10)*	69 089	63 615
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		**77 554**	**80 291**
SUMMA TILLGÅNGAR		**80 321**	**83 058**

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital		-5 468	-4 870
Årets resultat		-786	-598
SUMMA EGET KAPITAL		**-6 254**	**-5 468**
Leverantörsskulder		-4 546	-3 904
Övriga kortfristiga skulder	*(Not 4)*	-33 774	-35 836
Delregionala utvecklingsmedel	*(Not 5)*	-25 650	-26 005
Förutbetalda intäkter	*(Not 6)*	-10 097	-11 845
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**-80 321**	**-83 058**
Ställda panter		INGA	INGA
Ansvarsförbindelser		INGA	INGA

Kassaflödesanalys (kr)

	2023-01-01 - 2023-12-31	*2022-01-01 - 2022-12-31*
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	785 940	598 296
JUSTERINGAR FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET		
Avskrivningar inventarier	0	0
SUMMA:	785 940	**598 296**
FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL		
Förändring av fordringar	8 210 690	706 274
Förändring av kortfristiga skulder	-3 473 686	4 420 956
SUMMA:	**4 736 829**	**5 127 230**
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	5 522 769	5 725 526
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förvärv av inventarier	0	0
Försäljning av inventarier	0	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN:	**0**	**0**
ÅRETS KASSAFLÖDE	5 522 769	5 725 526
Likvida medel vid årets början	63 615 257	57 889 731
Likvida medel vid årets slut	69 138 027	63 615 257
SOLIDITET *(Not 11)*	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Eget kapital/Tillgångar	8%	7%

Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNT
Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning.

VÄRDERINGSPRINCIPER MED MERA
Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

INTÄKTER
Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärdet med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier: 10 år

Beloppsgräns: 20 000 kronor

Datorer: Direktavskrivning från 2013

FORDRINGAR
Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

LIKVIDA MEDEL
Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

PENSIONSPREMIER
Pensionspremier betalas månadsvis till Collectum, Alecta och Skandia sedan förbundets bildande 2005. Det innebär att förbundet inte har en traditionell pensionsavsättning.

Noter

NOT 1: PERSONAL

Medelantalet anställda	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Män	10,64	9,81
Kvinnor	35,63	30,57
Summa:	**46,27**	**40,38**

Tillsvidareanställda	37,81	31,58
Visstidsanställda	7,11	8,80
Summa:	**44,92**	**40,38**

Antalet anställda är beräknad utifrån antalet heltidstjänster.

Under 2023 har tjänsteköp avseende God och nära vård från Lysekils kommun gjorts.

Upplysning om sjukfrånvaro	**2023-12-31**	**2022-12-31**
Sjukfrånvaro för män	1,92%	0,52%
Sjukfrånvaro för kvinnor	5,61%	2,54%
Sjukfrånvaro för anställda	4,69%	2,08%
Yngre än 30 år	2%	0%
Mellan 30–49 år	6,63%	2,69%
Äldre än 49 år	2,68%	1,6%

Sjukfrånvaron för varje grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

	2023-12-31	**2022-12-31**
Total sjukfrånvaro	4,69 %	2,08%
Långtidssjukfrånvaro	29,59 %	0,00%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid.
Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 2: INVENTARIER

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 881 472	1 881 472
INKÖP	0	0
Försäljning inventarier	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERAT ANSKAFFNINGSVÄRDE	1 881 472	1 881 472
Ingående avskrivningar	1 881 472	-1 881 472
Årets avskrivningar	0	0
Återförd avskrivning försålda inventarier	0	0
UTGÅENDE ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR	1 881 472	-1 881 472
UTGÅENDE PLANENLIGT RESTVÄRDE	**0**	**0**

NOT 3 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Antal	Andel	Bokfört värde	EK-andel 2023 (kr)
GRYNING VÅRD AB	17 000	17,0%	17 000	12 439 920
MEDIAPOOLEN VÄSTRA GÖTALAND AB	250	16,7%	250 000	1 418 725
INNOVATUM AB	13	1,3 %	2 500 000	315 512
SUMMA:			**2 767 000**	**14 174 157**

NOT 4: ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER

Övriga kortfristiga skulder består till står del av medel för god och nära vård. Utöver det är det bland annat, personalskatt, moms, upplupna semesterlöner, upplupen löneskuld, sociala avgifter, medel för suicidprevention samt medel för minimaria utbyggnad.

NOT 5: DELREGIONALA UTVECKLINGSMEDEL (DRUM)

Fyrbodals kommunalförbund erhåller enligt överenskommelse månadsvis medel från Västra Götalandsregionen avseende delregionala utvecklingsmedel. Dessa medel betalas ut från regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden. Avsättningen av medel regleras årligen av de olika nämnderna.

Medlemskommunerna i Fyrbodal motfinansierar dessa medel i förskott varje år med 37 kr per kommuninvånare. Medlen förvaltas av kommunalförbundet och placeras på balanskonton för det aktuella året.

Medlen används för att ge stöd till projekt som främjar en hållbar regional utveckling och löser aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland enligt den Regionala utvecklingsstrategin 2030, Kulturstrategin 2023 och Klimat- och miljöstrategin 2030. De belopp som regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden går in med är 7,5 MKR (RUN), 2,05 MKR (KUN) och 1,5 MKR (MN). Det som finns på balanskontot som avser 2023 års delregionala utvecklingsmedel är 10,2 MKR.

NOT 6: FÖRUTBETALDA INTÄKTER
Förutbetalda intäkter består i huvudsak av beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt samt förutbetalda intäkter i vissa verksamheter.

NOT 7: PERIODISERING
Periodiseringar består av de fakturor som har periodiserats över årsskiftet.

NOT 8: UPPLUPNA REKVIRERADE MEDEL PROJEKT
Upplupna rekvirerade medel avser de projektmedel som har rekvirerats men ännu ej erhållits.

NOT 9: FÖRUTBETALDA KOSTNADER PROJEKT (EJ REKVIRERADE MEDEL)
Förutbetalda kostnader projekt består av beviljade men ännu ej rekvirerade medel.

NOT 10: LIKVIDA MEDEL
Förbundet har fortsatt god likviditet med anledning av förutbetalda Delregionala tillväxtmedel från Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna. Under året 2023 har de likvida medlen fortsatt legat på en hög nivå då förbundet förvaltar medel från Regeringskansliet avseende God och nära vård. Dessa medel ska vidare ut till medlemskommunerna under början av 2024.

NOT 11: SOLIDITETSTAL
Förbundsdirektionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, men nivån får variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna. Soliditeten fortsätter att ligga något under denna nivå på grund av den stora mängd likvida medel som förbundet fortsatt har haft under 2023. Förklaringen till detta finns i not 10.

Driftsredovisning basverksamhet (tkr)

	BUDGET *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL*** *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL FÖRE-GÅENDE ÅR*** *2022-01-01 – 2022-12-31*	***AVVIKELSE BUDGET*** *2023*
INTÄKTER				
Medlemsavgifter	10 406	10 427	10 256	21
Ersättning för uppdrag	0	0	222	0
Övriga intäkter	53	1	361	-52
SUMMA:	**10 459**	**10 428**	**10 389**	**31**
KOSTNADER				
Konsultkostnader	-250	-303	-647	-53
Administration, fasta kostnader	-756	-884	-628	-128
Administration, rörliga kostnader	-1 210	-1 521	-1 236	-311
Personalkostnader (Not 1)	-7 563	-9 196	-7 082	-1 633
Bilersättning, traktamente & leasingbil	-120	-39	-54	81
Politiska ersättningar, ordf & revisorer	-380	-125	-465	-255
Möteskostnader, politiker & tjänstepersoner	-110	-141	-32	-31
SUMMA:	**-10 389**	**-12 207**	**-10 143**	**-1 818**
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	**70**	**-1 779**	**696**	**-1 849**
Avskrivningar inventarier	0	0	-0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	**70**	**-1 779**	**696**	**-1 849**
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER				
Ränteintäkter	0	2 336	500	0
Räntekostnader	0	-0	-3	-0
SUMMA:	**0**	**2 336**	**497**	**-1 849**
ÅRETS RESULTAT	**70**	**556**	**1 193**	**486**

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Den ekonomiska redovisningen för 2023 visar att förbundet gör ett totalt överskott om 786 tkr, att jämföra med föregående årsresultat på ca 598 tkr. Resultatet för 2023 består av överskott i basverksamheten på 556 tkr samt överskott i projektverksamhet på 230 tkr.

Den positiva avvikelsen i basen mot budget är ränteintäkter som ökade under året när räntorna generellt höjdes. Avvikelse mot budget avseende personalkostnader kan bl. a kopplas till ny organisering av förbundets verksamhet samt personalkostnader som ej kunnat redovisas på projekt.

Ökade rörliga administrativa kostnader avser främst förbrukningsinventarier. Förbundet har under året gjort vissa förändringar i IT-miljön vilket medfört ökade kostnader.

Ökade fasta administrativa kostnader kan främst härledas till ökade kostnader för hyra etc.

Under året har 23 projekt avslutats. Majoriteten av projekten har ej påverkat resultatet. Sex projekt har tillsammans genererat ett överskott på 230 tkr varav projekt Fenixz har ett överskott på 184 tkr beroende på schablonberäkningar av OH-kostnader.

Driftsredovisning projektverksamhet (tkr)

	UTFALL *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL FÖREGÅENDE ÅR*** *2022-01-01 – 2022-12-31*
INTÄKTER		
Extern finansiering	18 107	21 202
EU-bidrag		
Ersättning för uppdrag	236	-1 258
Övriga intäkter	155	68
SUMMA:	**18 498**	**20 013**
KOSTNADER		
Konsultkostnader	-6 024	-7 081
Administration, fasta kostnader	-867	-708
Administration, rörliga kostnader	-884	-944
Personalkostnader (Not 1)	-9 299	-11 932
Bilersättning & traktamente	-99	-95
Konferensarrangemang	-1 104	0
SUMMA:	**-18 278**	**-20 759**
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	**-220**	**-747**
Avskrivningar inventarier	0	0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	**-220**	**-747**
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Valutakursvinst	11	0
Valutakursförlust	-2	0

Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0,9	0
SUMMA:	**0**	**0**
ÅRETS RESULTAT	**230**	**-747**

KOMMENTARER TILL RESULTATET

Under 2023 har ett antal projekt avslutats varav tre projekt har genererat överskott och tre projekt ett mindre underskott. Det redovisade överskottet uppgår till 230 tkr varav projekt Fenixz har ett överskott på 184 tkr beroende på schablonberäkningar av OH-kostnader. Totalt uppgår överskottet till 230 tkr.

Pågående projekt stäms av och följs upp löpande av projektekonom och ansvarig tjänsteperson. Medel som finansierar dessa projekt är antingen förutbetalda och ej upparbetade alternativt upparbetade men ej utbetalda. Dessa regleras i balansräkningen.

FÖRTECKNING PROJEKTVERKSAMHET 2023-12-31

Pågående projekt

1001	Gemensam digitalisering
2002	Industriell Symbios
2004	Green Fleet
2005	GO Leif
2006	Vego
2009	Business Region Väst
2010	Innovatum Sciense Park
2011	Förnybart i Väst
2012	Fyrbodal för framtidens flex
2013	Cirkulär upphandling i Väst
2015	Marefine
2016	Ökad elproduktion/elnätskapacitet Fyrbodal
230073	Processledning Skogsprogrammet VG
H-081	Nätverksledare IFO
H-091	God & Nära Vård Fyrbodalsgemensamt
H-094	Suicidprevention 2
H-096	ISU Individbaserad Systematisk uppföljning
H-097	En vardag fri från våld 2.0
H-098	Kvinnofridssatsning 2023
H-099	Utvecklingsledare kommunal hälso- och sjukvård
K-029	Ökad strategisk kultursamverkan i Fyrbodal
K-036	Attraktiva kommuner 2023-2024 DRUM
K-037	Förstudie, Kulturturné
K-038	Robust Kultur
N-080	RORiland - Rurala oresor och resor i landsbygder
N-081	Nätet
N-082	Det goda livet i Dalsland
U-044	VFU-verksamhetsförlagd utbildning
U-049	Kunskapsnod - Fullföljda studier
U-052	Dimensioneringsarbetet
U-053	Utveckling och utbildning Fyrbodal
Ö-000	Kvalitetssäkring av DRUM-medelhantering – förlängn
Ö-023	Fiskekommunerna 2

Förteckning funktioner finansierade med delregionala utvecklingsmedel (DRUM)

M-000	Klimat och miljöstrateg DRUM
U-000	Kompetensförsörjningsstrateg DRUM
K-000	Kulturstrateg DRUM
N-000	Näringslivsstrateg DRUM
P-000	Projekt- och finansieringsstrateg DRUM

Personella projektfinansierade resurser

P-011	Projektekonom SL
P-012	Projektekonom LH
P-013	Projektekonom KÖ
P-014	Projektkommunikatör JJ
P-015	Projektekonom AS
P-016	Projektkommunikatör JM
P-017	Projektekonom JG

Avslutade projekt

2001	Fossilfria Transporter
H-086	Integritet i förskolan
H-089	Suicidprevention
H-090	Tjänsteköp systematisk uppföljning
H-093	Vad ska jag bli när jag blir stor
H-095	God & Nära vård 2
K-033	Våra Rum – samverkan för gestaltad livsmiljö
K-034	Kartläggning av KKN-branscherna
K-035	Förstudie Moderna bibliotek DRUM
N-072	Fossilfri gränsregion 2030
N-073	Trämanufaktur - Tillverka i trä
N-076	Fossilfri Boråsregion
N-077	Bioeconomy Regions in Scandinavia
N-078	Hållbar besöksnäring i Väst
N-079	Biomarina näringar
N-083	Förstudie om laddinfrastruktur
N-084	Förstudie elektrifiering och energiförsörjning Fyrbodal
U-041	Vi-projektet
U-042	Processtöd - Fullföljda studier
U-045	Fenixz
U-046	Tidiga satsningar fullföljda studier
U-048	Brygg-projekt, Fullföljda studier
Ö-026	Integrationssamverkan

Driftsredovisning särskilt finansierad verksamhet (tkr)

	UTFALL *2023-01-01 – 2023-12-31*	***UTFALL FÖREGÅENDE ÅR*** *2022-01-01 – 2022-12-31*
INTÄKTER		
Extern finansiering	15 837	13 990
EU-bidrag	0	0
Ersättning för uppdrag	5 046	3 983
Övriga intäkter	180	0
SUMMA:	**21 062**	**18 009**
KOSTNADER		
Konsultkostnader	-546	-1 100
Administration, fasta kostnader	-2 153	-1 503
Administration, rörliga kostnader	-1 228	-2 924
Personalkostnader (Not 1)	-16 470	-12 252
Bilersättning & traktamente	-83	-78
Konferensarrangemang	-582	0
SUMMA:	**21 062**	**-17 857**
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	**0**	**151**
Avskrivningar inventarier		0
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR	**0**	**151**
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER		
Ränteintäkter	0	0
Räntekostnader	0	0
SUMMA:	**0**	**0**
ÅRETS RESULTAT	**0**	**151**

KOMMENTARER TILL RESULTATET
Pågående verksamheter löper på och faktureras och/eller finansieras löpande eller årligen enligt avtal. De verksamheter med särskild finansiering och som pågår över årsskiftet ska inte belasta resultatet och följs löpande upp av projektekonom och ansvarig tjänsteperson.

FÖRTECKNING SÄRSKILD FINANSIERAD VERKSAMHET 2023-12-31

Pågående verksamheter

H-001	Hälsokällan
H-003	Miljösamverkan - årsavgift
H-013	F&U
H-042	EBP-Öppna jämförelser
H-051	F&U Utbildningar
H-057	Utvecklingsledare funktionshinder Socialpsykiatri
H-064	ÖK Psykisk hälsa
H-067	F&U Rum IFO Nätverk
H-068	F&U Rum Vård & omsorg Nätverk
H-069	F&U Rum Funk/socpsyk Nätverk
H-070	F&U Delaktighet brukarmedverkan
H-072	F&U Magister/Master/Doktorand
H-073	F&U seminarier
H-074	F&U metodstöd och forskningsstöd
H-081	Nätverksledare IFO
N-039	Affärsdriven miljöutveckling DRUM
N-057	Position Väst
N-063	Strukturbild Fyrbodal
U-009	Teknikcollege Fyrbodal
U-020	Vård- och omsorgscollege
U-021	Antagningskansliet
U-028	Samhällsorientering Fyrbodal
U-030	Strategisk kompetensförsörjning Fyrbodal
U-031	Avtal Vuxenutbildning
U-036	Praktiksamordning Fbd
U-050	Praktiksamordning Fyrbodal
U-051	Praktikanskaffning Fyrbodal

Uppföljning av de strategiska utvecklingsområdena för 2023

Färgkoder för målen: ■■■= ej uppfyllt, ■■■= delvis uppfyllt, ■■■= uppfyllt

Område 1: Stöd, omsorg och hälsa

Inom det strategiska utvecklingsområdet ”Stöd, omsorg och hälsa” finns tre strategiska mål; Kvalitet och välfärdsutveckling, Barn och unga samt Kompetens, FoU och samverkan. Uppföljningen av aktiviteterna visar att arbetet fortgår enligt plan.

Grunden för arbetet har varit en nära dialog med kommunerna där kommunalförbundet anpassat arbetet utefter lokala behov och förutsättningar. Det finns en väl uppbyggd struktur för samverkan i och mellan olika nätverk vilket inte minst de närmare 20 professions- och chefsnätverken som förbundet driver visar. Att betona är att mycket av arbetet 2023 har fokuserat på utvecklingarbete inför ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Strategiskt mål: Kvalitet och välfärdsutveckling
Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Kommunalförbundet har gett stöd till utveckling, strategisk dialog och samarbete kommunerna emellan via chefs- och professionsnätverk. Den årliga utvärderingen av stödet till socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård har genomförts i nätverken inom välfärd. Resultatet visar att övervägande del av de som svarat är nöjda respektive mycket nöjda med nätverket, innehåll och upplägg samt hur nätverksledaren processar arbetet i nätverket. Det gemensamma arbetet mellan kommunalförbundet och kommunerna har bidragit till ökad gemensam kompetens och ökad beredskap hos kommunerna att möta välfärdssektorns utmaningar, vilket resultatet från utvärderingen bekräftar. Omställningen till en god och nära vård har genomsyrat flera aktiviteter som genomförts via kommunalförbundet.

Arbetet mot samsyn av hälso- och sjukvårdsavtal, lagreglerade överenskommelser och kommunal primärvård har fortsatt under 2023. Exempel på andra större processer som pågått under året är delregionalt omhändertagande av arbetsuppgifter till följd av VästKoms förändrade uppdrag. Utredningsarbetet för att utarbeta ett nytt avtal för delregional vårdsamverkan Fyrbodal har skett, vilket inkluderat genomlysning av vilken organisering och vilka arbetssätt som bäst motsvarar kommunernas behov i vårdsamverkan och framtagande av ny struktur för samverkan. Nytt avtal för samverkande sjukvård har ingåtts mellan regionen och Fyrbodals kommuner.

Strategiskt mål: Barn och unga
Utfall: Målet bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Alla barns rättigheter genomsyrar kommunalförbundets uppdrag. Arbetet som görs för kommunerna främjar en god hälsa och ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer. Kommunalförbundets verksamhet Hälsokällan har som syfte att skapa förutsättningar för god och jämlik hälsa hos barn och unga i Fyrbodalsregionen.

Under året har man genomfört aktiviteter inom fem fokusområden; Våldsprevention, Integration, Psykisk hälsa, Fullföljda studier samt Samspel, sexualitet och relationer. Uppstart av projekt "En vardag fri från våld 2.0., hela barnets uppväxt" har påbörjats där arbete med utveckling av barns integritet i förskolan, skolan och fritidshem ingår. Inom arbete med nätverk har erfarenhetsutbyte och kompetenshöjande aktiviteter skett för att stärka föräldrar, gemensamt och kopplat till satsningen på fullföljda studier och dess prioriterade inriktning *föräldrar som resurs.*

Stort fokus 2023 har lagts på ökad samverkan samt utförande av gemensamma aktiviteter mellan kunskapsnoderna för att erbjuda webinarier, nätverksmöten och konferenser brett över länet. Arbete kring den breda studie- och yrkesvägledning och digitala yrkesambassadörer har bedrivits inom inriktningen *Motivation och framtidstro,* där även processtöd erbjudits till lärare samt kunskapshöjande aktiviteter riktade till föräldrar. Lärträffar kring samverkan mellan skola, hem och vårdnadshavare har genomförts i samverkan med Skolverket. Dialogmöten med kommunerna har skett lokalt för att följa upp det lokala och regionala arbetet.

Strategiskt mål: Kompetens, FoU och samverkan
Utfall: Målet bedöms som uppfyllt ■■■

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, omsorg, vård och hälsa, och driver ett gemensamt arbete kring forskning och utveckling (FoU). Samverkan mellan kommunerna och andra aktörer är god. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.
Under året har FoU bland annat fortsatt implementeringen av den gemensamma modellen för kunskap, kompetens och kvalitet för baspersonal och att genomföra utbildningar kopplat till planerna. Flera kommuner har deltagit i olika forskningsprojekt där ett exempel är Äldre och suicid (Göteborgs universitet) och ett annat Barns delaktighet vid LSS utredningar (Högskolan i Väst). Uppföljningen av verksamhetsplan för FoU-Socialtjänst visar god följsamhet.

Den årliga utvärderingen av stöd till socialtjänst och kommunal hälso-och sjukvård har genomförts i åtta nätverk. Resultatet visar att övervägande del av de som svarat är nöjda respektive mycket nöjda med nätverket, innehåll och upplägg samt hur nätverksledaren processar arbetet i nätverket. Kommunerna får via nätverken bland annat tillgång till kollegor, stöd, nyheter och förändringar men de bidrar också till en praktisk nytta för verksamheten i respektive kommun.

En framgångsfaktor har varit kommunernas egna engagemang vad gäller innehåll och upplägg som är en viktig del av den samverkan och kunskapsutveckling som sker i nätverken. En annan framgångsfaktor är den samverkan som sker med de 14 kommunerna mellan nätverksmötena som genererar en god nytta i form av arbetsgrupper, remissvar, inspirationsdagar med mera.

Samtliga insatser i projektplanen för en God och nära vård har genomförts under 2023, arbetet fortsätter med ett utvecklat fokus och förändrad inriktning under 2024. I stort sett alla aktiviteter i FoU- socialtjänsts verksamhetsplan har genomförts med stor nöjdhet från kommunerna enligt den årliga utvärderingen.

Område 2: Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiskt mål: Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå

Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Inom kompetensförsörjning och utbildning arbetar förbundet med flera processer, både på kort och lång sikt. Ett flertal avtal har förlängts för college och nätverk inom avdelningens område. ESF-projektet Fenixz för privat sektor har avslutats och Fenixz kommuner beviljats.

Delregionala utvecklingsmedel (DRUM) har använts för att stödja projektet Hybridundervisning för vuxenutbildning samt har beviljats för projekt Ung företagsamhet (UF).

En god kompetensförsörjning, där människor har den kunskap och kompetens som privat och offentlig arbetsmarknad efterfrågar, är avgörande för att Fyrbodalsområdet ska utvecklas positivt. Via avsiktsförklaringen med Västra Götalandsregionen gällande kompetensplattformsarbetet pågår ett arbete med samtliga kommunalförbund för att samverka och samordna de delregionala processerna kring kompetensmatchning.

Regionen har fått en tydligare roll i kompetensförsörjningen där fokus ligger på arbetsmarknaden, utbildningssystemet och individens perspektiv (t ex utbildnings- och yrkesval). De ändringar som gjorts i skollagen gällande planering och dimensionering av gymnasial utbildning ställer nya krav på regionalt utvecklingsansvariga och på skolhuvudmän. Kommunala huvudmän måste framöver planera, dimensionera och erbjuda utbildning tillsammans med minst två andra kommuner och ska väga in arbetsmarknadens behov när utbildning i gymnasieskolan och Komvux dimensioneras.

I Fyrbodal har det pågått intensiva processer med att utforma primära samverkansområden för gymnasieskolan och yrkesvux, där förbundet haft en viktig samordnande och stöttande roll.

I det delregionala kompetensförsörjningsarbetet arbetar förbundet bland annat med underlagen "Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Fyrbodal" (VGR), samt Skolverkets regionala planeringsunderlag. Med stöd av dessa underlag planerar och dimensionerar skolhuvudmännen i Fyrbodal sina gymnasie- och vuxenutbildningar så att de bättre matchar arbetsmarknadens behov framgent.

Fyrbodal processleder Kompetensråd Fyrbodal, nätverk, branschspecifika kompetenråd samt college i nära samverkan med våra kommuners utbildningsförvaltningar. Direktionen har fattat beslut om nytt avtal för Teknikcollege. Finansiering sker med både kommunala och regionala medel för att stödja industrins kompetensförsörjning på lokal och regional nivå.

Strategiskt mål: Samverkan och tillgänglighet
Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Förbundets medarbetare stöttar kommunerna, leder och deltar i flera nätverk och branschråd. Processledarna för professionsnätverk och branschråd har höjt ribban för att skapa angelägna möten med innehåll, tema och agendor för att deltagarna ska uppleva mening och engagemang.

Utifrån kommunernas behov av kompetensutveckling har förbundet skickat in och fått beviljat en projektansökan till ESF. Projektet, Fenixz kommuner, kommer under åren 2024–2026 att erbjuda kommunernas medarbetare kompetensutveckling i form av kortare utbildningsinsatser.

Praktiksamordningens verksamhet är väl inarbetad och den nya funktionen "Regionsamverkan" är implementerad vilket möjliggör samverkan mellan lärosäte och verksamhet över delregiongränserna.

Vuxenutbildningsnätverket har under året arbetat fram ett nytt samverkansavtal för vuxenutbildningen i Fyrbodal som gäller fr o m 2024, med fokus på erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

Samtliga kommuner i regionen är certifierade inom Vård- och omsorgscollege. För Teknikcolleges del har direktionen beslutat om ett nytt av avtalet för sju kommuner.

Strategiskt mål: Utbildning och utveckling
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Under 2023 har processen med hur förbundet ska stötta kommunerna inom utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet pågått. Utbildningscheferna har under året beslutat om att professionsnätverk ska starta med fokus fullföljda studier. Former och innehåll för dessa har föreslagits av förbundet och processades fortfarande av utbildningscheferna i slutet av 2023. Medel finns avsatta för 2023–2026.

Strategiskt mål: Skolavhopp, resultat och jämlikhet
Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Kraftsamling Fullföljda studier har förbundet fortsatt arbeta med genom projekt Kunskapsnod Fullföljda studier Fyrbodal och Hälsokällans verksamhet. Arbetet har utgått ifrån kraftsamlingens prioriterade inriktningar; psykisk hälsa, föräldrar som resurs, läsning och språkutveckling och motivation och framtidstro, samt grundläggande värden som trygghet, anknytning och normkritiskt förhållningssätt. Samverkan inom och mellan verksamheter är centralt för utvecklingsarbetet.

Det har genomförts konferens, webinarier, processtöd och dialogmöten med kommunerna. En lärande utvärdering startades upp kopplat till projekt Kunskapsnod och kommer att följa projektet till projektperiodens slut. Fullföljda studier är fortsatt ett prioriterar område, vilket stärks genom projektets styrgrupp, förbundets nätverk, samverkan och de insatser som sker i kommunerna.

Projektet Ökad högskoleövergång/Vad ska jag bli när jag blir stor? avslutades med en slutkonferens i mars 2023. Arbetet har fortsatt genom ett fördjupat utvecklingsarbete med vissa kommuner samt aktiviteten "Möt en Yrkesambassadör" för ett stort antal klasser i flertalet av kommunerna.

Område 3: Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiskt mål: Hållbart resande
Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Arbetet bedrivs genom deltagande i olika forum för dialog samt genom projekt vi driver eller stödjer och genom nätverk vi samordnar.

Projektet för mobilitet i landsbygder, RORiLand, har drivits vidare. Ett nytt projekt med fokus på fossilfria transporter har startats upp, och finansiering för en uppskalning har ansökts om och beviljats. I syfte att skapa en större tydlighet och långsiktighet har ett arbete startats för att skapa en gemensam plattform som kan användas i kommunikation av flera olika projekt över tid.

En större satsning kring att öppna fyra nya tågstopp i Dalsland pågår. Längst har arbetet kommit med stationen i Brålanda där förslag finns på utformning liksom en ungefärlig kostnadskalkyl. En liknande utredning kring en station i Bäckefors väntas var klar inom kort. I övrigt har arbetsåret när det gäller kollektivtrafik och transportinfrastruktur dominerats av arbete med att revidera det regionala trafikförsörjningsprogrammet samt av förberedelser inför nästa revidering av nationell och regional infrastrukturplan.

Arbetet när det gäller de delregionala kollektivtrafikfrågorna, i stora drag kopplade till det delregionala kollektivtrafikrådet, har löpt på enligt plan. Det finns en god framförhållning i de flesta frågor liksom ett stort engagemang från delregionens politiker och tjänstepersoner. När det gäller transportinfrastruktur löper även det arbetet på enligt plan där samverkan skett under året på ett engagerat och positivt sätt i nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik.

Strategiskt mål: Gemensam planering
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Strukturbild handlar om att dels identifiera gemensamma, strategiska och övergripande frågor inom området fysisk planering, dels att vara en arena för diskussioner och samarbete inom dessa områden. Elektrifieringsomställning och fossilfri energiförsörjning är ett sådant område och strukturbildsarbetet har under åter fokuserat på detta område och kommer att göra det även framåt. Att vi klarar energiförsörjningsfrågan är en förutsättning för att klara industrins- och samhällets omställning, fortsatt välfärd och konkurrenskraft för vår delregion, region och nation.

För att komma vidare i frågan har tre större projekt inom området elektrifiering och energiförsörjning fått finansiering och påbörjats:

- Elektrifieringsresan – kommunerna får stöd i att ta fram underlag till övergripande planering, till exempel energiplan.
- Förnyelsebart i Väst – syftet är att främja ökade investeringar och nyttjande av förnybar energi hos små och medelstora företag i Fyrbodal.

- Fyrbodal för framtidens flex – ett treårigt projekt som syftar till att hitta mer flexibla lösningar.

Ett förslag till Energiöverenskommelse mellan Västra Götalandsregionen och Kommunalförbunden har tagits fram i samverkan. Direktionen antog förslaget i december och Regionstyrelsen förväntas fatta beslut i början av 2024. Överenskommelsen är en del av underlaget till stöd för Länsstyrelsen i Västra Götaland regeringsuppdrag för att ta fram en handlingsplan för kraftigt ökad storskalig energiproduktion i länet.

Arbetet med biogas har under en period varit mindre aktivt på grund av stora osäkerheter kring förändrade skatteregler och investeringsstöd. Under hösten har dock ett nyvaknat intresse kunnat ses och insatser görs nu för att undersöka hur matavfall kan användas för biogasproduktion lokalt.

Ett arbete har påbörjats med att undersöka behov av och intresse för ökad samverkan inom avfallsområdet, initialt primärt avseende matavfall och textilavfall. Förbundet deltar också i arbetet med samordning och att ordna stödinsatser för kommunernas del i genomförandet av det regionala klimatåtgärdsprogrammet Klimat 2030.

Ett ökat fokus syns inom cirkularitet där kommunerna har en central roll i hanteringen av materialresurser som blivit till avfall. Arbetet inom detta område bör växlas upp.

Strategiskt mål: Samspel och utveckling
Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Under året har förbundet drivit och deltagit i ett flertal utvecklingsprojekt med fokus på fysisk planering och hållbara transporter, i samverkan med medlemskommuner och andra parter. Påverkansarbete gentemot Västtrafik och Västra Götalandsregionen pågår kontinuerligt i olika forum, bland annat i nätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, det delregionala kollektivtrafikrådet samt i samverkansarenan för mobilitet och tillgänglighet i glesa geografier.

Arbetet med de fyra planerade tågstoppen i Dalsland har bedömts vara en viktig fråga ur ett delregionalt perspektiv och har under året engagerat ett flertal medarbetare på förbundet samt politiker från medlemskommunerna. Det samma kan sägas om den under året pågående åtgärdsvalsstudien rörande Norra Bohusbanan.

Arbete pågår med att stärka samverkan mellan Trestadskommunerna som ett nav för utveckling av hela Fyrbodalsregionen. Under året har förbundet initierat eller deltagit i två större projekt/studier kring infrastruktur i trestadsområdet.

Område 4: Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiskt mål: Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet
Utfall: Bedöms som uppfyllt ■■■

Lågkonjunkturens genomslag har sett mycket olika ut i olika branscher och i olika delar av regionen. Antalet varsel har inte ökat i nämnvärt, även om framför allt byggbranschen ser en kraftig inbromsning.

Arbetet med att skapa en tydlig och transparant process kring DRUM-medel (Delregionala utvecklingsmedel) har haft stort fokus under året. En DRUM-grupp bestående av handläggare och projektekonomer har tillsammans arbetat med strategin för hur vi arbetar med DRUM-medlen och gemensamt prioriterat och utvärderat de projekt och verksamheter som fått medel. 18 augusti genomfördes årets Superteamdag på Nuntorp Gård i Dalsland. Uppslutningen var stor såväl bland företagsfrämjande aktörer, utvecklingsnoder som näringslivsutvecklare. Ett knappt 20-tal projektansökningar kom in under utlysningen.

Representanter för utvecklingsnoderna har träffats för att ta vara på synergier och stödja varandras utveckling till gagn för företagen i Fyrbodal. Under året har filmer spelats in och bearbetats som ska användas för att marknadsföra dessa och öka attraktionskraften i Fyrbodal.

Flera kommuner har visat fina resultat i Svenskt näringslivs ranking ”Företagsklimat”. Under andra halvan av 2023 intensifierades arbetet med att etablera Business Region Väst och bedömningen är att en lansering kan ske under andra halvan av 2024.

Strategiskt mål: Innovation, styrkeområden och investeringsvilja
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Förfrågningar som inkommer handlar alltmer om energieffektivitet, grön el, hållbara material, cirkularitet och symbios vilket kan antas vara ett resultat av Fyrbodals långsiktiga arbete att vara en föregångare inom hållbar omställning.

Att intensifiera arbetet med Expand & Retain var en god prioritering avseende det rådande världsläget och den ökade omställningstakten inte minst i utlandsägda bolag. Det är en särskilt viktig insats för att behålla och skapa nya arbetstillfällen hos befintliga utlandsägda bolag som fortsätter under 2024. USA:s införande av IRA (Inflation Reduction Act) har även starkt påverkat företagens investeringsvilja i Europa.

I projektet för industriell symbios har de deltagande kommunerna nu fått igång ett aktivt arbete ihop med näringslivet för att stödja omställningen till en effektivare resursanvändning. En framgångsfaktor är att varit att kommunerna genom projektet fått möjlighet att avsätta resurser internt/lokalt för att driva processen.

Arbetet med skoglig bioekonomi bedrivs under plattformen Skogsprogram Västra Götaland, som Innovatum och Johanneberg Science Park processleder. Arbetet har gått något trögt då en utredning pågår om att avveckla Johanneberg Science Park. Samverkan sker med Innovatum för utveckling av projekt inom området. Projektet Arena skog (Gröna klustret) är en viktig insats inom programmet.

Vi har utfört insatser på många fronter och ser att vi behöver arbeta med mer riktade insatser ex. mot vissa marknader och vi bedömer att projektet VEGO kommer skapa förutsättningar för effektivare arbetssätt och metoder. Medverkan i marknadsaktiviteter har resulterat i nya kontakter och förfrågningar. Vissa aktiviteter fick pausas på grund av personalomsättning. Vår måluppsättning avseende antal inkommande förfrågningar uppnåddes inte fullt ut varför vi kommer att se över våra marknadsaktiviteter för 2024. Det är dock också ett långsiktigt arbete som har lett till utökat nätverk och kontakter där effekten kan synas längre fram.

Under året har vi uppmuntrat till utökad samverkan mellan kommunerna i specifika etableringsprocesser. Detta har lett till fördjupade samarbeten som gynnar även framtida etableringar.

Strategiskt mål: Kultur och attraktionskraft
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Inflationen av den svenska kronan samt delvis ändrad politisk inriktning i flera av förbundets kommuner, har lett till nedskärningar på kulturområdet och/eller skapat oro för kommande nedskärningar. Medlemskommunernas intresse för gestaltad livsmiljö har ökat över sektorsgränserna. Pilotprojektet Våra rum avslutades den 30 september 2023, efter beslut om en månads förlängning. Den planerade efterföljande omgången av Våra rum fick skjutas till 2024 på grund av utebliven medfinansiering.

Under 2023 har det skett en hel del omfattande förändringar i verksamheten i Fyrbodal vilket har gjort att samverkan mellan strategtjänsterna på Fyrbodal har varit svårare än förväntat under 2023. Dock har samarbetet och dialogerna i medlemskommunerna varit utvecklande både för att komma närmare kommunerna och dess attraktion, styrkekområden och utmaningar genom att påbörja kulturturnén under 2023. Detta har gett ett mervärde både för kommunalförbundet och medlemskommunerna där tjänstepersonerna på förbundet kommer närmare deras verksamheter och kan lyssna av för bättre utveckling av potential och sammanföra behov och resurser. Vi ser att denna turné kommer leda till en bättre kommunikation och samverkan mellan parter.

Område 5: Digitalisering

Strategiskt mål: Innovation, kompetens och ledarskap
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

De senaste åren har resurser för digitaliseringssamordning samlats och utgått från VästKom vilket inneburit att kommunalförbundet inte aktivt verkat på området utan haft en mer stöttande roll i andra aktörers arbete. Under 2023 har dock beslut fattats om att tillföra kommunalförbundet resurser under två års tid för en strategisk digitaliseringsresurs. Fyrbodals kommunalförbund tillsatte tjänsten så snart beslutet fattats och har sen oktober haft en digitaliseringsstrateg anställd på förbundet. Detta gör att digitaliseringsområdet nu har en dedikerad resurs som under de första månaderna arbetat med att skapa en nulägesbild och påbörjat dialogen med kommunerna om vilka behov man ser angelägna att adressera. Fyrbodals kommuner har uttryckt att man önskar se på digitalisering som ett medel för verksamhetsutveckling.

Förbundet deltar också i satsningen Kraftsamling digitalisering som är del av Västra Götalandsregionens regionala utvecklingsstrategi samt representerar delregionen i till exempel det regionala digitaliseringsrådet.

Vidare stöttar förbundet kompetensutvecklande insatser indirekt genom medfinansiering av projekt som bedrivs av externa aktörer.

Strategiskt mål: Infrastruktur och digital service
Utfall: Bedöms som delvis uppfyllt ■■■

Löper på enligt plan. Förbundet deltar i nätverk och bidrar med information till medlemskommunerna.

Frågan om den digitala infrastrukturen är fortsatt angelägen, i delregionen finns områden där utbyggnad behövs för att täcka framtida behov av digital kommunikation. Inte minst har detta påtalats inom ramen för projektet “Det goda livet i Dalsland”.

Ekonomisk redovisning Fyrbodals kommunalförbund 2023-01-01 – 2023-12-31

Uddevalla den 28 mars 2024

Direktionen

Stig Bertilsson Bengtsfors kommun	Andreas Nilsson Dals-Eds kommun	Ulla Börjesson Färgelanda kommun
Jan-Olof Johansson Lysekils kommun	Ludwig Mossberg Melleruds kommun	Louise Skaarnäs Munkedals kommun
Catharina Bråkenhielm Orust kommun	Therése Mancini Sotenäs kommun	Kent Hansson Strömstad kommun
Liselotte Fröjd Tanums kommun 1:e vice ordförande	Peter Eriksson Trollhättan Stad Ordförande	Monica Hanson Trollhättan Stad
Martin Pettersson Uddevalla kommun	Ingemar Samuelsson Uddevalla kommun	Benny Augustsson Vänersborgs kommun 2:e vice ordförande
Henrik Harlitz Vänersborgs kommun	Michael Karlsson Åmåls kommun	

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Fyrbodals kommunalförbund

Revisionsrapport
April 2024

Lars Dahlin

pwc

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att direktionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Delårsrapporten ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge direktionens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisningen i samband med medlemskommunernas fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av direktionen 2024-03-28.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

- Förbundets mål i årsredovisningen överensstämmer med fastställda verksamhetsmål och indikatorer som är beslutade av direktionen.
- Av redovisningen framgår att av de finansiella målen uppfylls tre mål och ett mål uppfylls delvis .
- Av de fastställda verksamhetsmålen är sju av femton mål helt uppfyllda och åtta delvis uppfyllda.

Granskningsresultat: Balanskravet

Iakttagelser

- Ekonomisektionen innehåller en bedömning av balanskravsresultatet.
- Förbundet redovisar ett positivt balanskravsresultat på 786 tkr.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i delårsrapport respektive årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Uppfyllt

Utifrån genomförd översiktlig granskning av årsredovisningens återrapportering gör vi bedömningen att resultatet är förenligt med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som direktionen fastställt i budget 2023.

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

Utifrån genomförd översiktlig granskning av årsredovisningens återrapportering gör vi bedömningen att det resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt i budget 2023.

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i delårsrapport respektive årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Uppfyllt

Årets balanskravsresultat uppgår till 786 tkr.

2024-04-03

Lars Dahlin [

_____

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Sydnärkes utbildningsförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund (org.nr 222000-1776)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Fyrbodals Kommunalförbund utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Fyrbodals Kommunalförbund för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning och resultaträkning, på grund av hur betydelsefullt det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* är, inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger inte en rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2023. Enligt vår bedömning har årsredovisningen i övrigt, kassaflödesanalysen, drift- och investeringsredovisningen samt noterna upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Kommunalförbundet har i balansräkningen redovisat en finansiell tillgång uppgående till 2 767 TSEK. Det är vår bedömning att denna finansiella tillgång är för högt värderad med 2 000 TSEK, vilket innebär att kommunalförbundets resultat blivit för högt redovisat med motsvarande belopp. Beloppet är väsentligt för kommunalförbundets resultat- och balansräkning.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunalförbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Signerat 2024-04-08 11:39:11 UTC

Oneflow ID 7125433

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 2-8 samt 25-37. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

Signerat 2024-04-08 11:39:11 UTC

Oneflow ID 7125433 Sida 2 / 5

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,

2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunalförbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt ”Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Signerat 2024-04-08 11:39:11 UTC

Oneflow ID 7125433

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Daniel Larsson
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 9-24.]

Signerat 2024-04-08 11:39:11 UTC

Oneflow ID 7125433

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Sven Daniel Larsson

Daniel Larsson
Director

2024-04-08 11:39:11 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund
Org nr: 222000–1776

Direktionen

Fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen ska utföras enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med undantag av värderingen av aktieinnehavet i Innovatum AB som är för högt värderat.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt.

Vi bedömer att verksamhetsmålen delvis är förenliga med de av direktionen fastställda målen i budget 2023 med anledning av sju av de strategiska målen är uppfyllda och åtta är delvis uppfyllda.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Uddevalla den 4 april 2024

Gunnar Lidell Vänersborgs kommun	Peter Winberg Tanums kommun	Pia Axelsson Dals-Eds kommun
Gert-Inge Andersson Trollhättans kommun	Håkan Axelsson Sotenäs kommun	

Bilagor:

PwC Yttrande från sakkunnigt biträde
PwC Granskning av god ekonomisk hushållning

Deltagare

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND 222000-1776 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 07:18:09 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Leif Gunnar Lidell

Datum

Gunnar Lidell
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 16:51:33 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Rune Gert-Inge Andersson

Datum

Gert-Inge Andersson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-11 16:38:04 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: PETER VINBERG

Datum

Peter Winberg
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 06:31:07 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Pia Axelsson

Datum

Pia Axelsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-05 06:44:50 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: HÅKAN AXELSSON

Datum

Håkan Axelsson
Förtroendevald revisor

Leveranskanal: E-post

KS § 83 **Dnr 2024/170**

Godkännande av årsredovisning 2023 för Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2023 för Dalslands Miljö- och Energiförbund och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för år 2023.

Jäv
Ulla Börjesson (S) anmäler jäv och ersätts av Bengt Melin (M) i handläggningen av ärendet.

Jörgen Andersson (SD) anmäler jäv och ersätts av Jane Glamér (SD) i handläggningen av ärendet.

Linda Jansson (M) anmäler jäv och saknar tillgänglig ersättare för tjänstgöring.

Ann Blomberg (C) anmäler jäv och saknar tillgänglig ersättare för tjänstgöring.

Ärendebeskrivning
Förbundet redovisar ett resultat för 2023 på 638 tkr, vilket är 1 361 tkr bättre än budgeterat resultat. Cirka 300 tkr av överskottet hänför sig till ett projektöverskott som är en engångsföreteelse. Resultatöverskottet avseende driften av verksamheten är således cirka 340 tkr.

Det positiva resultatet beror framför allt på att överskottsfonden täckt huvuddelen av de ökade pensionskostnaderna 2023 samt lägre personalkostnader än förväntat till följd av sjukskrivningar och föräldraledighet.

Revisorerna
- bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande

- bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2023 är uppfyllda.
- bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2023 är uppfyllda.
- bedömer att direktionen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-20
Helårsbokslut 2023-12-31 Dalslands Miljö & Energiförbund (inkl. Bilaga 1)
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-19
Anhållande ansvarsfrihet 2023, daterad 2024-05-07
Granskning av årsredovisning 2023 PwC, daterad 2023-04-18 (inkl. Granskning av god ekonomisk hushållning PwC 2023, daterad 2024-04-19)
Revisionsberättelse Miljönämnden, daterad 2024-04-19

Sändlista
Dalslands Miljö- och Energiförbund

Färgelanda kommun

Ekonomiavdelningen
Ekonomichef
Kristina Olsson

Tjänsteskrivelse
2024-05-20
2024/170

Kommunstyrelsen

Godkännande av årsredovisning 2023 för Dalslands Miljö- och Energiförbund (DMEF) samt ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för förbundet

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige godkänner årsredovisning 2023 för Dalslands Miljö- och Energiförbund och lägger den till handlingarna.

Kommunfullmäktige beviljar för Färgelanda kommuns del direktionen för Dalslands Miljö- och Energiförbund och enskilda förtroendevalda ansvarsfrihet för år 2023.

Ärendebeskrivning
Förbundet redovisar ett resultat för 2023 på 638 tkr, vilket är 1 361 tkr bättre än budgeterat resultat. Cirka 300 tkr av överskottet hänför sig till ett projektöverskott som är en engångsföreteelse. Resultatöverskottet avseende driften av verksamheten är således cirka 340 tkr.

Det positiva resultatet beror framför allt på att överskottsfonden täckt huvuddelen av de ökade pensionskostnaderna 2023 samt lägre personalkostnader än förväntat till följd av sjukskrivningar och föräldraledighet.

Revisorerna
- bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande
- bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2023 är uppfyllda.
- bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med direktionens övergripande mål

för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2023 är uppfyllda.
- bedömer att direktionen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-05-20
Helårsbokslut 2023-12-31 Dalslands Miljö & Energiförbund (inkl. Bilaga 1)
Revisionsberättelse, daterad 2024-04-19
Anhållande ansvarsfrihet 2023, daterad 2024-05-07
Granskning av årsredovisning 2023 PwC, daterad 2023-04-18 (inkl. Granskning av god ekonomisk hushållning PwC 2023, daterad 2024-04-19)
Revisionsberättelse Miljönämnden, daterad 2024-04-19

Sändlista:
Dalslands Miljö- och Energiförbund

Till revisorerna i Dalslands Miljö- och Energiförbund org.nr 222000-0877

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dalslands Miljö- och Energiförbundutfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Dalslands Miljö- och Energiförbund för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar [1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1-3. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och

investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,

2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i direktionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och

investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga biträdets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Karlstad den dag som framgår av min elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Tomas Elander
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 4-22.)

Signerat 2024-04-18 05:33:20 UTC Oneflow ID 7225445 Sida 3 /

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2024-04-18 06:33:20 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: TOMAS ELANDER — Datum

Tomas Elander
Senior Manager

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Dalslands Miljö- och energiförbund

Revisionsrapport
April 2024

Lars Dahlin
Caroline Löfstedt

pwc

Inledning

Bakgrund
Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att direktionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor
Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med direktionens behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier
Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning
Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av direktionen 2024-03-28.

Metod
Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

- Förbundets mål i årsredovisningen överensstämmer med fastställd verksamhetsplan för myndighetsdelen 2023, som beslutats av direktionen.
- I förvaltningsberättelsen har förbundet ett särskilt avsnitt som benämns *"God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning"*.
- Förbundet beskriver i årsredovisningen att ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att de har att hålla sig till de ramar som medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten. Resultatet för 2023 visar ett nettoresultat om 638 tkr och en budgetavvikelse om 1 361 tkr. Kassalikviditeten uppgår till 120 procent.
- Förbundet har 8 verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning. Av redovisningen framgår att fem mål har uppfyllts, och två mål ej uppfyllts. Ett mål följs upp först 2024.
- Förbundet bedömer att de uppfyller god ekonomisk hushållning utifrån att förbundet har ett positivt resultat, god kassalikviditet och majoriteten av målen uppfylls.

Granskningsresultat: Balanskravet

Iakttagelser

- Förbundet har ett negativt balanskravsresultat från 2022 på - 375 tkr att återställa.
- Förvaltningsberättelsen innehåller en bedömning av balanskravsresultatet, som för 2023 blir +638 tkr.
- 2022 års negativa balanskravsresultat är i och med 2023 års resultat återställt.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1
Är resultat i årsredovisning förenligt med de av direktionen beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Uppfyllt
Utifrån genomförd översiktlig granskning av årsredovisningens återrapportering gör vi bedömningen att resultatet är förenligt med de finansiella mål för god ekonomisk hushållning som direktionen fastställt i budget 2023. De finansiella målen är uppfyllda.

- **Verksamhetsmål**

Uppfyllt
Utifrån genomförd översiktlig granskning av årsredovisningens återrapportering gör vi bedömningen att resultatet är förenligt med de verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som direktionen fastställt i budget 2023. Fem av sju mål är uppfyllda. Vi räknar bort målet som uppges ska följas upp först under 2024.

2. Revisionsfråga 2
Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Uppfyllt
Årsbokslutet redovisar ett balanskravresultat för 2023 uppgående till + 638 tkr.

2024-04-19

Lars Dahlin

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Dalslands miljö- och energiförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Dalslands Miljö och Energiförbund
Revisorerna

Till kommunfullmäktige i
Dals-Eds, Bengtsfors,
Färgelandas och Melleruds
kommuner

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har granskat verksamheten i Dalslands Miljö och Energiförbund under 2023. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Förbundet redovisar ett resultat för 2023 på 638 tkr, avvikelsen är 1.361 tkr bättre än budgeterat resultat.

Efter genomförd granskning av 2023 års verksamhet framför vi följande:

- Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det finansiella målen för 2023 är uppfyllda.
- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2023 är uppfyllda.
- Vi bedömer att direktionen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Vi tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Mellerud 2024-04-19

Katarina Norgren
Mellerud

Johan Lorentzon
Mellerud

Pia Axelsson
Dals-Ed

Ann-Britt Dahl
Färgelanda

Dalslands Miljö och Energiförbund
Revisorerna

Till Direktionen i Dalslands
Miljö och Energiförbund

Revisionsberättelse för år 2023

Vi har granskat verksamheten i miljönämnden under 2023. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Miljönämnden lämnar en redogörelse för de konkretiserade mål och aktiviteter som genomförts under året för att uppfylla de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt.

Vi tillstyrker att miljönämndens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023 samt att årsredovisningen godkänns.

Mellerud 2024-04-19

Katarina Norgren
Mellerud

Pia Axelsson
Dals-Ed

Johan Lorentzon
Mellerud

Ann-Britt Dahl
Färgelanda

Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbetet 2023 – Bilaga till helårsbokslut för Dalslands miljö- och energiförbund 2023

Mål- och måluppfyllelse samt status för den myndighetsrelaterade tillsynen

MYNDIGHETSARBETET

Myndighetssidan har under 2023 genomfört en omorganisation som syftar till att öka effektiviteten i arbetet och minska sårbarheten vid vakanser och längre frånvaro.

Under 2023 har personalstyrkan minskat med ca 3 heltidstjänster i förhållande till 2022. Därutöver har verksamheten haft personalbortfall i form av en föräldraledighet och två längre sjukskrivningar. För att kompensera för den tillfälliga personalminskningen samt för att stärka spetskompetensen inom tillsynen av miljöfarliga verksamheter och förorenad mark, har externt konsultstöd anlitats under året. Även under 2024 kommer konsultstöd anlitas av samma skäl.

Det myndighetsrelaterade arbetet har på grund av resursbrist inte kunnat utföras fullt ut i enlighet med verksamhetsplanen. Se redovisning av respektive myndighetsområde nedan.

Miljö- och lantbrukstillsyn

Tillsynen av miljö- och lantbruksanläggningar har genomförts i enlighet med uppsatta mål. Målen var dock lågt satta i relation till verksamhetsplanen på grund av att en ny organisation inarbetades under 2023. Antalet inspektioner har inte kunnat genomföras helt enligt verksamhetsplanen på grund av resursbrist. Verksamheter med årlig avgift har prioriterats och tillsyn har genomförts hos sådana.

Arbetet med förorenade områden har återupptagits och genomförts i enlighet med verksamhetsplan och uppsatt mål.

Hälsoskyddstillsyn

Tillsynen av hälsoskyddsverksamheter har genomförts i enlighet med uppsatt mål. Målet var dock lågt satt i relation till verksamhetsplanen på grund av att en ny organisation inarbetades under 2023. Antalet inspektioner har inte kunnat genomföras fullt ut enligt verksamhetsplanen, då resurser för hälsoskyddstillsynen fick överföras till livsmedelskontrollen på grund av resursbrist. Verksamheter med årlig avgift har prioriterats och tillsyn har genomförts hos sådana.

Livsmedelskontroll

Livsmedelskontrollen har genomförts i enlighet med verksamhetsplan och uppsatta mål.

Enskilda avlopp

Handläggningen av äldre tillsynsärenden gällande enskilda avloppsanläggningar fortlöper och handläggs parallellt med inkommande ansökningar om inrättande av nya anläggningar.

Postadress	E-post	Hemsida	Org. nr.
Dalslands miljö & energikontor Kyrkogatan 5 464 30 Mellerud	kansli@dalsland.se	www.dalsland.se	222.000.0877

Övrigt
På grund av resursbrist har förebyggande insatser samt åtgärder som t.ex. informationsinsatser, rådgivning och samverkan med kommunala verksamheter enbart kunnat genomföras i begränsad omfattning. Resursbristen under året har även medfört en prioritering avseende hanteringen av remisser och enkäter.

Ledning & kansli
Administrativa uppgifter har hanterats löpande. Kansliet utvecklar kontinuerligt handläggarstödet genom uppdatering och utveckling av ärendesystemet Vision. Arbete pågår med att utveckla användningen av de funktioner som finns i systemet för att underlätta handläggning och uppföljning av ärenden. Uppföljning sker av vissa ärendetyper för att följa volymer och tidsåtgång. Arbete med revidering av förbundets dokumenthanteringsplan pågår.

För att klara myndighetsuppdraget samt tillse att tillräcklig kompetens finns så har förbundet genomfört upphandling av ramavtal avseende köp av inspektörskompetens på konsultbasis. Förbundet har även upphandlat en digital signeringstjänst för justering mm av protokoll.

I enlighet med förbundets internkontrollplaner (en för nämnd resp. direktion) har följande genomförts:
- Uppföljning av hur direktionens beslut under perioden 2017 – oktober 2023 har verkställts.
- Analys avseende risker kring personal-/kompetensförsörjning samt åtgärder för att minska sådana risker.
- Granskning och uppföljning av förvaltningsmässiga risker i beslutsprocesser (myndighetsbeslut) under 2023.

Ärendehanteringssystemet Vision
Arbetet med att föra in aktuella uppgifter om varje enskild avloppsanläggning (i nuläget 8 600 kända anläggningar) har fortlöpt under 2023. Uppgifterna krävs för den digitala inrapportering som krävs av Havs- och vattenmyndigheten.

Digitaliserade tjänster
Arbetet avvaktas tillsvidare på grund av följande skäl:

- Melleruds kommuns upphandling av e-tjänster (DMEF har av effektivitets- och kostnadsskäl för avsikt att använda samma verktyg som Melleruds kommun)
- Livsmedelsverket har tagit fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter under 2023. DMEK avser ansluta till denna så snart som man har en lämplig plattform för tjänsten.
- Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Införande av e-arkiv
DMEF har haft dialog med e-arkiv väst och nu anslutit för medverkan i projektet.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

Operativa mål och nyckeltal

	MÅL	NYCKELTAL	STATUS
Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 100 stycken miljöfarliga verksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 100 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 2	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken lantbruk/hästgårdar under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 60 stycken hälsoskyddsverksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 60 st har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 4	Senast 2025 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga dricksvattenanläggningar för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att garantera säkerheten vid vattenverk och reservoarer vid samtliga kommunala vattenverk och distributionsanläggningar som producerar respektive tillhandahåller dricksvatten till mer än 2 000 personer.	Andel kommunala dricksvatten-anläggningar som kontrollerats med avseende på säkerheten vid vattenverk och reservoarer 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Målet är uppnått.
Mål 5	Senast 2025 ska offentlig kontroll avseende mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten ha utförts vid samtliga kommunala dricksvattenanläggningar som producerar över 100 m^3 dricksvatten per dygn.	Andel kommunala dricksvatten-anläggningar som har kontrollerats med avseende på mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Kontrollen kommer att genomföras under 2024 och 2025.
Mål 6	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030. Som delmål ska 5 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2023.	Andel åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 5 stycken har inventerats och klassats 2023.	Målet är uppnått.
Mål 7	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation	Kostnadstäckningsgraden uppgick till 45%, målet uppnås således inte.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

		till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning.	Orsakerna till att målet inte uppnås är framförallt: • En alltför låg timavgift som inte täcker kostnaderna för myndighetsutövningen. • All planerad tillsyn enligt verksamhetsplanen kunde inte utföras till följd av resursbrist. • Höga konsultkostnader (för att så långt möjligt täcka bortfallet av resurser).
Mål 8	Under 2023 ska E-tjänster avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när alla tre E-tjänsterna är i drift	Målet har inte uppnåtts då förutsättningar och kostnader för dessa e-tjänster ännu inte kunnat klarläggas. Möjligheterna att ta fram e-tjänster sker för närvarande genom dialog med Melleruds kommun för att se på möjligheter kring samordning och att hålla nere kostnader. Livsmedelsverket har under 2023 tagit fram en e-tjänst för registrering av livsmedelsverksamheter. Kontoret avser ansluta till denna så snart som man har en lämplig plattform för tjänsten. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Insatser/aktiviteter i verksamhetsplan för det miljö- och energistrategiska arbetet 2023

Insatser/aktiviteter i det miljö- och energistrategiska arbetet 2023		
Övergripande	**Vad innebär insatsen/aktiviteten**	**Status**
Strategiskt arbete för hållbar ekologisk utveckling	Arbete pågår kontinuerligt att skapa ett systematiskt och långsiktigt miljöarbete som tar avstamp i Agenda 2030. Vår roll är att medverka i alla delar av kommunernas förbättringsprocess dvs planera, genomföra, följa upp och förbättra (PDCA). Innefattar delaktighet i kommunernas nulägesanalys, målprocesser, utbildningsinsatser, verksamhetsstöttning och uppföljningsarbete.	Kontinuerlig dialog med kommunerna för skapa mer aktivitet och bättre uppföljning av miljöfrågorna. En sammanställning har gjorts av kommunernas styrdokument inom miljö- och energiområdet. Analys av åtaganden (kommunernas och förbundets) i dessa styrdokument har gjorts tillsammans med kommunerna. DMEK deltar bl.a. i Melleruds nystartade Hållbarhetsgrupp.
Utvecklad samverkan - externa aktörer	DMEF medverkar i befintliga/upparbetade nätverk (t.ex. via Fyrbodals kommunalförbund, energikontoret Väst), men kommer också arbeta för att utveckla former och arenor för samverkan med externa aktörer.	Samverkan med externa aktörer pågår kontinuerligt. Förbundet kommet exempelvis medverka i ett Interreggprojekt 2024-2026 kring fossilfria transporter tillsammans med bl.a. Fyrbodals kommunalförbund.
Remisser/enkäter	Förbundet kommer tillsammans med kommunerna strukturera ärendehanteringen kring remisser/enkäter i syfte effektivisera remiss-/enkäthantering.	Remisshantering enligt de gemensamma riktlinjerna, uppföljning kommer att ske vid årsskiftet.
Bokslut/hållbarhetsredovisningar etc.	Tar fram underlag inom förbundets ansvarsområde till kommunernas bokslut. Medverkar i de kommunala hållbarhetsredovisningar/-bokslut som aviserats från vissa kommuner.	Bokslut framtaget för Bengtsfors och Dals-Ed Medverkat i framtagandet av en hållbarhetsrapport för Bengtsfors.
Styrning/ägarsamråd	Ägarsamråd kring hållbarhetsfrågor och inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.	Regelbunden dialog med kommundirektörena (KORP-möten) samt Miljöforum 2 ggr/år. Workshop med direktionen genomfördes juni 2023.
Miljöforum	Forum där företrädare från förbundet resp. kommunerna medverkar i en process kring inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet 2024 och framåt.	Miljöforum genomförda 26 maj och 10 november.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

Energisamverkan/energi- och klimatrådgivning		
Energi- och klimatstrategi (Dalslandsgemensam)	En arbetsgrupp med företrädare från förbundet resp. medlemskommuner inkl. Åmål, samverkar i framtagande och implementering av gemensam energi- och klimatstrategi	Strategin har färdigställts och överlämnats till kommunerna för antagande.
Energisamverkan kommunerna (energigrupper, klimatlöften mm)	Stöd och samverkan med kommunernas energigrupper inkl. Åmål avseende energi- och klimatfrågor. Under arbetet med energi- och klimatstrategin har energigrupperna legat vilande då samverkan skett i detta forum.	En fordonsgrupp med representanter från förbundet och kommunerna startades upp i augusti. Den gemensamma Resepolicyn överlämnades i maj till kommunerna för antagande. Ny hållbarhetsgrupp har bildats i Mellerud, DMEK deltar. DMEK har lämnat över ett underlag med analys och förslag som stöd för kommunernas antag-anden av klimatlöften. DMEK har undersökt möjligheten att få till ett bättre system för cirkulära möbler i kommunerna
Energiuppföljning	Regelbunden uppföljning av energianvändningen hos medlemskommunerna (innefattar även drivmedelsanvändning etc. hos kommunernas fordon). Från och med 2024 kommer energiuppföljningen vara en del i uppföljningen av energi- och klimatstrategin.	Redovisning av energiuppföljningarna har genomförts i samtliga kommuner.
Energi- och klimatrådgivning (EKR)	Enskild rådgivning, samt informationsspridning genom utåtriktade aktiviteter till privatpersoner, föreningar, organisationer och företag utifrån energimyndighetens anvisningar och riktlinjer. Finansieras genom stöd från Energimyndigheten. Under 2023 har energi- och klimatrådgivningen fått utökade medel från Energimyndigheten för att förstärka rådgivningen med en extra resurs. Detta på grund av det ökade söktrycket som varit under 2022 och som förväntades även under 2023.	EKR har deltagit på Cykelns dag i Åmål och Kanalyran i Mellerud, höstmarknaden i Dals-Ed samt mässa på Melleruds handel. Under våren genomfördes en riktad insats gentemot SFI (svenska för invandrare). EKR riktade en förfrågan till alla bostadsrätts-föreningar kring EKR, dock saknades intresse. EKR har stöttat flera företag med ansökningar till klimatklivet.

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

E-post
kansli@dalsland.se

Hemsida
www.dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

		Utöver det besvarar EKR löpande inkommande samtal, e-post mm från privatpersoner, org., föreningar och företag.
Hållbar samhällsplanering		
ÖP Färgelanda inkl. LIS	Revidering av ÖP (inkl. LIS-plan) för Färgelanda kommun. DMEF medverkar i kommunens arbetsgrupp.	Ingen inbjudan/förfrågan. har inkommit.
Omarbetning LIS – Bengtsfors	Omarbetning av LIS-plan. DMEF medverkar i ev. arbetsgrupp alt. är kompetensstöd utifrån hur arbetet utformas i Bengtsfors.	Ingen inbjudan/förfrågan har inkommit.
Grön infrastruktur/ekosystem-tjänstanalys, Dalslandsgemensam. (projekt)	Projekt som till 50% finansieras via s.k. LONA-stöd. Projektperiod 2021-2024. Melleruds kommun är projektägare. Arbetet pågår och arbetsgrupp är etablerad (funktioner från förbundet och kommunerna). Åmåls och Vänersborgs kommuner medverkar i projektet.	Arbetet följer projektplan.
Avfallsplan Dalsland	Fortsatt arbete enligt mål och åtgärder i avfallsplan Dalsland	Kommunerna sammankallade. Ingen förfrågan har inkommit till DMEK. Kommunerna har beslutat om att en revidering av avfallsplanen ska påbörjas 2024.
Stöd klimatanpassning	Kompetensstöd i kommunernas arbete med klimatanpassning.	DMEK medverkat inom ramen för projektet Grön infrastruktur.
Medverkan detaljplaneringsprocessen	Deltagande av DMEF i hela DP-processen (dvs. ej enbart som remissinstans). Önskemål om detta har uttryckts från Färgelanda och Mellerud.	Ingen inbjudan/förfrågan har inkommit.
Upphandlingsfrågor	DMEF deltar i kommunernas upphandlingsmöten, bistå upphandlarna med att välja och specificera miljökriterier i gemensamma upphandlingar, följa upp miljökrav i befintliga avtal	Deltar i kommunernas gemensamma upphandlingsgrupp. Lämnat synpunkter i upphandling av bl.a.förpackningsinsamling, grävtjänster, taxiresor och hantverkartjänster.
Naturvård		
Vägledning Naturen i Dalsland (engelsk översättning)	Boken Naturen i Dalsland håller på att översättas till engelska. DMEF processleder projektet. Ambitionen är att översatt bok/webbmaterial finns framtagen till sommarsäsongen 2023.	Arbetet har pausats på grund av resursbrist.
Åtgärder naturvårdsprogram	Aktuella åtgärder i kommunernas naturvårdsprogram.	DMEK har medverkat i översynen kring hur åtgärder genomförts i kommunernas olika naturvårdsprogram.

Förarbete kommunala naturreservat Dals-Ed, Färgelanda	Dals-Ed och Färgelanda har uttryckt önskemål om bildande av kommunala naturreservat. Underlag (fastighetsutredningar, naturbruksplaner etc.) behöver tas fram innan det är möjligt att ansöka om medel för bildande av dessa reservat. Sådant underlag avses tas fram under 2023.	Underlag är framtaget och presenterat för politiken. Beslut om fortsatt hantering inväntas.
Invasiva arter	Framtagande av gemensamma riktlinjer/policys avseende förebyggande arbete/hantering/bekämpning av invasiva arter.	Ingen inbjudan/förfrågan från kommunerna har inkommit. Ett arbete kring invasiva växtarter kommer inledas under 2024.
Friluftsliv relaterat till naturvårdsfrågor	Dals-Ed och Mellerud har efterfrågat kompetensstöd för friluftsfrågor som är kopplade till naturvårdsrelaterade frågor.	DMEK har bistått i arbetet, både i Mellerud och Dals-Ed
Hållbar vattenplanering		
LEVA/LOVA Lillån/Dalboslätten (projekt)	Pågående projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2019-2023. Åtgärdssamordnare leder projektet genom tät samverkan med brukare i området. DMEF är projektägare. Vänersborgs kommun medverkar. Projektet har förlängts genom att en ny ansökan har beviljats stöd t.o.m. 2027.	Arbetet har utförts enligt projektplan. Slutredovisning av projektperioden 2019-2023 har inlämnats.
LOVA Örekilsälven (projekt)	Åtgärdssamordning i Örekilsälvens övre del. Pågående projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2019-2024. Projektägare Dals-Eds kommun. DMEF projektleder tillsammans med kommunen. Fältpersonal från Milva (konsult), länsstyrelsen och skogsstyrelsen arbetar operativt, med markägarmöten, naturbruksplaner m.m. Samverkan sker med bl.a. med fiskevårdsområden och dikningsföretag.	Arbetet följer projektplanen.
LOVA-Valboån (projekt)	Åtgärdssamordning inom Valboåns avrinningsområde. Projekt som till 80% finansieras med s.k. LOVA-stöd. Projektperiod 2021-2024. Projektägare DMEF. DMEF projektleder. Fältpersonal från Milva (konsult), länsstyrelsen och skogsstyrelsen arbetar operativt, med markägarmöten, naturbruksplaner m.m. Samverkan sker med bl.a. med fiskevårdsområden och dikningsföretag.	Arbetet följer projektplanen.
Samverkan Teåkersälven	DMEF deltar aktivt i samverkansgruppen för Teåkersälven (del av Dalbergså/Holmsåns vattenråd). Arbetet sker utifrån bred samverkan och enligt åtgärdsplanen för Teåkersälven. Indikatorarter är flodpärlmusslor och öring. Arbete sker med flera olika slags åtgärder som syftar till god ekologisk status. Åtgärdsmedel söks där det är möjligt.	DMEK har medverkat i möten med samverkans-gruppen.
Medverkan vattenråden	Deltar i Gullmarns (Örekilsälvens) och Dalbergså/Holmsåns vattenråd inom ramen för pågående projekt/aktiviteter. DMEF kommer även delta i Enningdalsälvens vattenråd som gör en uppstart under våren 2023.	DMEK har medverkat i Gullmarns och Enningdalsälvens vattenråd. Dalbergså/Holmsåns vattenråd är under omstrukturering.

Dagvattenpolicy (Mellerud/Bengtsfors) och övrig VA-planering	Deltagande av DMEF i kommunernas VA-planeringsprocesser. Mellerud och Bengtsfors har uttryckt en ambition att tillsammans ta fram en dagvattenpolicy under 2023.	DMEK har medverkat som kompetensstöd i kommunernas arbete med Vattentjänstplan.
Övrigt		
Tätortsnära grönplanering	Medverkan i planering/utformning av grönstruktur – Dals-Ed (oförutsedd förfrågan som inkom 2022)	Arbetet har fortlöpt under året tillsammans med Dals-Eds kommun.
Samordning åtgärdsprogram – Hållbart Västra Götaland	Samordning kring uppföljning av kommunernas och förbundets åtaganden i Länsstyrelsen Åtgärdsprogram för miljömålen – Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022-2025.	DMEK har samordnat uppföljningen av åtgärdsprogrammet.
Oförutsedda förfrågningar från kommunerna	DMEF är "bollplank" kring miljö- och energirelaterade frågor som kan uppkomma under 2023.	Bl.a. frågor kring planering rörande grön-/skogsområden i Bengtsfors

Dalslands Miljö & Energiförbund

org.nr.

222000-0877

Helårsbokslut 2023-12-31

UTKAST

Innehållsförteckning

	Sida
Förvaltningsberättelse	
Översikt över verksamhetens utveckling	2
Förbundets ändamål och organisation	2
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	6
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	6
Balanskravsresultatet	13
Väsentliga personalförhållanden	14
Förväntad utveckling	14
Ekonomisk redovisning	
Resultaträkning	16
Balansräkning	17
Kassaflödesanalys	18
Notförteckning	19
Bilaga	
Sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2023	

Översikt över verksamhetens utveckling

År/Tkr	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	29 311	28 112	29 656	34 962	29 804
Verksamhetens kostnader	-29 745	-28 485	-29 306	-32 659	-28 145
Finansiellt netto	1 071	-1	8	-14	-15
Årets resultat	638	-375	356	1 684	418
Soliditet	21,7%	17,9%	30.7%	35.2%	26.4%
Långfristig låneskuld	0	0	0	0	0
Antal anställda*	22	24	26	23	23

Förbundets ändamål och organisation

Förbundet ägs av kommunerna; Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud. Förbundets syfte och ändamål regleras i förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund. Förbundet har följande inriktning:

- Förbundets operativa samverkansområde är inriktat mot miljö- och energifrågor.
- Förbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.

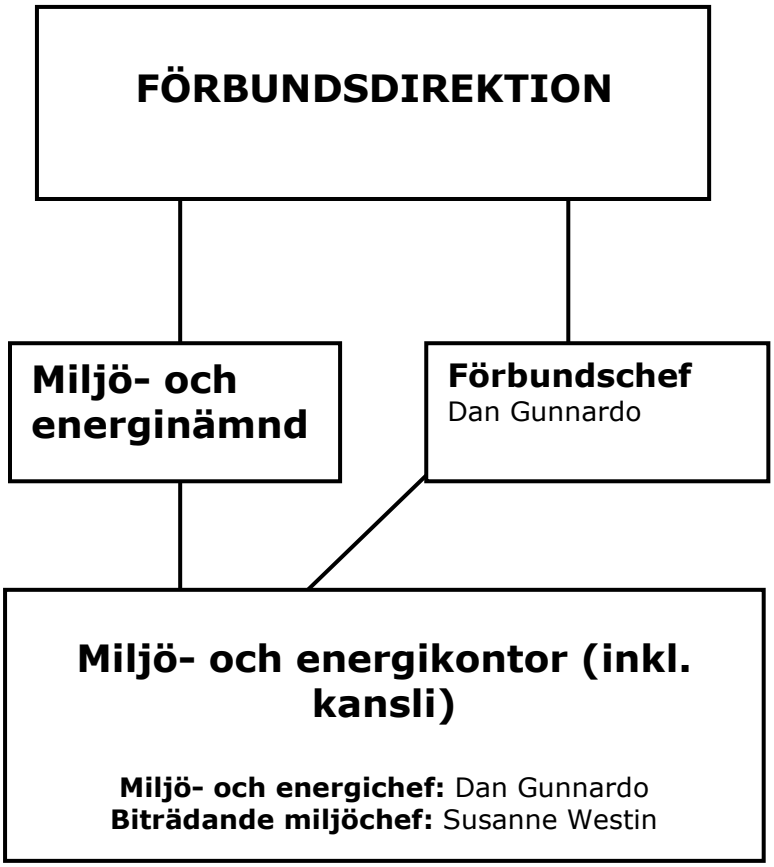
Förbundet har två politiska nivåer enligt följande:

- Förbundsdirektionen: Direktionens roll regleras i förbundsordningen. Direktionen fastställer budgetram utifrån den ram som medlemmarna enats om. Direktionen fastställer också inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet.
- Miljö- och energinämnden: Nämndens roll regleras i nämndens reglemente. Nämnden ansvarar för det lagreglerade arbetet inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Nämnden är anställningsmyndighet för personalen inom miljö- och energikontoret och har med vissa undantag (faller då på direktionen) även personal- och arbetsmiljöansvar för verksamheten.

Förbundets tjänstemannaorganisation leds av förbundschefen och är utformad enligt följande (se även organisationsstruktur nedan):

- Miljö- och energikontor: Här finns miljö-/energi- och klimatstrateger, samordnare, miljö- och hälsoskyddsinspektörer, livsmedelsinspektörer samt kansli. Personalen arbetar med såväl myndighetsfrågor, strategiska frågor och administration. Förbundschefen är tillika miljö- och energichef. En biträdande miljöchef har operativt ansvar för myndighetsarbetet samt arbetsmiljöansvar för

myndighetspersonalen (miljö- och hälsoskyddsinspektörer och livsmedelsinspektörer). Löne- och ekonomiadministration (stöd vid bokslut, budget, ekonomiuppföljning, löneadministration), HR-stöd och IT-stöd köps externt av Melleruds kommun.

Figur: Organisationsstruktur Dalslands miljö- och energiförbund

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Identifierade risker och konsekvensbeskrivning

Nedanstående risker av betydelse för förbundet har identifierats:

- Coronapandemin eller liknande samhällskris
- Förändrat uppdrag
- Kompetent personal
- Kommunbidrag
- Taxor

Se analys av riskerna i tabell nedan

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisk		
Coronapandemin eller liknande samhällskris	Risk för att såväl tillsyn som projektdrift försvåras och påverkas kvalitativt. Risk även för intäktsbortfall	- God omvärldsbevakning - Anpassning och utveckling av arbetsmetodik - Långsiktig planering
Förändrat uppdrag	Förändrade krav/riktlinjer från centrala myndigheter och/eller förändrad lagstiftning. Ökade krav på lokala myndigheter. Mer komplexa uppdrag.	- God omvärldsbevakning för proaktivt arbetssätt - Anpassning och verksamhets-utveckling - Kompetensutveckling - Samverkan med värdkommuner och andra miljökontor
Verksamhetsrisk		
Kompetent personal	Svårigheter att hitta kompetent personal varför det är viktigt att minimera personalomsättningen	- God arbetsmiljö - Förutsättningar för gott ledarskap - Stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter - God löneutveckling
Kommunbidrag	Ej uppräknade kommunbidrag (egna kapitalet räcker sannolikt 2023 & 2024 om taxor räknas upp) innebär framtida risk för reduceringar avseende; hållbarhetsarbetet, kompetensstöd till värdkommunerna, försämrad service, återbetalning av projektmedel.	- Utveckling av förbundets syfte och ändamål - Effektivisering genom utvecklad samverkan mellan värdkommuner - Ökad finansiering av verksam-heten via projektmedel - Ökad samverkan med externa aktörer - Prioriteringar - Principer för finansiering
Taxor	Utebliven anpassning av taxor till kostnaden för lagstadgad tillsyn ger risker som ovan men medför också att gällande lagstiftning inte efterlevs samt riskerar en urholkning av myndighetsrollen.	- Taxor anpassas till kostnaden för lagstadgad tillsyn - Ökad kostnadseffektivitet - Principer för taxeutveckling

Pensionsförpliktelser

År/Tkr	2023	2022
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen		
Avsättning inklusive löneskatt	24	0
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	5 668	4 719
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelse	**5 692**	**4 719**
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	7 845	7 569
Varav överskottsmedel	*525*	*1 685*
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	**7 845**	**7 569**
Återlånade medel*	-2 153	-2 940
Konsolideringsgrad**	138%	160%

** Summan av pensionsförpliktelse minus summan av förvaltade medel*

*** Förvaltade pensionsmedel dividerat med summan av pensionsförpliktelser*

Händelser av väsentlig betydelse

- Under 2023 har myndighetssidan genomfört en omorganisation med goda resultat avseende effektivisering av verksamheten. I år är det ca 3 heltidstjänster färre på myndighetssidan än under 2022. För att tillfälligt överbrygga denna minskning i personal samt till följd av bl.a. långtidssjukskrivning har konsultstöd anlitats under året.
- Förslag till Dalslandsgemensam energi- och klimatstrategi har färdigställts och skickats på remiss till värdkommunerna samt Åmål.
- Miljöforum kring inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet 2024 och framåt genomfördes den 26 maj och 10 november. Förbundets strateger medverkade tillsammans med värdkommunernas ledningsgrupper.
- Upphandling av ramavtal avseende köp av inspektörskompetens har genomförts under första halvåret 2023.
- Miljö- och energinämnden föreslog en höjning av nämndens tillsyns-/kontrollavgifter inför 2024 i enlighet med den princip som föreslogs i utredningen

av finansieringsprinciper för förbundets verksamheter. Direktionen följde dock inte nämndens rekommendation utan föreslog kommunernas KF att besluta om en betydligt lägre höjning av avgifterna (ca en halvering i jämförelse med nämndens rekommendation).

En sammanfattning av förbundets myndighetsarbete och miljö- och energistrategiska arbete 2023 redovisas som bilaga till helårsbokslutet.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Verksamhetens omfattning

Dalslands miljö- och energiförbunds verksamhet bedrivs i enlighet med fastställd förbundsordning i samverkan med förbundets värdkommuner och omfattar 22 heltidstjänster. Dalslands miljö- och energiförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljö- och energistrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Globala, nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljö- och energikontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljö- och energistrategiska arbetet. Det energi- och klimatstrategiska arbetet samt energi- och klimatrådgivningen innefattar även Åmåls kommun.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Det myndighetsreglerade arbetet styrs av gällande lagstiftning. Dalslands miljö- och energinämnd är ansvarig för det myndighetsreglerade arbetet. Resursbehovet för det myndighetsreglerade arbetet fastställs av nämnden i form av en lagreglerad resursbehovsutredning. Prioriteringar, målsättningar och inriktningar av det myndighetsreglerade arbetet fastställs årligen av nämnden i form av en tillsyns- respektive kontrollplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till nämnden samt via del- och helårsbokslut.

Inriktningen av det miljö- och energistrategiska arbetet beslutas av förbundets direktion i samverkan med värdkommunerna. Inriktningen fastställs i en årlig verksamhetsplan. Uppföljning sker löpande genom återrapporteringar till direktionen samt via del- och helårsbokslut.

Direktionen fastställer budget för förbundet inom den ram som värdkommunerna enats om. Kommunbidrag till förbundet beslutas av respektive kommuns kommunfullmäktige. Nämnden föreslår taxor för nämndens verksamhet till direktionen. Direktionen beslutar om rekommenderade taxor till respektive kommuns kommunfullmäktige. Internkontroll för förbundets verksamhet fastställs och redovisas årligen till såväl nämnd som direktion.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet

och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. Det innebär att förbundet ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från förbundets uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

Resultatet för 2023:

- Nettoresultat: 638 tkr
- Budgetavvikelse: 1 361 tkr
- Kassalikviditet: 120%

(se även notering under ekonomisk analys nedan)

Ur ett verksamhetsmässigt perspektiv har fem mål uppfyllts, och två mål ej uppfyllts. Ett mål följs upp först 2024. Se utförlig redovisning på sid. 10-12.

En samlad bedömning är att förbundet uppfyller god ekonomisk hushållning. Förbundet har ett positivt resultat, god kassalikviditet och majoriteten av målen uppfylls.

För 2024 ha direktionen fastställt följande finansiella mål för förbundet:

- Förbundets soliditet ska uppgå till minst 5%
- Förbundet ska ha en god kassalikviditet överstigande 100%

Förbundet avser arbeta vidare med målsättningen att ta fram finansiella mål även för upparbetat kapital och relationen intäkter/kostnader.

Förbundets direktion har under februari 2024 även fastställt övergripande verksamhetsmål för förbundet.

Ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo
Ansvar: 1010

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	9 955	8 956	4 322	5 633
Finansiella intäkter	5	0	0	5
Summa intäkter	**9 960**	**8 956**	**4 322**	**5 638**
Kostnader				
Personalkostnader	4 342	3 803	4 322	20
Övriga kostnader	5 616	5 151	0	5 616
Finansiella kostnader	2	2	0	2
Summa kostnader	**9 960**	**8 956**	**4 322**	**5 638**
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Miljö och energikontoret

Ansvarig: Dan Gunnardo
Ansvar: 2010

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	18 257	18 498	18 153	104
Intäkter kalkning	3 794	4 497	0	3 794
Finansiella intäkter	1 069	10	990	79
Summa intäkter	**23 119**	**23 004**	**19 143**	**3 976**
Kostnader				
Personalkostnader	14 577	13 543	15 731	-1 154
Övriga kostnader	4 006	4 286	4 135	-129
Kostnader kalkning	3 897	4 689	0	3 897
Finansiella kostnader	1	9	0	1
Summa kostnader	**22 481**	**22 527**	**19 866**	**2 615**
Årets resultat	**638**	**477**	**-723**	**-1 361**

Miljö-och energikontoret inkl. ekonomi/finans

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1010-2010

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Avvikelse 2023
Verksamhetens intäkter	29 871	26 602	22 475	7 396
Intäkter kalkning	3 794	4 497	0	3 794
Finansiella intäkter	1 074	10	990	84
Avgår interna intäkter	-4 353	-2 986		
Summa intäkter	**30 087**	**28 122**	**23 465**	**6 623**
Kostnader				
Personalkostnader	19 850	17 346	20 052	-203
Övriga kostnader	10 314	9 437	4 135	6 179
Kostnader kalkning	3 933	4 689		3933
Finansiella kostnader	3	11	0	3
Avgår interna kostnader	-4 353	-2 986		
Summa kostnader	**29 748**	**28 497**	**24 187**	**5 560**
Årets resultat	**638**	**-375**	**-723**	**-1 361**

Ekonomisk analys

Förbundet resultat medför ett överskott om 638 000 kr och ett överskott i relation till budget motsvarande +1 361 000 kr. Ca 300 000 kr av överskottet hänför sig till ett projektöverskott som är en engångsföreteelse. Resultatöverskottet avseende driften av verksamheten är således ca 340 000 kr.

Det positiva resultatet beror på att överskottsfonden täckt huvuddelen av de ökade pensionskostnaderna 2023 samt lägre personalkostnader än förväntat till följd av sjukskrivningar och föräldraledighet. Personalbortfallet har till viss del kompenserats genom inhyrt konsultstöd, men har medfört en resursbrist hos kontoret 2023 vilket bl.a. medfört att intäkterna från tillsynsavgifter blev lägre än budgeterat. Resultatet på helåret blev högre än prognosen i delårsbokslutet till följd av att sjukskrivningar fortlöpte längre än förväntat. Nettokostnaden för kalkningen uppgår till 139 000 kr. Miljö- och energikontoret har varit återhållsamt med övriga kostnader, framförallt genom att minska kostnaderna för utbildningsinsatser.

Det bör betonas att ersättningen från den så kallade överskottsfonden är helt avgörande för överskottet. Överskottsfonden beräknas ha täckt de ökade pensionskostnaderna 2023 med ett belopp motsvarande ca 1,1 miljoner kr. Utan överskottsfonden så hade resultatet 2023 varit ett underskott motsvarande –431 000 kr. Utan även projektöverskottet 2023 så hade resultatet landat i ett underskott motsvarande ca

-730 000 kr. Ur överskottsfonden återstår endast ca 550 000 kr att täcka de ökade pensionskostnaderna som kommer att belasta budgeten för 2024.

Sammanfattande avstämning av verksamhetsmål och utförandet av verksamheten

Konkretiserade mål i verksamhetsplan för Dalslands miljö- och energinämnd

Nedanstående mål har uppnåtts i sin helhet

Mål 1	Tillsyn ska utföras på minst 100 stycken miljöfarliga verksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 100 st verksamheter har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 2	Tillsyn ska utföras på minst 30 stycken lantbruk/hästgårdar under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 30 st har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 3	Tillsyn ska utföras på minst 60 stycken hälsoskyddsverksamheter under 2023.	Andel verksamheter som har fått tillsyn. Målet anses uppnått när 60 st har fått tillsyn.	Målet är uppnått.
Mål 4	Senast 2025 ska offentlig kontroll utföras vid samtliga dricksvattenanläggningar för att verifiera att verksamhetsutövaren har rutiner för att garantera säkerheten vid vattenverk och reservoarer vid samtliga kommunala vattenverk och distributionsanläggningar som producerar respektive tillhandahåller dricksvatten till mer än 2 000 personer.	Andel kommunala dricksvatten-anläggningar som kontrollerats med avseende på säkerheten vid vattenverk och reservoarer 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Målet är uppnått.
Mål 6	Samtliga 75 stycken förorenade områden som ska inventeras i branschklass 1–3 ska vara inventerade och riskklassade senast 2030. Som delmål ska 5 stycken områden i branschklass 1–3 vara inventerade och riskklassade under 2023.	Andel åtgärdsbedömda/åtgärdade förorenade områden i RK 1–3. Målet anses uppfyllt när 75 stycken har inventerats och klassats 2030. Delmålet anses uppfyllt när 5 stycken har inventerats och klassats 2023.	Målet är uppnått.

Nedanstående mål har inte uppnåtts

Mål 7	Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50% vara avgiftsfinansierad.	Målet anses uppfyllt när 50 procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighetsutövning.	Kostnadstäckningsgraden uppgick till 45%, målet uppnås således inte. Orsakerna till att målet inte uppnås är framförallt: • En alltför låg timavgift som inte täcker kostnaderna för myndighetsutövningen. • All planerad tillsyn enligt verksamhetsplanen kunde inte utföras till följd av resursbrist. • Höga konsultkostnader (för att så långt möjligt täcka bortfallet av resurser).

Mål 8	Under 2022 ska **E-tjänster** avseende ansökan om inrättande av enskild avloppsanläggning, ansökan om inrättande av värmepumpsanläggning samt registrering av livsmedelsanläggning färdigställas.	Antal färdigställda E-tjänster. Målet anses uppfyllt när tre E-tjänster är i drift.	Målet har inte uppnåtts då förutsättningar och kostnader för dessa e-tjänster ännu inte kunnat klarläggas. Möjligheterna att ta fram e-tjänster sker för närvarande genom dialog med Melleruds kommun för att se på möjligheter kring samordning och att hålla nere kostnader. Livsmedelsverket har under 2023 tagit fram en e-tjänst för registrering av livsmedels-verksamheter. Kontoret avser ansluta till denna så snart som man har en lämplig plattform för tjänsten. Havs och vattenmyndigheten håller på att ta fram en e-tjänst för ansökning av enskilt avlopp, kontoret avvaktar utvecklingen av detta arbete.

Nedanstående mål följs upp först 2024

Mål 5	Senast 2025 ska offentlig kontroll avseende mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten ha utförts vid samtliga kommunala dricksvattenanläggningar som producerar över 100 m^3 dricksvatten per dygn.	Andel kommunala dricksvatten-anläggningar som har kontrollerats med avseende på mikrobiologiska och kemiska faror i faroanalys och beredning av dricksvatten 2025. Målet anses uppnått när samtliga har fått kontroll.	Kontrollen kommer att genomföras under 2024 och 2025.

Sammanfattning av myndighetsarbetet

Under 2023 har personalstyrkan minskat med ca 3 heltidstjänster i förhållande till 2022 efter att olika effektivitetsfrämjande åtgärder genomförts (bl.a. omorganisation). Därutöver har verksamheten haft personalbortfall på grund av en föräldraledighet och två längre sjukskrivningar. För att kompensera för den tillfälliga minskningen av personal samt för att stärka spetskompetensen inom tillsynen av miljöfarliga verksamheter och förorenad mark, har externt konsultstöd anlitats under året. Även under 2024 kommer konsultstöd anlitas av samma skäl.

Det myndighetsrelaterade arbetet har utförts i enlighet med gällande verksamhetsplan och uppsatta mål avseende livsmedelskontrollen, enskilda avlopp och förorenad mark. Avseende myndighetsområdena miljö- och lantbrukstillsyn samt hälsoskyddstillsyn så har arbetet utförts i enlighet med uppsatta mål men inte i enlighet med verksamhetsplanen. För dessa myndighetsområden var dock målen lågt satta i relation till verksamhetsplanen på grund av att en ny organisation inarbetades under 2023. Antalet inspektioner har inte kunnat genomföras helt enligt verksamhetsplanen inom dessa områden på grund av resursbrist samt då resurser behövde överföras till livsmedelskontrollen. Verksamheter med årlig avgift har prioriterats och tillsyn har genomförts hos sådana.

På grund av resursbrist har förebyggande insatser samt åtgärder som t.ex. informationsinsatser, rådgivning och samverkan med kommunala verksamheter enbart kunnat genomföras i begränsad omfattning. Resursbristen under året har även medfört en prioritering avseende hanteringen av remisser och enkäter.

Målet om 50% finansiering av myndighetsarbetet via avgifter har inte uppnåtts. Ca 45% av myndighetsutövningen finansierades via avgifter 2023. Orsakerna till att målet inte nås är framförallt en låg timavgift som inte täcker kostnaderna för myndighetsutövningen, att all planerad tillsyn inte kunde utföras på grund av resursbrist samt höga kostnader för konsultstöd (för att så långt möjligt täcka bortfallet av resurser).

Sammanfattning av det miljö- och energistrategiska arbetet

Huvuddelen av aktiviteterna har kunnat bedrivas som planerat. Vissa aktiviteter i verksamhetsplanen har dock inte genomförts, framförallt på grund av att initiativ inte kommit från kommunerna avseende dessa aktiviteter.

Samverkansprocesserna mellan förbundet och kommunerna avseende såväl inriktning som utförande av det miljö- och energistrategiska arbetet har utvecklats under 2023.

Dels genom den samverkan som sker via miljöforum men också till följd av arbetet med att analysera och följa upp kommunernas och förbundets åtaganden i kommunernas styrdokument inom miljö- och energiområdet.

Projekten som förbundet medverkar i bedrivs enligt projektplanerna. Förbundet har tillsammans med Fyrbodals kommunalförbund ansökt och erhållit stöd för Interregprojektet Green Fleet (2024-2026). Projektet kommer samordnas med arbetet kring flera av de klimatlöften kommunerna antagit för perioden 2024-2026.

Energi- och klimatrådgivningen (EKR) har bedrivits som planerat. Förbundet har bl.a. medverkat med EKR på ett flertal kommunala evenemang 2023. Flera företag har också erhållit stöd via EKR kring ansökan till kilmatklivet.

Under året har förslag till en Dalslandsgemensam energi- och klimatstrategi och en Dalslandsgemensam resepolicy färdigställts och översänts till kommunerna förfastställande.

Förbundet har analyserat klimatlöftena 2024-2026 för kommunernas räkning och gett rekommendationer som stöd för kommunernas beslut om fastställande av sådana.

Förbundet har därutöver bl.a. samordnat ett gemensamt förslag till åtagande för de fyra kommunerna utifrån det Regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2022-2025, varit kompetensstöd i ett flertal kommunala upphandlingar samt utfört och redovisat energiuppföljning i alla kommuner (inklusive Åmål).

En utförlig redovisning av myndighetsuppdraget och det strategiska arbetet redovisas i bilaga 1.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna. Ett negativt balanskravsresultat ska regleras under de närmast följande tre åren.

År/Tkr	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	**638**	**-375**	**356**
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0

= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**638**	**-375**	**356**
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserven	0	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserven	0	0	0
= Årets balanskravsresultat	**638**	**-375**	**356**

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställda

	2023-12-31		2022-12-31	
	Antal	***varav män***	***Antal***	***varav män***
Miljö- och energikontor inkl kansli (fast anställda)	22	5	24	5
Summa	**22**	**5**	**24**	**5**

Förväntad utveckling

Faktorer som påverkar förbundets utveckling i form av möjligheter, förväntningar och kända förhållanden

- Kommunbidragen till förbundet ligger idag på samma nivå som 2019. Detsamma gäller miljö- och energinämndens avgiftsnivå (2023) för tillsyn/kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Inför 2024 rekommenderade miljö- och energinämnden direktionen att föreslå kommunernas KF om en höjning av taxenivån enligt den princip som föreslogs i utredningen om finansiering av förbundets verksamhet (25:e lägsta percentilen inom Fyrbodal + uppräkning enligt PKV). Direktionen följde dock inte nämndens rekommendation utan rekommenderade istället en betydligt lägre uppräkning av avgiftsnivån (ca hälften av den nivå nämnden rekommenderade).

  Att inte anpassa avgiftsnivån till kostnaderna för tillsynen är den faktor som bedöms vara den viktigaste när det gäller förbundets möjligheter att klara sitt uppdrag. Om sådana ställningstaganden skulle fortsätta riskerar det att leda till en successiv nedmontering av förbundets möjligheter att klara sitt uppdrag. Att inte ha en tillräcklig kostnadstäckning för den lagstadgade tillsynen via taxan är inte heller förenligt med gällande lagstiftning och riskerar att leda till en urholkad myndighetsfunktion.

- De utredningar av förbundets verksamhet som genomfördes 2021 och 2022 (utveckling av förbundets verksamhet samt finansieringsprinciper för förbundet), rekommenderade kommunerna att pröva/genomföra ett flertal åtgärder. De åtgärder som utredningarna rekommenderade bedömdes ge positiva effekter avseende såväl kvalitet och effektivitet för såväl kommunerna som förbundet. Det handlade bl.a. om att samordna myndighetsfunktionerna inom alkohol/tobak och bygg med förbundets myndighetsfunktion inom miljö och livsmedel samt ett antal finansieringsprinciper av förbundets verksamhet. Tyvärr har inga av dessa rekommendationer prövats/genomförts och inte heller utretts vidare. Detta är negativt för förbundets möjligheter till utveckling av verksamheten.

- Förbundets värdefullaste tillgång är kompetent personal och det är avgörande att ha fortsatt tillgång till sådan för förbundets fortsatta utveckling. En viktig faktor för fortsatt tillgång till kompetent personal bedöms vara de framtida förutsättningarna för förbundet. I det sammanhanget bedöms det vara viktigt att frågor avseende förbundets fortsatta utveckling präglas av en samsyn kring behovet av samverkan och värdet av kompetent personal samt vilja till just utveckling även i ekonomiskt ansträngda situationer.

- En fortsatt utveckling av såväl förbundet som värdkommunerna kring faktorer/områden där varken förbundet eller värdkommunerna har full rådighet, men som är viktiga för en fortsatt utveckling av förbundet och värdkommunerna, kräver utvecklad samverkan med externa aktörer. Möjligheterna att ta fram gemensamma processer och arbetssätt mellan såväl värdkommunerna som mellan värdkommunerna och förbundet för en utvecklad och strukturerad samverkan med externa aktörer, bedöms ha stor betydelse för den förväntade utvecklingen för såväl förbundet som värdkommunerna.

Resultaträkning

Belopp i tkr		Bokslut 2023	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Verksamhetens intäkter	Not 2	29 311	28 112	22 475	6 837
Verksamhetens kostnader	Not 3	-29 745	-28 485	-24 187	-5 558
Verksamhetens nettokostnader		**-433**	**374**	**-1 713**	**1 280**
Finansiella intäkter	Not 4	1 074	10	990	84
Finansiella kostnader	Not 5	-3	-11	0	-3
Resultat efter finansiella poster		**638**	**-375**	**990**	**81**
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		***638***	***-375***	***-723***	***1 361***

Nettoresultat

Belopp i tkr	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Avvikelse 2022
Miljö- och energikontoret	638	-375	-723	1 361
Avslutade driftprojekt	0	0	0	0
Summa	**638**	**-375**	**-723**	**1 361**

Balansräkning

Belopp i tkr		Bokslut 2023	Bokslut 2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar		0	0
Finansiella anläggningstillgångar	Not 6	1 094	2 188
Summa anläggningstillgångar		**1 094**	**2 188**
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 7	6 366	6 010
Kassa och bank	Not 8	10 295	9 742
Summa omsättningstillgångar		**16 662**	**15 752**
SUMMA TILLGÅNGAR		**17 755**	**17 940**
EGET KAPITAL, AVSÄTT-NINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 9	-3 851	-3 213
varav årets resultat		-638	375
Avsättningar			
Pensionsavsättningar	Not 10	-24	0
Skulder			
Kortfristiga skulder	Not 11	-13 880	14 726
Summa skulder		**-13 880**	**14 726**
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		**-17 755**	**-17 940**
Soliditet		21,7%	17,9%

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr		Bokslut 2023	Bokslut 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	Not 9	638	-375
Återbetalning eget kapital till kommuner		0	-1 038
Förändring av pensionsavsättningar	Not 10	24	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		***662***	***-1 412***
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 7	-357	468
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 11	-846	4 269
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-540**	**3 325**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investering i materiella anläggningstillgångar		0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Investering i finansiella anläggningstillgångar			
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**0**	**0**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökning av långfristiga fordringar		0	0
Minskning av långfristiga fordringar	Not 6	1094	1 094
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**1 094**	**1 094**
Periodens kassaflöde		**554**	**4 418**
Likvida medel vid årets början		9 742	5 324
Likvida medel vid periodens slut		10 295	9 742

Notförteckning

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning vilket bland annat innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Kundfordringar äldre än ett år skrivs bort.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensioner

Förpliktelse för pensionsåtaganden för anställda i förbundet är beräknade enligt RIPS21.

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Not 2 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	2 705	2 826
Tillsyns- och prövningsavgifter	2 642	2 843
Bidrag kalkning	3 794	4 497
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Bengtsfors	3 236	3 526
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Dals Ed	1 637	1 648
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Färgelanda	2 277	2 262
Kommunavgift nämnd och miljökontor - Mellerud	3 218	3 203
Bidrag energisamverkan (VHT 2251)	706	706
Bidrag energimyndighet (VHT 2251)	1 403	789
Försälj tjänst energi och klimatrådgivning till annan kommun	176	176
Intäkter lönesystem HR+	1 377	1 234
Intäkter implementering HR-system	1 580	1 071
Intäkter VA-system	257	455
Intäkter plan/bygg-system	144	149
Intäkter ekonomisystem Xledger	2 251	2 209
Extern finansiering av projekt hos miljökontoret	1 197	852
Övriga intäkter	711	26
S:a verksamhetens intäkter	**29 311**	**28 112**

Not 3 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	-15 497	-14 152
Hyror	-605	-552
Material	-209	-218
Köpta tjänster	-8 146	-7 494
Kostnad för revision	-170	-80
Övriga kostnader	-5 118	-5 990
S:a verksamhetens kostnader	**-29 745**	**-28 485**

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter kundfordringar	5	10
Valutakursvinster	0	0
Överskottsfonden	1 069	0
S:a finansiella intäkter	**1 074**	**10**
Not 5 Finansiella kostnader		
Dalslands Sparbank Ekonomisystem	0	5
Dalslands Sparbank Löne/PA-system	0	2
Övriga räntekostnader	-3	5
Övriga finansiella kostnader	0	0
S:a finansiella kostnader	**-3**	**12**
Not 6 Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristiga fordringar	1 094	2 188
S:a finansiella anläggningstillgångar	**1 094**	**2 188**
Not 7 Kortfristiga fordringar		
Kortfristig del av långfristig fordran	1 094	1 094
Kundfordringar	3 021	2 168
Skattekonto	263	1 102
Moms	630	461
Lönefordran	1	10
Förutbetalda kostnader	145	62
Upplupna intäkter	103	336
Periodiseringsfordringar	1 109	777
S:a kortfristiga fordringar	**6 366**	**6 010**
Not 8 Kassa och bank		
Bank	10 295	9 742
S:a kassa och bank	**10 295**	**9 742**
Not 9 Eget kapital		
Justering eget kapital ingående värde	0	-1 038
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	3 213	4 625
Årets resultat	638	-375
Utgående balans eget kapital	**3 851**	**3 213**

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
- varav saldo Miljönämnd		
Ingående värde	3 213	4 625
Återbetalning till medlemskommunerna	0	-1 038
Årets resultat	638	-375
Utgående saldo	***3 553***	***3 213***

Not 10 Avsättningar

Avsättningar för pensioner till förtroendevalda inkl löneskatt	24	-

Not 11 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	2 105	1488
Utgående moms	569	433
Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	243	224
Preliminärskatt	208	199
Semesterlöneskuld	637	697
Pensionskostnader individuell del	394	446
Särskild löneskatt individuell del	851	649
Övriga kortfristiga skulder	278	116
Inkomstförskott	8 595	10 473
S:a kortfristiga skulder	**13 880**	**14 726**

Beviljad checkkredit 6000 tkr.

Till kommunfullmäktige i:

Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Färgelanda kommun
Melleruds kommun

Dalslands miljö- och energiförbunds årsredovisning och revisionsberättelse för 2023

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund överlämnar härmed årsredovisning och revisionsberättelse för förbundets verksamhet 2023. Direktionen anhåller om ansvarsfrihet för 2023 års verksamhet.

För Dalslands miljö- och energiförbund

Dan Gunnardo
Förbundschef

Bilagor: Årsredovisning 2023 med tillhörande revisionsberättelse

Postadress
Dalslands miljö
& energikontor
Kyrkogatan 5
464 30 Mellerud

Telefon
0534-939430

E-post
kansli@dalsland.se

Org. nr.
222.000.0877

KS § 66 **Dnr 2023/280**

Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns planeringsstrategi

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar Färgelanda kommuns planeringsstrategi daterad 2024-05-02.

Kommunfullmäktige beslutar att Färgelanda kommuns översiktsplan är aktuell, i enlighet med planeringstrategin.

Ärendets beredning
Kommunstyrelsen beslutade att ta fram en planeringsstrategi 2023-11-16. Kommunstyrelsen informerades på sammanträdet 2024-03-25 om planeringstrategins innehåll och övergripande ställningstagande.

Sammanfattning av ärendet
Genom en lagändring i plan- och bygglagen ska kommunen ta fram en planeringsstrategi eller anta en ny översiktsplan senast september 2024.

I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet och bedöma om översiktsplanen är aktuell eller inte.
Kommunens översiktsplan, ÖP14 bedöms aktuell, men att en ny översiktsplan ska tas fram, enligt tidigare beslut.

Ärendebeskrivning
Plan- och bygglagen anger att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön, ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
I början av varje ny mandatperiod har kommunerna tidigare behövt aktualitetspröva sin översiktsplan för att ta ställning till om den fortfarande är aktuell eller inte. Genom en lagändring 2020 i plan- och bygglagen ersätts aktualitetsprövningen med en planeringsstrategi som ska antas i kommunfullmäktige senast september 2024. Kommunen behöver inte ta fram en planeringsstrategi om en ny översiktsplan antas inom samma tid.
I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.

Syftet med placeringsstrategin är att främja ett ökat kontinuerligt arbete med översiktsplaneringen och de strategiska frågor den berör. Kommuninvånare, näringsliv och intresseorganisationer med flera behöver kunna lita på att översiktsplanen uttrycker den aktuella politiska inställningen till bebyggelseutvecklingen i olika delar av kommunen eller om översiktsplanens ställningstaganden kan komma att ändras.
Om varken en ny översiktsplan eller planeringstrategi antas innan september 2024 förklaras hela översiktsplanen inaktuell och kommunen skulle därmed inte har en aktuell översiktsplan. Har kommunen inte en aktuell översiktsplan uppfylls inte lagkravet i plan- och bygglagen att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan.

Sektor samhällsutveckling har inlett ett arbete med att ta fram en ny kommunomfattande översiktsplan men gör bedömningen att ett beslut om antagande av planen ligger efter september 2024 varför en separat planeringsstrategi behöver tas fram för att kommunen inte ska stå utan en aktuell översiktsplan.

Planeringstrategin finansieras genom befintlig ram för plan- och byggenheten.

Beslutsunderlag
Planeringsstrategi, dat 2024-05-02
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-02

Sändlista
Planingenjör
Plan- och byggchef

Färgelanda kommun

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson

Tjänsteskrivelse
2024-04-29
2023/280

Kommunfullmäktige

Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns planeringsstrategi

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att anta Färgelanda kommuns planeringsstrategi daterad 2024-05-02.

Kommunfullmäktige beslutar att Färgelanda kommuns översiktsplan är aktuell, i enlighet med planeringstrategin.

Ärendets beredning
Kommunstyrelsen beslutade att ta fram en planeringsstrategi 2023-11-16. Kommunstyrelsen informerades på sammanträdet 2024-03-25 om planeringstrategins innehåll och övergripande ställningstagande.

Sammanfattning av ärendet
Genom en lagändring i plan- och bygglagen ska kommunen ta fram en planeringsstrategi eller anta en ny översiktsplan senast september 2024.

I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet och bedöma om översiktsplanen är aktuell eller inte.
Kommunens översiktsplan, ÖP14 bedöms aktuell, men att en ny översiktsplan ska tas fram, enligt tidigare beslut.

Ärendebeskrivning
Plan- och bygglagen anger att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön, ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
I början av varje ny mandatperiod har kommunerna tidigare behövt aktualitetspröva sin översiktsplan för att ta ställning till om den fortfarande är aktuell eller inte. Genom en lagändring 2020 i plan- och bygglagen ersätts aktualitetsprövningen med en planeringsstrategi som ska antas i

kommunfullmäktige senast september 2024. Kommunen behöver inte ta fram en planeringsstrategi om en ny översiktsplan antas inom samma tid. I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet.

Syftet med placeringsstrategin är att främja ett ökat kontinuerligt arbete med översiktsplaneringen och de strategiska frågor den berör. Kommuninvånare, näringsliv och intresseorganisationer med flera behöver kunna lita på att översiktsplanen uttrycker den aktuella politiska inställningen till bebyggelseutvecklingen i olika delar av kommunen eller om översiktsplanens ställningstaganden kan komma att ändras.
Om varken en ny översiktsplan eller planeringstrategi antas innan september 2024 förklaras hela översiktsplanen inaktuell och kommunen skulle därmed inte har en aktuell översiktsplan. Har kommunen inte en aktuell översiktsplan uppfylls inte lagkravet i plan- och bygglagen att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan.

Sektor samhällsutveckling har inlett ett arbete med att ta fram en ny kommunomfattande översiktsplan men gör bedömningen att ett beslut om antagande av planen ligger efter september 2024 varför en separat planeringsstrategi behöver tas fram för att kommunen inte ska stå utan en aktuell översiktsplan.

Planeringstrategin finansieras genom befintlig ram för plan- och byggenheten.

Beslutsunderlag:
Planeringsstrategi, dat 2024-05-02
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-02

Sändlista:
Planingenjör
Plan- och byggchef

Färgelanda Kommun

Planeringsstrategi

2024-2028
Antagandehandling 2024-05-02

Antagen i kommunfullmäktige 2024-xx-xx §yy

Färgelanda kommun

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Antagen	Antagen av
Strategi	**Planeringsstrategi**	**2024-xx-xx**	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	**Dokumentansvarig**	**Reviderad**	**Giltighet**
Plan- och byggenheten	**Planingenjör**		2024-2028
Dokumentinformation Planeringsstrategi och aktualitetsprövning av gällande översiktsplan			**Diarienummer** KS 2023/280
Ämnesområde Samhällsplanering		**Intranät** -	**Hemsida** X
Andra regelverk som omnämns Plan- och bygglagen (2010:900), Miljöbalken (1998:808), Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar, Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter			

Innehåll

Bakgrund 3
Översiktsplan – vad är det? 3
Färgelandas gällande översiktsplan 3
Planeringsstrategi 4
Ändrade planeringsförutsättningar 5
Länsstyrelsens underlag och granskningsyttrande 5
Lagstiftning, förordningar och direktiv 6
Nationella och regionala mål, strategier och underlag 7
Kommunala planeringsunderlag 9
Ställningstagande 10
Översiktsplanens aktualitet 11
Tidigare bedömning av översiktsplanens aktualitet 11
Innehållskrav i PBL 11
Uppföljning av utbyggnadsområden 12
Analys av ÖP och tematiska tillägg 13
Politisk viljeinriktning 15
Bedömning 16
Fortsatt översiktsplanering 17

Bild på försättsbladet är hämtat från framsidan på gällande översiktsplan.

Bakgrund

Översiktsplan – vad är det?

Varje kommun ska ha en gällande översiktsplan, vilket regleras i plan- och bygglagen (SFS 2010:900). En översiktsplan ska visa kommunens långsiktiga viljeinriktning för mark- och vattenanvändningen för hela kommunens geografiska område. Den ska dessutom visa hur bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är därmed ett viktigt styrdokument för kommunen som ger vägledning i kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön och den ska spegla den rådande politiska majoritetens uppfattning. Planen är däremot inte juridiskt bindande.

Frågor som hanteras i översiktsplanen är till exempel vilka områden som ska bebyggas, vilka områden som behöver särskilt skydd och vilka miljörisker som finns och hur dessa ska hanteras. Kommunen ska även ta upp olika mellankommunala frågor och ta upp ställningstagande för bland annat infrastruktur och bebyggelse utanför tätbebyggt område.

En översiktsplan kan kompletteras med så kallade tematiska tillägg, som fungerar som fördjupningar i olika frågor. Det kan vara för hela kommunens yta, till exempel vindbruksplan, eller en del av kommunen, till exempel fördjupningar över ett visst geografiskt område/tätort. Tilläggen ska läsas tillsammans med den gällande översiktsplanen.

Färgelandas gällande översiktsplan

Färgelandas översiktsplan ”ÖP14” antogs av kommunfullmäktige 2014-10-15 och tog avstamp i den då gällande verksamhetsplanens vision ”*Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i*”. Tidshorisonten för denna ÖP är år 2030. Gällande översiktsplan innehåller fördjupningar över tätorterna Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen, Ellenö och Rådanefors. Till översiktsplanen hör även Länsstyrelsens granskningsyttrande.

Den gällande översiktsplanen har följande tematiska tillägg:

- LIS-plan, antagen 2011-10-19, med tillhörande granskningsyttrande från Länsstyrelsen.
- Vindbruk Dalsland, ett tematiskt tillägg för samtliga Dalslands-kommuner, där Färgelanda fastslog sin del 2011-03-19.

Kommunen beslutade 2020-10-28 att ta fram en ny översiktsplan. Arbetet är påbörjat men den har, vid framtagandet av denna planeringsstrategi, inte varit ute på samråd.

Planeringsstrategi

Kommunen ska enligt 3 kap 23 § plan- och bygglagen ta fram en planeringsstrategi senast två år efter valet. Före lagändringen som började gälla 2022, skulle kommunen efter varje val aktualitetspröva sin översiktsplan, för att ta ställning till om den var aktuell eller inte.

Lagstiftarens intention var att det skulle skapa en kontinuerlig översiktsplanering, men i realiteten blev det inte så, förutom en aktualitetsprövning av kommunfullmäktige vart fjärde år. För att stärka arbetet med en mer löpande och kontinuerlig översiktsplanering ändrades lagen till att kommunerna ska ta fram en planeringsstrategi under varje mandatperiod.

En planeringsstrategi ska dels ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar som har betydelse för översiktsplanens aktualitet och ange inriktningen av det fortsatta arbetet med översiktsplanen.
På några år hinner det ske förändringar i planeringsunderlag, lagstiftning och även andra nya förutsättningar som den gällande översiktsplanen inte har beaktat. I kommande avsnitt redogör kommunen för de förändringar som skett och hur översiktsplanen förhåller sig till dessa.

Ändrade planeringsförutsättningar

I en planeringsstrategi ska kommunen redogöra för de förändringar som skett i lagstiftning, nationella och regionala mål och strategier sedan översiktsplanen antagits.

Länsstyrelsens underlag och granskningsyttrande

I samband med att en översiktsplan tas fram lämnar Länsstyrelsen i granskningsskedet ett yttrande om planförslaget enligt 3 kap. 16 § PBL:

Länsstyrelsen ska i yttrandet enbart ange om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet ska bifogas översiktsplanen.

Inför framtagandet av planeringsstrategin ska Länsstyrelsen i ett underlag till kommunen redovisa statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet, enligt 3 kap. 26 § PBL.

I underlaget ska Länsstyrelsen ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen och om Länsstyrelsens granskningsyttrande i någon del inte längre gäller. Inför kommunens arbete med att ta fram en planeringsstrategi har Länsstyrelsen ställt samman ett underlag med statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet.

Länsstyrelsen bedömer, mot bakgrund av då gällande lagstiftning och förutsättningar, att granskningsyttrande över kommunens översiktsplan och ändringar av denna i stort är fortsatt aktuell.

Lagstiftning, förordningar och direktiv

Plan- och bygglagen (2010:900)
Ändringar i PBL som rör den översiktliga planeringen:

- I januari 2014 infördes en ny punkt i 2 kap. 5 § PBL för att tydliggöra sambandet mellan PBL och lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.
- I juli 2014 infördes krav på redovisning i översiktsplanen om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.
- I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplaneläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska handläggas med ett utökat planförfarande.
- I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen.
- I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för hur kommunerna kan hantera frågan i översiktsplaneringen.
- I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser.

Kommentar:
Kommunens översiktsplan innehåller en långsiktig plan på bebyggelse, de utpekade områdena skulle täcka ett bostadsbehov under lång tid, efter att översiktsplanen antogs tog kommunen även fram ett bostadsförsörjningsprogram som gällde 2017-2020.
Kraven som tillkom 2018 med krav på att kommunen ska ge sin syn på klimatrelaterade risker på den byggda miljön hanteras inte ingående i den gällande översiktsplanen. 2019 togs en Klimatanpassningsplan fram för att delvis tillgodose kraven men den är dock inte ett tematiskt tillägg.

Miljöbalken (1998:808)
I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel - Miljöbedömningar - i miljöbalken

vilket exempelvis innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning.

Kommentar:
Arbetet med miljöbedömningar har implementerats i detaljplanearbetet. Ytterligare ställningstagande kring miljöbedömningar finns dock inte med i gällande översiktsplan och kommande översiktsplan bör ta ställning till om kommunen behöver ytterligare riktlinjer för miljöbedömningar.

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar
I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland annat anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Kommentar:
Kommunen har haft gällande riktlinjer mellan 2017-2020, men behöver ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen. Kommande översiktsplan behöver vara vägledande för kommunens framtida bedömningar om bostadsförsörjning.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

Kommentar:
Nuvarande översiktsplan behandlar inte barnperspektiv eller barnens perspektiv i större utsträckning. Möjlighet finns att implementera kommunens ställningstagande ur barnens perspektiv i kommande översiktsplan, men redan idag görs bedömningar i kommunens detaljplanering och barnkonsekvensutredning ska tas fram vid behov.

Nationella och regionala mål, strategier och underlag

Förutom förändringar i lagstiftning ska kommunen i sin planeringsstrategi redogöra för nya eller förändrade mål, strategier och underlag, både nationella och regionala.

Det har skett flera förändringar sedan kommunens översiktsplan antogs, nedan listas några som tillkommit efter 2014 och som bör beaktas i kommande översiktsplanarbete. Urvalet är hämtat från Länsstyrelsens

digitala verktyg, Planeringskatalogen, och listan nedan är ett axplock från den.

Titel	Ansvarig organisation	Geografisk nivå
Regionalt trafikförsörjningsprogram Västra Götaland	Länsstyrelsen i Västra Götaland	Regionalt
Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030	Länsstyrelsen i Västra Götaland	Regionalt
Plan för odlingslandskapets biologiska mångfald	Jordbruksverket	Nationell
Sveriges klimatmål och klimatpolitiska ramverk	Naturvårdsverket	Nationell
Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland – Åtgärdsprogram för miljömålen 2022-2025	Länsstyrelsen i Västra Götaland	Regionalt
Sveriges miljömål	Naturvårdsverket	Nationell

Miljökvalitetsnormer
Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt som regleras i miljöbalken. Kommunen ska vid planläggning och i andra ärenden enligt plan- och bygglagen följa de gällande miljökvalitetsnormerna. Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen anser att gällande miljökvalitetsnormer ska följas, som sedan blir vägledande i efterföljande detaljplanering.

Vad gäller miljökvalitetsnormerna för vatten så har ett nytt åtgärdsprogram som sträcker sig mellan 2022-2027 tagits fram av Vattenmyndigheterna vilket behöver beaktas i kommande översiktsplanering.
För miljökvalitetsnormerna luft och buller har inget nytt åtgärdsprogram tagits fram som berör Färgelanda kommun.

Riksintressen
Vad gäller riksintressen är de flesta oförändrade men två förändringar har skett som inte är upptagna i nuvarande översiktsplan:

I södra Färgelanda har det tillkommit ett riksintresse 2016; Område av riksintresse för friluftsliv i Västra Götalands län, Herrestadsfjället med Viksjön. Riksintresset berör kommunerna Uddevalla, Munkedal och Färgelanda, vilket kräver mellankommunala överväganden för att säkra riksintressets värden.

Från Försvarsmakten finns numera ett MSA-område som berör en större del av kommunens yta, samt alla större orter. Ett MSA-område är ett påverkansområde kring en flygplats som utgör riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom området finns en minimihöjd för att säkert kunna genomföra in- och utflygningar. Kommunen behöver därför beakta dessa höjder i samhällsplaneringen och därmed ta med MSA-området i kommande översiktsplanering.

När denna planeringsstrategi tas fram har MSB tagit fram ett förslag att transmissionsnätet för el samt distributionsnätet för el mellan fastlandet och Gotland ska utgöra områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar. Om riksintresset skapas så blir det en mellankommunal fråga som kommunen behöver beakta i kommande översiktsplanering, samt efterföljande detaljplanering och bygglovshantering.

Kommunala planeringsunderlag

Översiktsplanen hänvisar till följande styrande dokument och planer:

- **Kommunens kulturmiljöprogram**, antagen i kommunfullmäktige 2006
- **Vindbruk Dalsland**, en gemensam vindbruksplan för kommunerna Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud och Åmål, som antogs 2011
- **Naturvårdsprogram för Färgelanda kommun**, samrådshandling juli 2013
- ”**VA-översikt Färgelanda**”, upprättad i mars 2013
- **Klimatstrategi och energiplan**, antagen av kommunen i december 2008
- Boken ”**Färgelanda – en kulturhistorisk översikt**”, utgiven av kommunen 2004.
- ”**Analys av stora opåverkade områden**”, utgiven av Länsstyrelsen 1998.
- **Materialförsörjningsplan för Dalsland**, Länsstyrelsen Västra Götaland, rapport 1999:18.

I Färgelanda kommun finns följande styrande dokument som har tagits fram eller reviderats efter att översiktsplanen antogs:

- **Kulturmiljöprogram**, med byggnadsinventering.
  Antogs 2019 och är en ändring av det tidigare programmet som antogs 2006.
- **Klimatanpassningsplan**
  Antogs 2019 och hanterar klimatrelaterade risker på den byggda miljön.
- **Naturvårdsprogram**
  Antogs 2014 och är delvis beaktad i översiktsplanen.
- **Avfallsplan**
  En gemensam avfallsplan för Dalslandskommunerna togs fram 2018 och gäller till 2025.

Ställningstagande

Utifrån de förändringar som skett i plan- och bygglagen bedöms klimatrelaterade risker vara en viktig fråga som kommunen behöver arbeta med i kommande översiktsplanarbete där den framtagna Klimatanpassningsplanen med fördel kan arbetas in.

Kommunen ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen varje mandatperiod, vilket inte har gjorts i Färgelanda kommun. Kommunens senaste riktlinjer för bostadsförsörjningen antogs år 2017 och det finns därmed ett behov av att kommunen tar fram nya riktlinjer för bostadsförsörjningen utifrån kraven på att kommunen ska tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder.

Flera av de kommunala planeringsunderlagen som användes vid framtagandet av ÖP14 har reviderats eller behöver revideras/aktualiseras. Energiplanen togs fram senast 2008 och en ny behöver tas fram utifrån lagkrav, det nu gällande energiläget och de utmaningar som väntar för Sverige och dess kommuner.

De ändringar som skett och tillkommit pekar sammantaget på att kommunen behöver ta fram en ny översiktsplan för att arbeta in alla de frågor som inte hanteras alls eller tillräckligt i nuvarande översiktsplan.

Översiktsplanens aktualitet

I detta avsnitt behandlas frågan om kommunen bedömer att översiktsplanen fortsatt är aktuell eller inte. Översiktsplanen ska beaktas utifrån kraven i plan- och bygglagen, men analyserar även hur planens genomförande har gått, tidigare ställningstagande samt analys av de tematiska tilläggen.

Tidigare bedömning av översiktsplanens aktualitet

Den senaste aktualitetsprövningen av gällande översiktsplan gjordes under förra mandatperioden, genom beslut i kommunfullmäktige 2019-03-20. Den togs fram utifrån då gällande plan- och bygglagen och i aktualitetsprövningen gjordes bedömningen att inriktningen, målen och de övergripande visionerna fortfarande till största delen var aktuella. Kommunfullmäktige beslutade att en ny översiktsplan inte skulle tas fram under dåvarande mandatperiod.
I aktualitetsprövningen lyftes flera lagändringar som skett efter att översiktsplanen togs fram, vilket kompletterats till denna planeringsstrategi. Den lyfter även behov att i kommande översiktsplanering lyfta in betydelse och ställningstagande kopplat till social hållbarhet.
I övrigt behandlade aktualitetsprövningen mindre ändringar som inte förändrade översiktsplanen övergripande aktualitet.

Innehållskrav i PBL

Enligt 3 kap 23§ i plan- och bygglagen ska kommunen i sin planeringsstrategi bedöma i vilken utsträckning översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 3 kap. 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2 samt 5 § plan- och bygglagen. Utdrag ut lagtexten med kommunens kommentarer listas nedan:

3 kap. 3 § plan- och bygglagen
Kommunen ska i översiktsplanen redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Grunddragen ska framgå av en karta.
Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Kommentar:
Kommunens översiktsplan innehåller en karta där grunddragen för användningen för mark- och vattenområdena är redovisade. Planen innehåller också ställningstaganden kring hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Lagkravet bedöms uppfyllt.

3 kap. 4 § andra stycket 1 och 2 plan- och bygglagen
Av planen ska det även framgå hur kommunen anser att
1. *riksintressen ska tillgodoses*

2. *gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas*

Kommentar:
Enligt avsnitt ovan gällande riksintressen så är det två intressen som inte är upptagna i gällande översiktsplan, då de tillkommit efter att översiktsplanen togs fram. Vad gäller miljökvalitetsnormerna så har ett nytt åtgärdsprogram tagits fram för miljökvalitetsnormerna för vatten. Lagkravet bedöms delvis uppfyllt.

3 kap. 5 § plan- och bygglagen
5 § Av översiktsplanen ska även följande framgå

1. *hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,*
2. *hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,*
3. *sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,*
4. *kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra,*
5. *om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen, och*
6. *sådana områden och verksamheter som angår två eller flera kommuner eller är av regional betydelse.*

Kommentar:
Kommunen bedömer att punkt 1, 3 och 6 är tillgodosedda i gällande översiktsplan. Vad gäller punkt 2 anser kommunen att den är delvis uppfyllt, men avsnittet om hållbar utveckling bör utvecklas i kommande översiktsplan.
2019 tog kommunen fram en klimatanpassningsplan för att bemöta punkt 4, den togs däremot inte fram enligt plan- och bygglagens regler. Därmed uppfyller kommunen inte helt punkt 4 och behöver arbeta in dessa frågor i översiktsplanarbetet.
I Västra Götaland finns idag ingen regionplan, varvid punkten 5 inte är tillämplig.

Uppföljning av utbyggnadsområden

I översiktsplanen från 2014 finns fördjupningar för centralorten Färgelanda samt orterna Högsäter, Ödeborg, Stigen, Ellenö och Rådanefors. I samtliga orter pekas utbyggnadsområden ut för bostäder, och i flertalet även för verksamheter.

Av de utpekade utbyggnadsområdena har ingen av dem detaljplanerats och därmed inte heller exploaterats.
Sedan översiktsplanen antogs har 37 bostäder tillkommit i kommunen, två nya flerbostadshus om 26 stycken lägenheter och 11 småhus. I kommunen har fem stycken olika typer av verksamhetslokaler tillkommit.

Analys av ÖP och tematiska tillägg

Översiktsplan

I gällande översiktsplan har kommunen tagit fram en plan för genomförandet. Den listas nedan med en status-kolumn över hur arbetet har gått med respektive genomförandepunkt fram till planeringsstrategin tagits fram.

OMRÅDE	ÅTGÄRD	UTFÖRS AV	STATUS 2024
Tätorts-utbyggnad	Nya detaljplaner skall upprättas för föreslagna utbyggnadsområden för bostäder och verksamheter. Årlig behovsbedömning och prioritering av kommunens planeringsinsatser skall upprättas.	Kommunens plan- och byggavdelning, i förekommande fall i samråd med markägare eller exploatör.	Inga områden har detalj-planerats sedan översiktsplan en togs fram.
Inaktuella detalj-planer	Behov att ändra inaktuella detaljplaner föreligger främst i Ödeborg och Högsäter. Prioriteringslista över aktuella planområden skall upprättas och aktualiseras årligen.	Kommunens plan- och byggavdelning	Fyra detaljplaner har ändrats/tagits fram. Planändringar på privat aktörs initiativ.
Översikts-plan	ÖP skall kontinuerligt följas upp och aktualiseras minst en gång varje mandatperiod.	Kontinuerlig uppföljning genom serviceberedningen; aktualisering genom beslut av KF.	Aktualisering har gjorts enligt PBL, i övrigt ingen annan uppföljning.
Vägnät	Rätning av väg 172, säkrare korsningar med väg 172 i Färgelanda, Högsäter och Ödeborg, ny sträckning av väg	Trafikverket i samråd med Färgelanda kommun.	En åtgärds-valsstudie har gjorts på väg 172 och en pågår på väg

	173 genom Rådanefors, förbättring av väg 2077 genom Ödeborg.		173. Lokala trafikföreskrifter har framtagits på väg 2077.
Cykelvägnät	Utbyggnad av cykelvägnät i enlighet med förslag i ÖP.	Färgelanda kommun, delvis i samråd med Trafikverket.	Färgelanda-Stigen utbyggd.
Bredband	Fortsatt utbyggnad	Kommunen i samråd med lokala föreningar.	Fortsatt utbyggnad har skett.
Vattenplanering	Utifrån upprättad statusklassning enligt ramdirektivet för vatten sätta upp miljökvalitetsmål samt utforma förslag till åtgärdsprogram för god ekologisk status. Tillämpliga delar förs sedan in i ÖP	Kommunen inom ramen för EU-projektet NOLIMP/Gullmarnprojektet.	Inga ändringar har gjorts av översiktsplanen.
VA-plan	Med upprättad Va-översikt som underlag upprätta Va-plan för antagande under 2014.	Färgelanda kommun	Lagändring har skett, vattentjänstplan håller på att tas fram.
Grönstrukturplan	Med upprättat Naturvårdsprogram som underlag upprätta en Grönstrukturplan för tätorterna	Färgelanda kommun	Arbete pågår med LONA-medel via DMEF.

LIS-plan – tematiskt tillägg
LIS står för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, och är en möjlighet för kommunerna att lyfta fram områden för bebyggelseutveckling inom strandskyddat område.
Kommunens LIS-plan togs fram 2011 och har inte reviderats sen dess. I planen pekas 9 områden ut vid sjöar och vattendrag över hela kommunen. Länsstyrelsen har i sitt granskningsyttrande bedömt att kommunen belyser de målkonflikter som finns i LIS-planen. Däremot anser Länsstyrelsen

- att områden inom riksintressen bör undvikas,
- att SGIs synpunkt att de geotekniska förutsättningarna bör belysas för respektive LIS-område,
- att miljömålen behöver beaktas i planen,

- att följande områden inte är lämpliga som LIS-områden: Ellenö, Östersjön, Runserud-Fälleviken, Stuveryr och Svarvane.

Bedömningen kring områdenas lämplighet finns att läsa ytterligare om i granskningsyttrande som är bilagt LIS-planen.
I samband med att ny översiktsplan tas fram är det lämpligt att revidera LIS-områdena och skapa aktuella bedömningar för de platser kommunen vill peka ut.

Vindbruksplan – tematiskt tillägg
En Dalslandsgemensam vindbruksplan togs fram och antogs 2011 (laga kraft 2013) med stöd av Dalslands miljö- och energiförbund. Då planen togs fram angav de tekniska förutsättningarna en totalhöjd på verken upp till 150 meter. Idag är det möjligt att bygga verk med en totalhöjd på upp till 300 meter, vilket gör att de utpekade platserna behöver ses över. Även totalförsvarets MSA-område inom kommunen påverkar vilka möjligheter som finns för vindbruksområden.

Politisk viljeinriktning

En översiktsplan ska spegla den rådande majoritetens politiska uppfattning om kommunens långsiktiga utveckling av den fysiska miljön.

I den nu gällande översiktsplanen, ÖP14, anges en kommunal målsättning utifrån den då gällande verksamhetsplanen 2013-2015 i visionen *”Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i”.*

Visionen har sedan konkretiserats i sju övergripande mål:

- Boendeutveckling i hela kommunen
- Färgelanda – en företagarvänlig kommun
- Utvecklande skola
- Omsorg med valfrihet och värdighet
- Färgelanda – en miljökommun
- Demokrati och delaktighet
- Ekonomi i balans

I mål- och resursplanen 2023-2025 anges visionen:
”Färgelanda – en trygg kommun med tillväxt och livskraft”. I Mål-och resursplanen för 2024-2026 anges ingen vision men hänvisar till den som anges i planen för 2023-2025.

I den senaste mål- och resursplanen listas däremot fem prioriterade inriktningar:

- Färgelanda kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare
- Stärkta skolresultat i en trygg skolmiljö
- God omsorg med individen i fokus

- Ett attraktivt Färgelanda att bo och verka i
- Agenda 2030 ska implementeras i kommunens arbete.

I denna planeringsstrategi görs bedömningen att arbete med en ny kommunövergripande översiktsplan ska fortsätta arbetas fram. Denna bedömning har gjorts oberoende av den politiska viljeriktningen för kommunens långsiktiga utveckling. Eventuella ändringar i den politiska viljeinriktningen kommer hanteras i arbetet med ny översiktsplan och kommer därför inte redogöras för ytterligare i planeringsstrategin.

Bedömning

Kommunen bedömer att det behöver tas fram en ny översiktsplan som tillgodoser de lagändringar som skett, riksintressen som tillkommit och att se över de ställningstaganden som är gjorda i den gällande översiktsplanen. Klimat- och energifrågorna har fått en större plats i samhällsplaneringen och även dessa behöver undersökas och föras in i en kommunövergripande översiktsplan. Till det behövs även underlag, där några listas i nästa avsnitt om fortsatt översiktsplanering.

Även de tematiska tilläggen som finns behöver ses över för att skapa aktuella bedömningar i dessa frågor.

Kommunen bedömer att översiktsplanen är fortsatt aktuell, till dess att ny översiktsplan är framtagen och vunnit laga kraft.

Fortsatt översiktsplanering

Utifrån planeringsstrategins ställningstagande och tidigare beslut i kommunen kommer Färgelanda kommun fortsätta arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. I det arbetet finns behov av nya underlag för att göra välgrundade bedömningar om framtida mark- och vattenanvändning.

Förslag på sådana underlag är:

- Klassificering och/eller riktlinjer för jordbruksmark
- Se över befintlig översvämningskartering och komplettera med förändrade förutsättningar
- Effekter av klimatförändringar, till exempel skyfall, värme och skred.

Kommunen behöver utifrån lagkrav även ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

För att skapa tillgänglighet och underlätta framtida ändringar av översiktsplanen så ska den nya översiktsplanen vara digital.

KS § 67 **Dnr 2023/247**

Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns vattentjänstplan

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige antar Färgelanda kommuns vattentjänstplan, daterad 2024-04-30.

Ärendets beredning
Ärendet har efter förankring på ärendeforum beretts på kommunstyrelsen vid information, beslut har tagits om samråd samt beslut om granskning.

Sammanfattning av ärendet
Genom lagändring i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska alla kommuner 2024-01-01 ha en vattentjänstplan som redovisar hur kommunen ser på sina allmänna vattentjänster över tid. Planen ska vara offentlig samt samrådas och granskas innan den kan antas. Planen har varit ute på samråd mellan 16 oktober-15 november 2023 och på granskning mellan 15 februari-15 mars 2024.

Ärendebeskrivning
Alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster. Planen ska stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Planen gäller år 2024–2027 och därefter behöver en revidering ske eller en ny plan tas fram. I planen redogör kommunen för nuläget för dricksvatten samt avlopp inom verksamhetsområden. Utifrån gällande översiktsplan har kommunen sett över framtida utbyggnadsområden och kartlagt var sammanhållen bebyggelse finns för att se var en eventuell utbyggnad av kommunalt VA behövs. I planförslaget bedöms inget av områdena som utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp, men några områden behöver utredas närmre för ett ställningstagande i kommande plan.
En vattentjänstplan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning om planen medför en betydande miljöpåverkan. Ingen plats i kommunen har pekats ut som ett utbyggnadsområde och planen bedöms därför inte medför en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behövs därmed inte.

Till planen ska även finns en skyfallsbedömning för de anläggningar som finns för kommunalt VA. Placeringen av varje anläggning har bedömts

utifrån analys av skredrisk, skyfall samt hur vattnet rör sig och samlas vid skyfall. I bedömningen anser kommunen att åtta platser behöver utredas närmre, två utifrån skyfall och sex utifrån en potentiell risk för skred. Ingen av anläggningarna kommer pekas ut i planen utifrån säkerhetsperspektivet.

Arbetet har projektletts av Färgelanda kommun. Västvatten och DMEF har deltagit. Planen har sammanställts av konsult.
Finansiering sker från befintlig ram för samhällsutveckling.

Planen har varit ute på samråd där yttranden har inkommit från DMEN samt Länsstyrelsen. De synpunkter som inkommit har sammanställts och bemötts i en samrådsredogörelse daterad 2024-01-23. Därefter har planen varit ute på granskning där synpunkter inkommit från DMEN. Synpunkterna har beaktats i granskningsutlåtandet daterat 2024-05-02.

Beslutsunderlag
Vattentjänstplan, dat 2024-04-30
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-02

Sändlista
Kommunfullmäktige
Plan- och byggchef
Planingenjör

Färgelanda kommun

Sektor samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson

Tjänsteskrivelse
2024-03-27
2023/247

Kommunfullmäktige

Beslut avseende antagande av Färgelanda kommuns vattentjänstplan

Beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att anta Färgelanda kommuns vattentjänstplan, daterad 2024-04-30.

Ärendets beredning
Ärendet har efter förankring på ärendeforum beretts på kommunstyrelsen vid information, beslut har tagits om samråd samt beslut om granskning.

Sammanfattning av ärendet
Genom lagändring i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska alla kommuner 2024-01-01 ha en vattentjänstplan som redovisar hur kommunen ser på sina allmänna vattentjänster över tid. Planen ska vara offentlig samt samrådas och granskas innan den kan antas. Planen har varit ute på samråd mellan 16 oktober-15 november 2023 och på granskning mellan 15 februari-15 mars 2024.

Ärendebeskrivning
Alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster. Planen ska stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Planen gäller år 2024–2027 och därefter behöver en revidering ske eller en ny plan tas fram. I planen redogör kommunen för nuläget för dricksvatten samt avlopp inom verksamhetsområden. Utifrån gällande översiktsplan har kommunen sett över framtida utbyggnadsområden och kartlagt var sammanhållen bebyggelse finns för att se var en eventuell utbyggnad av kommunalt VA behövs. I planförslaget bedöms inget av områdena som utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp, men några områden behöver utredas närmre för ett ställningstagande i kommande plan.
En vattentjänstplan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning om planen medför en betydande miljöpåverkan. Ingen plats i kommunen har pekats ut

som ett utbyggnadsområde och planen bedöms därför inte medför en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behövs därmed inte.

Till planen ska även finns en skyfallsbedömning för de anläggningar som finns för kommunalt VA. Placeringen av varje anläggning har bedömts utifrån analys av skredrisk, skyfall samt hur vattnet rör sig och samlas vid skyfall. I bedömningen anser kommunen att åtta platser behöver utredas närmre, två utifrån skyfall och sex utifrån en potentiell risk för skred. Ingen av anläggningarna kommer pekas ut i planen utifrån säkerhetsperspektivet.

Arbetet har projektletts av Färgelanda kommun. Västvatten och DMEF har deltagit. Planen har sammanställts av konsult.
Finansiering sker från befintlig ram för samhällsutveckling.

Planen har varit ute på samråd där yttranden har inkommit från DMEN samt Länsstyrelsen. De synpunkter som inkommit har sammanställts och bemötts i en samrådsredogörelse daterad 2024-01-23. Därefter har planen varit ute på granskning där synpunkter inkommit från DMEN. Synpunkterna har beaktats i granskningsutlåtandet daterat 2024-05-02.

Beslutsunderlag:
Vattentjänstplan, dat 2024-04-30
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-02

Sändlista:
Kommunfullmäktige
Plan- och byggchef
Planingenjör

Färgelanda Kommun

Vattentjänstplan

2024-2027

Antagandehandling 2024-04-30

Antagen i kommunfullmäktige 2024-xx-xx §yy

Dokumenttyp Plan	**Dokumentnamn** Vattentjänstplan	**Antagen** **2024-xx-xx**	**Antagen av** ~~**Kommunfullmäktige**~~
Dokumentägare Plan- och byggenheten	**Dokumentansvarig** Anna Lena Sörensson	**Reviderad**	**Giltighet** 2024-2027
Dokumentinformation Kommunens ställningstagande kring allmänna vattentjänster.			**Diarienummer** KS 2023:247
Ämnesområde Samhällsplanering		**Intranät** -	**Hemsida** X
Andra regelverk som omnämns Lagen om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), miljöbalken (SFS 1998:808)			

SAMMANFATTNING

Alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan enligt lagen om allmänna vattentjänster. Planen ska stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på kommunens långsiktiga exploateringsplaner som beskrivs i gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Planen gäller 2024-2027, därefter behöver en revidering ske eller en ny plan tas fram.

I planen redogörs kommunens nuläge för kommunala vattentjänster inom verksamhetsområden. Utifrån gällande översiktsplan har kommunen sett över framtida utbyggnadsområden och kartlagt var sammanhållen bebyggelse finns för att se var en eventuell utbyggnad av kommunalt VA behövs.

I planen har några områden bedömts behöva utredas ytterligare. Kommunen bedömer att inget av områden klassas som utbyggnadsområden för kommunalt vatten och avlopp i denna plan, men några områden behöver utredas närmare eller ses närmare på i tillsynen för att nå ett ställningstagande i kommande plan.

En vattentjänstplan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning om planen medför en betydande miljöpåverkan. Ingen plats i kommunen har pekats ut som ett utbyggnadsområde och vattentjänstplanen bedöms därför inte medföra en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning behöver inte tas fram.

Till planen ska även finnas en skyfallsbedömning på de anläggningar som finns för kommunalt VA. Placeringen av varje anläggning har bedömts utifrån analys av skredrisk, skyfall samt hur vattnet rör sig och samlas vid skyfall. I bedömningen kommer kommunen fram till att sju platser behöver utredas närmre, en utifrån skyfall och minst sex utifrån en potentiell risk för skred.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING 2

BEGREPPSFÖRKLARINGAR 5

INLEDNING 7
- Bakgrund 7
- Syfte 7
- Avgränsningar 7
- Befintliga styrande dokument 7
  - Översiktsplan 8
  - VA-plan 8
  - Klimatanpassningsplan 8
- Process och organisation 9
- Revidering, giltighetstid och fortsatt arbete 9

NULÄGE 10
- Befintliga verksamhetsområden 10
- Dricksvatten 11
- Spillvatten 11

FRAMTIDA UTBYGGNAD AV VATTENTJÄNSTER TILL SKYDD FÖR MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ 13
- Lagändring i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, 6§ 13
- Kriterier för att dela in de olika områdena 14
  - Större sammanhang 14
  - Hälsa 14
  - Miljö 15
  - Typ av bebyggelse 15
- Miljökvalitetsnormer för vatten 15
  - Recipienters vattenstatus 15
- Utbyggnadområden 16
- Utredningsområden 16
  - Färgelanda tätort 17
  - Högsäters tätort 17
- Bevakningsområden 17
  - Jolsäter, 12 fastigheter 18
  - Nättjebacka, 17 fastigheter 19
  - Torps Prästgård, 21 fastigheter 19
  - Tegen, 23 fastigheter 19
  - Färgelanda tätort 19
  - Rådanefors, 18 fastigheter 19

Stigens tätort 19
Enskilt VA 19
Stuveryr, 18 fastigheter 20

VATTENTJÄNSTER VID SKYFALL 21
VA-planering med hänsyn till skyfall 21
Tillskottsvatten och bräddning 21
Översvämningar och Skred 21
Grundvattentäkter och ytvatten 22
Klassning av känsliga punkter för skyfall 22

ÅTGÄRDSLISTA....24
Rutiner för att säkerställa god vattenkvalitet....24
Utredningsområden för eventuell utbyggnad av det kommunala VA-nätet. 24
Känsliga punkter på anordningar för vattentjänster....24
Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skyfall...24
Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skred....24
Vidare arbete med VA-planering....24

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Allmänt VA	Kommunens vatten- och avloppsanläggningar och tjänster.
Avlopp	Samlingsnamn för spillvatten, dagvatten och dränvatten.
Bräddning	Ett tillfälligt utsläpp av orenat avloppsvatten till följd av att ledningsnät eller reningsverk är överbelastat och vattenmängden är större än vad VA-systemet klarar av.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.
Dricksvatten	Dricksvatten är allt vatten som är avsett att, eller rimligen kan förväntas att, förtäras av människor, inklusive källvatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken.
Dräneringsvatten	Överflödigt vatten i mark som avleds i rör, dike eller liknande för att hålla torrt kring t.ex. bostadshus.
Enskilt VA	En anläggning för dricksvatten, avloppsvatten eller dagvatten som ägs privat eller drivs som en gemensamhetsanläggning.
Fastighet	Ett mark- eller vattenområde som avgränsas med en juridisk gräns.
Grundvatten	Allt vatten som finns under markytan i den mättade zonen.
Infiltration	Vatten rinner sakta genom marken och renas genom sand- eller gruslager där föroreningar binds till partiklar.
LAV	Lag(2006:412) om allmänna vattentjänster.
Ledningsnät	Rör som leder dricksvatten från vattenverken och avloppsvatten till reningsverken samt avleder dränerings- och dagvatten från husgrunder, gator och torg.
LIS-områden	Område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, regleras i miljöbalken (1998:808).
Miljökvalitetsnorm (MKN)	Bestämmelse om kvaliteten i luft, vatten, mark eller miljön i övrigt. Miljökvalitetsnormer för vatten omfattar ytvatten (sjöar, vattendrag och kustvatten) och grundvatten och anger den ekologiska status, kvantitativa status eller ekologiska potential och kemiska status som ska uppnås i en vattenförekomst. Miljökvalitetsnormer för vatten anger de krav som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen. Miljökvalitetsnormernas juridiska koppling regleras främst i miljöbalkens femte kapitel.
Nödvatten	Nödvatten är dricksvatten som distribueras på annat sätt än genom ledningsnätet. Begreppet signalerar att det handlar om en situation som innebär någon form av samhällsstörning
Personekvivalenter (pe)	En personekvivalent motsvarar ungefär belastningen/behovet av vattentjänsten för 1 person.
Recipient	Mottagare, exempelvis en sjö eller ett vattendrag som tar emot (är recipient för) exempelvis dagvatten eller avloppsvatten från ett reningsverk.
Reservvatten	Distribution av reservvatten sker i det ordinarie ledningsnätet eller i ett provisoriskt ledningsnät. Reservvattenförsörjningen baseras på en alternativ vattentäkt eller ett alternativt vattenverk.
Råvatten	Vatten som är avsett att användas som dricksvatten efter uppfordring eller intag och eventuell beredning.

Skyfall	Om en större mängd faller på kort tid används ibland uttrycket skyfall då det upplevs som häftigt och kraftigt. SMHIs definition av skyfall är minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut.
Spillvatten	Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och liknande.
Tillskottsvatten	Samlingsbegrepp för vatten som utöver spillvatten avleds i spillvattenförande avloppsledning. Tillskottsvatten kan vara dagvatten, dräneringsvatten, inläckande sjö-, havs-, grund eller dricksvatten.
VA-huvudman	Ägare av den allmänna anläggningen som hanterar vatten och avlopp.
Vattenförekomst	En vattenförekomst kan vara exempelvis ett grundvattenmagasin, en sjö, en åsträcka eller ett kustvattenområde som pekats ut inom svensk vattenförvaltning. För en vattenförekomst fastslås juridiskt bindande miljökvalitetsnormer.
Vattenskyddsområde	Ett geografiskt fastställt område till skydd för en vattenförekomst med betydelse för vattentäkt, antingen för en existerande vattentäkt eller för en möjlig framtida vattentäkt.
Vattentjänster	Allmän vattenförsörjning och avlopp (VA), där: Vattenförsörjning avser tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning. Avlopp avser bortledande av dagvatten, dränvatten och spillvatten.
Vattentäkt	Grundvatten- eller ytvattenkälla där vattenverken hämtar sitt råvatten.
Verksamhetsområde	Område inom vilket vattenförsörjning och avlopp har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Fastställs av kommunen.
VISS	Vatteninformationssystem Sverige är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs och vattenmyndigheten.

INLEDNING

Bakgrund

Riksdagen beslutade den 22 juni 2022 om ändring i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) och införde krav på att alla kommuner ska ta fram en vattentjänstplan 2023. Med en kommunal vattentjänstplan avses en plan som syftar till att få en heltäckande långsiktig vatten- och avloppsplanering i hela kommunen, både inom och utanför nuvarande verksamhetsområde för VA. Lagändringen innebär att kommunens bedömning av behovet av en allmän vattentjänst ska bli mer flexibel och utgå ifrån platsens förutsättningar samt att det ska framgå hur kommunen säkerställer fungerande allmänna vattentjänster vid skyfall.

Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige, men är inte bindande.

Den 1 januari 2013 bildade Färgelanda kommun ihop med Uddevalla kommun och Munkedal kommun ett gemensamt bolag, Västvatten AB, för drift av vatten och avloppsverksamhet (VA). Sedan 2017 är även Sotenäs kommun med i det gemensamma bolaget.

Dalsland Miljö- och Energiförbund är ett samarbete mellan kommunerna Färgelanda, Dals-Ed, Bengtsfors och Mellerud. Det är en kommunal myndighet för tillsyn, kontroll och prövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll.

Vid framtagandet av vattentjänstplanen har information från Västvatten AB, Dalsland Miljö- och Energiförbund samt Färgelanda kommun samlats in.

Syfte

Syftet med denna plan är att stödja arbetet med hur kommunen planerar att tillgodose behovet av kommunalt vatten och avlopp, med hänsyn till hälsa och miljö, baserat på kommunens långsiktiga exploateringsplaner som beskrivs i gällande översiktsplan. Vattentjänstplanen ska även redovisa hur de kommunala anläggningarna ska säkras för att klara framtida skyfall.

Avgränsningar

Vattentjänstplanen avgränsas till vatten och avlopp inom kommunens gränser, enligt LAV.

Bedömning kring områden aspekterna hälsa och miljö har skett i samråd med Dalslands miljö- och energiförbund.

Omfattningen begränsas av sekretessbehov av känslig information. Kartunderlag och detaljeringsgrad i beskrivningar påverkas. Analyser under framtagandet av denna plan redovisas inte i detalj.

Uppgifter om fastigheters VA är hämtade från Skatteverkets taxeringsuppgifter.

Befintliga styrande dokument

Vattentjänstplanen är en plan som grundar sig på existerande planer och strategier. Gällande översiktsplan samt tematiska tillägg, VA-översikt, VA-strategi och klimatanpassningsplan är några exempel.

Vid arbetet med vattentjänstplanen har *M152 Svenskt Vattens Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan - komplettering av VA-plan (version 2.0 mars 2023)* från Svenskt Vatten används.

Andra källor till information som sammanställts i denna plan är bland annat skredkartor från myndigheten från samhällsskydd och beredskap (MSB), miljökvalitetsnormer genom vattenkartan från vatteninformationsystem Sverige (VISS) samt registrerade vattenbrunnar från Sveriges geologiska utredning (SGU).

Översiktsplan

En viktig utgångspunkt för vattentjänstplanen är kommunens översiktsplan som ger vägledning för mark- och vattenanvändning i kommunen. Översiktsplanen är inte bindande men starkt vägledande och redovisar både visioner och restriktioner om åtgärder i den fysiska miljön. Vid framtagandet av denna vattentjänstplan är ÖP14 gällande (vann laga kraft 2014-10-15) och det är den som har varit till grund för första versionen av vattentjänstplanen. Kommunen arbetar med att ta fram en ny översiktsplan, ÖP40, men information ur den har inte använts i arbetet med vattentjänstplanen.

Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen avseende landsbyggdutveckling i strandnära områden (LIS) har tagits fram av kommunen. Tillägget vann laga kraft 2011-11-19 och baseras på ÖP06, som var gällande när det togs fram. Det tematiska tillägget LIS-OMRÅDEN används som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

VA-plan

Färgelanda kommun har beslutat att ta fram en VA-plan med stöd från den rapport, *2009:07 Kommunal VA-planering – manual med tips och checklistor*, som Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram. Första steget är att ta fram en VA-översikt. VA-översikten beskriver omvärldsfaktorer och befintliga planer, nuläge, förutsättningar, framtida utveckling och behov. I steg två tas en VA-policy fram där strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder fastställs. Dessa två dokument, som ska vara underlag i det tredje steget som innebär att en åtgärdsplan arbetas fram, har kommunen tagit fram. VA-översikt daterad 2013-03-15 och VA-strategi, daterad 2016-11-16, dessa användes som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

En vattenförsörjningsplan är framtagen av kommunen där vattenresurser i kommunen finns beskrivna samt vattenbehov och hur behovet ska säkerställas på lång sikt.

Som del i arbetet med VA-planeringen arbetar Västvatten med förnyelseplanering av VA-nätet, där information om befintligt nät och driftstörningar samlas. Syftet med planen är att få prioriteringsunderlag för planerade byten samt renoveringar av VA-nätet så att ett funktionellt system kan erhållas.

Klimatanpassningsplan

Kommunen har tagit fram en klimatanpassningsplan som vann laga kraft 2019-12-12 där klimatförändringarnas påverkan på samhällsviktiga system redovisas. Även åtgärder för att förhindra negativa effekter av klimatförändringarna presenteras. Klimatanpassningsplanen används som underlag vid framtagande av denna vattentjänstplan.

Process och organisation

Vattentjänstplanen är framtagen med hjälp av konsultbolaget AFRY AB och en arbetsgrupp bestående av tjänstepersoner från sektor Samhällsutveckling på kommunen, representant från Dalsland Miljö- och Energiförbund samt representanter från Västvatten.

Kommunen ska enligt LAV, 6c§ på ett lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen. Kommunen ska även ställa ut vattentjänstplanen för granskning under en period på minst fyra veckor, vilket skedde 2024-02-15 till 2024-03-15.

Revidering, giltighetstid och fortsatt arbete

Denna plan gäller för perioden 2024–2027. Innehållet har dock en planeringshorisont på 12 år.

De andra planer som benämns i vattentjänstplanen har sina individuella tidsplaner.

Enligt LAV, 6a§ ska kommunfullmäktige pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behov av allmänna vattentjänster minst var fjärde år. Vattentjänstplanen ska därför inte ses som en engångsinsats.

Det fortsatta arbetet med vattentjänstplanen och VA-planeringen är att ta fram en handlingsplan utifrån de åtgärder som är upptagna i vattentjänstplanen. Dessa ska vara tidsatta gällande eventuell utbyggnad. Målsättningen är att åtgärderna ska ha budgetposter och vara kopplade till en tidsplan.

Vattentjänstplanens fortsatta arbete innefattar att utreda de områden som planen pekat ut fram till nästa revidering.

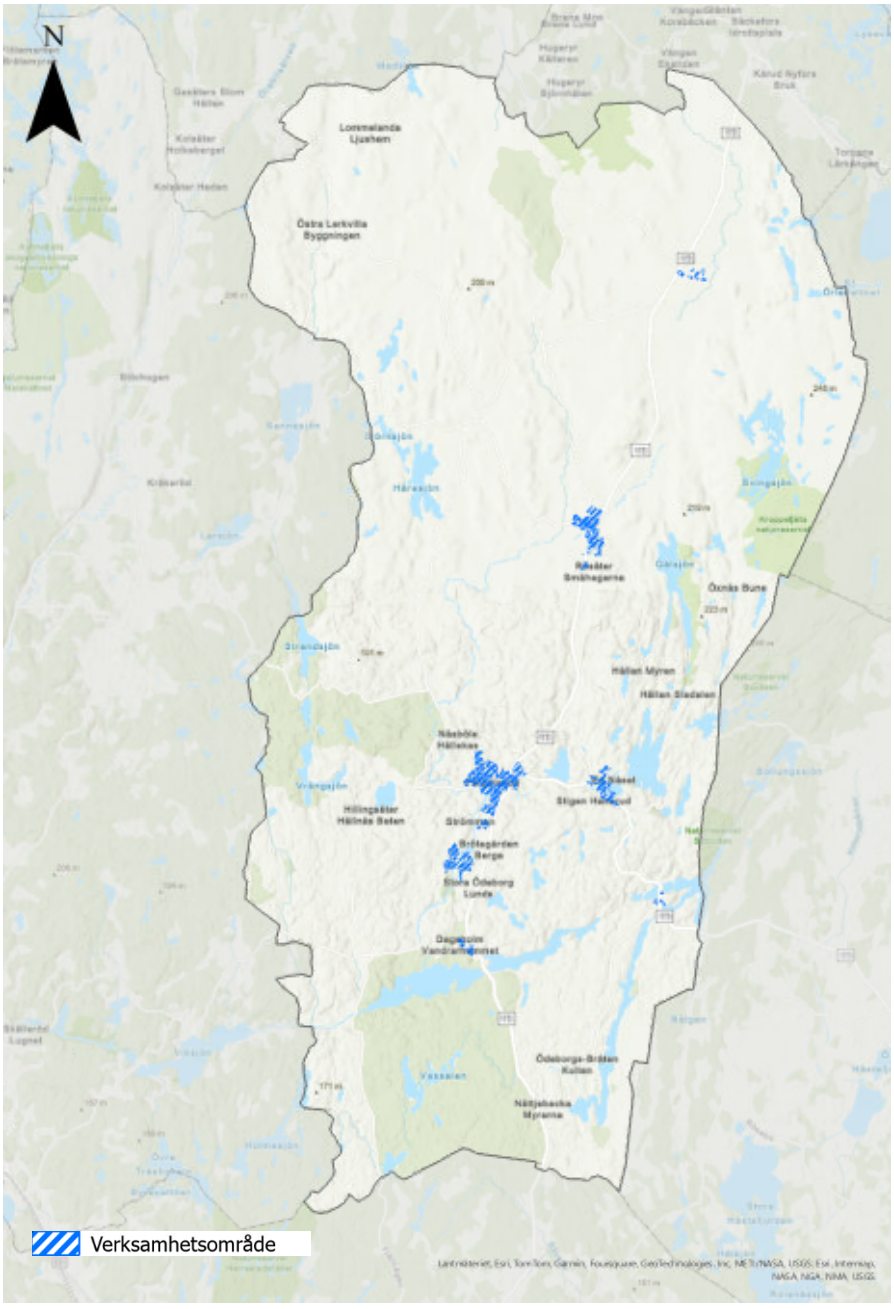
NULÄGE

I Färgelanda kommun bor ca 6 600 invånare varav ca 75% är anslutna till kommunalt VA-nät för dricksvatten och spillvatten. Kommunalt verksamhetsområde för VA finns i orterna Färgelanda, Ödeborg, Stigen och Högsäter samt i tätbebyggt område i Ellenö, Rådanefors, Skällsäter och Järbo.

I kommunen finns 6 avloppsreningsverk, 4 vattenverk, 6 tryckstegringsstationer, 18 avloppspumpstationer och 5 högvattenreservoarer. Det kommunala dricksvattnet är grundvatten i alla kommundelar och med en generellt mycket god kvalitet.

Befintliga verksamhetsområden

Befintliga verksamhetsområden i Färgelanda kommun, nedan följer en karta över kommunen där verksamhetsområde för VA finns.

Dricksvatten

I Färgelanda Kommun kommer allt dricksvatten ifrån åtta olika råvatten- och reservvattentäkter. Samhällena Färgelanda, Ödeborg och Ellenö har ett gemensamt dricksvattennät medan Högsäter, Stigen och Rådanefors har separata dricksvattennät. Råvattnet renas i fyra olika vattenverk innan det pumpas ut på dricksvattennätet. Vattenverken finns i Högsäter, Stigen, Rådanefors och det största mellan Färgelanda och Ödeborg.

För samtliga dricksvattentäkter finns idag inrättade vattenskyddsområden.

Dricksvatten är ett livsmedel och kontrolleras av Västvatten som följer livsmedelsverkets regler och har skapat rutiner för hur vattnet testas. Egenkontroller tillämpas också och proverna görs av utbildade provtagare. Dalsland Miljö- och Energiförbund har tillsyn på vattenverken och får kontinuerligt rapporter med sammanställning på provsvaren. I det fallet, när ett värde sticker ut, följer tillsynsansvarig upp ~~varför~~ och kan vid behov förelägga om åtgärder.

Nivåer i grundvattenkällor och kapacitet bevakas av Västvatten. Vid torka kan bevattningsförbud införas för att spara vatten. En reservvattenplan finns framtagen med rutiner för vad som ska göras när reservvatten ska kopplas in.

Vid behov av nödvatten ställer Västvatten ut tankar med rent dricksvatten på olika ställen i kommunen. En lista med hämtningsställen för nödvatten i Färgelanda finns framtagen som kommuninvånarna kan titta på via Västvattens hemsida om behovet skulle uppstå.

Vid en ökad befolkningstillväxt i Färgelanda kommun kommer dricksvattenbehovet kunna tillgodoses över lång tid. I denna vattentjänstplan kommer inget ytterligare redogöras utifrån att uppgifterna har bedömts säkerhetsklassade.

Spillvatten

Till spillvatten räknas använt vatten som kommer från hushåll, industrier eller andra verksamheter. För de som är anslutna till det kommunala spillvattennätet så förs spillvattnet till någon av de 6 avloppsreningsverken som finns i kommunen. Kapaciteten för de olika verken varierar och bevakas inför framtida påkopplingar. I dagsläget finns ingen kapacitetsbrist gällande spillvatten.

Det finns två olika typer av system för avloppsnätet, kombinerat system och separatsystem. I separatsystem är dagvattnet och spillvattnet åtskilt medan i kombinerat system finns det bara en ledning för allt avlopp. Begreppet avlopp innefattar både spillvatten och dagvatten.

Det finns kombinerade ledningar i de olika delarna av verksamhetsområdena. Det medför till exempel vid regn ett stort inflöde av dagvatten till reningsverken.

Dagvatten

Dagvatten är regnvatten eller smältvatten. Dränvatten, från tex husgrunder och tak, räknas också in som dagvatten.

Där kommunalt dagvattennät saknas sker vattenavledning via diken.

Löpande åtgärder genomförs på ledningsnätet för att minska tillskottsvatten och kompletterar med dagvattenledningar där det finns kombinerade system. I dagsläget finns det vissa problem på grund av felkopplingar av dag- till spillvatten samt inläckage, vilket vid regn ger en ökad belastning på ledningsnätet och reningsverken som riskerar att släppa ut orenat vatten. Kan inte ledningsnätet ta emot allt vatten så finns det risk för till exempel källaröversvämningar.

I gällande översiktsplan anges att ”vid separering av dagvatten bör alltid ett lokalt omhändertagande genom system anpassade till de lokala förutsättningarna eftersträvas.”. Ytterligare policy eller strategi för dagvatten är i dagsläget inte framtaget.

I kommunens översiktsplan anges också att åtgärder som medför en belastning för bland annat dagvattenavrinning på en ytvattenförekomst med fastställda miljökvalitetsnormer ska lokaliseras och utformas så att den ekologiska, kemiska och kvantitativa statusen inte försämras. Inte heller ska möjligheterna till en förbättrad status förhindras.

FRAMTIDA UTBYGGNAD AV VATTENTJÄNSTER TILL SKYDD FÖR MÄNNISKORS HÄLSA OCH MILJÖ

Lagändring i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, 6§

Färgelanda kommun tar fram en vattentjänstplan för de allmänna vattentjänsterna i kommunen tillsammans med Västvatten AB, där en åtgärdsplan inkluderas.

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster anger i 6§ att:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

> *1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och*
>
> *2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.*

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska verksamhetsområde bildas där vattenförsörjning eller avlopp för befintlig eller blivande bebyggelse behöver ordnas i ett större sammanhang med hänsyn till människors hälsa eller miljö. Ofta sammanfaller behovet för alla vattentjänster, det vill säga dricksvatten, dagvattenavlopp och spillvattenavlopp men bedömningen ska ske för varje vattentjänst specifikt. Ibland kan dagvatten hanteras lokalt även inom område där spillvatten och vattenförsörjning ordnas genom allmän VA-anläggning men även kombinationer med enskild vattenförsörjning eller spillvattenhantering är möjliga.

Lagändringen som infördes i 6§ i vattentjänstlagen 1 januari 2023 innebär att kommunen kan låta enskilda, välfungerande anläggningar, finnas kvar och inte ersättas av en allmän VA-anläggning om skyddet av människors hälsa och miljön är säkerställt. Färgelanda kommun har sett över de områdena som tidigare har varit utpekade som eventuella utbyggnadsområden, så kallade *6§-områden enligt LAV*, innan lagändringen och delat in dessa områden i tre olika kategorier. Även utpekade områden enligt LIS-plan samt kända planer från översiktsplanen har tagits med i indelningen. Länsstyrelsen i Västra Götaland har gjort bedömningar kring vilka områden som bör ses över i kommunerna utifrån samlad bebyggelse, även dessa områden har bedömts.
Områden där det idag inte är verksamhetsområde har ingått i förundersökningen vid framtagandet av denna vattentjänstplan och en slutsats har gjorts om det ska vara:

Utbyggnadsområde – Området uppfyller kravet på ett § 6 område och ett verksamhetsområde bör inrättas för att införa kommunalt vatten, avlopp eller både ock.

Utredningsområde – Området bedöms i en enklare förundersökning uppfylla kraven på ett § 6 område eller fastigheterna ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde. En vidare utredning krävs för att bedöma om området ska värderas som enskilt VA enligt §6 eller om det ska vara ett utbyggnadsområde för allmänt VA. Till utredningsområdet hör även de fastigheter som idag inte ingår i

verksamhetsområdet, men som ligger mycket nära eller i direkt anslutning och som kan anses tillhöra det större sammanhanget.
Effekterna av påverkan från enskilda anläggningar behöver analyseras och miljökvalitetsnormer för vatten ska kunna uppfyllas för att enskild anläggning ska kunna godtas.

Bevakningsområde – Bebyggelsen växer alternativt önskar kommunen att utöka bebyggelsen inom ett område som i framtiden kan komma att bli ett §6-område där vidare bedömning sedan krävs.

Enskilt VA – Bebyggelse som inte uppfyller kriterierna för något av ovanstående.

Kriterier för att dela in de olika områdena

För att kunna dela in områdena i utbyggnadsområden, utredningsområden, bevakningsområden samt områden för enskilt VA blir utgångspunkten det befintliga verksamhetsområdet. Utifrån det undersöks var det finns fastigheter som ligger i anslutning till eller mycket nära verksamhetsområdet, var det finns samlad bebyggelse och var det finns utpekade områden med enskilt avlopp som behöver ses över enligt Länsstyrelsen. Vidare analyseras varje område med hänsyn till kriterier som är avgörande för om området ska ingå i kommunalt ansvar eller inte. Nedan presenteras de kriterier som har påverkat bedömningen.

Större sammanhang

Innan inventeringen av områden behövs en definition av lagens begrepp *större sammanhang*.

I prop. 2005/06:78 återfinns:

Ett större sammanhang betyder normalt en ansluten bebyggelse som motsvarande minst 20-30 fastigheter.

Utgångspunkten för större sammanhang blir därmed bebyggelse om 20-30 fastigheter eller fler med max 150 m mellan närmaste intilliggande bebyggda tomtplatser.
Även mindre bebyggelsegrupper om 15-20 bebyggda fastigheter med VA har räknats med som ett större sammanhang, i de fall de ligger nära ekologiskt känsliga vattenområden eller kan påverka miljökvalitetsnormerna negativt.

Hälsa

Om det, inom områden med befintlig samlad bebyggelse, inte går att anlägga brunn för enskilt dricksvatten på grund av lägre vattenkvalitet eller för låg kapacitet ska fastigheten ingå i verksamhetsområdet. Nya bygglov kommer inte kunna beviljas om inte VA-frågan går att lösa.
I dagsläget finns ingen metod framtagen för att säkerställa vattenkvalitén för befintliga enskilda grundvattenkällor. Privatpersoner har ingen skyldighet att anmäla sina dricksvattentäkter till Dalsland Miljö- och Energiförbund, så länge uttaget är mindre än 10 m³ och försörjer mindre än 50 personer. Enskilda vattentäkter klassas inte som livsmedel och är därmed inte anmälningspliktiga. Kunskapen om vattenkvalitén grundar sig på inlämnade provsvar till Dalsland Miljö- och Energiförbund. De senaste två åren har det dock endast inkommit fyra prover från enskilda källor. Färgelanda kommun kommer utreda om mer behöver göras för att säkerställa en god vattenkvalité för enskilda anläggningar.

Miljö

Om enskilda avlopp, inom områden med samlad bebyggelse, inte uppfyller miljö- eller hälsokraven på rening ska de i första hand restaureras eller anläggas på nytt. Tillsyn och bedömning av detta görs av Dalsland Miljö- och Energiförbund. Är det inte möjligt att uppfylla miljökraven på grund av de fysiska förutsättningarna kan kommunen besluta om verksamhetsområde.

Typ av bebyggelse

För arbetet med indelningen har antalet planerade permanentbostäder vägt tyngre än antalet fritidsbostäder.

Miljökvalitetsnormer för vatten

En miljökvalitetsnorm är en bestämmelse om kvaliteten, i det här fallet för vatten och syftet är att säkra vattenkvaliteten i Sverige. Risken för påverkan på dessa normer är en del i bedömningen.

Recipienters vattenstatus

Enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) är den övergripande ekologiska statusen i Färgelanda kommun måttlig. Några vattenförekomster har god status och några har otillfredsställande status. Dock uppnås inte en god kemisk status någonstans i Sverige som beror på höga halter av kvicksilver och PBDE och därför kommer analyserna utgå ifrån kemisk status bortsett från dessa ämnen.

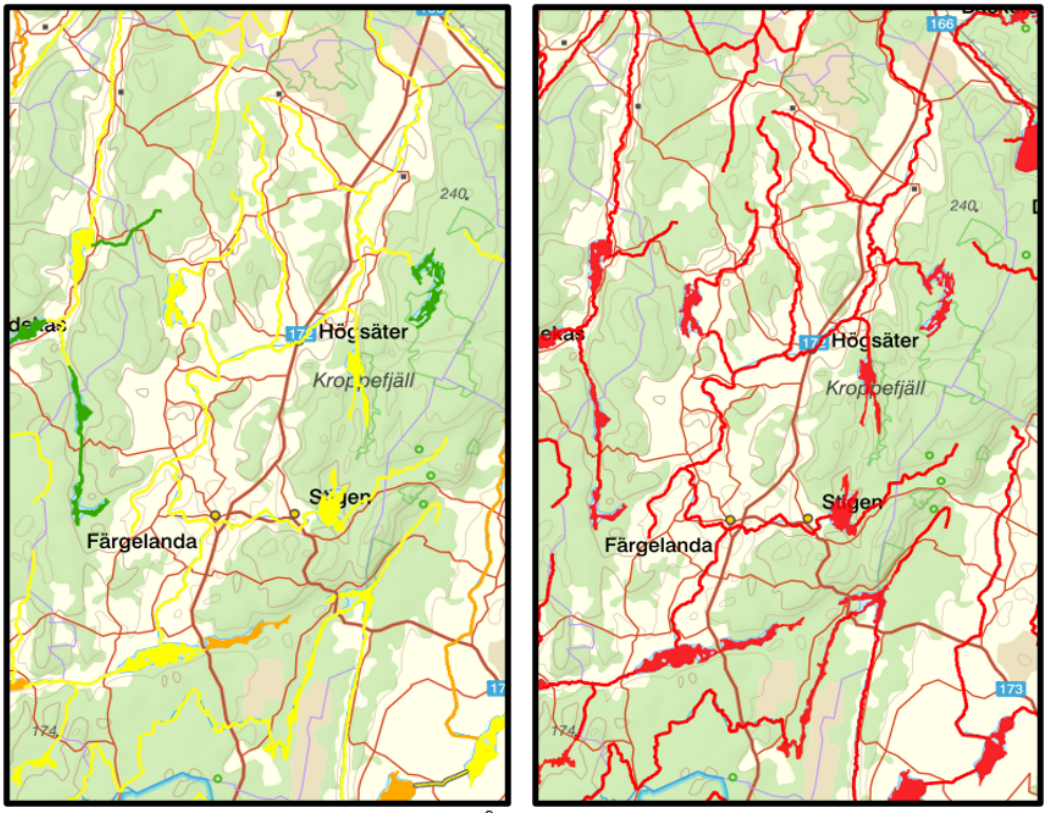
Ekologisk Status

God Måttlig Otillfredsställande

Kemisk Status

Uppnår ej god status

Källa: Vattenkartan (VISS)

Utbyggnadområden

Efter en genomgång av de fastigheter som ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde eller ligger samlade i ett större sammanhang bedömer kommunen inte att några bör utgöra utbyggnadsområde enligt LAV §6 under den planperiod den här planen avser.

Utredningsområden

Det finns två områden som kommunen bedömer vara ett utredningsområde. Det innebär att platserna kan uppfylla kraven i LAV §6 och kommer utredas närmre under planperioden till nästa vattentjänstplan. Då kommer bedömning göras om det krävs utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp eller om det är fullgott med en enskild eller gemensam anläggning på platserna.

- Färgelanda tätort
- Högsäter tätort

Färgelanda tätort

Det finns några fastigheter i området Färgelanda Prästgård som ingår i verksamhetsområde för kommunalt vatten och ligger i anslutning till verksamhetsområde för avlopp. Dessa fastigheter bedöms därmed vara ett utredningsområde för avlopp.

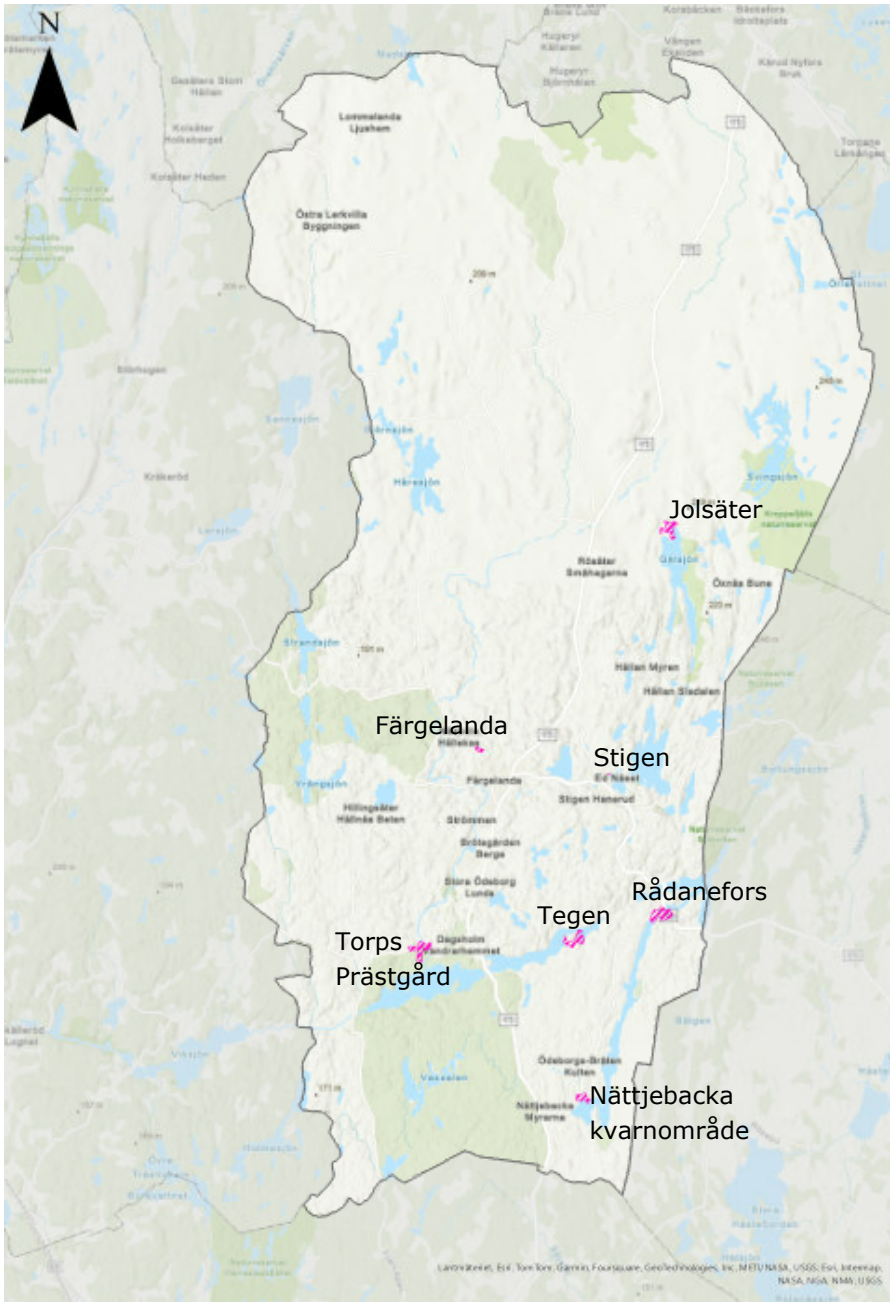
Högsäters tätort

Ett område i Högsäter ligger inom detaljplanerat område intill befintligt verksamhetsområde. Med närhet till den samlade bebyggelsen och Valboån bör området utredas om det ska införlivas i verksamhetsområdet och för vissa vattentjänster. Utredningen får därmed se närmre på Valboåns vattenstatus och förutsättningar för enskild anläggning.

Bevakningsområden

I sju av områdena är bedömningen att de inte uppfylla kraven i LAV §6 men vid utökad bebyggelse kan komma att behöva utredas närmre. Dessa hamnar då som bevakningsområden.

- Jolsäter
- Nättjebacka kvarnområde
- Torps Prästgård
- Tegen
- Färgelanda tätort
- Rådanefors
- Stigen tätort

Jolsäter, 12 fastigheter

Jolsäter ligger intill Ragnerudssjön, öster om Högsäter i norra änden av Ragnerudssjön. Området är utpekat av Länsstyrelsen.
I området finns 24 byggnader för bostad/service. 15 bostäder har enskilt VA, fyra har enskilt vatten men inget avlopp och fyra fastigheter har inte indraget vatten och avlopp. En fastighet saknar uppgifter om vatten och avlopp.
Campinganläggningen har 15 stugor som ingår i ovan. Vidare har campingen 99 campingtomter till vilka det finns servicebyggnader för disk, tvätt, dusch och toalett samt möjlighet till latrintömning. Campingen är öppen från april till oktober.
Campinganläggningen har en gällande områdesbestämmelse och i området omkring förekommer viss nybyggnation. Området bedöms vara ett bevakningsområde.

Nättjebacka, 17 fastigheter

Nättjebacka är ett utpekat område av Länsstyrelsen och ligger i södra delen av kommunen, vid södra delen av sjön Långhalmen.
I området finns tio fastigheter med enskilt vatten och avlopp, fyra med enskilt vatten utan avlopp, en fastighet har enskilt avlopp men saknar vatten och två fastigheter har varken vatten eller avlopp. Kvar blir 11 fastigheter som har enskilt avlopp.
Området bedöms vara ett bevakningsområde.

Torps Prästgård, 21 fastigheter

Efter en genomgång av fastigheterna framkom att en var obebyggd, en var samlingslokal och tre låg avskilda från de övriga på andra sidan Valboån. En fastighet är Torps kyrka och en är fritidsbostad. Resterande 14 är bostadsfastigheter med permanentbostäder. Området bedöms vara ett bevakningsområde. Enskilda avlopp är en påverkanskälla gällande vattenkvalitén i Ellenesjön, så fram till revidering av vattentjänstplanen behöver tillsyn av avloppen ses över närmre.

Tegen, 23 fastigheter

Området ligger inom avrinningsområde för Östersjön, Efter genomgång av bebyggda fastigheter framkom att två fastigheter saknar VA, fem fastigheter har sommarvatten och avlopp och på en fastighet ligger två åretruntbostäder. Fyra av de resterande är åretruntbostäder och 18 sommarbostäder. Området bedöms kunna vara ett område för enskilt VA på grund av den höga andelen sommarbostäder intill Ellenesjön men på grund av vattenkvaliten i sjön kommer området vara ett bevakningsområde.

Färgelanda tätort

Fastigheterna i området Färgelanda-Tveten ligger samlade med fastighetsgräns mot verksamhetsområde för vatten och inom 75 meter från verksamhetsområde för avlopp. Området bedöms vara ett bevakningsområde då kommande översiktsplan får visa hur och vart samhället planerar växa.

Rådanefors, 18 fastigheter

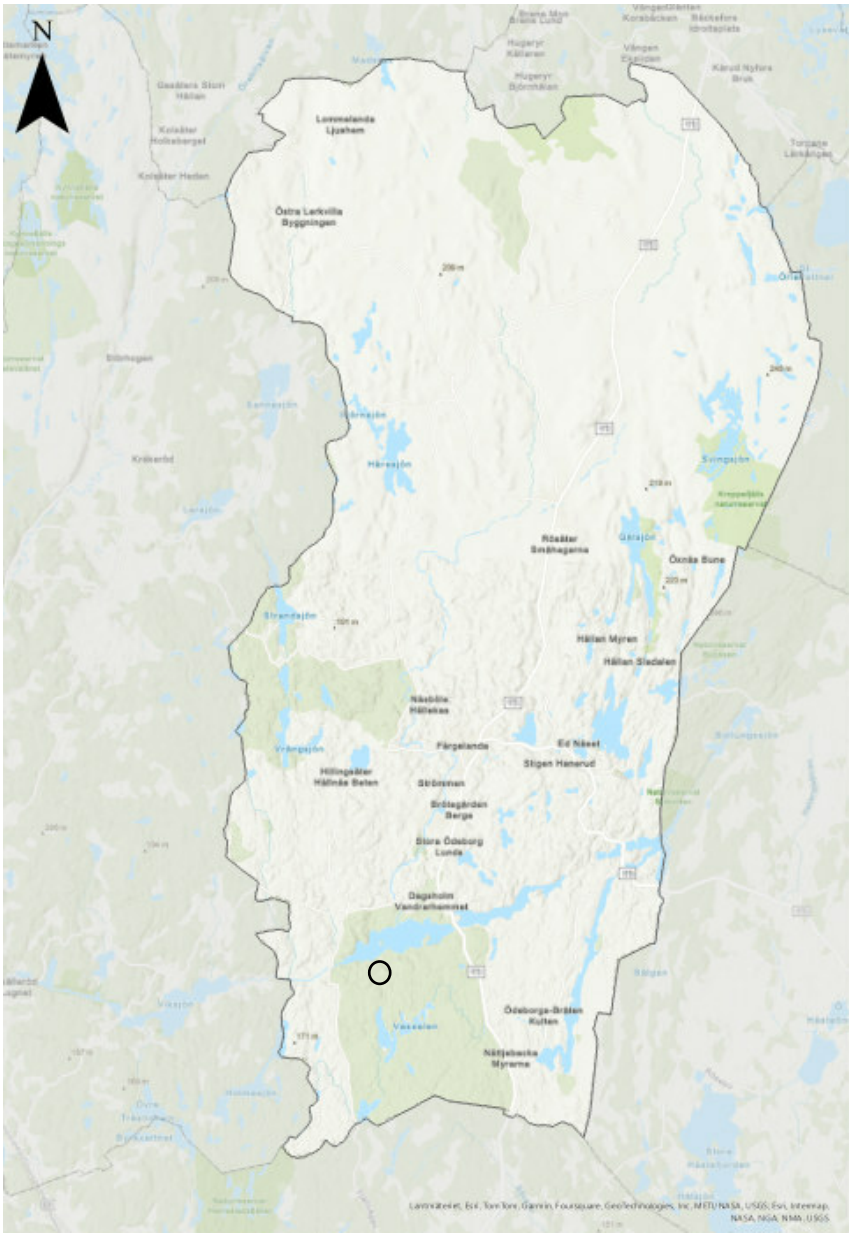
Området ligger i närheten av befintligt reningsverk. Efter genomgång av fastigheterna framkom att två av fastigheterna har kommunalt vatten men enskilt avlopp.
Sju fastigheter skiljs från övriga av vattendrag mellan Långhalmen och Bruksviken. Avstånd mellan verksamhetsområde för avlopp och de sju närmaste fastigheterna är cirka 150 meter. Området tas med som ett bevakningsområde på grund av närheten till sjön och befintligt reningsverk. Vattenkvaliten i sjön är god enligt VISS.

Stigens tätort

Efter genomgång av fastigheterna framkom att några fastigheter var obebyggda eller teknikbyggnader utan vatten och avlopp varpå de gallrades.
Några fastigheter i Stigen har enskilt vatten och avlopp men ligger intill verksamhetsområde för VA, men har ingen anslutningspunkt. Vid tillkommande bebyggelse kan detta komma att ändras. De bedöms ingå i bevakningsområde.

Enskilt VA

Det finns områden som har dykt upp i kartläggningen men som inte bedöms uppfylla kriterierna för att vara ett utrednings- eller bevakningsområde. Det har efter djupare analys bedömts fortsatt vara enskilt VA. De omnämns däremot ifall vattenstatus eller bebyggelsen förändras.

Stuveryr, 18 fastigheter

Området ligger inom avrinningsområde för Ellenesjön. Efter genomgång av fastigheterna framkom att en saknar vatten och avlopp, två bostadsfastigheter har troligtvis vatten och avlopp men det är osäkert. Resterande 15-17 är bostadsfastigheter. Området bedöms vara ett område för enskilt VA.

VATTENTJÄNSTER VID SKYFALL

Definitionen av skyfall är enligt SMHI att minst 1 millimeter nederbörd ska falla under en minut, alternativt minst 50 millimeter på en timme, vilket motsvarar ett 100-årsregn. Prognoser visar att fram tills 2100 kommer dessa regn att öka markant.

Skyfall förekommer så gott som uteslutande under sommarhalvåret och kopplas ofta samman med intensiva regn- och åskskurar som ofta har en mycket begränsad geografisk utsträckning. Detta orsakar att variationerna i nederbördsmängd kan variera kraftigt, bara inom någon mils radie, vilket i sin tur kan ge en ojämn belastning på den allmänna VA-anläggningen.

VA-planering med hänsyn till skyfall

För att uppnå en långsiktig hållbarhet inom såväl VA-planeringen som den fysiska planeringen i allmänhet så är det viktigt att planeringen tar höjd för risker och påverkan kopplat till ett förändrat klimat. I ett framtida klimat pekar prognoserna på att skyfall kommer att bli kraftigare, mer långvariga och inträffa med en högre frekvens än vad vi är vana vid idag. Ett av vattentjänstplanens huvudsakliga syften är att redovisa hur kommunen säkerställer att den allmänna VA-anläggningen ska hantera en ökad påverkan från skyfall. I kommande kapitel följer några problem som VA-anläggningen kan drabbas av och kan orsakas av skyfall. Kända problem är lättare att förebygga och därför ska de vara med i vattentjänstplanen.

Tillskottsvatten och bräddning

Västvatten har samlat information och utifrån den erfarenhet av den allmänna spillvattenanläggningen som finns har områden som är känsliga för regn och där brädd sker av orenat spillvatten sammanställts. Brädd av orenat spillvatten sker när felkopplingar av dagvattenledningar eller inläckage av, regnvatten eller grundvatten sker i gamla spillvattenledningar och kapaciteten för ledningsnät därmed inte räcker till. Vatten som hamnar i spillvattenledningarna, som inte bör vara där, så kallat tillskottsvatten, påverkar både energiförbrukningen för pumpstationerna och recipienten ocmed h närliggande områden negativt. Att minimera bräddning av orenat spillvatten är något som Västvatten kontinuerligt arbetar med.

Tillsynsmyndigheten Dalsland Miljö- och Energiförbund kommer under hösten 2023 göra en tillsyn på ledningsnät för spill och dagvatten. Uppgifter om hur mycket som bräddats, vid vilka tillfällen och på vilka platser kommer att begäras in. Därefter kommer miljöpåverkan av varje plats där bräddning sker utredas. En högre miljöpåverkan kan bland annat orsakas av att det orenade spillvattnet rinner rakt ut i en känslig recipient och inte har en lång väg via dike till recipienten. Vattenskyddsområde för vattentäkter och närhet till badsjöar är andra faktorer som påverkar bedömningen. Resultatet av utredningen ska leda till en lista som visar om bräddningen orsakar stora problem eller inte och en prioritering ska ingå så att de mest akuta platserna åtgärdas först. Dalsland Miljö- och Energiförbund har en dialog med verksamhetsutövaren och kommer att vid behov förelägga om att åtgärda problemen på listan som tidsbestäms i dialog med verksamhetsutövaren.

Översvämningar och Skred

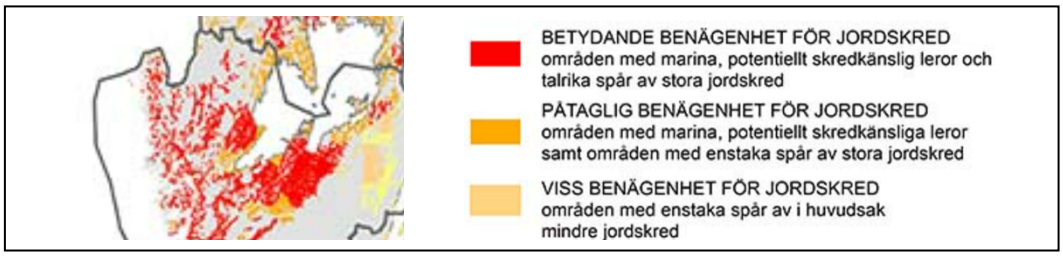
Översvämningsproblematiken kan kopplas dels till skyfall, dels till långvarig nederbörd i kombination med höga flöden till följd av exempelvis snösmältning. Vid översvämningar som beror på långavig långvarig nederbörd eller höga flöden drabbar ofta låglänta områden som ligger i direkt eller nära anslutning till någon av

kommunens sjöar eller vattendrag. Detta medför att det huvudsakligen är bebyggelse och VA-anläggningar i sjönära lägen som blir påverkade.

I Färgelanda kommun finns mellan 150 till 200 sjöar och vattendrag varav 11 sjöar och 19 rinnande vattendrag som inom Vattenförvaltningen (enligt EU:s ramdirektiv) pekats ut som vattenförekomster.

Vid höga flöden kan även grundvattennivån höjas vilket ökar risken för ras och skred. Höga flöden i vattendragen, både extrema och mer frekventa, ökar risken för att vattnet ska föra med sig jord från slänterna och orsaka erosion. Erodering av släntkanterna mot vattendragen kan leda till uppkomst av ras och/eller skred. En konsekvens av ras och skred kan vara både ledningsbrott samt att byggnadsverk tillhörande den allmänna VA-anläggningen förstörs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram kartunderlag där risken för skred framgår för alla kommuner. I Färgelanda kommun finns flera områden med betydande benägenhet för jordskred enligt MSB.

Bedömning kan dock inte användas på detaljnivå, men har i arbetet varit en indikation på att eventuell vidare utredning kan behövas.

I bilaga 1 till Klimatanpassningsplanen som Färgelanda kommun har tagit fram finns anpassningsåtgärder nämnda som ska vidtas för att förhindra ras och skred.

Grundvattentäkter och ytvatten

Grundvattentäkter som ligger inom zonen för var ett skyfall breder ut sig kan drabbas av inträngning av ytvatten. Rinner ytvatten in i en grundvattentäkt kan vattenkvalitén påverkas negativt. En grundvattentäkt har lång omsättningstid vilket innebär att det tar lång tid innan den återhämtar sig med hänsyn till vattenkvalitén vid en eventuell kontaminering av ytvatten.

Klassning av känsliga punkter för skyfall

För att säkerställa att vattenförsörjningen till kommunens invånare inom verksamhetsområde för vatten eller i de områden som pekats ut som områden med samlad bebyggelse fungerar med hänsyn till människors hälsa och miljö har driftbolaget Västvatten AB tagit fram ett GIS-lager med känsliga punkter. De känsliga punkterna kan vara en vattentäkt, vattenverk, tryckstegringsstation, pumpstation, högvattenreservoar, eller reningsverk. GIS-lagret har levererats till konsulten som med hjälp av översvämningskarta från det internetbaserade GIS-programmet SCALGO analyserat samtliga 24 punkter. Området kring de 24 punkterna har kontrollerats för översvämning vid skyfall, lågpunkter, marknivåer samt högt vattenstånd.

Det har kontrollerats vilka av de 24 punkterna som hamnar inom markerat område för skred enligt kartunderlag från SGI samt undersökningar hos kommunen och tagit med det i utvärderingen av om risk föreligger för människors hälsa och miljö vid skyfall. De

24 punkterna har, efter analys med SCALGO samt kartorna med skredrisk, grupperats i 3 olika kategorier:

1. Liten risk vid skyfall
2. Vidare utredning krävs/Risk för skred
3. Stor risk vid skyfall, åtgärd krävs.

Under analysen kunde konstateras att av de 24 utpekade punkterna är 23 i grupp 1 där liten risk vid skyfall förekommer samt att en av de utpekade punkterna hamnar inom grupp 2 och bör utredas vidare. Flera punkter ligger inom riskområden för förutsättningar för skred i finkornig jordart enligt den övergripande karteringen. Av 24 punkter bedöms minst 6 punkter hamna inom grupp 2 och bör utredas närmare huruvida risken finns även på de specifika platserna.

Analysen har lämnats till Färgelanda kommun men på grund av sekretess framgår inte detaljerna av arbetet i vattentjänstplanen.

ÅTGÄRDSLISTA

Rutiner för att säkerställa god vattenkvalitet

En del av lagändringen i LAV innebär att kommun behöver säkerställa att vattenkvalitén är god för de hushåll som finns i områden med ett större sammanhang där inget beslut för kommunalt huvudmannaskap har fastställts i vattentjänstplanen. För att kunna säkerställa vattenkvalitén kommer kommunen utreda hur information om vattenkvalitén samlas in idag samt vilka rutiner som behöver finnas på plats. Dalslands Miljö- och Energiförbund kan vara en part att samarbeta med för att ta fram rutiner i rätt nivå.

Utredningsområden

I arbetet med vattentjänstplanen framkom i det initiala analysarbetet att två områden bedöms kunna ha behov av utbyggnad av kommunalt VA. En grundligare utredning av behovet ska genomföras av kommunen. Utredningsarbetet omfattar följande område:

- Område i Högsäter tätort
- Område i Färgelanda tätort

Gällande enskilda anläggningar nära känsliga sjö- eller vattendrag bör dessa områdes prioriteras i tillsynen:

- Torps Prästgård
- Tegen

Känsliga punkter på anordningar för vattentjänster

Färgelanda kommun har tillsammans med Västvatten har sett över känsliga punkter med hjälp av GIS-kartor. De känsliga punkterna kan vara en vattentäkt, vattenverk, tryckstegringsstation, pumpstation, högvattenreservoar, eller reningsverk.

Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skyfall

Med hjälp av översvämningskarta från det internetbaserade GIS-programmet SCALGO har samtliga 24 punkter analyserats. Resultatet visade att en av dessa 24 punkter bör utredas vidare.

Vidare utredning av känsliga punkter som eventuellt drabbas vid skred

GIS-lagret med känsliga punkter lästes in på skredkartor för analys om de ligger i områden med skredrisk. Resultatet visade att sex av dessa 24 punkter ligger inom aktsamhetsområden och bör utredas vidare. Även andra punkter hamnar inom områden med förutsättning för spontana skred enligt äldre kartunderlag. I det vidare arbetet med skredrisk som berör vattentjänster ska även dessa tas med. Det framgick i analysen att det även finns huvudledningar för vatten och spillvatten som är anlagda inom aktsamhetsområde. Utredningen kommer inkludera dessa.

Vidare arbete med VA-planering

Västvatten AB arbetar med att ta fram förnyelseplanering, där information om befintligt nät och driftstörningar samlas som ska förse Västvatten AB med prioriteringsunderlag för planerade byten samt renoveringar av VA-nätet.

Kommunen ska även arbeta med dagvatten inom VA-planeringen, för att ge ett tydligt ställningstagande för framtida planering.

Färgelanda kommun

DNR: KS 2023/247
Datum: 2024-04-15

Reviderad: 2024-04-15

Färgelandas Vattentjänstplan

Färgelanda kommun

Granskningsutlåtande

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Ett förslag till Vattentjänstplan har varit utsänt på samråd från 2023-10-16 till 2023-11-15, samt granskning 2024-02-15 till 2024-03-15. Planförslaget skickades till länsstyrelsen samt Dalslands miljö- och energiförbund. Planförslaget har vid båda tillfällen även ställts ut på hemsidan för allmänheten där flera möjligheter uppgavs att lämna synpunkter.

INKOMNA GRANSKNINGSYTTRANDEN

Myndigheter/Företag

1. Länsstyrelsen

Kommunala instanser

2. Dalslands Miljö- och Energiförbund

Sakägare

SAMMANDRAG AV INKOMNA SKIVELSER SAMT AVDELNING SAMHÄLLSUTVECKLINGS KOMMENTARER

MYNDIGHETER/FÖRETAG

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen inkom med ett yttrande om planen under samrådsskedet 2023-11-13 och hänvisar till det i sitt svar under granskningen som inkom 2024-02-16.

Kommentar:

Länsstyrelsens yttrande har beaktats i samband med revideringen av Vattentjänstplanen efter samråd.

KOMMUNALA INSTANSER

2. Dalslands Miljö-och energiförbund

DMEN anser att varje område behöver visualiseras i karta, så att medborgaren förstår vilket område som avses, samt hur varje område avgränsas.

Kommentar:

Kartbilderna har reviderats efter samråd där områdena pekas ut, ingen ytterligare revidering görs på kartmaterialet.

DMEN anser att de bedömningar som kommunen gör avseende klassning av områden som bevaknings-, utrednings- respektive utbyggnadsområden tydligt behöver motiveras. DMEN har i samrådsyttrandet pekat på att det i flera fall finns starka skäl för att bygga ut VO, alternativt utreda VO.

Kommentar:

I granskningshandlingen har motiveringen förtydligats efter samråd. För de utpekade områdena finns en motivering som i denna Vattentjänstplan anses fullgod, synpunkten har därmed beaktats.

DMEN bedömer att områdena Färgelanda Prästgård samt fastigheterna Gatersbyn 1: 13 och Assarbyn 1: 12 ska vara utbyggnadsområden för kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten, alternativt ett utredningsområde, samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Området är stort och anses inte vara samlad bebyggelse, däremot ligger några av dem redan inom verksamhetsområde och är anslutna till kommunalt VA. Färgelanda Prästgård har kommunen bedömt vara ett utredningsområde. I övrigt kvarstår kommunens bedömning.

DMEN bedömer att området Färgelanda-Tveten ska vara utredningsområde för kommunalt vatten och spillvatten samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Synpunkten framfördes efter samråd och beaktades till granskningen. Kommunen har beaktat synpunkten.

DMEN anser att kommunen ska utreda och bedöma statusen (utrednings- eller utbyggnadsområde) för de fyra närliggande fastigheter på motstående sida av Hedekasvägen från Färgelanda- Tveten sett. Tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Synpunkten framfördes under samrådet och beaktades till granskningen. Kommunen har beaktat synpunkten men kvarstår vid sin bedömning.

DMEN bedömer att fastigheterna Solberg 1: 68 samt Högsäters Prästgård 1: 125, 1: 108 samt 1: 129 ska vara utbyggnadsområden för kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten, alternativt ett utredningsområde, samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Solberg är ansluten till kommunalt vatten. Om DMEN i sin tillsyn kan konstatera att fastigheterna inte kan lösa vatten/avlopp enskilt utan att det måste med stöd av 6§ LAV lösas i ett större sammanhang kommer Färgelanda Vatten AB, utifrån DMENs beskrivning av behovet av kommunalt VA, förse fastigheten med de vattentjänster DMEN bedömer de har behov av. De övriga framkommer ingen analys på varvid kommunens bedömning kvarstår.

DMEN bedömer att fastigheterna Stigen 4:2 och 2:54 ska vara utbyggnadsområden för kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten, alternativt ett utredningsområde, samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Synpunkten lyftes i samrådet. Analys eller utredning som ligger till grund för DMENs bedömning framkommer inte för fastigheterna. Kommunen kvarstår vid sin bedömning.

DMEN bedömer att Brötegården 1:72, Torsberg 1:5, 1:61 samt 1:63 ska vara utbyggnadsområden för kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten, alternativt ett utredningsområde, samt att tidsramen för utredning bör sättas till 5 år och skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Framfördes till samrådet och har beaktats till granskningshandlingen. Ytterligare ändring görs inte inför antagande.

DMEN anser att kommunen i VTP ska fastslå att underlag för underhålls- och förnyelsearbete samt för minskning av tillskotts- vatten inom de allmänna VA-anläggningarna ska tas fram senast utgången av 2024 samt att åtgärden skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Hanteras inom ramen för VA-planering som blir ett underlag i framtida revideringar av vattentjänstplanen. Eftersom det är Färgelanda Vatten AB som är huvudman för den allmänna anläggningen anser Färgelanda kommun att det är FVAB som ansvarar för förnyelseplanarbetet. Åtgärden finns redan med, men tidsbestäms inte i denna vattentjänstplan.

DMEN anser att nödvändiga styrdokument för dagvattenhantering ska tas fram senast utgången av 2024 samt att åtgärden skrivas in som en åtgärd i planen.

Kommentar:

Hanteras inom ramen för VA-planering som blir ett underlag i framtida revideringar av vattentjänstplanen och har tagits upp i avsnittet åtgärd till granskningen, dock utan tidsbestämning. Ingen ytterligare ändring görs.

SAKÄGARE

Kommentar:

Inga synpunkter inkomna

Plan- och byggenheten

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Färgelanda kommun

Kansliavdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-05-30
2024/14

Kommunfullmäktige

Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänsten, SoL och Lagen om stöd och service, LSS

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige lägger rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS, första kvartalet (Q1) år 2024 till handlingarna och överlämnar dessa till revisorerna.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift.

För perioden finns det inga insatser som avbrutits på eget initiativ. Det finns inga ärenden som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansökt om åläggande om särskild avgift.

IVO har fyra rapporteringsperioder under året: 1–31 januari, 1–30 april, 1 juli-31 augusti och 1–31 oktober. När en enskild har väntat tre månader på sin insats ska kommunen rapportera in beslutet i kommande rapporteringsperiod. Därefter ska en återrapportering göras vid varje rapporteringsperiod tills beslutet är verkställt eller avslutat av någon annan anledning i kommunen.

I tabellen nedan redovisas de beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader för kvartal ett.

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Beslutsdatum	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	2023-02-01	Daglig verksamhet (LSS)	Personen har varit på studiebesök men har valt att avvakta.
2		X	Beslut togs 2023-02-27, började gälla 2023-08-25.	Gruppbostad (LSS)	Personen har tackat nej till plats på Soläng då han och anhörig inte upplever att det kommer fungera utifrån dennes behov. Även tackat nej till Serviceboende Renvägen.
3	X		2024-01-03	Daglig verksamhet (LSS)	Beslutet kommer börja verkställas till hösten då denne flyttar in på gruppbostaden Soläng i juni och vill göra en sak i taget.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-30
Beslut SN, dat 2024-05-27

Sändlista:
Revisorerna

SN § 55 **Dnr 2024/102**
Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS 2024

Socialnämnds beslut
Kommunfullmäktige lägger rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - LSS, första kvartalet (Q1) år 2024 till handlingarna och överlämnar dessa till revisorerna.

Ärendebeskrivning
Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift.

För perioden finns det inga insatser som avbrutits på eget initiativ. Det finns inga ärenden som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansökt om åläggande om särskild avgift.

IVO har fyra rapporteringsperioder under året: 1-31 januari, 1-30 april, 1 juli-31 augusti och 1-31 oktober. När en enskild har väntat tre månader på sin insats ska kommunen rapportera in beslutet i kommande rapporteringsperiod. Därefter ska en återrapportering göras vid varje rapporteringsperiod tills beslutet är verkställt eller avslutat av någon annan anledning i kommunen.

I tabellen redovisas de beslut som inte har kunnat verkställas inom tre månader för kvartal ett, 2024 (februari - april).

Signature reference: 53d05053-6842-47be-a28a-9c41f0af2ffd

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Beslutsdatum	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	2023-02-01	Daglig verksamhet (LSS)	Personen har varit på studiebesök men har valt att avvakta.
2		X	Beslut togs 2023-02-27, började gälla 2023-08-25.	Gruppbostad (LSS)	Personen har tackat nej till plats på Soläng då han och anhörig inte upplever att det kommer fungera utifrån dennes behov. Även tackat nej till Serviceboende Renvägen.
3	X		2024-01-03	Daglig verksamhet (LSS)	Beslutet kommer börja verkställas till hösten då denne flyttar in på gruppbostaden Soläng i juni och vill göra en sak i taget.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-30

Sändlista
Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer

Signature reference: 53d05053-6842-47be-a28a-9c41f0af2ffd

KS § 61 **Dnr 2023/248**
Svar på motion- Inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad då en vice ordförande i kommunstyrelsen redan finns, men att frågan skickas till val- och arvodesberedningen för att göra en översyn av reglementet vid kommande sammanträde hösten 2024. I samband med detta skall en behovsanalys tas fram tillsammans med en risk- och konsekvensanalys för ett eventuellt inrättande av förste vice ordförande i kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet
Ulla Börjesson (S), Linda Jansson (M) och Ingo Asplund (L) har den 26 september inkommit med en motion – Inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen.

I motionen står följande:

”Under flera mandatperioder har kommunstyrelsen haft tre i presidiet ordförande samt förste och andre vice ordförande vilket har fungerat bra. Ordförande är tillika kommunalråd och andre vice tillika oppositionsråd. Detta har varit en avlastning för ordföranden då dennes uppgifter är omfattande och oftast är betydligt mer än den arvoderade tiden på 100 procent.

Denna mandatperiod valde man att ta bort 1:e vice ordförande och detta märks på arbetsbelastningen.

Med anledning av ovanstående yrkar vi på

Att man tittar på kostnaden för att arvodera 1:e vice ordförande och hur detta
kan tänkas finansieras.

Att man tittar igenom arvodesreglemente för en eventuell revidering.

Att man tittar igenom kommunstyrelsens reglemente för en eventuell revidering”.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-03
Yttrande val-och arvodesberedningen, dat 2024-03-15
Motion, dat 2023-09-26

Sändlista
Val-och arvodesberedningen
Kansliet

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-05-03
2023/248

Kommunstyrelsen

Svar på motion 'Införande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen'

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad då en vice ordförande i kommunstyrelsen redan finns, men att frågan skickas till val- och arvodesberedningen för att göra en översyn av reglementet vid kommande sammanträde hösten 2024. I samband med detta skall en behovsanalys tas fram tillsammans med en risk- och konsekvensanalys för ett eventuellt inrättande av förste vice ordförande i kommunstyrelsen.

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i val-och arvodesberedningen 2024-03-15

Sammanfattning av ärendet
Ulla Börjesson (S), Linda Jansson (M) och Ingo Asplund (L) har den 26 september inkommit med en motion – Inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen.

I motionen står följande:

”Under flera mandatperioder har kommunstyrelsen haft tre i presidiet ordförande samt förste och andre vice ordförande vilket har fungerat bra. Ordförande är tillika kommunalråd och andre vice tillika oppositionsråd. Detta har varit en avlastning för ordföranden då dennes uppgifter är omfattande och oftast är betydligt mer än den arvoderade tiden på 100 procent.

Denna mandatperiod valde man att ta bort 1:e vice ordförande och detta märks på arbetsbelastningen.

Med anledning av ovanstående yrkar vi på

Att man tittar på kostnaden för att arvodera 1:e vice ordförande och hur detta
kan tänkas finansieras.

Att man tittar igenom arvodesreglemente för en eventuell revidering.

Att man tittar igenom kommunstyrelsens reglemente för en eventuell revidering".

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-05-03
Yttrande val-och arvodesberedningen, dat 2024-03-15
Motion, dat 2023-09-26

VOB § 3 **Dnr 2023/248**
Införande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen

Val- och arvodesberedningens beslutsförslag
Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad då en vice ordförande i kommunstyrelsen redan finns, men att frågan skickas till val- och arvodesberedningen för att göra en översyn av reglementet vid kommande sammanträde hösten 2024. I samband med detta skall en behovsanalys tas fram tillsammans med en risk- och konsekvensanalys för ett eventuellt inrättande av förste vice ordförande i kommunstyrelsen.

Yrkande
Ann Blomberg (C) med flera yrkar på att motionen anses besvarad då en vice ordförande i kommunstyrelsen redan finns, men att frågan skickas vidare till val- och arvodesberedningen för att göra en översyn av reglementet vid kommande sammanträde hösten 2024.
I samband med detta skall en behovsanalys tas fram tillsammans med en risk- och konsekvensanalys för ett eventuellt inrättande av förste vice ordförande i kommunstyrelsen.

Propositionsordning
Ordförande ställer proposition på om val- och arvodesberedningen ställer sig bakom Ann Blomberg (C) med fleras yrkande och finner att val- och arvodesberedningen beslutar enligt yrkande av flera.

Beslutsunderlag
Beslut KF 2023-11-29
Motion avseende inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen (S) (M) (L)

Sändlista
Kommunfullmäktige

MOTION

Inrättande av 1:e vice ordförande kommunstyrelsen

Under flera mandatperioder har kommunstyrelsen haft tre i presidiet ordförande samt förste och andre vice ordförande vilket har fungerat bra. Ordförande är tillika kommunalråd och andre vice tillika oppositionsråd. Detta har varit en avlastning för ordföranden då dennes uppgifter är omfattande och oftast är betydligt mer än den arvoderade tiden på 100 procent.

Denna mandatperioden valde man att ta bort 1:e vice ordförande och detta märks på arbetsbelastningen.

Med anledning av ovanstående yrkar vi på

Att man tittar på kostnaden för att arvodera 1:e vice ordförande och hur detta kan tänkas finansieras.

Att man tittar igenom arvodesreglemente för en eventuell revidering.

Att man tittar igenom kommunstyrelsens reglemente för en eventuell revidering.

Ulla Börjesson Kommunfullmäktige ledamot (S)	Linda Jansson Kommunfullmäktige ledamot (M)	Ingo Asplund Kommunfullmäktige ledamot (L)

KS § 65 **Dnr 2024/151**

Äskande om medel utbildningsnämnden - Fortsatt musikskola och återstartad fritidsgård

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige avslår utbildningsnämndens äskande om tillskjutande av medel för fortsatt musikskola och på sikt återstartad fritidsgård.

Reservation
Mot beslutet reserverar sig Margurithe Zellén (KD) och Jörgen Andersson (SD) till förmån för egna yrkanden.

Yrkande
Ann Blomberg (C) yrkar bifall till liggande förslag.

Margurithe Zellén (KD) och Jörgen Andersson (SD) yrkar avslag till liggande förslag.

Propositionsordning
Ordförande ställer proposition på dels Ann Blomberg (C) bifallsyrkande på liggande förslag, dels på Margurithe Zellén (KD) och Jörgen Andersson (SD) avslagsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt liggande förslag.

Sammanfattning av ärendet
Utbildningsnämnden beslutar att äska hos kommunfullmäktige att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande nivå av Musikskolan i gång i avvaktan på utredning och budgetbeslut om verksamheternas utformning från och med år 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-22
Beslut UN § 28, dat 2024-02-27
Inkommet äskande, dat 2024-02-27

Sändlista
Kommunfullmäktige
Utbildningsnämnden
Ekonomiavdelningen

Färgelanda kommun

Kansli-och IT avdelningen
Nämndsekreterare
Niklas Englund

Tjänsteskrivelse
2024-04-22
2024/151

Kommunstyrelsen

Äskande om medel utbildningsnämnden - Fortsatt musikskola och på sikt återstartad fritidsgård

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Kommunfullmäktige avslår utbildningsnämndens äskande om tillskjutande av medel för fortsatt musikskola och på sikt återstartad fritidsgård.

Sammanfattning av ärendet
Utbildningsnämnden beslutar att äska hos kommunfullmäktige att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande nivå av Musikskolan i gång i avvaktan på utredning och budgetbeslut om verksamheternas utformning från och med år 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse, dat 2024-04-22
Beslut UN § 28, dat 2024-02-27
Inkommet äskande, dat 2024-02-27

Sändlista:
Kommunfullmäktige
Utbildningsnämnden
Ekonomiavdelningen

Styrelse/nämnd kod § K **Dnr 2024/151**

Initiativärende avseende äskande för fortsatt musikskola och på sikt återstartad fritidsgård (C), (SD), (KD)

Styrelse/nämnd**s beslut**
Utbildningsnämnden beslutar att äska hos kommunfullmäktige att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande nivå av Musikskolan igång i avvaktan på utredning och budgetbeslut om verksamheternas utformning från och med år 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Reservation
Mot beslutet reserverar sig Socialdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna.

Yrkande
Tobias Bernhardsson (C) yrkar att Initiativärendet ska avgöras idag.

Tommy Larsson (S) yrkar avslag på Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Kristdemokraternas Initiativärende.

Propositionsordning 1
Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller att ärendet ska skickas till förvaltningen för beredning och finner att utbildningsnämnden beslutar att ärendet skickas till förvaltningen för beredning.

Votering begärs och genomförs.

Voteringsförfarande:

JA – röstar den som vill skicka ärendet till förvaltningen för beredning
NEJ – röstar den som vill avgöra ärendet idag

Hanna Clemens (SD)	NEJ
Hans-Göran Palmqvist (M)	JA
Hans Johansson (SD)	NEJ
Tobias Bernhardsson (C)	NEJ
Astrid Berggren (L)	JA
Margurithe Zellén (KD)	NEJ
Tommy Larsson (S)	JA

3 stycken ja röster
4 stycken nej röster

Efter genomförd omröstning finner ordförande att utbildningsnämnden beslutar att avgöra ärendet idag.

Propositionsordning 2:
Ordförande ställer proposition på Tommy Larssons (S) avslagsyrkande och dels på Tobias Bernhardssons (C) yrkande med flera och finner att utbildningsnämnden beslutar enligt Tommy Larssons (S) avslagsyrkande.

Votering begärs och genomförs.

Voteringsförfarande:

JA – röstar den som vill besluta enligt Tommy Larssons (S) avslagsyrkande
NEJ – röstar den som vill besluta enligt Tobias Bernhardssons (C) yrkande med flera

Hanna Clemens (SD)	NEJ
Hans-Göran Palmqvist (M)	JA
Hans Johansson (SD)	NEJ
Tobias Bernhardsson (C)	NEJ
Astrid Berggren (L)	JA
Margurithe Zellén (KD)	NEJ
Tommy Larsson (S)	JA

3 stycken ja röster
4 stycken nej röster

Efter genomförd omröstning finner ordförande att utbildningsnämnden beslutar enligt Tobias Bernhardssons (C) yrkande med flera.

Sammanfattning av ärendet
Tobias Bernhardsson (C), Hanna Clemens (SD) och Julia Djupfeldt (KD) lämnar 2024-02-09 in ett initiativärende gällande ”Äskande för fortsatt musikskola och på sikt återstartad fritidsgård”.

Förslaget innebär att utbildningsnämnden ska yrka hos kommunfullmäktige om att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande

nivå av musikskolan igång i avvaktan på utredning av budgetbeslut om verksamheternas utformning från och med 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Beslutsunderlag
Initiativärende ”Äskande för fortsatt Musikskola och på sikt återstartad Fritidsgård” (C), (SD), (KD)

Sändlista
Utbildningschef
Tobias Bernhardsson (C)
Hanna Clemens (SD)
Julia Djupfeldt (KD)

Äskande för fortsatt Musikskola och på sikt återstartad Fritidsgård

Efter att ramtilldelning beslutats till samtliga verksamheter inom Utbildningsnämnden kan konstateras att en ramsänkning om drygt 10 miljoner kronor kommer få konsekvenser för våra verksamheter. Om detta inte ändras kommer det få stora negativa konsekvenser för barn, unga och personal i Färgelanda kommun.

Vilka konsekvenser det får för Utbildningsnämndens verksamheter och vilka åtgärder som planeras är dock mycket oklart i dagsläget då en konsekvensanalys av den minskade ekonomiska ramen fortfarande inte har presenterats för nämnden.

Det enda som de styrande partierna i nämnden hittills föreslagit är att avsluta musikskolans verksamhet, vilket skulle ge en effekt i form av att en deltidstjänst sägs upp och att avtalet för köp av dansundervisning på sikt fasas ut. Detta till en totalkostnad om knappt en miljon kronor på årsbasis i nuläget (enligt ekonomisk uppföljning per 20231031).

I tjänsteskrivelsen till Utbildningsnämnden den 30 januari 2024 står skrivet:

”Musikskola erbjuds idag inom instrumenten fiol och blockflöjt och antalet elever är ca 25. Därutöver erbjuds orkesterverksamhet i mindre omfattning. Undervisningen bedrivs av en person som har en anställning på 60%.Vakanser har inte tillsatts.

Det har funnits planer på att starta en fritidsgård i Valboskolans lokaler. På grund av det ekonomiska läget har detta dock inte skett.

Utbildningsnämnden ser två alternativ:
1. uppdragen i reglementet att tillhandahålla musikskola och fritidsgård utgår
2. uppdragen i reglementet att tillhandahålla musikskola och fritidsgård kvarstår, men kommunfullmäktige tillskjuter extra ekonomiska resurser för att utföra uppdragen. Beroende på resursernas storlek får verksamheten tillhandahållas i den omfattning som resurserna räcker till.”

Vi anser att det är många fler än de idag inskrivna 25 eleverna som kommer att drabbas av en nedläggning. Dels alla som fått sluta i takt med att verksamheten dragits åt och tjänster hållits vakanta. Dels alla barn och unga som i framtiden inte kommer få möjlighet att ingå i Musikskolans verksamhet. Dessa konsekvenser beskrivs tyvärr inte i det underlag som nämnden behandlade vid mötet i januari.

Vi ser en annan väg framåt för Färgelanda Musikskola. Vi anser därför att budgeten först och främst ska anpassas till kostnadsläget 2023, dvs 880 tkr enligt prognosen i delårsrapporten 2023, samt att förvaltningen därtill får i uppdrag att utreda och presentera hur en musikskola åter kan växla upp något i samband med årsskiftet 2024-2025. Uppdraget givet 2022 om att utreda utformning av en fritidsgård bör återupptas så att ett underlag kan presenteras i samband med budgetprocessen.

Vi yrkar därför att:
Utbildningsnämnden yrkar hos kommunfullmäktige att nämnden tillskjuts 580 tkr för 2024 i syfte att kunna hålla nuvarande nivå av Musikskolan igång i avvaktan på utredning och budgetbeslut om verksamheternas utformning from år 2025. Finansiering av förslaget bör ske från de av staten tilldelade och ej fördelade extra statsbidrag för innevarande år.

Tobias Bernhardsson, C Hanna Clemens, SD Julia Djupfeldt, Kd

KS § 84 **Dnr 2024/153**
Beslut avseende bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Kommunstyrelsens beslutsförslag
Färgelanda kommun beviljar Lysekils, Munkedals och Uddevalla kommuner inträde i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund per 2025-01-01 samt att förbundet namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal.

Färgelanda kommun antar förbundsordningen och reglemente för Räddningstjänsten Fyrbodal enligt förslag daterade 2024-05-21 att gälla från och med 1 januari 2025.

Färgelanda kommun godkänner att förbundsdirektionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund får ingå avtal med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän om övertagande av personal och anläggningstillgångar per 2025-01-01.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till avtal med övriga medlemskommuner, avseende reglering av det ingående egna kapitalet i det utökade och ombildade förbundet utifrån att antalet medlemmar utökas.

Besluten ovan gäller endast under förutsättning att alla berörda kommuner i Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund fattar beslut om att godkänna föreslagen förbundsordning och reglemente.

Ärendebeskrivning
Räddningstjänsten i Sverige består av statlig räddningstjänst och kommunal räddningstjänst. Kommunernas ansvar regleras i 3 kap. i lagen om skydd mot olyckor (2003:778, LSO). Förutom räddningstjänst ansvarar kommunerna, enligt LSO, även för förbyggande verksamhet (tillsyn av brandsäkerhet samt verkande för att alla typer av olyckor förebyggs) och sotning.

Riskbilden i omvärlden, Sverige och närområdet har under de senaste åren försämrats som följd av bland annat Rysslands invasionskrig mot Ukraina, klimatförändring och ökat gängkriminalitets relaterad våld. Diverse statliga utredningar har belyst hur den kommunala räddningstjänsten ska anpassas till dessa nya riskbilder. Dessa utredningar har legat till grund för en reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor, som började gälla 1 januari 2021. Utöver den förändrade lagstiftningen har fyra nya föreskrifter antagits (gäller fr.o.m. 1/1 2022):

- Föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).

- Föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (MSBFS 2021:8).
- Föreskrifter om undersökningsrapport efter kommunal räddningsinsats (MSBFS 2021:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst, (MSBFS 2021:4)

Revideringen av lagstiftningen med tillhörande föreskrifter ställer ökade krav på räddningstjänsterna, bland annat avseende ledning av stora räddningsinsatser både övergripande ledning (systemledning) och operativ ledning. Utöver detta ställs nya/förändrade krav på det förebyggande arbetet, utökade krav på olycksutredning samt mer detaljerade krav på utformning av kommunens handlingsprogram för räddningstjänst. Samtidigt har staten på ett tydligt sätt skärpt sin tillsyn av att dessa krav efterlevs. Även förändrad tolkning av annan lagstiftning påverkar räddningstjänsten och ger merarbete, exempelvis miljöbalken och arbetsmiljölagen.

För att möta dessa ökade krav på kommunal räddningstjänst har det utretts om Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund kan fördjupa sitt samarbete genom en sammanslagning och därmed erhålla en ökad förmåga och robusthet.

Tidigare genomförda utredningar ledde till ett inriktningsbeslut tagna i alla sju berörda kommuner under våren 2023, där beslut togs att verka för ett sammangående med start 2025-01-01. Under hösten 2023 har ett gemensamt arbete gjorts mellan kommunerna och båda förbunden för att ta fram grunden till en ny förbundsordning och reglemente för det gemensamma förbundet. I början av 2024 har också de ekonomiska processerna för ett sammangående kartlagts.

Dessa samlade utredningar ligger nu till grund för förslaget att bilda det gemensamma kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal, mellan kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg. Målet för sammangåendet är att bilda ett robust förbund, som på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt kan möta de utmaningar som kommunal räddningstjänst ställs inför.

Förbundet ska bildas genom att Lysekil, Munkedal och Uddevalla ansöker om medlemskap i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, varefter det förbundet per 2025-01-01 namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal och antar en ny förbundsordning. Detta tillvägagångssätt har valts för att på det mest kostnadseffektiva sätt bilda Räddningstjänsten Fyrbodal, samt att detta sätt att bilda förbundet kommer, av de olika möjliga sätten att bilda det ge-

mensamma förbundet, ge det ekonomisk mest robusta förbund inför framtiden.

Den föreslagna förbundsordningen och reglementet för Räddningstjänsten Fyrbodal har tagits fram i en process där den politiska styrgruppen, respektive förbundsdirektioner, KSO och oppositionsråd, samt kommundirektörer, förbundsdirektör och ekonomichefer har varit involverade.

För att kunna tillträda Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund måste kommunerna Uddevalla, Lysekil och Munkedal köpa in sig i det egna kapitalet i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, såsom det kommer att redovisas i årsredovisningen 2024. Detta för att inte urholka de ekonomiska värden som de nuvarande medlemmarna har byggt upp i förbundet. Detta tillskott av kapital behövs dessutom för att kunna köpa över de tillgångar från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän som ska tas över av det gemensamma förbundet. Inköp i det egna kapitalet påverkar inte kommunernas resultat.

Räddningstjänsten Mitt Bohuslän ska likvideras efter att övergången av de anställda och övertagande av sina tillgångar och skulder är genomfört. Nuvarande förbundsdirektion ska i enlighet med § 17 i nuvarande förbundsordning inträda i rollen som likvidator. Efter likvidationen är slutförd, vilket förväntas ske under 2026, kommer det kvarstående egna kapitalet att betalas ut till medlemskommunerna. Då kommunerna idag inte har detta egna kapital upptagna i sina balansräkningar, kommer utbetalning av detta kapital att påverka kommunernas resultat positivt.

Direktionen för NÄRF beslöt enhälligt den 15 april 2024 (§ 24) att anta skrivelse till NÄRF:s medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal.

Beslutsunderlag

- Förbundsordning Räddningstjänsten Fyrbodal, daterad 2024-05-21
- Reglemente Räddningstjänsten Fyrbodal, daterad 2024-05-21
- Bilaga till förbundsordning, Räddningstjänstförbundet Fyrbodal – Fördelning av medlemsbidrag
- Direktionen NÄRF 2024-04-15, § 24
- Skrivelsen ”Förslag till beslut i medlemskommunerna angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal” från NÄRF till kommunstyrelserna i Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda, 2024-04-15
- Vägval och ekonomiska transaktioner vid bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal samt beskrivning av ekonomiska transaktioner inför bildandet, rapport från Thijssen Konsult AB

Sändlista
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Räddningstjänsten Mitt Bohuslän
Färgelanda kommun
Lysekils kommun
Melleruds kommun
Munkedals kommun
Trollhättans stad
Uddevalla kommun
Vänersborgs kommun

Färgelanda kommun

Kommunledningskontoret
Kommundirektör
Katrin Siverby

Tjänsteskrivelse
2024-05-08
2024/153

Kommunstyrelsen

Beslut avseende bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Färgelanda kommun beviljar Lysekils, Munkedals och Uddevalla kommuner inträde i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund per 2025-01-01 samt att förbundet namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal.

Färgelanda kommun antar förbundsordningen och reglemente för Räddningstjänsten Fyrbodal enligt förslag daterade 2024-05-21 att gälla från och med 1 januari 2025.

Färgelanda kommun godkänner att förbundsdirektionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund får ingå avtal med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän om övertagande av personal och anläggningstillgångar per 2025-01-01.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag till avtal med övriga medlemskommuner, avseende reglering av det ingående egna kapitalet i det utökade och ombildade förbundet utifrån att antalet medlemmar utökas.

Besluten ovan gäller endast under förutsättning att alla berörda kommuner i Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund fattar beslut om att godkänna föreslagen förbundsordning och reglemente.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten i Sverige består av statlig räddningstjänst och kommunal räddningstjänst. Kommunernas ansvar regleras i 3 kap. i lagen om skydd mot olyckor (2003:778, LSO). Förutom räddningstjänst ansvarar kommunerna, enligt LSO, även för förbyggande verksamhet (tillsyn av brandsäkerhet samt verkande för att alla typer av olyckor förebyggs) och sotning.

Riskbilden i omvärlden, Sverige och närområdet har under de senaste åren försämrats som följd av bland annat Rysslands invasionskrig mot Ukraina, klimatförändring och ökat gängkriminalitets relaterad våld. Diverse statliga utredningar har belyst hur den kommunala räddningstjänsten ska anpassas till dessa nya riskbilder. Dessa utredningar har legat till grund för en reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor, som började gälla 1 januari 2021.

Utöver den förändrade lagstiftningen har fyra nya föreskrifter antagits (gäller fr.o.m. 1/1 2022):

- Föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).
- Föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (MSBFS 2021:8).
- Föreskrifter om undersökningsrapport efter kommunal räddningsinsats (MSBFS 2021:5)
- Föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst, (MSBFS 2021:4)

Revideringen av lagstiftningen med tillhörande föreskrifter ställer ökade krav på räddningstjänsterna, bland annat avseende ledning av stora räddningsinsatser både övergripande ledning (systemledning) och operativ ledning. Utöver detta ställs nya/förändrade krav på det förebyggande arbetet, utökade krav på olycksutredning samt mer detaljerade krav på utformning av kommunens handlingsprogram för räddningstjänst. Samtidigt har staten på ett tydligt sätt skärpt sin tillsyn av att dessa krav efterlevs. Även förändrad tolkning av annan lagstiftning påverkar räddningstjänsten och ger merarbete, exempelvis miljöbalken och arbetsmiljölagen.

För att möta dessa ökade krav på kommunal räddningstjänst har det utretts om Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund kan fördjupa sitt samarbete genom en sammanslagning och därmed erhålla en ökad förmåga och robusthet.

Tidigare genomförda utredningar ledde till ett inriktningsbeslut tagna i alla sju berörda kommuner under våren 2023, där beslut togs att verka för ett sammangående med start 2025-01-01. Under hösten 2023 har ett gemensamt arbete gjorts mellan kommunerna och båda förbunden för att ta fram grunden till en ny förbundsordning och reglemente för det gemensamma förbundet. I början av 2024 har också de ekonomiska processerna för ett sammangående kartlagts.

Dessa samlade utredningar ligger nu till grund för förslaget att bilda det gemensamma kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal, mellan kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg. Målet för sammangåendet är att bilda ett robust förbund, som på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt kan möta de utmaningar som kommunal räddningstjänst ställs inför.

Förbundet ska bildas genom att Lysekil, Munkedal och Uddevalla ansöker om medlemskap i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, varefter det förbundet per 2025-01-01 namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal och antar en ny förbundsordning. Detta tillvägagångssätt har valts för att på det

mest kostnadseffektiva sätt bilda Räddningstjänsten Fyrbodal, samt att detta sätt att bilda förbundet kommer, av de olika möjliga sätten att bilda det gemensamma förbundet, ge det ekonomisk mest robusta förbund inför framtiden.

Den föreslagna förbundsordningen och reglementet för Räddningstjänsten Fyrbodal har tagits fram i en process där den politiska styrgruppen, respektive förbundsdirektioner, KSO och oppositionsråd, samt kommundirektörer, förbundsdirektör och ekonomichefer har varit involverade.

För att kunna tillträda Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund måste kommunerna Uddevalla, Lysekil och Munkedal köpa in sig i det egna kapitalet i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, såsom det kommer att redovisas i årsredovisningen 2024. Detta för att inte urholka de ekonomiska värden som de nuvarande medlemmarna har byggt upp i förbundet. Detta tillskott av kapital behövs dessutom för att kunna köpa över de tillgångar från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän som ska tas över av det gemensamma förbundet. Inköp i det egna kapitalet påverkar inte kommunernas resultat.

Räddningstjänsten Mitt Bohuslän ska likvideras efter att övergången av de anställda och övertagande av sina tillgångar och skulder är genomfört. Nuvarande förbundsdirektion ska i enlighet med § 17 i nuvarande förbundsordning inträda i rollen som likvidator. Efter likvidationen är slutförd, vilket förväntas ske under 2026, kommer det kvarstående egna kapitalet att betalas ut till medlemskommunerna. Då kommunerna idag inte har detta egna kapital upptagna i sina balansräkningar, kommer utbetalning av detta kapital att påverka kommunernas resultat positivt.

Direktionen för NÄRF beslöt enhälligt den 15 april 2024 (§ 24) att anta skrivelse till NÄRF:s medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal.

Beslutsunderlag:

- Förbundsordning Räddningstjänsten Fyrbodal, daterad 2024-05-21
- Reglemente Räddningstjänsten Fyrbodal, daterad 2024-05-21
- Bilaga till förbundsordning, Räddningstjänstförbundet Fyrbodal – Fördelning av medlemsbidrag
- Direktionen NÄRF 2024-04-15, § 24
- Skrivelsen ”Förslag till beslut i medlemskommunerna angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal” från NÄRF till kommunstyrelserna i Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda, 2024-04-15
- Vägval och ekonomiska transaktioner vid bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal samt beskrivning av ekonomiska transaktioner inför bildandet, rapport från Thijssen Konsult AB

Sändlista:
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Räddningstjänsten Mitt Bohuslän
Färgelanda kommun
Lysekils kommun
Melleruds kommun
Munkedals kommun
Trollhättans stad
Uddevalla kommun
Vänersborgs kommun

Förbundsordning

Räddningstjänsten Fyrbodal

Antagen av:

Kommunfullmäktige Färgelanda kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Lysekils kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Melleruds kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Munkedals kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Trollhättans kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Uddevalla kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Vänersborgs kommun 2024-xx-xx, § x

Innehåll

§ 1 Namn och säte 2
§ 2 Medlemmar 2
§ 3 Ändamål och uppdrag 2
§ 4 Krisberedskap och civilt försvar 3
§ 5 Organisation och varaktighet 4
§ 6 Förbundsdirektionen 4
§ 7 Närvarorätt 5
§ 8 Revisorer 5
§ 9 Anslagstavla och kungörelser 5
§ 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning 6
§ 11 Lån, borgen och förvärv 7
§ 12 Fastigheter 7
§ 13 Förbundsmedlemmarnas insyn och kontroll 7
§ 14 Förbundsmedlemmarnas styrning 8
§ 15 Initiativrätt 8
§ 16 Samordning 8
§ 17 Budgetprocessen 8
§ 18 Uppsägning och utträde 9
§ 19 Tvister 9
§ 20 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda 9
§ 21 Inträde av ny medlem 10
§ 22 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken 10
§ 23 Arkivbildning 10
§ 24 Reglemente 10
§ 25 Ändringar i förbundsordningen och reglementet 10
§ 26 Likvidation och upplösning 10
§ 27 Översyn 11

§ 1 Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Fyrbodal, nedan kallat kommunalförbundet, och har sitt säte i Trollhättan.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

§ 3 Ändamål och uppdrag

Kommunalförbundet ansvarar för att i medlemskommunernas ställe:

- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor samt enligt förordningen (SFS 2003:789) om skydd mot olyckor med undantag för:
  - att samordna olycksförebyggande verksamhet i medlemskommunen (1 kap. 6 §),
  - att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. 1 §) samt
  - när medlemskommunen är att betrakta som enskild (2 kap.).
- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och förordningen (SFS 2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor med undantag för:
  - att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över kommunalförbundets egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt
  - skyldigheter som åvilar medlemskommunen i egenskap av verksamhetsutövare
- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna avseende information till allmänheten och kommunens plan för räddningsinsatser enligt lag (SFS 1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.
- genom information, rådgivning och annat stöd underlätta för enskilda att fullgöra sina skyldigheter.

Ansvaret att samordna kommunens totala arbete för skydd mot olyckor åligger dock den enskilda kommunen.

Kommunalförbundet stödjer medlemskommunerna med att:

- lämna beslutsförslag till medlemskommunerna avseende taxor inom kommunalförbundets verksamhetsområde
- tidigt initieras i kommunernas plan och byggverksamhet enligt Plan- och bygglag (SFS 2010:900). Kommunalförbundet stödjer även kommunerna i kommunernas byggprocess främst vad avser granskning av bygglovs- och bygganmälansärenden samt medverkan i byggsamråd

I kommunalförbundets uppdrag ingår rätten att teckna avtal för att utföra olika tjänster och uppgifter som ansluter till ändamål och uppdrag. Avtal som tecknas ska bidra till samordningsvinster för antingen kommunalförbundet eller medlemskommun utan att påverka kommunalförbundets ändamål och uppdrag. Kommunalförbundet ska ta ut avgift för att täcka de kostnader som avtalet innebär. Om en medlemskommun önskar att kommunalförbundet i något avseende ska utformas eller dimensioneras på ett sätt som avviker från kommunalförbundets gemensamma ambitionsnivå, ska kommunalförbundet om möjligt tillgodose dessa önskemål.

Exempel på områden kan vara:

- Restvärdesräddning
- Larmförmedling och automatlarm
- Stöd till sjukvårdshuvudmannens ambulansverksamhet
- Utbildning och information
- Beredskap avseende akuta åtgärder inom det kommunala ansvarsområdet

Medlemsrådet ska fastställa hur processen för tillkommande tilläggstjänster ska hanteras.

§ 4 Krisberedskap och civilt försvar

Kommunalförbundet stödjer medlemskommunerna med att:

- samverka och samarbeta enligt bestämmelserna i Lag (SFS 2006:544) om extra ordinära händelser om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
- samverka och samarbeta i det kommunala ansvaret inom krisberedskap och civilt försvar samt att kommunalförbundet ska medverka och utvecklas i de delar som berör kommunalförbundets åtaganden inom dessa kommungemensamma intresseområden,
- att medverka i kommunernas psykiska och sociala omhändertagande efter olyckor, kriser eller extraordinära händelser.

§ 5 Organisation och varaktighet

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med förbundsdirektion. Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

§ 6 Förbundsdirektionen

Förbundsdirektionen ska bestå av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare. Respektive medlemskommun utser vardera två ledamöter och två ersättare.

Förbundsdirektionens presidium ska bestå av ordförande, 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande som förbundsdirektionen utser inom sig.

Förbundsdirektionens ordförande och 1:e vice ordförande ska växla mellan Trollhättan och Uddevalla.

Vänersborg innehar alltid posten som 2:e vice ordförande.

Färgelanda, Lysekil, Mellerud och Munkedal utser 3:e vice ordföranden som roterar mellan dessa kommuner årligen med turordningen Munkedal, Mellerud, Lysekil och Färgelanda.

Den medlemskommun som innehar ordförandeposten i förbundsdirektionen ska bereda val inom förbundsdirektionen.

Mandatperioden för förbundsdirektionen ska vara fyra år och räknas från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i landet.

Förbundsdirektion får tillsätta de organ den anser behövs.

Förbundsdirektion fattar beslut med enkel majoritet i samtliga ärenden, vilket innebär att ett förslag vid en omröstning måste stödjas av mer än hälften av det totala antalet avgivna röster. Förbundsdirektion är beslutsför när minst hälften av medlemskommunerna är närvarande.

Övergångsbestämmelser

Under kvarstoden av innevarande mandatperiod 2023 –2026 samt under efterföljande mandatperiod 2027–2030, innehar Uddevalla posten som ordförande och Trollhättan posten som förste vice ordförande.

Under kvarstoden av innevarande mandatperiod 2023–2026 utgör de två befintliga presidierna i Räddningstjänsten Norra Älvsborg och i Räddningstjänsten Mitt Bohuslän den nya förbundsdirektionens presidium.

§ 7 Närvarorätt

Respektive medlemskommuns kommunstyrelseordförande, vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd samt respektive kommuns ledande tjänsteman har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde med förbundsdirektionen.

Revisorerna har närvarorätt i de ärenden de har yttranderätt i.

Förbundsdirektion avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i Förbundsdirektion har rätt att närvara och yttra sig vid Förbundsdirektions sammanträden.

Förbundsdirektion får besluta att sammanträde med Förbundsdirektion ska vara offentligt.

Budgetsammanträdet ska vara offentligt. Kungörelse ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla.

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där förbundsdirektionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde ska vara öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

§ 8 Revisorer

Varje kommun ska ha var sin revisor som utses av medlemskommunens kommunfullmäktige.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna förbundsdirektionen.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas, senast vid den tidpunkt som anges i revisionsreglementet, till medlemskommunernas fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i dess helhet.

Kommunalförbundet svarar för revisorernas arvoden.

§ 9 Anslagstavla och kungörelser

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

Varje medlems anslagstavla ska länkas till kommunalförbundets anslagstavla.

§ 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt medlemsandel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Kostnader för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras via förbundsbidrag från medlemmarna. Det totala medlemsbidraget ska utifrån förbundets fastställda budget fördelas mellan medlemskommunerna enligt principen 80/20, där 80 procent av det totala bidraget fördelas mellan medlemskommunerna utifrån respektive kommuns befolkningsandel per den 31 december, två kalenderår före aktuellt budgetår. Resterande 20 procent av det totala bidraget fördelas i lika delar mellan medlemskommunerna.

Under de inledande åren 2025 - 2027 tillämpas en införandemodell där kostnadsfördelningsmodellen införs i tre steg. För 2025 ska 67 procent av medlemsbidraget fördelas efter respektive kommuns faktiska utbetalda medlemsbidrag under 2023 och 33 procent utifrån principen 80/20 enligt ovan. För 2026 ska 33 procent av medlemsbidraget fördelas efter respektive kommuns faktiska utbetalda medlemsbidrag under 2023 och 67 procent utifrån principen 80/20 enligt ovan. Fr. o. m 2027 införs principen om fördelning enligt principen 80/20 fullt ut.

Fördelningsmodellen och införandemodellen beskrivs ytterligare i bilaga till förbundsordningen.

Respektive medlemskommun ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet i berörd kommun. Undantag från detta gäller vissa förbundsgemensamma lokal- och fastighetskostnader som finansieras av samtliga medlemskommuner via medlemsbidraget (80/20). Till förbundsgemensamma lokalkostnader räknas 35% av heltidsstationerna samt 100% av ledningscentralen i Trollhättan och det förbundsgemensamma övningsfältet i Uddevalla.

Förbundet svarar själva för löpande driftkostnader för samtliga lokaler så som städning, uppvärmning, el, vatten och avlopp samt avfallshantering. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

Medlemrådet ska fastställa en process för tillkommande förbundsgemensamma lokalkostnader

§ 11 Lån, borgen och förvärv

Kommunalförbundet får uppta lån och nyttja checkkredit i enlighet med fastställd budget eller enligt vad medlemskommunerna godkänt.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas beslut om godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda företag eller förvärva - andelar/aktier i företag utan medlemskommunernas godkännande.

§ 12 Fastigheter

Medlemskommunerna ska tillhandahålla de lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Fastigheter och lokaler ska vara anpassade efter de krav som ställs på verksamheten i olika regelverk. Kommunalförbundet ska debiteras hyra från fastighetsägarna för de lokaler som kommunalförbundet disponerar.

Medlemsrådet ska fastställa hur processen för fastighetsfrågor ska hanteras.

§ 13 Förbundsmedlemmarnas insyn och kontroll

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Kommunalförbundet ska utan anmodan tertialvis eller kvartalsvis överlämna en prognos över det ekonomiska utfallet liksom över utfallet av verksamheten. Om medlemskommun så begär ska det ekonomiska utfallet kunna redovisas månatligen.

Kommunalförbundet ska utan anmodan informera medlemmarna om principiella ärenden eller ärenden av större vikt.

Kommunalförbundet ska utan anmodan till respektive medlem överlämna de rapporter som kan erfordras för att medlemmarna ska få en tillfredsställande bild av förbundet.

Kommunalförbundet ska på anmodan av medlemskommun till denna lämna den information kommunen kan efterfråga till det forum kommunen anvisar.

Förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser utövar förbundsmedlemmarnas uppsiktsansvar.

Medlemsrådet ska fastställa principer för hur förbundet kan bistå förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser att utöva sin uppsiktsplikt.

§ 14 Förbundsmedlemmarnas styrning

Kommunstyrelsernas presidier utgör kommunalförbundets medlemsråd.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska Förbundsdirektion hänskjuta frågan till medlemsrådet. Försiktighetsprincipen ska gälla, det vill säga vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska samråd alltid ske.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år. Kommunalförbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

Medlemskommunerna ska besluta om medlemsdirektiv, första året varje mandatperiod, för att utrycka sin vilja om medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten.

§ 15 Initiativrätt

Ärenden i förbundsdirektionen får väckas av

- Ledamot eller tjänstgörande ersättare i förbundsdirektionen.
- Förbundsmedlem genom framställan av dess fullmäktige eller kommunstyrelse.

§ 16 Samordning

Kommunalförbundet ska verka för att samordna sin verksamhet med medlemskommunerna. Sådan samordning avser styrdokument, samutnyttjande av resurser samt andra effektiviseringar.

Kommunalförbund ska samverka med medlemskommuner eller andra offentliga aktörer avseende inköp och upphandlingar där så är möjligt. Vilken samverkansform som väljs styrs av hur det bästa gemensamma utfallet för medlemskommunerna uppnås. Endast när samverkan inte anses skapa nytta för medlemskommunerna ska kommunalförbundet göra egna upphandlingar och teckna egna avtal

§ 17 Budgetprocessen

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa budget och verksamhetsplan för kommunalförbundet samt en övergripande ekonomisk plan för de kommande tre räkenskapsåren inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.
Budgetarbetet ska samordnas med medlemskommunernas budgetarbete.

Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar genom medlemsrådet.

Förbundsdirektionen ska ta initiativ till att starta budgetprocessen med sina medlemskommuner.

Budgeten för nästkommande år ska fastställas av Förbundsdirektion före september månads utgång.

Verksamhetsplan och budget ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret.

Sammanträde vid vilken budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträde ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla minst en vecka innan sammanträdet.

§ 18 Uppsägning och utträde

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur kommunalförbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av det året då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar.
Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i kommunalförbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur kommunalförbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. Om detta inte sker ska kommunalförbundet upplösas.

§ 19 Tvister

Tvister mellan kommunalförbundet och med en eller flera medlemskommuner ska i första hand lösas genom förhandling.
Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar avgörs i domstol.

§ 20 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

Säteskommunens arvodesbestämmelser gäller för kommunalförbundet. Beredning av ärendet görs av säteskommunens arvodesberedning.

§ 21 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska sådan ansökan tillställas och beredas av förbundsdirektionen. Beslut om anslutning av ny medlemskommun fattas av medlemskommunernas kommunfullmäktige som också beslutar om de justeringar av förbundsordningen som föranleds av att ny medlemskommun inträder i kommunalförbundet.

§ 22 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken

Om en räddningsinsats i kommunal räddningstjänst har medfört betydande kostnader, har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av kostnaderna som överstiger en självrisk enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Vid räddningsinsatser, som inte överstiger den kommunala självrisken, men som ändå medför stor påverkan på kommunalförbundets ekonomiska ställning kan medlemsrådet komma överens om ekonomiska lösningar.

§ 23 Arkivbildning

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå.

§ 24 Reglemente

Till förbundsordningen ska det finnas ett reglemente

§ 25 Ändringar i förbundsordningen och reglementet

Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen inklusive reglementet ska fastställas av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

§ 26 Likvidation och upplösning

Om förbundsmedlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden enligt 18 § är till ända, ska kommunalförbundet träda i likvidation.
Likvidationen verkställs av Förbundsdirektion i egenskap av likvidator.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden enligt 10 § tillämpas.

När kommunalförbundet har trätt i likvidation, ska kommunalförbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Kommunalförbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsdirektionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsdirektionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts skriftligen samtliga förbundsmedlemmar, är kommunalförbundet upplöst

§ 27 Översyn

Översyn ska göras av förbundsordningen vid behov eller minst en gång per mandatperiod och beredas genom medlemsrådet.

Reglemente

Räddningstjänsten Fyrbodal

Antagen av:

Kommunfullmäktige Färgelanda kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Lysekils kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Melleruds kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Munkedals kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Trollhättans kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Uddevalla kommun 2024-xx-xx, § x

Kommunfullmäktige Vänersborgs kommun 2024-xx-xx, § x

Innehåll

Inledning 2
§ 1 Politisk organisation 2
§ 2 Förbundsdirektionens uppgifter 2
§ 3 Medelsförvaltning 3
§ 4 Räkenskapsföring och redovisning 3
§ 5 Egendomsförvaltning 4
§ 6 Styrning och förvaltning 4
§ 7 Personalpolitik 4
§ 8 Övrigt 5
§ 9 Ordförande 5
§ 10 Tjänstgöring för ledamot och ersättare 5
§ 11 Inkallande av ersättare 6
§ 12 Ersättare för ordförande 6
§ 13 Tidpunkt för sammanträden 6
§ 14 Närvaro på distans 7
§ 15 Kallelse till sammanträde 7
§ 16 Protokoll 7
§ 17 Reservation 8
§ 18 Delgivning 8
§ 19 Undertecknande av handlingar 8
§ 20 Processbehörighet 8
§ 21 Ikraftträdande 8
§ 22 Översyn 8

Inledning

Utöver vad som anges om kommunalförbund i kommunallagen eller annan författning eller vad som regleras i förbundsordningen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Politisk organisation

Förbundsdirektionen är kommunalförbundets styrelse och beslutande församling. Förbundsdirektionen fullgör de uppgifter som ankommer på både kommunfullmäktige och sådana nämnder som föreskrivs i de lagar och förordningar som reglerar kommunalförbundets verksamhet.

§ 2 Förbundsdirektionens uppgifter

a) Förbundsdirektionen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunalförbundets utveckling och ekonomiska ställning samt hos förbundsmedlemmarna och statliga myndigheter göra de framställningar som förbundsdirektionen anser påkallade.

b) Förbundsdirektionens arbete ska inom kommunalförbundets verksamhetsområde vara inriktat på att bereda människors liv, hälsa, egendom och miljön ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Förbundsdirektionen har ansvaret för att räddningsinsatser kan genomföras effektivt och kraftfullt.

c) Inom ramen för sin verksamhet har förbundsdirektionen ansvaret för att tillgängliga resurser organiseras på ett rationellt och effektivt vis, att samordningsfördelar i organisationen tas till vara, att den samlade kompetensen i organisationen utvecklas, att tekniska resurser håller en med hänsyn till uppgifterna hög standard, att ledningsresurser utvecklas och att annat utvecklingsarbete bedrivs, i syfte att förbundets uppgifter ska kunna utföras på ett kvalificerat, effektivt och verkningsfullt sätt.

d) Förbundsdirektionen svarar för att innehållet i handlingsprogram för förebyggande verksamhet samt räddningstjänst, i takt med utvecklingen, hålls på effektivast möjliga nivå, och att resurserna inom ramen för tillgängliga medel dimensioneras för att på bästa sätt uppfylla ambitionsnivån i handlingsprogrammet.

e) Förbundsdirektionen ska anställa (och entlediga) förbundsdirektör samt fastställa instruktion för direktören.

f) Förbundsdirektionen ska se till att uppföljning fortlöpande sker av verksamheten.

g) Förbundsdirektionen svarar för informations- och utbildningsinsatser i den förebyggande verksamheten.

h) Förbundsdirektionen ansvarar för att leda medlemsråden samt säkerställa att kallelse och underlag skickas ut i tid samt att protokoll förs vid medlemsrådsmöten. Förbundsdirektionen ska i övrigt se till att det upprätthålls en aktiv och fungerande relation till förbundsmedlemmarna, att samråd fortlöpande sker med förbundsmedlemmarna i olika frågor som berör medlemskommunerna och att rapporter lämnas till förbundsmedlemmarna över den verksamhetsmässiga och ekonomiska utvecklingen i förbundet. Samverkan med förbundsmedlemmarna i olika frågor kan ske.

§ 3 Medelsförvaltning

Förbundsdirektionen ska sköta kommunalförbundets medelsförvaltning så att krav på god avkastning och säkerhet tillgodoses. Förbundets betalningsströmmar ska där det är möjligt samordnas via säteskommunens koncernbank.

Förbundsdirektionen kan meddela föreskrifter om medelsförvaltningen.

Förbundsdirektionen ska utfärda attest- och utanordningsregler samt utse attestanter.

§ 4 Räkenskapsföring och redovisning

Förbundsdirektionen ska fortlöpande föra räkenskaper över de medel som den förvaltar.

Förbundsdirektionen ska avsluta räkenskaperna med ett årsbokslut och sammanfatta detta i en årsredovisning.

Årsredovisningen ska upprättas med iakttagande av god redovisningssed.

I årsredovisningen ska upplysning lämnas om utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Sedan årsredovisningen godkänts av förbundsdirektionen ska den snarast överlämnas till kommunalförbundets revisorer och senast den 15 april till varje förbundsmedlem.

§ 5 Egendomsförvaltning

Förbundsdirektionen ska vårda och förvalta kommunalförbundets egendom väl.

Förbundsdirektionen ska se till att kommunalförbundets behov av försäkringsskydd är tillgodosett.

§ 6 Styrning och förvaltning

Förbundsdirektionen styr verksamheten. För förvaltning och verkställighet av förbundsdirektionens beslut ansvarar förbundsdirektören. Förbundsdirektionen ska upprätta en delegationsordning för verksamheten.

Förbundsdirektören har bland annat till uppgift att:

- närmast under förbundsdirektionen och i enlighet med kommunalförbundets ändamål ansvara för kommunalförbundets förvaltning och ekonomi samt ta erforderliga initiativ i dessa avseenden,
- befrämja erforderlig samverkan mellan förbundsdirektionen och förekommande beredningar, lokala styrelser och självförvaltningsorgan,
- externt företräda kommunalförbundet om förbundsdirektionen inte för särskilt fall beslutar annorlunda.

§ 7 Personalpolitik

Förbundsdirektionen är kommunalförbundets personal- och arbetsgivarorgan samt löne- och pensionsmyndighet.

Förbundsdirektionen ska följa de förhållanden som kan påverka kommunalförbundets personal- och lönepolitik, och hos förbundsmedlemmarna samt hos myndigheter och organisationer göra de framställningar som är påkallade.

§ 8 Övrigt

Förbundsdirektionen ska

- avge yttranden som ankommer på kommunalförbundet,
- i övrigt handha förvaltningen av kommunalförbundets angelägenheter som inte har uppdragits åt annan,
- vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som förbundsdirektionen ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för.

Förbundsdirektionens ledamöter och ersättare har var och en ett ansvar att informera hemkommunen om arbetet i förbundsdirektionen.

§ 9 Ordförande

Det åligger ordföranden att

- leda förbundsdirektionens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare, (se ledamotens eget ansvar i § 12)
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i förbundsdirektionen vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i förbundsdirektionen,
- bevaka att förbundsdirektionens beslut verkställs.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 10 Tjänstgöring för ledamot och ersättare

För frånvarande ledamot får endast ersättare från samma kommun tjänstgöra. Ersättarna inträder i den ordning respektive medlemskommuns fullmäktige bestämt vid valet.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen.

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet handlagts.

Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

En ersättare som är närvarande vid ett sammanträde utan att tjänstgöra har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

§ 11 Inkallande av ersättare

Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller del av det, ska ledamoten snarast möjligt meddela detta till kommunalförbundet. Ledamoten ansvarar själv för att den ersättare som står i tur att tjänstgöra inkallas till sammanträdet. Motsvarande gäller för en ersättare som har kallats att tjänstgöra.

§ 12 Ersättare för ordförande

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får förbundsdirektionen utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättare ska fullgöra samtliga uppgifter som åligger ordförande respektive presidiet.

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid än två månader, får berörd ordförandes medlemskommun utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

§ 13 Tidpunkt för sammanträden

Förbundsdirektionen sammanträder på dag och tid som förbundsdirektionen bestämmer.

Sammanträde ska också hållas när ordföranden eller minst två av förbundsdirektionens ledamöter begär det.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen, ställas till ordföranden och ges in till kommunalförbundet. En sådan begäran ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som ledamöterna önskar att förbundsdirektionen ska behandla.

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med 1:e vice ordföranden.

Om det föreligger särskilda skäl för det får ordföranden, efter samråd med 1:e vice ordföranden, ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för ett sammanträde. Om så sker, ska ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet.

§ 14 Närvaro på distans

Ledamot och ersättare får, om särskilda skäl föreligger, delta i sammanträdet på distans. Ledamot eller ersättare som är i behov av att delta på distans ska i så god tid som möjligt anmäla det till ordföranden som avgör om det får ske. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.

§ 15 Kallelse till sammanträde

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, behandlar förbundsdirektionen ärendena i den turordning som de har tagits upp i föredragningslistan. Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, bestämmer ordföranden när ett ärende som inte är upptaget på föredragningslistan ska behandlas under ett sammanträde.

§ 16 Protokoll

Vid ett sammanträde med förbundsdirektionen ska ordföranden på sitt ansvar låta föra protokoll. Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot som utses av förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionen och övriga organ kan besluta att en paragraf ska justeras omedelbart. Den aktuella paragrafen ska redovisas skriftligt innan den justeras.

Om förbundsdirektionen beslutar att vid ett sammanträde justera protokollet från ett föregående sammanträde, bestämmer förbundsdirektionen för varje sådant tillfälle hur justeringen ska gå till.

Protokollet från varje sammanträde ska tillställas kommunstyrelsen i respektive medlemskommun och förbundets revisorer.

Utdrag ur protokoll ska tillställas de kommunala nämnder, andra myndigheter och enskilda som berörs av besluten i protokollet.

§ 17 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska detta göras skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet. Om förbundsdirektionen beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som omfattar det beslut som reservationen gäller, ska motiveringen lämnas innan sammanträdet avslutas.
En ledamot har rätt att anteckna sin mening till protokollet (särskilt uttalande). Anmälan om anteckning ska göras innan sammanträdet avslutas.

§ 18 Delgivning

Delgivning med kommunalförbundet sker med ordföranden eller anställd som förbundsdirektionen bestämmer.

§ 19 Undertecknande av handlingar

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av förbundsdirektionen ska undertecknas av ordföranden eller, om ordföranden är förhindrad, någon av vice ordförandena och kontrasigneras av anställd som förbundsdirektionen bestämmer. I övrigt bestämmer förbundsdirektionen vem som ska underteckna handlingar.

§ 20 Processbehörighet

Förbundsdirektionen får själv eller genom ombud föra kommunalförbundets talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning.

§ 21 Ikraftträdande

Detta reglemente träder i kraft när den har godkänts av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige och gäller från och med den 1 januari 2025.

§ 22 Översyn

Översyn ska göras av reglementet vid behov eller minst en gång per mandatperiod och beredas genom medlemsrådet.

Räddningstjänstförbundet Fyrbodal – Fördelning av medlemsbidrag

Kostnadsfördelningsmodell

Kostnader för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras via förbundsbidrag från medlemmarna. Det totala medlemsbidraget ska utifrån förbundets fastställda budget fördelas mellan medlemskommunerna enligt principen 80/20, där 80 procent av det totala bidraget fördelas mellan medlemskommunerna utifrån respektive kommuns befolkningsandel per den 31 december, två kalenderår före aktuellt budgetår. Resterande 20 procent av det totala bidraget fördelas i lika delar mellan medlemskommunerna.

Nedan beskrivs hur modellen är framräknad inför 2025 utifrån invånarantal 2023-12-31 och faktiskt totalt utbetalt medlemsbidrag/förbundsbidrag 2023 från medlemskommunerna till befintliga räddningstjänstförbund, Mitt Bohuslän och NÄRF

Befolkning – Lika 80/20

Totalt förbundsbidrag 2023 exkl. lokaler & pens.		**162731**	130 185	32 546		
			80%	**20%**		
Kommun	**Befolkn. 2023**	**Andel**	**Fördeln. Befolkning**	**Fördelning lika**	**Summa**	**Ny nyckel 80/20**
1430 Munkedal	10 502	5,35%	6 968	4 649	11 618	7,14%
1439 Färgelanda	6 434	3,28%	4 269	4 649	8 919	5,48%
1461 Mellerud	9 165	4,67%	6 081	4 649	10 731	6,59%
1484 Lysekil	13 969	7,12%	9 269	4 649	13 918	8,55%
1485 Uddevalla	57 045	29,07%	37 851	4 649	42 501	26,12%
1487 Vänersborg	40 012	20,39%	26 549	4 649	31 199	19,17%
1488 Trollhättan	59 073	30,11%	39 197	4 649	43 846	26,94%
Summa	**196 200**	**100,00%**	**130 185**	**32 546**	**162 731**	**100,00%**

Tabellen nedan visar ekonomiska effekter per kommun då modellen tillämpas fullt ut, baserat på faktiskt utfall 2023.

Differens mot utgångsläge, tkr			
Kommun	**2023**	**Ny nyckel**	**Diff**
1430 Munkedal	9 407	11 618	2 211
1439 Färgelanda	9 955	8 919	-1 036
1461 Mellerud	10 654	10 731	77
1484 Lysekil	15 150	13 918	-1 232
1485 Uddevalla	46 121	42 501	-3 620
1487 Vänersborg	32 794	31 199	-1 595
1488 Trollhättan	38 650	43 846	5 196
Summa	**162 731**	**162 731**	**0**

Införandemodell

Under de inledande åren 2025 - 2027 tillämpas en införandemodell där kostnadsfördelningsmodellen införs i tre steg. För 2025 ska 67 procent av medlemsbidraget fördelas efter respektive kommuns faktiska utbetalda medlemsbidrag under 2023 och 33 procent utifrån principen 80/20 enligt ovan. För 2026 ska 33 procent av medlemsbidraget fördelas efter respektive kommuns faktiska utbetalda medlemsbidrag under 2023 och 67 procent utifrån principen 80/20 enligt ovan. Fr. o. m 2027 införs principen om fördelning enligt principen 80/20 fullt ut.

Införandemodell - Nytt förbund		År 2025	Å 2026 (*)	År 2027 (*)
Kommun	Ursprunglig kostnadsandel	67 % ursprunglig 33% ny nyckel	33% ursprunglig 67% ny nyckel	Ny nyckel 80/20
1430 Munkedal	5,78%	6,23%	6,69%	7,14%
1439 Färgelanda	6,12%	5,91%	5,69%	5,48%
1461 Mellerud	6,55%	6,56%	6,58%	6,59%
1484 Lysekil	9,31%	9,06%	8,80%	8,55%
1485 Uddevalla	28,34%	27,61%	26,85%	26,12%
1487 Vänersborg	20,15%	19,83%	19,50%	19,17%
1488 Trollhättan	23,75%	24,80%	25,89%	26,94%
Summa	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Kostnader för lokaler och pensioner

Respektive medlemskommun ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet i berörd kommun. Undantag från detta gäller vissa förbundsgemensamma lokal- och fastighetskostnader som finansieras av samtliga medlemskommuner via medlemsbidraget (80/20). Till förbundsgemensamma lokalkostnader räknas 35% av heltidsstationerna samt 100% av ledningscentralen i Trollhättan och det förbundsgemensamma övningsfältet i Uddevalla.

Förbundet svarar själva för löpande driftkostnader för samtliga lokaler så som städning, uppvärmning, el, vatten och avlopp samt avfallshantering. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

Till
Kommunstyrelse i Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda

Från
Direktionen för NÄRF

Förslag till beslut i medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Direktionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund vill föreslå medlemskommunerna Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda att bevilja Uddevalla, Lysekil och Munkedal medlemskap i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, vilket ska namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal, samt anta den i dialog med kommunerna framarbetade nya förbundsordningen och reglemente.

Detta förslag har arbetats fram under ledning av en gemensam styrgrupp med representanter från samtliga kommuner i båda förbunden, utifrån ett uppdrag som kommer från inriktningsbeslutet för bildandet av ett gemensamt förbund, som antogs i samtliga kommuner under våren 2023. Förslaget har utformats i nära samarbete med tjänstepersonerna i medlemskommunerna.

Direktionen har vid ett styrelsemöte 2024-04-15 behandlat förslaget och tillhörande underlag och har enhälligt ställt sig bakom förslaget. Direktionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund vill därav föreslå medlemskommunerna Trollhättan, Vänersborg, Mellerud och Färgelanda att ta beslut med följande lydelse:

- Att besluta att bevilja Lysekil, Munkedal och Uddevalla kommun inträde i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund per 2025-01-01 samt att förbundet namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal.

- Att besluta att anta förbundsordningen och reglemente för Räddningstjänsten Fyrbodal som ska gälla från och med 2025-01-01.

- Att godkänna att förbundsdirektionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund får ingå avtal med Räddningstjänsten Mitt Bohuslän om övertagande av personal och anläggningstillgångar per 2025-01-01.

- Att ge kommundirektören i uppdrag att per 2025-01-01 ingå ett finansieringsavtal med Räddningstjänsten Fyrbodal avseende pensionsrättigheter uppbyggda under tiden där Trollhättan/Vänersborg kommun hade räddningstjänsten i kommunal regi. (Stycket är inte relevant för Mellerud och Färgelanda)

- Att ovanstående beslut gäller endast under förutsättning att alla berörda kommuner i Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund fattar beslut om att godkänna föreslagen förbundsordning och reglemente.

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Larmvägen 1
461 38 Trollhättan

Telefon växel:
0521-26 59 00
Organisationsnr:
222000-0950

E-post:
info@brand112.se
Webb:
www.brand112.se

Som underlag till det föreslagna beslutet skickas följande handlingarna med:

- Förbundsordning Räddningstjänsten Fyrbodal
- Reglemente Räddningstjänsten Fyrbodal
- Sammanfattande bakgrundstext
- Rapport Prospero: Förslag till förbundsordning för ett sammanslaget räddningstjänstförbund av Mitt Bohuslän och Norra Älvsborg
- Rapport Thijssen konsult AB: Vägval och ekonomiska transaktioner vid bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal
- Rapport Thijssen konsult AB: Beskrivning av kostnadsfördelningsmodellen

På uppdrag av Direktionen i NÄRF

Markus Green

Tf. Förbundschef / Räddningschef
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Beskrivning av den föreslagna kostnadsfördelningsmodellen och förbundsmedlemmarnas andelar i förbundets tillgångar, eget kapital och skulder

Bakgrund

Räddningstjänst är ett av kommunens kärnuppdrag. När kommunerna väljer att organisera sin räddningstjänst i samarbete med andra kommuner uppstår det ett behov av att fastställa en metodik för fördelning av räddningstjänstens kostnader.

Varken lagstiftaren eller annat regelverk ger instruktioner i hur en sådan kostnadsfördelning måste se ut. Det är helt upp till den lokala politiken att komma till en överenskommelse. Inom landet kan ett flertal olika kostnadsfördelningsmodeller observeras. Vissa bygger på budgetnivån för den kommunala räddningstjänsten innan samarbetet påbörjades. Andra bygger på en fördelning av kostnader per antal invånare. Många blandmodeller finns också, vissa som i mycket liknar framförhandlade kostnadsfördelningsmodeller, med syfte att uppnå en fördelning som de inblandade kommunerna anser vara acceptabel och rättvis.

En kostnadsfördelning baserat på invånarantal är ur ett flertal olika perspektiv det allra enklaste. Den modellen är bland annat lätt att förstå och lätt att administrera. Men praktiken lär att förutsättningar i varje kommun ser annorlunda ut på grund av olikheter i riskbild på grund av demografi, geografi, bebyggelse, infrastruktur och industri. För att uppnå ett likvärdigt skydd i varje kommun brukar den faktiska kostnadsbilden i varje kommun vara olika. Detta syns också tydligt i skillnader i kostnader för räddningstjänst per invånare i offentlig statistik. En tillämpning av en kostnadsfördelning enbart baserad på invånare skulle medföra en stor ändring gentemot nuvarande kostnad per kommun för området som framgent blir Räddningstjänsten Fyrbodal. Därav anses en sådan kostnadsfördelning i nuläget svår att tillämpa.

När en kostnadsfördelningsmodell redan är beslutad uppstår en utmaning när det ursprungliga samarbetsområdet ska utvidgas eller på annat sätt förändras. I denna situation har räddningstjänstens verksamhet hunnit utvecklas och integrerat sig mellan kommunerna. Ofta har också befolkningen och därmed bebyggelse utvecklats i olika takt mellan kommunerna. Infrastrukturförändringar kan ha genomförts och vissa industrier med betydande riskbild kan ha avvecklats eller tillkommit. Detta gör det svårare att återkonstruera den ursprungliga fördelningsmodellen och bedöma hur mycket de nytillträdande kommunerna ska bidra med samt om nuvarande fördelning mellan kommunerna fortfarande stämmer. Detta gäller i synnerhet för icke invånarantalbaserade modeller. Svårigheter med att fastställa en kostnadsfördelningsmodell gör att det oftast undviks att justera den även om underliggande

förutsättningar kan ha ändrats över tid. I denna situation befinner sig RMB och NÄRF inför deras planerade sammanslagning.

När en ny kostnadsfördelningsmodell ska tas fram är det oundvikligt att det kommer att uppstå skillnader mellan den nuvarande och den kommande kostnadsfördelningsmodellen. Förändringar som inträffar för kommunerna ska kunna motiveras för att kunna skapa förståelse och legitimitet för den nya kostnadsfördelningsmodellen.

Inför bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal står de sju inblandade medlemskommunerna för en sådan utmaning med att en ny kostnadsfördelningsmodell ska tas fram. RMB:s och NÄRF:s nuvarande kostnadsfördelningsmodeller består till största del av historiska kostnader av de ursprungliga kommunala räddningstjänsterna, ett visst inslag av invånarantal, samt olika förhandlingar. De nuvarande kostnadsfördelningsmodellerna har sitt ursprung i när dessa förbund skapades.

Föreslagen kostnadsfördelning

Den föreslagna kostnadsfördelningen för Räddningstjänsten Fyrbodal baseras på en modell som är framtagen för Räddningstjänsten Skaraborg när den skapades ur det tidigare förbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg och den gemensamma nämnden Räddningstjänsten Västra Skaraborg. Modellen kom fram efter ett omfattande arbete där utfall av flera olika fördelningsmodeller simulerades och jämfördes med det kommunbidrag som var resultatet av tidigare fördelningsnyckeln. Modellens syfte är att uppnå en kostnadsfördelning som tar hänsyn till de olika förutsättningar som finns mellan kommunerna. Detta görs i denna modell genom att ta hänsyn till tre faktorer: olikheter i de operativa resurser som är etablerade i varje kommun; genom att fördela förbundsövergripande kostnader på direktion, förbunds stab och revision på lika basis mellan kommuner; samt fördela kostnader relaterade till förbyggandearbete, ledningscentral, försäkring, material och fordon vid insatser på befolkningsantal.

Resonemanget bakom modellen är att de operativa resurser som nu finns i varje kommun också skulle ha behövt finnas där utifrån kraven i lagen om skydd mot olyckor ifall kommunen fortfarande hade organiserat räddningstjänsten inom sin egen organisation. Därav anses det rimligt att de kostnader som är förknippade med de operativa resurserna bärs av respektive kommun. Övergripande kostnader såsom direktion, stab och ledning hade varje kommun behövt bära själva om det fanns i egen regi. Därav anses det rimligt att detta fördelas lika oavsett kommunernas storlek. Till sist finns det en stark korrelation mellan antal invånare och antal olyckstillbud, även om detta kan ha en betydande variation mellan åren. Men detta gör att kostnader relaterade till material vid insatser samt fordon, tillsyn och ledning föreslås att fördelas baserat på invånareantal.

Tillämpning av denna modell i Skaraborg och simuleringar inom området för Räddningstjänsten Fyrbodal har visat att denna modell ger ett kostnadsutfall som ligger nära de tidigare kostnadsmodellerna, vilket underlättar för att uppnå legitimitet och acceptans för modellen. Då modellen bygger på en särskild logik går det att applicera samma modell i den situationen där Räddningstjänsten Fyrbodal skulle utvidgas mer.

En nackdel med denna kostnadsfördelningsmodell, som finns i alla modeller som inte bygger på objektivt observerbara parametrar såsom invånarantal, är att det finns ett visst tolkningsutrymme i hur olika kostnader ska klassificeras och vilken nyckel i kostnadsfördelningen som ska tillämpas på dessa. Val kring detta bör kunna göras inom förbundet med förbundets bästa i åtanke. Om ett sådant val har väsentlig påverkan ska detta redovisas transparant för att möjliggöra insyn från medlemskommunerna.

En annan nackdel med modellen är att de underliggande kostnader som fördelas utvecklas i olika takt, samt att de skiljer mellan åren beroende på skillnader i kostnader orsakat av insatser. Befolkningsantalet som har en tydlig påverkan på kostnadsfördelningsmodellen utvecklas också olika. Därför kommer det att finnas ett behov av att periodiskt uppdatera modellen. Då kostnadsfördelningen ingår i förbundsordningen medför detta krav på ett ställningstagande av kommunernas kommunfullmäktige varje gång kostnadsfördelningen ändras. I tillämpning av modellen görs ett försök att minska antal tillfällen där kostnadsfördelningen behöver uppdateras.

Hur fördelas kostnader i kostnadsfördelningsmodellen

Fördelning baserat på operativa resurser per kommun

De kostnader för operativa resurser som i fördelningsmodellen belastar varje kommun innefattar lönekostnader för de heltids- och deltidsstyrkor som finns i varje kommun samt olika relaterade omkostnader för dessa styrkor.

Fördelning på lika grund mellan kommuner

De kostnadstyper som i modellen fördelas på lika grund mellan kommuner är kostnader för:

- Direktion
- Förbundsledningen, samtliga chefer förutom ledningscentralen, och förebyggande avdelningen/tillsyn
- Förbundsstaben
- Revision

Fördelning baserat på befolkningsantal

De kostnadstyper som i modellen fördelas på invånarantal är kostnader för:

- Ledningscentralen
- Förebyggandeavdelningen
- Teknik- och stödavdelningen
- Kostnader för transportmedel
- Avskrivningskostnader för fordon och maskiner
- Licens-, abonnemangs- och försäkringskostnader

Fastställande av metod för fördelningsnyckel

Medlemskommunernas andelar ska ses över en gång per mandatperioden under mandatperiodens sista år. Vid förändringar av förutsättningarna för kostnadsfördelningen, exempelvis antalet medlemmar eller operativa resurser, ska kostnadsfördelningen ändras i samband med förändringen.

Hantering av hyreskostnader, pensioner och övningsresurser

I modellen finns det några kostnader som inte fördelas på operativa resurser, lika basis eller befolkningsantal. Dessa kostnader föreslås i stället att fördelas med den övergripande fördelningsnyckeln. Detta är kostnader för de förbundsgemensamma lokalytorna på heltidsstationerna, övningsanläggningar och kostnader för pensioner.

Hyreskostnader för brandstationer föreslås ligga utanför fördelningsmodellen. Kommunerna ersätter förbundet i stället med ett särskilt hyresbidrag uppgående till faktisk kostnad för de lokaler förbundet hyr av kommunerna eller av en annan hyresvärd. Ifall anpassningar av lokalerna anses nödvändiga av förbundet ska detta tas upp i dialog med den berörda kommunen så att kommunen ska göra en prioritering av detta behov, där förbundets behov, lagkrav samt andra investeringsbehov i kommunen kan vägas mot varandra.

Ett undantag för detta är hyreskostnader för de ytorna i heltidsbrandstationer som anses vara gemensamma. Efter ett analysarbete där kommunernas ekonomichefer har varit inblandade har det kommit överens om att använda en schablon på 35 % av den faktiska hyran för heltidsstationer som anses vara gemensam nytta för hela förbundet. För samtliga tre stationer låg uppskattningen nära 35 % och för att förenkla nuvarande och framtida bedömning av vad som anses vara till gemensam nytta för hela förbundet ansågs en lika schablon för varje station att föredra. Likaså anses hyror för övningsanläggningar vara till gemensam nytta för hela förbundet.

Storleken på pensionskostnader bestäms preliminärt utifrån pensionsprognos levererad i samband med bokslut två år innan budgetåret och regleras slutligt utifrån bokslutsprognos för budgetåret när detta är slut. T.ex. används sifforna från prognos vid bokslut 2023 avseende 2025 års budgetprognos för pensioner. När 2025 är slut kommer bokslutsprognos 2025 att användas vid reglering.

Relationen mellan kostnadsfördelningsmodellen och ägarandel i förbundets skulder, eget kapital och tillgångar

Kostnadsfördelningsmodellen ligger också till grund för fördelning i kommunernas andel i tillgångar (eget kapital?) och skulder som förbundet äger. Detta är en anledning till att hyrorna föreslås ligga utanför denna fördelning. Nya brandstationer är tydligt mer kostsamma än gamla. Om detta tas med i modellen kommer de kommuner med nyare brandstationer äga en betydande större andel i förbundets tillgångar (eget kapital?) och skulder, medan hyran inte har påverkat nivån av eget kapital eller skulder. Då denna hyra är en ren transaktion mellan förbundet och den medlemskommunen utan att det byggs upp varken eget kapital eller skuld. Den kan inte heller påverkas av förbundet genom att optimera/effektivisera sin verksamhet.

När fördelningsnyckeln anpassas framgent förändras också kommunernas andel i eget kapital. När en sådan förändring sker bör detta egna kapital ombalanseras till den nya fördelningsnyckeln genom att de kommuner som får en större ägandeandel betalar in extra eget kapital, medan de som får en mindre ägandeandel får ett belopp i eget kapital utbetalt.

Vägval för bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Samt beskrivning av ekonomiska transaktioner inför bildandet

THIJSSEN KONSULT AB

Innehåll

1. Introduktion 2
2. Genomförandet 2
3. Primära frågeställningar 2
4. Hur ska bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal genomföras? 3
4.1 Varför avfärdas bildandet av ett nytt förbund? 3
4.2 Varför föreslås det att avfärda ett sammangående av NÄRF in i RMB? 4
4.3 Varför förordas ett sammangående i NÄRF 4
5. Hur ser de ekonomiska transaktionerna ut för medlemskommunerna vid ett samgående av förbunden 5
5.1 Steg 1, förändring i andel i eget kapital till följd av ny förbundsordning: 5
5.2 Steg 2, inköp i eget kapital i det utvidgade förbundet: 5
5.3 Steg 3, avveckling av förbund och utbetalning av eget kapital: 6
6. Redovisningsaspekter i sammangående processen 6
6.1 Justering av olika avskrivningstider 6
6.2 Hur att i kommunerna bokföra inköp i eget kapital 7
6.3 Hur i kommunerna bokföra utbetalt eget kapital 7
7. Hur ser de ekonomiska transaktionerna ut ur förbundets perspektiv 7
8. Vilken modell för framtida fördelning av förbundets kostnader ska tillämpas. 8
9. Hur ska avveckling av ett eller två förbund hanteras. 8

1. Introduktion

Utifrån de tidigare inriktningsbesluten antagna av samtliga medlemskommuner i RMB och NÄRF samt baserat på rapporten författad av Prospero, ska ett förslag presenteras kring hur en sammanslagning mellan NÄRF och RMB kan genomföras. Där Prosperorapporten primärt har fokus på förbundsordning, reglemente och den övergripande processen, fokuserar denna rapport på hur själva bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal ska gå till och hur den ekonomiska transaktionen vid bildandet kommer att se ut.

2. Genomförandet

Rapporten baserar sig på levererat underlag av både NÄRF och RMB. Vidare baseras den på hur andra förbundsbildningar/utvidgningar har genomförts där bland annat information från Räddningstjänsten Storgöteborg, Räddningstjänsten Skaraborg, Storstockholms brandförsvar och Räddningstjänsten Sydost har tagits i beaktande.

3. Primära frågeställningar

1. Hur ska bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal genomföras? Följande tre möjligheter har analyserats:

    i. Ett nytt förbund bildas. Sedan genomförs en verksamhetsövergång för personal från de befintliga förbunden, samt att tillgångarna säljs till det nya förbundet. Därefter kommer de befintliga förbunden avvecklas.
    ii. RMB:s medlemskommuner ansöker om medlemskap i NÄRF. En verksamhetsövergång genomförs för RMB:s personal till NÄRF. NÄRF köper över RMB:s tillgångar. NÄRF byter namn till Räddningstjänsten Fyrbodal. RMB avvecklas.
    iii. NÄRF:s medlemskommuner ansöker om medlemskap i RMB. En verksamhetsövergång genomförs för NÄRF:s personal till RMB. RMB köper över NÄRF:s tillgångar. RMB byter namn till Räddningstjänsten Fyrbodal. NÄRF avvecklas.

2. Hur ska de ekonomiska transaktionerna vid tillträde se ut så att det tas hänsyn till det nuvarande värdet av varje medlemskommuns del i tillgångar, skulder och eget kapital i det nuvarande förbundet?

3. Hur ser de ekonomiska transaktionerna ut ur förbundets perspektiv?

4. Vilken modell för framtida fördelning av förbundets kostnader ska tillämpas?

5. Hur ska avveckling av ett eller två förbund hanteras?

4. Hur ska bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal genomföras?

Alla tre vägval för bildandet av det nya förbundet är tekniskt och administrativt möjligt. Men de skiljer sig åt i kostnadsbild och i startförutsättningar i det nya förbundet.

Oavsett vägvalet kan man utåt kommunicera sammangåendet av RMB och NÄRF som en fusion. Förbundet kommer att få ett nytt namn, ny logotyp och nytt bildspråk. Härigenom kan man säkerställa att medborgare, anställda och övriga intressenter upplever Räddningstjänsten Fyrbodal som ett nytt förbund.

Utifrån den sammanvägda information som har kommit fram under denna utredning föreslås alternativ **ii** som ekonomiskt mest fördelaktigt. Detta innebär att det föreslås att RMB:s medlemskommuner ansöker om medlemskap i NÄRF. I samband med detta antas en ny förbundsordning och förbundsnamnet ändras till Räddningstjänsten Fyrbodal. Detta sätt att bilda det nya förbundet skapar det ekonomisk mest robusta förbundet inför framtiden, samtidigt innebär detta de lägsta kostnaderna för själva sammanslagningen.

4.1 Varför avfärdas bildandet av ett nytt förbund?

Att bilda ett helt nytt förbund ökar kostnader på tre områden. Ett extraförbund kommer att vara i drift under minst två års tid. Två förbund ska avvecklas i stället för ett. Samt att allt måste byggas upp i det nya förbundet, vilket skapar ökad arbetsbelastning och ökade kostnader i början. En detaljerad kostnadsuppskattning är svårt att göra utan en fördjupad utredning, men de merkostnader som bildandet av ett nytt förbund medför, jämfört med att ett av de befintliga förbunden utvidgas, uppskattas ligger emellan 4 och 6 mnkr. Nedan utvidgas dessa tre argument mot bildandet av ett nytt förbund.

När det väljs att bilda ett nytt förbund kommer det vara tre kommunalförbund som existerar under halva 2024, hela 2025 och början av 2026. Driften av ett kommunalförbund medför kostnader. Grundkostnader för ett förbund utgörs primärt av nedlagd arbetstid, direktions- och revisionskostnader, samt inköp av olika system och stödtjänster. Dessa kostnader uppskattas försiktigt till ungefär 1 mnkr årligen. Att ha ett till förbund i drift under sammangåendeprocessen innebär uppskattningsvis en extra kostnad på 2 mnkr under de två år processen tar.

Avveckling av ett förbund är också förknippat med kostnader. Erfarenheter från avveckling av Södra Bohusläns Räddningsförbund tyder på att en avvecklingsstyrgrupp arbetar intensivt under ett och ett halvt år med avvecklingen. Avvecklingen uppskattas kosta minst 1 till 2 mnkr, beroende på hur omfattande avvecklingsarbetet visar sig bli. Denna kostnad består mestadels av nedlagd arbetstid av direktionen, styrgruppen för avveckling och inköpta resurser. Om det väljs att avveckla båda förbunden och starta ett nytt förbund, blir de totala avvecklingskostnaderna högre.

När ett nytt förbund bildas har denna juridiska entitet inga avtal tecknade alls. Allt från bankkonto, upphandling av alla olika inköpsavtal, uppsättning av olika IT system m.m. måste skapas innan räddningsverksamheten kan tas över från de befintliga förbunden. Tidsplanen för detta inför första januari 2025 är kort. Att sätta upp ett nytt förbund kommer att kräva att betydande mängder arbetstid läggs på detta under 2024. När en verksamhetsövergång till ett av de befintliga förbunden väljs kan man till stora delar använda sig av den organisationsinfrastruktur som redan är uppsatt för detta förbund. Man behöver helt enkelt inte bygga upp allt från grunden. Att starta ett nytt förbund från grunden under 2024 uppskattas medföra kostnader för extra nedlagd arbetstid till omkring 1 till 2 miljoner kronor. Detta beror bland annat på att det nya förbundet inte kan använda sig av avropsupphandlingar från upphandlingscentralen ADDA. Detta då det nya förbundet inte var anslutet till ADDA när dessa upphandlingar genomfördes. Detta medför merarbete i upphandlingsarbetet.

Beloppsuppskattningar har gjorts med grunden i RMB:s och NÄRF:s nuvarande kostnader för direktion, revision och köp av stödtjänster från kommunerna, samt dialog med ordförande för avvecklingsstyrgruppen av Södra Bohusläns Räddningstjänstförbund.

4.2 Varför föreslås det att avfärda ett sammangående av NÄRF in i RMB?

Det finns tre huvudsakliga argument som talar emot ett sammangående i nuvarande RMB, där RMB:s relativt svagare finansiella ställning är det främsta.

RMB har ett lägre eget kapital än NÄRF. Detta betyder att NÄRF har en starkare finansiell ställning och har därmed en bättre förmåga att finansiera sin balansräkning utan att behöva ta på sig skulder. Att NÄRF har en starkare finansiell ställning stärks ytterligare av att NÄRF har tillämpat kortare avskrivningstider. Det verkliga värdet av NÄRF:s tillgångar är därmed högre än det som framgår av redovisningen. Detta beskrivs mer utförligt i kapital 5.2.

När nya kommuner ansluter sig i ett befintligt förbund ska de köpa in sig i det befintliga egna kapitalet. Detta för att värdet av besittningar från nuvarande medlemmar i detta förbund inte ska urholkas och de nya medlemmarna på lika grunder ska bidra till förbundets kapital. Om NÄRF:s medlemskommuner skulle ansluta sig till RMB ger detta ett finansiellt svagare förbund framåt. NÄRF:s medlemskommuner kan i så fall också netto erhålla en utbetalning av eget kapital (skillnad mellan frigjort eget kapital i avveckling av NÄRF och inköp i eget kapital hos RMB). Vilket förvisso är en fördel för NÄRF-kommunerna, men detta skulle innebära ett skuldsatt förbund där medlemsbidraget också måste ökas för att täcka räntekostnader.

Avvecklingskostnader för RMB kan antas vara något lägre än motsvarande kostnad för NÄRF. Detta då RMB är ett mindre förbund i storlek och är yngre. RMB bildades 2009 och Uddevalla kommun tillkom först 2015, NÄRF bildades 1997.

I sammangåendet måste också olika externa avtal skrivas om för bland annat automatlarm. Dessa är mindre i antal när det gäller RMB.

Övergången av personal från RMB till NÄRF är också mindre omfattande då detta berör ett färre antal personer. Detta minskar storleken av den administrativa hanteringen och MBL-förhandlingarna vid övergången något.

4.3 Varför förordas ett sammangående i NÄRF

Ett sammangående i NÄRF bedöms vara mest resurseffektivt:

- Mer kostnader för ett nytt förbund undviks.
- Mindre antal anställda berörs av en verksamhetsövergång.
- Mindre antal avtal som påverkas av förändringen.
- Lägre avvecklingskostnader, då det yngre och mindre förbundet är det som kommer att likvideras.

Långsiktigt är det starkaste argumentet att detta kommer att skapa det mest ekonomiskt robusta förbundet för framtiden med en stark soliditet och ett starkt eget kapital som minskar behov av lånefinansiering.

5. Hur ser de ekonomiska transaktionerna ut för medlemskommunerna vid ett samgående av förbunden.

Vid ett sammangående av NÄRF och RMB behöver det ske ett antal transaktioner. Dessa transaktioner avser kommunernas andel i det egna kapitalet i nuvarande förbund och det kommande förbundet Räddningstjänsten Fyrbodal. Transaktionerna kan delas upp i tre steg.

Utförandet av dessa steg är avstämda med rådet för kommunal redovisning.

Nedanstående preliminära transaktioner utgår från ett sammangående där medlemskommunerna i RMB ansöker om medlemskap i NÄRF, som därefter namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal.

- Steg 1: Förändring i andel i eget kapital i NÄRF, efter antagande av ny förbundsordning.
- Steg 2: Inköp av RMB:s medlemskommuner i det egna kapitalet i NÄRF.
- Steg 3: Utbetalning av eget kapital från RMB till RMB:s medlemskommuner som frigörs efter avveckling av RMB.

5.1 Steg 1, förändring i andel i eget kapital till följd av ny förbundsordning

Nuvarande förbundsordning för NÄRF anger i § 10 att medlemskommunerna vid varje tidpunkt har andel i förbundets tillgångar och skulder och eget kapital i förhållande till vad medlemmarna tillskjutit till verksamheten. Vid medlemskommuns utträde ska denne tillskiftas dess andel av förbundets behållna förmögenhet per utträdesdagen.

I den nya föreslagna skrivningen föreslås en annan skrivning som är mer likt andra närliggande förbund och som blir lättare att hantera framgent. Skrivningen som föreslås i § 8 av den nya förbundsordningen är: Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder och eget kapital i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Vid övergången till den nya förbundsordningen rekommenderas att eget kapital per kommun justeras. Om detta inte görs förändras behållningen i det egna kapitalet utan att de kommunerna som får en mindre behållning kompenseras för detta. Denna ombalansering av det egna kapitalet innebär att det vid bokslutet 2024 tas fram hur mycket av det eget kapitalet i NÄRF som tillhör varje medlemskommun. Detta jämförs med hur mycket eget kapital som tillhör varje kommun enligt den nya fördelningsnyckeln i Räddningstjänsten Fyrbodal. De NÄRF-kommuner som kommer att ha en relativ större andel erlägger nytt eget kapital i förbundet. De kommuner som kommer ha ett relativ minskad andel erhåller en utbetalning av eget kapital.

En likartad transaktion kommer att ske för RMB-kommunerna. De erlägger nytt eget kapital i Räddningstjänsten Fyrbodal enligt den nya fördelningsnyckeln. Medan utbetalning av kvarstående eget kapital i RMB efter likvidationen kommer att betalas ut till RMB:s medlemskommuner enligt den gamla fördelningsnyckeln.

Transaktionerna under detta steg påverkar inte totalt eget kapital i förbundet. Likvidmässigt ger dessa transaktioner netto ingen påverkan på förbundet heller.

Redovisningsaspekter av dessa transaktioner förklaras i kapitel 6.

5.2 Steg 2, inköp i eget kapital i det utvidgade förbundet:

När ett förbund utvidgas ska det normalt undvikas att värdet av det egna kapitalet från de befintliga förbundsmedlemmarna urholkas. Genom att de nya inträdande medlemmarna skjuter till eget kapital i paritet med deras framtida ägarandel, säkerställs att totala värdet av de befintliga kommunernas andel i det egna kapitalet förblir oförändrat.

Beloppet av eget kapital som RMB:s medlemskommuner måste köpa in sig i är känt först när NÄRF:s årsredovisning för 2024 är klar, detta då nivån av eget kapital påverkas av årsresultat för 2024. Samtidigt behöver Räddningstjänsten Fyrbodal en del av dessa medel redan första januari 2025 för att kunna köpa över tillgångarna från RMB. Detta föreslås att lösas genom att Räddningstjänsten Fyrbodal köper över tillgångarna mot en räntefri revers. Den reversen kan betalas ut till RMB när RMB-kommunerna senare under 2025 har betalat in för deras inköp i det egna kapitalet hos NÄRF/Räddningstjänsten Fyrbodal.

Inköp i eget kapital påverkar inte kommunens resultat, då detta inbetalda egna kapital inte utgör en kostnad utan förblir en tillgång för kommunen. Inbetalning av eget kapital försämrar kommunens likviditet och kan, beroende på kommunens kassalikviditet, medföra ett visst upplåningsbehov.

5.3 Steg 3, avveckling av förbund och utbetalning av eget kapital:

När verksamhetsövergången från RMB till NÄRF är genomförd 2025-01-01 och tillgångarna har sålts till NÄRF kan avvecklingen av Räddningstjänsten Mitt Bohuslän påbörjas. Ur erfarenhet från andra förbund framgår det att denna process kan ta mellan ett och två års tid.

Det rekommenderas att ett avtal ingås med Räddningstjänsten Fyrbodal att samtliga kostnader som uppstår i samband med avvecklingen faktureras till Räddningstjänsten Fyrbodal. Därmed delas kostnader för avvecklingen mellan alla inblandade kommuner enligt kostnadsfördelningsmodellen. Härmed förebyggs att en nackdel uppstår för RMB:s kommuner att det är just deras förbund som avvecklas.

När avvecklingen av RMB är genomförd kvarstår det endast ett bankkonto i förbundet där det kvarstående egna kapitalet finns. Detta tillfaller medlemskommunerna i RMB enligt fördelningen som anges i RMB:s nuvarande förbundsordning. Storleken av detta belopp är beroende på årsresultatet under 2024.

Likvidmässigt kompenserar den utbetalningen av eget kapital från RMB delvis inköpet i eget kapital som kommunerna har behövt göra i Räddningstjänsten Fyrbodal. Dock lär utbetalning av det egna kapitalet ske senare än inbetalning av det egna kapitalet i Räddningstjänsten Fyrbodal.

Resultatmässigt påverkar däremot denna utbetalning av eget kapital kommunernas resultat positivt, medan inbetalning av det egna kapitalet i Räddningstjänsten Fyrbodal inte påverkar kommunens resultat. Detta beskrivs mer utförligt i kapitel 6.

6. Redovisningsaspekter i sammangående processen

Sammangåendet av RMB och NÄRF ger upphov till ett antal redovisningsmässiga frågor. Dialog kring dessa frågor har skett med Rådet för kommunal redovisning (RKR). Redovisningsfrågorna kan delas upp i tre delar.

- Justering av olika avskrivningstider.
- Hur att i kommunerna bokföra inköp i eget kapital.
- Hur i kommunerna bokföra utbetalt eget kapital.

6.1 Justering av olika avskrivningstider

RMB och NÄRF har genom åren tillämpat olika avskrivningsprinciper på sina tillgångar. Särskilt NÄRF har skrivit av dyrbara tillgångar, såsom olika typer av fordon, på betydligt kortare avskrivningstider. Detta gör att det bokförda värdet på tillgångarna inte är fullt ut jämförbart. Detta gör att det egna kapitalet i NÄRF idag inte återspelar det verkliga värdet av besittningar som förbundet har. På samma sätt återspeglas bokfört värde av tillgångarna i RMB inte ett korrekt värde som kan vara underlag för försäljning av dessa tillgångar till Räddningstjänsten Fyrbodal.

Efter dialog med RKR föreslås att tillämpa RKR redovisningsanvisning 12, byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel, för att hantera detta. Det som i detta fall ska göras är att man behandlar de tidigare tillämpade avskrivningstiderna som fel, och att man rättar värdet av tillgångarna till det värde som de skulle ha haft med korrekta avskrivningstider. Detta görs med en metod så att resultatet 2024 inte påverkas, men värdet av tillgångarna ökas och likaså ökas det egna kapitalet.

För att skapa rätt grund för denna justering har ett arbete gjorts för att skapa en avskrivningsplan för det framtida Räddningstjänsten Fyrbodal. Detta baserar sig på en omvärldsbevakning av avskrivningsplaner av andra räddningstjänstförbund, samt en egen bedömning av vad som motsvarar en korrekt livslängd av tillgångarna. Dessa nya avskrivningstider kommer att tillämpas i både RMB och NÄRF från och med januari 2024.

Efter att dessa justeringar har genomförts under 2024 kommer värdet av det egna kapitalet i förbunden samt värdet av tillgångarna ha en korrekt och jämförbar grund för de transaktioner som ska genomföras såsom de är beskrivna under kapitel 5.

6.2 Hur att i kommunerna bokföra inköp i eget kapital

På frågan huruvida inköp i eget kapital i ett kommunalförbund blir resultatspåverkande eller inte för de berörda kommunerna, svarar RKR att dessa transaktioner inte belastar kommunens resultat. Transaktionerna blir en likvid transaktion från berörda kommuner till förbundet, men samtidigt bokas det beloppet upp som en bestående finansiell anläggningstillgång. Värdet på dessa tillgångar behövs i regel inte skrivas ned, då balanskravet i kommunallagen inte tillåter förbundet att på ett bestående sätt minska det egna kapitalet.

6.3 Hur i kommunerna bokföra utbetalt eget kapital

En förfrågan hos kommunernas ekonomichefer indikerade att kommunerna idag inte har ett bokfört eget kapital över sitt innehav i RMB eller NÄRF. När en summa eget kapital då blir utbetalt blir detta resultatspåverkande. Detta har som främsta effekt att RMB kommunerna kommer att erhålla ett större belopp eget kapital från RMB:s avveckling som kommer att påverka deras resultat positivt under året när avvecklingen slutförs.

Inköpet i eget kapital i Räddningstjänsten Fyrbodal och utbetalningen av eget kapital från RMB ska anses vara separata händelser som kommer från separata juridiska personer och får därför inte sammanräknas i bokföringen.

7. Hur ser de ekonomiska transaktionerna ut ur förbundets perspektiv

När medlemskommunerna betalar in nytt eget kapital till förbundet ökar förbundets kassalikviditet.

Den förstärkta kassalikviditeten kommer att minska sannolikheten för att förbundet måste lånefinansiera investeringar framgent. Därmed behöver förbundet inte dra på sig extra räntekostnader, som indirekt belastar kommunerna.

Men hela inköpsbeloppet i eget kapital kommer inte att förstärka kassalikviditeten, då en del av denna likviditet omgående kommer att användas för att köpa RMB:s anläggningstillgångar.

Beloppet som ska erläggas för dessa tillgångar ska minskas med eventuella skulder som NÄRF ska ta över från RMB. Värdet av RMB:s pensionsförsäkringar ska också avräknas i dessa transaktioner. Skulder som ska avräknas är bland annat semesterlöneskulder och vissa pensionsskulder. Resterade belopp ska erläggas kontant till RMB. Detta belopp, som betalas från Räddningstjänsten Fyrbodal till RMB för

övertagandet av tillgångar och skulder, utgör en stor del av det egna kapital som efter avveckling kommer att betalas ut till RMB:s medlemskommuner.

8. Vilken modell för framtida fördelning av förbundets kostnader ska tillämpas.

Beskrivningen av vilken modell för kostnadsfördelning som ska tillämpas finns i ett separat PM.

9. Hur ska avveckling av ett eller två förbund hanteras.

Avveckling av kommunalförbund sker inte så ofta. I kommunallagen finns idag ingen tydlig beskrivning hur avvecklingen ska gå till. I den nu upphävda, och i kommunallagen integrerade, kommunalförbundslagen (1985:894) anges i 4:e kapitlet mer utförligt hur avvecklingen ska genomföras.

Med stöd från ovanstående föreslås följande avvecklingsprocess:

- Förbundsmedlemmar skickar in en begäran om likvidation till förbundet.
- Förbundsdirektionen beslutar om att inleda likvidation och direktionen får rollen som likvidator.
- Förbundsdirektionen ska besluta om en **avvecklingsprocess** och anvisa vem som operativt ska genomföra avvecklingen.
- Eventuella kvarvarande tillgångar ska säljas.
- Kvarvarande avtal ska sägas upp, i den mån att avtal inte önskas eller inte kan tas över av Räddningstjänsten Fyrbodal.
- Alla dokument, fysiska och digitala ska hanteras och gallras eller arkiveras. Ett avtal ska slutas med en medlemskommun som ska ansvara för förbundets arkiv.
- En kallelse för okända borgenärer ska göras genom en kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.
- En slutlig redovisning för likvidationsperioden ska delges medlemskommunerna.
- Kvarstående eget kapital skiftas ut till medlemskommunerna.
- Förbundet kan avregistreras hos registreringsmyndigheten för kommunalförbund: SCB.

Avveckling/likvidation av ett förbund medför vissa kostnader samt är tidskrävande. Ur erfarenhet av andra avvecklingar framgår det att främst är hantering av alla dokument, digitala och fysiska, som är tidskrävande och därmed kostnadsdrivande. Under tiden som avvecklingen pågår finns det kvarstående egna kapitalet också upplåst i förbundet.

Detta är ett argument mot att avveckla båda förbunden. På grund av att RMB inte har funnits som organisation lika länge som NÄRF, samt att RMB är ett mindre förbund i storlek, bör avvecklingen av RMB vara mindre tidskrävande.

PROSPERO.

STÄRKER SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET

RAPPORT

Förslag till förbundsordning för ett sammanslaget räddningstjänstförbund av Mitt Bohuslän och Norra Älvsborg

rapport-RMB801 Rev E

2024-04-16

SAMMANFATTNING

Rapporten lämnar förslag till förbundsordningen med tillhörande reglemente för ett sammanslaget kommunalförbund mellan Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund.

Rapporten består av en rapportdel och tre bilagor. Bilagorna är ”Förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodal”, ”Reglementet för förbundsdirektionen Räddningstjänsten Fyrbodal” och en jämförelse av den politiska organisationen för några andra kommunalförbund.

Rapportdelen ger en kort beskrivning kring behovet av ökad samverkan inom svensk räddningstjänst. Det är för närvarande en tydlig trend för samverkan i större geografiska områden. Förslag till text i förbundsordning är markerad med en ram runt texten som i de flesta fallen föregås av en förklarande text. Rapporten avslutas med en kort beskrivning kring processen att slå samman två kommunalförbund.

Vår ambition har varit att skapa konsensus i styrgruppen. Styrgruppen består av presidierna i förbundsdirektionerna för Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, samt ytterligare två representanter, vilket inneburit att samtliga sju kommuner varit representerade.

Prospero lämnar ett komplett förslag till förbundsordning och reglemente enligt uppdrag. Styrgruppen är helt enig om dessa förslag.

Vidare har ekonomigruppen arbetet med en kostnadsfördelningsmodell som är hämtad från Räddningstjänsten Skaraborg. Modellen tar hänsyn till flera parametrar vilket medför att den upplevs som rättvisande men komplicerad. Styrgruppen har ställts sig bakom fördelningsmodellen. Från medlemsområden i båda förbund framgår önskemål att vidare analysera kostnadsfördelningsmodellen samt eventuell pröva andra alternativ.

Utifrån modellen har medlemsandelarna fördelats mellan kommunerna. Det är enligt vår uppfattning helt avgörande för en förbundssammanslagning att ekonomifördelningsmodellen upplevs som tillräckligt rättvis för alla ingående parter.

Bakgrunden till den föreslagna beräkningsmodellen redovisas som ett separat PM. Modellens utformning specificeras i en överenskommelse om tillämpning av förbundsordningen. Denna överenskommelse ska vara med i beslutsunderlaget inför beslutet i respektive kommunfullmäktige om bildande av kommunalförburbundet Räddningstjänsten Fyrbodal.

Det är även angeläget att det träffas en överenskommelse mellan medlemskommunerna och kommunalförbundet om hur processen för fastighetsfrågor och förbundets framtida investeringsplan ska beredas.

INNEHÅLL

1 INTRODUKTION 5
1.1 Mål och Syfte 5
1.2 Avgränsningar 5
2 GENOMFÖRANDE 5
2.1 Inledning 5
2.2 Ingående organisationer 5
2.3 Projektledare 5
3 DEN KOMMUNALA RÄDDNINGSTJÄNSTEN – ROLL- OCH ANSVARSFÖRDELNING 6
4 LAG OM SKYDD MOT OLYCKOR 6
4.1 Lagstiftarens krav på samverkan 6
4.2 Reviderad lagstiftning 7
5 FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN KOMMUNALA RÄDDNINGSTJÄNSTEN 7
5.1 Framtidsstudie: 2030 med fokus på kommunal räddningstjänst 7
5.2 Nationella trender 8
6 VARFÖR ETT GEMENSAMT KOMMUNALFÖRBUND 9
7 GRUNDSYN FÖR EN FÖRBUNDSORDNING 9
8 FÖRBUNDETS NAMN, SÄTE, MEDLEMMAR OCH ÄNDAMÅL 9
8.1 Namn 9
8.2 Säte 10
8.3 Medlemmar 10
8.4 Ändamål 10
8.4.1 Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 10
8.4.2 Räddningstjänsten Mitt Bohuslän 11
8.4.3 Vår bedömning 12
8.4.4 Vårt förslag till förbundets ändamål 12
8.5 Stöd till medlemskommunerna 13
8.5.1 Vår bedömning 14
9 FÖRBUNDETS ORGANISATION 14
9.1 Kommunallagen 14
9.1.1 Fördelar och nackdelar med respektive alternativ 14
9.2 Nuvarande politiska organisationer 15
9.2.1 Förslag till politisk organisation för ett sammanslaget förbund 15
9.3 Revisorer 17
9.4 Anslagstavla 17
10 FÖRBUNDSMEDLEMMARNAS ANDELAR, INSYN, BUDGETPROCESS MM 17
10.1 Allmänt 17
10.2 Förbundsmedlemmarnas andelar i förbundets tillgångar och skulder och fördelningen av förbundets kostnader mellan medlemmarna 18
10.3 Lån och borgen 19

10.4 Fastigheter 19
10.5 Förbundsmedlemmarnas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet 19
10.6 Riktlinjer om förbundets budgetprocess 21
11 EN FÖRBUNDSMEDLEMS UTTRÄDE UR FÖRBUNDET 21
12 TVISTER MELLAN KOMMUNALFÖRBUNDET OCH DESS MEDLEMMAR 22
13 EKONOMISK ERSÄTTNING TILL FÖRTROENDEVALD 22
14 INTRÄDE AV NY MEDLEM 22
15 ÖVRE GRÄNS FÖR KOSTNADER VID RÄDDNINGSINSATS 22
16 ARKIVBILDNING 23
17 REGLEMENTE 23
18 PROCESS FÖR FÖRBUNDSBILDNING 24
19 REFERENSER 26
19.1 Dokument 26
19.2 Referenspersoner 26
20 BILAGOR 28
20.1 Förslag till förbundsordning 28
Förslag 35
20.2 Jämförelse med förbundsdirektionen i några andra kommunalförbund 42

RAPPORT

1 INTRODUKTION

Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) har sedan år 2018 successivt ökat sin samverkan inom olika verksamhetsfrågor. Tidigare utredningar pekar på att en förutsättning för att möta framtida räddningstjänstutmaningar är att skapa en robustare organisation. Detta genom en sammanslagning av de nuvarande räddningstjänstförbunden NÄRF och RMB.

Samtliga sju medlemskommuner har fattat ett inriktningsbeslut om att fortsätta processen med ett gemensamt kommunalförbund med start 1 januari 2025.

1.1 MÅL OCH SYFTE

Syftet med uppdraget är att tillföra kompetens och struktur som grund för att kunna lämna förslag till, en av medlemskommunerna, förankrad förbundsordning. Vidare syfte är att minska arbetsbelastning för personal och förtroendevalda inom medlemskommunerna, både i att upprätta förslag till förbundsordning samt att, om möjligt åstadkomma samsyn när det gäller innehållet i förbundsordningen.

Prospero Samhällssäkerhet AB har därmed erhållit uppdraget att genomföra en utredning i syfte att ta fram förslag på ny förbundsordning samt förslag på övergripande process kring förbundsbildningen.

1.2 AVGRÄNSNINGAR

Uppdraget omfattar förslag till förbundsordning, reglemente samt övergripande process för sammanslagning av de bägge räddningstjänstförbunden till ett nytt gemensamt räddningstjänstförbund.

2 GENOMFÖRANDE

2.1 INLEDNING

Kommunal samverkan bygger på en vilja att uppnå något bra tillsammans och för detta krävs det förtroende för varandra. För att bygga förtroende är delaktighet och insyn två viktiga parametrar. Prosperos arbetsmodell understödjer insyn och delaktighet.

Arbetet har, förutom att ta del av bakgrundsmaterial i form av befintliga förbundsordningar, handlingsprogram mm, genomförts genom dialoger, workshops och informationsträffar med den politiska styrgruppen, respektive förbundsdirektioner, KSO och oppositionsråd, tjänstemannaledningen i de bägge förbunden samt kommunchefer/direktörer och ekonomichefer.

2.2 INGÅENDE ORGANISATIONER

Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund består av medlemskommunerna Färgelanda, Mellerud, Trollhättan och Vänersborg som leds av en förbundsdirektion.

Mitt Bohusläns räddningstjänstförbund består av medlemmarna Lysekil, Munkedal och Uddevalla som leds av en förbundsdirektion.

Det innebär att det är sju kommunstyrelser och två förbundsdirektioner med sina tjänstemannaorganisationer som ska ges möjlighet till insyn och delaktighet.

2.3 PROJEKTLEDARE

Prospero Samhällssäkerhet AB har varit projektledare med konsulterna Jan Wisén, Rainar All och Åke Jacobsson under perioden juni – november 2023.

3 DEN KOMMUNALA RÄDDNINGSTJÄNSTEN – ROLL- OCH ANSVARSFÖRDELNING

Den kommunala räddningstjänsten, som regleras i LSO (Lag om skydd mot olyckor) är som framgår av namnet ett ansvar för kommunen. Det ansvaret gäller oavsett hur man väljer att organisera sig. Det kan vara inom:

- egen förvaltningsregi som en egen förvaltning eller del i en gemensam förvaltning,
- civilrättsligt avtal med en eller flera kommuner,
- gemensam nämnd med en eller flera kommuner eller
- som medlem i ett kommunalförbund med en eller flera kommuner.

På regional nivå ska Länsstyrelsen stödja kommunerna i sitt räddningstjänstuppdrag och bidra till en god samverkan. I vissa fall kan Länsstyrelsen företräda den centrala nivån (MSB) på regional nivå. Fram till 2021 svarade Länsstyrelsen för statens tillsyn av den kommunala räddningstjänsten. Denna uppgift överfördes då till MSB.

På central nivå är det MSB (Myndighetens för samhällsskydd och beredskap) som ska stödja den kommunala räddningstjänsten och främja en god utveckling inom området. MSB är sedan 2021 tillsynsmyndighet för den kommunala räddningstjänsten. MSB har också föreskriftsrätt inom vissa områden som t.ex. utformningen av kommunernas handlingsprogram, enhetlighet i ledningssystem, utformning av tillsynen mm. Inom andra områden ger MSB ut vägledningar och goda exempel. MSB svarar också för kompetensutbildning av räddningstjänstens personal.

MSB ligger under nuvarande mandatperiod organisatoriskt under Försvarsdepartementet i Regeringskansliet.

4 LAG OM SKYDD MOT OLYCKOR

Lagen om skydd mot olyckor från 2003 har som huvudsyfte att minska antalet olyckor och skador till följd av olyckor**.** Detta ska ske genom målstyrning i stället för detaljstyrning från statens sida och ge en ökad möjlighet för kommunerna att anpassa sin verksamhet utifrån lokala förhållanden och lokal riskbild. Det förebyggande arbetet ska stärkas och den enskildes ansvar i förhållande till det offentliga ska göras tydligare. Kommunen ska samordna det olycksförebyggande arbetet inom kommunens område samt öka lärandet genom att genomföra olycksorsaksutredningar.

4.1 LAGSTIFTARENS KRAV PÅ SAMVERKAN

I Sverige är det idag vanligt att kommunerna samverkar inom räddningstjänstområdet. Det sker genom civilrättsliga avtal, gemensam nämnd eller kommunalförbund.

I räddningstjänstlagen 1986 uttryckte lagstiftaren tydliga krav på kommunerna att börja samverka vad det gäller räddningstjänst:

> *7 § Varje kommun ska svara för att åtgärder vidtas inom kommunen så att bränder och skador till följd av bränder förebyggs. Kommunen ska också främja annan olycks- och skadeförebyggande verksamhet i kommunen.*
> *8 § Kommunerna ska ta till vara möjligheterna att utnyttja varandras resurser för räddningstjänsten och för förebyggande verksamhet enligt 7 §.*

Motiven var att minska olikheterna inom räddningstjänsten och att höja effektiviteten. Samverkan ska ske på frivillig väg vad det gäller innehåll och former utan inblandning från statens sida. Lagstiftarens mening var att samverkan inte enbart skulle gälla operativa resurser utan att den även skulle omfatta förebyggande arbete mot bränder och mot skador till följd av bränder.

Den nu gällande lagen om skydd mot olyckor bekräftar att förväntningarna på samverkan kvarstår. Utdrag ur Lagen om Skydd mot Olyckor 2003:

> *6 § Kommunerna och de statliga myndigheter som ansvarar för verksamhet enligt denna lag ska samordna verksamheten samt samarbeta med varandra och med andra som berörs.*

Utdrag ur propositionen bakom Lagen om Skydd mot Olyckor:

”Kommunerna får själva, utan inblandning från staten, bestämma formerna för ett sådant samarbete. Särskilt för mindre kommuner kan det vara en fördel att söka samarbete för att utveckla verksamheten. Det kan t.ex. råda svårighet att anställa personal med särskild kompetens. Ett samarbete kommuner emellan kan då vara en lösning. Samarbete kan ske genom särskilda avtal men också i kommunalförbund eller gemensam nämnd.”

4.2 REVIDERAD LAGSTIFTNING

Regeringen överlämnade i juni 2020 en proposition till Riksdagen med förslag på åtgärder för en mer likvärdig och effektiv kommunal räddningstjänst över hela landet. Propositionen grundade sig på den statliga utredningen ”En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)”. Intentionen var att skapa bättre förutsättningar att förebygga olyckor och minska skador till följd av olyckor. Den reviderade lagstiftningen trädde i allt väsentligt i kraft 1 januari 2021 och i sin helhet 1 januari 2022.

Förändringarna handlar främst om:

- starkare statlig styrning av kommunernas förebyggande verksamhet och räddningstjänst.
- krav på kommunerna att ständigt upprätthålla en övergripande ledning av räddningstjänstens operativa verksamhet.
- att flytta tillsynen och stöd över kommunens räddningstjänst från länsstyrelserna till MSB.
- att om kommunerna brister i sina skyldigheter får MSB möjlighet att förelägga kommunerna att åtgärda bristerna.
- att MSB ska få en möjlighet att prioritera och fördela tillgängliga förstärkningsresurser om det finns konkurrerande behov av dem.

Kommunernas mycket stora frihet att själva besluta om den kommunala servicenivån gällande olyckor där kommunen har skyldighet att vidta åtgärder kvarstår. Dock ska räddningstjänstens förmåga beskrivas tydligare i kommande handlingsprogram. Och statens tillsyn genom MSB ska skärpas.

5 FÖRVÄNTNINGAR PÅ DEN KOMMUNALA RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Detta avsnitt är ett underlag för bedömningen hur den kommunala räddningstjänsten behöver utvecklas utifrån förväntad samhälls- och riskutveckling.

5.1 FRAMTIDSSTUDIE: 2030 MED FOKUS PÅ KOMMUNAL RÄDDNINGSTJÄNST

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap genomförde 2017 ”Framtidsstudie år 2030 med fokus på kommunal räddningstjänst”. Studien genomfördes av företaget Kairos Future.

Rapporten bekräftar tidigare framtidsspaningar och tydliggör att räddningstjänsten måste planera och organisera sig för en mer komplex och oförutsägbar miljö. Den framtida omvärld som trenderna målar upp liknar på många sätt nuläget, men är samtidigt helt annorlunda. Det handlar bland annat om att räddningstjänsten måste planera för att hantera delvis nya och mer komplexa och omfattande händelser. Exempel på sådana kan vara:

- Många samtidiga händelser
- Händelser som har att göra med nya risker (solceller, nya batterier, ökad elanvändning)
- Väderrelaterade händelser/extremväder (skogsbränder, skyfall, höga flöden, stormar)
- Antagonistiska dåd (sprängdåd, anlagda bränder, terrorhandlingar)
- Civilt försvar

Enligt vår uppfattning tydliggör framtidsspaningen att räddningstjänsten måste planera för en mer komplex och oförutsägbar miljö**.** Detta ställer stora krav på kompetens, förmåga, utveckling och förändring**.**

För att en mindre räddningstjänst ska klara att möta framtiden, behövs det enligt vår uppfattning en omfattande samverkan vad gäller såväl utveckling av verksamheten, som den faktiska förmågan att hantera komplexa händelser. Detta leder till att fler och fler kommuner väljer att samverka genom civilrättsliga avtal eller kommunalförbund.

Efter att denna studie publicerades kan man tydligt se att merparten av dessa bedömda trender redan har blivit en realitet. T.ex. har klimatförändringarna inneburit flera exempel på extremväder (skogsbränder,

stormar, höga flöden och översvämningar). Pandemin har visat på behov av att kunna kraftsamla och prioritera och skapa robusta system som är uthålliga över tid. Och inte minst den säkerhetspolitiska utvecklingen i vårt närområde innebär att vi behöver planera för höjd beredskap, skyddet av civilbefolkningen och hela det civila försvaret som en väsentlig del av totalförsvaret.

Därtill kommer utmaningar som t.ex.:

- Kommunernas ekonomi
- Nå ut med brandförebyggande information till alla medborgare
- Ökad jämställdhet och mångfald inom räddningstjänsten
- Svårigheten att rekrytera och bibehålla RIB-personal
- Rekrytera och bibehålla kvalificerad kompetens inom räddningstjänsten
- Förändrade arbetstidsregler i enlighet med EU-direktiven

5.2 NATIONELLA TRENDER

Kravet på kommunen att ingå i en övergripande ledningssamverkan (systemledning) för räddningstjänsten regleras i LSO (Lag om skydd mot olyckor) och är en följd av utredningen *"En effektivare kommunal räddningstjänst"* som regeringen tillsatte efter den stora skogsbranden i Västmanland 2014. Behovet tydliggjordes ytterligare efter de omfattande skogsbränderna sommaren 2018. Organiserandet i dessa systemledningskluster (för närvarande ett drygt 15-tal i landet) har dessutom inneburit att samverkan mellan räddningstjänster i landet har intensifierats. Det kan gälla allt från att ingå i ett kommunalförbund, samverkan genom civilrättsliga avtal eller andra samverkansformer. Detta sammantaget pekar tydligt på ökad samverkan över större geografiska ytor.

Statens styrning och stöd till den kommunala räddningstjänsten har också ökat och bedöms fortsätta i den riktningen. Det handlar om alltifrån statens tillsyn, möjlighet att meddela föreskrifter och ge råd och vägledning. Syftet är främst att stärka den kommunala räddningstjänsten och att likforma verksamheten för att därigenom underlätta samverkan mellan räddningstjänsterna. Denna trend är till viss del den motsatta, mot den som ursprungligen fanns i intentionerna i LSO, att verksamheten helt skulle organiseras och utformas utifrån de lokala behoven.

En annan trend som också understryker behovet av samverkan, är allt det som behöver göras inom ramen för återuppbyggnaden av ett robust totalförsvar. Här är det civila försvaret och inte minst räddningstjänsten en viktig del. Kriget i Ukraina visar tydligt på behovet av en robust och uthållig räddningstjänst. Mycket av det planeringsarbete som kommer att behöva göras inom detta område, kommer att samordnas via de sex nya civilområden som har bildats. Den kommunala räddningstjänsten kommer sannolikt att tillföras betydande resurser i form av civilplikt och mer materiel, för att klara uppdraget under höjd beredskap. Det kommer också att finnas ett behov av utökad kompetens för att klara tillkommande uppgifter under höjd beredskap.

6 VARFÖR ETT GEMENSAMT KOMMUNALFÖRBUND

Inom svensk räddningstjänst pågår en förändring och utveckling för att kunna möta nya krav enligt gällande lagstiftning. Detta bygger i sin tur på en förändrad riskbild som behöver mötas av det kommunala ansvaret för räddningstjänsten. Till detta kommer också ett förändrat säkerhetspolitiskt läge som ställer krav på en återuppbyggnad av det civila försvaret, som en del av totalförsvaret. I detta arbete kommer den kommunala räddningstjänsten att ha en central roll.

I likhet med många andra kommuner, står de bägge befintliga kommunalförbunden inför stora utmaningar, som till exempel

- Svårighet att rekrytera och behålla RIB-personal.
- Slimmad och sårbar dagtidsorganisatio.n
- Svårighet att rekrytera och behålla kvalificerad kompetens, främst inom det förebyggande området.
- Återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänstens roll i detta.
- Anpassa verksamheten utifrån förutsättningarna med de nya arbetstidsreglerna i enlighet med EU:s arbetstidsdirektiv.

Vår bedömning är att bägge organisationerna har en relativt begränsad dagtidsorganisation för ledning, administration, brandförebyggande arbete, utbildning, underhåll och drift, utveckling med mera. Det gör organisationerna extremt sårbara och möjligheten till utveckling och att möta kommande utmaningar väldigt begränsad. För att klara av kommande utmaningar skulle bägge organisationerna behöva tillföras mer resurser. Detta förhållande bedömer vi är särskilt påtagligt i NÄRF.

Det tänkta gemensamma kommunalförbundet kommer att omfatta ett geografiskt område med sju kommuner och totalt ca 197 000 invånare (196 983 enligt SCB 2022-12-31).

Vi bedömer att fler kommuner de närmaste åren sannolikt kommer att söka medlemskap i det nya förbundet.

7 GRUNDSYN FÖR EN FÖRBUNDSORDNING

Förbundsordningen är det grundläggande dokumentet för att fastställa villkor från medlemskommuner till den beslutande församlingen i kommunalförbundet. Förbundsordningen ska fastställas av varje medlemskommuns kommunfullmäktige.

Utöver att medlemskommunerna för över vissa kommunala ansvar till förbundet så kan förbundet bistå även med andra tjänster.

Vår uppfattning är att förbundsordningen ska vara så ”ren” som möjligt och enbart reglera det som behöver regleras enligt kommunallagen. Övriga tjänster som förbundet bistår med regleras i stället genom avtal eller överenskommelser. Det innebär att det blir förbundsdirektionen som beslutat i dessa frågor och inte respektive medlemskommuns kommunfullmäktige.

8 FÖRBUNDETS NAMN, SÄTE, MEDLEMMAR OCH ÄNDAMÅL

8.1 NAMN

Det är mycket önskvärt att namnet är hållbart över tid även om det blir förändringar av antalet medlemmar. Namnbyte medför kostnader som är onödiga. Det är praxis i Sverige och såsom vi känner till, även internationellt, att namnet speglar det geografiska område som räddningstjänsten verkar inom.

Begreppet Fyrbodal är det namn som används i olika sammanhang för området. Fyrbodal är ett konstruerat namn av **Fyr**stad, **Bo**huslän och **Da**lsland. Det geografiska området omfattar 14 kommuner.

Polismyndigheten använder sig av begreppet i Polisområde Fyrbodal. Polisområde Fyrbodal omfattar 17 kommuner och det är Stenungsunds, Tjörns och Lilla Edets kommuner som tillkommer.

Sjukvården använder begreppet Fyrbodal för flera av sina verksamheter som omfattar det geografiska området.

Polis och sjukvård är två mycket viktiga samverkansparter för den kommunala räddningstjänsten.

Ett sammanslaget räddningstjänstförbund kommer att omfatta sju kommuner, d v s inte hela det området som utgörs av kommunalförbundet Fyrbodal. Det finns flera exempel på räddningstjänstnamn som täcker ett större område än det som representeras av antalet medlemskommuner. Exempel på sådana organisationer är Storstockholms Brandförsvar, Räddningstjänsten Storgöteborg och Räddningstjänsten Östra Götaland.

Den bedömning som kan läggas in i valet av Fyrbodal är att det finns en öppenhet för fler medlemskommuner.

Samråd har skett med förbundsdirektören på Kommunalförbundet Fyrbodal.

Vårt förslag:

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Fyrbodal.

8.2 SÄTE

Sätet anger var en juridisk person (till exempel ett kommunalförbund) har sin hemvist. Det har marginell påverkan på kommunalförbundets verksamhet och har framför allt en administrativ betydelse, till exempel vid en stämning eller likvidation, då sätet avgör vilken förvaltningsrätt som blir aktuell. Placering av dagtidsorganisationen med bland annat ledning och administration eller organisationens postadress påverkas inte av val av säte. Det är rimligt att anta att dagtidsorganisationen i huvudsak kommer att behöva placeras på brandstationerna i Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg. Ledningscentralen kommer även fortsättningsvis att ligga i Trollhättan.

Det går att argumentera för olika skäl när det gäller val av säte, som till exempel den geografiska belägenheten, lokalmässiga förhållanden och en rättvis fördelning mellan kommunerna. Praxis inom svensk räddningstjänst är dock att sätet förläggs i den största (avseende antal invånare) kommunen. För närvarande har Trollhättan 59 073 invånare och Uddevalla 57 045 invånare (SCB 2023-12-31).

Vårt förslag:

.. och har sitt säte i Trollhättan

8.3 MEDLEMMAR

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

8.4 ÄNDAMÅL

8.4.1 NORRA ÄLVSBORGS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Nuvarande lydelse i förbundsordningen.

§3 Ändamål

Kommunalförbundet ansvarar för den räddningstjänst och förebyggande verksamhet under freds- och krigstid som enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor åvilar medlemskommun, förutom vad som sägs i 3 kap 1 § första stycket om att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder.

Vad gäller enligt 3 kap 4–6 § § lag (2003:778) om skydd mot olyckor åvilar detta ansvar envar av kommunalförbundets medlemskommuner.

Kommunalförbundet ansvarar också för vad som åvilar kommun enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vad gäller tillsyn.

Ansvar i övrigt enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor avseende tillståndsgivning m m. åvilar envar av kommunalförbundets medlemskommuner.

Ändamålet med kommunalförbundet är att möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

8.4.2 Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Nuvarande lydelse i förbundsordningen.

§4 Uppdrag och ändamål

Bastjänster

Räddningstjänstförbundet ansvarar för:

- att i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt LSO och förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor med undantag för

a) att samordna olycksförebyggande verksamhet i kommunen (1 kap. § 6 LSO),

b) att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. § 1 LSO),

c) när kommunen är att betrakta som enskild (2 kap. LSO).

- att utföra uppgifter enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor med tillhörande förordning (2010:1075) som åvilar var och en av kommunerna i förbundet med undantag av skyldigheter som åvilar kommunen i egenskap av verksamhetsutövare.

- att lämna förslag till beslut gällande taxor.

- att i förbundsmedlemmarnas ställe fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna avseende information till allmänheten samt kommunens plan för räddningsinsatser enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

- Kommunalförbundet ska fullgöra de uppgifter inom det civila försvaret som, enligt LSO, annars åvilar medlemskommunerna beträffande räddningstjänst under höjd beredskap.

Räddningstjänstförbundet biträder kommunerna i följande verksamhetsområden:

- Plan- och byggverksamhet enligt plan- och bygglagen (2010:900).

- Planprocessen genom att tidigt medverka i planfrågor samt utgöra remissinstans i planfrågor.

- Byggprocessen främst i form av byggsamråd och granskning av brandskyddsdokumentation.

- POSOM-verksamhet (Psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och kriser.)

- Olycksförebyggande arbete.

Särskilda uppgifter

I förbundets uppdrag ingår utöver bastjänsterna ovan, rätten att utföra andra uppgifter som ansluter till ovanstående lagstiftning eller på annat sätt ansluter till säkerhet och trygghet i kommunerna. Dessa är främst följande:

- Kommunernas krisberedskap enligt bestämmelserna i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Uppgifterna för förbundet avser i huvudsak stöd till kommunledningen inom områdena utbildning, övning, sårbarhetsanalyser och planering samt ledningsstöd vid behov. Uppgifterna ska närmare anges i särskild överenskommelse med medlemskommunerna.

- Att agera som medlemskommunernas tjänsteman i beredskap (TIB).

- Akut restvärdesräddning.

- Larmförmedling.

- Sanering efter olycka.

- Stöd till sjukvårdshuvudmannens ambulansverksamhet, t.ex. IVPA, bärhjälp eller liknande.

- Lyfthjälp till offentlig och privat hemvård och hemsjukvård.

- Teknisk service till medlemskommunerna eller andra offentliga och privata aktörer.

- Utbildning och övning.

Dessa uppgifter ska i förekommande fall regleras genom avtal med de aktörer som efterfrågar tjänsterna.

Om en förbundsmedlem önskar att räddningstjänsten i något avseende ska utformas eller dimensioneras på ett sätt som avviker från den för förbundet gemensamma risk- eller ambitionsnivån, får förbundet tillgodose dessa önskemål. Särskild avgift som motsvarar de faktiska merkostnaderna uttas av medlemmen.

8.4.3 VÅR BEDÖMNING

De båda befintliga förbundsordningarna överensstämmer i stort vad det gäller ändamålet, dvs vilka kommunala ansvar som medlemskommunerna lämnar över till kommunalförbundet.

Skillnaden ligger i rengöring (sotning) och brandskyddskontroll av eldstäder. I RMB ligger ansvaret på RMB som i sin tur upphandlar den tjänsten.

Inom NÄRF är all sotningsverksamhet uppsagd från 1 juni 2024. Då går både ansvaret för tillsyn av verksamheten och ansvaret för att en entreprenör finns upphandlad över till de två kommunerna (Trollhättan och Färgelanda) som haft sotning och brandskyddskontroll via NÄRF. NÄRF står fram tills dess för utförandet i dessa bägge kommunerna. För övriga två medlemskommuner i NÄRF är medlemskommunernas ansvar.

Oavsett val så är det alltid kommunens ansvar i enlighet med LSO att följa upp att brandskyddskontrollen blir utförd på ett ändamålsenligt sätt. Brandskyddskontrollen är en väsentlig del i det brandförebyggande arbetet och vår bedömning är att räddningstjänsten behöver ha rådighet över dessa frågor, varför vi föreslår att räddningstjänstförbundet även hanterar dessa frågor

Skillnader i förbundsordningarna vad gäller uppdrag och ändamål:

	NÄRF	**RMB**
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	Medlemskommunerna samt NÄRF svarar för utförandet i Trollhättan och Färgelanda.	Ingår i förbundets uppdrag och tjänsterna upphandlas.

8.4.4 VÅRT FÖRSLAG TILL FÖRBUNDETS ÄNDAMÅL

Vårt förslag:

Kommunalförbundets ändamål är att inom förbundets geografiska område bereda människors liv, hälsa, egendom samt miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor enligt lag om Skydd mot olyckor (2003:778).

Kommunalförbundet ansvarar för att i medlemskommunernas ställe

- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommuner enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778) med följande undantag:

  a) att samordna olycksförebyggande verksamhet i medlemskommunen (1 kap 6 §),

  b) att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap 1 §) samt

  c) när medlemskommunen är att betrakta som enskild (2 kap).

- svara för uppgifter enligt Lagen om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) som åvilar medlemskommunerna med följande undantag:

  a) att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över kommunalförbundets egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt

  b) skyldigheter som åvilar medlemskommunen i egenskap av verksamhetsutövare.

Kommunalförbundet ska lämna beslutsförslag till medlemskommunerna avseende taxor inom förbundets verksamhetsområde. Kommunalförbundet ska med sin specialkompetens stödja medlemskommunerna. Kommunalförbundet kan i övrigt åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet.

8.5 STÖD TILL MEDLEMSKOMMUNERNA

I nuvarande förbundsordningar är det även reglerat inom vilka områden som förbundet ska biträda kommunerna.

	NÄRF	**RMB**
Biträder kommunerna i följande verksamhetsområden:	Konsultation vid utarbetandet av risk- och sårbarhetsanalys. Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om civilt försvar. Medlemskommuner i deras ansvar vad gäller lagen om extraordinära händelser.	Plan- och byggverksamhet enligt plan- och bygglagen (2010:900). Planprocessen genom att tidigt medverka i planfrågor samt utgör remissinstans i planfrågor. Byggprocessen främst i form av byggsamråd och granskning av brandskyddsdokumentation. POSOM-verksamhet (Psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och kriser). Olycksförebyggande arbete.
Brandskyddsutbildning medlemskommunerna	Utbildning av anställda inom medlemskommunerna vad gäller grundutbildning, brandskyddsutbildning och utbildning för brandskyddsansvarig. Ersättning utgår enligt fastställd taxa, utbildningens omfattning regleras i separata avtal.	

Utöver stöd till medlemskommunerna som är reglerat i förbundsordningen finns det avtal och överenskommelser där räddningstjänsten utför uppgifter åt sina medlemskommuner.

Tilläggsuppgifter enligt avtal med medlemskommunerna	**NÄRF**	**RMB**
	Tillsyn och service av tyfoner för Viktigt meddelande till allmänheten Sanering av vägbana på kommunal väg i Mellerud Tjänsteperson i beredskap, TIB, för Färgelanda	Bilvårdsavtal Munkedal och Lysekil

	Larmförmedling av personlarm vid ensamarbete för Melleruds VA verksamhet Stöd i programmering och användandet av RAKEL	

8.5.1 VÅR BEDÖMNING

Vår uppfattning är att denna form av stöd inte ska regleras i förbundsordningen utan i avtal eller överenskommelser mellan kommunalförbundet och medlemskommunerna. Vår bedömning är att förbundsdirektionen ges mandat och ansvar för detta.

I förbundsordningen räcker det med en allmän beskrivning *”Kommunalförbundet kan i övrigt åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet.”*

Vi bedömer dessutom att det är lämpligt att se över dessa tilläggsuppgifter och hur de ska regleras i samband med bildandet av det gemensamma förbundet. Då de olika kommunerna har olika behov, kan dessa tilläggsuppgifter variera mellan kommunerna. Här krävs en viss flexibilitet från förbundet samtidigt som det är klokt att det inte blir för stora skillnader.

9 FÖRBUNDETS ORGANISATION

9.1 KOMMUNALLAGEN

Ett kommunalförbund är en specialkommun som medlemskommunerna överlämnar delar av sitt kommunala ansvar till. För kommunalförbund går det att välja mellan förbundsfullmäktige som utser förbundsstyrelse eller en förbundsdirektion som är både förbundsfullmäktige och styrelse.

Utdrag ur kommunallagen

3 § I ett kommunalförbund ska det som beslutande församling finnas ett förbundsfullmäktige eller en förbundsdirektion.

Ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen väljs av förbundsmedlemmarnas fullmäktige enligt vad som anges i förbundsordningen.

Varje förbundsmedlem ska vara representerad i den beslutande församlingen med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter.

4 § Den beslutande församlingen väljs för fyra år, om inte en kortare mandattid anges i förbundsordningen.

Mandattiden räknas från och med den 1 januari året efter det år då val av fullmäktige har hållits i hela landet, om inte annat anges i förbundsordningen.

5 § Den beslutande församlingen ska tillsätta en förbundsstyrelse. Om ett förbund är organiserat med förbundsdirektion, ska förbundsdirektionen också vara förbundsstyrelse.

Den beslutande församlingen ska tillsätta de organ som utöver förbundsstyrelsen behövs för att fullgöra kommunalförbundets uppgifter.

9.1.1 FÖRDELAR OCH NACKDELAR MED RESPEKTIVE ALTERNATIV

En kritisk synpunkt när det gäller styrning av kommunalförbund med en förbundsdirektion, är att den politiska makten är koncentrerad till ett fåtal politiker. Vår erfarenhet är dock att räddningstjänstens frågor sällan blir föremål för politiska ställningstagande eller meningsskiljaktigheter. Det är ytterst sällan som räddningstjänstfrågor hanteras på kommunstyrelsenivå. Men det går även att vända på detta resonemang. Med en särskild organisation för räddningstjänsten kan det skapa förutsättningar för ett större engagemang med särskilt utsedda politiker.

Den absolut vanligaste modellen för politisk styrning av räddningstjänstförbund är en förbundsdirektion. Vad vi erfar är det enbart Räddningstjänsten Storgöteborg som tillämpar förbundsfullmäktige med motivet att Göteborgs Stad som medlem vill ha möjligheten till majoritetsbeslut i förbundsfullmäktige.

Ett kommunalförbund inrättas på obestämd tid och bör ha utgångspunkten att det ska vara konsensus mellan medlemskommunerna. Med detta som utgångspunkt så är praxis att storleken på kommunen inte nödvändigtvis avspeglar sig i mandatfördelningen i förbundsdirektionen. Den eller de stora medlemskommunerna delar med sig av sin potentiella makt. Men det påverkar ofta valet av hur ordförandeskapet ska regleras. Det i sin tur bidrar till att skapa den viktiga känslan av att samverkan sker på likvärdiga villkor.

Förbundsdirektionsmodellen upplevs som en rationell organisation med både styrelse och fullmäktige i samma organisation. Modellen med förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse innebär en större administration och något längre beslutsprocesser.

Vid någon punkt kan dock antalet medlemmar bli så många att förbundsdirektionsmodellen inte upplevs som effektiv beroende på förbundsdirektionens storlek.

Ett argument som även behöver belysas, är möjligheten till insyn och delaktighet från de mindre partierna i medlemskommunerna. Ett fullmäktige skapar möjlighet till en bredare förankring av räddningstjänstverksamheten i hela den politiska organisationen i alla medlemskommuner. Det kräver dock mer administration och kommer att öka kostnaderna något för arvoden till fullmäktigeledamöterna. Begreppet ”demokratiskt underskott” används ibland för att beskriva effekterna av förbundsdirektionsmodellen.

Det går inte att utesluta att efter sammanslagning så kommer ytterligare kommuner att vilja söka medlemskap i det nya kommunalförbundet. Om möjligt bör valda lösningar ta hänsyn till möjligheten till en framtida expansion. Ett exempel är att namnet på förbundet ska kunna bibehållas även vid en förändring av antalet medlemskommuner.

9.2 NUVARANDE POLITISKA ORGANISATIONER

Norra Älvsborg

Förbundsförbundsdirektionen ska bestå av sex (6) ledamöter och sex (6) ersättare

- *Färgelanda ska utse en (1) ledamot och en (1) ersättare.*
- *Mellerud ska utse en (1) ledamot och en (1) ersättare.*
- *Trollhättan ska utse två (2) ledamöter och två (2) ersättare.*
- *Vänersborg ska utse två (2) ledamöter och två (2) ersättare.*

Förbundsförbundsdirektionen utser ordförande och vice ordförande för hela mandatperioden

Mitt Bohuslän

Förbundsdirektionen ska bestå av 6 ledamöter och 6 ersättare

- *Lysekils kommun utser 2 ledamöter och 2 ersättare.*
- *Munkedals kommun utser 2 ledamöter och 2 ersättare.*
- *Uddevalla kommun utser 2 ledamöter och 2 ersättare.*

Förbundsdirektionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter: ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande. Ordförandeposten innehavs av Uddevalla kommun. Posten som 1:e vice ordförande ska växla mellan övriga medlemskommuner.

9.2.1 FÖRSLAG TILL POLITISK ORGANISATION FÖR ETT SAMMANSLAGET FÖRBUND

Vår bedömning är att med sju medlemskommuner går det bra att använda modellen med en förbundsdirektion. Den klarar även en utökning med några medlemmar innan det kan bli aktuellt att pröva val av modell. Förbundsdirektion är ett rationellt sätt att arbeta, med mindre administration än förbundsfullmäktige och förbundsstyrelse. Kontinuiteten vid maktskifte bibehålls om både majoritet och opposition är representerade i förbundsdirektionen.

I enlighet med kommunallagen (9 kap. 3 §) ska varje förbundsmedlem (medlemskommun) vara representerad i den beslutande politiska församlingen med minst en ledamot och en ersättare. Antalet ersättare ska vara lika många som antalet ledamöter.

Vi föreslår att samtliga medlemskommuner utser vardera två ordinarie ledamöter och två ersättare. Det är den modell som Räddningstjänsten Mitt Bohuslän tillämpar och som innebär att samtliga kommuner representeras på lika villkor. Modellen innebär också att det blir en bredare politisk förankring i kommunerna, då fler förtroendevalda engageras. Modellen innebär vidare att majoriteten och oppositionen normalt inte behöver ersätta varandra samt att förutsättningarna för bättre kontinuitet uppnås vid eventuella majoritetsskiften i kommunerna. Nackdelen med denna modell är att förbundsdirektionen kan uppfattas bli alltför stor, särskilt om flera nya medlemmar tillkommer. Vi bedömer dock att med sju medlemskommuner och även med ytterligare någon kommun, är modellen hanterbar. Om ytterligare medlemskommuner tillkommer bedömer vi att modellen behöver omprövas. Vi bedömer dock att det är särskilt viktigt att samtliga kommuner känner delaktighet och engagemang under de kommande åren då det nya förbundet ska byggas upp och etableras och då det behöver skapas goda förutsättningar för samverkan och tillit mellan medlemskommunerna.

Förslaget innebär att Mellerud och Färgelanda behöver välja ytterligare en ledamot och en ersättare under innevarande mandatperiod.

För att åstadkomma kontinuitet de första åren i det nya kommunalförbundet föreslår vi att presidiet utgörs av de två nuvarande presidierna. Vi föreslår vidare att Uddevalla besätter posten som ordförande under innevarande mandatperiod. Därefter växlar den rollen mellan Trollhättan och Uddevalla varje mandatperiod.

Det är dock viktigt att räddningstjänstens frågor blir belysta i respektive medlemskommuns politiska församlingar. Det kan till exempel ske genom att förbundsdirektionens ordförande och räddningschefen regelbundet bjuds in till respektive medlemskommuns kommunstyrelse/kommunfullmäktige.

Våra förslag:

Organisationsformen ska vara ett kommunalförbund med förbundsdirektion. Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

Mandatperioden för förbundsdirektionen ska vara fyra år och räknas från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i landet. Förbundsdirektionen ska bestå av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare. Respektive medlemskommun utser vardera två ledamöter och två ersättare. Förbundsdirektionens presidium ska bestå av ordförande, 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande som förbundsdirektionen utser inom sig. Förbundsdirektioners ordförande och 1:e vice ordföranden växlar mellan Trollhättan och Uddevalla varje mandatperiod. Vänersborg innehar alltid posten som 2:e vice ordförande. Trollhättan ska inneha ordförandeposten och Uddevalla 1:e vice ordföranden från mandatperioden med start 2027. Färgelanda, Lysekil, Mellerud och Munkedal utser 3:e vice ordföranden som roterar mellan dessa kommuner årligen med turordningen Munkedal, Mellerud, Lysekil och Färgelanda. Den medlemskommun som innehar ordförandeposten i förbundsdirektionen ska bereda val inom förbundsdirektionen. *Övergångsbestämmelser*

Under innevarade mandatperiod, 2025 – 2026, innehar Uddevalla posten som ordförande och Vänersborg vice ordförande samt de två befintliga presidierna i Räddningstjänsten Norra Älvsborg och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän utgör förbundsförbundsdirektionens presidium.

9.3 REVISORER

Vårt förslag:

Varje kommun ska ha var sin revisor som utses av medlemskommunens kommunfullmäktige.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna i förbundsförbundsdirektionen.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till medlemskommunernas fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundsförbundsdirektionen i dess helhet.

Kommunalförbundet svarar för revisorernas arvoden.

9.4 ANSLAGSTAVLA

Vårt förslag:

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivande av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

10 FÖRBUNDSMEDLEMMARNAS ANDELAR, INSYN, BUDGETPROCESS MM

10.1 ALLMÄNT

Huvudregeln när det gäller kostnadsfördelning i ett kommunalförbund är att man utgår från kommunens storlek baserad på antal invånare. Den beräkningsprincipen blir inte alltid helt rättvisande om man jämför en kommun med relativt få invånare, men med stor geografisk utbredning och en riskbild som kräver att man behöver flera räddningsstyrkor i förhållande till en kommun med betydligt fler invånare, men där det räcker med en räddningsstyrka.

Vid beräkning av medlemskommunernas andel av det totala medlemsbidraget, tillämpas en beräkningsmodell som tar hänsyn till såväl invånarantalet, behovet av operativa räddningsstyrkor samt fördelning av de gemensamma resurserna i form av t ex ledning och administration. De tre nycklar vi föreslår, består av:

- Antal invånare
- Lika stor andel av gemensamma resurser oavsett storlek
- Operativa räddningsstyrkor

Antal invånare betyder att en kostnad delas upp utifrån den befolkning kommunen har. En mindre kommun med relativt få invånare får som regel en högre kostnad per invånare för sin verksamhet, jämfört med en kommun med flera invånare att fördela kostnaderna på.

Lika stor andel av gemensamma resurser oavsett storlek är kostnader där vi bedömer att även en liten kommun skulle haft samma kostnader som en större, främst chefspersoner och viss administration. Här ryms också direktion och revison. Dessa kostnader delas i sju lika stora delar mellan medlemskommunerna.

Operativa räddningsstyrkor avser att kostnader direkt hänförliga till en viss operativ räddningsstyrka (heltids- eller deltidsstation) betalas av den kommun där stationen ligger.

Under arbetets gång har det från några kommuner framförts att man borde väga in kommunens geografiska yta som en parameter i stället för operativa räddningsstyrkor. Vår bedömning är dock att antalet räddningsstyrkor (brandstationer) på ett mer rättvisande sätt beskriver kommunens riskbild och därmed behov av beredskap. Räddningsstyrkorna finns som regel där utifrån en identifierad riskbild parad med sannolikhet för räddningsinsatser. Till exempel skulle en stor geografisk yta med stora

skogsområden och glesbygd, där behovet av räddningsstyrkor (brandstationer) inte är lika stort, ge en missvisande bild av erforderlig förmåga.

10.2 FÖRBUNDSMEDLEMMARNAS ANDELAR I FÖRBUNDETS TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH FÖRDELNINGEN AV FÖRBUNDETS KOSTNADER MELLAN MEDLEMMARNA

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån det inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Om fördelningsmodellen enligt vårt förslag tillämpas på ett nytt gemensamt kommunalförbund med de sju medlemskommunerna kommer medlemsbidraget att fördelas mellan medlemskommunerna enligt tabellen nedan. Andelarna är beräknade utifrån den i skrivande stund ej beslutade budgeten för 2025.

Medlemskommunernas andelar ska ses över en gång per mandatperioden under mandatperiodens sista år. Vid förändringar av förutsättningarna för kostnadsfördelningen, exempelvis antalet medlemmar eller förändring av operativa resurser, ska kostnadsfördelningen ändras i samband med förändringen.

Bakgrunden till den föreslagna beräkningsmodellen redovisas som ett separat PM. Modellens utformning specificeras i en överenskommelse om tillämpning av förbundsordningen. Denna överenskommelse ska vara med i beslutsunderlaget inför beslutet i respektive kommunfullmäktige om bildande av kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna.

Modellen tar hänsyn till flera parametrar vilket medför att den upplevs som rättvisande men komplicerad. Styrgruppen har ställt sig bakom fördelningsmodellen. Från medlemssamråd i båda förbund framgår önskemål att vidare analysera kostnadsfördelningsmodellen samt eventuellt pröva andra alternativ.

Vårt förslag

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt medlemsandel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån det inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

Vid beräkning av medlemskommunernas medlemsandel av det totala medlemsbidraget, tillämpas en beräkningsmodell som tar hänsyn till såväl invånarantal, behovet av operativa styrkor samt fördelning av vissa gemensamma resurser.

Medlemskommunernas medlemsandelar av kommunalförbundet motsvarar:

Färgelanda kommun:	5,16%
Lysekils kommun:	8,52%
Melleruds kommun:	5,26%
Munkedals kommun:	6,46%
Trollhättans stad:	24,69%
Uddevalla kommun:	27,43%
Vänersborgs kommun:	22,48%
Summa:	100,00%

Bakgrunden till beräkningsmodellen redovisas som ett separat PM. Modellens utformning specificeras i en överenskommelse om tillämpning av förbundsordningen.

Medlemskommunernas medlemsandelar ska ses över en gång per mandatperioden under mandatperiodens sista år. Vid förändringar av förutsättningarna för kostnadsfördelningen, exempelvis antalet medlemmar eller operativa resurser, ska kostnadsfördelningen ändras i samband med förändringen.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

10.3 LÅN OCH BORGEN

Vårt förslag:

Kommunalförbundet får uppta lån och nyttja checkkredit i enlighet med fastställd budget eller enligt vad medlemskommunerna godkänt.

Kommunalförbundet avgör om en investering ska lösas med medel ur kassa, genom lån, genom leasing eller genom att nyttja checkkredit.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller liknande ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda eller förvärva aktier eller andelar i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

10.4 FASTIGHETER

Idag hyr både RMB och NÄRF sina brandstationer från medlemskommunerna samt i några fall privata fastighetsägare. Det är en ordning som lämpligen bibehålls, då vi bedömer att kommunerna har betydligt bättre förutsättningar att bedriva en effektiv fastighetsförvaltning.

Vi föreslår att hyresavtalen likformas i syfte att reglera vad som ingår i fastighetsägaren respektive hyresgästens åtaganden. Avtalad hyreskostnad betalas av kommunalförbundet.

Hyreskostnaderna för den operativa verksamheten betalas av respektive medlemskommun. För de lokaler som nyttjas gemensamt för hela förbundet (t.ex administrativa lokaler, mötesrum, gemensamma förråd och utbildningsanläggningar) fördelas hyreskostnaden enligt beräkningsmodellen för medlemsbidraget.

Vårt förslag

Medlemskommunerna ska tillhandahålla de lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Fastigheter och lokaler ska vara anpassade efter de krav som ställs på verksamheten i olika regelverk. Förbundet ska debiteras hyra från fastighetsägarna för de lokaler som förbundet disponerar.

Kommunalförbundet ska träffa en överenskommelse med medlemskommunerna om hur processen för fastighetsfrågor ska hanteras.

10.5 FÖRBUNDSMEDLEMMARNAS STYRNING AV OCH INSYN I FÖRBUNDETS EKONOMI OCH VERKSAMHET

Det är principiellt viktigt att förbundet har en god, regelbunden och transparent samverkan med medlemskommunerna och att medlemskommunerna upplever att det är ”deras” räddningstjänst. För att uppnå detta är insyn och möjlighet att påverka viktiga nyckelfaktorer. Detta ska kombineras med att förbundsförbundsdirektionen ges möjlighet att ta fullt ansvar för verksamheten.

För att förbundsdirektionen ska kunna fullgöra och utveckla medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten är det nödvändigt att medlemskommunerna utrycker sin vilja. Detta sker lämpligen genom att ägardirektiv tillämpas i enlighet med styrning av kommunala bolag.

I nuvarande förbundsordningar regleras samverkan och insyn enligt nedan:

NÄRF	RMB
Förbundsdirektionen ska informera medlemskommuner om väsentliga förändringar i kommunalförbundets verksamhet eller dess förutsättningar samt handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor	Ärenden i förbundsdirektionen får väckas av ledamot i förbundsdirektionen samt förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen. Förbundsdirektionen får besluta att sammanträde med förbundsdirektionen ska vara offentligt. Offentlighet vid budgetsammanträdet regleras i punkt 14. Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd hos förbundsmedlemmarna har rätt att närvara och yttra sig vid sammanträde med förbundsdirektionen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsdirektionens sammanträden. Handlingsprogrammen ska upprättas i samverkan med förbundsmedlemmarna. Förändringar och tillägg till planerna ska beredas i samverkan med förbundsmedlemmarna.

Förbundet och medlemskommunerna måste komma överens om hur det ömsesidiga informationsutbytet, insyn och påverkan på förbundet ska ske.

Kommuncheferna har utryckt sin vilja att få bereda frågan om styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet.

Vårt förslag:

Medlemskommunerna ska besluta om ägardirektiv, första året varje mandatperiod, för att utrycka sin vilja om hur förbundsdirektionen ska fullgöra och utveckla medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten.

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Kommunalförbundet ska löpande tillställa medlemskommunerna information om ekonomi och verksamhet.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Försiktighetsprincipen ska gälla dvs vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska samråd ske.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning dock, minst två gånger per år. Kommunalförbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

Respektive medlemskommuns kommunstyrelseordförande, vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd samt respektive kommuns ledande tjänsteperson, har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde med förbundsdirektionen.

Revisorerna har närvarorätt i de ärenden de har yttranderätt.

Förbundsmedlemmarna får väcka ärenden i förbundsdirektionen genom framställan från kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

10.6 RIKTLINJER OM FÖRBUNDETS BUDGETPROCESS

Vårt förslag:

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa kommande års verksamhetsplan och budget för kommunalförbundet samt en övergripande ekonomisk plan för de kommande tre räkenskapsåren.

Verksamhetsplan och budget ska ligga inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad medlemskommunerna anger som budgetförutsättningar. Förbundsdirektionen ska ta initiativ till att starta budgetprocessen med sina medlemskommuner.

Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsdirektionen före september månads utgång.

Verksamhetsplan och budget ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret.

Sammanträde vid vilken budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträde ska tillkännages på förbundets anslagstavla minst en vecka innan sammanträdet.

11 EN FÖRBUNDSMEDLEMS UTTRÄDE UR FÖRBUNDET

Förbundet är bildat på obestämd tid. Oavsett associationsform har kommunen ansvar för räddningstjänsten. Detta kan utövas i egen regi eller tillsammans med andra enligt kommunallagens regler.

	NÄRF	**RMB**
Utträde	Medlemskommun har rätt till utträde ur kommunalförbundet tre kalenderår efter uppsägning,	Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av den månad då uppsägningen skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna. De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

Det måste således alltid finnas en möjlighet för kommunen att välja en annan lösning och därmed möjlighet till utträde. Detta kan och ska upplevas som en komplicerad process då förbundet är bildat på obestämd tid. Men möjligheten ska finnas så det är nödvändigt att det är tydligt reglerat i förbundsordningen.

Vi bedömer att RMB:s beskrivning är återanvändbar för det nya förbundet.

Vårt förslag:

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av det året då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar.

Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. Om så inte sker ska kommunalförbundet upplösas.

12 TVISTER MELLAN KOMMUNALFÖRBUNDET OCH DESS MEDLEMMAR

Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar avgörs i domstol.

13 EKONOMISK ERSÄTTNING TILL FÖRTROENDEVALD

Vårt förslag:

Säteskommunens arvodesbestämmelser gäller för kommunalförbundet. Beredning av ärendet görs av säteskommunens arvodesberedning.

14 INTRÄDE AV NY MEDLEM

Hur en ansökan om inträde i de befintliga kommunalförbunden ska ske, regleras i respektive förbundsordning enligt följande:

	NÄRF	**RMB**
Ny medlem	Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska ansökan behandlas av förbundsdirektionen. Förbundsdirektionen kan föreslå att ny medlem får ingå i förbundet. Beslut om inträde av ny medlem i kommunalförbundet fattas av kommunfullmäktige inom medlemskommunerna. Ny medlem har antagits när kommunfullmäktige inom samtliga medlemskommuner lämnat godkännande och ny kommunalförbundsordning undertecknats av samtliga medlemskommuner.	Ansökan från en ytterligare kommun om att bli medlem i förbundet ska hanteras enligt följande. • Ansökan tillställs förbundsdirektion. • Förbundsdirektionen bereder frågan och föreslår ny medlem till respektive kommunfullmäktige. • Kommunfullmäktige fattar beslut om ny medlem samt • beslutar om erforderliga ändringar i förbundsordningen.

Förbundsordningarna har samma innebörd i processen att behandla en medlemsansökan.

Vårt förslag:

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska ansökan tillställas förbundsdirektionen. Förbundsdirektionen kan efter beredning föreslå att ny medlem får ingå i kommunalförbundet.

Beslut om ny medlems inträde i kommunalförbundet fattas i respektive medlemskommuns kommunfullmäktige. Ny medlem har antagits när samtliga kommunfullmäktige fattat beslut om detta samt därmed också erforderliga ändringar i förbundsordningen.

15 ÖVRE GRÄNS FÖR KOSTNADER VID RÄDDNINGSINSATS

Vid omfattande räddningsinsatser finns det möjlighet för en kommun att ansöka om statsbidrag för den del som överstiger kommunens självrisk. Självrisken utgår från kommunens skatteunderlag (0,02%). För ett kommunalförbund räknas alla medlemskommunernas skatteunderlag in i bedömningen av självrisken såvida det inte i förbundsordningen står inskrivet att det är skatteunderlaget i den kommun som drabbats av insatsen, som ska ligga till grund för ansökan om statsbidraget.

Exempel på hur detta är reglerat i några befintliga förbundsordningar:

NÄRF	RMB	Storgöteborg
Ej reglerat	För olyckshändelser inom respektive kommun, som medför betydande kostnader för räddningsinsats, får räddningstjänstförbundet ersättning av respektive kommun för den del av räddningskostnaderna som överstiger två basbelopp för varje tillfälle. Ersättningsbeloppet framräknas enligt beräkningssätt som framgår av gällande allmänna råd från MSB, förutvarande SRV allmänna råd, i SRVFS 2004:11.	Vid en räddningsinsats med kostnader som överstiger den kommunala självrisken ska den medlemskommuns skatteunderlag där räddningsinsatsen sker ligga till grund för ansökan om statsbidrag.

Det är ovanligt med räddningsinsatser som medför kostnader som överstiger självrisken. Men särskilt för en mindre kommun som drabbas av en omfattande och långvarig insats, till exempel en större skogsbrand, kan detta bli aktuellt.

MSB har i ett PM (2023-05-25) tydliggjort vikten av att för ett kommunalförbund i förbundsordningen reglera att det är den drabbade kommunen som ska stå för samtliga kostnader för den aktuella insatsen och att självrisken därmed ska beräknas på skatteunderlaget i denna kommun. I annat fall fördelas kostnaderna och därmed beräkningen av självrisken på summan av skatteunderlaget för samtliga medlemskommuner.

Vår bedömning är att det i förbundsordningen måste regleras att det är den drabbade kommunens skatteunderlag som ska ligga till grund för beräkningen av självrisken.

Vårt förslag

Vid en räddningsinsats med kostnader som överstiger den kommunala självrisken ska den medlemskommuns skatteunderlag där räddningsinsatsen sker ligga till grund för ansökan om statsbidrag.

16 ARKIVBILDNING

Varje kommun och därmed även ett kommunalförbund är arkivmyndighet. Detta behöver egentligen inte regleras i förbundsordningen. Men om det anges där, ökar det tydligheten på förväntningar på förbundsdirektionen och en anvisning om att det är möjligt att ta hjälp från någon av medlemskommunerna.

Detta är reglerat i nuvarande förbundsordningar enligt följande:

NÄRF	RMB
Ej reglerat	Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå

Vårt förslag

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå

17 REGLEMENTE

Med den inriktning av förbundsordningens omfattning och detaljeringsgrad som vi valt, dvs att förbundsordningen ska vara så ”ren” som möjligt och enbart reglera det som behöver regleras enligt

kommunallagen, finns det behov av att komplettera förbundsordningen med ett reglemente. Reglementet ska antas samtidigt som förbundsordningen av respektive kommunfullmäktige. Reglementet anger krav på förbundsdirektionen och regler för genomförande av förbundsdirektions sammanträden.

Därutöver finns det för verksamheten behov av arbetsordningar, delegationsordningar, instruktion för räddningschefen, revisionsreglemente mm. Dessa dokument beslutas av förbundsdirektionen.

I de nuvarande förbundsordningarna har dessa frågor lösts enligt nedan:

NÄRF	**RMB**
Inbakat i förbundsordningen	Väl fungerade reglemente med visst behov av uppdatering.

I allt väsentligt används beskrivningen nuvarande reglemente för Räddningstjänsten Mitt Bohuslän. Det behövs dock vissa kompletteringar och uppdateringar. Vissa anpassningar har gjort till SKR:s ””Reglemente för styrelsen och övriga nämnder. Ett underlag för lokala bedömningar”.

Vårt förslag till reglemente bifogas.

18 PROCESS FÖR FÖRBUNDSBILDNING

Den övergripande processen vid en sammanslagning av två kommunalförbund kan ske på två olika sätt.

Det första alternativet innebär att ett kommunalförbund likvideras och dessa medlemskommuner därefter begär inträde i det andra. Det kvarvarande kommunalförbundet byter samtidigt namn, men behåller det gamla organisationsnumret.

Det andra alternativet innebär att bägge kommunalförbundet likvideras och man bildar ett nytt kommunalförbund med ett nytt organisationsnummer.

I bägge alternativen krävs beslut i samtliga kommuners kommunfullmäktige.

Det första alternativet innebär något mindre administration. Vi bedömer dock att avtal mm behöver ses över i bägge alternativen. Det är i nuläget svårt att bedöma hur mycket merarbete det skulle innebära att bilda ett helt nytt kommunalförbund, med ett nytt organisationsnummer. Bägge alternativen kommer att innebära administrativa insatser. Vi bedömer att det i bägge fallen tillfälligt behöver tillföras resurser för att genomföra fusionsarbetet.

Oavsett vilket alternativ man väljer, innebär sammanslagningen en initial kostnad till följd av till exempel byte av logotyp, märkning av brandstationer, fordon och kläder, anpassning av IT-system och andra gemensamma system etcetera.

Vi bedömer det viktigt att den fortsatta processen sker genom en stor delaktighet med såväl förtroendevalda som tjänstemän i samtliga medlemskommuner.

De bägge befintliga kommunalförbunden har i dag lite olika skrivningar i respektive förbundsordning beträffande processen för likvidation, utträde och inträde av nya medlemmar. För att sträva efter minsta möjliga administration är det vår bedömning att ett av kommunalförbunden bör kvarstår och att kommunerna i det andra kommunalförbundet ansöker om medlemskap och att det kommunalförbundet sedan avvecklas. Det är med samma argument rimligt att det största kommunalförbundet, NÄRF, kvarstår och att Munkedal, Lysekil och Uddevalla kommuner ansöker om medlemskap i NÄRF som samtidigt byter namn till Räddningstjänsten Fyrbodal. Därefter kan MBR avvecklas.

Övergripande processbeskrivning:

- Identifiering av avvikelsestörande punkter. Det kan exempelvis vara eget kapital (som är olika stort i de bägge kommunalförbunden), olika avskrivningstider samt beräkningsprinciper för hyreskostnader och pensioner.
- Beslut om åtgärder för att uppnå en upplevelse av rättvisa i jämförelse mellan de två kommunalförbunden.

- Räddningstjänsten Norra Älvsborg byter namn till Räddningstjänsten Fyrbodal.
- Munkedal, Lysekils och Uddevalla kommuner ansöker om medlemskap i kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal.
- Respektive kommunfullmäktige fattar beslut om att anta förslag till förbundsordning och reglemente.
- Respektive kommunfullmäktige utser ledamöter till förbundsdirektionen i Räddningstjänsten Fyrbodal.
- Efter att ansökan är beviljad avvecklas kommunalförbundet Räddningstjänsten Mitt Bohuslän.

Thijssen Konsult AB har i sitt uppdrag beskrivit denna process.

Vårt förslag:

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Norra Älvsborg bibehålls och byter namn till Räddningstjänsten Fyrbodal. Munkedal, Lysekils och Uddevalla kommuner ansöker om medlemskap i Räddningstjänsten Fyrbodal och avvecklar kommunalförbundet Mitt Bohuslän.

19 REFERENSER

19.1 DOKUMENT

Handlingsprogram för Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Handlingsprogram för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Årsredovisning 2022, Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän

Årsredovisning 2022, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Förbundsordning för Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Förbundsordning för Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Förbundsordning för Räddningstjänsten Skaraborg

Förbundsordning för Räddningstjänsten Storgöteborg

Reglemente för förbundsförbundsdirektionen Räddningstjänsten Mitt Bohuslän

Reglemente för förbundsförbundsdirektionen Räddningstjänsten Skaraborg

Reglemente för förbundsstyrelsen för Räddningstjänstförbundet Storgöteborg

Kommunallag (2017:725)

19.2 REFERENSPERSONER

Styrgrupp

Dan Nyberg, Vänersborg, ordf. förbundsdirektionen NÄRF

Jerker Lundin, Uddevalla, ordf. förbundsdirektionen RMB

Pia Fogelberg, Trollhättan, vice ordf. förbundsdirektionen NÄRF

Ingo Asplund, Färgelanda, ledamot förbundsdirektionen NÄRF

Roland Björndahl, Mellerud, ledamot förbundsdirektionen NÄRF

Terje Skaarnes, Munkedal, 1:e vice ordf. förbundsdirektionen RMB

Klas-Göran Henriksson, Lysekil, 2:e vice ordf. förbundsdirektionen RMB

Kommunstyrelseordförande och oppositionsråd.
(Inbjudan enligt Fyrbodals kommunalförbunds adresslista)

Ulla Börjesson, KSO Färgelanda

Jörgen Andersson, oppositionsråd Färgelanda

Jan-Olof Johansson, KSO Lysekil

Ulf Hanstål, oppositionsråd Lysekil

Ludwig Mossberg, KSO Mellerud

Ulf Rexefjord, oppositionsråd Mellerud

Louise Skaarnes, KSO Munkedal

Erik Färg, oppositionsråd Munkedal

Peter Eriksson, KSO Trollhättan

Ricky Karlsson, oppositionsråd Trollhättan

Monica Hanson, 1:e vice ordförande KS Trollhättan

Sofia Andersson Dharsani, utbildningsnämndens ordförande Trollhättan

Martin Pettersson, KSO Uddevalla

Christer Hasselbäck, oppositionsråd Uddevalla

Ingemar Samuelsson, kommunalråd Uddevalla

Jarmo Uusitalo, kommunstyrelsen Uddevalla

Benny Augustsson, KSO Vänersborg

Mats Andersson, 1:e vice ordförande KS Vänersborg

Henrik Harlitz, oppositionsråd Vänersborg

Lena Eckerbom Wendel, 2:e vice ordförande KF Vänersborg

Kommundirektörer

Lena Tegenfeldt, Vänersborgs kommun

Karl-Olof Petersson, Mellerud kommun

Katrin Silverby, Färgelanda kommun

Said Niklund, Trollhättans kommun

Karoline Samuelsson, Lysekils kommun

Malin Krantz, Uddevalla kommun

Ylva Morén, Munkedals kommun

Ekonomichefer i medlemskommunerna NÄRF och RMB

Dan Jonasson, Trollhättans kommun

Thomas Sannemalm, Vänersborgs kommun

Kristina Olsson, Färgelanda kommun

Elisabeth Carlstein, Melleruds kommun

Lars-Erik Hansson, Munkedals kommun

Eva-Marie Magnusson, Lysekils kommun

Bengt Adolfsson, Uddevalla kommun

Ekonomichefer räddningstjänstförbunden

Annika Larsson, NÄRF

Bodil Bramfors, NÄRF

Carina Jonefelt, RMB

Jurister

Mats Dahlbom, Trollhättans kommun

Christer Hjert, Kommunakuten AB

Marie Caldenby, Räddningstjänsten Storgöteborg

MSB, myndighetens rättsenhet

Räddningstjänst

Markus Green, förbundsdirektör RMB, Tf. förbundsdirektör NÄRF (fr.o.m. 1 september)

Hans Därnemyr, förbundsdirektör NÄRF (t.o.m. 31 augusti)

Mikael Wallin, förbundsdirektör, Skaraborgs Räddningstjänstförbund

Ekonomikonsult

Bas Thijssen, hijssen konsult

20 BILAGOR

20.1 FÖRSLAG TILL FÖRBUNDSORDNING

Räddningstjänstförbundet Fyrbodal

Förslag till

Förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodal

Att gälla från och med 2025-01-01

Antagen av medlemskommun

Färgelanda
Lysekil
Mellerud
Munkedal
Trollhättan
Uddevalla
Vänersborg

Innehållsförteckning

1 Namn och säte

2 Medlemmar

3 Ändamål och uppdrag

4 Organisation och varaktighet

5 Förbundsdirektion

6 Revisorer

7 Anslagstavla och kungörelser

8 Förbundsmedlemmarnas andel i tillgångar och skulder samt kostnadsfördelning

9 Lån, borgen och förvärv

10 Fastigheter

11 Förbundsmedlemmarnas styrning, insyn och kontroll

12 Budgetprocess

13 Uppsägning och utträde

14 Tvister

15 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

16 Inträde av ny medlem

17 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken

18 Arkivbildning

19 Reglemente

20 Ändringar i förbundsordningen

21 Likvidation och upplösning

Förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodal att gälla från den 1 januari 2025

§ 1 Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Fyrbodal, nedan kallat kommunalförbundet, och har sitt säte i Trollhättan.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

§ 3 Ändamål och uppdrag

Kommunalförbundets ändamål är att inom kommunalförbundets geografiska område bereda människors liv, hälsa, egendom samt miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor enligt Lag om Skydd mot olyckor (2003:778).

Kommunalförbundet ansvarar för att i medlemskommunernas ställe

- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommuner enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778) med följande undantag:

  a) att samordna olycksförebyggande verksamhet i medlemskommunen (1 kap. 6 §),

  b) att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. 1 §) samt

  c) när medlemskommunen är att betrakta som enskild (2 kap.).

- svara för uppgifter enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) som åvilar medlemskommunerna med följande undantag:

  a) att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över kommunalförbundets egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt

  b) skyldigheter som åvilar medlemskommunen i egenskap av verksamhetsutövare.

Kommunalförbundet ska lämna beslutsförslag till medlemskommunerna avseende taxor inom förbundets verksamhetsområde.

Kommunalförbundet ska med sin specialkompetens stödja medlemskommunerna.

Kommunalförbundet kan i övrigt åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet.

Kommunalförbundet ska träffa en överenskommelse med medlemskommunerna om hur kommunal-förbundet kan stödja medlemskommunerna med sin specialkompetens och vilka uppgifter som kommunalförbundet kan åta sig i nära anslutning till dess lagstadgade arbete.

§ 4 Organisation och varaktighet

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med förbundsdirektion. Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

§ 5 Förbundsdirektionen

Mandatperioden för förbundsdirektionen ska vara fyra år och räknas från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i landet.

Förbundsdirektionen ska bestå av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare. Respektive medlemskommun utser-vardera två ledamöter och två ersättare.

Förbundsdirektionens presidium ska bestå av ordförande, 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande som förbundsdirektionen utser inom sig.

Förbundsdirektionens ordförande och 1:e vice ordförande växlar mellan Trollhättan och Uddevalla varje mandatperiod.

Trollhättan ska inneha ordförandeposten och Uddevalla 1:e vice ordföranden från mandatperioden med start 2027.

Vänersborg innehar alltid posten som 2:e vice ordförande.

Färgelanda, Lysekil, Mellerud och Munkedal utser 3e vice ordföranden som roterar mellan dessa kommuner årligen med turordningen Munkedal, Mellerud, Lysekil och Färgelanda.

Den medlemskommun som innehar ordförandeposten i förbundsdirektionen ska bereda val inom förbundsdirektionen.

Övergångsbestämmelser

Under innevarade mandatperiod, 2023 – 2026, innehar Uddevalla posten som ordförande och Trollhättan vice ordförande samt de två befintliga presidierna Räddningstjänsten Norra Älvsborg och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän utgör förbundsdirektionens presidium.

§ 6 Revisorer

Varje kommun ska ha var sin revisor som utses av medlemskommunens kommunfullmäktige.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna förbundsdirektionen.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till medlemskommunernas fullmäktige, senast vid den tidpunkt som anges i revisionsreglementet, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i dess helhet.

Kommunalförbundet svarar för revisorernas arvoden.

§ 7 Anslagstavla och kungörelser

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

§ 8 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar i förbundets tillgångar och skulder samt kostnadsfördelning.

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt medlemsandel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån det inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

Vid beräkning av medlemskommunernas medlemsandel av det totala medlemsbidraget, tillämpas en beräkningsmodell som tar hänsyn till invånarantal, behovet av operativa styrkor samt fördelning av vissa gemensamma resurser.

Medlemskommunernas medlemsandelar av kommunalförbundet motsvarar:

Färgelanda kommun:	5,16%
Lysekils kommun:	8,52%
Melleruds kommun:	5,26%
Munkedals kommun:	6,46%
Trollhättans stad:	24,69%
Uddevalla kommun:	27,43%

Vänersborgs kommun:	22,48%
Summa:	100,00%

Modellens utformning specificeras i en överenskommelse om tillämpning av förbundsordningen.

Medlemskommunernas medlemsandelar ska ses över en gång per mandatperioden under mandatperiodens sista år. Vid förändringar av förutsättningarna för kostnadsfördelningen, exempelvis antalet medlemmar eller operativa resurser, ska kostnadsfördelningen ändras i samband med förändringen.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

§ 9 Lån, borgen och förvärv

Kommunalförbundet får uppta lån och nyttja checkkredit i enlighet med fastställd budget eller enligt vad medlemskommunerna godkänt.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas beslut om godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda företag eller förvärva andelar/aktier i företag utan medlemskommunernas godkännande. Detsamma gäller förvärv eller avyttring av fast egendom eller tomträtt.

§ 10 Fastigheter

Medlemskommunerna ska tillhandahålla de lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Fastigheter och lokaler ska vara anpassade efter de krav som ställs på verksamheten i olika regelverk. Förbundet ska debiteras hyra från fastighetsägarna för de lokaler som förbundet disponerar.

Kommunalförbundet ska träffa en överenskommelse med medlemskommunerna om hur processen för fastighetsfrågor ska hanteras.

§ 11 Förbundsmedlemmarnas styrning, insyn och kontroll

Medlemskommunerna ska besluta om ägardirektiv, första året varje mandatperiod, för att utrycka sin vilja om hur förbundsdirektionen ska fullgöra och utveckla medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten.

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Kommunalförbundet ska löpande tillställa medlemskommunerna information om ekonomi och verksamhet.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Försiktighetsprincipen ska gälla dvs vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska samråd alltid ske.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år. Förbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

Förbundsmedlemmarna får väcka ärenden i förbundsdirektionen genom framställan från kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

§ 12 Budgetprocess

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa kommande års verksamhetsplan och budget för kommunalförbundet samt en övergripande ekonomisk plan för de kommande tre räkenskapsåren.

Verksamhetsplan och budget ska ligga inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad medlemskommunerna anger som budgetförutsättningar. Förbundsdirektionen ska ta initiativ till att starta budgetprocessen med sina medlemskommuner.

Budgeten för nästkommande år ska fastställas av direktionen före september månads utgång.

Verksamhetsplan och budget ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret.

Sammanträde vid vilken budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträde ska tillkännages på förbundets anslagstavla minst en vecka innan sammanträdet.

§ 13 Uppsägning och utträde

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur kommunalförbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av det året då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar.

Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. Om detta inte sker ska kommunalförbundet upplösas.

§ 14 Tvister

Tvister mellan kommunalförbundet och med en eller flera medlemskommuner ska i första hand lösas genom förhandling.

Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar avgörs i domstol.

§ 15 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

Säteskommunens arvodesbestämmelser gäller för kommunalförbundet. Beredning av ärendet görs av säteskommunens arvodesberedning.

§ 16 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska sådan ansökan tillställas och beredas av förbundsdirektionen.

Beslut om anslutning av ny medlemskommun fattas av medlemskommunernas kommunfullmäktige som också beslutar om de justeringar av förbundsordningen som föranleds av att ny medlemskommun inträder i kommunalförbundet.

§ 17 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken

Vid en räddningsinsats med kostnader som överstiger den kommunala självrisken ska den medlemskommuns skatteunderlag där räddningsinsatsen sker ligga till grund för ansökan om statsbidrag.

§ 18 Arkivbildning

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå.

§ 19 Reglemente

Till förbundsordningen ska det finnas ett reglemente.

§ 20 Ändringar i förbundsordningen

Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen inklusive reglementet ska fastställas av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

§ 21 Likvidation och upplösning

Om förbundsmedlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden enligt 14 § är till ända, ska kommunalförbundet träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden enligt 8 § tillämpas.

När kommunalförbundet har trätt i likvidation, ska kommunalförbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Kommunalförbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsdirektionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsdirektionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts skriftligen samtliga förbundsmedlemmar, är kommunalförbundet upplöst.

När likvidationsuppdraget är fullföljt ska säteskommunen överta vården av de handlingar som tillhört förbundet.

FÖRSLAG till reglemente

Räddningstjänsten Fyrbodal

Förslag till

REGLEMENTE FÖR FÖRBUNDSFÖRBUNDSDIREKTIONEN I RÄDDNINGSTJÄNSTEN FYRBODAL

Utöver vad som anges om kommunalförbund i kommunallagen eller annan författning eller vad som regleras i förbundsordningen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Politisk organisation

§ 1
Förbundsdirektionen är kommunalförbundets styrelse och beslutande församling. Förbundsdirektionen fullgör de uppgifter som ankommer på både kommunfullmäktige och sådana nämnder som föreskrivs i de lagar och förordningar som reglerar kommunalförbundets verksamhet.

Förbundsdirektionen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunalförbundets utveckling och ekonomiska ställning samt hos förbundsmedlemmarna och statliga myndigheter göra de framställningar som förbundsdirektionen anser påkallade.

§ 2
Det **åligger** förbundsdirektionen att:

- Anställa (och entlediga) förbundsdirektören samt fastställa instruktion för denne.
- Fastställa mål och planer för kommunalförbundets verksamhet ekonomi.
- Övervaka att de fastställda målen och planerna efterlevs.
- Samråda med förbundsmedlemmarna (kommunstyrelserna) om den allmänna planläggningen av kommunalförbundets verksamhet samt om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse.
- Se till att kommunalförbundets organisation är ändamålsenlig och att verksamheten bedrivs effektivt.

Medelsförvaltning

§ 3
Förbundsdirektionen ska sköta kommunalförbundets medelsförvaltning så att krav på god avkastning och säkerhet tillgodoses.

Förbundsdirektionen kan meddela föreskrifter om medelsförvaltningen.

Förbundsdirektionen ska utfärda attest- och utanordningsregler samt utse attestanter.

Förbundsdirektionen ska besluta om anstånd med betalning eller avskrivningar av förbundets fordringar.

Räkenskapsföring och redovisning

§ 4
Förbundsdirektionen ska fortlöpande föra räkenskaper över de medel som den förvaltar.

Förbundsdirektionen ska avsluta räkenskaperna med ett årsbokslut och sammanfatta detta i en årsredovisning.

Årsredovisningen ska upprättas med iakttagande av god redovisningssed.

§ 5
I årsredovisningen ska upplysning lämnas om utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Sedan årsredovisningen godkänts av förbundsdirektionen ska den snarast överlämnas till kommunalförbundets revisorer och senast den 15 april till varje förbundsmedlem.

Förbundsdirektionen ansvarar för att det på varje förbundsmedlems officiella anslagstavla kungörs var årsredovisningen finns tillgänglig.

Egendomsförvaltning

§ 6
Förbundsdirektionen ska vårda och förvalta kommunalförbundets egendom väl.

Förbundsdirektionen ska se till att kommunalförbundets behov av försäkringsskydd är tillgodosett.

Styrning och förvaltning
§ 7
Förbundsdirektionen styr verksamheten. För förvaltning och verkställighet av förbundsdirektionens beslut ansvarar förbundsdirektören. Förbundsdirektionen upprättar arbetsordning för förbundsdirektionen och en delegationsordning för verksamheten.

Förbundsdirektören har bland annat har till uppgift att:

- närmast under förbundsdirektionen och i enlighet med kommunalförbundets ändamål ansvara för kommunalförbundets förvaltning och ekonomi samt ta erforderliga initiativ i dessa avseenden,
- befrämja erforderlig samverkan mellan förbundsdirektionen och förekommande beredningar, lokala styrelser och självförvaltningsorgan,
- externt företräda kommunalförbundet om förbundsdirektionen inte för särskilt fall beslutar annorlunda.

Personalpolitik

§ 8
Förbundsdirektionen är kommunalförbundets personal- och arbetsgivarorgan samt löne- och pensionsmyndighet.

Förbundsdirektionen ska följa de förhållanden som kan påverka kommunalförbundets personal- och lönepolitik, och hos förbundsmedlemmarna samt hos myndigheter och organisationer göra de framställningar som är påkallade.

Övrigt

§ 9
Förbundsdirektionen ska

- avge yttranden som ankommer på kommunalförbundet,
- i övrigt handha förvaltningen av kommunalförbundets angelägenheter som inte har uppdragits åt annan,
- vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som förbundsdirektionen ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för.

Förbundsdirektionens ledamöter och ersättare har var och en ett ansvar för att återkoppla förbundsdirektionens arbete till, och förankra det i, hemkommunen.

Ordförande

§ 10
Det åligger ordföranden att

- leda förbundsdirektionens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare, (se ledamotens eget ansvar i § 12)
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i förbundsdirektionen vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i förbundsdirektionen,
- bevaka att förbundsdirektionens beslut verkställs.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Tjänstgöring för ledamot och ersättare

§ 11
I enlighet med förbundsordningen gäller att vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen.

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet handlagts.

Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

En ersättare som är närvarande vid ett sammanträde utan att tjänstgöra har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

Inkallande av ersättare

§ 12
Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller del av det, ska ledamoten snarast möjligt meddela detta till kommunalförbundet. Ledamoten ansvarar själv för att den ersättare som står i tur att tjänstgöra inkallas till sammanträdet. Motsvarande gäller för en ersättare som har kallats att tjänstgöra.

Ersättare för ordföranden

§ 13
Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får förbundsdirektionen utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättare ska fullgöra samtliga uppgifter som åligger ordförande respektive presidiet.

Tidpunkt för sammanträden

§ 14
Förbundsdirektionen bestämmer tid och plats för sina och eventuella utskotts eller beredningars sammanträden. Sammanträde ska också hållas när ordföranden eller minst två av förbundsdirektionens ledamöter begär det.

En begäran om ett extra sammanträde skal göras skriftligen, ställas till ordföranden och ges in till kommunalförbundet. En sådan begäran ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som ledamöterna önskar att förbundsdirektionen ska behandla.

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med 1:e vice ordföranden.

Om det föreligger särskilda skäl för det får ordföranden, efter samråd med 1.e vice ordföranden, ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för ett sammanträde. Om så sker, ska ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet.

Närvaro på distans

§ 15
Ledamot och ersättare får, om särskilda skäl föreligger, delta i sammanträdet på distans. Ledamot eller ersättare som är i behov av att delta på distans ska i så god tid som möjligt anmäla det till ordföranden som avgör om det får ske. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.

Kallelse till sammanträde

§ 16
Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, behandlar förbundsdirektionen ärendena i den turordning som de har tagits upp i föredragningslistan. Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, bestämmer ordföranden när ett ärende som inte är upptaget på föredragningslistan ska behandlas under ett sammanträde.

Närvarorätt

§ 17

Förbundsdirektionen får besluta att sammanträde med förbundsdirektionen ska vara offentligt. Budgetsammanträdet ska vara offentligt. Kungörelse ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla.

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där förbundsdirektionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde ska vara öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundens anslagstavla.

Respektive medlemskommuns kommunstyrelseordförande, vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd samt respektive kommuns ledande tjänsteman har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde med förbundsförbundsdirektionen.

Revisorerna har närvarorätt i de ärende de har yttranderätt.

Förbundsdirektionen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsdirektionens sammanträden.

Protokoll

§ 18

Vid ett sammanträde med förbundsdirektionen ska ordföranden på sitt ansvar låta föra protokoll. Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot som utses av förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionen och övriga organ kan besluta att en paragraf ska justeras omedelbart. Den aktuella paragrafen ska redovisas skriftligt innan den justeras.

Om förbundsdirektionen beslutar att vid ett sammanträde justera protokollet från ett föregående sammanträde, bestämmer förbundsdirektionen för varje sådant tillfälle hur justeringen ska gå till.

Protokollet från varje sammanträde ska tillställas kommunstyrelsen i respektive medlemskommun och förbundets revisorer.

Utdrag ur protokoll ska tillställas de kommunala nämnder, andra myndigheter och enskilda som berörs av besluten i protokollet.

Reservation

§ 19
Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska detta göras skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet. Om förbundsdirektionen beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som omfattar det beslut som reservationen gäller, ska motiveringen lämnas innan sammanträdet avslutas.

En ledamot har rätt att anteckna sin mening till protokollet (särskilt uttalande). Anmälan om anteckning ska göras innan sammanträdet avslutas.

Delgivning

§ 20
Delgivning med kommunalförbundet sker med ordföranden eller anställd som förbundsdirektionen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 21
Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av förbundsdirektionen ska undertecknas av ordföranden eller, om ordföranden är förhindrad, någon av vice ordförandena och kontrasigneras av anställd som förbundsdirektionen bestämmer. I övrigt bestämmer förbundsdirektionen vem som ska underteckna handlingar.

Samråd

§ 22
Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet. Kommunalförbundet ska löpande tillställa medlemskommunerna information om ekonomi och verksamhet.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Försiktighetsprincipen ska gälla, det vill säga samråd ska ske vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år. Kommunalförbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

I detta syfte får förbundsdirektionen från medlemskommunerna ~~i~~nhämta de yttranden och upplysningar som behövs för att förbundsdirektionen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Medlemmarna har även rätt att inhämta yttranden och upplysningar från förbundsdirektionen.

Tjänstepersons deltagande i sammanträde

§ 23
Vid förbundsdirektionens sammanträden får, om inte förbundsdirektionen fattar särskilt beslut om annat, förbundsdirektören för kommunalförbundet vara närvarande med rätt att delta i överläggningarna.

Övriga tjänstepersoner inom kommunalförbundet är skyldiga att närvara och föredra ärenden vid sammanträden med förbundsdirektionen i den omfattning förbundsdirektionen beslutar.

Förbundsdirektionen har rätt att kalla tjänsteperson hos medlemskommunerna till sammanträde för att föredra ärenden eller lämna upplysningar i ärenden som förbundsdirektionen har att behandla.

Processbehörighet

§ 24
Förbundsdirektionen får själv eller genom ombud föra kommunalförbundets talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning.

Ikraftträdande

§ 25
Detta reglemente träder i kraft när den har godkänts av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige och gäller från och med den 1 januari 2025.

20.2 JÄMFÖRELSE MED FÖRBUNDSDIREKTIONEN I NÅGRA ANDRA KOMMUNALFÖRBUND

Räddningstjänsten Storgöteborg

Nio medlemskommuner.

Säte: Göteborg

Förbundsfullmäktige med 33 ledamöter och 33 ersättare, 1:e och 2:e vice ordförande från Göteborg

Förbundsstyrelse med 14 ledamöter och 11 ersättare varav 6 respektive 3 från Göteborg. Ordförande och 2:e vice ordförande från Göteborg.

Storstockholms Brandförsvar

Tio medlemskommuner

Säte: Stockholm

Förbundsförbundsdirektionen som består av elva ledamöter och elva ersättare av vilka medlemmarna utser var sin ledamot och ersättare. Stockholm utser dock två ledamöter och två ersättare.

Ordförande utses av Stockholms kommun. Två vice ordförande utses för varje mandatperiod bland övriga medlemmar, varvid vice ordförandeskapet ska rotera efter överenskommelse mellan övriga medlemmar.

Södertörns Brandförsvarsförbund

Tio medlemskommuner

Säte: Haninge

Förbundsförbundsdirektionen består av 15 ledamöter och 15 ersättare. Kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka och Södertälje utser vardera 2 ledamöter och 2 ersättare. Kommunerna Ekerö, Nykvarn, Nynäshamn, Salem och Tyresö utser vardera 1 ledamot och 1 ersättare.

Förbundsförbundsdirektionen utser ordförande, 1:e vice-, 2:e vice- och 3:e viceordförande för ett år i taget. Representationen bygger på att en kommun går från 2:e vice ordförande till ordförande året därpå. På samma sätt från 3:e vice ordförande till 1:e vice ordförande året därpå.

Uppdraget som ordförande cirkulerar mellan kommunerna i turordning: Södertälje, Huddinge, Nacka, Haninge och Botkyrka. Uppdraget som 2:e vice ordförande cirkulerar i turordning: Huddinge, Nacka, Haninge, Botkyrka och Södertälje.

Uppdraget som 1:e vice ordförande cirkulerar mellan kommunerna i turordning: Tyresö, Nynäshamn, Ekerö, Nykvarn och Salem. Uppdraget som 3:e vice ordförande cirkulerar i turordning: Nynäshamn, Ekerö, Nykvarn, Salem och Tyresö.

Räddningstjänsten Syd

Fyra medlemskommuner

Säte: Malmö

Förbundsförbundsdirektionen består av 10 ledamöter och 10 ersättare.

- Malmö kommun utser 5 ledamöter och 5 ersättare.
- Lunds kommun utser 2 ledamöter och 2 ersättare.
- Eslövs kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.
- Kävlinge kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.
- Burlövs kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.

Förbundsdirektionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Innehavare av posterna ska normalt komma från olika kommuner.

Räddningstjänsten Södra Älvsborg

Sex medlemmar

Säte: Borås

Förbundsförbundsdirektionen ska bestå av sju (7) ledamöter och sju (7) ersättare.

- Bollebygds kommun utser en (1) ledamot och en (1) ersättare.
- Borås Stad utser två (2) ledamöter och två (2) ersättare.
- Mark kommun utser en (1) ledamot och en (1) ersättare.
- Svenljunga kommun utser en (1) ledamot och en (1) ersättare.
- Tranemo kommun utser en (1) ledamot och en (1) ersättare.
- Ulricehamns kommun utser en (1) ledamot och en (1) ersättare.

Förbundsdirektionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande från Borås Stad och vice ordförande från övriga kommuner.

Räddningstjänsten Sydost

Tio medlemmar

Säte: Kalmar

Från 2024 ska förbundsdirektionen bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare enligt nedan.

- Kalmar kommun utser tre ledamöter och tre ersättare.
- Nybro kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Emmaboda kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Torsås kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Borgholm kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Mörbylånga kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Högsby kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Mönsterås kommun utser en ledamot och en ersättare.
- Oskarshamn kommun utser en ledamot och en ersättare

Förbundsdirektionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och två vice ordförande. Innehavare av posterna ska normalt komma från olika kommuner.

Brandkåren Norra Dalarna

Fem medlemmar

Säte: Mora

Förbundsförbundsdirektionen ska bestå av 5 ledamöter och 5 ersättare.

- Leksands kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.
- Mora kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.
- Orsa kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.
- Vansbro kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare
- Älvdalens kommun utser 1 ledamot och 1 ersättare.

Ledamöterna ska vara kommunstyrelsen ordförande och oppositionsråd eller motsvarande är ersättare.

Mora kommun innehar ständigt ordförandeposten och vice ordförande roterar mellan de övriga medlemskommunerna varje mandatperiod. Turordning för vice ordförande är efter invånarantalet med Leksands kommun som start.

Räddningstjänsten Skaraborg

Elva medlemmar

Säte: Skövde

Förbundsdirektionen ska bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare.

Medlemskommunerna utser vardera en ledamot och en ersättare, ledamot utses av majoriteten och ersättare utses av oppositionen.

Ordförandeposten innehas av Skövde kommun och förste vice ordförandeposten alterneras årligen mellan Lidköping och Mariestads kommuner. Andre vice ordförande och tredje vice ordförande alterneras årligen mellan övriga medlemskommuner i ordningen; Vara, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Essunga, Grästorp och Gullspångs kommun.

Inom förbundsdirektionen ska finnas ett presidium bestående av ordförande, förste vice ordförande, andre vice

ordförande och tredje vice ordförande

Fyrbodals kommunalförbund

Förbundet är ett kommunalförbund med förbundsförbundsdirektion.

Förbundsdirektionen ska bestå av sjutton ledamöter med sjutton personliga ersättare. Kommunerna Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg utser vardera två ordinarie ledamöter och två ersättare. De övriga medlemskommunerna utser vardera en ordinarie ledamot och en ersättare.

Förbundsdirektionen utser inom sig ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande.

För förbundsdirektionen finns en arbetsordning och förbundsdirektionen fastställer sin egen delegationsordning.

För att bredda den politiska representationen kan förbundsdirektionen inför varje mandatperiod därutöver besluta att adjungera företrädare för parti som är representerat i någon av medlemskommunernas kommunstyrelser.

En adjungerad företrädare har yttranderätt men ingen förslags- eller beslutanderätt.

Beslut i förbundsförbundsdirektionen fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som

ordföranden företräder.

Förbundsförbundsdirektionen utser inom sig ett arbetsutskott för beredning av ärenden.

Förbundsdirektionen kan tillsätta egna beredningsgrupper för olika områden med representanter valda även

utanför förbundsdirektionen.

Förbundsförbundsdirektionen kan delegera beslutanderätt till arbetsutskottet.

2024-04-08

Förslag till sammanfattande bakgrundstext till beslut om att bilda Räddningstjänsten Fyrbodal

För att underlätta för kommunerna i deras förberedande för beslut om att bilda den gemensamma Räddningstjänsten Fyrbodal, har följande sammanfattande bakgrundstext tagits fram. Texten belyser syfte och motiv för sammanslagningen, hur förslaget har arbetats fram, och de praktiska och ekonomiska aspekterna för sammangåendet.

Föreslagen sammanfattande text

Räddningstjänsten i Sverige består av statlig räddningstjänst och kommunal räddningstjänst. Kommunernas ansvar regleras i 3 kap. i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Förutom räddningstjänst ansvarar kommunerna, enligt LSO, även för förbyggande verksamhet (tillsyn av brandsäkerhet samt verkande för att alla typer av olyckor förebyggs) och sotning.

Riskbilden i omvärlden, Sverige och närområdet har under de senaste åren försämrats som följd av bland annat Rysslands invasionskrig mot Ukraina, klimatförändring och ökat gängkriminalitets relaterad våld. Diverse statliga utredningar har belyst hur den kommunala räddningstjänsten ska anpassas till dessa nya riskbilder. Dessa utredningar har legat till grund för en reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor, som började gälla 1/1 2021. Utöver den förändrade lagstiftningen har fyra nya föreskrifter antagits (gäller fr.o.m. 1/1 2022):

- Föreskrifter och allmänna råd om innehåll och struktur i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst (MSBFS 2021:1).
- Föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor, MSBFS 2021:8.
- Föreskrifter om undersökningsrapport efter kommunal räddningsinsats, MSBFS 2021:5.
- Föreskrifter och allmänna råd om ledning av kommunal räddningstjänst, MSBFS 2021:4.

Revideringen av lagstiftningen med tillhörande föreskrifter ställer ökade krav på räddningstjänsterna, bl.a. avseende ledning av stora räddningsinsatser (både övergripande ledning (systemledning) och operativ ledning. Utöver detta ställs nya/förändrade krav på det förebyggande arbetet, utökade krav på olycksutredning samt mer detaljerade krav på utformning av kommunens handlingsprogram för räddningstjänst. Samtidigt har staten på ett tydligt sätt skärpt sin tillsyn av att dessa krav efterlevs. Även förändrad tolkning av annan lagstiftning påverkar räddningstjänsten och ger merarbete, exempelvis miljöbalken och arbetsmiljölagen.

För att möta dessa ökade krav på kommunal räddningstjänst har det utretts om Räddningstjänsten Mitt Bohuslän och Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund kan fördjupa deras samarbete genom en sammanslagning och därmed erhålla en ökad förmåga och robusthet. Tidigare genomförda utredningar ledde till ett inriktningsbeslut tagna i alla sju berörda kommuner under våren 2023, där beslut togs att verka för ett sammangående med start 2025-01-01. Under hösten 2023 har ett

gemensamt arbete gjorts mellan kommunerna och båda förbunden för att ta fram grunden till en ny förbundsordning och reglemente för det gemensamma förbundet. I början av 2024 har också de ekonomiska processerna för ett sammangående kartlagts.

Dessa samlade utredningar ligger nu till grund för förslaget att bilda det gemensamma kommunalförbundet Räddningstjänsten Fyrbodal, mellan kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg. Mål för sammangåendet är att bilda ett robust förbund, som på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt kan möta de utmaningar som kommunal räddningstjänst ställs inför.

Förbundet ska bildas genom att Lysekil, Munkedal och Uddevalla ansöker om medlemskap i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, varefter det förbundet per 2025-01-01 namnändras till Räddningstjänsten Fyrbodal och antar en ny förbundsordning. Detta tillvägagångssätt har valts för att på det mest kostnadseffektiva sätt bilda Räddningstjänsten Fyrbodal, samt att detta sätt att bilda förbundet kommer, av de olika möjliga sätten att bilda det gemensamma förbundet, ge det ekonomisk mest robusta förbund inför framtiden.

Den föreslagna förbundsordningen och reglementet för Räddningstjänsten Fyrbodal har tagits fram i en process där den politiska styrgruppen, respektive förbundsdirektioner, KSO och oppositionsråd, samt kommunchefer/direktörer och ekonomichefer har varit involverade.

För att kunna tillträda Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund måste kommunerna Uddevalla, Lysekil och Munkedal köpa in sig i det egna kapitalet i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, såsom det kommer att redovisas i årsredovisningen 2024. Detta för att inte urholka de ekonomiska värden som de nuvarande medlemmarna har byggt upp i förbundet. Detta tillskott av kapital behövs dessutom för att kunna köpa över de tillgångar från Räddningstjänsten Mitt Bohuslän som ska tas över av det gemensamma förbundet. Inköp i det egna kapitalet påverkar inte kommunernas resultat.

Räddningstjänsten Mitt Bohuslän ska likvideras efter att övergången av de anställda och övertagande av sina tillgångar och skulder är genomfört. Nuvarande förbundsdirektion ska i enlighet med § 17 i nuvarande förbundsordning inträda i rollen som likvidator. Efter likvidationen är slutförd, vilket förväntas ske under 2026, kommer det kvarstående egna kapitalet att betalas ut till medlemskommunerna. Då kommunerna idag inte har detta egna kapital upptagna i sina balansräkningar, kommer utbetalning av detta kapital att påverka kommunernas resultat positivt.

De två nuvarande förbunden har en kostnadsfördelningsmodell som härstammar från respektive förbundsbildning, och som inte har förändrats väsentligt över tid. Då båda modellerna är olika är dessa svårligen tillämpningsbara i det nya förbundet. För att uppnå en fördelningsmodell som kan accepteras av samtliga kommuner har en omvärldsbevakning skett. En modell har valts som grundar sig i en modell som används av Räddningstjänsten Skaraborg. I modellen utformas en kostnadsfördelningsnyckel som grundar sig i tre delar – vilka operativa resurser som finns i en kommun, en del av kostnaderna som fördelas lika, samt en del som fördelas på invånarantal. De kostnader som fördelas lika är en sådan natur att kommunen själv också hade haft dessa kostnader om man hade haft räddningstjänsten i egen regi. De kostnader som fördelas per invånare är de som är relaterade till räddningsinsatser, tillsyn och det förebyggande arbetet. Fördelningen rekommenderas att justeras i det sista året av varje mandatperiod, när en ny kommun tillträder, samt när väsentliga ändringar sker i dimensionering av de operativa resurserna.

Samtliga handlingar har behandlats och godkänts av förbundsdirektionen i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän. Handlingarna har tillskickats medlemskommunerna för godkännande.

FÖRSLAG till reglemente

Räddningstjänsten Fyrbodal

Förslag till

REGLEMENTE FÖR FÖRBUNDSFÖRBUNDSDIREKTIONEN I RÄDDNINGSTJÄNSTEN FYRBODAL

Utöver vad som anges om kommunalförbund i kommunallagen eller annan författning eller vad som regleras i förbundsordningen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Politisk organisation

§ 1
Förbundsdirektionen är kommunalförbundets styrelse och beslutande församling. Förbundsdirektionen fullgör de uppgifter som ankommer på både kommunfullmäktige och sådana nämnder som föreskrivs i de lagar och förordningar som reglerar kommunalförbundets verksamhet.

Förbundsdirektionen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunalförbundets utveckling och ekonomiska ställning samt hos förbundsmedlemmarna och statliga myndigheter göra de framställningar som förbundsdirektionen anser påkallade.

§ 2
Det **åligger** förbundsdirektionen att:

- Anställa (och entlediga) förbundsdirektören samt fastställa instruktion för denne.
- Fastställa mål och planer för kommunalförbundets verksamhet ekonomi.
- Övervaka att de fastställda målen och planerna efterlevs.
- Samråda med förbundsmedlemmarna (kommunstyrelserna) om den allmänna planläggningen av kommunalförbundets verksamhet samt om frågor av större ekonomisk eller organisatorisk betydelse.
- Se till att kommunalförbundets organisation är ändamålsenlig och att verksamheten bedrivs effektivt.

Medelsförvaltning

§ 3
Förbundsdirektionen ska sköta kommunalförbundets medelsförvaltning så att krav på god avkastning och säkerhet tillgodoses.

Förbundsdirektionen kan meddela föreskrifter om medelsförvaltningen.

Förbundsdirektionen ska utfärda attest- och utanordningsregler samt utse attestanter.

Förbundsdirektionen ska besluta om anstånd med betalning eller avskrivningar av förbundets fordringar.

Räkenskapsföring och redovisning

§ 4
Förbundsdirektionen ska fortlöpande föra räkenskaper över de medel som den förvaltar.

Förbundsdirektionen ska avsluta räkenskaperna med ett årsbokslut och sammanfatta detta i en årsredovisning.

Årsredovisningen ska upprättas med iakttagande av god redovisningssed.

§ 5
I årsredovisningen ska upplysning lämnas om utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Sedan årsredovisningen godkänts av förbundsdirektionen ska den snarast överlämnas till kommunalförbundets revisorer och senast den 15 april till varje förbundsmedlem.

Förbundsdirektionen ansvarar för att det på varje förbundsmedlems officiella anslagstavla kungörs var årsredovisningen finns tillgänglig.

Egendomsförvaltning

§ 6
Förbundsdirektionen ska vårda och förvalta kommunalförbundets egendom väl.

Förbundsdirektionen ska se till att kommunalförbundets behov av försäkringsskydd är tillgodosett.

Styrning och förvaltning
§7
Förbundsdirektionen styr verksamheten. För förvaltning och verkställighet av förbundsdirektionens beslut ansvarar förbundsdirektören. Förbundsdirektionen upprättar arbetsordning för förbundsdirektionen och en delegationsordning för verksamheten.

Förbundsdirektören har bland annat har till uppgift att:

- närmast under förbundsdirektionen och i enlighet med kommunalförbundets ändamål ansvara för kommunalförbundets förvaltning och ekonomi samt ta erforderliga initiativ i dessa avseenden,
- befrämja erforderlig samverkan mellan förbundsdirektionen och förekommande beredningar, lokala styrelser och självförvaltningsorgan,
- externt företräda kommunalförbundet om förbundsdirektionen inte för särskilt fall beslutar annorlunda.

Personalpolitik

§ 8
Förbundsdirektionen är kommunalförbundets personal- och arbetsgivarorgan samt löne- och pensionsmyndighet.

Förbundsdirektionen ska följa de förhållanden som kan påverka kommunalförbundets personal- och lönepolitik, och hos förbundsmedlemmarna samt hos myndigheter och organisationer göra de framställningar som är påkallade.

Övrigt

§ 9
Förbundsdirektionen ska

- avge yttranden som ankommer på kommunalförbundet,
- i övrigt handha förvaltningen av kommunalförbundets angelägenheter som inte har uppdragits åt annan,
- vara personuppgiftsansvarig för behandlingen av de personuppgifter som förbundsdirektionen ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för.

Förbundsdirektionens ledamöter och ersättare har var och en ett ansvar för att återkoppla förbundsdirektionens arbete till, och förankra det i, hemkommunen.

Ordförande

§10
Det åligger ordföranden att

- leda förbundsdirektionens arbete och sammanträden,
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
- kalla ersättare, (se ledamotens eget ansvar i § 12)
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i förbundsdirektionen vid behov är beredda,
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i förbundsdirektionen,
- bevaka att förbundsdirektionens beslut verkställs.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Tjänstgöring för ledamot och ersättare

§ 11
I enlighet med förbundsordningen gäller att vid förfall för ledamot tjänstgör ersättare från samma kommun som ledamoten.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen.

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra sedan ärendet handlagts.

Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

En ersättare som är närvarande vid ett sammanträde utan att tjänstgöra har rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten.

Inkallande av ersättare

§ 12
Om en ledamot är förhindrad att delta i ett sammanträde eller del av det, ska ledamoten snarast möjligt meddela detta till kommunalförbundet. Ledamoten ansvarar själv för att den ersättare som står i tur att tjänstgöra inkallas till sammanträdet. Motsvarande gäller för en ersättare som har kallats att tjänstgöra.

Ersättare för ordföranden

§ 13
Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får förbundsdirektionen utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättare ska fullgöra samtliga uppgifter som åligger ordförande respektive presidiet.

Tidpunkt för sammanträden

§ 14
Förbundsdirektionen bestämmer tid och plats för sina och eventuella utskotts eller beredningars sammanträden. Sammanträde skall också hållas när ordföranden eller minst två av förbundsdirektionens ledamöter begär det.

En begäran om ett extra sammanträde skal göras skriftligen, ställas till ordföranden och ges in till kommunalförbundet. En sådan begäran skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som ledamöterna önskar att förbundsdirektionen skall behandla.

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med 1:e vice ordföranden.

Om det föreligger särskilda skäl för det får ordföranden, efter samråd med 1.e vice ordföranden, ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för ett sammanträde. Om så sker, skall ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet.

Närvaro på distans

§15
Ledamot och ersättare får, om särskilda skäl föreligger, delta i sammanträdet på distans. Ledamot eller ersättare som är i behov av att delta på distans ska i så god tid som möjligt anmäla det till ordföranden som avgör om det får ske. Deltagande på distans kan endast ske om det finns ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att alla närvarande kan se och höra varandra på lika villkor.

Kallelse till sammanträde

§ 16
Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i förbundsdirektionen längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast sju dagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, behandlar förbundsdirektionen ärendena i den turordning som de har tagits upp i föredragningslistan. Om förbundsdirektionen inte beslutar annat, bestämmer ordföranden när ett ärende som inte är upptaget på föredragningslistan skall behandlas under ett sammanträde.

Närvarorätt

§ 17

Förbundsdirektionen får besluta att sammanträde med förbundsdirektionen ska vara offentligt. Budgetsammanträdet skall vara offentligt. Kungörelse ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla.

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där förbundsdirektionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde ska vara öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundens anslagstavla.

Respektive medlemskommuns kommunstyrelseordförande, vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd samt respektive kommuns ledande tjänsteman har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde med förbundsförbundsdirektionen.

Revisorerna har närvarorätt i de ärende de har yttranderätt.

Förbundsdirektionen avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektionen har rätt att närvara och yttra sig vid förbundsdirektionens sammanträden.

Protokoll

§ 18

Vid ett sammanträde med förbundsdirektionen ska ordföranden på sitt ansvar låta föra protokoll. Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot som utses av förbundsdirektionen.

Förbundsdirektionen och övriga organ kan besluta att en paragraf ska justeras omedelbart. Den aktuella paragrafen skall redovisas skriftligt innan den justeras.

Om förbundsdirektionen beslutar att vid ett sammanträde justera protokollet från ett föregående sammanträde, bestämmer förbundsdirektionen för varje sådant tillfälle hur justeringen skall gå till.

Protokollet från varje sammanträde skall tillställas kommunstyrelsen i respektive medlemskommun och förbundets revisorer.

Utdrag ur protokoll ska tillställas de kommunala nämnder, andra myndigheter och enskilda som berörs av besluten i protokollet.

Reservation

§ 19
Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska detta göras skriftligt. Motiveringen ska lämnas före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet. Om förbundsdirektionen beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som omfattar det beslut som reservationen gäller, skall motiveringen lämnas innan sammanträdet avslutas.

En ledamot har rätt att anteckna sin mening till protokollet (särskilt uttalande). Anmälan om anteckning ska göras innan sammanträdet avslutas.

Delgivning

§ 20
Delgivning med kommunalförbundet sker med ordföranden eller anställd som förbundsdirektionen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 21
Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av förbundsdirektionen ska undertecknas av ordföranden eller, om ordföranden är förhindrad, någon av vice ordförandena och kontrasigneras av anställd som förbundsdirektionen bestämmer. I övrigt bestämmer förbundsdirektionen vem som ska underteckna handlingar.

Samråd

§ 22
Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet. Kommunalförbundet ska löpande tillställa medlemskommunerna information om ekonomi och verksamhet.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Försiktighetsprincipen ska gälla, det vill säga samråd ska ske vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år. Kommunalförbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

I detta syfte får förbundsdirektionen från medlemskommunerna ~~i~~nhämta de yttranden och upplysningar som behövs för att förbundsdirektionen ska kunna fullgöra sina uppgifter. Medlemmarna har även rätt att inhämta yttranden och upplysningar från förbundsdirektionen.

Tjänstepersons deltagande i sammanträde

§ 23
Vid förbundsdirektionens sammanträden får, om inte förbundsdirektionen fattar särskilt beslut om annat, förbundsdirektören för kommunalförbundet vara närvarande med rätt att delta i överläggningarna.

Övriga tjänstepersoner inom kommunalförbundet är skyldiga att närvara och föredra ärenden vid sammanträden med förbundsdirektionen i den omfattning förbundsdirektionen beslutar.

Förbundsdirektionen har rätt att kalla tjänsteperson hos medlemskommunerna till sammanträde för att föredra ärenden eller lämna upplysningar i ärenden som förbundsdirektionen har att behandla.

Processbehörighet

§ 24
Förbundsdirektionen får själv eller genom ombud föra kommunalförbundets talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning.

Ikraftträdande

§ 25
Detta reglemente träder i kraft när den har godkänts av förbundsmedlemmarnas kommunfullmäktige och gäller från och med den 1 januari 2025.

20 BILAGOR

20.1 FÖRSLAG TILL FÖRBUNDSORDNING

Räddningstjänstförbundet Fyrbodal

Förslag till

Förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodal

Att gälla från och med 2025-01-01

Antagen av medlemskommun

Färgelanda
Lysekil
Mellerud
Munkedal
Trollhättan
Uddevalla
Vänersborg

Innehållsförteckning

1 Namn och säte

2 Medlemmar

3 Ändamål och uppdrag

4 Organisation och varaktighet

5 Förbundsdirektion

6 Revisorer

7 Anslagstavla och kungörelser

8 Förbundsmedlemmarnas andel i tillgångar och skulder samt kostnadsfördelning

9 Lån, borgen och förvärv

10 Fastigheter

11 Förbundsmedlemmarnas styrning, insyn och kontroll

12 Budgetprocess

13 Uppsägning och utträde

14 Tvister

15 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

16 Inträde av ny medlem

17 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken

18 Arkivbildning

19 Reglemente

20 Ändringar i förbundsordningen

21 Likvidation och upplösning

Förbundsordning för Räddningstjänsten Fyrbodal att gälla från den 1 januari 2025

§1 Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Fyrbodal, nedan kallat kommunalförbundet, och har sitt säte i Trollhättan.

§2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

§3 Ändamål och uppdrag

Kommunalförbundets ändamål är att inom kommunalförbundets geografiska område bereda människors liv, hälsa, egendom samt miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor enligt Lag om Skydd mot olyckor (2003:778).

Kommunalförbundet ansvarar för att i medlemskommunernas ställe

- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommuner enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778) med följande undantag:

  a) att samordna olycksförebyggande verksamhet i medlemskommunen (1 kap. 6 §),

  b) att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. 1 §) samt

  c) när medlemskommunen är att betrakta som enskild (2 kap.).

- svara för uppgifter enligt Lag om brandfarliga och explosiva varor (2010:1011) som åvilar medlemskommunerna med följande undantag:

  a) att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över kommunalförbundets egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt

  b) skyldigheter som åvilar medlemskommunen i egenskap av verksamhetsutövare.

Kommunalförbundet ska lämna beslutsförslag till medlemskommunerna avseende taxor inom förbundets verksamhetsområde.

Kommunalförbundet ska med sin specialkompetens stödja medlemskommunerna.

Kommunalförbundet kan i övrigt åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet.

Kommunalförbundet ska träffa en överenskommelse med medlemskommunerna om hur kommunal-förbundet kan stödja medlemskommunerna med sin specialkompetens och vilka uppgifter som kommunalförbundet kan åta sig i nära anslutning till dess lagstadgade arbete.

§4 Organisation och varaktighet

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med förbundsdirektion. Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

§5 Förbundsdirektionen

Mandatperioden för förbundsdirektionen ska vara fyra år och räknas från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i landet

Förbundsdirektionen ska bestå av 14 ordinarie ledamöter och 14 ersättare. Respektive medlemskommun utser-vardera två ledamöter och två ersättare.

Förbundsdirektionens presidium ska bestå av ordförande, 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande som förbundsdirektionen utser inom sig.

Förbundsdirektionens ordförande och 1:e vice ordförande växlar mellan Trollhättan och Uddevalla varje mandatperiod.

Trollhättan ska inneha ordförandeposten och Uddevalla 1:e vice ordföranden från mandatperioden med start 2027.

Vänersborg innehar alltid posten som 2:e vice ordförande.

Färgelanda, Lysekil, Mellerud och Munkedal utser 3e vice ordföranden som roterar mellan dessa kommuner årligen med turordningen Munkedal, Mellerud, Lysekil och Färgelanda.

Den medlemskommun som innehar ordförandeposten i förbundsdirektionen ska bereda val inom förbundsdirektionen.

Övergångsbestämmelser

Under innevarade mandatperiod ,2023 – 2026, innehar Uddevalla posten som ordförande och Trollhättan vice ordförande samt de två befintliga presidierna Räddningstjänsten Norra Älvsborg och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän utgör förbundsdirektionens presidium.

§6 Revisorer

Varje kommun ska ha var sin revisor som utses av medlemskommunens kommunfullmäktige.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna förbundsdirektionen.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas till medlemskommunernas fullmäktige, senast vid den tidpunkt som anges i revisionsreglementet, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i dess helhet.

Kommunalförbundet svarar för revisorernas arvoden.

§7 Anslagstavla och kungörelser

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

§8 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar i förbundets tillgångar och skulder samt kostnadsfördelning.

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt medlemsandel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån det inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från förbundsmedlemmarna.

Vid beräkning av medlemskommunernas medlemsandel av det totala medlemsbidraget, tillämpas en beräkningsmodell som tar hänsyn till invånarantal, behovet av operativa styrkor samt fördelning av vissa gemensamma resurser.

Medlemskommunernas medlemsandelar av kommunalförbundet motsvarar:

Färgelanda kommun:	5,16%
Lysekils kommun:	8,52%
Melleruds kommun:	5,26%
Munkedals kommun:	6,46%
Trollhättans stad:	24,69%
Uddevalla kommun:	27,43%

Vänersborgs kommun:	22,48%
Summa:	100,00%

Modellens utformning specificeras i en överenskommelse om tillämpning av förbundsordningen.

Medlemskommunernas medlemsandelar ska ses över en gång per mandatperioden under mandatperiodens sista år. Vid förändringar av förutsättningarna för kostnadsfördelningen, exempelvis antalet medlemmar eller operativa resurser, ska kostnadsfördelningen ändras i samband med förändringen.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

§ 9 Lån, borgen och förvärv

Kommunalförbundet får uppta lån och nyttja checkkredit i enlighet med fastställd budget eller enligt vad medlemskommunerna godkänt.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas beslut om godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda företag eller förvärva andelar/aktier i företag utan medlemskommunernas godkännande. Detsamma gäller förvärv eller avyttring av fast egendom eller tomträtt.

§10 Fastigheter

Medlemskommunerna ska tillhandahålla de lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Fastigheter och lokaler ska vara anpassade efter de krav som ställs på verksamheten i olika regelverk. Förbundet ska debiteras hyra från fastighetsägarna för de lokaler som förbundet disponerar.

Kommunalförbundet ska träffa en överenskommelse med medlemskommunerna om hur processen för fastighetsfrågor ska hanteras.

§11 Förbundsmedlemmarnas styrning, insyn och kontroll

Medlemskommunerna ska besluta om ägardirektiv, första året varje mandatperiod, för att utrycka sin vilja om hur förbundsdirektionen ska fullgöra och utveckla medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten.

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Kommunalförbundet ska löpande tillställa medlemskommunerna information om ekonomi och verksamhet.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska samråd ske med samtliga medlemskommuner. Försiktighetsprincipen ska gälla dvs vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska samråd alltid ske.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år. Förbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

Förbundsmedlemmarna får väcka ärenden i förbundsdirektionen genom framställan från kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

§12 Budgetprocess

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa kommande års verksamhetsplan och budget för kommunalförbundet samt en övergripande ekonomisk plan för de kommande tre räkenskapsåren.

Verksamhetsplan och budget ska ligga inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som gäller enligt vad medlemskommunerna anger som budgetförutsättningar. Förbundsdirektionen ska ta initiativ till att starta budgetprocessen med sina medlemskommuner.

Budgeten för nästkommande år ska fastställas av direktionen före september månads utgång.

Verksamhetsplan och budget ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret.

Sammanträde vid vilken budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträde ska tillkännages på förbundets anslagstavla minst en vecka innan sammanträdet.

§13 Uppsägning och utträde

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur kommunalförbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av det året då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar.

Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. Om detta inte sker ska kommunalförbundet upplösas.

§14 Tvister

Tvister mellan kommunalförbundet och med en eller flera medlemskommuner ska i första hand lösas genom förhandling.

Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar avgörs i domstol.

§15 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

Säteskommunens arvodesbestämmelser gäller för kommunalförbundet. Beredning av ärendet görs av säteskommunens arvodesberedning.

§16 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska sådan ansökan tillställas och beredas av förbundsdirektionen.

Beslut om anslutning av ny medlemskommun fattas av medlemskommunernas kommunfullmäktige som också beslutar om de justeringar av förbundsordningen som föranleds av att ny medlemskommun inträder i kommunalförbundet.

§ 17 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken

Vid en räddningsinsats med kostnader som överstiger den kommunala självrisken ska den medlemskommuns skatteunderlag där räddningsinsatsen sker ligga till grund för ansökan om statsbidrag.

§ 18 Arkivbildning

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå.

§ 19 Reglemente

Till förbundsordningen ska det finnas ett reglemente.

§20 Ändringar i förbundsordningen

Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen inklusive reglementet ska fastställas av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

§ 21 Likvidation och upplösning

Om förbundsmedlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden enligt 14 § är till ända, skall kommunalförbundet träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar skall fördelningsgrunden enligt 8 § tillämpas.

När kommunalförbundet har trätt i likvidation, ska kommunalförbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Kommunalförbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsdirektionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsdirektionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts skriftligen samtliga förbundsmedlemmar, är kommunalförbundet upplöst.

När likvidationsuppdraget är fullföljt ska säteskommunen överta vården av de handlingar som tillhört förbundet.

Sammanträdesprotokoll för Direktionen NÄRF

Plats och tid	Norra Älvsborgs Räddningstjänst Måndag 15 april 2024 kl.17.00-17:40 Teams online-möte
Beslutande	Dan Nyberg (S) Vänersborg, ordförande Pia Fogelberg (M) Trollhättan, vice ordf. Henrik Harlitz (M) Vänersborg Monica Hanson (S) Trollhättan Ingo Asplund (L) Färgelanda Roland Björndahl (M) Mellerud
Övriga deltagande	
Ersättare	Malin Tell (S) Vänersborg, ej tjänstgörande Göran Svensson (MBP) Vänersborg, ej tjänstgörande Sofia Andersson Dharsani (S) Trollhättan, ej tjänstgörande Ann Blomberg (C) Färgelanda, ej tjänstgörande John-Olov Frid (S) Mellerud, ej tjänstgörande
Tjänstepersoner	Markus Green, tf. förbunds-/räddningschef Anders Gillek stf. räddningschef Annika Larsson, ekonomichef Ann Gustavsson, förbundssekreterare Anne-Lie Severinsson, HR-ansvarig

Utses att justera Pia Fogelberg (M) Trollhättan

Justeringens plats och tid Brandstationen Trollhättan

Underskrifter

Sekreterare _____ Paragraf 22-24
Ann Gustavsson

Ordförande _____
Dan Nyberg (S) Vänersborg

Justerande _____
Pia Fogelberg (M) Trollhättan

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll
Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ:	Direktionen för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Sammanträdesdatum:	2024-04-15
Protokollet anslaget under tiden:	2024-04-16 – 2024-05-08
Förvaring av protokollet:	Brandstationen, Trollhättan
Underskrift	..... Ann Gustavsson

Utdragsbestyrkande

§ 22 Närvarokontroll/upprop
Upprop genomfördes för kontroll av närvaro och beslutanderätt för mötet.

§ 23 Val av justerare
Direktionen har att välja protokollsjusterare för sammanträdet.

Direktionens beslut
Direktionen beslutade att välja Pia Fogelberg (M) Trollhättan att justera protokollet.

§ 24 Bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal
Förbundet har upprättat förslag till bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal.

Underlag:

- Förbundschefens tjänsteskrivelse 2024-04-08
- Förbundsordning Räddningstjänsten Fyrbodal
- Reglemente Räddningstjänsten Fyrbodal
- Sammanfattande bakgrundstext
- Rapport Prospero: Förslag till förbundsordning för ett sammanslaget räddningstjänstförbund av Mitt Bohuslän och Norra Älvsborg.
- Rapport Thijssen konsult AB: Vägval och ekonomiska transaktioner vid bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal.
- Rapport Thijssen konsult AB: Beskrivning av kostnadsfördelningsmodellen
- Förslag till beslut i medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal

Direktionen föreslås besluta att anta skrivelse till NÄRF:s medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal och tillsända denna inklusive beslutsunderlag till respektive kommunstyrelse i förbundets medlemskommuner.

Direktionens beslut
Direktionen beslutade att anta skrivelse till NÄRF:s medlemskommuner angående bildandet av Räddningstjänsten Fyrbodal och tillsända denna inklusive beslutsunderlag till respektive kommunstyrelse i förbundets medlemskommuner.

Direktionen har fattat detta beslut enhälligt.